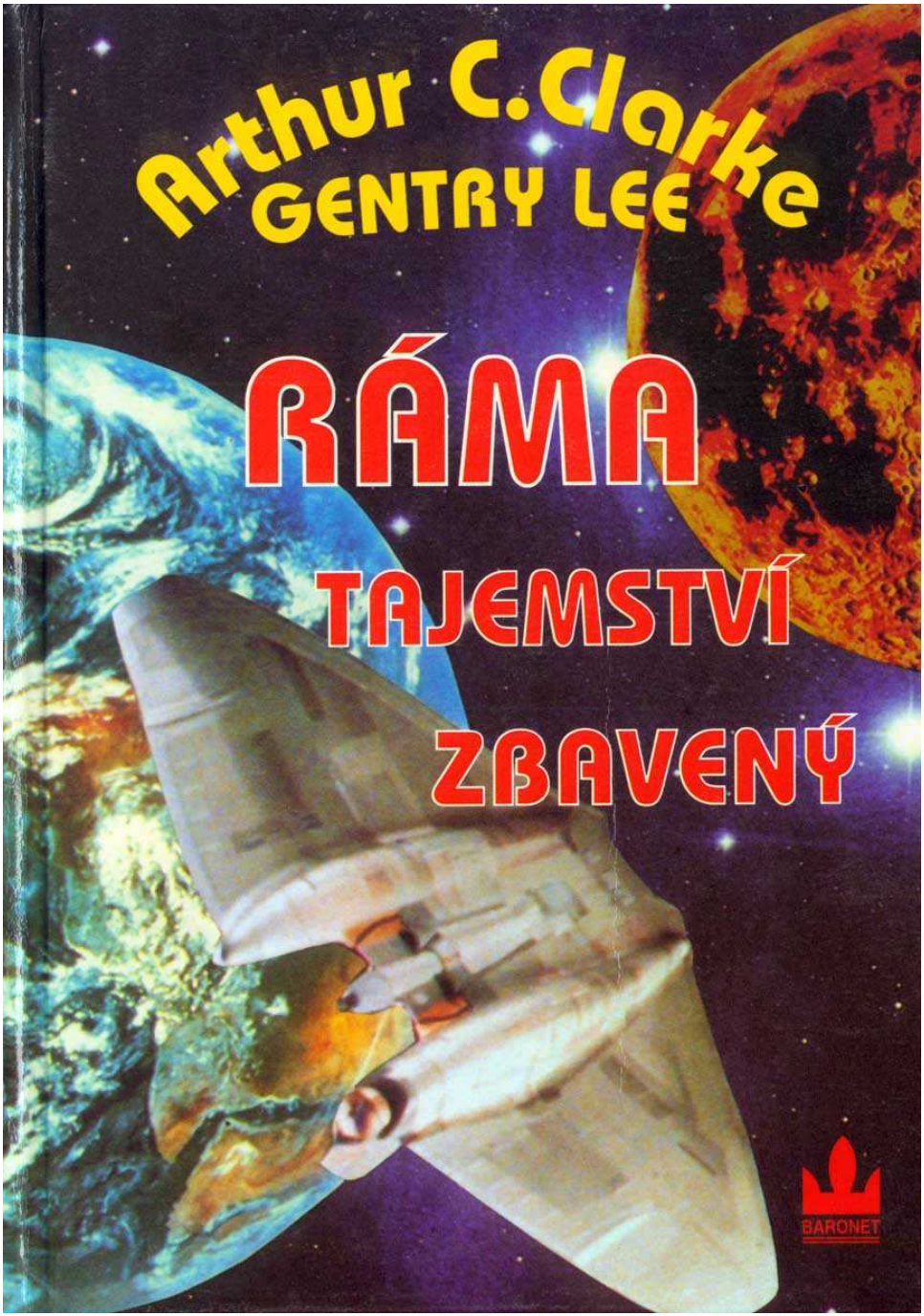
Arthur C. Clarke
Gentry Lee
RÁMA
TAJEMSTVÍ
ZBAVENÝ
BARONET

Arthur C. Clarke and Gentry Lee: Rama Revealed

Copyright (c) Arthur C. Clarke and Gentry Lee 1993
All rights reserved.

The right of Arthur C. Clarke and Gentry Lee to be identified as authors of this work has been asserted by them in accordance with the Copyright, Designs and Patent Act, 1988

Translation copyright (c) 1995 by Vladimír Hanák

Cover art copyright (c) 1995 by Valentino Sani and Baronet

ISBN 80-85621-21-5
BARONET Praha 1995

Prolog

V jednom z vnějších spirálových ramen Mléčné dráhy pomalu obíhá kolem středu galaxie vzdáleného třicet tisíc světelných let nenápadná osamělá žlutá hvězda. Této stabilní hvězdě-Slunci trvá dokončení jednoho oběhu 225 milionů roků. Když bylo Slunce naposledy ve své nynější poloze, obrovští ještěři hrůzostrašné síly začali právě ustavovat své panství na Zemi, na malé modré planetě, která je jednou z oběžnic Slunce.

Ze všech planet a dalších těles ve sluneční rodině se pouze na této Zemi vyvinul jakýsi složitý a přetrvávající život. Pouze na této zvláštní planetě se z chemických sloučenin postupně rozvinulo vědomí, a když začalo rozumět divům a rozměrům vesmíru, kladlo si otázku, zda k zázrakům podobným těm, které je vytvořily, nedošlo také někde jinde.

Koneckonců, uvažovali tito vnímaví Pozemšťané, jenom v naší Galaxii existuje sto miliard hvězd. Jsme si téměř jisti, že alespoň dvacet procent těchto hvězd má obíhající planety a že malý, avšak významný počet těchto planet měl v jisté fázi své historie atmosférické a teplotní podmínky vedoucí k tvorbě aminokyselin a dalších chemických sloučenin, které jsou *sine qua non* pro jakoukoliv biologii, kterou můžeme logicky předpokládat. Alespoň jednou v dějinách zde na Zemi tyto aminokyseliny zvládly reprodukci a vývojový zázrak, který nakonec vytvořil lidi, se dal do pohybu. Jak můžeme předpokládat, že se tento sled vyskytl pouze jedenkrát v celých dějinách? Těžší atomy nutné k našemu stvoření se vytvářejí ve hvězdných kataklyzmatech vybuchujících v tomto vesmíru po miliardy let. Je pravděpodobné, že pouze zde, na tomto jediném místě, se atomy zřetězily do speciálních molekul a postupně se vyvinuly do podoby inteligentních tvorů schopných klást si otázku: „Jsme ve vesmíru sami?“

Lidé na Zemi začali pátrání po kosmických společnících nejdříve budováním dalekohledů, jimiž mohli spatřit své nejbližší planetární sousedy. Později, když jejich technika dosáhla vyšší úrovně, posílali technicky složité kosmické lodi s roboty na průzkum těchto

okolních planet, aby zjistili, zda tam neexistují nějaké známky života. Tyto průzkumy dokázaly, že na žádném jiném tělese v naší Sluneční soustavě nikdy neexistoval inteligentní život. Existuje-li někde nějaký rovnocenný druh, s nímž bychom mohli eventuálně komunikovat, usoudili pozemští vědci, musel by se nalézat za tím prázdnem, které odděluje naši Sluneční soustavu od všech ostatních hvězd.

Ke konci dvacátého století, počítáno v časové soustavě lidí, začaly ohromné antény ze Země pátrat na obloze po koherentních signálech, aby určily, zda nám nějaká jiná inteligence neposílá rádiová sdělení. Pátrání trvalo přes sto let, zintenzivnělo během zlatého věku mezinárodní vědy začátkem jedenadvacátého století, a zeslabilo se později v posledních desetiletích století. Poté, co v nalezení mimozemských signálů neuspěla ani čtvrtá oddělená řada systematických postupů naslouchání.

V roce 2130, kdy byl poprvé zjištěn podivný válcový předmět blížící se k naší Sluneční soustavě z mezihvězdného prostoru, dospěla většina přemýšlivých lidí k závěru, že život ve vesmíru musí být vzácný a že inteligence, pokud skutečně mimo Zemi existuje, je neobyčejně výjimečná. Jak jinak, tvrdili vědci, by bylo možné vysvětlit záporné výsledky všeho našeho pečlivého úsilí při pátrání po mimozemských civilizacích v minulém století?

Země proto strnula úžasem, když předmět vstupující v roce 2130 do naší Sluneční soustavy byl při bližším zkoumání jednoznačně a nepochybně identifikován jako artefakt mimozemského původu. Byl to nepopiratelný důkaz, že v jiné části vesmíru pokročilá inteligence existuje, nebo alespoň v jisté dřívější epoše existovala. Když byla probíhající kosmická výprava odkloněna, aby se setkala s válcovým monstrem, jehož rozměry se ukázaly větší než rozměry největších měst na Zemi, objevovali vyslaní kosmonauti záhadu za záhadou. Nedokázali však odpovědět ani na nejzákladnější otázky týkající se záhadného mimozemského kosmického plavidla. Vetřelec z hvězd nedal žádné podstatné vodítko vysvětlující jeho vznik ani účel.

První skupina pozemských průzkumníků nejen shromáždila divy Rámy (jméno vybrali pro obrovský válcový předmět dříve, než se zjistilo, zeje to mimozemský umělý výtvor), nýbrž také prozkoumala a zmapovala jeho vnitřek. Když průzkumníci z Rámy odešli a mimozemská kosmická loď opustila velkou rychlostí po hyperbolické dráze naši Sluneční soustavu, analyzovali vědci pečlivě všechny údaje

získané během mise. Všichni se shodli, že se pozemští návštěvníci vůbec nesetkali se skutečnými tvůrci záhadné kosmické lodi. Pečlivá dodatečná analýza však objevila jeden základní princip Rámanského mnohonásobného konstrukčního přístupu. Všechny kritické systémy a subsystémy v plavidle měly dva záložní. Rámané konstruovali vše trojmo. Vědci považovali za velice pravděpodobné, že brzy budou následovat dvě další podobné kosmické lodě.

Léta bezprostředně po návštěvě Rámy I v roce 2130 byla na Zemi plná očekávání. Badatelé i politici prohlašovali, že v historii lidstva začala nová éra. Mezinárodní vesmírná služba pracující u Rady vlád vyvinula pečlivé postupy pro případ další návštěvy Rámanů. Všechny dalekohledy byly zaměřeny na oblohu a soutěžily mezi sebou o uznání, jehož se dostane jednotlivci či laboratoři, která první zahlédne další kosmickou loď Ráma. Nikdo však nic nespatřil.

V druhé polovině třicátých let dvaadvacátého století se ekonomický vzestup, podporovaný částečně v posledních fázích celosvětovými odezvami na Rámu, náhle zastavil. Svět se ponořil do největší deprese ve svých dějinách, známé jako Velký chaos, kterou doprovázela rozsáhlá anarchie a ničení. Během tohoto politováníhodného období ustala veškerá vědecká a výzkumná činnost a po několika desetiletích věnovaných přízemním problémům lidé na Zemi na záhadného návštěvníka z vesmíru téměř zapomněli.

V roce 2200 dorazil do Sluneční soustavy druhý válcový vetřelec. Obyvatelé Země oprášili staré postupy, které byly vyvinuty po odletu prvního Rámy, a připravili se na setkání s Rámou II. Na výpravu vybrali posádku dvanácti kosmonautů. Krátce po setkání podal tento tucet vyvolených zprávu, že druhá kosmická loď Ráma je téměř totožná se svou předchůdkyní. Lidé se setkali s novými záhadami a divy včetně několika druhů mimozemských bytostí, stále však nebyli schopni zodpovědět otázky o původu a účelu Rámy.

Pozemšťané celou historickou misi sledovali v televizi a tři podivná úmrtí mezi posádkou vyvolala na Zemi veliké obavy. Když ohromný válec provedl během letu manévr, kterým se dostal na dráhu hrozící srážkou se Zemí, změnily se obavy na pozdvižení a strach. Představitelé Země dospěli zdráhavě k závěru, že při nedostatku informací nemají jinou možnost než předpokládat, že Ráma II má nepřátelské záměry. Nemohli připustit, aby se mimozemská kosmická loď srazila se Zemí, ani aby se přiblížila dost blízko, aby pou-

žila zbraně, které mohla nést. Rozhodli se Rámu II zničit, dokud se ještě nachází v bezpečné vzdálenosti.

Průzkumná posádka dostala příkaz k návratu. Tři její členové, dva muži a žena, však zůstali na palubě Rámy II i ve chvíli, kdy se mimozemská kosmická loď vyhnula útoku jaderných raket vyslaných ze Země. Ráma se odchýlil od nepřátelské Země, odletěl vysokou rychlostí ze Sluneční soustavy a odnesl jak svá nedotčená tajemství, tak tři pozemské cestující.

Rámovi II trvalo třináct let, než relativistickými rychlostmi doletěl z blízkosti Země ke svému cíli, velkému montážnímu komplexu zvanému Uzel, který se nacházel na vzdálené orbitální dráze kolem hvězdy Sirius. Ke třem lidem na palubě gigantického válce přibylo pět dětí, stala se z nich rodina. Když zkoumali divy svého nového kosmického domova, setkali se opět s mimozemskými tvory, které poznali dříve. V době, kdy dorazili do Uzlu, byli však už lidé přesvědčeni, že tito mimozemšťané jsou stejně jako oni na Rámovi pouze pasažéry.

Lidská rodina zůstala na Uzlu něco přes rok. Během té doby byla kosmická loď Ráma renovována a vybavena na svou třetí a poslední cestu do Sluneční soustavy. Rodina se dozvěděla od Orla, nebiologického výtvoru Inteligence Uzlu, že cílem kosmických lodí Ráma je získat a katalogizovat co nejvíce informací o kosmoplavcích v Galaxii. Orel, který měl hlavu, zobák a oči orla a tělo člověka, je také informoval, že poslední Ráma, Ráma III, bude obsahovat pečlivě navržený Zemský habitat, kam se pohodlně vejde dva tisíce lidí. Z Uzlu byl na Zemi vyslán videozáznam oznamující brzký návrat třetí kosmické lodi Ráma. Tato nahrávka vysvětlovala, že vysoce vyvinutý mimozemský druh si přeje pozorovat a studovat po delší časový úsek činnost lidí, a požadovala, aby bylo vysláno dva tisíce reprezentativních osob na setkání s Rámou III na orbitální dráze kolem Marsu.

Ráma III vykonal cestu od Siria do Sluneční soustavy rychlostí větší než polovina rychlosti světla. V kosmické lodi spala na speciálních lůžkách většina lidské rodiny, která byla na Uzlu. Na orbitální dráze kolem Marsu přivítala rodina ostatní lidi ze Země a panenský habitat v Rámovi byl rychle obydlen. Výsledná kolonie, která se jmenovala Nový Eden, byla zcela uzavřena a oddělena od ostatních částí mimozemské kosmické lodi tlustými stěnami.

Ráma III téměř okamžitě opět zrychlil na relativistickou rychlost a vyřítil se ze Sluneční soustavy ve směru žluté hvězdy Tau Ceti. Uplynuly tři roky bez jakéhokoliv vnějšího vměšování do lidských záležitostí. Občané Nového Edenu se ponořili do svého každodenního života natolik, že věnovali jen prchavou pozornost vesmíru vně své kolonie.

Když nezkušenou demokracií v ráji, který pro lidi vytvořili Rámané, otřásla řada krizí, chopil se moci v kolonii oportunistický mocný podnikatel a začal bezohledně potlačovat opozici. V té době uprchl z Nového Edenu jeden z původních průzkumníků Rámy nakonec navázal kontakt se symbiotickým párem mimozemských druhů žijících v přilehlém uzavřeném habitatu. Jeho žena zůstala v lidské kolonii a neúspěšně se pokusila být svědomím komunity. Po několika měsících byla uvězněna, odsouzena za pobuřování a nakonec jí byl určen termín popravy.

Za neustále se zhoršujících podmínek životního prostředí i života napadla lidská vojska přilehlý obydlený prostor v Severním poloválci Rámy a vedla vyhlazovací válku se symbiotickým párem mimozemských druhů. Záhadní Rámané, známí pouze prostřednictvím svých dokonalých technických výtvorů, pokračovali mezitím ve svém detailním pozorování z dálky, vědomi si, že je pouze otázkou času, kdy se lidé dostanou do kontaktu s pokročilými druhy obývajícími oblast jižně od Válcového moře.

Útěk

1

„Nicole.“

Z počátku považovala tichý mechanický hlas za součást svého snu. Když však slyšela své jméno opakovat, tentokrát poněkud hlasitěji, Nicole se s úlekem probudila.

Projela jí vlna intenzivního strachu. *Přišli pro mne*, pomyslela si Nicole okamžitě. *Už je ráno. Za pár hodin zemřu.*

Pomalu se zhluboka nadechla a snažila se zvládnout narůstající paniku. Po několika sekundách otevřela oči. V její cele panovala úplná tma. Zmateně se rozhlížela po osobě, která ji oslovila.

„Jsme tady, na tvém lůžku, vedle tvého pravého ucha,“ řekl hlas velice tiše. „Richard nás poslal, abychom ti pomohli uniknout… Musíme si však pospíšit.“

Na okamžik si Nicole myslela, že snad ještě sní. Pak uslyšela druhý hlas, velmi podobný prvému, přesto však odlišný. „Přetoč se na pravý bok a my se osvětlíme.“

Nicole se obrátila. Vedle své hlavy spatřila stát na lůžku dvě maličké figurky, ne větší než osm či deset centimetrů, obě ve tvaru žen. Osvětloval je jakýsi vnitřní světelný zdroj. Jedna měla krátké vlasy a na sobě brnění evropského rytíře z patnáctého století. Druhá postava měla na hlavě korunu a dlouhé skládané šaty středověké královny.

„Já jsem Jana z Arcu,“ řekla první figurka.

„A já Eleonora Aquitánská.“

Nicole se nervózně zasmála a v úžasu zírala na dvě postavičky. O několik sekund později, když vnitřní světla robůtků zhasla, se Nicole konečně natolik sebrala, že dokázala promluvit. „Tak Richard vás poslal, abyste mi pomohly k útěku?“ zeptala se šeptem. „Jak přesně to navrhujete udělat?“

„Už jsme provedly sabotáž monitorovacího systému,“ řekla maličká Jana hrdě. „A přeprogramovaly biotku Garciu… Měla by za pár minut přijít a propustit tě.“

„Máme základní plán útěku a současně několik nouzových," dodala Eleonora. „Richard na tom pracoval několik měsíců – od té doby, co nás vytvořil."

Nicole se opět zasmála. Byla úplně ohromena. „Opravdu?" reagovala. „A můžu se zeptat, kde se můj geniální manžel v tomto okamžiku právě nachází?"

„Richard je ve vašem starém doupěti pod New Yorkem," odvětila Jana. „Chtěl, abychom ti řekly, že se tam nic nezměnilo. Sleduje náš postup navigačním signálem… Mimochodem, Richard tě stále miluje. Nezapomněl…"

„Zůstaň na okamžik v klidu, prosím," přerušila Janu Eleonora, když se Nicole automaticky poškrábala za pravým uchem, kde ji něco svědilo. „Umísťuji právě tvůj osobní majáček, a je na mne velice těžký."

O chvilku později se Nicole dotkla miniaturního přístroje u svého ucha a zavrtěla hlavou. „Může nás také slyšet?" zeptala se.

„Richard rozhodl, že nemůžeme riskovat akustické přenosy," odvětila Eleonora. „Nakamura by je mohl velice snadno zachytit… Richard však bude sledovat naši polohu."

„Můžeš teď vstát," řekla Jana, „a obléct se. Musíme být připravené, než přijde Garcia."

Copak zázraky nikdy neustanou? přemýšlela Nicole, zatímco si umývala ve tmě obličej v primitivním umývadle. Na několik sekund si představila, že ty dvě robotky můžou být částí vychytralé Nakamurovy léčky a že bude zabita při pokusu o útěk. *I kdyby někdo z Nakamurových nohsledů dokázal vytvořit takové roboty, jedině Richard o mně ví tolik, aby udělal Janu z Arcu a Eleonoru Aquitánskou… Konec konců, jaký je v tom rozdíl, když mě zabijí při pokusu o útěk? Má poprava v elektrickém křesle je naplánována na osm hodin dnes ráno.*

Zaslechla biotku přicházející k cele. Nicole znervózněla, ještě nebyla úplně přesvědčena, že jí její dvě maličké přítelkyně skutečně říkají pravdu. „Sedni si na pryčnu," uslyšela za sebou Janu, „abychom ti mohly vlézt do kapes." Nicole ucítila dva robůtky, jak jí šplhají vpředu po košili. *Jsi úžasný, Richarde,* pomyslela si. *A já jsem nadšená, že jsi ještě naživu.*

Biotka Garcia nesla kapesní svítilnu. Vešla do Nicoliny cely velice důležitě. „Pojďte se mnou, paní Wakefieldová," řekla hlasitě. „Mám nařízeno přesunout vás do přípravny."

Nicole se opět vyděsila. Biotka se rozhodně nechovala přátelsky. *Co kdyby…* Měla však velice málo času k přemýšlení. Garcia vedla Nicole rychlým tempem chodbou od její cely. Po dvaceti metrech míjely obvyklou stráž složenou z biotů a lidského velitele, mladého muže, kterého Nicole nikdy předtím nespatřila. „Počkat," vykřikl za nimi muž, když Nicole a Garcia chtěly vstoupit na schodiště. Nicole ztuhla.

„Zapomněla jste podepsat předávací papíry," řekl muž a podal dokument Garcii.

„Jistě," řekla biotka a výrazně vyplnila na papírech své identifikační číslo.

Po necelé minutě se Nicole ocitla vně velkého domu, kde ji řadu měsíců věznili. Zhluboka se nadechla čerstvého vzduchu a chtěla se vydat za biotkou po cestě směrem do City.

„Ne," zaslechla Nicole Eleonoru volat z kapsy. „Nepůjdeme s biotkou. Běž na západ. Směrem k tomu větrnému mlýnu se světlem nahoře. A musíš utíkat. Musíme se dostat na farmu Maxe Pucketta před rozedněním."

Vězení bylo od Maxovy farmy téměř pět kilometrů. Nicole běžela po úzké cestě stálým tempem, opakovaně pobízena jednou z malých robotek, které pečlivě sledovaly čas. Do úsvitu už moc nescházelo. Na rozdíl od Země, kde je přechod z noci na den postupný, úsvit v Novém Edenu byl náhlou, nespojitou událostí. V jednom momentě byla tma, a potom, v dalším okamžiku, se zapálilo umělé slunce a zahájilo svůj výstup po minioblouku po stropě habitatu kolonie.

„Dvanáct minut do rozednění," řekla Jana, když Nicole doběhla na stezku pro cyklisty, která tvořila posledních dvě stě metrů k domu Maxe Pucketta. Nicole byla téměř vyčerpaná, klusala však dál. Dvakrát pocítila při běhu přes obdělané pole tupou bolest na prsou. *Jsem určitě z formy*, myslela si a dělala si výčitky za to, že v cele pravidelně necvičila. *A taky jsem přibližné šedesát let stará.*

V domě byla tma. Nicole se zastavila na zápraží, aby popadla dech, a po několika sekundách se otevřely dveře. „Čekal jsem na

tebe," řekl Max a jeho vážný výraz podtrhoval závažnost situace. Rychle Nicole objal. „Následuj mne," pravil a vydal se rychle ke stodole.

„Na silnici ještě nebyla žádná policejní auta," řekl, když se dostali do stodoly. „Ještě asi neobjevili, že jsi utekla. Ale teď už je to jen otázka minut."

Všechna kuřata byla umístěna na odlehlé straně stodoly. Slepice byly v oddělené ohradě zvlášť od kohoutů a ve zbytku budovy. Když Max a Nicole vešli do slepičárny, nastalo velké pozdvižení. Slepice se rozprchly všemi směry, kvokaly, hlasitě křičely a bily křídly. Zápach ve slepičárně Nicole skoro porazil.

Max se usmál. „Myslím, že jsem zapomněl, jak hrozně slepičí hovna všem ostatním smrdí," prohlásil. „Já jsem si na to už přivykl." Lehce plácl Nicole po zádech., Je to ale další stupeň ochrany a myslím, že ve svém úkrytu ten smrad neucítíš."

Max přešel do rohu slepičárny, odehnal z cesty několik slepic a klekl si. „Když se tyhle maličké Richardovy robotky objevily poprvé," řekl a odstrčil stranou seno a krmení pro kuřata, „nemohl jsem se rozhodnout, kde mám vybudovat tvůj úkryt. Pak mě napadlo tohle místo." Max zvedl několik prken a odhalil v podlaze stodoly obdélníkový vchod do úkrytu. „Doufám sakra, že jsem vybral správně."

Pokynul Nicole, aby ho následovala, a pak vlezl do otvoru. Oba lezli po čtyřech v hlíně. Průchod, který vedl několik metrů rovnoběžně s podlahou a potom strměji dolů, byl velice stísněný. Nicole neustále narážela do Maxe vpředu a hliněných stěn a stropu kolem. Jediné světlo dodávala malá kapesní svítilna, kterou držel Max v pravé ruce. Po patnácti metrech malý tunel vyústil do tmavé místnosti. Max opatrně sešel po provazovém žebříku a pak se otočil, aby pomohl Nicole sestoupit. Potom oba přešli do středu místnosti, kde Max zvedl ruku a rozsvítil jediné elektrické světlo.

„Není to palác," prohlásil, když se Nicole rozhlížela kolem, „ale myslím si, že je to kruci lepší než tvoje vězení."

V místnosti byla postel, židle, dvě police plné jídla, další polička s elektronickými knižními disketami, několikerý šaty visící v otevřené skříni, základní toaletní potřeby, velký sud vody, který určitě taktak prošel průchodem, a ve vzdáleném koutě hluboká čtvercová latrína.

„Udělals to všechno sám?" zeptala se Nicole.

„Jo," přisvědčil Max. „V noci… během několika předcházejících týdnů. Neodvážil jsem se požádat někoho o pomoc."

Nicole to dojalo. „Jak se ti můžu kdy odvděčit?" zeptala se.

„Nenech se chytit," zakřenil se Max. „Nechci zemřít o nic víc než ty… Ale, mimochodem," dodal a podal Nicole elektronickou čtečku, do níž může dát knižní diskety, „doufám, že věci na čtení jsou v pořádku. Manuály k pěstování prasat a kuřat se nedají srovnat s romány tvého otce, ale nechtěl jsem vzbuzovat příliš pozornosti návštěvou knihkupectví."

Nicole přešla místnost a políbila ho na tvář. „Maxi," řekla vesele, „ty jsi kamarád k nezaplacení. Nedovedu si představit, jak jsi…"

„Venku je už světlo," přerušila ji Jana z Arcu z kapsy. „Podle našeho časového rozvrhu máme zpoždění. Pane Puckette, než nás opustíte, musíme si prohlédnout naši únikovou cestu."

„Do řiti," řekl Max. „A zas je to tady, dostávám příkazy od robota, který není větší než krabička cigaret." Vzal Janu a Eleonoru z Nicoliných kapes a postavil je na horní poličku za plechovku s hráškem. „Vidíte ta maličká dvířka?" zeptal se. „Na druhé straně je trubka… Ta vychází na povrch hned za korytem pro krmení vepřů… Nechcete si to zkontrolovat?"

Během minuty či dvou, kdy byli robůtci pryč, vysvětlil Max Nicole situaci. „Policisti tě budou hledat všude," řekl. „Obzvláště tady, protože vědí, že jsem rodinný přítel. Proto uzavřu vchod do tvého úkrytu. Měla bys tady mít všechno, abys vydržela aspoň pár týdnů.

Roboti můžou vycházet a vracet se volně, pokud je nesežerou prasata," řekl Max se smíchem. „Budou tvým jediným spojením s vnějším světem. Řeknou ti, až nastane čas přistoupit k další fázi našeho plánu útěku."

„Takže já tě už neuvidím?" zeptala se Nicole.

„Aspoň pár týdnů ne," odvětil Max. „Je to příliš nebezpečné… Ještě jedna věc. Když tady bude policie, vypnu ti elektřinu. To bude signál, abys byla potichu."

Eleonora Aquitánská se vrátila a postavila se na poličku vedle plechovky s hráškem. „Naše úniková cesta je výborná," oznámila. „Jana na několik dnů odešla. Má v úmyslu opustit habitat a spojit se s Richardem."

„Já musím teď taky odejít," řekl Max Nicole. Na několik sekund se odmlčel. „Ale ne dřív, než ti řeknu jednu věc, má drahá přítelky-

ně… Jak asi víš, byl jsem celý život pořádným cynikem. Neexistuje moc lidí, kteří na mne dělají dojem. Ale ty jsi mne přesvědčila, že možná někteří z nás jsou lepší než prasata a kuřata.“ Max se usmál. „Ne mnozí z nás,“ dodal rychle, „ale aspoň někteří.“

„Děkuji ti, Maxi,“ řekla Nicole.

Max zamířil k žebříku. Než začal s výstupem, otočil se a zamával.

Nicole se posadila a zhluboka se nadechla. Podle zvuků přicházejících z tunelu správně usoudila, že Max zavírá vstup k jejímu úkrytu a pokládá přímo na díru velké pytle drůbežího krmiva.

Tak co se stane teď? položila si otázku. Uvědomila si, že během pěti dnů od ukončení procesu přemýšlela o málo věcech kromě blížící se smrti. Zbavena strachu z nadcházející popravy, k níž se její mysl neustále upínala, Nicole opět nechala myšlenky, aby se svobodně rozběhly.

Nejdříve myslela na Richarda, svého muže a partnera, od nějž byla odloučena už téměř dva roky. Nicole si živě vzpomněla na jejich společný večer, hroznou noc vraždy a zkázy, která začala beznadějnou cestu svatbou její dcery Ellie s doktorem Robertem Turnerem. Richard si byl jist, že my jsme měli být také zavražděni, připomněla si. A nejspíš měl pravdu… Protože zmizel, oni z něj udělali nepřítele a mne nějaký čas nechali na pokoji.

Myslela jsem si, že jsi mrtvý, Richarde, uvažovala Nicole. *Měla jsem mít víc víry… Ale pro všechno na světě, jak jsi se opět dostal do New Yorku?*

Jak seděla na jediné židli v podzemní místnosti, pocítila z touhy po společnosti svého muže bolest u srdce. Nicole se usmívala, když několik slz doprovodilo běh vzpomínek procházejících jí myslí. Nejdříve se viděla opět v doupěti létavců v Rámovi II před mnoha roky jako dočasná vězeňkyně podivných tvorů podobných ptákům, jejichž jazykem bylo brebentění a výkřiky. Byl to Richard, kdo ji tam nalezl. Riskoval život a vrátil se do New Yorku, aby zjistil, zda Nicole ještě žije. Kdyby Richard nepřišel, byla by Nicole navždy ponechána svému osudu na ostrově New Yorku.

Z Richarda a Nicole se stali milenci během doby, kdy usilovali vymyslet, jak překonat Válcové moře a vrátit se ke svým kolegům kosmonautům z kosmické lodi Newton. Nicole překvapilo i pobavilo

silné niterné vzrušení způsobené vzpomínkami na jejich první dny lásky. *Přežili jsme společně útok jaderných střel. Přežili jsme dokonce i můj tvrdohlavý nesmyslný pokus vytvořit v našich potomcích genetické variace.*

Nicole se otřásla při vzpomínce na svou naivitu před tolika lety. *Odpustil jsi mi, Richarde, což pro tebe nemohlo být snadné. A potom jsme se sblížili ještě víc na Uzlu během našich společných zasedání s Orlem nad návrhy úprav lidského habitatu.*

Co byl ve skutečnosti Orel? přemítala Nicole a změnila svůj myšlenkový proud. V mysli jí vyvstal živý obraz bizarního tvora, který byl jejich jediným kontaktem, když žili na Uzlu během renovace kosmické lodi Ráma. Mimozemská bytost, která měla tvář orla a tělo podobné lidskému, je informovala, že je výtvorem umělé inteligence navrženým speciálně proto, aby dělal společníka lidem. *Měl neuvěřitelné oči, téměř mystické,* vzpomněla si Nicole. *Byly tak pronikavé jako Omehovy.*

Její pradědeček Omeh měl na sobě zelenou róbu šamana rodu Senoufo, když dva týdny před vysláním kosmické lodi Newton přišel navštívit Nicole v Římě. Nicole se s Omenem setkala dvakrát předtím, v obou případech v rodné vesnici své matky na Pobřeží slonoviny, jednou během obřadu Poro, když jí bylo sedm, a potom opět o tři roky později na matčině pohřbu. Během těchto krátkých setkání ji Omeh začal připravovat, jak ji starý šaman ujistil, na mimořádný život. Byl to Omeh, který trval na tom, že Nicole je skutečně ta žena, o níž kroniky rodu Senoufo předpověděly, že rozšíří sémě jejich rodu „dokonce až ke hvězdám“.

Omeh, Orel, dokonce i Richard, přemýšlela Nicole. *Tvoří zvláštní skupinu, dá se přinejmenším říct.* Tvář Henryho, prince Waleského, se připojila ke třem mužům a Nicole si na okamžik připomněla mocné vzrušení jejich krátkého milostného vzplanutí ve dnech bezprostředně poté, kdy vyhrála zlatou olympijskou medaili. Otřásla se, když se upamatovala na bolest z jeho odmítnutí. Ale bez Henryho, připomněla si, by nebyla Genevieve. Zatímco vzpomínala na lásku, kterou sdílela se svou dcerou na Zemi, pohlédla přes místnost na poličku obsahující elektronické knižní diskety. S náhlým vzrušením přešla k poličce a začala číst tituly. Max jí opravdu nechal několik manuálů na pěstování prasat a kuřat. To však nebylo vše. Vypadalo to, že Nicole přenechal celou svou soukromou knihovnu.

Nicole se usmála, když si vytáhla knihu pohádek a vložila ji do čtečky. Procházela stránkami a zastavila se u příběhu Spící krasavice. Když přečetla nahlas „a žili šťastně až do smrti“, vyvstala jí v mysli další úžasně ostrá vzpomínka na sebe jako na malé dítě, snad šestileté či sedmileté, sedící otci na klíně v jejich domě v pařížském předměstí Chilly-Mazarin.

Jako malé děvče jsem toužila být princeznou a žít šťastně až do smrti, pomyslela si. *Nemohla jsem tehdy vůbec vědět, že ve srovnání s mým životem se budou i pohádky zdát všední.*

Nicole vrátila knižní disketu na poličku a opět se posadila. *A teď*, přemýšlela a těkala pohledem po místnosti, *když jsem si myslela, že tento neuvěřitelný život je u konce, se zdá, že jsem dostala přidáno alespoň několik dalších dnů.*

Zase myslela na Richarda a opět pocítila intenzivní touhu spatřit ho. *Sdíleli jsme mnoho, můj Richarde. Doufám, že opět ucítím tvůj dotek, uslyším tvůj smích a spatřím tvou tvář. Pokud však ne, budu se snažit nestěžovat si. Ve svém životě jsem si už svůj díl zázraků vyčerpala.*

2

Eleonora Wakefieldová Turnerová dorazila do velkého sálu v City v půl osmé ráno. Ačkoliv poprava byla naplánována až na osm hodin, na předních sedadlech bylo už kolem třiceti lidí, někteří si povídali, většina z nich jen tiše seděla. Televizní štáb bloumal po jevišti kolem elektrického křesla. Poprava se bude vysílat přímým přenosem, policisté v hledišti však přesto očekávali plný sál, protože vláda nabádala občany Nového Edenu, aby se stali očitými svědky smrti své bývalé guvernérky.

Ellie měla večer předtím mírný spor se svým mužem Robertem Turnerem. „Ušetři se té bolesti, Ellie,“ pravil, když mu řekla, že má v úmyslu zúčastnit se popravy. „Spatřit svou matku naposledy nemůže stát za tu hrůzu vidět ji umírat.“

Ellie však věděla něco, co Robert nevěděl. Když si sedala na místo v sále, snažila se ovládnout mocné citové pohnutí. *Na mé tváři nesmí být nic poznat*, řekla si, *stejně jako v mém držení těla. Ani sebemenší náznak. Nikdo nesmí mít podezření, že vím něco o jejím úni-*

ku. Několik párů očí se náhle obrátilo, aby na ni pohlédlo. Ellie pocítila, jak jí vynechalo srdce, než si uvědomila, že ji někdo poznal a že od zvědavců je zcela přirozené, když na ni civějí.

Ellie se poprvé setkala s maličkými robůtky svého otce, Janou z Arku a Eleonorou Aquitánskou, před šesti týdny, když byla mimo hlavní habitat v karanténní čtvrti Avalon, kde pomáhala svému muži pečovat o pacienty, jejichž osud byl zpečetěn retrovirem RV-41 v jejich tělech. Ellie právě ukončila příjemnou a povzbudivou návštěvu u své přítelkyně a bývalé učitelky Eponine. Opustila její pokoj, šla po hlinité cestě a očekávala, že se co nevidět potká s Robertem. Znenadání zaslechla dva podivné hlasy, jak ji volají jménem. Ellie se rozhlédla kolem sebe, až konečně spatřila dvě maličké postavičky na střeše blízké budovy.

Když přešla cestu, aby robůtky lépe viděla i slyšela, ohromená Ellie se od Jany a Eleonory dozvěděla, že její otec ještě žije. Jakmile se zotavila z počátečního šoku, zahrnula je otázkami. Brzy se přesvědčila, že Jana a Eleonora říkají pravdu; než však zjistila, proč za ní otec robůtky poslal, zahlédla v dálce přicházejícího Roberta. Postavičky na střeše jí pak kvapně řekly, že se brzy vrátí. Současně ji také varovaly, aby o jejich existenci neřekla nikomu, ani Robertovi, alespoň zatím ne.

Ellie překypovala radostí, že její otec žije. Bylo pro ni téměř nemožné udržet novinu v tajnosti, ačkoliv si dobře uvědomovala politický význam této informace. Když se téměř po dvou týdnech setkala v Avalonu s robůtky opět, měla připravenu záplavu dotazů. Pro tuto příležitost byly však Jana a Eleonora naprogramovány diskutovat jiný problém – možný pokus dostat Nicole z vězení. Robotky řekly Ellie, že Richard si uvědomuje nebezpečnost takového podniku. „Nepokusíme se o to," pravila Jana, „dokud nebude poprava tvé matky naprosto jistá. Nebudeme-li však připraveny předem, nebude existovat možnost útěku na poslední chvíli."

„Co můžu udělat, abych pomohla?" zeptala se Ellie.

Jana a Eleonora jí podaly list papíru, na němž byl seznam věcí zahrnujících jídlo, vodu a oblečení. Ellie se zachvěla, když poznala otcovo písmo.

„Schovej tyto věci na tomto místě," řekla robotka Eleonora a podala Ellie mapu. „Nejpozději do deseti dnů." Chviličku nato se v dálce objevil další osadník a dvě robotky zmizely.

V mapě byl krátký vzkaz od otce. „Nejdražší Ellie," psal otec, „omlouvám se za stručnost. Jsem zdráv a v bezpečí, ale dělám si starosti o maminku. Prosím, prosím, shromáždi požadované věci a doprav je na udané místo na Hlavní rovině. Nedokážeš-li to sama, prosím omez pomoc na jedinou osobu. A určitě si vyber někoho, kdo je tak loajální a oddaný Nicole, jako jsme my. Miluji tě."

Ellie dospěla rychle k závěru, že bude potřebovat pomoc. Koho by si však měla vybrat za společníka? Její muž Robert nepřipadal v úvahu, a to ze dvou důvodů. Za prvé, ukázal už, že považuje oddanost svým pacientům a nemocnici v Novém Edenu za přednější než jakékoliv politické záležitosti, které by mohl uznávat. Za druhé, kdokoliv zadržený při pomoci Nicole by byl jistě popraven. Kdyby Ellie zapletla Roberta do plánu útěku, potom by jejich dcera Nicole mohla zůstat bez obou rodičů.

Co Nai Watanabe? O její loajalitě nebylo pochyb, avšak Nai měla sama na starosti dva čtyřleté syny – dvojčata. Nebylo by správné žádat ji, aby riskovala. Tak zůstala jako jediná rozumná možnost Eponine. Jakékoliv obavy, které Ellie mohla mít ze své nemocné přítelkyně, byly rychle rozptýleny. „Samozřejmě ti pomůžu," odpověděla Eponine okamžitě. „Nemám co ztratit. Podle tvého muže mě ten RV-41 stejně za rok nebo dva zabije."

Eponine a Ellie tajně shromáždily požadované věci, jednu po druhé, během týdne. Zabalily je bezpečně do malého prostěradla, které ukryly v koutě Eponinina normálně přecpaného pokoje v Avalonu. Naplánovaného dne se Ellie zapsala při opuštění Nového Edenu a přešla do Avalonu, oficiálně „pečlivě sledovat" po celých dvanáct hodin Eponininy biometrické údaje. Vysvětlit Robertovi, proč chce strávit noc s Eponine, bylo však fakticky mnohem obtížnější, než přesvědčit jednoho lidského hlídače a biotku Garciu při východu z habitatu o potřebě celonoční propustky.

Těsně po půlnoci Ellie a Eponine vzaly těžký ranec a opatrně se vykradly do ulic Avalonu. Dávaly si dobrý pozor, aby se vyhnuly toulavým biotům, které Nakamurova policie používala k nočnímu hlídání malé vnější čtvrti, a proklouzly z obytné části na Hlavní rovinu. Potom šly několik kilometrů a ukryly ranec na označeném místě. Těsně před příchodem umělého denního světla do Avalonu je potkala před Eponinińym pokojem biotka Tiasso a ptala se jich, proč se v takovou podivnou dobu pohybují venku.

„Tato žena má RV-41," řekla Ellie kvapně, když vycítila paniku zmocňující se její přítelkyně. „Je jednou z pacientek mého muže… Měla ohromné bolesti a nemohla spát, tak jsme si myslely, že časná ranní procházka by mohla pomoct… A teď, když nás omluvíte…"

Tiasso je nechala projít. Ellie a Eponine byly natolik vystrašeny, že deset minut žádná z nich nepromluvila.

Ellie už robotky později nespatřila. Neměla potuchy, zda došlo ke skutečnému pokusu o útěk. Jak se blížila doba matčiny popravy a místa v sále kolem se zaplňovala, srdce jí začalo splašeně bušit. *Co když se nic nezdařilo?* přemýšlela. *Co když za následujících dvacet minut matka doopravdy zemře?*

Ellie pohlédla na jeviště. Vedle velkého křesla stál dvoumetrový kovově šedý sloupec elektroniky. Jediným dalším předmětem na jevišti byly digitální hodiny, které právě ukazovaly 0742. Ellie zírala na křeslo. Seshora visela kápě, která se nasadí oběti na hlavu. Ellie se otřásla a bojovala s nevolností. *Jak barbarské,* uvažovala. *Jak může jakýkoliv druh, který se považuje za pokročilý, tolerovat tento způsob hrůzné podívané?*

Mysl se jí právě zbavila představ popravy, když jí někdo poklepal na rameno. Ellie se otočila. Velký zamračený policista se naklánněl přes uličku směrem k ní. „Jste Eleonora Wakefieldová Turnerová?" zeptal se.

Ellie se tak polekala, že stěží dokázala odpovědět. Přikývla. „Půjdete laskavě se mnou, prosím?" pravil. „Chci vám položit několik otázek."

Ellie se třásly nohy, když prošla kolem tří lidí v řadě a vešla do uličky. *Něco se nezdařilo,* myslela si. *Útěk byl překažen. Našli úkryt a nějak zjistili, že jsem v tom zapletená.*

Policista ji vzal do malé místnosti vedle hlediště. „Jsem kapitán Franz Bauer, paní Turnerová," řekl. „Mám za úkol postarat se o tělo vaší matky, až bude popravena. Samozřejmě jsme už objednali u pohřebního zřízence obvyklou kremaci. Avšak," na tomto místě se kapitán Bauer odmlčel, jako kdyby pečlivě vybíral slova, „vzhledem k minulým službám, které vaše matka pro kolonii vykonala, myslel jsem si, že snad vy nebo jiný člen vaší rodiny by se rád postaral o poslední záležitosti."

„Ano, samozřejmě, kapitáne Bauere," odpověděla Ellie s ohromnou úlevou. „Jistě, děkuji vám mockrát," dodala rychle.

„To je vše, paní Turnerová," řekl policista. „Teď se můžete vrátit do hlediště."

Ellie vstala a zjistila, že je ještě roztřesená. Položila jednu ruku na stůl před kapitánem Bauerem. „Pane?" pravila.

„Ano?" odvětil.

„Nebylo by možné, abych viděla svou matku sama, jen na chviličku, než…?"

Policista Ellie dlouze studoval. „Myslím, že ne," řekl, „ale zeptám se místo vás."

„Děkuji vám moc…"

Přerušilo ji zvonění telefonu. Zpozdila svůj odchod z místnosti natolik, že zahlédla na tváři kapitána Bauera výraz šoku. „Jste si absolutně jistý?" zaslechla ho říct, když odcházela z místnosti.

V davu narůstal neklid. Velké digitální hodiny na jevišti ukazovaly 0836. „Dělejte, na co čekáte," mumlal muž sedící za ní. „Tak už se do toho pusťte!"

Matka utekla. Vím to, řekla si Ellie radostně. Přinutila se zůstat klidná. *Proto je zde všechno tak zmatené.*

Kapitán Bauer pět minut po osmé všechny informoval, že „činnosti" budou o „několik minut" zpožděny, v uplynulé půl hodině však k žádnému dalšímu oznámení nedošlo. V řadě před Ellie kolovala divoká pověst, že Nicole osvobodili z její cely mimozemšťané.

Někteří lidé už začali odcházet, když na jeviště vystoupil guvernér Macmillan. Vyhlížel utrápeně a zklamaně, když však začal mluvit k davu, rychle nasadil svůj oficiální široký úsměv.

„Dámy a pánové," začal, „poprava Nicole des Jardins-Wakefieldové byla odložena. Vláda objevila v administrativních záležitostech spojených s jejím případem jisté malé nesrovnalosti – samozřejmě nic doopravdy důležitého – ale měli jsme pocit, že se tyto záležitosti musí nejdříve vyjasnit, aby nemohly vyvstat pochyby o korektnosti celé záležitosti. Nový termín popravy bude stanoven v blízké budoucnosti. Všichni občané Nového Edenu budou informováni o podrobnostech."

Ellie seděla na místě, dokud nebylo hlediště skoro prázdné. Když odcházela, zpola očekávala, že ji zadrží policie, nikdo ji však nezastavil. Jakmile byla venku, stěží se ovládla, aby nekřičela rados-

tí. *Maminko, maminko,* říkala si a oči se jí zarosily slzami. *Jsem kvůli tobě tak šťastná.*

Náhle si všimla, že si ji prohlíží několik lidí. *Ach, ach,* pomyslela si. *Prozrazuji se něčím?* Odrazila zvědavé pohledy zdvořilým úsměvem. *Teď, Ellie, nastává tvá nejtěžší zkouška. Nemůžeš se za žádných okolností chovat, jako že nejsi překvapená.*

Jako obvykle se Robert, Ellie a malá Nicole zastavili v Avalonu navštívit Nai Watanabe a dvojčata, když skončili své týdenní pochůzky u sedmasedmdesáti zbývajících nemocných retrovirem RV-41. Bylo právě před večeří. Galileo a Kepler si hráli na prašné ulici před vetchým domkem. Když tam Turnerovi dorazili, oba chlapci se právě dohadovali.

„A je!“ tvrdil čtyřletý Galileo rozpáleně.

„Není,“ odporoval Kepler mnohem mírněji.

Ellie se sklonila k dvojčatům. „Chlapci, chlapci,“ řekla přátelsky. „Kvůli čemu válčíte?“

„Ach, ahoj, paní Turnerová,“ odpověděl Kepler s rozpačitým úsměvem. „Vlastně o nic nejde. Galileo a já…“

„Já říkám, že guvernérka Wakefieldová je už mrtvá,“ přerušil ho hlučně Galileo. „Jeden z kluků ve školce mi to řekl. A ten to musí vědět. Jeho táta je u policie.“

Ellie se na okamžik zarazila. Pak si uvědomila, že dvojčata nemají jasno ve spojení mezi ní a Nicole. „Pamatujete si, že guvernérka Wakefieldová je má matka a babička malé Nicole?“ zeptala se tiše. „Ty a Kepler jste se s ní několikrát setkali, než šla do vězení.“

Galileo svraštil čelo a pak zavrtěl hlavou.

„Já si na ni vzpomínám…, myslím,“ řekl Kepler rozvážně. „Je mrtvá, paní Turnerová?“ dodal vynalézavý mladík po krátké pauze.

„Nevíme to jistě, ale doufáme, že není,“ odvětila Ellie. Málem se prozradila. Bylo by tak snadné říct to těmto dětem… Ale stačila by jenom jedna chyba. Na doslech se pravděpodobně nachází biot.

Když Ellie zvedla Keplera a objala ho, vzpomněla si na náhodné setkání s Maxem Puckettem před třemi dny v obchodě s elektronikou. Uprostřed obyčejného hovoru Max znenadání řekl: „Ach, mimochodem, Jana a Eleonora jsou v pořádku a mám tě od nich pozdravovat.“

Ellie to rozrušilo a položila zvídavou otázku. Max ji zcela ignoroval. Po několika sekundách, když Ellie chtěla říct něco jiného, se vedle nich znenadání vynořila biotka Garcia, která řídila obchod.

„Nazdar, Ellie. Nazdar Roberte," ozvala se Nai ze dveří domu. Rozpřáhla ruce a vzala Nicole od otce. „Jak se ti vede, má malá krasavice? Neviděla jsem tě od oslavy tvých narozenin minulý týden."

Dospělí vstoupili do domu. Nai se nejdříve přesvědčila, že v okolí nejsou žádní špehující bioti, a pak se naklonila k Ellie a Robertovi. „Policie mne zase včera večer vyslýchala," pošeptala svým přátelům. „Začínám věřit, že na té zvěsti může být něco pravdy."

„Na jaké zvěsti?" zeptala se Ellie. „Koluje jich tolik."

„Jedna z žen, které pracují v naší továrně," řekla Nai, „má bratra u Nakamurovy speciální služby. Řekl jí, když se jednou večer víc napil, že když policie přišla ráno v den popravy do Nicoliny cely, byla prázdná. Biotka Garcia ji odvedla a podepsala se. Prý to byla ta Garcia, kterou zničil výbuch u továrny na munici."

Ellie se usmívala, ale její oči na upřený zvídavý pohled přítelkyně neodpověděly. *Ze všech lidí*, myslela si, *to nemůžu říct právě jí.*

„Policie mě taky vyslýchala," řekla Ellie věcně. „Několikrát, v různé době. Podle nich jsou všechny otázky zaměřeny na to, aby vyjasnily jisté ‚nesrovnalosti' v matčině případu. Policie navštívila i Katie. Katie se u nás zastavila neočekávaně minulý týden a poznamenala, že odložení matčiny popravy je jistě podivné."

„Bratr mé přítelkyně říkal," pravila Nai po krátké odmlce, „že Nakamura má podezření na nějaké spiknutí."

„To je směšné," ušklíbl se Robert. „Nikde v kolonii neexistuje žádná aktivní opozice."

Nai se ještě víc naklonila k Ellie. „Tak co se podle tebe doopravdy děje?" zašeptala. „Myslíš, že tvá matka doopravdy utekla? Nebo se Nakamura rozhodl popravit ji potají, aby se z ní nestala mučednice?"

Ellie pohlédla nejdříve na svého muže a potom na přítelkyni. *Pověz jim to, pověz jim to*, ozýval se vnitřní hlas. Vydržela však. „Nemám vůbec tušení, Nai," odpověděla. „Uvažovala jsem samozřejmě o všech možnostech, o nichž ses zmínila. A taky o několika dalších. Ale nemůžeme se nijak dozvědět… I když určitě nejsem nábožensky založený člověk, svým způsobem se modlím, aby matka byla v pořádku."

3

Nicole dojedla sušené meruňky a přešla místnost, aby odhodila obal do odpadkového koše. Byl téměř plný. Snažila se stlačit odpadky nohou, jejich úroveň se však nezměnila.

Čas mi vyprchává, pomyslela si a mechanicky přehlížela jídlo, které zbývalo na polici. *Vydržím možná ještě pět dnů. Potom budu potřebovat nové zásoby.*

Jana i Eleonora byly pryč osmačtyřicet hodin. Během prvních dvou týdnů Nicolina pobytu v místnosti pod stodolou Maxe Pucketta s ní pořád zůstávala jedna ze dvou robotek. Mluvit s nimi bylo téměř jako mluvit s Richardem, aspoň zpočátku, dokud Nicole nevyčerpala všechna témata, která měly maličké robotky uloženy v pamětích.

Tyto dvě robotky jsou jeho největší výtvory, řekla si Nicole a sedla si na židli. *Musel na nich strávit celé měsíce.* Vzpomněla si na Richardovy shakespearovské roboty z času kosmické lodi Newton. *Jana a Eleonora jsou mnohem dokonalejší než princ Jindra a Falstaff. Richard se musel mnoho naučit při konstrukci lidských biotů v Novém Edenu.*

Jana a Eleonora informovaly Nicole o hlavních událostech, k nimž docházelo v habitatu. Pro ně to byl snadný úkol. Částí jejich naprogramovaných instrukcí bylo pozorovat a během jejich periodických výletů mimo Nový Eden podávat rádiem zprávy Richardovi, tak předávaly stejné informace i Nicole. Věděla například, že Nakamurova speciální policie prohledala v prvních dvou týdnech po jejím útěku všechny budovy pod záminkou, zda někdo neshromažďuje kriticky důležité suroviny. Přišli samozřejmě také na farmu Maxe Pucketta a Nicole seděla ve svém úkrytu čtyři hodiny potichu v naprosté tmě. Zaslechla nad sebou nějaký šramot, ale ten, kdo objekt prohledával, nestrávil ve stodole moc času.

V poslední době bývalo často nutné, aby z úkrytu odešly Jana i Eleonora současně. Řekly jí, že mají plno práce s přípravami další fáze jejího útěku. Jednou se Nicole ptala robotek, jak se jim daří tak snadno procházet kontrolou při vstupu do Nového Edenu. „Je to opravdu velice jednoduché," řekla Jana. „Dvanáctkrát denně projíždějí branou nákladní auta, většina z nich veze různé věci pro vojenské jednotky nebo naopak od nich a stavební pracovníky do druhého

habitatu, některé jen do Avalonu. Ve velkém nákladu je skoro nemožné si nás všimnout.“

Jana a Eleonora také seznámily Nicole se všemi událostmi v kolonii od doby, kdy byla uvězněna. Nicole teď věděla, že lidé napadli habitat létavců a přisedlin a v podstatě vyhladili jeho obyvatele. Richard neplýtval obsahem paměti robotek ani svým časem tím, aby jim uvedl příliš mnoho podrobností o létavcích a přisedlinách. Nicole však věděla, že Richardovi se podařilo uniknout do New Yorku se dvěma vejci létavců, čtyřmi manovými melouny obsahujícími zárodky bizarního druhu přisedliny a nejmenším oddělkem opravdové dospělé přisedliny schopným dalšího růstu. Věděla také, že před několika měsíci se vylíhla dvě mláďata létavců a že Richard je ohromně zaměstnán péčí o ně.

Pro Nicole bylo těžké představit si, že Richard plní pro dva mimozemšťany roli otce i matky. Pamatovala si, že když jejich vlastní děti byly malé, Richard se moc nezajímal o jejich pokroky a že byl často ohromně nevnímavý k citovým potřebám dětí. Byl samozřejmě úžasný při vysvětlování faktů, zvláště abstraktních pojmů matematiky a vědy. Avšak Nicole a Michael O'Toole se několikrát během dlouhé cesty na Rámovi II shodli, že Richard zřejmě není schopen jednat s dětmi na jejich úrovni.

Jeho vlastní dětství bylo tak strastiplné, přemýšlela Nicole a vzpomínala na rozhovory s Richardem o jeho tyranském otci. *Vyrostl bez schopnosti milovat jiné lidi a věřit jim…* Na okamžik se ve svých myšlenkách zarazila. *Ale během našeho života v Novém Edenu se rozhodně změnil… Nikdy jsem neměla příležitost říct mu, jak jsem na něj hrdá. Proto jsem mu chtěla nechat zvláštní dopis…*

Jediné světlo v jejím úkrytu náhle zhaslo a Nicole obklopila temnota. Seděla na židli úplně tiše a pozorně naslouchala. I když věděla, že je na farmě opět policie, nic nezaslechla. Zatímco její strach narůstal, Nicole si uvědomila, jak důležitými se pro ni Jana a Eleonora staly. Během první návštěvy speciální policie na farmě byly obě maličké robotky v místnosti a dodávaly jí odvahu.

Čas ubíhal velice pomalu. Nicole slyšela tlukot svého srdce. Po době, která se jí zdála nekonečnou, zaslechla nad sebou hluk. Znělo to, jako by ve stodole bylo mnoho lidí. Nicole se zhluboka nadechla a snažila se uklidnit. O chviličku později málem vyskočila z kůže, když vedle sebe uslyšela tichý hlas recitující básně.

Vnikni do mne teď, můj bezohledný příteli,
A přinuť mne třást se ve tmě.
Připomeň mi, že jsem samotná,
A udělej mi na tvář svou značku.
Jak je to, že mě zajmeš,
Když všechny mé myšlenky popírají tvou sílu?
Je to plaz v mém mozku,
Který nechá tvou hrůzu projít svou cestou?

Bezdůvodný strach nás porazí všechny
Navzdory našemu hledání vznešených cílů.
My rádoby Galahadové neumíráme,
Strach pouze zmrazí naše duše.
Udržuje nás němé, když cítíme lásku,
Připomíná nám, co bychom mohli ztratit.
A když náhodou uspějeme,
Strach nám řekne, jakou bezpečnou cestu zvolit.

Nicole nakonec poznala, že hlas patří robotce Janě a že recituje dvě slavné básně Benity Garcii o strachu napsané, když bída a úpadek Velkého chaosu Benitu dohnaly k zájmu o politiku. Přátelský hlas robotky a známé verše přechodně zmírnily Nicolinu paniku. Chvíli naslouchala klidněji, navzdory skutečnosti, že zvuky nad ní sílily.

Když však zaslechla zvuk přenášení velkých pytlů krmení pro kuřata uložených nad vchodem do jejího úkrytu, pojednou ji opět jala hrůza. *Teď to přišlo,* řekla si. *Teď mne chytí.*

Nicole krátce zapřemýšlela, zda ji speciální policie zabije hned, jakmile ji najde. Pak uslyšela hlasité kovové bušení na konci průchodu do jejího úkrytu a nevydržela sedět. Když vstávala, ucítila na dvou místech na prsou ostrou bolest a jen s námahou dýchala. *Co je se mnou v nepořádku?* uvažovala, když vedle ní promluvila Jana.

„Po první prohlídce," řekla robotka, „se Max bál, že tvůj vchod dost dobře nezamaskoval. Jedné noci, když jsi spala, vsunul do horní části díry úplný odpadní systém slepičárny a odpadní potrubí položil nad tvůj úkryt. To bouchání, které jsi slyšela, bylo způsobeno tím, že někdo tloukl do potrubí."

Nicole zadržovala dech, zatímco na povrchu nad sebou slyšela tlumený hovor. Asi za minutu opět zaslechla přesouvání pytlů s krmením pro kuřata. *Dobrý starý Max*, myslela si Nicole a trochu se uklidnila. Bolest na prsou polevila. Po dalších několika minutách zvuky nad hlavou zcela ustaly. Nicole si oddechla a posadila se na židli. Ale neusnula, dokud se zase nerozsvítilo světlo.

Než se Nicole probudila, robotka Eleonora se vrátila. Vysvětlila Nicole, že Max začne za několik hodin vytrhávat odpadní systém a že Nicole konečně opustí svůj úkryt. Nicole překvapilo, když prolezla tunelem, a uviděla vedle Maxe stát Eponine.

Ženy se objaly. „Ça va bien? Je ne t'ai pas vue depuis si long temps," řekla Eponine Nicole.

„Mais mon amie, pourquoi es-tu či? J'ai pensé que…"

„V pořádku, vy dvě," přerušil je Max. „Budete mít později spoustu času, abyste se opět sblížily. Ale teď si musíme pospíšit. Proti rozvrhu už máme zpoždění, protože mně trvalo moc dlouho odstranit ten zatracený odpad… Ep, vezmi Nicole dovnitř a obleč ji. Zatímco se budete oblékat, můžeš jí vysvětlit náš plán… Já se musím osprchovat a oholit."

Když ženy šly tmou ze stodoly do Maxova domu, Eponine informovala Nicole, že všechno pro její útěk z habitatu je připraveno.

„V posledních čtyřech dnech ukryl Max kousek po kousku potápěčskou výzbroj u břehu jezera Shakespeare. Má také schovanou druhou kompletní soupravu ve skladišti v Beauvois pro případ, že by někdo vzal z úkrytu masku nebo vzduchové bomby. Zatímco my obě budeme na party, Max se přesvědčí, že je všechno v pořádku."

„Na jaké party?" zeptala se zmatená Nicol. Eponine se smála, když vstupovaly do domu. „Ovšem," řekla. „Zapomněla jsem, že jsi nesledovala kalendář. Dnes je Masopust. Jedna velká party je v Beauvois a druhá v Positanu. Skoro všichni budou dnes večer venku. Vláda nabádala lidi, aby se zúčastnili, pravděpodobně proto, aby se nezajímali o další problémy kolonie."

Nicole se dívala na Eponine velice divně, a ta se znovu zasmála. „Nerozumíš? Naším největším problémem bylo přijít na to, jak tě nepozorovaně dostat přes celou kolonii k jezeru Shakespeare. Všichni v Novém Edenu znají tvou tvář. I Richard souhlasil, že tohle je

naše jediná rozumná příležitost. Budeš mít kostým a na obličeji masku…“

„Mluvila jsi tedy s Richardem?“ zeptala se Nicole a začínala chápat alespoň obrysy plánu.

„Přímo ne,“ odvětila Eponine. „Ale Max se s ním spojil prostřednictvím maličkých robotek. Nápad s odpadním systémem, který oklamal policii při její poslední návštěvě na farmě, pochází od Richarda. Měl strach, že by tě mohli najít…“

Děkuji ti opět, Richarde, myslela si Nicole, když Eponine pokračovala v povídání. *Teď už ti vděčím za svůj život alespoň třikrát.*

„Pracovala jsem na tvých šatech bez přestávky celý týden. S touhle maskou, dlouhými bílými rukavicemi a leginami ti nebudou vidět vlasy ani pokožka. Není nutné, abychom zůstaly na party déle než hodinu a nebudeš s nikým dlouho rozmlouvat, ale kdyby se někdo zeptal, řekneš prostě, že jsi Ellie. Ta dnes zůstane doma s tvou vnučkou.“

„Ví Ellie, že jsem utekla?“ zeptala se Nicole po chviličce. Pocítila silnou touhu spatřit svou dceru i maličkou Nicole, kterou ještě nikdy neviděla.

„Pravděpodobně,“ řekla Eponine. „Věděla aspoň, že se pokus o útěk připravuje… Byla to Ellie, kdo mne poprvé zapojil do přípravy tvého útěku. Ukryly jsme spolu zásoby pro tebe na Hlavní rovině.“

„Takže ty jsi ji od té doby, co jsem pryč z vězení, neviděla?“

„Ale ano. Ale nic jsme si neřekly. Právě teď musí být Ellie opatrná. Nakamura ji hlídá jako jestřáb…“

„Je zapojen ještě někdo jiný?“ zeptala se Nicole a přidržela si šaty u těla, aby viděla, jak jí padnou.

„Ne,“ odvětila Eponine. „Jenom Max, Ellie a já… a samozřejmě Richard a maličké robotky.“

Nicole stála několik sekund před zrcadlem. *Tak tady jsem, konečně královnou Anglie, alespoň na hodinu či dvě.* Byla si jista, že nápad na tento kostým pochází také od Richarda. Nikdo jiný by nedokázal volit tak patřičně. Nicole si upravila na hlavě korunu. *S tímhle bledým obličejem,* pomyslela si, *by mne mohl udělat královnou i Henry.*

Nicole byla ponořena do vzpomínek z dávných let, když Max a Eponine vyšli z ložnice. Nicole se okamžitě rozesmála. Max byl

oděn do stěží dostačujícího zeleného kostýmu a nesl trojzubec. Byl Neptunem, králem moří, a Eponine představovala jeho sexy mořskou pannu.

„Oba vypadáte velkolepě!“ prohlásila královna Nicole a mrkla na Eponine. „Joj, Maxi,“ dodala o chviličku později škádlivým tónem, „netušila jsem, že máš tak působivé tělo.“

„Je to směšné,“ zabručel Max. „Mám chlupy všude – na celé hrudi, vzadu na zádech, v uších, dokonce…“

„Kromě toho, že jsou trošku řidší tady,“ řekla Eponine a pohladila ho po hlavě, když mu předtím sundala korunu.

„Do řiti,“ ulevil si Max. „Teď vím, proč jsem nikdy nežil s ženou… Pojďte, vy dvě, musíme jít. A mimochodem, počasí je dnes večer zase bláznivé. Obě budete během jízdy v mém kočáře potřebovat přehoz nebo plášť.“

„V kočáře?“ zeptala se Nicole a pohlédla tázavě na Eponine.

Její přítelkyně se usmála a řekla: „Za chvilku uvidíš.“

Když vláda Nového Edenu zabavila všechny vlaky, aby přetvořila lehké mimozemské slitiny na válečná letadla a další výzbroj, zůstala kolonie bez celkového dopravního systému. Naštěstí si většina občanů zakoupila bicykly a během prvních tří let po osídlení byly vybudovány stezky pro cyklisty. Jinak by byl pohyb lidí po kolonii velice obtížný.

V době Nicolina útěku byly už odstraněny všechny koleje a na jejich místě vybudovány silnice. Po těchto silnicích jezdily elektromobily (vyhrazené pro vládní činitele a klíčové představitele armády), přepravní nákladní vozy (které byly také poháněny elektromotory) a další různorodé dopravní prostředky vytvořené občany Nového Edenu. Maxův kočár byl také takovým výtvorem. Vpředu to byl bicykl. Zadní polovinu však tvořila dvě měkká sedadla, téměř gauč, uložená na dvou kolech a silné ose. Bylo to hodně podobné koňským kočárům na Zemi z doby před třemi sty lety.

Král Neptun se lopotil s pedály a kostýmované trio vyjelo na silnici k City. „Do řiti,“ zahartusil Max, když se snažil zrychlit, „proč jsem kdy souhlasil s takovým absurdním plánem?“

Nicole a Eponine na sedadlech za ním se rozesmály. „Protože jsi úžasný muž,“ pravila Eponine, „a chtěl jsi, abychom se my dvě po-

hodlně svezly… Kromě toho, dovedeš si představit královnu, jak jede skoro deset kilometrů na kole?“

Teplota byla skutečně nízká. Eponine strávila několik minut tím, že vysvětlovala Nicole, že počasí je čím dál nestálejší. „V televizi nedávno oznamovali,“ řekla, „že vláda má v úmyslu vyslat hodně osadníků do druhého habitatu. Jeho životní prostředí není ještě narušeno… Nikdo nevěří, že se nám vůbec někdy podaří vyřešit problémy zde v Novém Edenu.“

Když se blížili k City, dělala si Nicole starosti, že Max prochladl. Nabídla mu přehoz, který jí půjčila Eponine, a Max jej nakonec přijal. „Měl sis vybrat teplejší kostým,“ škádlila ho.

„To byl také Richardův nápad, aby Max byl Neptun,“ vysvětlovala Eponine. „Tak bude vypadat perfektně přirozeně, kdyby bylo třeba nést část tvé potápěčské výzbroje.“

Nicole pociťovala nečekané citové pohnutí, když kočár v rostoucím provozu zpomalil a projížděl mezi hlavními budovami kolonie v City. Připomněla si noc před mnoha roky, kdy byla v Novém Edenu jediná vzhůru. Té noci, když naposled překontrolovala rodinu, vyšplhala úzkostlivá Nicole do svého lůžka a připravovala se na mnohaletou cestu zpět do Sluneční soustavy.

V mysli se jí vynořil obraz Orla, toho podivného představitele mimozemské inteligence, který byl jejich průvodcem na Uzlu. *Mohl jste všechno tohle předpovědět?* přemýšlela Nicole a prošla kvapně celou historií kolonie od prvního setkání s cestujícími ze Země, kteří přiletěli na palubě lodi Pinta. *A co si o nás myslíte teď?* Nicole smutně zavrtěla hlavou, mocně zahanbena chováním svých lidských společníků.

„Už ho nepostavili,“ říkala Eponine na sedadle vedle ní. Vjeli na hlavní náměstí.

„Promiň,“ omlouvala se Nicole. „Myslím, že jsem se zasnila.“

„Ten nádherný památník, který navrhl tvůj manžel, ten, který sledoval pohyb Rámy v Galaxii… Vzpomeň si, zničili ho tu noc, kdy dav chtěl lynčovat Martineze… Právě ten už nepostavili.“

Nicole se opět ponořila do vzpomínek. *Tak se možná projevuje stáří,* myslela si. *Příliš mnoho vzpomínek, které vytlačují přítomnost.* Vzpomněla si na neklidný dav a rusovlasého mladíka, který vykřikoval: „Zabte tu negerskou čubku…“

„Co se stalo s Martinezem?“ zeptala se Nicole tiše, naplněna strachem z odpovědi.

„Byl popraven na elektrickém křesle brzy nato, co Nakamura a Macmillan uchopili všechnu moc. Proces zaplňoval několik dnů všechny zpravodajské rubriky.“

Projeli City a pokračovali na jih směrem k Beauvois, čtvrti, kde Nicole, Richard a jejich rodina žili před Nakamurovým pučem. *Mohlo to být úplně jinak,* přemýšlela a dívala se na horu Olympus tyčící se po její levici. *Mohli jsme zde mít ráj. Kdybychom se jen byli snažili usilovněji…*

To byl myšlenkový sled, který Nicole od té hrozné noci prošla stokrát. Od té noci, kdy Richard kvapně opustil Nový Eden. Pokaždé měla v srdci stejně hluboké hoře, v očích stejně pálící slzy.

My lidé, připamatovala si, jak kdysi řekla Orlovi na Uzlu, *jsme schopni tak vzájemně se vylučujícího chování. Někdy, když převáží zájem a soucit, se opravdu jevíme jen o málo horší než andělé. Častěji však převáží nad našimi přednostmi naše sobectví a chamtivost, a stáváme se nerozlišitelnými od nejnižších tvorů, z nichž jsme se vyvinuli.*

4

Max odešel z party téměř na dvě hodiny. Eponine i Nicole byly pořád nervóznější. Když se snažily společně přejít přeplněný taneční parket, zastavili je dva muži odění jako Robin Hood a fráter Tuck.

„Vy sice nejste panna Mariana,“ řekl Robin Hood Eponine, „ale mořská panna je skoro totéž.“ Srdečně se zasmál vlastnímu vtipu, rozpřáhl paže a začal s Eponine tančit.

„Může mít neurozený kněz potěšení tance s Vaší Výsostí?“ zeptal se druhý muž. Nicole se usmála. *Jaké nebezpečí může hrozit z jednoho tance?* pomyslela si. Vklouzla do objetí frátera Tucka a zvolna se začali pohybovat po parketu.

Fráter Tuck byl velice hovorný. Po několika taktech hudby se vždy od Nicole odtáhl a na něco se jí vyptával. Nicole podle plánu naznačila svou odpověď pokynem hlavy nebo gestem. Ke konci skladby se kněz v kostýmu začal smát. „Vpravdě,“ pravil, „věřím tomu, že tančím s němou. Půvabnou, nepochybně, nicméně němou.“

„Jsem velmi nachlazená," řekla Nicole potichu a snažila se změnit hlas.

Poté, co promluvila, zjistila v chování frátera určitou změnu. Její obavy vzrostly, když po ukončení série ji muž několik sekund stále držel za ruce a zíral na ni.

„Už jsem váš hlas někde slyšel," řekl vážně. „Je velice zvláštní… Rád bych věděl, jestli jsme se setkali. Já jsem Wallace Michaelson, senátor ze západní části Beauvois."

Samozřejmě, pomyslela si Nicole v panice. *Vzpomínám si na vás. Byl jste jedním z prvních Američanů v Novém Edenu, kteří začali podporovat Nakamuru a Macmillana.*

Nicole se neodvážila říct nic jiného. Naštěstí se k nim Eponine a Robin Hood připojili dříve, než se mlčení stalo nebezpečně dlouhým. Eponine vytušila, k čemu došlo, a začala rychle jednat. „Královna a já," řekla a vzala Nicole za ruku, „jsme měly v úmyslu jít se přepudrovat, když jste nás vy psanci ze Sherwoodského lesa přepadli. Když nás teď s díky za tanec omluvíte, my budeme pokračovat k našemu původnímu cíli."

Když ženy odcházely, oba muži oblečení v zeleném je bedlivě pozorovali. Jakmile byly na toaletě, otevřela Eponine nejdříve všechny kabinky, aby zajistila, že jsou s Nicole samy. „Něco se stalo," zašeptala potom Eponine. „Max musel pravděpodobně jít do skladu, aby doplnil tvou výzbroj."

„Fráter Tuck je senátor z Beauvois," řekla Nicole. „Téměř rozpoznal můj hlas… Myslím, že zde nejsem v bezpečí."

„V pořádku," prohlásila Eponine nervózně po chviličce váhání. „Budeme se řídit alternativním plánem… Vyjdeme před dům a počkáme pod velkým stromem."

Obě ženy spatřily malou kameru ve stropě současně. Vydala pouze tichoučký zvuk, když měnila svou orientaci, aby je sledovala přes místnost. Nicole se snažila připamatovat každé slovo, které s Eponine pronesly. *Bylo tam něco, z čeho by se dalo usoudit, kdo jsme?* přemítala. Nicole měla strach zvláště o Eponine, protože její přítelkyně bude i nadále žít v kolonii, až Nicole buď uteče, anebo bude uvězněna.

Když se Nicole a Eponine vrátily do sálu, Robin Hood a jeho oblíbený kněz jim kynuli, aby zamířily k nim. Eponine ukázala na hlavní vchod a přiložila prsty ke rtům. Naznačila tak, že si jde ven

zakouřit, a pak s Nicole přešly sál. Při otvírání hlavních dveří pohlédla přes rameno. „Zelení muži nás sledují," poznamenala.

Asi dvacet metrů od vchodu do tanečního sálu, což byla ve skutečnosti tělocvična střední školy v Beauvois, rostl velký jilm, který byl jedním z mála už vzrostlých stromů přivezených na Rámu původně ze Země. Jakmile Eponine a Nicole došly ke stromu, Eponine sáhla do kabelky, vytáhla cigaretu a rychle si zapálila. Vyfukovala kouř směrem od Nicole. „Je mi to líto," zašeptala své přítelkyni.

„Chápu," řekla Nicole, a vtom k nim došli Robin Hood a fráter Tuck.

„Ale, ale," prohlásil Robin Hood, „tak naše mořská panna je kuřačka. Nevíte, že si zkracujete život o celé roky?"

Eponine chtěla použít svou obvyklou odpověď, říct muži, že RV-41 ji zabije dlouho předtím, než by ji zabilo kouření, rozhodla se však neříkat nic, co by mohlo povzbudit muže, aby zůstali. Jenom se nepatrně usmála, zhluboka natáhla kouř a vydechovala jej nad hlavu do větví stromu.

„Fráter i já jsme doufali, že vy, dámy, se k nám připojíte na drink," řekl Robin Hood. Zcela ignoroval skutečnost, že ani Eponine ani Nicole nereagovaly na jeho předešlou poznámku.

„Ano," dodal Fráter Tuck, „rádi bychom věděli, kdo jste…" Civěl na Nicole. „Jsem si jist, že jsme se už setkali, váš hlas je mi tak povědomý."

Nicole nafilmovala kašel a rozhlédla se. V okruhu padesáti metrů se nacházeli tři policisté. *Ne tady,* myslela si. *Ne teď. Ne, když jsem tak blízko.*

„Královna se necítí dobře," pravila Eponine. „Možná odejdeme dřív. Když ne, najdeme vás, až se vrátíme zpět…"

„Já jsem lékař," přerušil ji Robin Hood a přistoupil blíž k Nicole. „Možná bych mohl pomoct."

Nicole pocítila tlak u srdce. Opět dýchala těžce a mělce. Znovu zakašlala a odvrátila se od obou mužů.

„To je hrozný kašel, Vaše Výsosti," ozval se známý hlas. „Vezmeme vás raději domů."

Nicole vzhlédla k dalšímu muži oděnému v zeleném. Max, alias král Neptun, se na ni široce usmíval. Za ním zahlédla kočár zaparkovaný ve vzdálenosti nanejvýš deset metrů. Nicole se potěšila a ulevi-

lo se jí. Objala Maxe a téměř zapomněla na nebezpečí kolem sebe. „Maxi," řekla, než jí dal prst na ústa.

„Vím, že jste, dámy, prostě potěšeny, že král Neptun skončil pro dnešní večer se svým programem," řekl potom vzletně, „a může vás teď doprovodit do svého hradu, pryč od psanců a dalších nevhodných elementů."

Max pohlédl na další dva muže, kteří vychutnávali jeho výkon, i když jim překazil plány na večer. „Děkuji ti, Robine. Děkuji vám, frátere Tucku," řekl Max, když pomáhal dámám do kočáru. „Vaše laskavá pozornost mým přítelkyním se velice oceňuje."

Fráter Tuck se přiblížil ke kočáru, zřejmě se chtěl ještě něco zeptat, ale Max šlápl do pedálů a odjížděl. „Je to večer kostýmů a záhad," řekl a zamával muži. „Ale my se nemůžeme loudat, neboť nás čeká moře."

„Byl jsi fantastický," prohlásila Eponine a dala Maxovi další polibek.

Nicole přikývla. „Možná ses minul povoláním," řekla. „Možná jsi měl být hercem místo farmářem."

„Na střední škole v Arkansasu jsem hrál roli Marka Antonia," pravil Max a podal Nicole potápěčskou masku, aby si ji naposled upravila. „Prasatům se mé zkoušení líbilo… ‚Přátelé, Římané, krajané…, naslouchejte mi… Přišel jsem Cézara pohřbít, ne chválit jej'."

Všichni tři se zasmáli. Stáli na malé mýtince asi pět metrů od břehu jezera Shakespeare. Stromy a vysoký podrost kolem nich je skrývaly před blízkou silnicí a cyklistickou stezkou. Max zvedl vzduchový tank a pomohl Nicole upevnit si ho na záda.

„Je už všechno připraveno?" zeptal se.

Nicole přikývla.

„Robotky se s tebou setkají u skrýše," vysvětloval Max. „Řekly mi, abych ti připomněl, že nemáš sestupovat moc rychle… Už ses dlouho nepotápěla."

Nicole stála několik sekund mlčky. „Nevím, jak mám vám dvěma poděkovat," řekla zahanbeně. „Nic, co mě napadá, se mi nezdá dostatečné."

Eponine přešla k Nicole a objala ji. „Dávej na sebe pozor," pravila. „Mám tě moc ráda."

„Já taky," řekl o chviličku později Max a trochu se zakuckal, když ji objal. Oba Nicole mávali, když couvala do jezera.

Slzy tekly Nicole z očí a hromadily se dole v masce. Když jí voda sahala do pasu, zamávala jim naposled.

Voda byla chladnější, než čekala. Věděla, že změny teploty v Novém Edenu jsou od té doby, co kolonisté převzali řízení svého počasí, mnohem větší, neuvažovala však o tom, že výkyvy počasí ovlivní i teplotu vody v jezeře.

Zvýšila množství vzduchu ve své vestě, aby zpomalila klesání. *Nespěchej,* radila si. *A zůstaň uvolněná. Máš před sebou dlouhou cestu.*

Jana a Eleonora mnohokrát trénovaly s Nicole postup, který by měla sledovat, aby našla dlouhý tunel vedoucí pod stěnou habitatu. Rozsvítila si svítilnu a studovala vodní farmu po své levici. *Tři sta metrů ke středu jezera, přesně kolmo na zadní stěnu oblasti krmení lososů,* pamatovala si. *Zůstaň v hloubce dvacet metrů, dokud pod sebou neuvidíš betonovou vyvýšenou plochu.*

Nicole plavala zvolna, přesto se však rychle unavila. Vzpomněla si na rozhovor s Richardem před mnoha lety, když uvažovali o tom, že spolu přeplavou Válcové moře, aby se dostali z New Yorku. „Ale já nejsem tak dobrý plavec," namítala tehdy Nicole. „Třeba bych to nedokázala."

Richard ji tehdy ujišťoval, že když je taková výjimečná atletka, neměla by mít s dlouhým plaváním žádné potíže. *A teď jsem zde, plavu o život, sleduji stejnou únikovou cestu, kterou použil Richard před dvěma roky,* myslela si Nicole. *Kromě toho, že je mi asi šedesát. A že jsem úplně z formy.*

Nicole našla betonovou vyvýšenou plochu, sestoupila dalších patnáct metrů, pečlivě přitom sledovala všechny své přístroje a rychle našla jednu z osmi velkých čerpacích stanic, které byly rozmístěny na dně jezera, aby udržovaly vodu v neustálém oběhu. Vchod do tunelu je skryt právě pod jedním z těchto velkých motorů. Nicole jej nenašla snadno. Neustále plavala kolem něj, kvůli všem novým výrůstkům kolem čerpacího komplexu jej nemohla spatřit.

Tunel tvořila válcová trubice o průměru čtyři metry úplně plná vody. Byl zahrnut do původního návrhu habitatu jako nouzová úniková cesta na naléhání Richarda, jehož inženýrské zkušenosti naučily pamatovat vždy na nepředvídané náhodné události. Od vchodu v

jezeru Shakespeare k východu na Hlavní rovině za stěnou habitatu bylo nutné plavat něco málo přes kilometr. Nicole trvalo najít vchod o deset minut déle, než bylo v plánu. Byla už hodně unavená, když začala plavat na posledním úseku.

Během dvouletého věznění byly pro Nicole jedinými a ještě nepravidelně prováděnými cvičeními chůze, zvedání se z lehu do sedu a kliky. Její stárnoucí svaly už nebyly schopné vydržet extrémní únavu bez křečí. Během plavání v tunelu ji třikrát chytila křeč do nohy. Pokaždé s ní bojovala, šlapala vodu, přinutila se uvolnit, až křeč úplně zmizela. Postupovala dopředu velmi pomalu. Ke konci plavby se bála, že jí dojde vzduch, než dosáhne východ z tunelu.

V posledních sto metrech ji už bolelo celé tělo. Ruce odmítaly protlačovat se vodou a nohy už neměly sílu kopat. Tehdy ji začalo bolet na prsou. Tupá zneklidňující bolest tam zůstala, i když její přístroje ukázaly, že tunel se mírně zvedá.

Když se konečně dostala na konec a postavila se, téměř se zhroutila. Několik minut se neúspěšně snažila opět chytit pravidelný dech a pulz. Neměla ani dost síly, aby odsunula kovový příklop východu nad hlavou. Vystrašena, že přepjala své síly, rozhodla se zůstat v tunelu a chvilku si zdřímnout.

Procitla za dvě hodiny, když nad sebou zaslechla podivný rychlý sled tichého klepání. Nicole stála přímo pod příklopem a pozorně naslouchala. Rozeznala hlasy, nedokázala však určit, co říkají. *Co se to děje?* ptala se v duchu a srdce se jí náhle rozbušilo. *Jestli mne objevila policie, proč prostě neotevřou příklop?*

Nicole přešla potichu ve tmě k potápěčské výstroji, kterou odložila ke stěně na druhé straně tunelu. Pomocí malé svítilny zjistila, kolik jí zůstalo ve válci vzduchu. Mohla bych se ponořit na několik minut, avšak ne na dlouho, pomyslela si.

Znenadání se ozval silný úder na příklop. „Jsi tam dole, Nicole?“ ptala se robotka Jana. „Pokud ano, okamžitě se ohlas. Máme pro tebe teplé šaty, ale nemáme dost síly, abychom odsunuly příklop.“

„Ano, jsem to já,“ vykřikla Nicole s úlevou. „Vyšplhám tak rychle, jak to dokážu.“

V mokrých šatech Nicole na mrazivém vzduchu v Rámovi, kde byla teplota jen několik stupňů nad nulou, rychle prochladla. Během osmdesátimetrové chůze v temnotě ke skrýši s jídlem a suchým šatstvem drkotala zuby.

Jakmile trio došlo k zásobám, řekly jí Jana a Eleonora, aby si oblékla vojenskou uniformu, kterou pro ni opatřily Ellie a Eponine. Když se Nicole ptala proč, robotky jí vysvětlily, že budou muset projít druhým habitatem. „V případě, že nás objeví," řekla Eleonora, když byla bezpečně v Nicolině kapse u košile, „bude snadnější vymluvit se z potíží, budeš-li mít na sobě vojenskou uniformu."

Nicole si oblékla dlouhé spodní prádlo a uniformu. Když jí už nebylo zima, uvědomila si, že má ohromný hlad. Během jídla skládala věci zabalené v prostěradle do batohu, který měla původně pod svou potápěčskou vestou.

Proniknout do druhého habitatu byl problém. Nicole a dvě robotky v její kapse nepotkaly na Hlavní rovině vůbec žádné lidi, ale vstup do bývalého domova létavců a přisedlin hlídala stráž. Eleonora šla dopředu na průzkum a oznámila potíž. Trio se zastavilo tři až čtyři sta metrů od hlavní dopravní tepny mezi oběma habitaty.

„To musí být nové bezpečnostní opatření, které přijali po tvém útěku," řekla Jana Nicole. „Nikdy jsme neměly při cestě tam a zpět žádné problémy."

„Neexistuje nějaká jiná cesta, která vede dovnitř?" zeptala se Nicole.

„Ne," odvětila Eleonora. „Zde je místo původní sondy. Bylo samozřejmě značně rozšířeno a vybudovali most přes příkop, aby mohli rychle přesouvat vojsko. Žádné další vstupy však nejsou."

„A je nutné, abychom přešly přes tento habitat, když se chceme dostat za Richardem a do New Yorku?"

„Ano," odpověděla Jana. „Ta obrovská šedá bariéra na jihu, která tvoří stěnu druhého habitatu tolik kilometrů, zabraňuje pohybu do a ze Severního poloválce Rámy. Je možné, že bychom ji mohly přelétět, kdybychom měly letadlo, které by se vzneslo do výšky dvou kilometrů, a velmi šikovného pilota, ale to nemáme… Kromě toho Richard očekává, že přijdeme skrze druhý habitat."

Čekaly a čekaly, ve tmě a chladu. Jedna z robotek se pravidelně vydávala kontrolovat vstup, hlídka tam však byla pořád. Nicole přepadla únava a beznaděj. „Podívejte," řekla v jedné chvíli, „nemůžeme tady zůstat navždy. Musí existovat nějaký jiný plán."

„Nemáme žádné informace o nějakém náhradním či nouzovém plánu v této situaci," řekla Eleonora a připomněla tak Nicole, že jsou pouze robotky.

Během krátkého zdřímnutí se vyčerpané Nicole zdálo, že spí, nahá, na velice rozlehlé a ploché ledové kostce. Z oblohy na ni útočili létavci a na ledě ji obklíčily stovky robůtků jako Jana a Eleonora. Něco sborově recitovaly.

Když se Nicole probudila, cítila se poněkud osvěžena. Hovořila s robotkami a vymyslely nový plán. Rozhodly se, že vyrazí, až se provoz do druhého habitatu na chvilku přeruší. V tom okamžiku robotky odlákají stráž, aby se Nicole mohla dostat dovnitř. Jana a Eleonora daly Nicole pokyn, aby potom přešla opatrně na druhou stranu mostu a odbočila vpravo podél okraje příkopu. „Počkej na nás v malé zátoce asi tři sta metrů od mostu," řekla Eleonora.

O dvacet minut později udělaly Jana a Eleonora u stěny asi padesát metrů od vstupu hrozný randál. Když stráž opustila své místo, aby zjistila, co je to za hluk, přešla Nicole nerušeně dovnitř habitatu. Uvnitř vedlo střídavě sem a tam dlouhé schodiště klesající několik set metrů od vchodu na úroveň příkopu, který obklopoval celý habitat. Na schodišti byla pravidelně rozmístěna světla a Nicole viděla další světla na mostě před sebou, ale celkové osvětlení bylo velice úsporné. Nicole ztuhla, když zahlédla dva stavební dělníky přicházející po schodech proti ní. Ti však přešli kolem jen s pokynutím hlavy. Nicole byla ráda, že má na sobě uniformu.

Když čekala u příkopu, zírala ke středu cizího habitatu a snažila se postřehnout fascinující panorama, které jí robotky popsaly – obrovskou hnědou válcovou stavbu zvedající se do výšky patnácti set metrů, která kdysi hostila kolonie létavců a přisedlin, velký stíněný míč, který visel ze stropu habitatu a dodával světlo, a kruh záhadných bílých budov podél kanálu, který obklopoval válec.

Stíněný míč nebyl osvětlen celé měsíce od doby prvního lidského útoku do panství létavců a přisedlin. Jediná světla, která Nicole viděla, byla malá a rozmístěná řídce, zjevně umístěná do habitatu lidskými nájezdníky. Dokázala tedy rozeznat pouze nezřetelný obrys velkého válce, stín s velice rozmazanými hranami. *Muselo to být nádherné, když sem Richard poprvé vstoupil*, myslela si Nicole, pohnuta pomyšlením, že se nachází v místě, které ještě nedávno bylo domovem jiného druhu vybaveného city a vědomím. *Takže i zde,*

pokračovala v úvahách, *rozšiřujeme svou nadvládu, rozdupáváme všechny ostatní formy života, které nejsou tak mocné jako my.*

Eleonora a Jana se připojily k Nicole později, než plánovaly. Všechny tři postupovaly pomalu podél příkopu. Jedna robotka byla vždy vpředu, dělala průzkum, aby se nesetkaly s jinými lidmi. V části habitatu, která byla velice podobná džungli na Zemi, čekala Nicole dvakrát tiše, až přešla skupina vojáků nebo dělníků na silnici po její levici. V obou případech se zaujetím studovala nové a zajímavé rostliny kolem sebe. Nicole dokonce našla tvora podobného čemusi napůl mezi pijavicí a červem, který se jí snažil vlézt do boty. Zvedla jej a dala si ho do kapsy.

Od chvíle, kdy se Nicole ponořila do jezera Shakespeare, uplynulo téměř dvaasedmdesát hodin, když ona a dvě robotky konečně dorazily na místo určené pro schůzku. Nacházely se na opačné straně druhého habitatu, naproti vstupu, kde se lidé vyskytovali jen sporadicky. Během několika minut po jejich příchodu se vynořila ponorka. Bok ponorky se otevřel a Richard Wakefield se s ohromným úsměvem na vousaté tváři rozběhl ke své milované ženě. Nicolino tělo se chvělo radostí, když ucítila objetí jeho paží.

5

Všechno bylo tak důvěrně známé. Kromě Richardova nepořádku nahromaděného během měsíců, kdy žil sám, a změny dětského pokoje na ložnici dvou malých létavců, vypadalo doupě pod New Yorkem přesně stejně, jako když Richard, Nicole, Michael O'Toole a jejich děti před léty opouštěli Rámu.

Richard zanechal ponorku v přirozeném kotvišti na jižní straně ostrova, na místě, které nazýval Přistav.

„Kde jsi vzal ponorku?“ ptala se ho Nicole, když společně kráčeli k doupěti.

„Byl to dárek,“ odvětil Richard. „Nebo si to aspoň myslím. Když mi nejvyšší velitel létavců ukázal, jak se řídí, zmizel a ponorka zůstala zde.“

Kráčet po New Yorku byl pro Nicole přízračný zážitek. I ve tmě jí mrakodrapy živě připomínaly roky, kdy žila na tomto záhadném ostrově uprostřed Válcového moře.

Kolik let uplynulo od doby, kdy jsme odešli? přemýšlela Nicole, když se s Richardem ruku v ruce zastavili vedle stodoly, kde Francesca Sabatiniová nechala v mylné víře Nicole zahynout na dně jámy. Nicole však věděla, že na svou otázku nikdy nemůže dostat přesnou odpověď. Uplynulý čas se nedal měřit normálním způsobem, protože podstoupili dvě dlouhé cesty mezi hvězdami relativistickými rychlostmi. Druhou pak prospali ve speciální kabině s mimozemskou technologií zpožďující jejich stárnutí pečlivou manipulací s jejich enzymy a metabolizmem.

„Jediné změny prováděné v kosmické lodi Ráma při každé návštěvě v Uzlu," pravil Richard, když se poprvé blížili ke svému starému domovu, „jsou takové, které jsou nutné k vykonání další mise. Takže v našem doupěti se nic nezměnilo. V Bílém pokoji je pořád černá obrazovka i naše stará klávesnice. Postupy k předávání požadavků Rámanům, nebo jak by se naši hostitelé měli nazývat, také fungují stejně dobře."

„A co ostatní nory?" ptala se Nicole při sestupu po rampě na úroveň jejich doupěte. Navštívil jsi je?"

„Nora létavců je hrobkou," odvětil Richard. „Prošel jsem ji celou několikrát. Jednou jsem vešel opatrně do nory oktopavouků, ale šel jsem jenom do místnosti připomínající katedrálu, z níž vedou čtyři tunely…"

Nicole ho se smíchem přerušila: „Ty, které jsme nazývali Eenie, Meenie, Mynie a Moe…"

„Ano," pokračoval Richard. „Ale necítil jsem se tam dobře. I když jsem tam nic určitého neobjevil, měl jsem pocit, že nora je stále obydlena. A že oktopavouci, nebo co to tam vlastně žije, pozorují každý můj krok." Tentokrát se zasmál on. „Věř tomu nebo ne, měl jsem také starost, co by se stalo s Tammy a Timmym, kdybych se z nějakého důvodu nevrátil."

Nicolino první seznámení s Tammy a Timmym, párem mláďat létavců, které Richard odmalička opatroval, bylo za všechny peníze. Richard vyrobil do dětského pokoje poloviční dveře a bezpečně je zavřel, když odešel setkat se s Nicole v druhém habitatu. Protože ptákům podobní tvorové neuměli ještě létat, nemohli v Richardově nepřítomnosti opustit dětský pokoj. Jakmile však zaslechla v doupěti jeho hlas, mláďata začala pištět a brebentit. Nepřestala pokřikovat, ani když jim Richard otevřel dveře a vzal je obě do náručí.

„Říkají mi," křičel Richard v hrozném hluku na Nicole, „že jsem je neměl nechávat samotné."

Nicole se smála tak moc, až jí do očí vhrkly slzy. Obě mláďata měla natažena dlouhé krky k Richardově tváři. Přerušila své pištění a brebentění vždy jen na krátký čas, kdy třela spodní částí zobáků jemně o Richardovy vousaté líce. Létavci byli ještě malí, asi sedmdesát centimetrů vysocí, když stáli na nohou. Měli však tak dlouhé krky, že se zdáli mnohem větší.

Nicole s obdivem pozorovala, jak se její manžel o své mimozemské svěřence stará. Uklidil jejich odpadky, přesvědčil se, že mají čerstvé jídlo a vodu, a dokonce zkontroloval, mají-li v koutě pokoje dostatečně měkké lože z materiálu podobného senu. Urazil jsi dlouhou, dlouhou cestu, Richarde Wakefielde, myslela si Nicole připamatováním jeho odporu před mnoha roky zabývat se méně příjemnými rodičovskými povinnostmi. Byla hluboce dojata jeho zjevnou láskou k neohrabaným mláďatům. *Je možné,* kladla si otázku, *že každý z nás má v sobě tento druh nezištné lásky? A že se musíme nějak prokousat všemi problémy, které nám vytvořila dědičnost i prostředí, než ji dokážeme najít?*

Richard uložil čtyři manové melouny a odřezek přisedliny do jednoho rohu Bílého pokoje. Vysvětlil Nicole, že od příjezdu do New Yorku nezpozoroval v melounech ani v materiálu přisedliny vůbec žádné změny. „Možná můžou melouny zůstat hodně dlouho neaktivní jako semena," podotkla Nicole, když vyslechla Richardovo vysvětlení složitého životního cyklu přisedliny.

„To jsem si myslel," přisvědčil Richard. „Nemám samozřejmě vůbec potuchy, za jakých podmínek se můžou melouny vyvíjet… Tenhle druh je tak podivný, tak komplikovaný, že by mne nepřekvapilo, kdyby byl proces nějakým způsobem řízen tím malým kouskem přisedliny."

První společný večer měl Richard potíže s uložením mláďat ke spánku. „Bojí se, že je zase opustím," vysvětloval, když se potřetí vrátil z Bílého pokoje poté, co zlostné výkřiky Tammy a Timmyho přerušily jeho večeři s Nicole. Nakonec Richard naprogramoval Janu a Eleonoru, aby létavce zabavily. Byl to jediný způsob, jak dokázal udržet své mimozemské svěřence potichu, aby mohl být chvilku sám s Nicole.

Milovali se pomalu a něžně, než usnuli. Richard připustil, když se svlékal, že si není jist, jak dobře…, Nicole ho však informovala, že na jeho výkonu, nebo absenci výkonu, vůbec nezáleží. Trvala na tom, že pro ni bude nezměrnou radostí jen cítit jeho tělo blízko svého a že jakékoliv milování bude představovat nádherný návdavek. Byli samozřejmě schopni souladu, jak byli od první doby, kdy spolu spali. Richard s Nicole se pak drželi za ruce, leželi bok po boku. Neříkali nic. Nicole vytryskly z očí slzy a pomalu jí stékaly po tváři, až si nakonec našly cestu dolů. Usmívala se ve tmě. Byl to okamžik nesmírného štěstí.

Úplně poprvé za celý svůj život neměli naspěch. Každou noc příjemně hovořili, někdy dokonce i při milování. Richard vyprávěl Nicole o svém dětství a dospívání víc, než jí kdy řekl předtím. Neopomněl ani své nejbolestnější vzpomínky na ústrky ze strany otce a rovněž drásavější podrobnosti ze svého katastrofálního prvního manželství se Sarah Tydingsovou.

„Teď si uvědomuju, že Sarah a táta měli v základě něco společného," řekl Richard pozdě jednoho večera. „Oba nebyli schopni dát mi najevo uznání, po němž jsem tak zoufale toužil – a oba nějak věděli, že se budu snažit to uznání získat, i kdyby to znamenalo opustit všechno ostatní v mém životě."

Nicole se poprvé podělila s Richardem o celé drama svého osmačtyřicetihodinového poblouznění princem Waleským těsně poté, co vyhrála zlatou olympijskou medaili. Dokonce Richardovi připustila, že toužila po sňatku s Henrym a že byla zcela zdrcená, když si uvědomila, že princ ji vyloučil jako kandidátku na královnu Anglie především kvůli barvě její kůže. Richarda příběh ohromně zaujal, dokonce fascinoval. Ani na okamžik se však nezdál ohrožený či žárlivý.

Stal se dospělejším, přemýšlela Nicole o několik nocí později, zatímco její muž dokončoval svůj každovečerní úkol uložit mláďata ke spánku. „Drahoušku," řekla mu Nicole, když se k ní Richard připojil v ložnici, „je zde něco, co ti chci říct… Čekala jsem na vhodnou dobu…"

„Ach ouvej," předstíral Richard zamračení. „To zní vážně… Doufám, že to nebude trvat dlouho, protože jsem měl na tento večer pro nás jisté plány."

Přešel místnost a začal ji líbat. „Richarde, prosím, ne teď…," řekla a něžně ho odstrčila. „Je to pro mne velice důležité."

Richard dva kroky couvnul. „Když jsem si myslela, že mě popraví," řekla Nicole pomalu, „uvědomila jsem si, že všechny mé osobní záležitosti jsou v pořádku, všechny kromě dvou. Zůstaly ještě věci, které jsem chtěla říct tobě a Katie. Žádala jsem dokonce policistu, který mi vysvětloval postup popravy, jestli mi může dát pero a papír, abych napsala dva poslední dopisy."

Nicole se na okamžik odmlčela, jako kdyby hledala správná slova. „Během těch hrůzných dnů jsem si nemohla vzpomenout, Richarde," pokračovala, „zda jsem ti kdy explicitně řekla, jak jsem byla ráda, že jsme byli muž a žena… Nechtěla jsem také zemřít bez…"

Odmlčela se podruhé, krátce se rozhlédla po místnosti a pak se zase zahleděla Richardovi přímo do očí. „Tím posledním dopisem jsem chtěla dosáhnout ještě jednu věc. Byla jsem tehdy přesvědčena, že je to nutné, aby byl můj život kompletní, abych mohla opustit tento svět bez jakýchkoliv dluhů… Richarde, chtěla jsem se omluvit za svou necitlivost, když ty, Michael a já… Udělala jsem tehdy chybu, že jsem šla k Michaelovi do postele, když jsem se bála…"

Nicole se zhluboka nadechla a pokračovala: „Měla jsem mít více víry. Ne že bych na minutu vymazala Patricka nebo Benjyho ze světa, uvědomuji si však, že jsem příliš rychle podlehla své osamělosti. Ráda bych…"

Richard jí dal prst na rty. „Není třeba žádných omluv, Nicole," řekl tiše. „Vím, že jsi mě měla vždycky ráda."

Vytvořili si ve své prosté existenci pohodlný řád. Ráno se prošli kolem New Yorku, obvykle ruku v ruce, poznovu propátrávali každý kout ostrovní říše, kterou už jednou předtím nazývali domovem. Protože většinou byla tma, město teď vypadalo jiné. Pouze paprsky jejich svítilen osvětlovaly záhadné mrakodrapy, jejichž rysy se jim nesmazatelně vtiskly do paměti.

Často se procházeli po hradbách města a dívali se na vody Válcového moře. Jednoho rána strávili několik hodin stáním na jednom místě, přesně tam, kde před roky svěřili své životy létavcům. Společně si připomněli svůj strach i vzrušení v okamžiku, kdy je obrovští ptákům podobní tvorové zvedli do vzduchu, aby je přenesli přes moře.

Nicole, která vždy potřebovala více spánku než její muž, si každý den po obědě chvilku zdřímla. Richard použil klávesnici, aby objednal u Rámanů jídlo nebo jiné věci, nebo vzal mláďata nahoru, kde je procvičoval, nebo pracoval na jednom z myriády svých projektů roztroušených po doupěti. Večer, po klidné večeři, si lehli k sobě, bok po boku, a celé hodiny si povídali, než se pomilovali nebo prostě usnuli. Hovořili o všem, včetně Boha, Orla, Rámanů, politiky v Novém Edenu, o všemožných knihách a nejvíce o dětech.

Ačkoliv dokázali mluvit o Ellie, Patrickovi, Benjym, a dokonce i o Simoně, kterou mnoho let neviděli, bylo pro Richarda nesnadné hovořit delší dobu o Katie. Neustále si hodně vyčítal, že nebyl ke své oblíbené dceři během jejího dětství přísnější, a dával za její nezodpovědné chování v dospělosti vinu své shovívavosti. Nicole se ho snažila utěšit a dodat mu jistoty. Připomněla mu, že jejich podmínky v Rámovi byly neobvyklé a že konec konců nebyl z předchozího života připraven na odpovídající kázeň vyžadovanou od rodičů.

Jednoho odpoledne, když se Nicole probudila ze svého odpoledního spánku, zaslechla Richarda, jak si kdesi na druhém konci haly něco mumlá. Zvědavá tiše vstala a šla k místnosti, kde měl kdysi ložnici Michael O'Toole. Zastavila se ve dveřích a pozorovala Richarda, jak dokončuje velký model, který zabíral většinu místnosti.

„Voilá," prohlásil a otočil se, aby dal najevo, že zaslechl Nicolino plížení. „Nevyhraje to sice žádnou cenu za estetiku," zazubil se Richard a ukázal směrem k modelu, „ale je to rozumná reprezentace naší části vesmíru a určitě mi to dalo spoustu námětů k přemýšlení."

Většinu podlahy zabíral plochý pravoúhlý stupínek. Ve dvaceti místech byly do stupínku zasunuty tenké svislé tyče různých délek. Na konci každé tyče se nacházela alespoň jedna barevná koule představující hvězdu.

Svislá tyč uprostřed modelu, na jejímž konci byla žlutá koule, se zvedala nad stupínek do výšky asi metr a půl. „To je samozřejmě naše Slunce… A tady jsme my – měl bych vlastně říct tady je Ráma – v tomto kvadrantu, asi v jedné čtvrtině vzdálenosti mezi Sluncem a naší nejbližší podobnou hvězdou Tau Ceti… Sirius, u něhož jsme byli, když jsme zůstávali na Uzlu, je tady vzadu…"

Nicole obešla model zobrazující hvězdné sousedství Slunce. „Uvnitř v poloměru dvanáct a půl světelného roku od našeho domova se nachází dvacet hvězdných soustav," vysvětloval Richard, „včetně

šesti binárních systémů a jednoho tripletu, našich nejbližších sousedů, hvězd Kentaura, tady. Všimni si, že jsou to jediné hvězdy uvnitř koule o poloměru pěti světelných let.“

Richard ukázal na tři míčky představující tři hvězdy souhvězdí Kentaura. Každý z nich měl různou velikost a barvu. Trojice spojená mezi sebou tenkými drátky seděla na jedné svislé tyči, právě uvnitř koule z drátěného pletiva se středem ve Slunci označené velkým číslem 5.

„Během mnoha dnů mé osamělosti zde dole,“ pokračoval Richard, „jsem si často kladl otázku, proč Ráma letí tímhle směrem. Máme snad nějaký určitý cíl? Vypadá to tak, protože naše dráha se od počátečního zrychlení nemění… Pokud letíme k Tau Ceti, co tam najdeme? Další komplex jako Uzel? Nebo se tam mezitím snad přesunul tentýž Uzel…?“

Richard se odmlčel. Nicole došla ke hraně modelu a natahovala ruce ke dvěma rudým hvězdám na konci třímetrové tyče. „Předpokládám, že jsi měnil délky těchto tyčí, abys ukázal plný trojrozměrný vzájemný vztah vzdáleností všech těchto hvězd,“ pravila.

„Ano… Tahle dvouhvězda, které se dotýkáš, se jmenuje Struve 2398,“ odpověděl hlasem připomínajícím řeč akustického katalogu. „Mají velmi vysokou deklinaci a jsou maloučko přes deset světelných let od Slunce.“

Když zahlédl malé hnutí v Nicolině tváři, zasmál se sám sobě a přešel místnost, aby ji vzal za ruku. „Pojď se mnou sem,“ řekl, „a já ti ukážu něco doopravdy zajímavého.“

Přešli na druhou stranu modelu a zastavili se tváří ke Slunci, v polovině vzdálenosti mezi hvězdami Sirius a Tau Ceti. „Nebylo by to fantastické, kdyby se náš Uzel skutečně pohnul,“ řekl Richard vzrušeně, „a my ho opět spatřili, zde, na protější straně naší Sluneční soustavy?“

Nicole se zasmála. „Samozřejmě,“ řekla, „ale nemáme absolutně žádný důkaz…“

„Ale máme mozky a představivost,“ přerušil ji Richard. „A Orel nám řekl, že celý Uzel se může pohybovat. Mně se prostě zdá…“

Richard se zarazil uprostřed věty a potom maloučko změnil téma. „Nepoložila sis nikdy otázku, kam se naše kosmická loď Ráma vydala, když jsme opustili Uzel, během všech těch let, kdy jsme spali? Předpokládejme například, že létavce a přisedliny nabrali někde

zde, možná blízko binární skupiny Procyon, nebo možná až někde tady, u hvězdy Epsilon Eridani, což docela dobře mohla být naše dráha. Víme, že kolem hvězdy Epsilon Eridani obíhají planety. Pokud letěl rychlostí rovnající se významnému zlomku rychlosti světla, Ráma se mohl snadno vrátit ke Slunci…“

„Zadrž, Richarde,“ zarazila ho Nicole. „Tohle téma máš dobře zažité, na rozdíl ode mne. Proč nezačneš od začátku…?“ Sedla si na stupínek, uvnitř modelu, u rudého míče zvednutého jen několik centimetrů velmi krátkou tyčí, a dala si nohy křížem. „Pokud rozumím tvé hypotéze, naše nynější cesta skončí u Tau Ceti?“

Richard přikývl. „Dráha je příliš přesná, než aby to byla náhoda. Během následujících asi patnácti let dorazíme k Tau Ceti a myslím, že tím náš experiment skončí.“

Nicole zaúpěla. „Jsem už stará,“ řekla. „V té době, jestli budu ještě vůbec naživu, budu vypadat jak sušená švestka… Jenom ze zvědavosti, co se podle tebe s námi stane, až náš ‚experiment skončí‘, jak ses vyjádřil?“

„Na to tedy potřebujeme veškerou představivost… Mám podezření, že nás vyloží z Rámy, ale co se stane pak, to je úplně otevřené… Předpokládám, že náš osud bude nějakým způsobem záviset na všem, co zde za celou tu dobu vypozorovali…“

„Takže se mnou jednoznačně souhlasíš, že nás Orel a jeho společníci na Uzlu pozorují?“

„Naprosto. Do tohoto projektu investovali ohromné prostředky… Jsem si jist, že sledují všechno, co se v Rámovi děje… Musím připustit, že mě překvapilo, že nás úplně ponechali svému osudu a nikdy nezasáhli do našich záležitostí, ale to musí být jejich metoda.“

Nicole několik sekund mlčela. Hrála si bezmyšlenkovitě s rudým míčkem vedle ní (Richard jí řekl, že představuje hvězdu Epsilon Indi). „Soudce ve mně,“ prohlásila vážně, „se obává, k jakému závěru o nás jakýkoliv rozumný mimozemšťan dospěje, když uváží naše chování v Novém Edenu.“

Richard pokrčil rameny. „Nebyli jsme v Rámovi o nic horší, než jsme byli po staletí na Zemi… Kromě toho, já nemohu akceptovat, že kteříkoliv skutečně vyvinutí mimozemšťané by vynášeli takové subjektivní soudy. Pokud tento proces pozorování kosmoplavců probíhá už desítky tisíc let, jak Orel naznačil, pak si Rámané museli vyvinout kvantitativní metriku k ocenění všech stránek civilizací, s nimiž se

setkají… Téměř určitě se víc zajímají o naši přesnou podstatu, a co to znamená v nějakém širším slova smyslu, než zda jsme špatní Či dobří.“

„Domnívám se, že máš pravdu,“ prohlásila Nicole s výrazem nesplněné touhy. „Ale je smutné, že se jako druh chováme tak barbarsky, přestože jsme si téměř jistí, že jsme pozorováni.“ Odmlčela se a přemýšlela. „Takže podle tvého názoru naše dlouhá interakce s Rámany, která začala tou první kosmickou lodí před více než sto lety, je téměř u konce?“

„Myslím si to,“ odvětil Richard. „Někdy v budoucnosti, možná když dorazíme k Tau Ceti, naše část tohoto experimentu skončí. Odhaduju, že až budou všechny údaje týkající se tvorů, kteří jsou nyní v Rámovi, zaneseny do Velké galaktické databáze, Ráma se vyprázdní. Kdo ví, možná se brzy nato tahle obrovská válcová kosmická loď objeví zase v jiné planetární soustavě, kde žijí jiní kosmoplavci, a začne další cyklus.“

„A to nás přivádí k mé dřívější otázce, kterou jsi doopravdy nezodpověděl. .. Co se pak stane s námi?“

„Možná my, nebo naše děti, budeme vysláni na pomalou cestu zpět k Zemi… Nebo možná budeme považováni za postradatelné a usmrceni, jakmile se shromáždí všechny údaje.“

„Žádná z těchto možností není příliš lákavá,“ prohlásila Nicole. „A musím říct, že i když s tebou souhlasím, že směřujeme k Tau Ceti, všechno ostatní ve tvé hypotéze mi připadá jako ryzí spekulace.“

Richard se zazubil. „Hodně jsem se od tebe naučil, Nicole… Všechno ostatní v mé hypotéze je intuitivní. Cítím to jako správné, vychází to ze všeho, co jsem o Rámanech zjistil.“

„Nebylo by však přímočařejší představit si, že Rámané jednoduše mají svoje kosmické stanice rozptýlené po celé Galaxii a že dvě nejbližší k nám se nacházejí u Siria a Tau Ceti?“

„Ano,“ odvětil Richard, „ale cítím v kostech, že je to nepravděpodobné. Uzel je tak úžasný inženýrský výtvor! Kdyby podobné zařízení existovalo v Galaxii na každých přibližně dvacet světelných roků, byly by jich v Galaxii dohromady miliardy… A vzpomeň si, Orel jednoznačně řekl, že Uzel se může pohybovat.“

Nicole v duchu uznala, že je nepravděpodobné, aby zařízení tak úžasné jako Uzel bylo duplikováno v nějakém ohromném kosmickém montážním procesu v počtu několika miliard. Richardova hypo-

téza dávala smysl. *Jak je to však truchlivé,* pomyslela si Nicole krátce, *že naše heslo v galaktické databázi bude obsahovat tak velké množství záporných informací.*

„Ale kam zapadají do tvého scénáře létavci, přisedliny a naši staří přátelé oktopavouci?“ zeptala se Nicole po chvíli. „Jsou jen částí stejného experimentu jako my…? Jestli je tomu tak, chceš říct, že na palubě je také kolonie oktopavouků a že jsme je jenom ještě nepotkali?“

Richard opět přikývl. „Tento závěr je nevyhnutelný. Jestliže poslední fází každého experimentu je pozorování reprezentativního vzorku kosmoplavců v kontrolovaných podmínkách, pak dává smysl, že oktopavouci jsou tady také…“ Nervózně se zasmál. „Můžou zde být dokonce někteří z našich přátel z Rámy II.“

„Jaký nádherný soubor myšlenek na přemítání před spaním,“ řekla Nicole s úsměvem. „Jestli máš pravdu, čeká nás dalších patnáct let na kosmické lodi obydlené nejen lidmi, kteří nás chtějí dostat a zabít, ale také obrovskými, možná inteligentními arachnidy, jejichž podstatě nerozumíme.“

„Nezapomeň,“ zakřenil se Richard, „mohl bych se mýlit.“

Nicole se zvedla a šla ke dveřím.

„Kam jdeš?“ zeptal se Richard.

„Do postele,“ odpověděla Nicole se smíchem. „Myslím, že mě začíná bolet hlava. Dokážu soustředit pozornost na nekonečno pouze v konečném časovém úseku.“

6

Příštího rána, když Nicole otevřela oči, stál nad ní Richard a držel dva plné batohy. „Půjdeme na průzkum a budeme hledat oktopavouky,“ řekl vzrušeně, „za černou zástěnu… Připravil jsem jídlo a vodu, aby měli Tammy a Timmy dost na dva dny, a naprogramoval jsem Janu a Eleonoru, aby nás našly, kdyby došlo k něčemu nečekanému.“

Zatímco snídala, sledovala Nicole pozorně svého muže. Oči měl plné energie a života. *To je Richard, jak si ho nejvíc pamatuji,* řekla si. *Dobrodružství bylo vždy nejdůležitější složkou jeho života.*

„Byl jsem tady vzadu dvakrát," řekl Richard, jakmile podlezli zvednutou zástěnu. „Ale nikdy jsem nedošel na konec téhle první chodby."

Zástěna se za nimi zavřela a Richard s Nicole se ocitli ve tmě. „Nebudeme mít problémy dostat se zpět, že ne?" zeptala se Nicole, zatímco oba zkoušeli své svítilny.

„Vůbec ne," odvětil Richard. „Zástěna se nezvedne ani neklesne častěji než asi jednou za minutu. Ale když někdo nebo něco bude v této oblasti za minutu, zase se automaticky zvedne.

Teď bych tě měl varovat, ještě než se tam vydáme," pokračoval za několik sekund, „tahle chodba je velice dlouhá. Už jsem jí prošel alespoň kilometr, a nenašel jsem nic. Dokonce ani odbočku. A není tady vůbec žádné světlo. První část bude tedy velmi únavná – ale chodba nakonec musí někam vést, protože bioti přinášející naše objednávky určitě přicházejí touhle cestou."

Nicole vzala jeho ruku do svých. „Jen nezapomeň, Richarde," řekla uvolněně. „Už nejsme tak mladí, jak jsme byli kdysi."

Richard posvítil nejdříve na Nicoliny vlasy, které teď byly úplně šedivé, a potom na své šedé vousy. „Jsme pár starých prďolů, že?" řekl vesele.

„Mluv jen za sebe," odsekla Nicole a stiskla mu ruku.

Chodba byla mnohem delší než kilometr. Když Richard s Nicole pokračovali v usilovné chůzi, hovořili hlavně o jeho úžasných zážitcích v druhém habitatu. „Byl jsem naprosto vyděšený, když se otevřely dveře výtahu a já jsem poprvé uviděl myrmikoty," řekl Richard.

Skončil s popisem svého pobytu u létavců a došel k tomu, co následovalo po odchodu od nich, když sjel ke dnu válce. „Byl jsem doslova ztuhlý strachem. Stáli ode mne jenom na tři až čtyři metry. Oba na mne zírali. Krémová tekutina v jejich velkých oválných spodních očích se pohybovala ze strany na stranu a páry očí na stopkách se natáčely, aby mě viděli z jiného pohledu." Richard se otřásl. „V životě na ten okamžik nezapomenu."

„Chtěla bych se ujistit, že jsem správně pochopila biologický cyklus," řekla Nicole o několik minut později, když se blížili k čemusi, co vypadalo jako větvení podzemní chodby. „Myrmikoti se vyvíjejí v manových melounech, žijí poměrně krátký, ale velice aktivní život, a pak zemřou uvnitř přisedliny. Tam podle tvé teorie ně-

jak předají své celkové zkušenosti, které jsou připojeny k databázi znalostí nervové sítě. Životní cyklus se uzavře, když uvnitř přisedliny vyrostou nové manové melouny. Tato zárodečná stvoření jsou potom v odpovídající dobu aktivní myrmikotí populací sklizena.“

Richard přikývl. „Nemusí to být takhle naprosto přesně,“ pravil, „ale určitě se to dost podobá skutečnosti.“

„Takže nám chybí pouze nutný soubor podmínek k tomu, aby manové melouny začaly klíčit?“

„Doufal jsem, že mi s tím rébusem pomůžeš,“ řekl Richard. „Koneckonců, doktorko, jsi jediná z nás, kdo studoval biologii.“

Chodba se rozdvojila v Y, obě ramena svírala s dlouhou přímou chodbou z jejich doupěte úhel pětačtyřicet stupňů. „Kudy teď, kosmonautko des Jardinsová?“ zeptal se Richard s úsměvem a posvítil oběma směry. Ani v jednom tunelu nebylo nic pozoruhodného.

„Pojďme nejprve doleva,“ navrhla Nicole chvilku potom, co Richard vytvořil ve svém přenosném počítači obrysovou mapu.

Levá cesta se začala měnit už po několika stech metrech. Chodba se rozšířila do klesající rampy, která se vinula kolem ohromně tlustého sloupu a padala alespoň sto metrů hlouběji do slupky Rámy. Když sestupovali, zahlédli pod sebou světla. Na dně je čekal dlouhý a široký kanál se širokými plochými břehy. Po levici na druhé straně kanálu spatřili dva bioty-kraby vzdalující se od nich a v dálce za bioty most. Po pravici plula po kanálu barže naložená až po okraj různými neznámými předměty zbarvenými šedě, černě a bíle. Směřovala k nějakému konečnému cíli v podzemním světě.

Richard s Nicole přehlíželi scenérii kolem sebe a pak se na sebe podívali. „Jsme zpátky v říši divů, Alenko,“ řekl Richard a krátce se zasmál. „Co kdybychom něco pojedli, zatímco já zavedu všechny tyhle nemovitosti do svého spolehlivého počítače?“

Zatímco jedli, přiblížil se po jejich straně kanálu biot-stonožka, krátce se zastavil, jako by je studoval, a pak šel dál. Vylezl na rampu, po níž Richard a Nicole právě sešli dolů. „Viděl jsi nějakého kraba nebo stonožku v druhém habitatu?“ zeptala se Nicole.

„Ne,“ odvětil Richard.

„A my jsme je záměrně vypustili z plánů pro Nový Eden, že ano?“

Richard se zasmál. „Opravdu jsme je vyškrtli. Přesvědčila jsi Orla i mne, že obyčejní lidé by se při styku s nimi necítili dobře.“

„Znamená tedy jejich přítomnost existenci třetího habitatu?“ ptala se Nicole.

„Možná. Koneckonců, nemáme ani potuchy, co je teď v Jižním poloválci. Neviděli jsme ho od té doby, co byl Ráma renovován. Ale dalo by se to vysvětlit i jinak. Co když krabi, stonožky a další bioti v Rámovi jenom přísluší k oblasti, jestliže chápeš, co mám na mysli. Možná fungují ve všech částech Rámy, na všech cestách, pokud nejsou výslovně danými kosmoplavci zakázáni.“

Když Richard a Nicole dojedli oběd, objevila se jim po levici další barže. Stejně jako první byla naložena spoustou bílých, černých a šedých předmětů. „Tyhle věci jsou odlišné od předchozích,“ poznamenala Nicole. „Připomínají mi náhradní díly pro bioty-stonožky, které byly uloženy v mé jámě.“

„Mohla bys mít pravdu,“ řekl Richard a vstal. „Pojďme sledovat kanál a uvidíme, kam nás zavede.“ Rozhlédl se kolem, nejdříve se podíval na klenutý strop deset metrů nad jejich hlavami a potom na rampu za nimi. „Pokud jsem neudělal ve svých výpočtech chybu nebo jestli není Válcové moře mnohem hlubší, než si myslím, tenhle kanál vede z jihu na sever pod samotným mořem.“

„Takže sledováním barže se dostaneme zpět do Severního poloválce?“ ptala se Nicole.

„Myslím si to,“ odvětil Richard.

Sledovali kanál déle než dvě hodiny. Kromě tří biotů-pavouků, kteří se rychle pohybovali ve skupině na druhém břehu, nespatřili Richard a Nicole nic jiného, co by pro ně bylo nové. Minuly je dvě další barže, které vezly po proudu podobný náklad, a občas se setkali se stonožkami a kraby, nedošlo však k žádnému střetnutí s bioty. Minuli další most přes kanál.

Richard s Nicole dvakrát odpočívali, napili se vody nebo něco snědli a přitom rozmlouvali. Při druhé zastávce Nicole navrhla, že by se snad měli vrátit. Richard se podíval na hodinky a řekl: „Věnujme tomu ještě hodinu. Jestli je můj smysl pro polohu správný, měli bychom už být pod Severním poloválcem. Dříve nebo později musíme zjistit, kam ty barže všechny ty věci vozí.“

Měl pravdu. Po dalším kilometru chůze podél kanálu spatřili v dálce velkou pětiúhelníkovou stavbu. Jak se přibližovali, viděli, že kanál vede přímo do středu pětiúhelníku. Samotná budova, která stá-

la nad kanálem, byla šest metrů vysoká. Měla rovnou střechu, byla bez oken, zvenku natřená krémově bíle. Každá z jejích pěti sekcí, nebo křídel, se rozkládala dvacet až třicet metrů od středu.

Cesta podél kanálu končila u schodiště, které se zvedalo k silnici vedoucí kolem celého pětiúhelníku. Podobné zakončení se nacházelo na druhém břehu kanálu. Biot-stonožka užíval právě v tom okamžiku okružní silnici jako most, aby se dostal z jedné strany kanálu na druhou.

„Co myslíš, kam míří?“ zeptala se Nicole, když oba ustoupili, aby biot mohl projít.

„Možná do New Yorku,“ odpověděl Richard. „Na svých dlouhých procházkách, než se létavci vylíhli, jsem občas v dálce nějakého z nich zahlédl.“

Zastavili se před jedinými dveřmi do pětiúhelníku, které se nacházely na straně od kanálu. „Myslím, že půjdeme dovnitř,“ řekla Nicole.

Richard přikývl a zatlačením otevřel malé dveře. Nicole se sklonila a vešla do budovy. Kolem nich se rozkládala velká místnost, snad tisíc metrů krychlových, dobře osvětlená, se stropem pět metrů nad podlahou. Jejich chodník se vyvyšoval dva až tři metry nad podlahu, takže Richard a Nicole mohli pozorovat, co se děje pod nimi. Bioti či roboti, které nikdy předtím nespatřili, každý navržený pro specializovaný účel, vykládali dvě barže a rozdělovali náklad podle nějakého předem určeného plánu. Mnoho z jednotlivých dílů zásob nakládali na bioty-nákladní vozy, kteří mizeli jedněmi ze zadních dveří, jakmile byli plní.

Po několika minutách pozorování pokračovali Richard s Nicole po chodníku k místu, kde se protínal s další lávkou, právě nad středem místnosti. Richard se zastavil a něco si poznamenal do svého počítače. „Předpokládám, že tohle uspořádání je tak jednoduché, jak vypadá,“ řekl Nicole. „Můžeme jít doleva nebo doprava – každým směrem se dostaneme do jiného křídla pětiúhelníku.“

Nicole vybrala pravou lávku, protože bioti-nákladní vozy, kteří vezli náhradní díly stonožek, jak si myslela, odjížděli tímto směrem. Její pozorování bylo přesné. Brzy poté, co vešli do druhé místnosti, která byla přesně stejně velká jako první, si Richard a Nicole uvědomili, že na podlaze pod nimi jsou vyráběni bioti-stonožky a bioti-

krabi. Richard a Nicole se zastavili a několik minut pozorovali výrobní proces.

„Naprosto fascinující pohled," řekl Richard, když dokončil náčrt továrny na bioty v počítači. „Můžeme už jít?"

Když se otočil tváří k Nicole, spatřila, jak se mu rozšířily oči. „Teď se neotáčej," řekl okamžik nato potichu, „ale máme společnost."

Nicole se obrátila na podpatku a podívala se za sebe. Na druhé straně místnosti, vzdáleni čtyřicet metrů, se k nim po lávce velice pomalu blížili dva oktopavouci. Richard a Nicole nezaslechli jejich význačný zvuk podobný tažení mechanických kartáčů kvůli hluku z továrny na bioty.

Oktopavouci se zastavili, když si uvědomili, že lidé si jich všimli. Nicole se divoce rozbušilo srdce. Vzpomněla si jasně na své poslední setkání s oktopavoukem, když zachránila Katie z oktopavouci nory na Rámovi II. Tehdy, stejně jako teď, bylo jejím nejmocnějším impulzem utíkat.

Sevřela Richardovi ruku v dlani a oba zírali na mimozemšťany. „Pojďme," řekla Nicole šeptem.

„Já jsem stejně vyděšený jako ty," odvětil, „ale neodcházejme hned teď. Nehýbají se. Chci vidět, co udělají."

Richard se soustředil na prvního oktopavouka a pečlivě si vrýval do paměti jeho podobu. Jeho skoro kulové tělo mělo tmavě šedou barvu, průměr asi půl metru, bez význačných rysů kromě svislého zářezu dvacet až pětadvacet centimetrů širokého. Zářez vedl seshora dolů, kde na tělo navazovalo osm černých a zlatých chapadel, každé dva metry dlouhé, která se rozprostírala po podlaze. Uvnitř svislé rýhy byla spousta podivných hrbolů a vrypů (*téměř jistě senzory*, pomyslel si Richard), z nichž největší byla velká pravoúhlá čočková struktura obsahující jakousi tekutinu.

Jak na sebe obě dvojice navzájem přes místnost zíraly, kolem „hlavy" prvního oktopavouka přeběhlo jasné purpurové zabarvení. Celý pás vycházel z jedné z rovnoběžných hran svislé rýhy. Vedl kolem hlavy a končil po téměř třech stech šedesáti stupních v protější hraně. O několik sekund později jej následoval komplikovaný barevný pás složený z červené, zelené a několika bezbarvých proužků, které vykonaly stejnou cestu kolem hlavy oktopavouka.

„Přesně tohle se stalo, když se oktopavouk setkal s Katie a se mnou," řekla Nicole nervózně Richardovi. „Katie říkala, že k nám mluví."

„Ale my nedokážeme zjistit, co říká," odvětil Richard. „To, že dokáže mluvit, samo o sobě neznamená, že nám neublíží…" Zatímco první oktopavouk pokračoval v barevném proslovu, Richard si znenadání vzpomněl na událost z doby před mnoha roky, během jeho odysey v Rámovi II. Ležel tehdy na stole obklopen pěti či šesti oktopavouky a všichni měli barevné vzory kolem hlavy. Richard si jasně připomněl příšernou hrůzu, kterou cítil, když pozoroval jakési malé tvory, jak mu, zjevně pod dozorem oktopavouků, lezou do nosu.

Richarda začala hrozně bolet hlava. „Kdysi dávno ke mně nebyli moc příjemní," řekl Nicole. „Myslím, že je na čase, abychom odešli."

Richard s Nicole kráčeli rychle do středu místnosti, kde se lávka, stejně jako v předchozí místnosti, křižovala s cestou vedoucí ven z budovy. Zabočili tím směrem, po několika krocích se však zarazili. Dveřmi vcházeli čtyři další oktopavouci.

Nepotřebovali se domlouvat. Otočili se, vrátili se k hlavní vnitřní lávce a vyrazili ve směru třetího křídla pětiúhelníku. Tentokrát utíkali přímo, nezkoušeli se dostat ven, až se dostali do čtvrtého křídla. V této části byla úplná tma. Zpomalili a Richard vytáhl kapesní svítilnu, aby si prohlédl jejich okolí. Na podlaze pod nimi stálo jakési složité zařízení, ale nic se tam nedělo.

„Neměli bychom zkusit dostat se nějak ven?" zeptal se Richard, když vracel svítilnu zpět do kapsy u košile. Nicole přikývla. Richard ji vzal za ruku, běželi společně ke křížení, kde zabočili doprava a ven z pětiúhelníku.

Po několika minutách se ocitli v temné chodbě ve zcela neznámém prostředí. Oba byli velice unaveni. Nicole těžce dýchala. „Richarde," řekla, „potřebuji si odpočinout. Nemůžu už takhle dál běžet."

Kráčeli svižně prázdnou temnou chodbou dalších asi padesát metrů. Na levé straně uviděli dveře. Richard je opatrně otevřel, nahlédl dovnitř a paprskem svítilny propátral místnost. „Musí to být nějaký sklad," řekl. „Ale právě teď je prázdný."

Richard vešel do místnosti, pohlédl zadními dveřmi do další prázdné komory a pak se vrátil pro Nicole. Sedli si na zem a opřeli se zády o stěnu. „Až se vrátíme do doupěte, miláčku," řekla Nicole po

chviličce, „chci, abys mi pomohl s vyšetřením srdce. Mám v poslední době jakési podivné bolesti.“

„Jsi teď v pořádku?“ zeptal se Richard a v hlase mu zazněla starost.

„Ano,“ odpověděla Nicole. Usmála se ve tmě a svého muže políbila. „Natolik, jak se dá čekat, když jsme jen taktak utekli houfu oktopavouků.“

7

Nicole spala neklidně opřená zády o stěnu a s hlavou položenou na Richardově rameni. Jedna noční můra v jejích snech stíhala druhou. Vždy s úlekem procitla, než si zase zdřímla. V posledním snu se Nicole nacházela se všemi svými dětmi na ostrově v moři. Na obrazovce se k nim řítila ohromná přílivová vlna. Nicole se vyděsila, protože děti byly roztroušené po celém ostrově. Jak by je dokázala všechny zachránit? Probudila se a celá se roztřásla.

Strčila v temnotě do svého muže. „Richarde,“ řekla, „probuď se. Něco není v pořádku.“

Poprvé se Richard nepohnul. Když se ho Nicole dotkla podruhé, otevřel pomalu oči. „Co se děje?“ zeptal se nakonec.

„Mám pocit, že tady už nejsme v bezpečí,“ řekla. „Myslím, že bychom měli jít.“

Richard rozsvítil svítilnu a přejel paprskem pomalu po místnosti. „Nikdo tady není,“ zašeptal. „A nic neslyším… Nemyslíš, že bychom si měli ještě odpočinout?“

Jak mlčky seděli, Nicoliny obavy narůstaly. „Mám silnou předtuchu nebezpečí,“ pravila. „Vím, že na takové věci nevěříš, ale v mém životě se téměř vždy ukázaly jako pravdivé.“

„V pořádku,“ řekl Richard nakonec. Vstal, přešel místnost a otevřel zadní dveře, které vedly do sousední, podobné komory. Nahlédl dovnitř. „Ani tady nic není,“ řekl za několik sekund. Vrátil se a otevřel dveře do chodby, kterou prchali z pětiúhelníku. V okamžiku, kdy se dveře otevřely, oba uslyšeli nezaměnitelný zvuk tažených kartáčů.

Nicole vyskočila. Richard neslyšně zavřel dveře a přispěchal k ní. „Pojď,“ zašeptal, „musíme najít jinou cestu ven.“

Prošli další místností, pak ještě jinou a třetí v řadě. Všechny byly temné a prázdné. Jak spěchali neznámým prostředím, ztratili smysl pro směr. Nakonec dorazili k velkým dvojitým dveřím na vzdálené straně mnoha velice podobných místností. Richard řekl Nicole, ať počká, a opatrně otevřel levou polovinu dveří. „Sakra!“ vykřikl, jakmile nahlédl do místnosti. „Co je proboha tohle?“

Nicole přistoupila k Richardovi a sledovala paprsek jeho svítilny, který dopadal na bizarní obsah místnosti. Zaplňovaly ji jakési velké předměty. Nejbližší ke dveřím vypadal jako velká měňavka na skateboardu, další jako gigantické klubko drátu, z jehož středu vyčuhovaly dvě antény. V místnosti nebylo nic slyšet a nic se nehnulo. Richard zvedl svítilnu výš a rychle přejel zbytek přeplněné prostory.

„Vrať se,“ vyzvala ho Nicole vzrušeně, protože zahlédla něco známého. „Tamhle. Několik metrů vlevo od druhých dveří.“

Chviličku poté paprsek dopadl na čtyři lidem podobné postavy oblečené v přilbách a kosmických oblecích, které seděly opřeny o protější stěnu. „To jsou lidští bioti,“ řekla vzrušená Nicole, „ti, které jsme spatřili těsně předtím, než jsme se při úpatí sedačkové lanovky stkali s Michaelem O'Toolem.“

„Norton a jeho společníci?“ zeptal se Richard s nedůvěrou v hlase a strachem mu přeběhl mráz po zádech.

„Vsadila bych se, že ano,“ odpověděla Nicole.

Vešli opatrně do místnosti a po špičkách obcházeli různé předměty, aby se dostali k povědomým postavám. Richard i Nicole si klekli vedle čtyř osob vypadajících jako lidé. „Zde musí být skládka biotů,“ řekla Nicole, když si ověřili, že tvář za průhlednou přilbou je skutečně kopií kapitána Nortona, který vedl první výpravu do Rámy.

Richard vstal a vrtěl hlavou. „Naprosto k nevíře,“ prohlásil. „Co tady dělají?“ Nechal paprsek svítilny bloudit po místnosti.

Sekundu nato Nicole zaječela. Necelé čtyři metry od ní se pohyboval oktopavouk, nebo se to tak aspoň v matném světle zdálo. Richard k ní přispěchal. Spěšně se přesvědčili, že se dívají pouze na biota, kopii oktopavouka, a pak se oba několik minut smáli.

„Richarde Wakefielde,“ řekla Nicole, když konečně dokázala utišit svůj nervózní smích, „můžu už teď jít domů? Mám toho po krk.“

„Myslím, že ano,“ odvětil Richard s úsměvem. „Pokud ovšem dokážeme najít cestu.“

Jak pronikali hlouběji a hlouběji do bludiště místností a tunelů v oblasti blízko pětiúhelníku, v Nicole narůstalo přesvědčení, že nikdy nenajdou cestu ven. Richard nakonec zpomalil a začal ukládat informace do svého přenosného počítače. Potom byl aspoň schopen předejít tomu, aby se pohybovali v kruzích. Nepodařilo se mu však sladit svou rozrůstající se mapu s nějakým význačným bodem, který spatřili, než prchli před oktopavouky.

Když už oba začali propadat beznaději, narazili na biota-malé nákladní auto, který vezl úzkou chodbou divnou směsici drobných předmětů. Richard se uklidnil. „Tyhle věci vypadají, jako by je udělali pro někoho na zakázku," řekl Nicole, „jako předměty, které nám dodávali do Bílého pokoje. Když půjdeme směrem, odkud přišel biot, pak se možná dostaneme na místo, kde se všechno vyrábí. Odtud by už mělo být snadné najít cestu k našemu doupěti."

Byla to dlouhá cesta. Oba se úplně vyčerpali. Nakonec se po několika hodinách chůze chodba rozšířila do ohromné výrobní plochy s vysokým stropem. Uprostřed haly se nacházelo dvanáct tlustých válců, které vypadaly jako starobylé pozemské bojlery. Každý byl čtyři až pět metrů vysoký a uprostřed půl druhého metru široký. Bojlery stály po třech ve čtyřech řadách.

Do každého z nich vstupovaly a zase z nich vycházely dopravníkové pásy, nebo alespoň jejich rámanské ekvivalenty. V okamžiku, kdy Richard a Nicole dorazili, byly v provozu dva bojlery. Richarda to fascinovalo. „Podívej se sem," ukazoval na ohromnou podlahu pokrytou poskládanými předměty všech velikostí a tvarů. „To všechno musí být suroviny. Požadavek dorazí do centrálního počítače, který je pravděpodobně v té kůlně za bojlery, tam se zpracuje a je přidělen jednomu z těchto strojů. Jsou vysláni bioti, kteří shromáždí potřebné materiály a umístí je na dopravníkové pásy. Uvnitř těchhle bojlerů jsou surové materiály značně pozměněny, protože z nich vychází předmět objednaný kterýmkoliv inteligentním druhem užívajícím ke komunikaci s Rámany klávesnici nebo její ekvivalent."

Richard přistoupil k nejbližšímu pracujícímu bojlerů. „Skutečnou otázkou však je," prohlásil a překypoval vzrušením, „k jakému druhu procesu dochází uvnitř těchhle bojlerů? Je chemický? Nebo snad jaderný, dochází při něm k přeměně prvků? Nebo mají Rámané

nějakou jinou technologii výroby, která je zcela mimo dosah našeho chápání?“

Zaklepal několikrát silně na plášť zapnutého bojlerů. „Stěny jsou hodně silné,“ prohlásil. Potom se sklonil k místu, kde do bojlerů vcházel dopravníkový pás, a začal tam strkat ruku.

„Richarde,“ vykřikla Nicole, „nemyslíš, že je to hloupost?“

Richard vzhlédl k Nicole a pokrčil rameny. Když se opět sehnul, aby si prohlédl rozhraní mezi dopravníkem a bojlerem, přiběhl ze zadní části haly bizarní biot, který vypadal jako fotoaparát opatřený nohama. Rychle se vklínil mezi Richarda a pohybující se dopravní pás, potom se zvětšil, a tak odtlačil Richarda od probíhajícího procesu.

„Hezký tah,“ pravil Richard s uznáním. Obrátil se k Nicole. „Systém má výbornou ochranu proti závadám.“

„Richarde,“ řekla Nicole, „když ti to nebude vadit, můžeme se vrátit k našemu hlavnímu úkolu. Nebo jsi zapomněl, že neznáme cestu zpět k našemu doupěti?“

„Ještě malou chviličku,“ odvětil Richard. „Chci vidět, co vyjde z toho nejbližšího činného bojleru. Možná po shlédnutí výstupu, když jsem už spatřil vstup, dokážu usoudit, k jakému druhu procesu v něm dochází.“

Nicole zavrtěla hlavou. „Zapomněla jsem, že jsi zcela propadl touze po vědění. Jsi jediný člověk, s nímž jsem se kdy setkala, který se zastaví, aby studoval novou rostlinu nebo nového živočicha, zatímco se úplně ztratil v lese.“

Nicole našla na opačné straně ohromné haly druhou dlouhou chodbu. Po hodině konečně přesvědčila Richarda, aby opustil fascinující mimozemskou továrnu. Nevěděli, kam tato nová chodba vede, byla to však jejich jediná naděje. Opět šli a šli. Pokaždé, když Nicole začala být unavená nebo skleslá, povzbuzoval ji Richard vychvalováním úžasných věcí, které spatřili od té doby, co opustili doupě.

„Tohle místo je naprosto úžasné, zázračné,“ řekl v jednom okamžiku, stěží schopen se ovládnout. „Nejsem s to určit, co to všechno znamená… Nejenže nejsme sami ve vesmíru, nejsme dokonce ani poblíž vrcholu pyramidy, co se týká schopností…“

Richardovo nadšení je povzbuzovalo, až konečně před sebou spatřili, oba téměř naprosto vyčerpaní, rozvětvení chodby. Vzhledem

k jeho úhlům si byl Richard jist, že se vrátili k původnímu Y necelé dva kilometry od svého doupěte. „Juchů," zakřičel a přidal do kroku. „Podívej se," zavolal na Nicole a svítil před sebe" jsme skoro doma."

Nicole náhle cosi zaslechla, co ji přinutilo, aby se zastavila. „Richarde," vykřikla, „zhasni světlo!"

Richard se obrátil tak rychle, že skoro upadl, a vypnul svítilnu. V příštích několika sekundách už o tom nebylo pochyb. Zvuk tažených kartáčů sílil.

„Utíkej," vykřikla Nicole a přeběhla sprintem kolem svého muže. Richard dosáhl rozvětvení necelých patnáct sekund před prvním z oktopavouků. Mimozemšťané přicházeli od kanálu. Jak před nimi prchal, otočil se a posvítil za sebe. V tom krátkém mžiku zahlédl v temnotě alespoň čtyři barevné vzory.

Přinesli do Bílého pokoje všechen nábytek, který dokázali najít, a vybudovali před dolní částí černé zástěny barikádu. Několik hodin hlídali a čekali. Očekávali, že se každým okamžikem zástěna zvedne a do jejich doupěte vniknou oktopavouci. Nestalo se však nic. Nakonec nechali v Bílém pokoji jako hlídku Janu s Eleonorou a strávili noc v dětském pokoji s Tammy a Timmym.

„Proč nás oktopavouci nesledovali?" ptal se Richard časně příštího jitra Nicole. „Téměř jistě vědí, že zástěna se zvedá automaticky. Kdyby přišli na konec chodby.

„Možná nás nechtěli zase vystrašit," přerušila ho jemně Nicole. Richard svraštil čelo a tázavě na Nicole pohlédl. „Pořád ještě nemáme žádný důkaz, že oktopavouci jsou nepřátelští," pokračovala Nicole, „navzdory tvým pocitům, že s tebou špatně zacházeli, když jsi byl během své odysey před léty jejich vězněm… Neublížili Katie ani mně, když snadno mohli. A nakonec nám tě vrátili."

„Ale v tu dobu jsem byl v hlubokém komatu," odvětil Richard, „a nebyl jsem jim jako předmět testů k ničemu… Kromě toho, co Takagiši? Nebo, ze stejného důvodu, útoky, k nimž došlo na prince Jindru a Falstaffa?"

„Každá z těchhle nehod má přijatelné nenásilné vysvětlení. Proto je to tak matoucí. Co když Takagiši zemřel na infarkt? Co když oktopavouci konzervovali a vycpali jeho tělo, aby ho použili jako ukázku při vzdělávání jiných oktopavouků…? My bychom klidně udělali totéž…"

Nicole se na chvilku odmlčela, pak pokračovala: „A útok, jak to nazýváš, na prince Jindru a Falstaffa, to mohlo být jen nedorozumění. .. Co když se tví robůtci zatoulali na velice důležité místo, třeba do hnízda nebo do něčeho, co odpovídá oktopavoučímu chrámu… Bylo by přirozené, že si oktopavouci chrání důležitá místa."

„Není mi to jasné," pravil Richard po chvilkovém váhání. „Ty tady teď obhajuješ oktopavouky… Ale včera jsi před nimi prchala ještě rychleji než já."

„Utíkala," přisvědčila Nicole zamyšleně. „Připouštím, že jsem cítila děs. Můj živočišný pud mi velel, abych předpokládala nepřátelství a prchla. Dnes se za sebe stydím. My lidé bychom měli používat své mozky a překonávat instinktivní reakce… Obzvláště ty a já. Po všem, co jsme v Rámovi a na Uzlu viděli, bychom měli být vůči xenofobii zcela imunní."

Richard se usmál a přikývl. „Takže ty teď naznačuješ, že oktopavouci se možná jen snažili navázat jistý mírumilovný kontakt?"

„Snad," odvětila Nicole. „Já nevím, co chtějí. Vím však jistě, že jsem je nikdy neviděla udělat něco nepochybně nepřátelského."

Richard zíral roztržitě několik sekund do stěny a potom si promnul čelo. „Rád bych se upamatoval na více podrobností ze svého pobytu u nich. Dodnes mívám ty oslepující bolesti hlavy, když se snažím soustředit na tohle období svého života – pouze v době, kdy jsem byl v přisedlině, moje vzpomínky na oktopavouky nedoprovázely bolesti."

„Tvá odysea se odehrála už dávno," řekla Nicole. „Možná jsou i oktopavouci schopni učit se a přijali k nám nyní odlišný přístup."

Richard povstal. „Dobrá," přitakal, „přesvědčila jsi mne. Až příště uvidíme oktopavouky, neutečeme před nimi." Zasmál se. „Alespoň ne okamžitě."

Uběhl další měsíc. Richard s Nicole nešli za černou zástěnu a nesetkali se s oktopavouky. Trávili dny péčí o mláďata létavců (právě se učila létat) a tím, že se vzájemně ze sebe těšili. Během většiny rozhovorů si povídali o svých dětech a vzpomínali na minulost.

„Myslím, že jsme už staří," prohlásila Nicole jednoho rána, když procházela s Richardem jedním ze tří náměstí New Yorku.

„Jak můžeš něco takového říct?" namítl Richard a potutelně se zazubil. „Jen proto, že trávíme většinu času hovorem o tom, co se

stalo dávno, a že nám každodenní návštěvy koupelny zabírají více pozornosti a energie než milování? To ještě neznamená, že jsme stáří.“

Nicole se zasmála., Je to opravdu tak zlé?“ zeptala se.

„Úplně ne,“ řekl Richard žertovným tónem. „Pořád tě mám rád jako student… Ale lásku občas potlačují bolesti, které jsem nikdy předtím neměl… Což mi připomíná, neměl jsem ti pomoct s vyšetřením srdce?“

„Měl,“ přikývla Nicole. „Ve skutečnosti však nemůžeš nic udělat. Jediné přístroje, které jsem si přinesla v lékařském kufříku, jsou stetoskop a přístroj na měření krevního tlaku. Použila jsem je několikrát, abych se vyšetřila… Nenašla jsem nic neobvyklého kromě občas nedoléhající chlopně. Lapání po dechu se neopakovalo.“ Usmála se. „Bylo to pravděpodobně vším tím vzrušením… a věkem.“

„Kdyby tady byl náš zeť, kardiolog,“ pravil Richard, „mohl by tě kompletně vyšetřit.“

Šli spolu několik minut mlčky. „Stýská se ti po dětech hodně, viď?“ řekl Richard.

„Ano,“ povzdechla Nicole. „Snažím se však na ně příliš nemyslet. Jsem šťastná, že jsem naživu a tady s tebou – je to určitě lepší, než ty poslední měsíce ve vězení. A mám na děti mnoho nádherných vzpomínek…“

„Bože, dej mi moudrost přijímat věci, které nemohu změnit,“ citoval Richard. „Je to jedna z tvých nejlepších vlastností, Nicole… Vždycky jsem ti trochu záviděl tvou vyrovnanost.“

Nicole zvolna kráčela dál. *Mou co?* zeptala se v duchu a vzpomínala si jasně, jak byla vyšinutá po úmrtí Valerije Borzova, hned po zakotvení Newtona u Rámy. *Nemohla jsem dokonce ani spát, dokud jsem sebe samu nepřesvědčila, že to nebyla moje vina, že zemřel.* Krátce si připomněla další roky. *Jakákoliv vyrovnanost, pokud vůbec existuje, se dostavila teprve nedávno… Mateřství a věk ti dají jiný pohled na sebe samu i na svět.*

O chvilku později se Richard zastavil a obrátil se k Nicole. „Mám tě moc rád,“ řekl znenadání a vřele ji objal.

„Co to mělo znamenat?“ zeptala se Nicole, zmatená jeho náhlým citovým výlevem.

Richardův pohled bloudil kdesi daleko. „Během minulého týdne,“ pravil vzrušeně, „se mi v mozku začal rodit divoký a bláznivý

plán. Od počátku jsem věděl, že je nebezpečný, pravděpodobně chorobný, ale jako všechny moje projekty mě úplně ovládl… Chtěl jsem ti o něm říct už dřív, ale potřeboval jsem se přesvědčit, že je opravdu uskutečnitelný…“

„Nemám vůbec potuchy, o čem to mluvíš,“ přerušila ho Nicole netrpělivě.

„Děti,“ pronesl Richard vzletně. „Vymyslel jsem plán, aby utekly a připojily se v New Yorku k nám. Dokonce jsem už začal nově programovat Janu a Eleonoru.“

Nicole zírala na svého muže, její emoce zápasily s rozumem. Richard jí začal vysvětlovat svůj plán útěku. „Počkej moment, Richarde,“ přerušila jej Nicole po chvilce. „Musíme si nejdříve položit důležitou otázku, a odpovědět si na ni… Co tě vede k myšlence, že děti budou vůbec chtít utéct? Nejsou v Novém Edenu pronásledovány ani ve vězení. Připouštím, Nakamura je tyran, život v kolonii je těžký a skličující, pokud však vím, děti jsou stejně svobodné jako všichni ostatní občané. A kdyby se pokusily dostat se k nám a neuspěly, jejich životy by byly v nebezpečí… Kromě toho naše existence zde, i když nám se zdá pěkná, se dá stěží považovat za ráj pro ně.“

„Já vím… Já vím…“ odvětil Richard, „možná jsem se nechal unést svou touhou spatřit je… Ale co riskujeme, když za nimi pošleme Janu a Eleonoru, aby s nimi promluvily? Patrick a Ellie jsou dospělí a můžou se rozhodnout sami…“

„A co Benjy a Katie?“ zeptala se Nicole.

Richard se zamračil a svraštil čelo. „Benjy by zřejmě nemohl přijít sám, takže jeho účast závisí na tom, zda se někdo z ostatních rozhodne mu pomoct. A co se týká Katie, ta je tak nestálá a nepředvídatelná…, mohla by se dokonce rozhodnout říct to Nakamurovi… Myslím, že nemáme jinou možnost, než ji vynechat…“

„Rodič se nikdy nevzdá naděje,“ řekla Nicole potichu, stejně sobě i Richardovi. „Mimochodem,“ dodala, „zahrnuje tvůj plán také Maxe a Eponine? Oni jsou fakticky členy rodiny.“

„Max je opravdu perfektní, aby koordinoval útěk z kolonie,“ řekl Richard s narůstajícím vzrušením. „Odvedl fantastickou práci, když tě ukryl a pak dopravil k jezeru Shakespeare a nenechal se odhalit. Patrick a Ellie budou potřebovat někoho dospělého a chladnokrevného, aby je provedl všemi úskalími… Podle mého plánu navštíví Jana a Eleonora nejdříve Maxe. Ten je s roboty obeznámen a

dá nám své čestné posouzení, zda se plán může zdařit. Když nám prostřednictvím robotů sdělí, že celý nápad je hloupost, pak od něj upustíme.“

Nicole se snažila představit radost, kterou by pocítila v okamžiku, kdy by opět objala některé ze svých dětí. Bylo to nemožné. „Dobrá, Richarde,“ pravila a konečně se usmála. „Připouštím, že mě to zajímá. .. Pohovoříme si o tom… Musíme si však slíbit, že neuděláme nic, pokud si nebudeme jisti, že své děti neohrozíme.“

8

Max Puckett a Ellie Turnerová se krátce po večeři omluvili Eponine, Robertovi a malé Nicole a vyšli ven z Maxova domu v Novém Edenu. Jakmile byli z doslechu, začal Max Ellie vyprávět o nedávné návštěvě maličkých robotek. Ellie nemohla věřit svým uším. „Určitě ses zmýlil,“ řekla hlasitě Maxovi. „Přece nemůžou navrhovat, abychom prostě opustili…“

Max přiložil prst ke rtům, když šli posledních pár metrů ke stodole. „Můžeš si s nimi promluvit sama,“ řekl šeptem. „Ale podle těch malých osůbek je pro nás pro všechny spousta místa v tom doupěti, kde jsi žila prvních několik let po narození.“

Ve stodole byla tma. Než Max rozsvítil, zahlédla už Ellie vedle sebe na okenním parapetu maličké osvětlené robotky. „Ahoj, Ellie,“ řekla malá Jana, stále oblečená do svého brnění. „Tvé matce i otci se vede dobře a posílají ti pozdravy.“

„Přišly jsme tě dnes navštívit,“ dodala Eleonora, „protože Max považoval za nutné, abys sama slyšela, co máme vyřídit. Richard a Nicole zvou tebe a tvé přátele, abyste se k nim připojili ve vašem starém doupěti v New Yorku, kde tví rodiče vedou spartánský, ale klidný život.“

„Všechno ve vašem doupěti,“ pokračovala opět Jana, „je stejné, jako to bylo, když jsi byla malá. Jídlo, oblečení a další předměty jsou stále dodávány Rámany po odeslání požadavku pomocí klávesnice v Bílém pokoji. Neomezené zásoby pitné vody jsou k dispozici v nádrži blízko úpatí vstupního schodiště.“

Ellie u vytržení naslouchala, zatímco jí Jana připomínala životní podmínky pod ostrovním městem na jižní straně druhého habitatu.

Ellie se snažila vybavit si doupě v paměti, ale obraz, který jí v mysli vytanul, byl překvapivě nejasný. Co si zapamatovala jasně z toho období svého života, bylo několik posledních dnů v Rámovi, včetně úžasných barevných kruhů vystupujících z Velkého rohu a sunoucích se pomalu k severu obrovského válce. Avšak vnitřek doupěte byl mlhavý. *Proč si nepamatuji jasněji aspoň dětský pokoj?* divila se. *Protože se toho od té doby tolik přihodilo? A udělalo v mé paměti hlubší záznam?*

Myslí jí proudil kaleidoskop obrazů z raného dětství. Některé výjevy byly skutečně z Rámy, avšak daleko víc jich bylo z bytu rodiny na Uzlu. Nesmazatelné rysy Orla, pro dítě Ellie božské osoby, této směsi vévodily.

Eleonora Aquitánská se Ellie něco ptala, ale mladá žena nedávala pozor. „Lituju, Eleonoro," omluvila se Ellie, „zopakuj prosím svou otázku. Obávám se, že jsem na chvíli zabloudila do dětství."

„Tvá matka se ptala na Benjyho. Je ještě v ústavu v Avalonu?"

„Ano," odpověděla Ellie. „A daří se mu tak, jak se dá čekat. Jeho nejlepším přítelem na celém světě je teď Nai Watanabe. Když skončila válka, přihlásila se dobrovolně k práci s těmi, kteří byli z nějakého důvodu umístěni v ústavu v Avalonu. Tráví s Benjym čas skoro každý den a nesmírně mu pomohla. Její dvojčata, Kepler a Galileo, si s ním rádi hrají – Benjy je v podstatě sám jen velké dítě – i když Galileo je někdy zlomyslný a působí Nai značnou bolest."

„Jak jsem ti řekl," pravil Max a vrátil konverzaci zpět k hlavnímu problému, „Nicole a Richard nechali na našem rozhodnutí, kdo by se měl zapojit, jestliže se pokusíme o hromadný odchod. Bude Benjy poslouchat příkazy?"

„Myslím, že ano," odvětila Ellie. „Pokud důvěřuje osobě, která je dává. Ale v žádném případě mu nemůžeme říct o útěku předem. Nemůžeme očekávat, že by o tom nic neprozradil. Tajnosti a podvody nejsou částí Benjyho osobnosti. Bude mít velkou radost, ale…"

„Pane Puckette," přerušila ji Jana z Arcu, „co mám vyřídit Richardovi a Nicole?"

„Do řiti, Janičko," odpověděl Max, „měj trošku trpělivosti… Ještě líp, vrať se sem zase za týden. Ellie, Eponine a já budeme mít víc času si o tom promluvit, a já ti dám předběžnou odpověď… Řekni Richardovi, že se mi zdá celá ta zatracená záležitost lákavá, i když je bezesporu šílená."

Max postavil obě robotky na podlahu stodoly a ty odkráčely pryč. Když Max s Ellie vyšli opět ven na čerstvý vzduch, vytáhl Max z kapsy cigaretu. „Předpokládám, že tě to příliš neurazí, když si tady zakouřím?“ zeptal se a zakřenil se přitom.

Ellie se usmála. „Ty o tom nechceš říct Robertovi, Maxi, že ne?“ tázala se šeptem chviličku později, když Max vypouštěl kolečka kouře do nočního vzduchu.

Max zavrtěl hlavou. ‚Ještě ne,“ odvětil. „Možná až do posledního okamžiku ne.“ Vzal Ellie kolem ramen. „Mladá dámo, mám rád tvého manžela, opravdu mám, ale někdy si myslím, že jeho přístupy a hodnoty jsou trochu podivné. Nemůžu s jistotou tvrdit, že by to někomu neřekl…“

„Nemyslíš si, Maxi,“ ptala se Ellie, „že Robert si možná soukromě slíbil, že už se nikdy nepostaví autoritě? A že se bojí…“

„Do řiti, Ellie, já nejsem psycholog. Myslím, že nikdo z nás nemůže pochopit, co s ním udělalo, když chladnokrevně zabil dva lidi. Ale můžu říct, že existuje jistá šance, že by neuchoval naše tajemství – aby se vyhnul bolestnému osobnímu rozhodnutí, když pro nic jiného.“ Max zhluboka zatáhl z cigarety a zíral na svou mladou přítelkyni.

„Ty si myslíš, že nepůjde, že je to tak, Maxi? Ani tehdy, když já budu chtít?“

Max opět zavrtěl hlavou. „Já nevím, Ellie. Bude záležet na tom, jak moc potřebuje tebe a malou Nicole. Robert si pro vás dvě udělal místo ve svém životě, ale své city skrývá za neustálou práci.“

„A co ty, Maxi?“ zeptala se nyní Ellie. „Co si o tom celém plánu doopravdy myslíš?“

„Eponine a já jsme oba připraveni jít, abychom si dopřáli malé dobrodružství,“ řekl Max a zazubil se. „Je stejně jen otázkou času, než se dostanu do vážných potíží s Nakamurou.“

„A co Patrick?“

„Tomu se ten nápad bude líbit. Ale dělá mi starost, že by mohl něco říct Katie. Mají k sobě zvláštní vztah…“

Max se zarazil uprostřed věty, když spatřil, že na přední verandu vyšel Robert, který nesl svou unavenou dceru.

„Aha, tady jsi, Ellie,“ řekl Robert. „Už jsem si myslel, že jste se asi s Maxem ve stodole ztratili… Nicole je velice unavená a já musím jít brzy ráno do nemocnice…“

„Samozřejmě, drahý," odvětila Ellie. „Jenom jsme s Maxem vzpomínali na mou mámu a tátu…"

Musí to vypadat jako úplné obyčejný den, myslela si Ellie, když ukazovala svůj osobní průkaz biotce Garcii v atriu nákupního střediska v Beauvois. *Musím dělat všechno přesně tak, jako kdyby to byl obyčejný čtvrtek.*

„Paní Turnerová," řekla Garcia chviličku nato a podala jí výpis z počítače postaveného u stěny za ní, „zde je váš příděl na tento týden. Opět nemáme brokolici a rajčata, takže dostanete dvě dávky rýže navíc… Teď můžete pokračovat do fronty a vzít si své potraviny."

Malá Nicole šla vedle Ellie, když vstoupily do hlavní části nákupního střediska. Na druhé straně přepážky ze síťoviny, kde v počátcích kolonie občané Nového Edenu sami nakupovali, se pohybovali sem a tam v uličkách bioti Lincolnové a biotky Tiasso. Bylo jich pět či šest, všichni ze série 300 zcela přeprogramované Nakamurovou vládou. I když už bylo nějakou dobu po válce, nestabilní počasí v Novém Edenu a rovněž nevraživost většiny farmářů vůči Nakamurovým krutým postupům udržovaly produkci potravin na nízké úrovni. Vláda zjistila, že je nutné, aby dohlížela na přidělování jídla. Pouze vládní oblíbenci měli k jídlu víc než nezbytné minimum.

Ve frontě před Ellie a její skoro dvouletou dcerou stálo šest lidí. Ellie nakupovala každý čtvrtek odpoledne se stejnými lidmi. Většina z nich se otočila, když se Ellie a Nicole zařadily do fronty.

„Tady je ta miloučká holčička," řekla příjemná žena se šedivými vlasy. „Jak se dnes máš, Nicole?" zeptala se.

Nicole neodpověděla. Jen o dva kroky couvla a pevně se chytila matky za nohu. „Nicole se ještě pořád stydí," omlouvala ji Ellie. „Mluví jenom s lidmi, které zná."

Biot Lincoln vynesl ven dvě malé krabice jídla a podal je otci s malým synem, který stál v čele fronty. „Dnes nepoužijeme vozík," řekl otec Lincolnovi. „Zaznamenejte si to, prosím… Před dvěma týdny jsme si také odnesli potraviny v ruce. Nikdo si nevšiml, že si nebereme vozík, a uprostřed noci nás probudila Garcia a požadovala, ať vrátíme do obchodu vozík."

Nesmím se dopustit žádné triviální chyby, řekla si Ellie. Žádný nevrácený vozík, nic, co by mohlo být podezřelé. Jak čekala ve frontě, Ellie v duchu opět procházela plán útěku, který ona a Patrick vče-

ra probírali s Maxem a Eponine. Vybrali čtvrtek, protože to byl den, kdy Robert konal své pravidelné návštěvy pacientů napadených RV-41 v Avalonu. Max a Eponine požádali o propustku k návštěvě Nai Watanabe na večeři a dostali ji. Budou opatrovat Keplera a Galilea, zatímco Nai půjde do ústavu pro Benjyho. Všechno bylo připraveno. Zůstávala pouze jedna velká nejistota.

Ellie si zkoušela svůj proslov k Robertovi už stokrát. *Jeho počáteční reakce bude záporná,* myslela si. *Řekne, že je to riskantní, že hazarduju s Nicoliným bezpečím. A bude se zlobit, že jsem mu to neřekla dříve.*

V mysli už odpověděla na všechny jeho námitky a pečlivě popsala v příznivém světle život, který povedou v New Yorku. Byla však stále ohromně nervózní. Nebyla schopna přesvědčit sama sebe, že Robert bude s odchodem souhlasit. A neměla vůbec tušení, co udělá, kdyby prohlásila, že ona a malá Nicole jsou rozhodnuty odejít bez něj.

Když jí dali nákup do nákupního vozíčku, který vrátí do obchodu, až doma všechno vyloží, stiskla Ellie ruku své dcery. *Už je skoro čas,* pomyslela si. *Musím mít odvahu. Musím mít víru.*

„Jak si, pro všechno na světě, představuješ, že budu reagovat?“ ohradil se Robert Turner. „Přijdu domů po výjimečně vyčerpávajícím dnu v nemocnici, myslím na sto věcí, které musím udělat zítra, a ty mi při večeři řekneš, že si přeješ, abychom navždy opustili Nový Eden. A že máme jít dnes v noci… Ellie, drahá Ellie, tahle celá záležitost je absurdní. I kdyby to vyšlo, potřeboval bych čas, abych mohl všechno utřídit… Mám projekty…“

„Já vím, že je to náhlé, Roberte,“ řekla Ellie s rostoucími obavami, že podcenila obtížnost svého úkolu, „ale nemohla jsem ti o tom povědět dřív. Bylo by to příliš nebezpečné… Co kdyby ti uklouzl jazyk a něco bys řekl Edovi Staffordovi. Nebo jinému svému spolupracovníku a některý biot by to zaslechl…?“

„Ale já nemůžu jen tak odejít a nikomu neříct ani slovo…“ Robert rázně zavrtěl hlavou. „Máš vůbec potuchu, kolik roků práce by přišlo vniveč?“

„Nemohl bys sepsat, co je třeba na každém z projektů udělat?“ navrhla Ellie. „A shrnout, čeho už bylo dosaženo…“

„Ne během jedné noci," odpověděl Robert důrazně. „Ne, Ellie, to je opravdu vyloučeno. Nemůžeme jít. Na výsledcích mého výzkumu může záviset dlouhodobé zdraví kolonie… Kromě toho, i když připustím, že tví rodiče pohodlně žijí na tom bizarním místě, které jsi popsala, ať je kdekoliv, určitě mi nepřipadá jako vhodné místo pro malé dítě… A ani ses nezmínila o nebezpečí, které nám všem může hrozit. Náš odchod bude považován za velezradu. Kdyby nás chytili, mohli by nás oba popravit. Co by se pak stalo s Nicole…?"

Ellie ještě chvíli naslouchala Robertovým námitkám, a pak si uvědomila, že nadešel čas, aby udělala prohlášení. Sebrala všechnu svou odvahu, obešla stůl a vzala manžela za obě ruce. „Přemýšlela jsem o tom skoro tři týdny, Roberte… Musíš pochopit, jak je pro mě tohle rozhodnutí těžké… Mám tě ráda z celého srdce, ale když budeme muset, Nicole a já odejdeme bez tebe… Vím, že se odchod spojuje se spoustou nejistoty, ale život zde v Novém Edenu není pro nikoho z nás určitě zdravý…"

„Ne, ne, ne," řekl Robert okamžitě, vytrhl se Ellie a začal divoce přecházet po pokoji. „Já ničemu z toho nemůžu uvěřit. Všechno je to zlý sen…" Odmlčel se a hleděl přes pokoj na Ellie. „Nemůžeš si vzít Nicole s sebou," pravil vášnivě. „Slyšíš mě? Zakazuji ti vzít naši dceru…"

„Roberte!" přerušila ho výkřikem Ellie. Slzy se jí nyní řinuly po tvářích. „Podívej se na mne… Já jsem tvá žena, matka tvé dcery… Mám tě ráda. Prosím tě, vyslechni, co říkám."

Nicole přiběhla do pokoje a plakala teď vedle své matky. Ellie se zklidnila a potom pokračovala: „Myslím si, že nejsi jediný v této rodině, kdo má právo rozhodovat. Já mám toto právo také. Můžu respektovat tvé přání neodcházet, ale já jsem Nicolina matka. Jestliže budeme rozděleni, pak si myslím, že by pro ni bylo lepší, aby zůstala se mnou…"

Ellie se odmlčela. Robert měl tvář zkřivenou hněvem. Udělal krok směrem k ní a poprvé v životě se Ellie bála, že ji udeří.

„Pro mne by bylo lepší," křičel Robert s pravou rukou zvednutou a sevřenou v pěst, „kdybys na tohle bláznovství zapomněla."

Ellie mírně couvla. Nicole pořád plakala. Robert se ze všech sil snažil, aby se ovládl. „Přisahal jsem," řekl hlasem chvějícím se vzru-

šením, „že nikdo a nic mi nikdy nezpůsobí znovu takovou bolest jako tehdy…“

Slzy mu vytryskly z očí. „Krucifix himl hergot,“ zaklel a udeřil pěstí do blízkého stolu. Bez dalších slov se posadil na židli a zabořil tvář do rukou.

Ellie ukonejšila Nicole a chvilku mlčela. „Vím, jakou bolest ti způsobila ztráta první rodiny,“ řekla nakonec. „Ale Roberte, tohle je úplně odlišná situace. Nicole a mně nikdo neublíží.“

Přešla k němu a objala jej. „Neříkám, že je to snadné rozhodnutí, Roberte. Ale jsem přesvědčená, že pro mne i pro Nicole je správné.“

Robert reagoval na její objetí, avšak bez velkého nadšení. „Nebudu bránit v odchodu tobě ani Nicole,“ řekl rezignovaně chviličku nato. „Ale nevím, co udělám já. Rád bych o tom všem přemýšlel příštích několik hodin, zatímco budeme v Avalonu.“

„Dobrá, drahý,“ odvětila Ellie, „ale nezapomeň prosím, že Nicole a já tě potřebujeme víc než tví pacienti. Jsi náš jediný manžel a otec.“

9

Nicole nedokázala skrývat své vzrušení. Když dokončovala výzdobu dětského pokoje, představovala si, jak to tam bude vyhlížet, až jej budou lidské děti sdílet se dvěma létavci. Timmy, který byl nyní téměř tak vysoký jako Nicole, k ní pracně přešel, aby si prohlédl její výtvor. Vydal krátké uznalé zabrebentění.

„Jen si pomysli, Timmy,“ řekla Nicole. Věděla, že létavec nerozumí přesně jejím slovům, ale že si dokáže vyložit zabarvení jejího hlasu, „až se Richard a já vrátíme, přivedeme ti nové spolubydlící.“

„Jsi připravena, Nicole?“ zaslechla v tom okamžiku vykřiknout Richarda. „Už je skoro čas, abychom šli.“

„Ano, miláčku,“ odvětila. „Jsem tady, v dětském pokoji. Přijď si ho prohlédnout.“

Richard strčil hlavu do dveří a letmo přehlédl novou výzdobu. „Nádhera, prostě nádhera,“ prohlásil. „Teď sebou musíme hodit. Tahle operace vyžaduje přesné načasování.“

Když spolu kráčeli k přístavu, Richard sdělil Nicole, že ze severního poloválce nepřišly další zprávy. To by mohlo naznačovat, že Jana i Eleonora byly příliš zaměstnány útěkem, řekl, nebo příliš blízko možnému nepříteli, či dokonce, že provedení plánu útěku se dostalo do potíží. Nicole se nedokázala upamatovat, že by viděla Richarda tak nervózního. Snažila se jej uklidnit.

„Pořád ještě nevíme, jestli Robert přijde?“ zeptala se o několik minut později, když se blížili k ponorce.

„Ne. Ani vůbec nic o tom, jak reagoval, když mu Ellie o plánu řekla. Ukázali se spolu v Avalonu, jak měli v rozvrhu, ale byli zaměstnaní jeho pacienty. Jana a Eleonora neměly příležitost promluvit s Ellie poté, co pomohly Nai vyzvednout Benjyho z ústavu.“

Richard kontroloval předchozího dne ponorku aspoň dvakrát. Přesto si však s úlevou oddechl, když se provozní systém rozběhl a plavidlo vklouzlo do vody. Když se ponořili do vln Válcového moře, Richard i Nicole mlčeli. Každý z nich si svým vlastním způsobem představoval dojemné znovushledání, k němuž v necelé hodině dojde.

Může existovat větší radost, přemýšlela Nicole, *než opětovné shledání s vlastními dětmi, když už jste se smířili s tím, že je nikdy nespatříte?* Obrazy všech jejích šesti dětí jí pomalu vyplnily mysl. Viděla Genevieve, svou prvorozenou, narozenou ještě na Zemi, po spojení s princem Henrym. Další v řadě byla vážná Simoně, kterou Nicole zanechala v Uzlu s manželem o téměř šedesát let starším. Dvě nejstarší děvčata sledovaly v myšlenkovém sledu čtyři děti žijící ještě na Rámovi. Vzpurná dcera Katie, drahoušek Ellie a dva synové, jejichž otcem byl Michael O'Toole, Patrick a mentálně postižený Benjy. *Všichni jsou tak odlišní*, pomyslela si Nicole. *Každý je svým vlastním způsobem zázrak přírody.*

Nevěřím na univerzální pravdy, hloubala Nicole, když ponorka směřovala k tunelu pod zdí bývalého habitatu létavců a přisedlin, *nemůže však existovat mnoho žen, které prožily jedinečný zážitek mateřství a nebyly jím nevratně změněny. Všechny se musíme ptát, když naše děti dorůstají a dospívají, co jsme udělaly, nebo neudělaly, abychom přispěly ke štěstí těch svébytných bytostí, které jsme přivedly na svět.*

Nicole překypovala vzrušením. Když Richard pohlédl na hodinky a začal manévrovat s ponorkou do polohy pro setkání, poslední

vzpomínky na Ellie, Patricka a Benjyho jí tančily mezi slzami v očích. Když jejich plavidlo vyplulo na hladinu, vzala Richarda za volnou ruku a stiskla ji.

Oknem spatřili osm postav stojících na smluveném místě na břehu. Když po okně přestala stékat voda, Nicole poznala Ellie, jejího manžela Roberta, Eponine, Nai držící za ruku Benjyho, a tři malé děti, mezi nimi svou vnučku a jmenovkyni, kterou ještě nikdy neviděla. Bušila na okno, přestože věděla, že je to nesmyslné a že ji nikdo z lidí na břehu nemůže slyšet ani vidět.

Jakmile otevřeli dveře, Richard a Nicole zaslechli výstřely. Ustaraný Robert Turner se ohlédl a pak rychle zvedl malou Nicole ze země. Ellie a Eponine vzaly každá jedno z dvojčat. Galileo se Eponine vzpíral a dostal vyhubováno od své matky Nai, která se snažila vést do ponorky Benjyho.

Další výstřely se ozvaly, tentokrát mnohem blíž, právě když skupina nastupovala do plavidla. Nebyl čas na objetí. „Max řekl, ať odjedeme, jakmile budeme všichni na palubě," vyhrkla Ellie rodičům. „On a Patrick zadržují četu, která byla vyslána, aby nás zajala."

Richard se chystal zavřít dveře, když z blízkého křoví vyrazily dvě ozbrojené postavy, jedna se držela za bok. „Připrav se," vykřikl Patrick, zalícil a dvakrát vystřelil. „Jsou hned za námi."

Max klopýtal, ale Patrick svého zraněného přítele posledních padesát metrů k ponorce napůl odnesl. Tři z vojáků kolonie stříleli na plavidlo, když se nořilo do kanálu. Po krátký okamžik nikdo na palubě ponorky nemluvil. Pak se těsná kabina rozezněla kakofonií zvuků. Všichni křičeli a plakali. Nicole a Robert se sklonili k Maxovi, který seděl bokem u stěny.

„Je tvé zranění vážné?" zeptala se Nicole.

„K čertu, ne," odpověděl Max procítěně. „Kdesi v břichu mám jenom jedinou kulku. Aby zabila takového lotrase jako jsem já, na to by bylo třeba celé artilerie."

Když se Nicole vzpřímila a otočila, stál přímo před ní Benjy. „Mami," řekl, paže rozpřažené, velké tělo se mu chvělo radostí. Nicole se s ním dlouze a silně objímala. Benjyho vzlyky štěstí odrážely pocity všech na lodi.

Většina rozhovorů na palubě ponorky, v podstatě mezi dvěma mimozemskými světy, byla osobní. Nicole strávila krátké okamžiky

soukromí s každým ze svých dětí a poprvé objímala svou vnučku. Malá Nicole nevěděla, co si má myslet o této ženě s šedými vlasy, která ji chtěla tisknout a líbat. „To je tvoje babička," řekla jí Ellie. Snažila se přesvědčit dítě, aby opětovalo Nicolino nadšení. „Je to moje maminka, Nikki, a má stejné jméno jako ty."

Nicole věděla o dětech dost, aby chápala, že to bude nějakou dobu trvat, než ji děvčátko přijme. Zpočátku docházelo kvůli jejich společnému jménu k jistým zmatkům. Pokaždé, když někdo řekl „Nicole", babička i děvčátko se obě otočily. Když však Ellie a Robert začali dítěti říkat „Nikki", ostatní rychle následovali jejich příkladu.

Ještě než ponorka dorazila do New Yorku, ukazoval Benjy své matce, jak podstatně se zlepšil ve čtení. Nai byla výbornou učitelkou. Benjy si přinesl v batohu dvě knihy, jednou z nich byla sbírka pohádek Hanse Christiana Andersena napsaných před třemi stoletími. Benjyho oblíbenou pohádkou bylo „Ošklivé káčátko", které přečetl celé, když vedle něj seděly jeho nadšená matka i učitelka. V hlase mu znělo nádherné bezelstné vzrušení, když se zavrhované káčátko proměnilo v krásnou labuť.

„Jsem na tebe velice hrdá, drahoušku," prohlásila Nicole, když Benjy dočetl. Otřela si nové slzy z očí. „A děkuji ti, Nai," obrátila se ke své přítelkyni, „z celého srdce."

„Bylo pro mne ohromně vděčné pracovat s Benjym," odvětila žena z Thajska. „Už jsem zapomněla, jaké vzrušení přináší učit žáka, který projevuje zájem a ocenění."

Robert Turner vyčistil Maxi Puckettovi ránu a vyjmul kulku. Jeho postup pozorně sledovala pětiletá dvojčata, Kepler a Galileo Watanabe, která fascinoval vnitřek Maxova těla. Agresivní Galileo se pořád strkal, aby lépe viděl; Nai musela rozhodnout dvě bratrské hádky ve prospěch Keplera.

Doktor Turner potvrdil Maxovo prohlášení, že zranění není vážné, a předepsal krátké období rekonvalescence. „Myslím, že si budu muset odpočinout," prohlásil Max a mrkal na Eponine. „Což jsem stejně měl v plánu. Myslím, že v tomhle mimozemském městě plném mrakodrapů nebude moc prasat ani kuřat. A sakra, o biotech nevím vůbec nic."

Nicole pohovořila krátce s Eponine, těsně před příjezdem ponorky do Přístavu, a moc děkovala dřívější učitelce své dcery Ellie za

všechno, co ona a Max pro rodinu udělali. Eponine přijala díky půvabně a řekla Nicole, že Patrick byl „absolutně fantastický“, jak pomáhal při všech přípravách k útěku. „Vyrostl ve vynikajícího mladého muže,“ prohlásila Eponine.

„Jak jsi na tom se zdravím?“ zeptala se Nicole citlivě o chviličku později.

Francouzka pokrčila rameny. „Hodný doktor tvrdí, že virus RV-41 tam pořád je, udržuje se v rovnováze a čeká na příležitost, aby zlikvidoval můj imunitní systém. Když se to stane, zůstane mi šest měsíců až jeden rok života.“

Patrick sdělil Richardovi, že Jana a Eleonora se snažily nalákat Nakamurovu četu spoustou rámusu, jak měly naprogramováno, a že byly skoro určitě polapeny a zničeny.

„Je mi líto, co se stalo s Janou a Eleonorou,“ řekla Nicole během vzácného okamžiku soukromí, jehož se jim na palubě ponorky dostalo. „Vím, jak moc pro tebe tví robůtci znamenají.“

„Posloužily svému účelu,“ odvětil Richard. Přinutil se k úsměvu. „Koneckonců, nebylas to ty, kdo mi kdysi řekl, že nejsou totéž, co lidé?“

Nicole manžela objala a políbila jej.

Žádný z nových uprchlíků nebyl nikdy v New Yorku jako dospělý. Nicoliny tři děti se všechny na ostrově narodily a prožily tam své rané dětství, avšak dítě má zcela odlišný pocit z místa než dospělý. Ellie, Patricka a Benjyho jímala posvátná hrůza, když poprvé vystoupili na břeh a spatřili vysoké tenké siluety sahající v přítmí k Rámově obloze.

Max Puckett, vzdor svému charakteru, nebyl schopen slova. Stál vedle Eponine, držel ji za ruku a civěl na tenké vznosné jehly zvedající se přes dvě stě metrů nad ostrov. „To je na farmářského kluka z Arkansasu zatraceně moc,“ prohlásil nakonec a vrtěl hlavou. Max a Eponine šli na konci procesí klikatícího se k doupěti, které Richard s Nicole přeměnili na obydlí pro několik rodin, kde budou všichni společně žít.

„Kdo tohle všechno postavil?“ tázal se Robert Turner Richarda, když se skupina krátce zastavila před ohromným mnohostěnem. V Robertovi stále narůstaly obavy. Zdráhal se jít s Ellie a Nikki a nyní se snažil utvrdit sám sebe, že udělal velkou chybu.

„Pravděpodobně inženýři v Uzlu," odvětil Richard. „I když to nevíme jistě. My lidé jsme přispěli k výstavbě v našem habitatu. Je možné, že kdokoliv, nebo cokoliv, kdo zde kdysi dávno žil, mohl postavit několik, nebo dokonce všechny tyhle úžasné budovy."

„Kde jsou teď?" vyptával se dále Robert, více než vystrašený vyhlídkou, že se setká s tvory obdařenými technickými znalostmi nutnými k výstavbě tak úžasných budov.

„To prostě nevíme. Podle Orla je tato kosmická loď Ráma na cestách, při nichž objevuje druhy kosmoplavců, už tisíce let. Někde v naší části Galaxie jsou jiní kosmoplavci, kteří si libují v takovém prostředí. Co to bylo, nebo je za stvoření a proč chtěla žít v těchto neuvěřitelných mrakodrapech a mezi nimi, to je hádanka, kterou pravděpodobně nikdy nevyluštíme."

„A co létavci a oktopavouci, strýčku Richarde?" zeptal se Patrick. „Žijí ještě tady v New Yorku?"

„Od doby, co jsem přijel, jsem na ostrově žádného létavce nezahlédl, samozřejmě kromě mláďat, která vychováváme. Ale nějací oktopavouci zde jsou. Tvoje matka a já jsme se setkali s dvanácti, když jsme prozkoumávali prostor za černou zástěnou."

Vtom se k nim z boční ulice přiblížil biot-stonožka. Richard směrem k němu posvítil. Robert Turner na chvilinku ztuhnul strachem, poslechl však Richardovo doporučení a ustoupil z cesty, když se biot valil kolem.

„Mrakodrapy postavené duchy, oktopavouci, bioti-stonožky," brumlal Robert. „Jaké půvabné místo!"

„Podle mého mínění je to sakra o hodně lepší, než žít pod tím tyranem Nakamurou," pravil Richard. „Zde jsme aspoň svobodní a můžeme se rozhodovat sami."

„Wakefíelde," zakřičel Max Puckett zezadu z hloučku. „Co by se stalo, kdybychom jedné té stonožce neustoupili z cesty?"

„Nevím to jistě, Maxi," odpověděl Richard. „Ale pravděpodobně by pokračovala přes tebe nebo kolem tebe právě tak, jako bys byl neživý předmět."

Když dorazili do doupěte, byla řada na Nicole, aby dělala průvodkyni. Osobně uvedla každého do jeho pokoje. Jeden pokoj byl určen pro Maxe a Eponine, další pro Ellie a Roberta, pokoj rozdělený přepážkou pro Patricka a Nai, velký dělený dětský pokoj pro tři děti,

Benjyho a dva létavce. A poslední malá místnost, o níž s Richardem rozhodli, že bude vhodná jako společná jídelna.

Zatímco dospělí rozbalovali sporý majetek, který nacpali do batohů, děti udělaly svou první zkušenost s Tammy a Timmym. Létavci nevěděli, co si mají myslet o malých lidech, obzvláště o Galileovi, který neustále tahal nebo škubal za všechno, co měl v dosahu. Asi po hodině takového zacházení ho Timmy jedním ze svých drápů lehce škrábl, jako varování, a Galileo spustil neuvěřitelný rámus.

„Já to prostě nechápu," omlouval se Richard Nai. „Létavci jsou opravdu velmi jemní tvorové."

„Já to naprosto chápu," odvětila Nai. „Galileo téměř určitě prováděl nějaká alotria." Povzdechla si. „Je to úžasné. Člověk vychovává dvě děti zcela stejným způsobem, a ony se vyvíjejí tak odlišně. Kepler je tak hodný, málem anděl – stěží ho dokážu naučit, aby se bránil. A Galileo nevěnuje skoro žádnou pozornost ničemu, co mu řeknu."

Když všichni vybalili, dokončili s Nicole prohlídku. Prošli dvě koupelny, chodby, prohlédli si nádrže, kde rodina přebývala v údobích vysokého zrychlení mezi Zemí a Uzlem, a nakonec Bílý pokoj s černou zástěnou a klávesnicí, který současně sloužil jako ložnice pro Richarda a Nicole. Richard předvedl, jak zástěna funguje, požádal o pár nových, jednoduchých hraček pro děti a asi po hodině je obdržel. Dal rovněž Robertovi a Maxovi kopii krátkého přehledu příkazů, které jim umožní používat klávesnici.

Všechny děti byly brzy po večeři ospalé. Dospělí se shromáždili v Bílém pokoji. Max se vyptával na oktopavouky. Při popisu dobrodružství za černou zástěnou se Nicole zmínila o nepravidelnostech v činnosti svého srdce. Robert okamžitě projevil zájem a brzy nato ji v ložnici vyšetřil.

Ellie Robertovi při vyšetřování pomáhala. Robert si vzal tolik praktického lékařského vybavení, kolik se mu vešlo do batohu, včetně všech miniaturizovaných přístrojů a monitorů nutných k provedení kompletního elektrokardiogramu. Výsledky nebyly povzbudivé, avšak ne tak špatné, jak se Nicole sama obávala. Před odchodem na lože informoval Robert ostatní, že roky si na Nicolině srdci vybraly svou daň, že však její stav podle jeho názoru nebude v bezprostřední budoucnosti vyžadovat operaci. Robert radil Nicole, aby se šetřila, i

když věděl, že jeho tchyně bude pravděpodobně toto doporučení ignorovat.

Když všichni usnuli, Richard a Nicole odsunuli nábytek, aby si udělali místo pro své rohože. Leželi bok po boku a drželi se za ruce. „Jsi šťastná?“ zeptal se Richard.

„Ano,“ odvětila Nicole, „velice šťastná. Je to skutečně nádherné mít u sebe děti.“ Naklonila se k Richardovi a políbila jej. „Jsem také vyčerpaná, manželi můj. Ale neusnu, dokud ti nepoděkuju za to, žes to všechno zařídil.“

„Jsou to také moje děti, nezapomeň,“ řekl.

„Ano, miláčku,“ souhlasila Nicole a opět se položila na záda. „Ale já vím, že bys to nikdy neudělal, kdybys to nedělal pro mne. Ty bys byl spokojený s mladými létavci, všemi svými hračkami a mimozemskými záhadami.“

„Možná,“ pravil Richard. „Ale jsem taky rád, že máme všechny v našem doupěti… Mimochodem, měla jsi příležitost promluvit si s Patrickem o Katie?“

„Jen krátce,“ odpověděla Nicole. Povzdechla si. „Viděla jsem mu na očích, že si o ni dělá velké starosti.“

„Neděláme si je všichni?“ řekl tiše Richard. Leželi několik minut mlčky, pak se Richard opřel o loket. „Chci ti říct,“ pravil, „že považuji naši vnučku za dokonalý drahokam.“

„Já také,“ odvětila Nicole se smíchem, „ale není naděje, že bychom mohli být v této otázce považováni za nestranné.“

„Teď, když máme u sebe Nikki, znamená to, že už tobě nemůžu říkat Nikki ani při zvláštních příležitostech?“

Nicole otočila hlavu, aby na Richarda viděla. Křenil se. Stejný výraz viděla na jeho tváři už mnohokrát. „Spi,“ řekla mu a opět se krátce zasmála. „Já budu taky. Jsem dnes pro cokoliv jiného příliš citově vyčerpaná.“

Zpočátku čas ubíhal velice rychle. Měli toho tolik na práci, tak moc zajímavého území k prozkoumání. I když v záhadném městě nad nimi panovala neustále tma, rodina chodila do New Yorku pravidelně na výlety. V podstatě s každým místem na ostrově se spojoval příběh, který Richard nebo Nicole mohli vyprávět. „Bylo to tady,“ řekla Nicole jednoho odpoledne a svítila svou kapesní svítilnou na ohromnou mříž, která visela ve vzduchu mezi dvěma mrakodrapy

jako pavučina, „tady jsem zachránila zapleteného létavce, který mě potom pozval do jejich nory.“

„Tam dole,“ řekla při jiné příležitosti, když byli ve velké stodole s podivnými jámami a koulemi, „jsem byla řadu dnů uvězněná a myslela jsem si, že tam zemřu.“

Rozšířená rodina si stanovila jistá pravidla, aby uchránila děti od potíží. Nepotřebovali je pro maličkou Nikki, která se málokdy vzdálila od své matky a beznadějně jí oddaného dědečka, avšak chlapci Galileo a Kepler se dali obtížně omezovat. Zdalo se, že dvojčata jsou nabita nevyčerpatelnou energií. Jednou je našli, jak se houpali na visutých lůžkách v nádržích jako na trampolíně. Jindy si Galileo a Kepler „vypůjčili“ rodinné kapesní svítilny a šli nahoru, bez dozoru dospělých, na průzkum New Yorku. Trvalo to deset nervózních hodin, než se chlapce v bludišti uliček a ulic na opačné straně ostrova podařilo najít.

Létavci zkoušeli létat téměř každý den. Děti s radostí provázely své ptákům podobné přátele na náměstí, kde měli Timmy a Tammy více místa, aby ukázali své rozvíjející se dovednosti. Richard vždy bral Nikki pozorovat létavce. Fakticky bral svou vnučku s sebou všude. Nikki občas chodila sama, avšak většinou ji Richard nosil v pohodlném udělátku, které si připnul na záda, vypadala v tom jako indiánské nemluvně. Tento podivný pár byl nerozlučný. Richard se rovněž stal pro malou Nikki hlavním učitelem. Velice brzy oznamoval každému, že jeho vnučka je matematický génius.

V noci častoval Nicole nejnovějšími vnuččinými pozoruhodnými výkony. „Víš, co udělala dnes?“ ptal se, obvykle když už byli s Nicole sami v posteli.

„Ne, miláčku,“ byla Nicolina standardní odpověď. Věděla velmi dobře, že ani ona, ani Richard neusnou, dokud jí to nesdělí.

„Zeptal jsem se jí, kolik černých míčů by měla, kdyby už měla tři, a já bych jí přidal další dva. (Dramatická pauza.) A víš, co odpověděla? (Další dramatická pauza.) *Pět!* Řekla pět. A děvčátko přitom slavilo minulý týden své druhé narozeniny…“

Nicole byla unesena Richardovým zájmem o Nikki. Oba, malé děvčátko i stárnoucí muž, se k sobě perfektně hodili. Richard jako rodič nebyl nikdy schopen překonat své potlačené citové problémy a svůj hluboký smysl pro zodpovědnost, takže teď to bylo poprvé v životě, co prociťoval radost z opravdu nevinné lásky. Nikkin otec

Robert byl sice skvělý lékař, avšak nepříliš vřelý člověk a nedokázal se plně věnovat svému dítěti.

Patrick a Nicole si několikrát dlouze povídali o Katie. Nicole z toho byla vždy téměř zoufalá. Patrick neskrýval před matkou skutečnost, že Katie je hluboce zapletena do všech Nakamurových machinací, že často a příliš pije a že je sexuálně nevázaná. Neřekl však Nicole, že Katie řídí Nakamurův obchod s prostitucí ani že Katie se asi stala narkomankou.

10

Jejich téměř bezstarostný život v New Yorku pokračoval až do jednoho časného jitra, kdy se Richard a Nikki spolu nahoře procházeli podél severních náspů ostrova. Byla to vlastně malá holčička, která první zahlédla siluety lodí. Ukázala přes tmavou vodu a řekla: „Podívej, Bobo, Nikki něco vidí."

Richardův oslabený zrak nedokázal v temnotě nic zjistit a paprsek svítilny nedosáhl k tomu, co Nikki viděla. Richard vytáhl silný dalekohled, který s sebou vždycky nosil, a utvrdil se, že uprostřed Válcového moře jsou skutečně dvě plavidla. Posadil Nikki do nosiče na zádech a spěchal domů do doupěte.

Zbytek rodiny se právě probouzel a dělalo jim z počátku potíže, aby pochopili, proč je Richard tak rozrušený. „Ale kdo jiný by mohl být ve člunu?" prohlásil. „Obzvláště na severní straně. Musí to být průzkumná skupina vyslaná Nakamurou."

Při snídani uspořádali rodinnou radu. Všichni souhlasili, že jim hrozí velké nebezpečí. Když se Patrick přiznal, že se v den útěku setkal s Katie, především kvůli tomu, že chtěl dát své sestře sbohem, a že udělal několik neobvyklých poznámek, které Katie přiměly k řadě otázek, Nicole a ostatní se odmlčeli.

„Neřekl jsem nic určitého," pravil Patrick omluvně, „ale stejně jsem provedl hloupost… Katie je velice chytrá. Když jsme všichni zmizeli, musela si všechno složit dokupy."

„Ale co budeme dělat teď?" Robert Turner vyslovil obavy všech. „Katie zná New York velice dobře – bylo jí už skoro třináct, když odsud odcházela – a může dovést Nakamurovy muže přímo k našemu doupěti. Tady dole pro ně budeme snadnou kořistí."

„Neexistuje jiné místo, kam bychom mohli odejít?“ zeptal se Max.

„Ve skutečnosti ne,“ odpověděl Richard. „Stará nora létavců je prázdná, ale nevím, jak bychom se tam dole uživili. Nora oktopavouků byla rovněž prázdná, když jsem ji před několika měsíci navštívil, ale nebyl jsem v jejich říši od té doby, kdy do New Yorku přijela Nicole. Musíme samozřejmě předpokládat, vyjdeme-li z toho, co se stalo, když jsme s Nicole šli na průzkum, že naši přátelé s černými a zlatými chapadly jsou ještě nedaleko. I když už nežijí ve svém starém doupěti, měli bychom stále stejný problém, jak získat jídlo, kdybychom tam přešli.“

„A co oblast za zástěnou, strýčku Richarde?“ zeptal se Patrick. „Říkal jsi, že se tam vyrábí naše potrava. Možná bychom tam našli několik místností…“

„Nejsem velký optimista,“ řekl Richard po krátké odmlce, „ale tvůj návrh je v tomto okamžiku pravděpodobně naše jediná rozumná možnost.“

Rodina rozhodla, že Richard, Max a Patrick prozkoumají oblast za černou zástěnou, aby zjistili, kde přesně se vyrábí potrava pro lidi, a aby určili, neexistuje-li jiné vhodné místo k bydlení. Robert, Benjy, ženy a děti zůstanou v doupěti. Dostali za úkol začít s postupnou přípravou na rychlou evakuaci svého obydlí pro případ, že by taková akce byla někdy nutná.

Než odešli, dokončil Richard testování nového rádiového systému, který ve volném čase navrhl. Systém byl dostatečně silný, aby průzkumníci a ostatní členové rodiny mohli udržovat rádiový kontakt během celé doby, kdy budou rozděleni. Existence spojení usnadnila Richardovi a Nicole práci při přesvědčování Maxe Pucketta, aby nechal svou pušku v doupěti.

Tři muži neměli žádné potíže, když sledovali mapu v Richardově počítači, a dorazili tak do haly s bojlery, kterou navštívili Richard a Nicole při svém předchozím průzkumu. Max s Patrickem v údivu zírali na dvanáct obrovitých bojlerů, ohromnou plochu pečlivě uspořádaných surovin a mnoho druhů biotů, kteří pobíhali sem a tam. Továrna pracovala naplno. Fakticky všechny bojlery byly zapojeny do jakéhosi výrobního procesu.

„V pořádku," řekl Richard do své vysílačky Nicole v doupěti. „Jsme zde a jsme připraveni. Zadej požadavek na jídlo a uvidíme, co se stane."

Za necelou minutu jeden z bojlerů nejblíže ke třem mužům ukončil to, co vlastně dělal. Mezitím, blízko boudy za bojlery, se vydali tři bioti, kteří vypadali jako kryté nákladní vozy s rukama, k řadám vyrovnaných surovin, a rychle nabrali malá množství různých věcí. Potom se přiblížili k nepracujícímu bojlerovému systému blízko Richarda, Maxe a Patricka, a vyprázdnili kontejnery na dopravníkový pás vstupující do bojlerů. Muži okamžitě zaslechli, jak bojler začal pracovat. Dlouhý hubený biot, připomínající tři cvrčky s miskovitě tvarovanými krunýři svázané do řady za sebou, se vyšplhal na dopravníkový pás. Krátký výrobní proces dospěl skoro ke konci. Chviličku nato se bojler opět zastavil a zpracované materiály vyšly na dopravníkovém páse ven. Článkovaný cvrčkovy biot použil naběračku ze své zadní části, umístil si všechno jídlo pro lidi na záda a rychle odkvačil pryč.

„No teda, ať se propadnu," prohlásil Max, když pozoroval biota, jak mizí v chodbě za boudou. Než kdokoliv z mužů stačil něco říct, další skupina krytých nákladních aut s rukama naplnila dopravníkové pásy tlustými dlouhými tyčemi a v necelé minutě bojler, který připravil jejich jídlo, pracoval už na něčem jiném.

„To je ale fantastický systém," zvolal Richard. „Musí mít složitý přerušovací proces s požadavky na jídlo na vrcholu prioritní fronty. Nemůžu uvěřit…"

„Zadrž, sakra," přerušil ho Max, „a zopakuj, cos právě řekl, nějak lidsky."

„Máme v doupěti automatické překládači podprogramy – navrhl jsem je původně, když jsme zde byli před léty," pravil vzrušeně Richard. „Když Nicole napsala do svého počítače kuře, brambory a špenát, vypsal se do jejího výstupního zásobníku seznam příkazů z klávesnice, který převádí tato jednotlivá jídla do složitých chemických sloučenin. Když jsem jí dal zprávu, že jsme připraveni, vypsala tento sled příkazů na klávesnici. Příkazy byly okamžitě přijaty zde, a co jsme viděli, byla odezva. V tom okamžiku byly všechny zpracovatelské systémy v provozu. Rámanský ekvivalent počítače však zde v továrně poznal, že přicházející žádost se týká potravy, a dal jí nejvyšší prioritu."

„Chceš říct, strýčku Richarde," ptal se Patrick, „že zdejší řídící počítač zastavil pracující bojler, aby nám mohl udělat potravu?"

„Ano, přesně tak," přisvědčil Richard.

Max kousek poodešel a zíral na další bojlery v ohromné továrně. Richard a Patrick přešli k němu.

„Když jsem byl malý kluk, asi osmiletý," řekl Max, „šli jsme s otcem na první výlet s přespáním pod stanem do pohoří Ozark, několik hodin od naší farmy. Byla nádherná noc, a nebe plné hvězd. Vzpomínám si, jak jsem ležel na zádech na svém spacím pytli a upřeně pozoroval všechna ta maličká blikotající světla na obloze… Na kluka z farmy v Arkansasu jsem měl té noci velkou, velkou myšlenku. Přemýšlel jsem, kolik mimozemských dětí kdesi ve vesmíru se dívá přesné v tom okamžiku na hvězdy a uvědomuje si poprvé, jak je jejich panství velice malé v celkové rozloze vesmíru."

Max se obrátil a usmál se na své přátele. „To je jeden z důvodů, proč jsem zůstal farmářem," řekl se smíchem. „Pro kuřata a prasata jsem byl vždy důležitý. Přinášel jsem jim žrádlo. Byla to pro ně velká událost, když se skvělý Max ukázal v jejich ohradě…"

Na okamžik se odmlčel. Ani Richard, ani Patrick nic neřekli. „Myslím, že hluboko uvnitř jsem vždycky chtěl být astronomem," pokračoval Max, „abych zjistil, jestli dokážu pochopit záhady vesmíru. Ale pokaždé, když jsem přemýšlel o miliardách hvězd a bilionech kilometrů, jsem propadl zoufalství. Nemohl jsem snést pocit úplné a totální bezvýznamnosti, který se mne zmocňoval. Bylo to, jako by mi nějaký hlas v hlavě neustále opakoval: ‚Puckette, ty nejsi pro vesmír ani hovno. Ty jsi absolutní nula.'"

„Ale vědomí té bezvýznamnosti, obzvláště schopnost měřit ji, dělá nás lidi velice jedinečnými," řekl Richard tiše.

„Teď povídáme o filozofii," odvětil Max, „a já jsem úplně mimo své prostředí. Cítím se dobře mezi zvířaty na farmě, s tequilou a dokonce v divokých bouřkách na středozápadě Spojených států. Všechno tohle," Max mávl rukama směrem k bojlerům a tovární hale, „mě tak děsí, že jsem z toho strachy zasranej až za ušima. Kdybych věděl, když jsem se přihlásil do kolonie na Marsu, že se setkám se stroji, které jsou chytřejší než lidi…"

„Richarde, Richarde," zaslechli všichni z rádia Nicolin hlas plný úzkosti. „Jsme ve stavu nouze. Ellie se právě vrátila ze severního pobřeží. Zakrátko přistanou čtyři velké čluny… Ellie tvrdí, že na

jednom z mužů rozpoznala policejní uniformu… Také hlásila, že viděla něco podobného velké duze na jihu… Můžete se během několika minut vrátit?“

„Ne, nemůžeme,“ odpověděl Richard. „Jsme ještě v hale s bojlery. Aspoň tři a půl kilometru daleko… Řekla Ellie, kolik lidí je asi na jednom člunu?“

„Odhadovala bych to na deset až dvanáct, tati,“ ozvala se Ellie. „Nečekala jsem, abych je mohla spočítat… Ale čluny nebyly jedinou neobvyklou věcí, kterou jsem viděla, zatímco jsem byla nahoře. Když jsem utíkala zpátky do doupěte, jižní obloha se osvětlila divokými výbuchy barev, z nichž se nakonec utvořila ohromná duha… Bylo to blízko místa, kde by měl být Velký roh, jak jsi nám říkal.“

Deset sekund nato křičel Richard do rádia: „Poslouchej mne Nicole, Ellie, všichni. Opusťte okamžitě doupě. Vezměte děti, mláďata létavců, melouny, kousek přisedliny, dvě pušky, všechno jídlo a tolik osobních věcí, kolik pohodlně unesete. Naše věci tam nechejte – my máme dost na zádech, abychom v nouzi přežili. Běžte přímo do nory oktopavouků a počkejte na nás v té velké místnosti, kde byla před lety výstava fotografií… Nakamurovo vojsko vtrhne nejdřív do našeho doupěte. Když nás nenajdou, mohli by jít také do nory oktopavouků, pokud s nimi bude Katie. Ale myslím, že nepůjdou do tunelů…“

„A co ty, Max a Patrick?“ zeptala se Nicole.

„Vrátíme se co nejrychleji. Když tam nikdo nebude… Mimochodem, Nicole, nechej vysílačku vytočenou na velkou hlasitost v Bílém pokoji a druhou v dětském pokoji. Tak budeme vědět, jestli je někdo v našem doupěti… Jak jsem už řekl, když nebude náš domov přepaden, připojíme se k vám hned. Když Nakamurovi muži obsadí naše obydlí, pokusíme se najít druhý vchod do nory oktopavouků odsud. Musí tady být…“

„V pořádku, miláčku,“ přerušila jej Nicole. „Musíme začít balit… Nechám zapnutý přijímač pro případ, že nás budete potřebovat.“

„Tak ty myslíš, že budeme nejbezpečnější v noře oktopavouků?“ zeptal se Max, když Richard vypnul vysílačku.

„Je to nejlepší,“ řekl Richard s nuceným úsměvem. „Tady za zástěnou je příliš mnoho neznámého. A víme jistě, že nebudeme v bezpečí, kdyby nás Nakamurovi vojáci a policie našli… Oktopavouci

možná už ve své noře nežijí. Kromě toho, jak Nicole mnohokrát řekla, nemáme nepochybné důkazy, že oktopavouci jsou nepřátelští.“

Muži šli tak rychle, jak jen dokázali. Jednou se krátce zastavili a Patrick přebral část věcí z Richardova batohu do svého. Richard i Max se už zpotili, když došli chodbou k Y.

„Musíme na chvíli zastavit,“ řekl Max Patrickovi, který byl před svými staršími společníky. „Strýček Richard potřebuje odpočinek.“

Patrick vytáhl z batohu láhev s vodou a dal všem napít. Richard lokal dychtivě, otřel si čelo kapesníkem a za chvíli se opět vydal během k doupěti.

Asi pět set metrů od malé plošiny za černou zástěnou se začaly z Richardova přijímače ozývat nezřetelné zvuky přenášené z doupěte. „Možná si někdo z rodiny něco zapomněl,“ řekl Richard a zpomalil, aby lépe slyšel, „a vrátil se pro to.“

Chvilku potom zaslechli tři muži hlas, který nedokázali identifikovat. Zastavili se a čekali. „Vypadá to, jako by tady žily nějaký zvířata,“ řekl hlas. „Pojďte se na to podívat.“

„Zatraceně,“ ozval se druhý hlas. „Určitě tu nedávno byli… Rád bych věděl, jak je to dlouho, co odešli.“

„Kapitáne Bauere,“ zakřičel kdosi. „Co mám dělat se vším tím elektronickým zařízením?“

„Zatím to nechej,“ odpověděl druhý hlas. „Ostatní vojáci dorazí za několik minut. Potom rozhodneme, co podnikneme.“

Richard, Max a Patrick seděli potichu v temném tunelu. Asi minutu se z přijímače neozývalo nic. Během té doby zjevně nebyl nikdo z pátrací skupiny v Bílém ani v dětském pokoji. Pak se zase ozval hlas Franze Bauera.

„Co říkáš, Morgane?“ křičel Bauer. „Sotva tě slyším… Že je nahoře nějakej rámus…? Cože? Ohňostroj? Barvy…? Pro všecko na světě, o čem to mluvíš? Dobrá. Dobrá. Přijdeme okamžitě nahoru.“

Dalších patnáct sekund bylo v přijímači ticho. „Aha, tady jseš, Pfeiffere,“ slyšel jasně hlas kapitána Bauera. „Sežeň ostatní a půjdeme nahoru. Morgan říká, že je tam na jižní obloze úžasnej ohňostroj. Většinu vojáků už vyděsily mrakodrapy a tma. Jdu nahoru, abych je uklidnil.“

„To je naše příležitost,“ zašeptal Richard a zvedl se. „Budou určitě několik minut z našeho doupěte pryč.“ Rozběhl se a pak se za-

stavil. „Možná se budeme muset rozdělit… Pamatujete si oba, jak najít noru oktopavouků?“

Max zavrtěl hlavou. „Nikdy jsem tam nebyl…“

„Tady máš,“ řekl Richard a dal Maxovi přenosný počítač. „Stiskni M a P a dostaneš plán New Yorku. Doupě oktopavouků je označeno červeným kroužkem… Když stiskneš N a další N, objeví se mapa vnitřku jejich nory… Teď pojďme, dokud ještě máme trochu času.“

Richard, Max a Patrick se v doupěti nesetkali s žádnými vojáky. Několik metrů od východu do New Yorku však stáli dva strážní. Ti byli naštěstí tak ohromeni ohňostrojem nad jejich hlavami na obloze Rámy, že nezaslechli, jak tři muži unikají po schodišti za jejich zády. Pro větší bezpečnost se trojice rozdělila, každý z nich se vydal k noře jinou cestou.

Richard a Patrick dorazili k cíli necelou minutu po sobě, Max se však zdržel. Náhodou si zvolil cestu, která vedla přes jedno náměstí, kde se shromáždilo pět či šest vojáků z kolonie, aby lépe viděli ohňostroj. Max utekl do uličky a přikrčil se u jedné z budov. Vytáhl počítač, studoval mapu na monitoru a snažil se najít jinou cestu do nory oktopavouků.

Okázalé představení s ohňostrojem nad hlavou zatím pokračovalo. Max vzhlédl nahoru a oslnil ho výbuch velkého modrého míče, který vyslal všemi směry stovky paprsků modrého světla. Max skoro minutu pozoroval hypnotizující výjev. Bylo to velkolepější než cokoliv, co kdy viděl na Zemi.

Když Max konečně dorazil do nory oktopavouků, sešel rychle po rampě a vstoupil do místnosti připomínající katedrálu, z níž vedly do dalších částí nory čtyři tunely. Max stiskl na počítači dvě N a na malém monitoru se objevila mapa říše oktopavouků. Max se tak zabral do mapy, že nezaslechl zvuk tažených mechanických kartáčů provázený tichým, vysoko posazeným kňučením.

Nevzhlédl, dokud zvuk nezesílil. Když konečně zvedl hlavu, stál před ním ve vzdálenosti necelých pět metrů velký oktopavouk. Při pohledu na podivného tvora přeběhl Maxovi mráz po zádech. Zůstal zcela nehybně stát a bojoval s touhou prchnout. Krémová kapalina v jediné čočce oktopavouka se pohybovala ze strany na stranu, mimozemšťan se však k Maxovi nepřibližoval.

Z jedné z rovnoběžných rýh umístěných na obou stranách čočky vyšla purpurová barva, která obešla kulatou hlavu oktopavouka, sledována pruhy dalších barev, a všechny vstoupily do druhé ze dvou rovnoběžných rýh. Když se stejný barevný vzor zopakoval, Max, jemuž srdce bušilo tak divoce, že ho cítil až v krku, zavrtěl hlavou a řekl: „Já nerozumím.“ Oktopavouk chviličku váhal, pak zvedl dvě ze svých chapadel z podlahy a zřetelně ukázal k jednomu ze čtyř tunelů. Jako kdyby chtěl zdůraznit své sdělení, popošel tím směrem a gesto zopakoval.

Max vstal a šel pomalu k tunelu. Dával přitom velký pozor, aby se k oktopavoukovi příliš nepřiblížil. Když došel ke vstupu, oběhla hlavu mimozemšťana další řada barevných sprškek. „Děkuji ti mnohokrát,“ řekl Max zdvořile, otočil se a vešel do tunelu.

Nezastavil se, aby se podíval na svou mapu, dokud neušel asi čtyři sta metrů. Jak Max šel, před ním se automaticky rozsvěcovala světla a v částech tunelu, kterými prošel, opět hasla. Když si konečně pečlivě prohlédl mapu, zjistil, že není daleko od dohodnutého cíle.

O několik minut později vstoupil Max do pokoje, kde byli shromážděni všichni ostatní členové rodiny. Max se mohutně křenil. „Nikdy neuhodnete, s kým jsem se právě setkal,“ řekl Max jen chviličku před tím, než ho Eponine přivítala objetím.

Brzy poté, co Max přestal bavit všechny vyprávěním o svém setkání s oktopavoukem, se Richard s Patrickem opatrně vydali do katedrály. Každých sto metrů zastavovali a pozorně naslouchali, neuslyší-li příznačné zvuky mimozemšťanů. Nezaslechli nic. Neslyšeli ani žádné známky blízkosti ozbrojenců vyslaných z Nového Edenu. Přibližně po hodině se vrátili zpět a zapojili se do diskuze, co by měli podniknout dál.

Rozšířená rodina měla dost jídla na pět dnů, možná na šest, kdyby pečlivě odměřovali porce. Voda byla k dispozici v cisterně blízko místnosti připomínající katedrálu. Všichni se rychle shodli, že pátrací skupina z Nového Edenu, alespoň ta první, pravděpodobně nezůstane v New Yorku příliš dlouho. Krátce se dohadovali, zda Katie prozradila kapitánu Bauerovi a jeho mužům polohu nory oktopavouků. V jednom kritickém bodě se naprosto shodli – příští den či dva bude obdobím, kdy by mohli být svými pronásledovateli nejpravděpodobněji objeveni. Z toho důvodu nikdo z rodiny neopustil, kromě vyko-

nání tělesných potřeb, velkou místnost, v níž zůstali dalších šestatřicet hodin.

Na konci tohoto období trápil celou skupinu, obzvláště mladé létavce a dvojčata, prudký nápor ponorkové nemoci. Richard a Nai vzali Tammy, Timmyho, Benjyho a malé děti do průchodu. Neúspěšně se snažili udržet je v tichosti a vedli je dál od místnosti katedrály ke svislé chodbě s vystupujícími hřeby, která klesala hlouběji do nory oktopavouků. Richard, který měl většinu času na zádech Nikki, několikrát varoval Nai a dvojčata před nebezpečím prostor, k nimž se blížili. Přesto velmi brzy poté, co se tunel rozšířil a co dorazili ke svislé chodbě, vyšplhal divoký Galileo do díry tvaru sudu, dříve než ho matka mohla zastavit. Ztuhl strachem. Richard musel chlapce vytáhnout. Pěšina tu vedla kolem ohromné propasti. Mladí létavci, rozradostněni z toho, že můžou opět létat, se volně vznášeli prostorem, dvakrát klesli několik metrů do temné propasti, nebyli však nikdy tak daleko, aby se rozsvítila další nižší sada světel.

Před návratem k ostatním členům rodiny vzal Richard Benjyho na rychlou prohlídku místa, které Richard a Nicole vždy nazývali Muzeum oktopavouků. Tato velká místnost, položená několik set metrů od svislé chodby, byla stále úplně prázdná. O několik hodin později se na Richardův návrh polovina rozšířené rodiny přemístila do muzea, aby měli všichni větší životní prostor.

Třetí den jejich pobytu v noře oktopavouků Richard a Max rozhodli, že někdo by se měl pokusit zjistit, jsou-li vojáci kolonie ještě v New Yorku. Logická volba na rodinného průzkumníka padla na Patricka. Richard a Max mu dali jednoduché pokyny – opatrně postupovat k místnosti katedrály a potom po rampě do New Yorku. Odtud by měl přejít na severní břeh ostrova. Kapesní svítilnu a počítač užívat co nejméně a zjistit, jsou-li tam ještě čluny. Ať jsou výsledky jeho průzkumu jakékoliv, měl by se vrátit přímo do nory a podat přesnou zprávu.

„Pamatuj si ještě jednu věc," řekl Richard, „která je ohromně důležitá. Kdybys zaslechl buď oktopavouka, nebo vojáka, okamžitě se obraťa vraťse k nám. K tomu však přistupuje ještě jedna podmínka. Za žádných okolností tě nesmí nikdo z lidí vidět sestupovat do této nory. Nesmíš udělat nic, co by vystavilo nás ostatní v nebezpečí."

Max trval na tom, že si Patrick musí vzít jednu ze dvou pušek. Richard a Nicole neprotestovali. Když mu všichni popřáli hodně štěstí, Patrick se vydal na průzkumnou misi. Ušel však tunelem pouze pět set metrů, když před sebou zaslechl jakýsi hluk. Zastavil se, naslouchal, nedokázal však identifikovat, co vlastně slyší. Po dalších sto metrech se zvuky začaly vydělovat. Patrick několikrát zřetelně zaslechl zvuk tažených kartáčů. Ozývalo se rovněž jakési zvonění, jako by nějaké kovové předměty narážely o sebe nebo o stěnu. Několik minut naslouchal a pak, pamětliv instrukcí, které dostal, se vrátil k rodině a přátelům.

Po dlouhé diskuzi vyslali Patricka nanovo. Řekli mu, aby se tentokrát přiblížil k oktopavoukům tak blízko, jak se odváží, a aby je tiše pozoroval tak dlouho, jak bude moci. Když se přiblížil ke katedrále, opět zaslechl zvuk tažených kartáčů. Jakmile však do velké místnosti u úpatí rampy vešel, oktopavouci tam nebyli. *Kam odešli?* podivoval se. Nejdříve se chtěl vrátit tam, odkud přišel. Protože se však s oktopavoukem ještě nesetkal, rozhodl se, že vyjde po rampě nahoru do New Yorku a splní tak zbytek svého původního úkolu.

Asi po minutě utrpěl šok, když zjistil, že východ z nory oktopavouků je zcela uzavřen tlustou vrstvou kovových tyčí a materiálu podobného cementu. Příklopem sotva viděl. Byl tak těžký, že by ho nezvedli společně ani všichni dohromady. *To udělali oktopavouci,* napadlo ho okamžitě. *Ale proč nás tady uvěznili?*

Než se Patrick vrátil podat zprávu, prohlédl pozorně místnost katedrály a zjistil, že jeden ze čtyř tunelů, které z ní vycházely, byl také uzavřen něčím, co vypadalo jako silné dveře nebo vrata. *To musí být tunel, který vedl ke kanálu,* pomyslel si. Patrick zůstal v místnosti dalších deset minut. Dával pozor, neozvou-li se oktopavouci, nezaslechl však už nic.

11

„Takže oktopavouci nikdy neudělali nic nepřátelského?“ ptal se Max zlostně. „Tak co kruci říkáte tomuhle? Jsme v pěkně zasrané pasti.“ Vrtěl rázně hlavou. „Myslel jsem si hned ze začátku, že sem může vlézt jenom vůl.“

„Maxi, prosím tě," pravila Eponine. „Nehádejme se. Rozhádat se mezi sebou nám nepomůže."

Všichni dospělí kromě Nai a Benjyho zašli kilometr dlouhým průchodem do místnosti katedrály, aby si prohlédli, co oktopavouci provedli. Lidé byli opravdu v noře uzavřeni. Dva ze tří tunelů vedoucích z katedrály mířily ke svislé chodbě a třetí, jak rychle objevili, vedl do velkého prázdného skladiště, které nemělo jiný východ.

„No, měli bychom rychle něco vymyslet," řekl Max. „Máme jídlo jenom na čtyři dny a ani potuchy, kde seženeme další."

„Promiň, Maxi," pravila Nicole, „já si však myslím, že Richardovo původní rozhodnutí bylo správné. Kdybychom zůstali v našem doupěti, chytili by nás a odvezli zpět do Nového Edenu, kde by nás téměř jistě popravili…"

„Možná," přerušil ji Max. „A možná ne… Třeba by ušetřili aspoň děti. A myslím, že by nezabili ani Benjyho, ani doktora…"

„To všechno je akademická debata," řekl Richard, „a netýká se našeho hlavního problému. Ten je: co uděláme teď?"

„V pořádku, génie," řekl Max se sarkazmem v hlase. „Zatím jsi velel ty. Co navrhuješ dál?"

Eponine opět zasáhla. „To není od tebe fér, Maxi. Není Richardova chyba, že jsme se ocitli v takové svízelné situaci… A jak jsem už říkala předtím, nepomůže…"

„Jo, jo," řekl Max. Zamířil k průchodu, který vedl do skladiště. „Půjdu do tohohle tunelu, uklidním se a vykouřím si cigaretu." Pohlédl na Eponine. „Nechceš šluka? Zůstane nám jich přesně devětadvacet, až tuhletu vykouříme."

Eponine se chabě usmála na Nicole a Ellie. „Je na mne pořád nasranej, že jsem nevzala všechny naše cigarety, když jsme odcházeli z doupěte," řekla potichu. „Nedělejte si starosti… Max se rád vzteká, ale rychle ho to přejde… Vrátíme se za pár minut."

„Jaký máš plán, miláčku?" zeptala se Nicole Richarda chviličku potom, co Max a Eponine odešli.

„Nemáme velký výběr," pravil Richard zachmuřeně. „Nezbytný minimální počet dospělých by měl zůstat s Benjym, dětmi a létavci, zatímco my ostatní prozkoumáme rychle tuto noru… Je pro mě těžké uvěřit, že oktopavouci skutečně zamýšlejí, abychom zemřeli hladem."

„Promiň, Richarde," promluvil teď Robert Turner, poprvé od chvíle, kdy Patrick přinesl zprávu, že východ do New Yorku je uzavřen. „Ale nepředpokládáš opět, že oktopavouci jsou přátelští? Co když nejsou, nebo, a to je podle mého mínění pravděpodobnější, co když je pro ně naše přežití bezvýznamné? Náš osud je jim lhostejný a jednoduše uzavřeli tuhle noru, aby se chránili proti všem lidem, kteří se nedávno objevili…"

Robert se zarazil, zjevně ztratil myšlenkovou souvislost. „Co jsem se snažil říct?" pokračoval vzápětí. „Děti, včetně tvé vnučky, jsou v naší nynější situaci ve značném nebezpečí, fyzickém i psychickém. A já bych proti jakémukoliv plánu, který by je nechal bez ochrany, musel…"

„Máš pravdu, Roberte," přerušil jej Richard. „S Benjym a dětmi musí zůstat několik dospělých, z toho aspoň jeden muž. Fakticky právě teď s nimi Nai musí mít plné ruce práce… Nemohl by ses ty, Patrick a Ellie teď za nimi vrátit? Nicole a já počkáme na Maxe a Eponine a brzy se k vám připojíme."

Když ostatní odešli, zůstali Richard a Nicole sami. „Ellie říká, že Robert je teď většinu času velice rozzlobený," pravila Nicole potichu, „ale neví, jak využít svou zlost konstruktivně… Řekl jí, že od samého počátku považuje celý podnik za omyl, a tráví celé hodiny přemítáním o tom… Ellie říká, že se dokonce obává o jeho nervy."

Richard vrtěl hlavou. „Možná to byl omyl," připustil. „Možná jsme měli ty a já prožít zbytek našeho života zde sami. Já jsem jenom myslel…"

V tom okamžiku se Max a Eponine vrátili do místnosti. „Chci se omluvit," řekl Max a napřáhl ruku, „vám oběma. Myslím, že jsem podlehl strachu a zklamání."

„Děkuji ti, Maxi," odvětila Nicole. „Omluva opravdu není nutná. Bylo by směšné předpokládat, že by tolik lidí mohlo prožít něco takového bez rozdílných názorů."

Všichni byli společně v muzeu. „Projdeme si plán ještě jednou," řekl Richard. „Pět z nás sešplhá po hřebech a prozkoumá oblast kolem nástupiště podzemní dráhy. Prohlédneme důkladně každý tunel, který najdeme. Potom, jestli nenajdeme žádnou možnost úniku a velký vagón tam bude opravdu čekat, Max, Eponine, Nicole a já na-

stoupíme. Patrick v tom okamžiku vyšplhá nahoru a vrátí se k vám do muzea.“

„Nepovažujete to, že budete všichni čtyři v podzemní dráze, za riskantní?“ zeptal se Robert. „Proč ne pro začátek jen dva…? Co když podzemní dráha odjede a nikdy se nevrátí?“

„Naším nepřítelem je čas, Roberte,“ odpověděl mu Richard. „Kdybychom neměli tak málo jídla, mohli bychom zvolit bezpečnější plán. V takovém případě by možná mohli nastoupit jen dva z nás. Ale co když podzemní dráha jede na více míst? Protože jsme už rozhodli, že z bezpečnostních důvodů budeme provádět průzkum pouze ve dvojicích, mohlo by nám trvat hodně dlouho najít únikovou cestu, kdyby ji hledal jen jeden pár.“

V místnosti se rozhostilo dlouhé mlčení. Porušil je Timmy, který začal brebentit ke své sestře. Nikki k němu přišla a začala hladit létavcův sametový podbřišek. „Nepředstírám, že znám odpověď na všechno,“ řekl Richard. „Nepodceňuji ani vážnost naší situace. Ale pokud cesta odsud existuje, a Nicole i já si myslíme, že musí existovat, pak čím dřív ji najdeme, tím lip.“

„Za předpokladu, že všichni čtyři nastoupíte do podzemní dráhy,“ zeptal se nyní Patrick, „jak dlouho máme tady v muzeu na vás čekat?“

„To je těžká otázka,“ odpověděl Richard. „Máte dost jídla na další čtyři dny a spousta vody v nádrži by vás měla udržet při životě ještě nějakou dobu potom… Nevím, Patricku. Myslím, že byste tady měli zůstat aspoň dva nebo tři dny… Potom se budete muset rozhodnout sami… Když to bude vůbec možné, jeden nebo víc z nás se vrátí.“

Benjy sledoval rozhovor s hlubokým zaujetím. Zjevně více či méně chápal, co se děje, protože začal tiše plakat. Nicole šla k němu, aby ho utěšila. „Nedělej si starosti, synku,“ řekla. „Všechno dobře dopadne.“

Muž-dítě vzhlédl k matce. „To doufám, ma-mi,“ řekl, „ale já mám strach.“

Galileo Watanabe znenadání vyskočil a přeběhl místnost ke stěně, kde se o ni opíraly dvě pušky. „Jestli sem přijde nějaký ten oktopavouk,“ řekl a vzal do ruky nejbližší pušku, než mu ji Max vytrhl, „tak ho zastřelím. Bang! Bang!“

Jeho výkřiky vyvolaly u létavců pištění a u Nikki pláč. Když Ellie otřela své dceři slzy, Max a Patrick si hodili pušky přes rameno a všech pět průzkumníků se rozloučilo. Ellie s nimi vyšla do tunelu. „Nechtěla jsem se ptát před dětmi," řekla, „ale co bychom měli dělat, jestliže uvidíme oktopavouka, zatímco budete pryč?"

„Snažte se nepropadnout panice," odpověděl Richard.

„A nedělejte nic agresivního," dodala Nicole.

„Popadni Nikki a utíkej jako ďábel," řekl Max a zamrkal na ni.

Během slézání dolů po hřebech se nestalo nic pozoruhodného. Stejně jako před lety se světla na nižší úrovni vždy rozsvítila, když se sestupující přiblížil k neosvětlené oblasti. Všech pět průzkumníků se dostalo na nástupiště podzemní dráhy za necelou hodinu. „Nyní zjistíme, jestli ta záhadná vozidla ještě pořád fungují," pravil Richard.

Uprostřed kruhového nástupiště byla menší díra, také kulatá a s kovovými hřeby vyčnívajícími z jejích stěn, která vedla dále dolů do temnoty. Na protilehlých koncích nástupiště, devadesát stupňů nalevo a napravo od místa, kde pětice stála, byly ve skále a kovu vyhloubeny dva temné tunely. Jeden z tunelů byl velký, pět či šest metrů shora dolů, zatímco protější byl téměř přesně o řád menší. Když se Richard přiblížil do dvaceti stupňů, velký tunel se znenadání osvětlil a bylo jasně vidět dovnitř. Tunel vypadal jako velká pozemská kanalizační roura.

Zbytek průzkumné skupiny spěchal k Richardovi, jakmile se v tunelu ozvalo první zasvištění. Za necelou minutu se vyřítil kolem vzdáleného rohu vůz podobný vagónu metra a směřoval rychle k nim. Zastavil přední částí asi metr od místa, kde pokračovala dolů chodba s hřeby.

Vnitřek vagónu byl také osvětlený. Nebyla v něm žádná sedadla, pouze svislé tyče od stropu k podlaze, rozmístěné ve voze zdánlivě zcela náhodně. Asi za patnáct sekund po příjezdu vagónu se otevřely dveře. Na opačnou stranu nástupiště přijelo sotva o pět sekund později identické vozidlo, přesně desetkrát menší, a zastavilo.

Přestože Max, Patrick a Eponine slyšeli vyprávět o dvou stínových vlacích mnohokrát, když je skutečně spatřili, zůstali všichni tři plni obav. „Myslíš to opravdu vážně, příteli?" ptal se Max Richarda poté, co oba muži rychle prohlédli vnějšek většího vagónu. „Máš

skutečně v úmyslu nastoupit do té proklaté věci, když nenajdeme jinou cestu ven?“

Richard přikývl.

„Ale přece to může jet kamkoli,“ namítl Max. „Nemáme, do řiti, ani tušení, co to je, ani kdo to postavil, ani co to tady, krucifix, dělá. A jakmile nastoupíme, budeme úplně bezmocní.“

„Je to tak,“ přisvědčil Richard. Matně se usmál. „Výborně jsi vystihl naši situaci, Maxi.“

Max vrtěl hlavou. „No, měli bychom raději najít něco dole v té zatracené díře, protože já nevím, jestli Eponine a já…“

„Dobrá,“ řekl Patrick, který k nim došel. „Myslím, že je čas na další fázi této operace… Tak co, Maxi, jsi připravený na další várku šplhání po hřebech?“

Richard neměl žádného ze svých chytrých robůtků, aby je dal do menší podzemní dráhy. Měl však miniaturní kameru s pohyblivým systémem a doufal, že bude vážit dost, aby aktivovala menší podzemní dráhu. „Za žádných okolností,“ řekl ostatním, „nám malý tunel nenabídne možnost odchodu. Chci se jenom přesvědčit, jestli se během těch let nic podstatného nezměnilo. Kromě toho nevidím důvod, alespoň zatím ne, aby dále sestupovali více než dva z nás.“

Zatímco Max a Patrick pomalu slézali po dalších hřebech a Richard se věnoval poslední kontrole své mobilní kamery, Nicole s Eponine se procházely po nástupišti. „Jak to jde, farmáři?“ ptala se Eponine Maxe vysílačkou.

„Zatím dobře,“ odpověděl. „Ale jsme jenom asi deset metrů pod vámi. Hřeby nejsou tak blízko u sebe jako ty nahoře, tak jsme opatrnější.“

„Váš vzájemný vztah s Maxem musel opravdu rozkvést, zatímco jsem byla ve vězení,“ poznamenala Nicole chviličku nato.

„Ano, to se stalo,“ odvětila nenucené Eponine. „Zcela upřímně, překvapilo mě to. Nemyslela jsem si, že muž je schopen mít vážný vztah s někým, kdo…, však víš…, ale podcenila jsem Maxe. Je to skutečně neobyčejný muž. Pod tím prudkým, chlapáckým zevnějškem…“

Eponine se zarazila. Nicole se široce usmívala. „Myslím, že ve skutečnosti nikoho neoklame – alespoň ne ty, kteří ho znají. Tvrdý,

sprostý Max je zástěrka, kterou si z nějakého důvodu, pravděpodobně pro sebeochranu, vybudoval na té farmě v Arkansasu.“

Obě ženy se na chviličku odmlčely. „Myslím, že jsem ho také nikdy plně nedocenila,“ dodala Nicole. „Slouží mu ke cti, že tě tak bezvýhradně zbožňuje, i když vy dva jste ve skutečnosti nebyli schopni…“

„Ach, Nicole,“ povzdechla si Eponine, znenadání plná emocí. „Nemysli si, že jsem nechtěla, že jsem o tom nesnila. A doktor Turner nám mnohokrát řekl, že je jen velmi malá pravděpodobnost, že by Max dostal RV-41, kdybychom používali ochranu… Ale ‚velmi malá‘ není pro mne dost dobré. Co kdybych nějak, nějakým způsobem, přenesla na Maxe tu hrůznou pohromu, která mě zabíjí? Jak bych si vůbec kdy mohla odpustit, že jsem muže, kterého miluji, odsoudila k smrti?“

Slzy vhrkly Eponine do očí. „Udržujeme jisté erotické vztahy, samozřejmě,“ řekla. „Svým vlastním bezpečným způsobem… A Max si ani jednou nepostěžoval. Ale vidím mu na očích, že mu chybí…“

„Všechno v pořádku,“ zaslechly Maxe z vysílačky. „Už vidíme dno. Vypadá jako normální podlaha, asi pět metrů pod námi. Vedou odtud dva tunely, jeden stejné velikosti jako ten menší na vaší úrovni a druhý, který je opravdu maličký. Pokračujeme dolů, abychom si to prohlédli zblízka.“

Nadešel čas, aby průzkumníci nastoupili do podzemní dráhy. Richardova pohyblivá kamera neobjevila nic podstatně nového a na jediné úrovni pod nimi rozhodně nebyl východ, který by lidé mohli použít. Richard a Patrick ukončili soukromý rozhovor, v němž podrobně probrali, co bude mladý muž dělat, až se vrátí k ostatním. Pak se připojili k Maxovi, Nicole a Eponine a všech pět pomalu kráčelo podél nástupiště k čekající podzemní dráze.

Eponine cítila nervózní svírání v žaludku. Vzpomněla si na podobný pocit, když jí bylo čtrnáct, těsně před svou první samostatnou uměleckou výstavou otevřenou v jejím sirotčinci v Limoges. Zhluboka se nadechla.

„Nevadí mi, že to říkám,“ pravila Eponine. „Jsem vyděšená.“

„Do řiti," ozval se Max, „to je přehnaně zdrženlivě vyjádřeno… Richarde, pověz nám, jak víme, že se tahleta věc nezřítí z toho útesu, o němž jsi nám vyprávěl, i s námi všemi uvnitř?"

Richard se usmál, ale neodpověděl. Došli k boční straně vagónu. „Dobrá," řekl Richard, „protože přesně nevíme, jak se tahle věc aktivuje, musíme být velice opatrní. Nastoupíme všichni více méně současně. Tím vyloučíme možnost, že se dveře zavřou a podzemní dráha odjede, dokud nebudeme ještě všichni uvnitř."

Téměř minutu nikdo nepromluvil. Všichni čtyři se seřadili bok po boku, Max a Eponine na straně nejbližší k tunelu. „Teď budu počítat," pravil Richard. „Až řeknu tři, nastoupíme všichni společně."

„Můžu zavřít oči?" zeptal se Max a křenil se. „To mi usnadňovalo jízdu na horské dráze, když jsem byl malý kluk."

„Jestliže chceš," odpověděla mu Nicole.

Nastoupili do vagónu a všichni se chytili svislé tyče. Nic se nestalo. Patrick stál na druhé straně otevřených dveří a zíral na ně. „Možná to čeká na Patricka," řekl Richard potichu.

„Já nevím," mumlal Max, „ale jestli se ten zasranej vlak v momentě nerozjede, tak z něj vyskočím."

Chviličku po Maxově komentáři se dveře pomalu zavřely. Zbyl jim čas dvakrát se nadechnout, než se podzemní dráha náhle rozjela a začala prudce zrychlovat do osvětleného tunelu.

Patrick mával a sledoval podzemní dráhu očima, dokud nezmizela za první zatáčkou. Pak si hodil pušku přes rameno a začal šplhat po hřebech nahoru. *Vraťte se rychle, prosím*, myslel si, *než nás všechny přemůže nejistota.*

Vyšplhal na úroveň, kde byli ostatní, za necelých patnáct minut. Trošku se napil ze své lahve s vodou a pak spěchal tunelem k muzeu. Během chůze přemýšlel, co jim řekne.

Když překročil práh, Patrick si ani nevšiml, že v místnosti je tma. Jakmile však vstoupil a rozsvítilo se, byl na okamžik dezorientovaný. *Nejsem na správném místě*, myslel si nejdřív, *vydal jsem se do nesprávného tunelu. Ale ne*, ozvala se nyní jeho zmatená mysl, když se rychle rozhlížel po místnosti, *přece jen to musí být tato místnost. Tamhle v koutě vidím dvě peříčka, a jednu z Nikkiných legračních plenek…*

S každou sekundou mu srdce bilo rychleji. *Kde jsou všichni?* ptal se Patrick sám sebe a očima divoce přelétal po místnosti. *Co se s*

nimi mohlo stát? Čím déle zíral na prázdné stěny a pečlivě si připomínal rozhovor, než odešel, tím více si uvědomoval, že jeho sestra a přátelé neodešli z vlastní vůle. Nenechali mu žádný vzkaz. *Takže je někdo, nebo něco, muselo přinutit odejít*, myslel si.

Patrick se snažil uvažovat racionálně, bylo to však nemožné. Mysl mu přeskakovala sem a tam mezi tím, co by měl udělat, a hroznými představami, co se mohlo ostatním přihodit. Nakonec dospěl k závěru, že se snad přesunuli zpět do původní místnosti, do té, které matka a Richard říkali fotografická galerie. Možná proto, že světla v muzeu vysadila, nebo z nějakého jiného stejně bezvýznamného důvodu. Povzbuzen touto myšlenkou, vyběhl do tunelu.

Do fotografické galerie dorazil za tři minuty. Byla také prázdná. Patrick si sedl na zem a zády se opřel o stěnu. Existovaly jen dva směry, jimiž se jeho společníci mohli vydat. Protože Patrick při šplhání nikoho nespatřil, museli ostatní jít ke katedrále a uzavřenému východu. Jak kráčel dlouhou chodbou s rukou pevně sevřenou na pušce, Patrick přesvědčil sám sebe, že Nakamurovy jednotky neopustily ostrov, nějakým způsobem se dostaly do nory a všechny ostatní zajaly.

Těsně před vstupem do místnosti katedrály zaslechl, jak Nikki pláče. „*Ma-mi, ma-mi*," vykřikla a smutně kvílela. Patrick se vřítil do velkého sálu, ale nikoho nespatřil. Vydal se tedy po rampě ve směru pláče své neteře.

Na odpočívadle pod stále uzavřeným východem se odehrávala zmatená scéna. Nikki kvílela a Robert Turner chodil kolem jako omámený, ruce rozpřažené, oči upřené nahoru. Znovu a znovu opakoval: „Ne, proboha, ne." Benjy tiše štkal v koutě, zatímco Nai se snažila zjevně bez velkého úspěchu, utišit svá dvojčata.

Když Nai spatřila Patricka, vyskočila a rozběhla se k němu. „Ach, Patricku," pravila se slzami kanoucími jí z očí, „Ellie unesli oktopavouci."

12

Trvalo několik hodin, než se Patrickovi podařilo dát dohromady souvislý příběh toho, co se po odchodu průzkumné skupiny z muzea stalo. Nai byla ze zážitku ještě blízko šoku, Robert nedokázal déle

než minutu hovořit, aniž by propukl v pláč. Obě děti a Benjy je stále přerušovali, takže vyprávění nedávalo vůbec smysl. Nejprve Patrick pochopil pouze to, že oktopavouci přišli a unesli nejen Ellie, nýbrž vzali i létavce, manové melouny a materiál přisedliny. Když si však nechal všechno zopakovat, Patrick si nakonec myslel, že už ví větší část toho, co se stalo.

Asi hodinu po tom, co pět průzkumníků odešlo, což bylo přibližně v době, kdy Richard, Patrick a ostatní byli na nástupišti podzemní dráhy, zaslechli lidé v muzeu za dveřmi zvuk tažených kartáčů. Když se Ellie vyšla podívat, spatřila, jak se ze všech stran hrnou oktopavouci. Vrátila se s touto zprávou do místnosti a snažila se uklidnit Benjyho a děti.

Když se první oktopavouk objevil ve dveřích, všichni lidé ustoupili co nejdál a udělali místo pro devět či deset podivných tvorů, kteří vstoupili dovnitř. Oktopavouci stáli nejdříve ve skupině, jejich hlavy zářily pohybujícími se barevnými vzkazy, které používali ke komunikaci. Po několika minutách postoupil jeden z nich trochu kupředu, zvedl jedno ze svých černých a zlatých chapadel z podlahy, ukázal přímo na Ellie a pak předvedl dlouhou řadu barev, které se rychle opakovaly. Ellie vytušila (podle Nai – Robert naopak trval na tom, že Ellie nějak věděla, co oktopavouk sděloval), že mimozemšťané vyžadují manové melouny a materiál přisedliny. Ellie je vzala z rohu a předala je vedoucímu oktopavoukovi. Ten uchopil předměty do tří ze svých chapadel („Pohled pro bohy," vykřikl Robert, „způsob, kterým používají ty věci podobné kmeni a brvy pod nimi.") a předal je svým podřízeným.

Ellie i ostatní si mysleli, že oktopavouci potom odejdou, ale velice se mýlili. Vedoucí oktopavouk dále stál proti Ellie a vysílal své barevné vzkazy. Další pár oktopavouků se začal pomalu přibližovat k Tammy a Timmymu. „Ne," vykřikla Ellie. „Ne, to nemůžete."

Bylo však už příliš pozdě. Dva oktopavouci obalili mnoho rukou kolem mláďat, nedbali jejich brebentění a pištění a pak odnesli oba létavce pryč. Galileo Watanabe vyběhl a zaútočil na oktopavouka, který měl tři chapadla obtočena kolem Timmyho. Oktopavouk jednoduše užil čtvrté chapadlo, zvedl chlapce z podlahy a podal ho jednomu ze svých kolegů. Ten jej předal dalšímu, přenesli ho tak a postavili, nezraněného, na podlahu ve vzdáleném rohu místnosti. Vetřelci dovolili Nai přeběhnout za synem a utěšit ho.

V té době tři či čtyři oktopavouci, létavci, melouny a materiál přisedliny zmizeli ven do chodby. Šest mimozemšťanů stále zůstávalo v místnosti. Asi deset minut mezi sebou rozmlouvali. Během celé té doby, podle Roberta („Já jsem jim nevěnovala pozornost," řekla Nai. „Byla jsem příliš vystrašená a příliš zabraná svými dětmi."), Ellie pozorovala barevné vzkazy, jež si oktopavouci vyměňovali. V jedné chvíli Ellie přinesla k Robertovi jejich dceru a dala mu ji do náruče. „Myslím, že trochu rozumím tomu, co říkají," pravila Ellie (citace je také podle Roberta) s naprosto bledou tváří. „Mají v úmyslu vzít i mne."

Vedoucí oktopavouk opět popošel k nim a začal mluvit v barvách, zjevně se zaměřil na Ellie. Co se přesně stalo během následujících deseti minut, bylo předmětem značného nesouhlasu mezi Nai a Robertem. Benjy většinou stranil Nai. Podle Nai se Ellie snažila ochránit všechny ostatní v místnosti, chtěla uzavřít s oktopavouky jistou dohodu. Opakovanými gesty rukama a také řečí sdělila Ellie mimozemšťanům, že s nimi půjde, pokud oktopavouci zaručí, že všem ostatním lidem v místnosti bude dovoleno bezpečně opustit noru.

„Ellie to výslovně řekla," trvala na svém Nai. „Vysvětlila jim, že jsme v pasti a nemáme dost jídla. Na neštěstí ji chňapli dřív, než si byla jistá, že dohodu pochopili."

„Ty jsi naivní, Nai," řekl Robert s očima šílenýma zmatkem a bolestí. „Ty nechápeš, jak doopravdy nečestní tihle tvorové jsou. Oni Ellie hypnotizovali. Ano, hypnotizovali. Během počáteční části jejich návštěvy, když tak bedlivě pozorovala jejich barvy. Říkám ti, nebyla sama sebou. Všechny ty nesmysly o záruce bezpečného průchodu pro všechny, to byl trik. Ona s nimi chtěla jít. Změnili její osobnost, právě tady, na místě, těmi bláznivými barevnými vzory. A nikdo to nezpozoroval, jenom já."

Patrick silně zpochybnil věrohodnost Robertovy verze, protože manžel Ellie byl tak rozrušen. Nai však s Robertem souhlasila ve dvou posledních bodech: Ellie se nebránila ani neprotestovala, když ji vedoucí oktopavouk uchopil. A než zmizela z místnosti, přednesla jim dlouhý seznam drobností týkajících se péče o Nikki.

„Jak může někdo se zdravým rozumem," prohlásil Robert, „když ho uchvátí mimozemšťan, klidně ze sebe sypat, jaké deky má její dcera ráda na spaní, kdy Nikki naposled bolelo bříško, a další

takové věci… Byla zjevně hypnotizována, nebo omámena drogami, nebo něco.“

Vylíčení toho, jak se všichni dostali na odpočívadlo pod uzavřený východ, bylo poměrně přímočaré. Když oktopavouci s Ellie odešli, Benjy vyběhl do chodby, vykřikoval, ječel a marně napadl zadní hlídku oktopavouků. Robert se k němu připojil a oba sledovali Ellie a skupinu mimozemšťanů celou cestu do místnosti katedrály. Vrata do čtvrtého tunelu byla otevřená. Jeden oktopavouk udržoval čtyřmi dlouhými chapadly Benjyho a Roberta v dostatečné vzdálenosti, zatímco ostatní odešli. Poslední oktopavouk pak za sebou vrata zamkl.

Jízda podzemní dráhou Maxe dobře naladila. Připomněla mu výlet do velkého zábavního parku vedle Little Rocku, kterého se zúčastnil, když mu bylo deset. Vlak se vznášel nad něčím, co vypadalo jako kovová páska, a když se řítil tunelem, ničeho se nedotýkal. Richard se dohadoval, že je nějakým způsobem poháněn magneticky.

Podzemní dráha asi po dvou minutách zastavila a dveře se rychle otevřely. Čtyři průzkumníci vyhlédli na jednoduché nástupiště krémově bílé barvy, za nímž byl klenutý průchod asi tři metry vysoký. „Myslím, že podle plánu A tady má vystoupit Eponine a já,“ řekl Max.

„Ano,“ přisvědčil Richard. „Samozřejmě, jestliže se podzemní dráha zase nerozjede, potom se Nicole a já k vám zakrátko připojíme.“

Max vzal Eponine za ruku a přeopatrně vystoupil na nástupiště. Jakmile byli z vozu, dveře se zavřely. Za několik sekund vlak odsvištěl.

„No, není to romantické?“ zeptal se Max, když s Eponine zamávali Richardovi a Nicole na rozloučenou. „Jsme tady, jen my dva, konečně zcela sami.“ Objal Eponine a políbil ji. „Chci ti jen říct, Francouzko, že tě miluju. Nemám vůbec potuchy, kde, do řiti, jsme, ale ať je to kdekoli, jsem rád, že jsem tu s tebou.“

Eponine se zasmála. „Měla jsem v sirotčinci přítelkyni, která snila o tom, že bude na pustém ostrově sama se známým francouzským hercem jménem Marcel duBois, který měl ohromnou hruď a paže jako kmeny stromů. Ráda bych věděla, jak by se cítila na tomto místě.“ Rozhlédla se kolem. „Myslím, že máme jít do tohohle průchodu.“

Max pokrčil rameny. „Pokud sem nepřijde Bílý králík, kterého bychom mohli sledovat do nějaké díry…“

Na druhé straně klenutého průchodu se nacházela velká pravoúhlá místnost s modrými stěnami. Místnost byla prázdná a vedl z ní jediný východ skrze otevřené dveře do úzké osvětlené chodby, která mířila rovnoběžně s podzemní dráhou. Všechny stěny v této chodbě, která pokračovala oběma směry tak daleko, kam až Max a Eponine dohlédli, měly stejnou modrou barvu jako místnost za klenutým průchodem.

„Kudy půjdeme?“ zeptal se Max.

„Tímto směrem vidím něco, co vypadá jako dvoje dveře vedoucí směrem od podzemní dráhy,“ řekla Eponine a ukázala vpravo.

„A další dvoje jsou také tímto směrem,“ řekl Max, který se díval doleva. „Zajdeme do prvních dveří, podíváme se do nich a pak určíme strategii. Co tomu říkáš?“

Ruku v ruce ušli padesát metrů modrou chodbou. Co spatřili, když došli k dalším dveřím, je rozladilo. Na mnoho metrů před nimi se táhla další naprosto stejná modrá chodba, s občasnými dveřmi po délce.

„Do řiti,“ řekl Max. „Dostaneme se do nějakého sakra bludiště… Musíme si dát zatraceně pozor, abysme se neztratili.“

„Tak co bychom měli podniknout, co myslíš?“ zeptala se Eponine.

„Myslím…,“ začal Max a váhal, „myslím, že bysme si měli vykouřit cigáro a probrat to.“

Eponine se rozesmála. „Naprosto s tebou souhlasím,“ prohlásila. Postupovali velice uvážlivě. Pokaždé, když zabočili do další modré chodby, udělal Max Epononinou rtěnkou na stěnu značky, které ukazovaly celou cestu zpět do místnosti za klenutým průchodem. Trval také na tom, aby Eponine, která byla zručnější při práci s počítačem než on, udržovala kopii záznamů v přenosném počítači. „Pro případ, že by přišlo něco, co by mé značky odstranilo,“ řekl.

Z počátku bylo jejich dobrodružství zábavné, a když se dvakrát vrátili k průchodu, jen aby si dokázali, že to svedou, Max s Eponine cítili jistý pocit zadostiučinění. Avšak asi po hodině, když při každém zabočení viděli totožnou modrou scénu, jejich vzrušení začalo opadat. Nakonec se zastavili, sedli si na podlahu a podělili se o další cigaretu.

„Pročpak by nějaký inteligentní tvor," řekl Max a vyfukoval kouř, „vytvořil takové místo…? Buď nás tu mají za pokusné králíky…"

„Nebo je zde něco, co nechtějí, aby někdo snadno našel," dokončila Eponine. Vzala si od Maxe cigaretu a zhluboka vdechla. „Jestliže jde o druhý případ," pokračovala, „pak musí existovat jistý jednoduchý kód, který definuje polohu speciálního místa nebo věci, kód jako jeden z těch starobylých zámků na heslo, druhý vpravo, čtvrtý vlevo a…"

„Pořád dál až do rána," přerušil ji Max a zazubil se. Krátce Eponine políbil a pak vstal. „Takže bysme měli předpokládat, že hledáme něco zvláštního, a organizovat pátrání logicky."

Když byla Eponine na nohou, hleděla na Maxe se svraštělým čelem. „Co přesně tvoje poslední slova znamenají?"

„Nejsem si tím jistý," odpověděl Max se smíchem, „ale krucisakra, jistě to znělo inteligentně."

Max a Eponine procházeli modrými chodbami sem a tam skoro čtyři hodiny, když se rozhodli, že je čas k jídlu. Začali právě obědvat svou rámanskou potravu, když po levici, na křižovatce dvou chodeb, zahlédli něco projet. Max vyskočil a běžel ke křižovatce. Dorazil tam jen několik sekund předtím, než malinkaté vozidlo, sotva deset centimetrů vysoké, zabočilo do další chodby. Max se hnal kupředu a taktak zahlédl vozítko mizet ve vzdálenosti asi dvaceti metrů malým klenutým průchodem vybudovaným ve stěně další modré chodby.

„Pojď sem," vykřikl na Eponine. „Něco jsem našel."

Eponine byla v mžiku u něj. Hořejšek malého klenutého průchodu ve stěně byl jen asi pětadvacet centimetrů nad podlahou, takže si oba museli kleknout a pak ještě sklonit hlavu, aby viděli, kam vozítko zmizelo. Nejdříve uviděli padesát či šedesát malinkatých tvorů velkých asi jako mravenci, kteří vylézali z vozítka podobného autobusu a pak se rozcházeli všemi směry.

„Co je, kruci, tohle?" vykřikl Max.

„Dívej, Maxi," řekla Eponine vzrušeně. „Dívej se pozorně… Tato malá stvoření jsou oktopavouci… Vidíš to…? Vypadají přesně tak jako ten, kterého jsi mi popsal.

„No to mě podrž," řekl Max. „Máš pravdu… Musí to být nemluvňata oktopavouků."

„Myslím, že ne," odvětila Eponine. „Podle způsobu, kterým vstupují do maličkých úlů nebo domů, nebo co to vlastně je… Podívej, je tam něco jako kanál a člun…"

„Fotoaparát," vykřikl Max. „Vrať se a přines fotoaparát… Je tam celé miniaturní město."

Max a Eponine si sundali batohy a ostatní věci, včetně Eponinina fotoaparátu, když si sedali na podlahu k jídlu. Eponine vyskočila a běžela zpět pro fotoaparát. Maxe zcela zaujal složitý miniaturní svět, který viděl na druhé straně průchodu. O chvíli později zaslechl slabý výkřik a zachvěl se strachem.

Ty stupidní idiote, říkal si, když spěchal tam, kde jedli. *Nikdy, nikdy neopouštěj svou pušku.*

Naposled zabočil a potom se náhle zastavil. Mezi ním a místem, kde s Eponine jedli, bylo pět oktopavouků. Jeden ji svíral třemi chapadly, druhý uchopil Maxovu pušku. Třetí oktopavouk držel Eponinin batoh, v němž měla pěkně srovnány všechny své osobní věci.

Ve tváři měla výraz čiré hrůzy. „Pomoz mi, Maxi… Prosím," žadonila Eponine.

Max pokročil dopředu, avšak dva oktopavouci se mu postavili do cesty. Jeden z nich vysílal kolem hlavy proud barevných pásů. „Nerozumím, do řiti, těm tvejm kydům," vykřikl Max v beznaději. „Okamžitě ji pusťte."

Jako záložník amerického fotbalu proběhl Max kolem prvních dvou oktopavouků a dostal se téměř až k Eponine, když ucítil, jak se kolem něj obepínají chapadla a přirážejí mu ruce k tělu. Boj byl marný. Tvor měl neuvěřitelnou sílu.

Tři z oktopavouků, včetně toho, který zajal Eponine, se od něj začali modrou chodbou vzdalovat. „Maxi… Maxi," křičela vyděšená Eponine. Nemohl dělat vůbec nic. Oktopavouk, který ho držel, se nehýbal. Po další minutě už Eponininy výkřiky neslyšel.

Max byl obalen chapadly ještě asi deset minut. Pak ucítil, jak se silné svaly, které ho držely, uvolňují. „Tak co se stane teď?" ptal se Max, když byl volný. „Co uděláte dál, vy bastardi?"

Jeden z oktopavouků ukázal na Maxův batoh, který stál stále opřený o stěnu, kde ho Max nechal. Klesl vedle něj a vzal si trochu jídla a vody. Oktopavouci spolu hovořili v barvách, zatímco Max, který velmi dobře chápal, že ho hlídají, snědl pár kousků jídla.

Tyhle chodby jsou moc úzké, myslel si, když uvažoval o pokusu o útěk. *A tyhle zatracené věci jsou příliš velké, zvlášť se svými dlouhými chapadly. Nezbývá mi nic jiného, než čekat, co se stane dál.*

Dva oktopavouci se ze svého místa nehnuli celé hodiny. Max nakonec na podlaze mezi nimi usnul.

Když se probudil, byl sám. Šel opatrně k prvnímu rohu a podíval se oběma směry modrou chodbou. Neviděl nic. Strávil chvíli studiem značek udělaných na stěně rtěnkou, přidal pár škrábanců popisujících polohu města maličkých oktopavouků a pak se vrátil do místnosti za nástupištěm podzemní dráhy.

Neměl jasnou představu, co by měl udělat. Strávil několik marných minut procházením modrých chodeb a pravidelným voláním Eponinina jména, jeho úsilí však k ničemu nevedlo. Nakonec se rozhodl sednout si na nástupiště a počkat na podzemní dráhu. Po více než hodině byl Max už téměř rozhodnut vrátit se k malinkatému oktopavoučímu městu, když zaslechl svist přibližujícího se vlaku. Přijížděl z opačného směru, než byly svislé chodby s hřeby.

Když se vlak podzemní dráhy přiblížil, spatřil okny Richarda a Nicole. „Maxi!“ vykřikli současně, ještě předtím, než se otevřely dveře.

Richard i Nicole byli oba ohromně vzrušení. „Našli jsme to,“ zvolal Richard, když seskočil na nástupiště. „Obrovskou místnost, s kopulí možná čtyřicet metrů vysokou, v barvách duhy… Je na druhé straně Válcového moře – podzemní dráha vede přímo skrz moře v průhledném tunelu…“ Odmlčel se, když vlak odsvištěl pryč.

„Má koupelny, postele a tekoucí vodu,“ dodala rychle Nicole.

„A čerstvé jídlo, věř tomu nebo ne… jakési podivné druhy ovoce a zeleniny, ale jsou opravdu výborné…“

„Kde je Eponine?“ zeptala se Nicole znenadání a přerušila tím Richarda uprostřed věty.

„Je pryč,“ odpověděl Max stroze.

„Pryč?“ divil se Richard. „Ale jak… Kde?“

„Tví neagresivní přátelé ji unesli,“ řekl Max suše.

„Cožeee?“ žasl Richard.

Max vypověděl příběh pomalu a přesně, nevynechal nic důležitého. Richard i Nicole pozorně naslouchali, dokud neskončil. „Přechytračili nás,“ komentoval to Richard nakonec a kroutil hlavou.

„Ne nás," řekl Max zdrceně. „Převezli mě. Ukolébali Eponine a mě v domněnce, že v tom bludišti modrých chodeb luštíme nějaký rébus… Hovno. Do řiti."

„Nebuď k sobě příliš tvrdý," pravila tiše Nicole a dotkla se Maxova ramena. „Nemohl jsi přece vědět…"

„Ale taková kolosální stupidita," řekl Max zvýšeným hlasem. „Přinesu si s sebou pušku, na ochranu, a kde je ta puška, když se ukáží naši osminozí monstrózní přátelé? Opírá se o zasranou stěnu…"

„My jsme byli původně v podobném místě," pravil Richard, „jenže všechny chodby tam byly červené, ne modré. Nicole a já jsme to tam prohlíželi asi hodinu, a pak jsme se vrátili na nástupiště. Vlak podzemní dráhy nás během deseti minut zase naložil a pak nás provezl Válcovým mořem."

„Hledal jsi ji vůbec?" zeptala se Nicole.

Max přikývl. „Tak trochu. Chodil jsem kolem a několikrát zavolal její jméno."

„Možná bychom to měli zkusit ještě jednou," navrhla Nicole.

Tři přátelé se vrátili do světa modrých chodeb. Když došli na první křižovatku, Max Richardovi a Nicole vysvětlil své značky rtěnkou na stěně. „Myslím, že bysme se měli rozdělit," řekl Max. „To by asi byl účinnější způsob hledání… Co abysme se sešli v místnosti za klenutým průchodem, řekněme, za půl hodiny?"

Na druhém rohu nenašel Max, který byl nyní sám, značku rtěnkou. Zmateně se snažil upamatovat, zda je možné, že při nějakém odbočení zapomněl udělat značku – nebo touto cestou nikdy nešel? Zatímco byl hluboce zabrán do úvah, ucítil na rameni ruku a málem vyskočil do stropu.

„Prr," řekl Richard, když spatřil tvář svého přítele. „To jsem jenom já… Neslyšel jsi, když jsem tě volal jménem?"

„Ne," odpověděl Max a vrtěl hlavou.

„Byl jsem jenom o dvě chodby dál… Tohle místo musí mít fantastické zeslabování zvuku… Tak či onak, ani Nicole, ani já jsme nenašli žádnou tvou značku, když jsme podruhé odbočili. Tak jsme si nebyli jistí…"

„Do řiti," pravil Max důrazně. „Ti mazaní bastardi vyčistili stěny… Nechápeš to? Naplánovali celou tuhle záležitost od samého počátku a my jsme dělali přesně to, co čekali."

„Ale, Maxi," řekl Richard, „neexistuje způsob, jak by mohli přesně předpovědět ‚všechno', co uděláme. Ani my jsme svůj postup úplně neznali. Tak jak mohli…"

‚.Nedokážu to vysvětlit," skočil mu do řeči Max. „Ale cítím to. Ti tvorové záměrně čekali, až se Eponine a já pustíme do jídla, než nás nechali zahlédnout to vozítko. Věděli, že se za ním vydáme a že budou mít šanci zmocnit se Eponine… A odněkud nás pořád pozorují…"

I Max souhlasil, že je zbytečné pokračovat dál v pátrání po Eponine v bludišti modrých chodeb. „Už tady skoro určitě není," řekl rezignovaně.

Zatímco trojice čekala na nástupišti na podzemní dráhu, Richard a Nicole sdělili Maxovi další podrobnosti o velké místnosti s duhovou kopulí na jižní straně Válcového moře. „No jo," řekl Max, když skončili, „jedna vazba je jasná, dokonce i tomuhle klukovi z farmy v Arkansasu. Duha v kopuli zjevně souvisí s duhou na obloze, která odvedla pozornost Nakamurových jednotek. Takže duhoví lidé, ať je to kdokoliv, nechtějí, aby nás zajali. A nechtějí nás nechat zemřít hladem… Jsou to pravděpodobně oni, kdo postavili podzemní dráhu, nebo aspoň tak mi to dává jakýs takýs smysl. Ale jaký je vzájemný vztah duhových lidí a oktopavouků?"

„Než jsi mi řekl o únosu Eponine," odvětil Richard, „byl jsem si v podstatě jistý, že to jsou jedni a titíž. Teď prostě nevím. Je těžké vysvětlit, co jsi zažil, jako něco jiného než nepřátelský čin."

Max se rozesmál. „Richarde, ty ale umíš zacházet se slovy! Proč pořád pochybuješ a snažíš se přiklánět na stranu těch bastardů? Očekával bych to od Nicole, ale ti oktopavouci tě kdysi celé měsíce věznili, strkali ti malá stvoření do nosu a pravděpodobně ti dokonce zasáhli i do mozku…"

„To nevíme naprosto jistě," pravil Richard tiše.

„Dobrá," řekl Max. „Ale já si myslím, že přehlížíš spoustu důkazů…"

Max se zarazil, když zaslechl známé svištění. Podzemní dráha dorazila, mířila k noře oktopavouků. „Čímpak to asi je," ptal se Max se stopou sarkazmu v hlase těsně předtím, než nastoupili do vlaku, „že tahle podzemní dráha vždycky jede náhodou správným směrem?"

Patrickovi se nakonec podařilo přesvědčit Roberta a Nai k návratu do místnosti muzea. Nebylo to snadné. Jak dospělí, tak děti utrpěli z útoku oktopavouků těžký duševní otřes. Robert nemohl vůbec usnout a dvojčata trápily sny, z nichž se probouzela s křikem. V době, kdy se Richard, Nicole a Max vrátili, byly zásoby jídla už téměř vyčerpány a Patrick už začal připravovat plány pro nejhorší eventuality.

Bylo to skleslé shledání. Dlouze se probíraly oba únosy a všichni dospělí, dokonce i Nicole, z toho byli silně otřeseni. Duhová kopule na jihu nevzbudila moc vzrušení. Nebylo však žádných pochyb, co mají dělat. Richard shrnul jejich situaci velice stručně, když řekl: „Pod kopulí je aspoň jídlo."

Mlčky si sbalili všechny své věci. Patrick a Max snesli děti dolů svislou chodbou s hřeby. Vlak podzemní dráhy se objevil brzy poté, co byli všichni na nástupišti. Nezastavil na žádné z nejbližších stanic. Přesně jak Max zahořkle předpověděl, prosvištěl jimi do průhledného tunelu skrze Válcové moře. Podivní a nádherní mořští tvorové na vnější straně tunelu, téměř určitě samí bioti, fascinovali děti a připomněli Richardovi jeho cestu do New Yorku před dávnými lety, kdy přišel hledat Nicole.

Obrovský prostor pod kopulí na druhém konci podzemní dráhy byl vskutku ohromující. Ačkoliv Benjy a děti se z počátku více zajímali o různé druhy čerstvého jídla, které byly rozloženy na dlouhém stole na jedné straně místnosti, všichni dospělí užasle chodili kolem. Zírali nejen na jasné barvy duhy nad svými hlavami, nýbrž zkoumali i všechny výklenky oproti zadní straně nástupiště, kde byly umístěny koupelny a jednotlivé ložnice.

Max odkrokoval rozměry hlavní místnosti. Měřila padesát metrů ze strany na stranu v nejširším místě a čtyřicet metrů od hrany nástupiště podzemní dráhy k bílým stěnám a vchodům do výklenků na zadní straně. Patrick přešel k Maxovi, který stál u zářezu v nástupišti pro podzemní dráhu, zatímco všichni ostatní diskutovali o přidělení ložnic.

„Je mi líto, co se stalo s Eponine," řekl Patrick a položil příteli ruku na rameno.

Max pokrčil rameny. „Jistým způsobem je horší, že zmizela Ellie. Nevím, jestli se Robert nebo Nikki z toho vůbec někdy úplně dostanou.“

Oba muži stáli bok po boku a zírali do dlouhého temného prázdného tunelu. „Víš, Patricku,“ řekl Max zachmuřeně, „rád bych přesvědčil toho farmáře v sobě, že nepříjemnosti jsou už za námi a že se o nás duhoví lidé postarají.“

Kepler přiběhl s dlouhou zeleninou, která vypadala jako zelená mrkev. „Pane Puckette,“ řekl, „musíte zkusit tohle. Je to nejlepší.“

Max přijal chlapcův dárek a vložil si zeleninu do úst. Ukousl si. „To je dobré, Keplere,“ pravil uznale a počechral chlapce ve vlasech. „Moc ti děkuju.“

Kepler se rozběhl zpět k ostatním. Max pomalu žvýkal. „Vždycky jsem se výborně staral o svoje prasata a kuřata,“ řekl Patrickovi.

„Měla dobré krmivo a výtečné životní podmínky.“ Max pokynul pravou rukou ke kopuli a ke stolu obloženému jídlem. „Ale také jsem zvířata odstraňoval, třeba několik najednou, když jsem je chtěl porazit, nebo je prodat na trhu.“

Duhová spojka

1

Nicole ležela na zádech, bdělá uprostřed noci. V mdlém světle jejich ložnice viděla Richarda, jak spí nezvučně vedle ní. Nakonec tiše vstala, přešla pokoj a vkročila do velkého hlavního sálu jejich dočasného domova.

Inteligence, která řídila osvětlení, usnadňovala lidem spánek. Vždy zeslabila světlo přicházející skrze duhovou kopuli přibližně po osm hodin v každém čtyřiadvacetihodinovém cyklu. Během těchto „nočních“ období byl hlavní sál pod kopulí pouze slabě osvětlen a jednotlivé ložnice vstupující do stěn, které neměly žádné vlastní osvětlení, byly dostatečně tmavé pro osvěžující spánek.

Několik po sobě jdoucích nocí spala Nicole nepokojně, často se budila z neklidných snů, na něž se prakticky nedokázala upamatovat. Této noci, když se opět neúspěšně snažila zachytit obrazy, které narušily její klid, kráčela Nicole pomalu po obvodu velké kruhové místnosti, v níž její rodina a přátelé trávili většinu svého času. Na vzdálené straně sálu, blízko prázdného nástupiště podzemní dráhy, se zastavila a zírala do temného tunelu, vedoucího skrze Válcové moře.

Co se zde doopravdy děje? přemýšlela Nicole. *Jaká síla či inteligence se o nás teď stará?*

Uplynuly už čtyři týdny, co malá skupina lidí poprvé přišla do této nádherné jeskyně vybudované pod Jižním poloválcem Rámy. Nové ubytování bylo zřejmě navrženo se značným úsilím, cíleně pro ně. Ložnice a koupelny ve výklencích se nelišily od těch v Novém Edenu. První vlak, který se vrátil po jejich příjezdu pod kopuli, jim přivezl další jídlo a vodu plus lůžka, židle a stoly, aby si zařídili své obytné prostory. Lidem bylo také dodáno nádobí, sklenice a kuchyňské potřeby. Kdo, nebo co, vědělo dost o každodenní lidské činnosti, aby jim zajistilo takovou podrobnou výbavu?

Je to zjevné někdo, kdo nás velice pečlivě pozoroval, přemítala Nicole. V mysli se jí vynořil obraz Orla a ona si uvědomila, že se

oddává zbožným přáním. *Ale kdo jiný by to mohl být? Pouze Rámané a Inteligence Uzlu mají dost informací.*

Myšlenky jí přerušil zvuk za zády. Nicole se obrátila a spatřila Maxe Pucketta přicházejícího přes sál směrem k ní. „Taky nemůžeš spát?“ zeptal se, když se přiblížil.

Nicole zavrtěla hlavou. „Několik posledních nocí jsem měla zlé sny.“

„Já si pořád dělám starosti o Eponine,“ řekl Max. „Neustále vidím hrůzu v jejích očích, když ji vlekli pryč.“ Odmlčel se a otočil směrem k tunelu podzemní dráhy.

A co ty, Ellie? ptala se Nicole sama sebe a cítila ostrou svíravou bolest z úzkosti. *Jsi u oktopavouků v bezpečí? Nebo má pravdu Max? Klameme s Richardem sami sebe, když věříme, že oktopavouci nemají v úmyslu nám ublížit?*

„Nemůžu tady už dál jen tak sedět,“ řekl Max tiše Nicole. „Musím něco podniknout, abych Eponine pomohl… Nebo aspoň přesvědčit sám sebe, že se snažím.“

„Ale co můžeš dělat, Maxi?“ zeptala se po krátké odmlce Nicole.

„Naše jediné spojení s vnějším světem je ta zatracená podzemní dráha,“ prohlásil Max. „Až nám příště přiveze jídlo a vodu, což by mělo být buď dnes v noci, anebo zítra, mám v úmyslu nastoupit do vlaku a zůstat v něm. Pojedu s ním, dokud nezastaví. Pak se pokusím najít nějakého oktopavouka a nechám se zajmout.“

Nicole vyčetla v tváři svého přítele zoufalství. „Chytáš se stébel, Maxi,“ řekla potichu. „Nenajdeš oktopavouka, pokud sami nebudou chtít… Kromě toho, my tě potřebujeme…“

„Sakra, Nicole, tady nejsem potřeba,“ zvýšil Max hlas. „A není tu nic na práci, kromě žvanit mezi sebou a hrát si s dětmi. Ve vašem doupěti byla aspoň vždycky možnost jít na procházku ve tmě New Yorku… Eponine a Ellie jsou už možná mezitím mrtvé, nebo si přejí, aby byly. Je na čase, abychom něco udělali…“

Zatímco mluvil, spatřili oba v dálce v tunelu podzemní dráhy záblesk světel. „Už přijíždí,“ řekl Max. „Pomůžu ti vykládat, až si sbalím své věci.“ Odběhl ke své ložnici.

Nicole zůstala a pozorovala blížící se soupravu. Jako vždy se před vlakem rozsvěcovala světla, když se řítil tunelem. Po několika sekundách vlak dorazil do zářezu v kruhové podlaze místnosti a rá-

zem se zastavil. Když se otevřely dveře, Nicole vešla dovnitř, aby si prohlédla, co přivezl. Kromě čtyř velkých konví vody tam byl obvyklý soubor čerstvých potravin, které se lidé naučili jíst a vychutnávat, a velká tuba lepkavé látky, která chutnala jako směs pomerančů a medu. *Ale kde všechno to jídlo pěstují?* ptala se Nicole sama sebe posté, když začala potraviny vykládat. Vzpomněla si na mnoho rodinných diskuzí na tohle téma. Dospěli vždy k souhlasnému závěru, že někde v Jižním poloválci musí být velká farma.

Méně shody panovalo v otázce, kdo je zásobuje jídlem. Richard si byl jist, že jsou zásobováni samotnými oktopavouky, obzvláště proto, že všechny jejich dodávky procházely oblastí, kterou považoval za říši oktopavouků. Bylo těžké odporovat jeho logice. Max souhlasil, že jídlo je doopravdy dodáváno oktopavouky. Připisoval však všem činům oktopavouků hanebné motivy. Pokud je oktopavouci živí, tvrdil, pak se tak neděje z humanitárních důvodů.

Proč by byli oktopavouci našimi dobrodinci? uvažovala Nicole. *Souhlasím s Maxem, že dodávat nám jídlo není v souladu s únosem Eponine a Ellie… Není přece jen možné, že je do toho zapojen nějaký jiný druh? Ten, který se rozhodl zakročit v náš prospěch?* Navzdory Richardovu něžnému výsměchu v soukromí jejich ložnice se část Nicole tvrdohlavě držela naděje, že opravdu existují nějací „duhoví lidé“, vyšší ve vývojové hierarchii než oktopavouci, kteří mají jakýsi zájem o zachování zranitelných lidí, a nařídili oktopavoukům, aby je krmili.

Obsah vlaku vždy přinášel překvapení. V zadní části vozu bylo tentokrát šest různě velkých míčů, každý z nich v odlišné zářivé barvě. „Poslali nám dokonce i míče pro děti na hraní.“

„Nádherné,“ prohlásil Max sarkasticky. „Teď můžeme všichni poslouchat, jak se děti hádají, který míč komu patří.“

Když skončili s vykládáním soupravy, Max vlezl do vozu a usedl na podlahu. „Jak dlouho budeš čekat?“ zeptala se Nicole.

„Tak dlouho, jak bude třeba,“ řekl Max zachmuřeně.

„Mluvil jsi o tom, co teď děláš, s někým jiným?“ chtěla vědět Nicole.

„K čertu, ne,“ odvětil Max důrazně. „Proč bych měl?… Neprovozujeme tady demokracii.“ Max se vsedě naklonil dopředu. „Lituju, Nicole, ale jsem právě teď všeobecně nasranej. Eponine je pryč už měsíc, došly mi cigarety a snadno se nechám vytočit.“ Přinutil se k

úsměvu. „Clyde a Winona mi říkávali, když jsem se takhle choval, že mám osinu v prdeli.“

„To je v pořádku, Maxi,“ řekla Nicole po chvilce. Před odchodem ho krátce objala. „Já jen doufám, že se ti nic nestane, ať se dostaneš kamkoliv.“

Souprava neodjela. Max zatvrzele odmítal opustit vlak, dokonce i jít do koupelny. Jeho přátelé mu nosili jídlo, vodu a nezbytné materiály, aby vlak zůstal čistý. Koncem třetího dne zásob jídla velmi rychle ubývalo. „Někdo musí co nejdřív s Maxem promluvit,“ řekl Robert ostatním dospělým, když děti usnuly. „Je jasné, že souprava podzemní dráhy neodjede, dokud tam zůstane.“

„Mám v plánu promluvit si s ním o situaci zítra ráno,“ ozvala se Nicole.

„Ale nám dochází jídlo teď,“ protestoval Robert. „A nevíme, jak dlouho bude trvat.

„Můžeme rozdělit příděly z toho, co nám zůstalo,“ přerušil ho Richard, „a tak vydržíme aspoň další dva dny… Podívej se, Roberte, všichni jsme napjatí a unavení… Bude lepší promluvit s Maxem, až se všichni dobře vyspíme.“

„Co budeme dělat, když Max nebude chtít soupravu opustit?“ ptal se Richard Nicole, když zůstali sami.

„Já nevím,“ odpověděla. „Patrick mi položil stejnou otázku dnes odpoledne… Má strach z toho, co se stane, když se budeme snažit dostat Maxe z vlaku násilím… Patrick říkal, že Max je unavený a velice rozzlobený.“

Richard tvrdě usnul dávno před tím, než Nicole přestala přemýšlet o nejlepším způsobu, jak se k Maxovi přiblížit. *Konfrontaci se musím vyhnout za každou cenu,* uvažovala. *To znamená, že bych s ním měla mluvit sama, aby ostatní nebyli v doslechu… Ale co přesně bych měla říct? A jak bych se měla zachovat, jestliže Max bude reagovat záporně?*

Nicole konečně usnula, zcela vyčerpaná. Opět měla bouřlivé sny. V prvním snu hořela vila v Beauvois a ona nemohla najít Genevieve. Pak se znenadání prostředí snu změnilo a Nicole byla opět sedmiletá na Pobřeží slonoviny a účastnila se obřadu Poro. Polonahá plavala v malé tůni ve středu oázy. Po březích tůně slídila lvice, hledala lidské děvče, jež vyrušilo její mládě. Nicole se potopila, aby se

skryla pronikavým očím lvice. Když se vynořila, aby se nadechla, lvice byla pryč, ale rybník teď hlídali tři oktopavouci.

„Mami, mami," volala ji Ellie.

Nicole šlapala vodu a očima rychle bloudila kolem obvodu tůně. „Jsme úplně v pořádku, mami," ozval se zřetelně hlas její nejmladší dcery. „Nedělej si o nás starosti."

Kde však byla v této scéně Ellie? Snící Nicole spatřila mezi stromy za třemi oktopavouky lidskou postavu a zvolala: „Ellie, jsi to ty, Ellie?"

Temná postava odvětila hlasem nejmladší dcery: „Ano," a pak vyšla ze stromů do místa, kde ji ve slunečním svitu mohla vidět. Nicole okamžitě rozeznala jasně bílé zuby.

„Omehu," a v zádech ji zamrazila vlna hrůzy. „Omehu…"

Nicole probudilo neustávající šťouchání. Richard seděl v posteli vedle ní. ‚Jsi v pořádku, miláčku?" ptal se. „Vykřikovala jsi jméno Ellie… a pak Omeha."

„Měla jsem další z těch živých snů," řekla Nicole a začala se oblékat. „Bylo mi řečeno, že Eponine a Ellie nic nehrozí, ať jsou kdekoliv."

Nicole se dooblékla. „Kam jdeš, zrovna teď?" ptal se Richard.

„Promluvit si s Maxem," odvětila Nicole.

Spěchala z jejich ložnice do hlavního sálu pod kopulí. Z nějakého důvodu vzhlédla ke stropu, právě když vcházela do sálu. Zahlédla něco, čeho si nikdy předtím nevšimla. Zdálo se jí, že několik metrů pod kopulí je vyříznuta podesta nebo plošina. *Proč jsem nikdy předtím tu podestu neviděla?* lámala si Nicole hlavu, když klusala k podzemní dráze. *Protože během dne jsou stíny tak odlišné? Nebo proto, že podesta byla zbudována až nedávno?*

Max spal stočený do klubíčka v koutě vozu. Nicole tam velice potichu vešla. Několik sekund předtím, než se ho dotkla, zamumlal Max dvakrát Eponinino jméno. Pak trhnul hlavou. „Ano, drahoušku," pronesl zcela zřetelně.

„Maxi," zašeptala mu Nicole do ucha. „Probuď se, Maxi."

Když se probral, vypadal, jako by spatřil ducha. „Měla jsem nejúžasnější sen, Maxi," začala Nicole. „Teď vím, že Eponine a Ellie jsou v pořádku… Přišla jsem tě požádat, odejdi z vlaku, aby nám mohl přivézt další jídlo. Vím, jak toužíš něco podniknout…"

Nicole se zarazila. Max se postavil a připravoval se vystoupit z vozu. Na tváři měl ještě zmatený výraz. „Pojďme," řekl.

„A to jen tak?" zeptala se Nicole, ohromená, že se setkala s tak malým odporem.

„Ano," přisvědčil Max a vystoupil. Jen chviličku poté, co Nicole také opustila vagón, se dveře zavřely a vozidlo se s prudkým zrychlením vydalo pryč.

„Když jsi mě vzbudila," řekl Max, zatímco s Nicole pozorovali odjíždějící vlak, „právě se mi zdál sen. Mluvil jsem s Eponine. Okamžik předtím, než jsem zaslechl tvůj hlas, mi řekla, že mi přineseš důležitý vzkaz."

Max se zachvěl, potom se zasmál a vykročil k výklenkům. „Já samozřejmě nevěřím na nějaký ty kydy s mimosmyslovým vnímáním, ale byla to jistě pozoruhodná shoda okolností."

Podzemní dráha se vrátila, ještě než se setmělo. Tentokrát tvořily vlak dva vozy. Přední byl osvětlený, otevřený a plný jídla a vody, jak tomu bylo vždy předtím. Druhý vůz byl úplně tmavý. Jeho dveře se neotevřely a okna byla zakrytá.

„No, no," zabručel Max, šel k hraně vybrání podzemní dráhy a neúspěšně se snažil otevřít druhý vůz, „co tady máme?"

Po vyložení jídla a vody z prvního vozu vlak neodjel, jak se obvykle stávalo. Lidé čekali, avšak záhadný druhý vůz odmítl vydat své tajemství. Nakonec se Nicole a její přátelé rozhodli pokračovat ve večeři. Rozhovor během jídla vázl a byl plný opatrných dohadů o vetřelci.

Když malý Kepler nevinně poznamenal, že by v tmavém voze třeba mohly být Eponine a Ellie, Nicole zopakovala příběh, jak našla Richarda po jeho dlouhém pobytu u oktopavouků v komatu. Mezi lidmi se rozhostil pocit neblahé předtuchy.

„Měli bychom celou noc držet hlídky," navrhl po večeři Max, „abychom vyloučili jakoukoliv možnost nějakého zákeřného triku, zatímco budeme spát. Vezmu si první čtyřhodinovou směnu."

Patrick a Richard se také přihlásili, že budou hlídat. Před spaním odešli všichni včetně Benjyho a dětí na hranu nástupiště a zírali na druhý vůz. „Co by mohlo být uvnitř, ma-mi?" ptal se Benjy.

„Já nevím, drahoušku," odpověděla Nicole a objala syna. „Opravdu nemám vůbec tušení."

Hodinu předtím, než se světlo v kopuli ráno rozjasnilo, Patrick a Max vzbudili Richarda a Nicole. „Pojďte," vyzval je Max vzrušeně, „tohleto musíte vidět…"

Uprostřed hlavního sálu byla čtyři velká černá článkovaná, oboustranně symetrická stvoření, která se tvarem a strukturou podobala mravencům. Ke každému ze tří článků jejich těla byly připojeny jak dvě nohy, tak další pár rozvinutelných uchopovacích přívěsků, které se právě plně zaměstnávaly shrabováním materiálu do kup. Stvoření nabízela neuvěřitelný pohled. Každá z dlouhých hadovitých „paží" měla pohyblivost a obratnost sloního chobotu s jednou úžasnou a užitečnou schopností. Když některá paže nebyla používána, buď ke zvedání něčeho, nebo k vyvažování břemene neseného jejím protějškem, pak se vtáhla do svého „pouzdra" na boku bytosti, kde zůstala těsně stočena až do doby, kdy jí zase bylo třeba. Takže když mimozemské bytosti neplnily nějaký úkol, paže byly schované a nepřekážely jim v pohybu.

Ohromení lidé se dívali jak u vytržení, jak bizarní tvorové, téměř dva metry dlouzí a metr vysocí, rychle vyložili obsah tmavého vozu podzemní dráhy, letmo náklad zkontrolovali a pak vlakem odjeli. Jakmile mimozemšťané zmizeli, Max, Patrick, Richard a Nicole si šli haldu věcí prohlédnout. Byly tam předměty různých tvarů a velikostí, avšak nejvíce zastoupenou částí byl dlouhý plochý panel, který připomínal obyčejný stupeň schodiště.

„Kdybych musel hádat," řekl Richard a uchopil malý předmět, který měl tvar plnicího pera, „řekl bych, že tento materiál má pevnost mezi cementem a ocelí."

„Ale k čemu to je, strýčku Richarde?" tázal se Patrick.

„Předpokládám, že oni budou něco stavět."

„A kdo jsou oni?" zeptal se Max.

Richard pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. „Ti tvorové, kteří právě odjeli, na mě dělají dojem vycvičených domácích zvířat. Jsou schopní plnit složitě sřetězené úkoly, ale nejsou opravdu myslící."

„Takže to nejsou máminy duhoví lidé?" ubezpečoval se Patrick.

„Určitě ne," odpověděla mu s chabým pousmáním Nicole.

Ostatní včetně dětí byli podrobně informováni o nových tvorech během snídaně. Všichni dospělí se shodli, že vrátí-li se mimozemšťané, jak očekávali, nesmí se jim překážet v jejich činnosti, ledaže by

se zjistilo, že to, co dělají, představuje pro lidi nějakou závažnou hrozbu.

Když o tři hodiny později vjel vlak do svého vybrání, z prvního vozu vylezly dvě nové bytosti a odkvačily do středu hlavní místnosti. Obě nesly malé nádoby, do nichž si často namáčely jednu paži, kterou dělaly na podlahu jasně červené značky. Nakonec tyto červené čáry opsaly oblast zahrnující nástupiště podzemní dráhy, všechen materiál shromážděný v kupách a asi polovinu plochy místnosti.

Chviličku nato se z obou vozů vlaku vyhrnulo dalších dvanáct velkých zvířat s chobotovými přívěsky. Několik jich neslo na zádech velké a těžké zakřivené stavební díly. Za nimi následovali dva oktopavouci s neobvykle jasnými barvami proudícími kolem jejich kulatých hlav. Dva oktopavouci se došourali do středu sálu, kde překontrolovali kupy materiálu, a pak nařídili mravencovitým tvorům, aby začali se stavební činností.

„Takže zápletka se komplikuje," řekl Max Patrickovi, když oba muži spolu z dálky přihlíželi. „Jsou to skutečně naši přátelé oktopavouci, kteří to tady řídí, ale co, proboha, vlastně dělají?"

„Kdo ví," odvětil Patrick, hypnotizován tím, co viděl.

„Podívej se, Nicole," řekl Richard o několik minut později, „tam k té velké kupě. Ta mravencovitá věc určitě čte barevné vzkazy oktopavouků."

„Tak co teď budeme dělat?" zeptala se potichu Nicole.

„Myslím, že budeme jenom pozorovat a čekat," odpověděl Richard.

Veškerá stavební činnost probíhala uvnitř červených čar namalovaných na podlaze. O několik hodin později, když byly z dalšího vlaku vyloženy velké zakřivené panely, se začínal jasně rýsovat celkový tvar stavby. Na jedné straně místnosti se začal tyčit svislý válec o průměru čtyři metry. Jeho horní segment byl nakonec uložen do stejné výše jako spodek kopule. Dovnitř válce bylo umístěno schodiště, které se vinulo kolem středu konstrukce.

Práce pokračovala bez přerušení po šestatřicet hodin. Oktopavoučí architekti dohlíželi na obrovské mravence s otočnými pažemi. Jediné významné přerušení činnosti nastalo, když Keplerovi a Galileovi, které po několika hodinách přestalo pozorování mimozemské stavby bavit, přeletěl míč přes červené značky a narazil do jednoho z mravencovitých tvorů. Veškerá práce se okamžitě zastavila a přispě-

chal oktopavouk. Vzal míč a pracovníka zjevně upokojil. Dovedným pohybem dvou ze svých chapadel hodil oktopavouk míč zpět dětem a práce se znovu rozběhla.

Všichni kromě Maxe a Nicole spali, když mimozemšťané schodiště dokončili, sebrali zbylý materiál a odjeli podzemní dráhou. Max došel k válci a strčil hlavu dovnitř. „Budí to parádní dojem," řekl rezervovaně, „ale k čemu to je?"

„No tak, Maxi," odvětila Nicole, „přestaň si dělat legraci. Je zřejmé, že se od nás očekává, abychom vyšli po schodech nahoru."

„Do řiti, Nicole, to vím. Ale proč? Proč tihle oktopavouci chtějí, abychom odsud vyšli…? Víš, manipulovali s námi od toho okamžiku, co jsme vstoupili do jejich nory. Unesli Eponine a Ellie, přesunuli nás do Jižního poloválce a odmítli nechat mě vrátit se do New Yorku… Co by se stalo, kdybychom se rozhodli jejich plánu nevyhovět?"

Nicole se na přítele upřeně zahleděla. „Maxi, vyhovovalo by ti, kdybychom tento rozhovor odložili, až budeme ráno všichni pohromadě. ..? Jsem velice unavená."

„Jistě," souhlasil Max. „Ale řekni svému manželovi, že podle mého bychom měli udělat něco zcela neočekávaného. Možná dokonce projít tunelem zpátky do oktopavoučí nory. Mám nedobrý pocit z toho, kam nás všechno tohle přivede."

„Na všechno neznáme odpověď, Maxi," odpověděla unaveně Nicole, „já však nevidím skutečně jinou možnost, než vyhovět jejich přáním, dokud oktopavouci kontrolují přísun naší potravy a zásob vody… Možná musíme mít v této situaci prostě trochu víry."

„Víry?" divil se Max. „To je jen jiné slovo pro nemyslet." Šel opět k válci. „A tohle úžasné schodiště nás může zavést stejně snadno do pekla jako do nebe."

2

Ráno se podzemní dráha vrátila s novým jídlem a vodou. Když odjela a když si všichni prohlédli uzavřenou válcovou stavbu, Max dokazoval, že nastal čas, aby lidé ukázali, že už „mají dost toho sekýrování" ze strany oktopavouků. Max navrhl, že on a každý, kdo se k

němu chce připojit, by si měli vzít jedinou zbývající pušku a projít zpět tunelem pod Válcovým mořem.

„Ale čeho přesně chceš dosáhnout?“ zeptal se Richard.

„Chci, aby mě zajali a vzali mě tam, kde drží Eponine a Ellie. Pak budu vědět jistě, že jsou v pořádku. Nicoliny sny, sakra, nejsou dostatečné…“

„Ale tvůj plán, Maxi,“ namítl Richard, „není logický. Přemýšlej o tom. I za předpokladu, že tě v tunelu nepřejede vlak podzemní dráhy, jak oktopavoukům vysvětlíš, co chceš?“

„Doufal jsem, že mi trochu pomůžeš, Richarde,“ pravil Max. „Pamatuju si, jak ses ty a Nicole dorozumívali s létavci. Možná bys mohl použít své dovednosti s počítačem a udělat pro mě pomocí grafiky obrázek Eponine. Potom bych ho na svém monitoru mohl oktopavoukům ukázat…“

Nicole vycítila v Maxově hlase naléhavou prosbu. Dotkla se Richardovy ruky. „Proč ne?“ řekla. „Někdo by mohl prozkoumat, kam vede to schodiště, zatímco ty vytvoříš pro Maxe počítačové zobrazení Eponine a Ellie.“

„Rád bych šel s Maxem,“ řekl znenadání Robert Turner. „Pokud vůbec existuje nějaká šance najít Ellie, chci to risknout… Nikki bude v pořádku, když bude tady s babičkou a dědou.“

Ačkoliv Richarda i Nicole znepokojilo, co slyšeli, nechtěli vyjadřovat své obavy před všemi ostatními. Požádali Patricka, aby vyšel po schodišti a provedl základní průzkum, zatímco Richard se věnoval svým kouzlům s počítačem. Max a Robert odešli do svých ložnic připravit se na cestu. Nicole a Nai tak zůstaly s Benjym a dětmi v hlavní místnosti samy.

„Ty si myslíš, že Maxův a Robertův návrat je chyba, že je to tak, Nicole?“ ptala se Nai jako vždy laskavým tónem, který charakterizoval její osobnost.

„Ano,“ přisvědčila Nicole. „Nejsem si však jista, že mé domněnky jsou v této situaci podstatné… Oba muži se cítí oloupení a jsou zoufalí. Je pro ně důležité, aby udělali něco, co směřuje k jejich opětnému spojení s jejich partnerkami… I když to něco nedává moc smyslu.“

„Co se s nimi stane, co myslíš?“ tázala se Nai.

„Já nevím,“ odpověděla Nicole. „Ale myslím si, že Max s Robertem Eponine a Ellie nenajdou. Podle mého soudu byl každý únos

proveden z rozdílných důvodů… Ačkoliv nemám vůbec tušení, jaké to byly důvody, věřím, že oktopavouci Eponine a Ellie neublíží a že nám je nakonec obě vrátí.“

„Jsi velice důvěřivá,“ řekla Nai.

„Ve skutečnosti ne,“ oponovala Nicole. „Mé zkušenosti s oktopavouky mne vedou k domněnce, že se jedná o druh s vysoce vyvinutým smyslem pro morálku… Připouštím, že únosy se navenek s tímto obrazem neshodují – a nevytýkám ani Maxovi ani Robertovi, že dospěli k vlastním velice odlišným závěrům o oktopavoucích – ale vsadila bych se, že nakonec pochopíme i účel únosů.“

„Zatím čelíme obtížné situaci,“ konstatovala Nai. „Jestliže Max a Robert odejdou, a nikdy se nevrátí…“

„Já vím,“ pravila Nicole, „ale nemůžeme s tím opravdu nic dělat. Rozhodli se, obzvláště Max, že musí právě teď udělat jisté gesto. Je to trošku staromódní, avšak pochopitelné a dokonce mužné. My ostatní musíme vyhovět jejich nutkání, i když se nám jejich činy zdají vrtošivé.“

Patrick se vrátil za necelou hodinu. Podal zprávu, že schodiště končí na podestě, která se za kopulí zužuje do chodby. Chodba nakonec vede k druhému menšímu schodišti, které stoupá dalších deset metrů a vychází uvnitř chaty ve tvaru iglú asi padesát metrů jižně od útesu vyhlížejícího na Válcové moře.

„A jak to vypadalo venku v Rámovi?“ zeptal se Richard.

„Stejně jako na severu,“ odpověděl Patrick. „Chladno, odhadoval bych kolem pěti stupňů Celsia, a tma, jen stopy odraženého světla… Chata je teplá a dobře osvětlená. Jsou v ní postele a jedna koupelna, vše určitě navržené pro nás, ale celkově dost stísněné.“

„Nejsou tam nějaké další chodby nebo průchody?“ zeptal se Max.

„Ne,“ zavrtěl hlavou Patrick.

„Strýček Rich-ard udělal pěkné obráz-ky El-lie a Ep-o-nine,“ řekl v tuto chvíli bratrovi Benjy. „Měl by ses podívat.“

Max stiskl dvě tlačítka na svém přenosném počítači a objevilo se výtečné zobrazení Eponinina obličeje. „Richard poprvé správně nevystihl její oči,“ pravil Max, „ale já jsem ho opravil… Ellie byla pro něj mnohem snadnější.“

„Takže jste už připraveni k odchodu?“ zeptal se Patrick Maxe.

„V podstatě ano. Počkáme do rána, aby světlo odsud osvětlilo větší část tunelu.“

„Jak dlouho vám to podle tebe potrvá, než se dostanete na druhou stranu?“

„Asi tak hodinu rychlé chůze,“ odpověděl Max. „Doufám, že Robert dokáže udržet takové ostré tempo.“

„A co budete dělat, jestli uslyšíte přijíždět soupravu podzemní dráhy?“ vyzvídal Patrick.

„Není toho moc, co můžeme dělat,“ odvětil Max a pokrčil rameny. „Už jsme si tunel prohlédli a je tam moc málo místa navíc. Tvůj strýček Richard říká, že musíme spoléhat na ‚zabezpečovací systém‘ podzemní dráhy.“

Při večeři došlo k dohadování o pušku. Richard i Nicole byli rozhodně proti tomu, aby si Max vzal pušku. Ne proto, že by si obzvláště chtěli pušku ponechat, ale spíše proto, že měli obavy z „nehody“, která by nakonec mohla mít důsledky pro všechny. Richard nebyl ve svých poznámkách příliš taktní a rozzlobil Maxe.

„Tak tedy, pane experte,“ odpověděl Max v jednom okamžiku, „můžete mi laskavě říct, jak víte, že má puška bude při hledání Eponine zbytečná?“

„Maxi,“ řekl Richard důrazně, „oktopavouci musí…“

„Dovol, prosím, miláčku,“ zasáhla Nicole. „Maxi,“ pokračovala mírnějším tónem, „nedovedu si představit scénář, v němž by vám na cestě puška nějak pomohla. Kdybys ji potřeboval při jednání s oktopavouky, pak by tedy byli nepřátelští a osud Eponine i Ellie by byl už dávno zpečetěn… My jen nechceme…“

„A co když se setkáme s nějakými jinými nepřátelskými tvory odlišnými od oktopavouků,“ pokračoval tvrdošíjně Max, „a budeme se muset bránit? Nebo co když budu potřebovat pušku, abych dal Robertovi nějaký signál? Dovedu si představit spoustu situací…“

Skupina se nedokázala dohodnout. Richard byl pořád ještě znechucený, když se s Nicole připravovali do postele. „Copak Max nemůže pochopit,“ zlobil se, „že skutečný důvod, proč chce mít pušku, je dodat si pocitu bezpečí? A ještě k tomu falešný pocit? Co když provede něco zbrklého a oktopavouci nám odepřou jídlo a vodu?“

„O to si teď nemusíme dělat starosti, Richarde,“ odvětila Nicole. „Myslím, že v této fázi nemůžeme dělat nic jiného, než požádat Ma-

xe, aby byl opatrný, a připomenout mu, že je naším představitelem. Už se rozhodl a nenechá si to vymluvit.“

„Pak bychom měli o tom, jestli si má vzít pušku, hlasovat,“ navrhl Richard. „A ukázat Maxovi, že všichni jsou proti tomu, co dělá.“

„Můj instinkt mi říká,“ odvětila rychle Nicole, „že jakékoliv hlasování by bylo úplně to nejhorší, jak s Maxem jednat. Dokáže vycítit, co si všichni myslí. Společným odsouzením bychom si ho znepřátelili a zvýšili pravděpodobnost ‚nehody‘… Ne, miláčku, v tomhle případě musíme jen doufat, že se nestane žádné neštěstí.“

Richard skoro minutu mlčel. „Myslím, že máš pravdu,“ řekl nakonec. ‚Jako obvykle… Dobrou noc, Nicole.“

„Dobrou noc, Richarde,“ odvětila Nicole.

„Počkáme zde osmačtyřicet hodin,“ říkal Richard Maxovi a Robertovi. „Potom někteří z nás začnou přenášet naše věci nahoru do iglú.“

„Dobrá,“ souhlasil Max a upravoval si popruhy na batohu. Zakřenil se. „A nedělejte si starosti. Nezastřelím nikoho z vašich přátel oktopavouků, pokud to nebude absolutně nutné.“ Otočil se k Robertovi. „Tak, mi amigo, jsi připraven na dobrodružství?“

Na Robertovi s batohem na zádech bylo vidět, že není ve své kůži. Nemotorně se sehnul a zvedl svou dceru. „Táta bude pryč jen krátkou chvíli, Nikki,“ řekl jí. „Noni a Bobo tady zůstanou s tebou.“

Těsně předtím, než oba muži odešli, přiběhl přes místnost Galileo s malým batohem na zádech. „Já jdu taky,“ křičel. „Chci se bít s oktopavouky.“

Všichni se smáli, zatímco Nai Galileovi vysvětlila, proč nemůže jít s Maxem a Robertem. Patrick zmírnil chlapcovo zklamání slibem, že může jít první po schodišti, až se rodina přemístí do iglú.

Dva muži vešli rychle do tunelu. Prvních několik set metrů pochodovali mlčky, zaujati fascinujícími mořskými tvory na druhé straně průhledné umělé hmoty nebo skla. Max musel dvakrát zpomalit a počkat na Roberta, který byl ve špatné fyzické kondici. Muži se nesetkali s vlakem. O něco více než po hodině osvětlili paprsky kapesních svítilen první stanici na druhé straně Válcového moře. Když se Max s Robertem dostali do vzdálenosti padesáti metrů od nástupiště, rozsvítila se všechna světla a viděli, kam jdou.

„Richard a Nicole tohle místo navštívili," řekl Max. „Za klenutým průchodem je jakési atrium a pak bludiště červených chodeb."

„Co tady budeme dělat?" ptal se Robert. Byl mimo své prostředí a zcela ochoten následovat Maxův příklad.

„Ještě jsem se přesně nerozhodl," odpověděl Max. „Myslím, že to tu budeme chvilku zkoumat a doufat, že narazíme na nějaké oktopavouky."

K Maxovu velkému překvapení našli za nástupištěm stanice, uprostřed podlahy atria, namalovaný velký modrý kruh, z nějž vedla tlustá modrá čára, která na začátku bludiště červených chodeb uhýbala vpravo. „Richard a Nicole se o modré čáře vůbec nezmínili," poznamenal Max k Robertovi.

„Je to zřejmě ukazatel směru, pomoc i pro úplné blbce," pravil Robert. Nervózně se zasmál. „Sledovat tlustou modrou čáru je tak snadné jako jít po cestě ze žlutých cihel."

Vešli do první chodby. Modrá čára vedla před nimi středem podlahy sto metrů přímo a pak na vzdálené křižovatce zabočovala doleva.

„Myslíš si, že bychom měli tu čáru sledovat, že jo?" pravil Max.

„Proč ne?" odvětil Robert a popošel několik kroků do chodby.

„Je to příliš očividné," pravil Max stejně sobě jako svému společníkovi. Sevřel pušku a následoval Roberta. „Pověz," promluvil znovu, když poprvé zabočili doleva, „myslíš si, že tu čáru tady udělali právě pro nás?"

„Ne," odvětil Robert a na chviličku se zastavil. „Jak by mohl někdo vědět, že přijdeme?"

„Právě to jsem se ptal sám sebe," zamumlal Max.

Max a Robert mlčky pokračovali v chůzi, ještě třikrát zabočili. Sledovali modrou čáru, až došli ke klenutému průchodu metr a půl nad podlahou. Sklonili se a vstoupili do velké místnosti s tmavě červeným stropem a stěnami. Tlustá modrá čára končila ve velkém modrém kruhu uprostřed místnosti.

Za necelou sekundu poté, co oba vstoupili do modrého kruhu, světla v místnosti zhasla. Na stěně přímo před nimi se okamžitě objevil prostý němý film, jehož obraz měl asi metr čtverečný. Uprostřed obrazu byly Eponine a Ellie, obě oblečeny v podivném žlutém oděvu připomínajícím pracovní plášť se zapínáním vzadu. Hovořily mezi sebou a k nějaké neznámé osobě nebo věci, která byla vpravo

mimo obraz, avšak Max a Robert samozřejmě neslyšeli, co říkají. Za chviličku obě ženy odešly několik metrů na svou pravou stranu, minuly oktopavouka a objevily se vedle podivného tlustého zvířete vzdáleně připomínajícího krávu, které mělo plochý bílý podbřišek. Ellie držela u bílého povrchu hadovité pero, několikrát ho vymačkávala a napsala tento vzkaz: *Nedělejte si starosti. Vede se nám oběma dobře.* Obě ženy se usmívaly a obraz náhle skončil.

Max s Robertem stáli v místnosti jako zasaženi bleskem, zatímco se devadesátisekundový film dvakrát celý zopakoval. Při druhém opakování se muži vzpamatovali natolik, že dokázali věnovat pozornost podrobnostem. Když film skončil, červený pokoj opět zaplavilo světlo.

„Ježíšikriste," vydechl Max a vrtěl hlavou.

Robert zářil radostí. „Žije!" zvolal. „Ellie ještě žije!"

„Jestli můžeme věřit tomu, co jsme viděli," sýčkoval Max.

„No tak, Maxi," řekl Robert po chvilce. „Jaký by mohli mít oktopavouci důvod natočit takový film, aby nás podvedli? Nebylo by pro ně mnohem snadnější nedělat nic?"

„To nevím," odvětil Max. „Ale odpověz mi na jednu otázku. Jak věděli, že my dva, kteří jsme sem v tomto čase spolu přišli, jsme měli starost o Ellie a Eponine? Existují jen dvě možná vysvětlení. Buď pozorovali všechno, co jsme dělali a řekli od té doby, co jsme přišli do jejich nory, nebo někdo…"

„…z naší skupiny podává oktopavoukům informace. Maxi, určitě si ani na okamžik nemyslíš, že buď Richard, nebo Nicole…"

„Ne, samozřejmě ne," přerušil jej Max. „Ale je pro mě zatraceně těžké pochopit, jak jsme mohli být tak pečlivě sledováni. Nezpozorovali jsme ani náznak odposlouchávacích zařízení… Pokud nejsou nějaké důmyslné vysílačky umístěny přímo na našich tělech, nebo uvnitř našich těl, nic z tohohle nedává smysl."

„Ale jak by to mohli udělat, abychom to nevěděli?"

„To ti neřeknu, ani kdybych se posral," odpověděl Max a sklonil se, aby prošel klenutým průchodem. V červené chodbě na druhé straně průchodu se napřímil. „Teď, až dojdeme na stanici, na nás bude čekat ta zatracená podzemní dráha, a bude se předpokládat, že se klidně vrátíme k ostatním. Všechno je přehnaně pěkně nalinkované."

Max měl pravdu. Když s Robertem zabočili z bludiště červených chodeb do atria, vlak podzemní dráhy na ně čekal s otevřenými dveřmi. Max se zastavil. Oči se mu divoce leskly.

„Já do toho zatraceného vlaku nenastoupím," řekl tichým hlasem.

„Co chceš dělat?" zeptal se Robert, poněkud vystrašený.

„Vrátím se zpátky do bludiště," prohlásil Max. Sevřel pevně pušku, otočil se a rozběhl se chodbou zpět. Odchýlil se od modré čáry a uběhl asi padesát metrů, než se před ním objevil první oktopavouk. K němu se rychle připojilo několik dalších, kteří se rozestoupili přes chodbu od jedné strany k druhé. Začali postupovat k Maxovi.

Max se zastavil, sledoval postupující oktopavouky a pak se ohlédl. Na vzdáleném konci chodby se objevila druhá skupina oktopavouků a postupovala proti němu.

„Zatraceně, počkejte aspoň chvíli," vykřikl Max. „Chci vám něco říct. Vy přece musíte aspoň trochu rozumět naší řeči, protože jinak byste nikdy nemohli přijít na to, že sem jdeme… Nestačí mi to. Chci důkaz, že Eponine je naživu…"

Oktopavouci s hlavami zářícími barvami byli téměř u něj. Maxem proběhl záchvěv strachu a vystřelil na výstrahu z pušky do vzduchu. Za necelé dvě sekundy ucítil ostré bodnutí do zadní části krku. Okamžitě se zhroutil na podlahu.

Robert, který stál nerozhodně ve stanici, se při zvuku výstřelu rozběhl po nástupišti. Když dorazil do červené chodby, spatřil dva oktopavouky, jak zvedají Maxe z podlahy. Robert ustoupil bokem, když mimozemšťané odnášeli Maxe do vlaku a jemně ho položili do kouta vozu. Oktopavouci pak ukázali na otevřené dveře a Robert nastoupil dovnitř ke svému příteli. Za necelých deset minut se vrátili do sálu pod duhovou kopulí.

3

Max se neprobudil deset hodin. Během té doby ho Robert i Nicole důkladně vyšetřili, nenašli však žádný důkaz poranění ani vpichu. Mezitím Robert několikrát zopakoval průběh jejich dobrodružství, ovšem bez toho, co se stalo v kritické chvíli, kdy byl Max v červené chodbě sám.

Nejvíce otázek rodiny se týkalo toho, co Robert s Maxem viděli ve filmu. Ukazovalo něco na napětí v chování Ellie nebo Eponine, což by naznačovalo, že mohly být k natočení filmu přinuceny? Zdálo se mu, že zhubly? Vypadaly odpočatě?

„Myslím si, že teď toho víme o podstatě našich hostitelů mnohem víc," pravil Richard ke konci druhé a delší diskuze o Robertově příběhu. „Především je jasné, že oktopavouci, nebo ten druh, který zde všechno řídí, nás pravidelně pozorují a jsou dokonce schopni rozumět našim rozhovorům. Neexistuje jiné věrohodné vysvětlení skutečnosti, že film promítnutý Maxovi a Robertovi předváděl Ellie a Eponine…

Za druhé, jejich technická úroveň, alespoň co se týká filmové techniky, je buď několik století za naší, nebo pokud má Robert pravdu, když trvá na tom, že ani v místnosti, ani za zdí nemohl být promítací přístroj, jsou tak pokročilí, že se nám jejich technika jeví jako kouzla. Za třetí…"

„Ale strýčku Richarde," přerušil ho Patrick, „proč byl ten film němý? Nebylo by pro Eponine a Ellie mnohem snadnější prostě říct, že jsou v pořádku? Není pravděpodobnější, že Oktopavouci jsou hluší, než že jejich technologie nepokročila za němý film?"

„To je zajímavá myšlenka, Patricku," odvětil Richard. „To je něco, co nás nikdy ani nenapadlo. A samozřejmě nemusí slyšet, aby komunikovali…"

„Tvorové, kteří stráví většinu svého vývoje hluboko v oceánu, jsou často hluší," poznamenala Nicole. „Jejich primární senzorické potřeby k přežití jsou na jiných vlnových délkách a mají k dispozici pouze omezený počet buněk jak pro senzory, tak pro vyhodnocení jejich signálů, schopnost sluchu se tedy prostě nikdy nevyvine."

„Pracovala jsem v Thajsku se sluchově postiženými," dodala Nai, „a fascinovala mě skutečnost, že neschopnost vnímání zvuku není v pokročilé kultuře závažným nedostatkem. Znaková řeč neslyšících má mimořádný rozsah a je značně složitá… Lidé na Zemi už nepotřebují slyšet, aby lovili nebo unikli šelmám… Oktopavoučí jazyk barev je ke komunikaci naprosto dostatečný…"

„Počkejte chvíli," řekl Robert. „Nepřehlížíme jisté závažné důkazy, že oktopavouci můžou slyšet? Jak by mohli vědět, že Max a já jsme šli hledat Ellie a Eponine, kdyby nevyslechli naše rozhovory?"

Na několik sekund se rozhostilo ticho. „Mohli si nechat od obou žen přeložit, co bylo řečeno," navrhl Richard.

„Ale to by vyžadovalo dvě nepravděpodobné události," namítl Patrick. „Za prvé, jestli jsou oktopavouci hluší, proč by vůbec měli k dispozici složité miniaturizované zařízení k záznamu zvuku? Za druhé, možnost, že Eponine a Ellie překládají oktopavoukům, co jsme řekli, implikuje takovou úroveň komunikace, které lze těžko dosáhnout za dobu jednoho měsíce… Ne, podle mého názoru oktopavouci pravděpodobně určili účel Maxovy a Robertovy cesty na základě vizuálních faktů – portrétů obou žen na monitorech přenosných počítačů."

„Bravo!" vykřikl Richard. „To je perfektní úvaha…"

„Budete, kámoši, o té hovadině žvanit celou noc?" ptal se Max, který se připojil ke skupině.

Všichni vyskočili. „Jsi v pořádku?" tázala se Nicole.

„Jistě," přisvědčil Max. „Cítím se dokonce dobře odpočatý…"

„Pověz nám, co se stalo," přerušil ho Robert. „Zaslechl jsem výstřel z tvé pušky, ale než jsem doběhl za roh, už tě nesli dva oktopavouci."

„Já sám nevím," řekl Max. „Těsně předtím, než jsem usnul, jsem ucítil silnou bodavou bolest vzadu na krku… To bylo ono… Jeden z oktopavouků za mými zády mě musel zasáhnout jejich ekvivalentem uspávací šipky."

Max si třel zadní stranu krku. Nicole přišla, aby si to místo prohlédla. „Nemůžu najít vpich dokonce ani teď," řekla. „Musí používat velice tenké šipky."

Max pohlédl na Roberta. „Předpokládám, že jsi pušku nevzal."

‚Je mi to líto, Maxi," omlouval se Robert. „Ani jsem na ni nepomyslel, dokud jsme nebyli ve vlaku."

Max se zahleděl na své přátele. „No, kamarádi, chci, abyste věděli, že má rebelie skončila. Přesvědčil jsem se, že s těmito tvory nemůžeme bojovat. Takže bychom se mohli snažit jednat podle jejich plánu."

Nicole mu položila ruku na rameno a řekla s úsměvem: „Tohle je nový Max Puckett."

„Možná jsem tvrdohlavý," odvětil Max a také se usmíval, „ale domnívám se, že nejsem idiot."

„Myslím si, že oktopavouci nechtějí, abychom se všichni přesunuli do Patrickova iglú," prohlásil Max příštího rána, když přijela souprava podzemní dráhy a doplnila jim potravu a vodu.

„Proč to tvrdíš?" tázal se Richard. „Podívej se na fakta. Iglú bylo rozhodně navrženo jako lidské obydlí. Proč by jinak stavěli schodiště?"

„Prostě mi to nedává smysl," odpověděl Max. „Obzvlášť pro děti. Není tam dost místa, aby se tam dalo žít delší dobu… Myslím si, že iglú je jistým druhem přestupní stanice, chata v lese, jestli chceš."

Nicole se snažila představit si jich deset, jak žijí ve stísněném obydlí, jež Patrick popsal. „Chápu tvůj argument," řekla, „co tedy navrhuješ?"

„Nemohlo by se do iglú několik z nás vrátit a pečlivě se tam rozhlédnout? Patrick si možná při svém rychlém průzkumu něčeho nevšiml… V každém případě by mělo být zřejmé, co máme dělat. Nebylo by to podobné oktopavoukům, nebo těm, co nás řídí, nechat nás v nejistotě."

K průzkumu byli vybráni Richard, Max a Patrick. Jejich odchod se však zdržel, aby Patrick mohl splnit svůj slib Galileovi. Patrick následoval pětiletého chlapce po dlouhém točitém schodišti nahoru a pak průchodem k úpatí druhých schodů. Chlapec byl příliš unaven, aby stoupal dál. Fakticky, když sestupovali z kopule, podlomily se mu nohy a Patrick musel Galilea posledních dvanáct metrů snést.

„Dokážeš to podruhé?" ptal se Richard Patricka.

„Myslím, že ano," přisvědčil Patrick a upravil si na zádech batoh.

„Aspoň teď nebude pořád čekat na nás, staré prďoly," prohlásil Max a křenil se.

Tři muži se zastavili a obdivovali výhled z odpočívadla nad Válcovým schodištěm. „Někdy si myslím," řekl Max, když se dlouze zadíval na nádherné barvy duhových pásů v kopuli jen několik metrů nad sebou, „že všechno, co se mi přihodilo od doby, kdy jsem nastoupil na Pintu, je jen sen… Jak se do tohoto obrazu hodí prasata, kuřata a dokonce celý Arkansas…? Je toho na mě prostě moc."

„Musí být těžké," uvažoval Patrick, zatímco kráčeli chodbou, „sloučit tohle všechno s tvým normálním životem na Zemi. Ale uvaž mou situaci. Narodil jsem se na mimozemské kosmické lodi směřující k umělému světu umístěnému blízko hvězdy Sinus. Strávil jsem

víc než polovinu života spánkem. Nemám vůbec tušení, co znamená normální…“

„Do řiti, Patricku,“ řekl Max a objal mladého muže kolem ramen, „kdybych byl na tvém místě, byl bych cvok jako zvon.“

Později, když stoupali po druhém schodišti, se Max zastavil a obrátil se k Richardovi pod sebou. „Doufám, že si uvědomujete, Wakefielde,“ řekl teplým tónem, „že jsem jenom tvrdohlavý bastard a že v našich hádkách v posledních několika dnech nebylo nic osobního.“

Richard se usmál. „Chápu to, Maxi. Vím taky, že já jsem tak arogantní, jako ty tvrdohlavý… Přijmu tvou nepřímou omluvu, jestliže ty přijmeš mou.“

Max předstíral rozhořčení. „To nebyla omluva, sakra,“ odsekl a pokračoval ve výstupu.

Chata ve tvaru iglú vypadala přesně tak, jak ji Patrick popsal. Tři muži si oblékli kabáty a připravovali se vyjít ven. Richard, který vyšel ze dveří první, spatřil druhé iglú dříve, než se Max a Patrick stačili poprvé nadechnout chladného vzduchu v Rámovi.

„To druhé iglú tady nebylo, strýčku Richarde,“ trval na svém Patrick. „Obešel jsem to tu kolem všechno.“

Druhé iglú, které mělo téměř přesně jednu desetinu velikosti větší chaty, se nacházelo asi třicet metrů dál od útesu ohraničujícího Válcové moře. Zářilo v temnotě Rámy. Když se k němu muži vydali, otevřely se v něm dveře a z nich vyšly dvě maličké lidské postavičky. Figurky byly asi dvacet centimetrů vysoké a zevnitř osvětlené.

„Co to sakra…?“ vykřikl Max.

„Hleďte,“ řekl vzrušeně Patrick, „je to máma a strýček Richard!“

Obě figurky se obrátily v temnotě k jihu, pryč od útesu a od moře. Richard, Max a Patrick k nim došli, aby si je lépe prohlédli. Figurky měly oblečeny přesně stejné šaty, které měli Richard a Nicole na sobě předešlého dne. Pozornost k maličkostem byla mimořádná. Vlasy, tváře, barva kůže – dokonce tvar a barva Richardových vousů – se perfektně shodovaly s Wakefieldovými. Figurky také nesly na zádech batohy.

Max se sehnul a chtěl uchopit figurku Nicole, když se jí však dotkl, dostal elektrický šok. Figurka se otočila k Maxovi a důrazně zavrtěla hlavou. Muži sledovali pár ještě sto metrů a pak se zastavili.

„Není moc pochybností o tom, co máme dělat dál," prohlásil Richard.

„Ne-e," přisvědčil Max. „Vypadá to, že volají tebe a Nicole."

Příští odpoledne si Richard a Nicole sbalili do batohů jídlo a vodu na několik dnů a se svou rozšířenou rodinou se rozloučili. Nikki spala předchozí noci mezi nimi a ronila slzy, když babička s dědečkem odcházeli.

Výstup po schodišti jim dal pořádně zabrat. „Měla jsem jít pomaleji," pravila Nicole a těžce dýchala, když stála s Richardem na odpočívadle pod kopulí, a oba naposled všem zamávali. Nicole cítila, jak jí srdce v hrudi bije arytmicky. Trpělivě čekala, až palpitace ustanou.

Richard také nemohl popadnout dech. „Už nejsme tak mladí, jako jsme byli před těmi mnoha roky v New Yorku," řekl po krátké odmlce. Usmál se a objal Nicole. „Jsi připravena pokračovat v našem dobrodružství?" zeptal se.

Nicole přikývla. Šli pomalu, ruku v ruce, dlouhou chodbou. Když dorazili k druhému schodišti, otočila se Nicole k Richardovi. „Miláčku," řekla znenadání vřele, „není to krásné být zase sami, jen my dva, i když je to jen na pár hodin…? Mám ráda všechny ostatní, ale být celou dobu tak zatraceně zodpovědný, to bolí…"

Richard se uvolněně zasmál. „Je to role, kterou sis vybrala, Nicole," řekl, „nebyla ti vnucena."

Sklonil se, aby ji políbil na tvář. Nicole natočila obličej k němu a silně ho políbila na rty.

„Naznačovala jsi tím polibkem," zeptal se okamžitě Richard a široce se křenil, „že bychom měli strávit dnešní noc v iglú a vydat se na cestu až zítra?"

„Myslím, že jste mi četl myšlenky, pane Wakefielde," pravila Nicole s koketním úsměvem. „Vlastně jsem přemýšlela, jaká by to byla legrace představovat si dnes v noci, že jsme opět mladí zamilovaní…" Zasmála se. „Alespoň naše představivost by měla pořád správně fungovat."

Když se Richard a Nicole dostali tři sta metrů na jih od iglú, neviděli už nic kromě toho, nač dopadaly paprsky jejich kapesních svítilen. Ačkoliv podloží pod nimi, většinou hlína s občas se vyskytují-

cími malými kameny, bylo obvykle rovné, čas od času jeden z nich či oba zaškobrtli, pokud nedávali dobrý pozor.

„Může to být v temnotě velmi dlouhá a únavná cesta," řekla Nicole, když se zastavili, aby se napili vody.

„A také chladná," dodal Richard a napil se. „Není ti zima?"

„Ne, pokud se pohybujeme," odvětila Nicole. Protáhla se a upravila si batoh.

Trvalo téměř hodinu, než zahlédli na jižní obloze světlo. Světlo se k nim blížilo a zvětšovalo se.

„Co to je, co myslíš?" zeptala se Nicole.

„Možná Modrý skřítek?" odpověděl Richard. „Padá hvězda, vyslov přání, splní se ti bez meškání…"

Nicole se zasmála a řekla: „Jsi nemožný."

„Po dnešní noci," prohlásil Richard, zatímco světlo se stále blížilo k nim, „se zase cítím jako chlapec."

Nicole se zachichotala a vrtěla hlavou. Mlčky se drželi za ruce a pozorovali, jak se světelný míč zvětšuje. O chvíli později se zastavil dvacet až třicet metrů před nimi a asi dvacet metrů nad jejich hlavami. Richard a Nicole zhasli své kapesní svítilny, protože teď viděli terén kolem sebe do vzdálenosti větší než sto metrů.

Richard si zastínil očí a snažil se zjistit zdroj osvětlení, světlo však bylo příliš ostré. Nemohl se dívat přímo do něj. „Cokoliv to je," řekla Nicole, když se dali opět do chůze, „zdá se, že ví, kam máme jít."

Po dvou hodinách narazili na cestu vedoucí k jihozápadu; po obou stranách cesty se rozkládala pole s rostlinami. Když se zastavili na oběd, zašli do polí a objevili, že jedna z jejich hlavních potravin pod kopulí, zelenina s chutí podobnou zeleným fazolkám, avšak na pohled jako žlutá tykev, je hlavní pěstovanou plodinou. Tato zelenina se střídala s řadami nízké jasně červené rostliny, kterou nikdy předtím nespatřili. Richard vytáhl jednu červenou rostlinu z půdy a ihned ji pustil, když se pod červenou lodyhou začala svíjet zelená kožovitá koule, která byla pod povrchem. Když dopadlo na půdu, stvoření se hnalo několik centimetrů zpět do své původní díry a zahrabalo svou zelenou kouli do stejného místa.

Richard se zasmál. „Soudím, že si dvakrát rozmyslím, než udělám zase něco podobného."

„Podívej se tamhle," řekla Nicole za okamžik. „Není to jedno z těch zvířat, která stavěla schodiště?"

Popošli kousek po cestě a pak se vrátili do pole, aby lépe viděli. Skutečně se k nim blížil jeden z velkých mravencovitých tvorů se šesti pažemi. Sklízel zeleninu s úžasnou výkonností, bral tři řádky po obou stranách svého těla. Každá paže, nebo chobot, trhala zeleninu a dávala ji na hromady, které ležely mezi řadami a asi dva metry od sebe. Byl to ohromující pohled, šest paží pracujících současně na různých činnostech a v odlišných vzdálenostech od hlavního těla.

Když stvoření dorazilo k cestě, jeho paže se ihned svinuly. Potom popošlo o šest řad, opět vstoupilo do pole a postupovalo v opačném směru. Pole se sklízelo od jihu k severu, takže když Richard a Nicole opět vykročili, procházeli částí, kde ohromné mravencovité stvoření už skončilo. Tam spatřili velmi svižné malé tvory, podobné hlodavcům, ale trošku větší, kteří sbírali roztroušené hromady a pelášili s nimi k západu.

Zatímco Richard a Nicole kráčeli cestou mezi poli, minuli několik křižovatek a pokaždé jim vznášející se světlo ukázalo, který směr si mají vybrat. Pole se táhla na mnoho kilometrů. Pěstované plodiny se několikrát měnily, avšak Richard a Nicole, kteří už začínali být hladoví a unavení, se už nezastavovali, aby si prohlédli každou novou zeleninu.

Nakonec přišli na rovinatou otevřenou plochu s měkkou hlínou. Světlo nad nimi třikrát zakroužilo a potom zůstalo nad středem plochy. „Hádám, že tady máme strávit noc," řekl Richard.

„Ráda," souhlasila Nicole a přijala Richardovu pomoc při snímání batohu. „Myslím, že se spaním nebudu mít potíže ani na tvrdém."

Snědli večeři a našli si pohodlné místečko, kde mohli spát přituleni k sobě. Když se oba propadli do zóny soumraku mezi bdění a spánek, světlo nad nimi pohasínalo a začalo klesat.

„Podívej," zašeptal Richard, „přistane."

Nicole otevřela oči a pozorovala, jak pohasínající světlo dokončuje ladný oblouk a přistává na druhé straně otevřené plochy. Pořád ještě slabě zářilo, i potom, co bylo už dole. I když Richard a Nicole neviděli stvoření dost dobře, mohli říct, že bylo dlouhé, štíhlé a křídla mělo více než dvakrát tak dlouhá jako tělo.

„Je to obrovská světluška,“ vykřikl Richard, když už nedokázali rozeznat ani obrys.

4

„Biologie pro osvětlení, biologie pro farmaření i stavebnictví – nemáš dojem, že naši přátelé oktopavouci, nebo možná něco nad nimi v jakési úžasné symbiotické hierarchii, jsou největší biologové v Galaxii?“

„Já nevím, Richarde,“ odvětila Nicole, která dojídala snídani. „Určitě to však vypadá, jako kdyby jejich technický vývoj sledoval značně odlišnou cestu od našeho.“

Oba s úžasem pozorovali, jak se obrovská světluška zažehla, když zaslechla jejich první pohyby po probuzení. Zaujala svou obvyklou polohu a vznášela se nad nimi. Po několika minutách se k nim z jihu přiblížilo druhé, podobné stvoření. Obě světla se sčítala a dodávala místní osvětlení, které se rovnalo dennímu světlu v Novém Edenu.

Richard i Nicole spali dobře a byli docela svěží. Jejich dva průvodci je vedli několika dalšími kilometry polí včetně jednoho, kde rostly traviny vyšší než tři metry. Sto metrů po ostré zatáčce doleva ve vysokých travinách se Richard a Nicole ocitli na okraji ohromného souboru vodních nádrží, jež se před nimi táhly, kam až oko dohlédlo.

Šli několik minut doleva, až dorazili k místu, které Richard správně identifikoval jako severovýchodní roh souboru. Systém tvořily řady dlouhých úzkých pravoúhlých nádrží vyrobených z šedé kovové slitiny. Každá nádrž v souboru byla asi dvacet metrů široká ve směru východ – západ a několik set metrů dlouhá. Nádrže byly metr vysoké a do tří čtvrtin zaplněné kapalinou, která vypadala jako voda. Ve čtyřech rozích každého obdélníku stály tlusté jasně červené válce, snad dva metry vysoké, na nich bílé koule.

Richard a Nicole prošli plných sto šedesát metrů z východu na západ, prohlíželi si každou nádrž a všech osm tlustých válcových sloupů označujících, kde mají sousední nádrže společné strany. V nádržích neviděli nic jiného než vodu. „Takže je to jakýsi druh čističky?“ zeptala se Nicole.

„Pochybuju o tom," odpověděl Richard. Zastavil se na západní hraně. „Podívej se na to množství malých propracovaných částí připevněných k vnitřní stěně nádrže, těsně pod válcem… Dohaduju se, že jsou to nějaké komplikované elektronické jednotky. V jednoduchém čisticím systému vody by jich nebylo třeba."

Nicole na manžela tázavě pohlédla. „No tak, Richarde, to je trochu moc k uvěření. Jak můžeš tvrdit, že poznáš funkci kupy trojrozměrných klikyháků na vnitřní straně mimozemských nádrží na vodu?"

„Řekl jsem, že se dohaduju," reagoval Richard se smíchem. „Jenom jsem se snažil ukázat, že to vypadá moc složitě, než aby to byla pouhá čistička vody."

Světla průvodců nad nimi je pobízela k jihu. Druhá skupina nádrží také obsahovala pouze vodu. Když však došli k třetí sérii obdélníkových nádrží a válcových sloupů, Richard a Nicole objevili, že voda je plná maličkých chmýřovitých míčků mnoha barev. Richard si vyhrnul rukáv, strčil ruku do vody a vytáhl několik set předmětů.

„To jsou vejce," řekla Nicole rozhodně. „Vím to se stejnou jistotou, jako jsi ty věděl, že ta malá udělátka na vnitřních stěnách nádrží jsou elektronické prvky."

Richard se opět zasmál. „Podívej se," dal kupu malých předmětů Nicole před oči, „když si je dobře prohlédneš, je tam jen pět různých druhů."

„Pět různých druhů čeho?" zeptala se Nicole.

Vajíčkům podobné věci vyplňovaly celou délku třetí sady nádrží. Když se Richard a Nicole blížili ke čtvrté řadě válců a další sadě nádrží, které se táhly dalších několik set metrů na jih, začínali oba cítit únavu. „Jestli tady neuvidíme nic nového, co kdybychom poobědvali?" zeptala se.

„To beru," odvětil.

Rozeznali však něco nového, už když byli ještě padesát metrů před čtvrtou řadou nádrží. Čtvercové robotové vozidlo, snad třicet centimetrů dlouhé a široké a deset centimetrů vysoké, se pohybovalo velice rychle sem a tam mezi válcovými sloupy. „Věděla jsem, že jsou to kolejnice pro jakási vozidla," popichovala Nicole Richarda.

Richard byl příliš zaujat pohledem, než aby odpověděl. Kromě kmitajícího robota, který asi každé tři minuty proběhl celý soubor od východu k západu, tam byly k pozorování další divy. Každá jednotli-

vá nádrž v této řadě byla dále rozdělena do dvou dlouhých dílů síťovou přepážkou, jen o něco vyšší než hladina vody. Na jedné straně sítě se doslova hemžila maličká plovoucí stvoření pěti různých barev. Na druhé straně byly po celé délce nádrže roztroušeny zářící kruhy připomínající ježovky. Přepážka byla umístěna tak, že tři čtvrtiny objemu nádrže byly k dispozici zářícím kruhům, které tak měly větší prostor k manévrování než hustě stlačení plavci.

Richard a Nicole se sklonili, aby mohli studovat činnost v nádrži. Ježovky se pohybovaly všemi směry. Protože voda se hemžila tolika tvory a takovou činností, trvalo Richardovi a Nicole několik minut, než rozeznali jistý řád. Každá ježovka se v nepravidelných intervalech přihnala k síťované přepážce, poháněla se bičům podobnými brvami pod svým plochým tělem, a pak zatímco byla zakotvena u přepážky, použila další pár bičíků, aby chytila maličké plavce a přitáhla si je jednou z děr v síti. Zatímco se ježovka držela přepážky, její světlo sláblo. Zůstala-li tam dost dlouho a chytila si k jídlu několik plavců, pak její lesk úplně pohasl.

„Pozoruj, co se stane teď, když odpluje od přepážky," řekl Richard Nicole a ukázal na jednu ježovku právě pod nimi. „Jak bude plavat vedle svých společnic, její světlo se bude pomalu opět dobíjet."

Richard spěchal k nejbližšímu válcovému sloupu a klekl si na zem. Ryl do půdy jedním z nástrojů ze svého batohu. „Tenhle systém toho ještě má moc pod zemí," pravil vzrušeně. „Vsadím se, že celý soubor je částí ohromného elektrogenerátoru."

Udělal tři dlouhé kroky k jihu, pečlivě zaznamenal svou polohu a naklonil se do nádrže, aby spočetl ježovky v oblasti mezi sebou a válcovým sloupem. Bylo to obtížné počítání, protože zářící kruhy se pořád pohybovaly.

„Je jich zhruba tři sta na třech metrech délky nádrže, což dává asi pětadvacet tisíc na celou nádrž, tedy dvě stě tisíc v celé řadě," prohlásil.

„Předpokládáš tedy," ptala se Nicole, „že tyhle válcové sloupy jsou jakýsi akumulační systém? Jako baterie?"

„Pravděpodobně," přisvědčil Richard. „Jaký báječný nápad! Najdi živého tvora, který v sobě generuje elektřinu. Přinuť jej, aby se vzdal shromážděného náboje, když chce jíst. Co by mohlo být lepší?"

„A ten robot-vozidlo, který pendluje sem a tam mezi sloupy, jaký ten má účel?“

„Odhadl bych, že je to jistý typ monitoru,“ odvětil Richard.

Richard a Nicole snědli svůj oběd a pak dokončili prohlídku předpokládané elektrárny. V souboru bylo celkem osm sloupců a osm řad, tedy čtyřiašedesát nádrží. Aktivních jich bylo právě dvacet. „Spousta záložní kapacity,“ komentoval Richard. „Jejich inženýři jasně chápou pojmy růst a rezerva.“

Obrovské světlušky nyní směřovaly k východu podél něčeho, co vypadalo jako nějaký druh hlavní silnice. Dvakrát se Richard a Nicole setkali s malými houfy velkých mravencovitých tvorů jdoucích opačným směrem, nedošlo však k žádné interakci. „Jsou tahle stvoření dost inteligentní, aby pracovala bez dohledu?“ zeptala se Nicole Richarda. „Nebo nám jen nechtějí dovolit spatřit bytost, která jim dává příkazy?“

„To je zajímavý problém,“ usoudil Richard. „Vzpomínáš si, jak rychle přišel oktopavouk k mravencovitému stvoření, když jej udeřil míč? Mají snad i jistou omezenou inteligenci, ale nedokáží dobře fungovat v novém nebo neznámém prostředí.“

„Stejně jako někteří lidé, které jsme poznali,“ poznamenala se smíchem Nicole.

Jejich dlouhý pochod na východ končil, když se dvě průvodcovská světla vznášela nad velkým polem hned u silnice. Pole bylo prázdné, až na cosi, co z dálky vypadalo jako čtyřicet fotbalových brankových tyčí pokrytých břečťanem, uspořádaných v pěti řadách po osmi tyčích.

„Podíváš se do průvodce, prosím?“ požádal Richard. „Je snadnější pochopit, co vidíme, když si o tom nejprve přečteme.“

Nicole se usmála. „Opravdu pro nás připravili jakousi exkurzi, že ano? Proč podle tebe naši hostitelé chtějí, abychom všechno tohle viděli?“

Richard chviličku mlčel. „Jsem si téměř jistý, že jsou to oktopavouci, kdo je pánem této oblasti,“ řekl nakonec, „nebo jsou aspoň dominantním druhem v komplikované hierarchii. Ať už to byl kdokoliv, kdo si vybral právě nás pro tuto exkurzi, musí být přesvědčený, že informace, které o jejich schopnostech získáme, usnadní budoucí vzájemné styky.“

‚Jestli to jsou opravdu oktopavouci,“ uvažovala Nicole, „proč nás všechny jednoduše neunesli, jako to udělali s Ellie a Eponine?“

„Já nevím,“ odvětil Richard. „Možná je jejich smysl pro morálku daleko složitější, než jsme si představovali.“

Obě obrovské světlušky tančily ve vzduchu nad souborem branek pokrytých břečťanem. „Myslím, že naši průvodci začínají být netrpěliví,“ poznamenala Nicole.

Kdyby Richard a Nicole nebyli z dvoudenního usilovného pochodu tak unaveni a kdyby už v tomto zcela jiném světě, který existoval v Jižním poloválci Rámy, neshlédli tolik bájných pozoruhodností, byli by oba uchváceni a ohromeni složitou symbiózou, kterou objevili v příštích několika hodinách.

Po brankových tyčích se vůbec nespínal břečťan. Co z dálky vypadalo jako jednotlivé listy, byla ve skutečnosti malá kuželovitá hvězda tvořená tisíci maličkých tvorů, kteří připomínali mšice. Tvorové byli slepeni k sobě sladkou lepkavou medovitou látkou, která lidem pod kopulí tak chutnala. Mimozemské mšice vyráběly velká množství této látky jako část své normální denní činnosti.

Během doby, kdy je Richard a Nicole pozorovali, vyrazily každých asi čtyřicet minut ze svých domovů řady brouků podobných nosatcům, kteří žili v několik metrů vysokých kupách obklopujících celou enklávu. Brouci lezli všude po brankových tyčích a sklízeli z hnízd přebytečnou sladkou šťávu. Brouci, kteří byli asi deset centimetrů dlouzí, když byli prázdní, se naduli do trojnásobné až čtyřnásobné velikosti, než skončili se sklizní a vychrlili obsah svých nadutých těl do nádob zapuštěných do země u pat tyčí.

Richard a Nicole při sledování této činnosti moc nemluvili. Celkový biologický systém probíhající před jejich očima byl současně komplikovaný i nádherný – další příklad úžasných pokroků v symbióze, kterých dosáhli jejich hostitelé. „Vsadím se,“ řekl unaveně Richard, když se s Nicole nedaleko jedné kupy brouků připravovali ke spánku, „že když počkáme dost dlouho, ukáže se nějaký soumar a vyzvedne nádoby s medem, nebo co to vlastně je, ze země a odnese je na jiné místo.“

Leželi bok po boku na hlíně a pozorovali dvě světlušky přistávající v dálce. Potom náhle nastala tma. „Nevěřím tomu, že se všechno tohle stalo samo sebou,“ řekla Nicole. ‚Ani na jiné planetě. Nikde.

Přirozený vývoj prostě nevede k mezidruhové harmonii, jaké jsme byli poslední dva dny svědky.“

„Co naznačuješ, miláčku?“ zeptal se Richard. „Že všichni tito tvorové byli nějak navrženi, jako stroje, aby plnili své funkce?“

„Je to jediné vysvětlení, které dokážu akceptovat,“ pravila Nicole. „Oktopavouci, nebo někdo, museli dosáhnout úrovně, na níž umějí manipulovat s geny, aby vytvořili rostlinu nebo zvíře, které dělá přesně to, co si přejí. Proč ti brouci ukládají medovitou látku do nádob? Jakou mají za tuto činnost biologickou odměnu?“

„Musí být odměňováni nějakým způsobem, který jsme ještě neobjevili,“ odvětil Richard.

„Ovšem,“ přitakala Nicole. „A za tou odměnou je nějaký architekt nebo inženýr neuvěřitelných biologických systémů, který ladí všechny vzájemné vztahy nejen tak, aby každý druh byl šťastný, jakkoliv si definujeme tento pojem, nýbrž i tak, aby samotní architekti dosáhli jistý zisk – totiž potravu ve formě přebytečného medu… Tak tedy, myslíš si, že taková optimalizace by mohla nastat bez zásahu jistého složitého genetického inženýrství?“

Richard skoro minutu mlčel. „Představ si,“ řekl nakonec pomalu, „hlavního biologického inženýra, jak sedí u klávesnice počítače, navrhuje živý organizmus, aby vyhovoval jistým systémovým specifikacím… Při té myšlence jímá člověka hrůza.“

Ještě jednou se ze svých kup vyrojili brouci, těsně minuli spící lidi a spěchali k brankovým tyčím za svým úkolem sklízet. Nicole pozorovala brouky, dokud nezmizeli ve tmě. Pak zívla a stočila se do klubíčka. *My lidé jsme vstoupili do nové éry,* uvažovala, než usnula. *V budoucnosti budou všechny historické události jako př. k. „před kontaktem“, namísto př. K. Protože od prvního okamžiku, kdy jsme nepochybně zjistili, že se jednoduché chemikálie povznesly k vědomí a inteligenci i někde jinde v nekonečnosti našeho vesmíru, minulé dějiny našeho druhu se staly pouze izolovaným paradigmatem, jedním malým a relativně bezvýznamným fragmentem v nekonečné tapiserii, která zobrazuje úžasnou proměnlivost života projevujícího schopnost vnímání.*

Příštího rána po snídani si Richard a Nicole krátce promluvili o ztenčujících se zásobách jídla, a pak se rozhodli vzít si trochu medové látky z jedné nádoby. „Myslím, že kdybychom to neměli dělat,“

pravila Nicole a letmo se rozhlížela kolem, zatímco plnila malou nádobku, „tak přijde nějaký mimozemský policista a zastaví nás.“

Jejich světélkující průvodci se nejdříve vydali přímo na jih, vedli Richarda a Nicole k hustému lesu s velmi vysokými stromy, jenž se ve směru východ – západ rozprostíral, kam jen oko dohlédlo. Světlušky zabočily vpravo a pohybovaly se rovnoběžně s okrajem lesa. Les vlevo od nich byl tmavý a zlověstný. Čas od času Richard a Nicole zaslechli podivné hlasité zvuky přicházející z jeho hloubi.

Jednou se Richard zastavil a přešel k místu, kde začínal hustý porost. Mezi stromy rostlo mnoho menších křovin s velkými zelenými, červenými a hnědými listy a rovněž několik druhů popínavých rostlin, které k sobě svazovaly prostřední a horní větve stromů. Richard uskočil, když zaslechl hlasité vytí, jež znělo, jako by přicházelo ze vzdálenosti pouze několika metrů. Očima propátrával les, zdroj vytí však nenalezl.

„Na tom lese je něco divokého,“ prohlásil, když se otočil k Nicole. „Působí cize, jako kdyby sem nepatřil.“

Déle než hodinu pokračovaly světlušky směrem na západ. Strašidelné zvuky se ozývaly častěji a Richard a Nicole se mlčky, pomalu vlekli. *Richard má pravdu,* uvažovala v jedné chvíli znaveně Nicole. Dívala se na řád a lad polí po své pravici a porovnávala je s neukázněným růstem po levici. *Na tom lese je něco odlišného a zneklidňujícího.*

Krátce si odpočinuli. Richard spočetl, že už od rána ušli více než pět kilometrů. Nicole požádala o čerstvý med, který měl Richard v batohu.

„Bolí mě nohy,“ stěžovala si, když se najedla, a potom se dlouze napila vody. „A nepřestaly mě bolet ani v noci… Doufám, že už to nebude trvat moc dlouho, než dojdeme tam, kam vlastně jdeme.“

„Já jsem taky unavený,“ přidal se Richard. „Ale nevedeme si špatně na pár, kterému je mírně přes šedesát.“

„Právě teď se cítím starší,“ prohlásila Nicole. Vstala a protáhla se. „Ovšem víš, našim srdcím musí být skoro devadesát. Nemusela se asi moc namáhat, po všechny ty roky, kdy jsme spali, přesto ovšem musela pumpovat pořád.“

Jak si povídali, vyběhlo z blízkého lesa podivné malé kulovité zvíře s jedním okem, bílou kučeravou srstí a dvanácti vytáhlýma nohama a uchvátilo nádobku s medem. Tvor byl i s jídlem v mžiku fuč.

„Co to bylo?“ zeptala se Nicole, ještě polekaná.

„Něco se zálibou v sladkostech,“ odpověděl Richard. Zíral do lesa, kam zvíře zmizelo. „Tam je určitě jiný svět.“

Po půlhodině chůze se obě světlušky vydaly doleva a vznášely se nad cestou, která vedla do lesa. Byla pět metrů široká, po obou stranách lemovaná hustým podrostem. Nicole její intuice nabádala nesledovat světlušky, neřekla však nic. Její obavy vzrostly, když se po dvou krocích, které s Richardem do lesa udělali, ve stromech kolem nich začaly ozývat hlasité zvuky. Zastavili se, drželi se za ruce a naslouchali.

„Zní to jako ptáci, opice a žáby,“ řekl Richard.

„Určitě oznamují naši přítomnost,“ pravila Nicole. Otočila se a podívala se dozadu. „Jsi si jistý, že děláme správnou věc?“

Richard ukázal na světla před nimi. „Sledovali jsme světlušky dva a půl dne. Bylo by nelogické, kdybychom jim teď přestali věřit.“

Opět vykročili po cestě. Krákání, vytí a skřehotavé zvuky je provázely. Čas od času se druh olistění po obou stranách trochu změnil, stále však zůstávalo husté a tmavé.

„Tady jistě pracuje parta mimozemských zahradníků,“ prohlásil Richard v jednom okamžiku, „kteří musí několikrát v týdnu udržovat okolí cesty. Podívej se, jak perfektně jsou všechny keře a stromy zastřižené… Nezasahují ani kousek do prostoru nad našimi hlavami.“

„Richarde,“ řekla Nicole o chvilku později, „jestli zvuky, které slyšíme, pocházejí od neznámých zvířat, proč nikdy žádné nespatříme? Ani jeden tvor nikdy nevyšel na cestu.“ Sklonila se a prohlížela hlínu u nohou. „Není zde ani známka života, ani teď, ani předtím… Dokonce ani mravenec…“

„Určitě kráčíme po kouzelné cestě,“ pravil Richard a zazubil se. „Vede možná k perníkové chaloupce a ke staré zlé ježibabě… Zazpíváme si, Mařenko, a snad se budeme cítit líp.“

Cesta, která vedla asi kilometr úplně přímo, se začala meandrovitě vinout. Proto zvuky lesních tvorů Richarda a Nicole zcela obklopily. Richard zpíval oblíbené písně z mládí v Anglii. Nicole se k němu někdy připojila, když píseň znala, většinou však věnovala svou energii snaze ovládnout narůstající úzkost. Řekla si, že nesmí myslet na to, jak snadným terčem jsou pro nějaké velké mimozemské zvíře, které by na ně v lese mohlo číhat.

Richard se znenadání zastavil. Dvakrát zhluboka nasál vzduch do plic nosem. „Cítíš to?“ zeptal se Nicole.

Nicole si čichla. „Ano, cítím… Je to trochu jako gardénie.“

„Jenomže mnohem, mnohem lepší,“ rozplýval se Richard. „Je to úplně božské.“

Cesta před nimi prudce zabočila vpravo. V zatáčce při ní rostl velký keř, obsypaný ohromnými žlutými květy, prvními květy, jež od vstupu do lesa spatřili. Každý květ byl velký jako míč na košíkovou. Jak se Richard a Nicole ke keři blížili, lákavá vůně sílila.

Richard se nedokázal ovládnout. Než Nicole stačila něco říct, odešel několik metrů z cesty, strčil tvář do jednoho ohromného květu a zhluboka vdechl. Vůně byla úžasná. Mezitím se k nim jedna ze dvou světlušek vrátila a začala na obloze nad jejich hlavami létat ze strany na stranu.

„Myslím, že se našim průvodcům tvůj výpad nelíbí,“ poznamenala Nicole.

„Pravděpodobně ne,“ odvětil Richard. „Ale stál za to.“

Po obou stranách cesty se začalo objevovat více květů všemožných tvarů, velikostí a barev. Nikdo z nich nikdy nespatřil takové bohatství barev. Současně se ztišily zvuky, které předtím slyšeli. O chvíli později, když se Richard a Nicole dostali doprostřed oblasti květů, zvuky se úplně vytratily.

Cesta se zúžila na dva metry, byla sotva dost široká, aby šli vedle sebe a nedotýkali se rostlin, na nichž rostly květy. Richard cestu několikrát opustil, aby si prohlédl některý z úžasných květů nebo aby si k němu přivoněl. Každá prohlídka způsobila, že světlušky se k nim vrátily. Navzdory Richardovu nadšení Nicole dbala na průvodce a zůstávala na cestě.

Richard byl asi osm metrů nalevo od cesty, prohlížel si zblízka ohromný květ, který vypadal jako orientální koberec, když znenadání zmizel z dohledu. „Au!“ zaslechla ho Nicole vykřiknout, když padal k zemi.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se okamžitě.

„Ano,“ ozval se. „Jenom jsem zakopl o jakési plazivky a upadl do nějakého trní… Keř kolem mě má červené listy a maličké podivné květy, které vypadají jako střely… Mimochodem, voní jako skořice.“

„Potřebuješ pomoc?“ tázala se Nicole.

„Ne-e… Hned se odsud vyškrábu.“

Nicole vzhlédla nahoru a všimla si, že jedna ze dvou světlušek rychle odlétá pryč. *Copak se to děje?* přemýšlela, když opět zaslechla Richarda.

„Možná přece jenom budu potřebovat pomoc," řekl. „Zdá se, že jsem tady uvízl."

Nicole udělala opatrný krok z cesty. Zbývající světluška se zbláznila, přilétla jí skoro až do obličeje. Nicole byla na chvíli oslepená.

„Nechoď sem, Nicole," zvolal Richard stroze chviličku později. „Pokud jsem se nezcvokl, tak si myslím, že se tahle rostlina připravuje, aby mě snědla."

„Cože?" pravila Nicole, teď už vystrašená. „Myslíš to vážně?" Netrpělivě čekala, až se jí zotaví oslněné oči.

„Ano, myslím," ozval se Richard. „Vrať se na cestu… Tenhle divný keř mi omotal žluté úponky kolem paží a nohou… Už po mě lezou jacísi brouci a pijí krev ze škrábanců od trnů… a v keři je otvor, do kterého mě to pomalu vtahuje. Vypadá jako vzdálený příbuzný některých nejnepříjemnějších tlam, které jsem viděl v zoologické zahradě… Už dokonce vidím něco jako zuby."

Nicole rozpoznala v Richardově hlasu paniku. Udělala další krok směrem k němu, avšak světluška ji opět oslepila.

„Nic nevidím!" vykřikla. „Richarde, jsi tam ještě?"

„Ano," odpověděl. „Ale nevím, jak dlouho ještě budu."

Zaslechli zvuk zvířat pohybujících se rychle lesem současně s vysoko posazeným kvílením a pak Richarda obklopily tři temné postavy s podivnými zbraněmi. Oktopavouci zaútočili na masožravý keř jakýmisi spreji. Ve chviličce keř Richarda pustil a ukryl tlamu za množství svých větví.

Richard doklopýtal k Nicole a objal ji. Oba vykřikli: „Děkujeme vám," ale trojice oktopavouků zmizela v lese stejně rychle, jak se objevila. Ani Richard, ani Nicole si nevšimli, že se nad jejich hlavami opět vznášejí obě světlušky.

Nicole pečlivě Richarda prohlédla, kromě škrábanců a píchnutí však nenašla nic. „Myslím, že zůstanu chvíli na cestě," prohlásil s náznakem úsměvu."

„To pravděpodobně není špatný nápad," odvětila Nicole.

Když pokračovali v chůzi lesem, hovořili o tom, co se stalo. Richard byl ještě otřesený. „Větve u mého pravého ramene se roze-

stoupily," vyprávěl, „a objevil se tam ten otvor, původně velikosti baseballového míčku. A jak mě to táhlo tím směrem, otvor se zvětšoval." Otřásl se. „Pak jsem spatřil zoubky, kolem jeho celého obvodu. Právě jsem začal uvažovat, jaký to bude pocit být sněden, když dorazili naší přátelé oktopavouci."

„Tak co se tady děje?" tázala se Nicole o chvilku později. Opustili oblast květů a opět je obklopily stromy, podrost džungle a občasné zvuky zvířat.

„Ať se propadnu, jestli to vím," odvětil Richard.

Právě když Richard a Nicole začali pociťovat nesnesitelný hlad, les náhle skončil. Vyšli na volnou pláň. Před nimi, ve vzdálenosti asi dvou kilometrů, upoutala jejich pozornost velká zelená kopule.

„A teď, co je…"

„To je Smaragdové město, miláčku," řekl Richard. „Určitě ho poznáváš ze starého filmu… A uvnitř je Čaroděj Oz, připravený splnit všechna naše přání."

Nicole se usmála a políbila svého muže. „Ten čaroděj byl podvodník, víš," řekla. „Ve skutečnosti neměl žádnou moc."

„O tom by se dalo pochybovat," namítl Richard a zazubil se.

Zatímco si povídali, dvě světla, která je provázela, rychle odletěla k zelené kopuli a zanechala Richarda a Nicole téměř ve tmě. Vytáhli si z batohů kapesní svítilnu. „Něco mi napovídá, že jsme blízko konce našeho pochodu," pravil Richard a vykročil směrem ke Smaragdovému městu.

Ze vzdálenosti větší než kilometr dohlédli dalekohledem do bran města. V Richardovi i Nicole narůstalo vzrušení. „Myslíš, že je to domovské město oktopavouků?" tázala se Nicole.

„Ano, rozhodně," přisvědčil Richard. „Musí to být zajímavé město. Vrcholek té kopule je alespoň tři sta metrů nad zemí. Odhadoval bych, že plocha pod ní přesahuje deset kilometrů čtverečných…"

„Jaký máme plán, Richarde?" zeptala se Nicole, když byli jen asi šest set metrů daleko. „Prostě tam dojdeme a zabušíme na bránu?"

„A proč ne?" odvětil Richard a přidal do kroku.

Ve vzdálenosti dvě stě metrů od města se brána otevřela a vyšly z ní tři postavy. Richard a Nicole zaslechli výkřik a jedna z postav se

k nim rozběhla. Richard se zastavil a opět použil dalekohled. „Je to Ellie," zvolal. „A Eponine… Jsou s oktopavoukem."

Nicole už odhodila batoh a běžela po pláni. Popadla milovanou dceru do náruče a silou svého objetí ji zvedla ze země. „Ach, Ellie, Ellie," řekla a slzy se jí řinuly po tváři.

5

„To je náš přítel Archie… Hodně nám pomáhal po celou dobu, co jsme tady… Archie, představuji ti svou matku a otce."

Oktopavouk odpověděl sledem barev, který začal výraznou karmínovou, pak následovala tmavě zelená, levandulová, dvě různé žluti (jedna šafránová a druhá citrónová s náznakem šartrezské) a nakonec nachová. Pás barev úplně oběhl oktopavoukovu kulatou hlavu a pak zmizel v levé straně štěrbiny, vytvořené dvěma dlouhými rovnoběžnými prohloubeninami uprostřed tváře.

„Archie říká, že se s vámi rád setkává, zvláště potom, co o vás tolik slyšel," pravila Ellie.

„Ty dokážeš číst jejich barvy?" tázala se Nicole, pořádně šokována.

„Ellie je výborná," odpověděla za ni Eponine. „Naučila se jejich řeč velice rychle."

„Ale jak k nim mluvíš?" zeptala se Nicole.

„Mají neuvěřitelně ostrý zrak," odvětila Ellie, „a jsou pozoruhodně inteligentní… Archie a tucet dalších se už naučili odečítat mi ze rtů… Ale o tom všem si můžeme povídat později, mami. Nejdřív mi řekni něco o Nikki a o Robertovi. Jsou v pořádku?"

„Tvá dcera je každým dnem rozkošnější a hrozně jí scházíš… Ale obávám se, že Robert se ještě úplně nevzpamatoval. Pořád si dává vinu, že tě lépe nechránil…"

Oktopavouk Archie zdvořile několik minut sledoval osobní rozhovor, než poklepal Ellie na rameno, a pak jí připomněl, že rodiče jsou pravděpodobně unaveni a je jim chladno.

„Díky, Archie," řekla Ellie. „Ano, takhle je to naplánováno. Vy dva máte přijít do města, alespoň na dnešní noc a zítřek – udělali pro nás hned za branou jakési hotelové apartmá – a pozítří, nebo až si

pořádně odpočinete, se všichni vrátíme k ostatním. Archie půjde s námi.“

„Proč jste vlastně vy tři prostě nepřišli tam, kde jsme byli?“ zeptal se Richard po krátkém mlčení.

„Kladla jsem stejnou otázku, tati… A nikdy jsem na ni nedostala odpověď, kterou bych považovala za uspokojivou…“

Pásy barev na hlavě jejich přítele oktopavouka Ellie přerušily. „Dobrá,“ odpověděla oktopavoukovi, než se otočila opět k rodičům. „Archie tvrdí, že oktopavouci chtěli, abyste především vy dva měli jasnou představu, jak oktopavouci vlastně žijí – nicméně můžeme si o tom všem promluvit, až se ubytujeme.“

Ohromná brána Smaragdového města se otevřela, když čtyři lidé a jejich společník oktopavouk byli asi deset metrů před ní. Richard a Nicole nebyli připraveni na ohromující různorodost podivných pozoruhodných věcí, která se naskytla jejich zraku, když vešli do města. Přímo před nimi se nacházela široká třída s nízkými budovami bez mezer po obou stranách, která vedla k vysoké růžové a modré budově ve tvaru pyramidy vzdálené několik set metrů.

Richard a Nicole byli u vytržení, když udělali prvních pár kroků do města oktopavouků. Nikdo z nich nikdy nezapomene na ten neuvěřitelný první okamžik. Obklopil je kaleidoskop barev. Každý prvek města, včetně ulic, budov, nevysvětlených dekorací, které lemovaly třídu, rostlin v zahradě (pokud to skutečně byly rostliny) a velkého množství zvířecích stvoření, která pobíhala všemi směry (jak se zdálo), byl ozdoben zářivými barvami. Hned za branou, na zemi po Richardově a Nicolině levici, ležela stočena skupina čtyř velkých červů nebo hadů připomínajících kroutící se cukrovou třtinu, ovšem mnohem bohatěji zbarvených. Měli vysoko zvednuté hlavy, zjevně se snažili získat lepší pohled na cizí návštěvníky. Přes křižovatku, nacházející se padesát metrů před Richardem a Nicole, nesla jasně červená a žlutá zvířata s osmi nohami a s klepety podobnými humřím tlusté zelené tyče.

Byly tam samozřejmě desítky, možná stovky oktopavouků, kteří všichni přišli k bráně, aby aspoň zahlédli dva nejnovější lidské návštěvníky jejich města. Seděli ve skupinách před domy, stáli vedle hlavní třídy, dokonce i chodili po střeše. A všichni současně hovořili

svými jasnými pásy barev a zdůrazňovali tak nehybné dekorace pouliční scény dynamickými různobarevnými sprškami.

Nicole se rozhlédla kolem, přelétla pohledem každého z bizarních tvorů, kteří na ni zírali. Pak zaklonila hlavu a koukala na zelenou kopuli hodně vysoko nad hlavou. V některých místech spatřila jakési tenké ohebné žebrování, většinou však kopuli pokrýval tlustý zelený baldachýn.

„Strop je celý z rostoucí vinné révy a dalších rostlin, k nim patří zvířata podobná hmyzu, která sklízejí užitkové plody a květy," zaslechla vysvětlovat Ellie stojící vedle ní. „Je to dokonalý živý ekosystém, který má dodatečnou výhodu v tom, že je výborným příkrovem města. Chrání je před chladem Rámy a před jeho atmosférou. Až se zavře brána, uvidíš, jak příjemná je normální teplota uvnitř města."

Pod kopulí bylo rozmístěno asi dvacet velmi jasných zdrojů světla, značně větších než světlušky, které doprovázely Richarda a Nicole říší oktopavouků. Nicole se snažila prohlédnout si jedno z těch světel, rychle to však vzdala, protože bylo na její oči příliš jasné. *Pokud se nemýlím,* uvažovala, *všechno tohle osvětlení dodávají shluky těchto světlušek, které nás sem vedly.*

Byla to únava, nebo vzrušení, či kombinace obou, co způsobilo, že Nicole ztratila rovnováhu? Ať už z jakéhokoliv důvodu, zatímco zírala na zelenou kopuli nad sebou, Nicole začala mít pocit, jako kdyby se točila dokola. Zavrávorala a chytila se Richarda. Vzestup adrenalinu, který doprovázel její nevolnost, a náhlý strach u ní vyvolaly zrychlení srdeční činnosti.

„Co je s tebou, mami?" tázala se Ellie, vystrašená matčinou bledostí.

„To nic," odvětila Nicole, dýchala záměrně velmi pomalu a zhluboka. „To nic není… Jen se mi na chvilku udělalo nevolno."

Nicole se podívala dolů na zem, aby nabyla rovnováhu. Ulice byla dlážděná zářivě barevnými čtverci; které vypadaly jako keramika. Necelých padesát centimetrů před ní seděla na ulici tři z nejpodivnějších stvoření, jaká Nicole kdy spatřila. Byla velká asi jako míč na košíkovou. Jejich polokulové hořejšky byly z vlnícího se materiálu barvy berlínské modři, který poněkud připomínal jak lidský mozek, tak část medúzy plovoucí na povrchu vody. Ve středu této neustále se pohybující hmoty se nacházel tmavý kulatý otvor, z něhož

vystupovala dvě tenká tykadla, asi dvacet centimetrů dlouhá, s uzlinami nebo uzly, přibližně dva až tři centimetry od sebe. Když Nicole podvědomě ucukla a ustoupila, protože se instinktivně cítila těmito bizarními zvířaty ohrožena, jejich tykadla se otočila a trojice rychle odběhla ke kraji třídy.

Nicole se kvapně rozhlédla kolem. Pásy barev proudily kolem hlav všech oktopavouků, které viděla. Nicole věděla, že odsuzují její poslední reakci. Náhle se cítila nahá, ztracená a úplně zkrušená. Někde hluboko uvnitř se začal ozývat starý a mocný signál nebezpečí. Nicole se bála, že za chvíli začne křičet.

„Ellie," řekla potichu, „myslím, že toho mám pro dnešek dost… Můžeme už jít dovnitř?"

Ellie vzala matku pod paží a vedla ji ke vchodu do druhého domu na pravé straně třídy. „Oktopavouci pracovali ve dne v noci, aby upravili tuhle stavbu… Doufám, že to bude vyhovující."

Nicole neustále hleděla do ulice, avšak co viděla, už jí nedokázalo proniknout hlouběji do mysli. *To je sen*, myslela si, když jejím zorným polem prošla skupina hubených stvoření, která vypadala jako protáhlé kuželky na chůdách. *Takové místo doopravdy nemůže nikde existovat.*

„Já jsem se taky cítil trochu přetažený," řekl Richard. „Zažili jsme tu hrůzu v lese. A ušli jsme za tři dny dlouhou cestu, obzvláště pro staré lidi… Není překvapující, že tvá matka byla dezorientována – ta scéna venku byla fantastická."

„Než Archie odešel," pravila Ellie, „omluvil se třemi různými způsoby. Snažil se vysvětlit, že dovolili volný přístup k bráně, protože si mysleli, že tebe i matku to uchvátí… Nenapadlo ho, že by toho mohlo být trochu příliš…"

Nicole se v posteli pomalu posadila. „Nedělej si starosti, Ellie," řekla. „Doopravdy ještě nejsem tak vetchá… Asi jsem prostě na to nebyla připravená, obzvláště po takové námaze a vzrušení."

„Takže by sis chtěla ještě odpočinout, mami, nebo bys raději něco snědla?"

„Je mi dobře, skutečně," zopakovala Nicole. „Uděláme, co jste naplánovali… Mimochodem, Eponine," obrátila se na Francouzku, která toho od jejich počátečního pozdravení ještě před městem řekla velice málo, „musím se omluvit za naši nezdvořilost. Richard i já

jsme byli příliš zabráni do rozhovoru s Ellie a do pozorování všeho. .. Zapomněla jsem ti říct, že ti Max vzkazuje, že tě miluje. Musela jsem mu slíbit, že když tě uvidím, vyřídím ti, že mu hrozně chybíš.“

„Díky, Nicole,“ odvětila Eponine. „Myslela jsem na Maxe i na všechny ostatní každý den od doby, kdy nás sem oktopavouci dopravili.“

„Učíš se také řeč oktopavouků jako Ellie?“ zeptala se Nicole.

„Ne,“ odpověděla Eponine pomalu, „dělala jsem něco úplně odlišného…“ Rozhlédla se kolem po Ellie, která na chvilku odešla, asi zajistit večeři. „Fakticky,“ pokračovala Eponine, „jsem Ellie dva týdny skoro neviděla, dokud jsme nezačaly plánovat váš příchod.“

Na několik sekund se rozhostilo podivné mlčení. „Byly jste zde obě vězněny?“ zeptal se Richard potichu. „A přišly jste na to, proč vás unesli?“

„Ne, tak se to říct nedá,“ odvětila Eponine.

Povstala v malém pokoji. „Ellie,“ zakřičela, „jsi tam venku? Tvůj otec se mě vyptává…“

„Za chvíli,“ slyšeli všichni volat Ellie. Zanedlouho se vrátila do pokoje a oktopavouk Archie přišel za ní. Ellie porozuměla výrazu na otcově tváři. „Archie je dobrý,“ řekla. „A dohodli jsme se, že bude u toho, když vám budeme všechno vyprávět… Aby vysvětlil, vyjasnil a možná i zodpověděl otázky, které my nedokážeme…“

Oktopavouk se posadil mezi lidi a opět nastala odmlka. „Proč mám pocit, že tato celá scéna byla nacvičena?“ zeptal se nakonec Richard.

Znepokojená Nicole se naklonila a vzala dceru za ruku. „Nemáte pro nás nějaké špatné zprávy, že ne, Ellie? Řekly jste nám, že se s námi vrátíte…“

„Ne, mami,“ ujistila ji Ellie. „Je tady jen pár věcí, které vám já a Eponine chceme nejdříve povědět… Eponine, nechceš začít?“

Pásy barev proudily kolem oktopavoukovy hlavy, když Archie, který zřejmě pozorně sledoval hovor, změnil svou polohu, aby seděl pokud možno přímo proti Eponine. Ellie pečlivě pozorovala barevné pásy.

„Co říká?“ zeptala se Nicole. Byla ještě ohromená zběhlostí své dcery v řeči mimozemšťanů.

„Archie vás chce informovat, že o Eponine i o mne bylo dobře postaráno, že jsme žádným způsobem netrpěly a že nás oktopavouci

unesli, protože nedokázali přijít na to, jak s námi navázat nikoliv nepřátelský, ale komunikativní vzájemný vztah…“

„Únos není přesně správný způsob, jak začít,“ přerušil ji Richard.

„To všechno jsem už vysvětlila Archiemu i ostatním, táti,“ pokračovala Ellie, „proto chce, aby se to nyní vyjasnilo… Zacházeli s námi skvěle a neviděla jsem jediný náznak, že by jejich druh byl vůbec schopen nepřátelských skutků…“

„Dobrá,“ prohlásil Richard, „tvá matka i já chápeme sukus této preambule…“

Na chvilku je zdržel barevný komentář od Archieho. Poté, co Ellie vysvětlila oktopavoukovi význam slova „sukus“ a „preambule“, podívala se zase na rodiče. „Jsou opravdu úžasně inteligentní,“ řekla.

„Archie se mě nikdy neptal na význam nějakého slova víckrát než jednou.“

„Když jsem se sem dostala,“ začala Eponine, „Ellie právě začínala rozumět jejich řeči… Zpočátku bylo všechno hrozně zmatené… Ale po pár dnech jsme Ellie i já porozuměly, proč nás oktopavouci unesli.“

„Mluvily jsme o tom celý večer,“ skočila jí do řeči Ellie. „Vyvedlo nás to obě z míry… Nemohly jsme přijít na to, jak je možné, že věděli…“

„Věděli co?“ zeptal se Richard. „Omlouvám se, dámy, ale dělá mi potíže sledovat…“

„Věděli, že jsem měla RV-41,“ pravila Eponine. „A jak Archie, tak doktor Modrý, to je jiný oktopavouk, lékař – říkáme mu doktor Modrý, protože když mluví, jeho pás kobaltové modři se rozlévá daleko za normální hranice…“

„Počkej chvíli,“ řekla nyní Nicole a důrazně vrtěla hlavou. „Dejte mi čas, ať si to ujasním. Říkáte nám, že oktopavouci věděli, že Eponine má virus RV-41. Jak je to možné?“

Archie vyslal dlouhou barevnou sekvenci, kterou Ellie chtěla zopakovat. „Říká, že od našeho odchodu z Nového Edenu velice podrobně sledovali všechno, co jsme dělali. Oktopavouci z našich činů usoudili, říká Archie, že Eponine má nějakou nevyléčitelnou nemoc.“

Richard začal přecházet po pokoji. „To je jedno z nejúžasnějších prohlášení, jaké jsem kdy slyšel,“ řekl procítěně. Otočil se ke stěně, na okamžik ztracen ve svých myšlenkách. Archie připomněl Ellie, že

nerozumí, pokud Richard není tváří k němu. Richard se nakonec otočil. „Jak je to vůbec možné… Hele, Ellie, nejsou oktopavouci hluší?“

Když Ellie souhlasně přikývla, Richard a Nicole se naučili svůj první kousíček řeči oktopavouků. Archie vyslal široký karmínový pás (ukazující, že následující věta bude oznamovací – široký nachový pás, vysvětlila Ellie, vždy předchází tázací větu), sledovaný výrazným akvamarínovým.

„No, jestliže jsou hluší,“ zvolal Richard, „jak pro všechno na světě mohli vydedukovat, že máš RV-41, ledaže by byli mistry světa ve čtení myšlenek, nebo měli záznamy všech… Ne, ani pak to není možné.“

Znovu se posadil. Následovala další odmlka. „Mám pokračovat?“ zeptala se posléze Eponine. Richard přikývl.

„Jak jsem už řekla, doktor Modrý a Archie vysvětlili Ellie a mně, že jsou opravdu velmi pokročilí v biologii a medicíně… a když se budeme snažit s nimi spolupracovat, zjistí, jestli třeba nemají postup, kterým by mě dokázali vyléčit… Samozřejmě za předpokladu, že se budu chtít podrobit všem procedurám…“

„Když jsme se jich ptali, proč chtějí Eponine vyléčit,“ řekla Ellie, „doktor nám sdělil, že oktopavouci se snaží udělat velké přátelské gesto, něco, co by vydláždilo cestu k harmonickému vztahu mezi našimi dvěma druhy.“

Richarda i Nicole úplně ohromilo, co slyšeli. Pohlédli na sebe v nevíře. Ellie pokračovala.

„Protože jsem byla v jejich řeči ještě začátečnicí, bylo velice obtížné sdělit, co o RV-41 víme. Nakonec, po mnoha dlouhých a intenzivních jazykových lekcích, jsme byly schopny oktopavoukům povědět, co jsme znaly.“

„Ellie i já jsme se snažily vzpomenout si na všechno, co kdy Robert o nemoci řekl. Po celou dobu s námi byli doktor Modrý, Archie a další dva oktopavouci. Nikdy si neudělali jedinou poznámku, aspoň my jsme nic nepostřehly. Ale nikdy jsme jim nemusely podat stejnou informaci dvakrát.“

„Fakticky,“ dodala Ellie, „kdykoliv jsme se bezděčně opakovaly, upozornili nás, že toto jsme jim už řekly.“

„Asi před třemi týdny,“ pokračovala Eponine, „nám oktopavouci sdělili, že ukončili sbírání informací a že jsou hotovi provést na

mně jisté testy. Vysvětlili, že testy mohou být někdy bolestivé a že podle lidských měřítek jsou mimořádně nezvyklé…“

„Většina testů,“ vysvětlovala Ellie, „používala zavádění živých tvorů, některých mikroskopických a dalších, které Eponine skutečně viděla, do jejího těla – buď injekčně…“

„Nebo tak, že stvoření vstupovala mými, no, soudím, že nejlepší slovo by bylo tělesnými otvory.“

Zde Archie Eponine přerušil a tázal se na význam slov „injekčně“ a „tělesné otvory“. Zatímco Ellie vysvětlovala, Nicole se naklonila k Richardovi a zeptala se: „Zní ti to povědomě?“

Richard přikývl. „Ale já jsem nikdy s nimi nekomunikoval, aspoň si na nic nepamatuju… Byl jsem izolován…“

„Zažila jsem už v životě hrozné pocity,“ vyprávěla Eponine, „ale nic takového, co jsem cítila toho dne, kdy pět nebo šest maličkých červů, ne větších než špendlík, vlezlo do dolní části mého těla.“ Otřásla se. „Řekla jsem si, že když přežiju dny invaze do svého břicha, nebudu si už nikdy stěžovat na nějaké tělesné nepohodlí.“

„Věřila jsi, že oktopavouci budou schopni tě vyléčit?“ zeptala se Nicole.

„Zpočátku ne,“ odvětila Eponine. „Ale jak dny ubíhaly, začala jsem si myslet, že je to možné. Určitě jsem viděla, že mají lékařské schopnosti zcela odlišné od našich… A měla jsem pocit, že dělají pokroky…

Pak se jednoho rána, když už testování skončilo, ukázala v mém pokoji Ellie – celou tu dobu jsem byla někde jinde ve městě, asi v jejich ekvivalentu naší nemocnice – a řekla mi, že oktopavouci virus RV-41 izolovali a pochopili, jak ve svém hostiteli, tedy ve mně, pracuje. Požádali Ellie, aby mi řekla, že mi do těla zavedou ‚biologické agens‘, které virus RV-41 vyhledá a zcela jej zničí. Agens nebude schopné snížit poškození už virem způsobené, které u mne nebylo tak velké, jak mne prostřednictvím Ellie ujistili, ale úplně odstraní z mého těla RV-41.“

„Požádali mě, abych také Eponine vysvětlila, že agens může mít jisté vedlejší účinky. Nevěděli přesně, co očekávat, protože je samozřejmě nikdy předtím na lidech nevyzkoušeli, ale jejich ‚modely‘ předpověděly nutkání ke zvracení a možná bolesti hlavy.“

„Měli pravdu s nutkáním ke zvracení,“ pokračovala Eponine. „Zvracela jsem dva dny každé tři až čtyři hodiny. Na konci té doby

se kolem mé postele shromáždili doktor Modrý, Archie, Ellie a další oktopavouci, aby mi řekli, že jsem vyléčená.“

„Cožeee?“ vyhrkl Richard a zase vyskočil na nohy.

„Ach, Eponine,“ pravila okamžitě Nicole, „jsem tak šťastná.“ Vstala a objala svou přítelkyni.

„A ty tomu věříš?“ tázal se Richard Nicole. „Ty věříš, že oktopavoučí lékaři, kteří nemůžou dost dobře chápat, jak funguje lidské tělo, by dokázali za několik dnů uskutečnit to, co tvůj brilantní zeť a jeho spolupracovníci v nemocnici nedokázali za čtyři roky?“

„Proč ne, Richarde?“ opáčila Nicole. „Kdyby to udělal Orel v Uzlu, akceptoval bys to okamžitě. Proč by oktopavouci nemohli být v biologii daleko pokročilejší než my? Vzpomeň si na všechno, co jsme viděli…“

„Dobrá,“ uznal Richard. Několikrát zavrtěl hlavou a pak se obrátil k Eponine. „Promiň,“ omlouval se, „ale je pro mě prostě těžké… Blahopřeji. Mám z toho také velkou radost.“ Neohrabaně Eponine objal.

Zatímco si povídali, někdo nehlučně naskládal čerstvou zeleninu a vodu hned za jejich dveře. Nicole našla věci na jejich hostinu, když šla použít koupelnu.

„To musel být úžasný zážitek,“ řekla Nicole Eponine, když se vrátila do místnosti, kde seděli všichni ostatní.

„To je záměrně zdrženlivé vyjádření,“ usoudila Eponine. Usmála se. „I když cítím celým srdcem, že jsem vyléčená, nemůžu se už dočkat, až mi to potvrdíš ty a doktor Turner.“

Richard i Nicole byli po bohaté večeři oba nesmírně unaveni. Ellie řekla rodičům, že má ještě jisté další věci, které s nimi chce probrat, že však počká, až se oba vyspí.

„Rád bych si vzpomněl na víc z období, kdy jsem byl u oktopavouků, než jsme dorazili do Uzlu,“ pravil Richard, když ležel s Nicole na velké posteli, kterou jim jejich hostitelé připravili. „Pak bych možná lépe porozuměl svým pocitům o událostech, které nám Ellie a Eponine vylíčily.“

„Ještě pochybuješ o tom, že je vyléčená?“ zeptala se Nicole.

„Já nevím,“ odvětil Richard. „Ale připouštím, že je mi záhadou rozdíl v chování těchto oktopavouků a těch, kteří mne vyšetřovali a testovali před lety… Nedovedu si představit, že oktopavouci v Rá-

movi II by mě vůbec někdy zachraňovali před masožravou rostlinou.“

„Možná jsou oktopavouci schopni široce proměnlivého chování. To zcela určitě platí o lidech. Ve skutečnosti to platí pro všechny vyšší savce na Zemi. Proč bys čekal, že všichni oktopavouci budou stejní?“

„Vím, že řekneš, že trpím xenofobií,“ pravil Richard, „ale je pro mne těžké akceptovat tyhle ‚nové‘ oktopavouky. Zdají se mi příliš hodní, než aby to byla pravda. Jako bioložka, co si myslíš, jakou za to dostávají odměnu, abych použil tvých slov, že jsou k nám ‚hodní‘?“

„To je logická otázka, miláčku,“ odvětila Nicole, „a já na ni neumím odpovědět. Idealista ve mně chce však věřit, že jsme se setkali s druhem, který se většinu času chová morálně, protože konání dobra je jeho vlastní odměnou.“

Richard se zasmál. „Mohl jsem tuto odpověď čekat. Obzvláště po naší diskuzi o Sisyfovi v Novém Edenu.“

6

„Jejich řeč by tě fascinovala, tati,“ říkala Ellie, když se Nicole konečně po jedenácti hodinách spánku probudila. Richard a Ellie už snídali. „Je ohromně matematická. Používají celkem čtyřiašedesát barev, ale jen jedenapadesát je takových, které bychom mohli nazvat abecedními. Dalších třináct je vysvětlujících – používají se k určení časů nebo jako střadače, nebo k označení komparativu a superlativu. Jejich řeč je opravdu velice elegantní.“

„Nedovedu si představit, jak může být jazyk elegantní – tvá matka je rodilý lingvista,“ prohlásil Richard. „Dokázal jsem se naučit číst německy, ale mé schopnosti mluvit byly hrozné.“

„Dobré ráno všem,“ pravila Nicole a protáhla se v posteli. „Co je ke snídani?“

„Jakási nová zelenina…, nebo je to možná ovoce, protože se to opravdu nepodobá ničemu v našem světě… Téměř všechno, co oktopavouci jedí, bychom pravděpodobně nazvali rostlinou, protože to získává energii ze světla. Červi jsou jediná věc z jejich pravidelného jídelníčku, která nezískává svou energii primárně z fotonů.“

„Takže všechny ty rostliny na polích, kolem kterých jsme šli, jsou živeny jistou formou fotosyntézy?“

„Něčím podobným,“ odvětila Ellie, „pokud jsem dobře pochopila, co mi řekl Archie… V oktopavoučím světě je velice málo toho, co se nějak nevyužívá… Ta stvoření, kterým ty a táta říkáte ‚ohromné světlušky‘, se vznášejí nad každým polem po přesně plánovanou dobu každý týden nebo měsíc… A všechna voda se obhospodařuje stejně pečlivě jako fotony.“

„Kde je Eponine?“ ptala se Nicole, zatímco přehlížela jídlo rozložené na stole uprostřed místnosti.

„Šla si sbalit věci,“ odpověděla Ellie. „Kromě toho si myslela, že by se neměla zúčastnit dnešního ranního rozhovoru.“

„Dostaneme opět šok jako včera večer?“ tázala se bezstarostně Nicole.

„Možná,“ řekla Ellie pomalu. „Já doopravdy nevím, jak budete reagovat… Chcete dokončit snídani, než začneme, nebo mám říct Archiemu, že jsme připraveni?“

„Chceš říct, že oktopavouk se rozhovoru zúčastní, a Eponine ne?“ zeptal se Richard.

„Ona se tak rozhodla,“ řekla Ellie. „Kromě toho, Archie, aspoň ve své funkci jako představitel oktopavouků, má k předmětu našeho hovoru mnohem blíž než Eponine.“

Richard a Nicole na sebe pohlédli. „Máš tušení, o čem je řeč?“ zeptal se Nicole Richard.

Nicole zavrtěla hlavou. „Ale mohli bychom začít,“ pravila. Když se Archie posadil mezi Wakefieldovy, Ellie oznámila rodičům, a všichni se tomu zasmáli, že tentokrát „preambuli“ podá Archie. Ellie překládala, místy s váháním, když Archie začal omluvou Richardovi za způsob, jímž s Richardem před lety zacházeli Archieho „bratranci“. Archie vysvětlil, že tamti oktopavouci, s nimiž se lidé setkali na Rámovi II, než dorazili do Uzlu, pocházeli z oddělené, odštěpené kolonie, pouze vzdáleně příbuzné oktopavoukům, kteří jsou nyní na kosmické lodi. Archie zdůraznil, že oktopavouci jako druh dospěli k závěru o důležitosti velké válcové kosmické lodi až potom, kdy do sféry jejich vlivu přiletěl Ráma III.

Několik příslušníků té druhé kolonie oktopavouků, „výrazně méněcenné skupiny“, jak se vyjádřil Archie (toto bylo jedno z míst, kde ho Ellie požádala o zopakování toho, co řekl), kteří přežili, zbylo

ještě na Rámovi III, když se na kosmickou loď brzy po startu vysadila nynější kolonie oktopavouků. Byla pečlivě vybrána, aby reprezentovala svůj druh. Příslušníci druhé skupiny, kteří přežili, byli z kosmoletu odstraněni, ale všechny jejich záznamy se zachovaly. Archie a ostatní z jeho kolonie zjistili podrobnosti o tom, co se tehdy Richardovi přihodilo, a rádi by se nyní za to zacházení omluvili.

„Takže celá tato preambule, kromě toho že je fascinující, je promyšlenou omluvou určenou mně?“ zeptal se Richard.

Ellie přikývla a Archie vyslal širokou karmínovou následovanou zářivým akvamarínem.

„Ráda bych se na něco zeptala, než budeme pokračovat,“ ozvala se Nicole. Otočila se k oktopavoukovi. „Z toho, co jste nám řekl, předpokládám, že vy a vaše kolonie jste nastoupili na Rámu III během doby, kdy jsme všichni spali. Věděli jste, že tam jsme?“

Archie odpověděl, že oktopavouci předpokládali, že lidé žijí ve vzdáleném severním habitatu. Nevěděli to však jistě, dokud nedošlo k prvnímu narušení vnějšího uzávěru lidského habitatu. V té době byla už oktopavouci kolonie na svém místě dvanáct pozemských roků.

„Archie trval na tom, že se omluví sám,“ prohlásila Ellie. Pohlédla na otce a čekala na jeho odpověď.

„Díky, přijímám, řekl bych,“ odvětil Richard. „Ačkoliv nemám tušení, co předpisuje protokol…“

Archie požádal Ellie, aby definovala „protokol“. Nicole se zasmála a prohlásila: „Richarde, ty jsi někdy tak škrobený.“

„Zkrátka a dobře,“ řekla opět Ellie, „abychom ušetřili čas, povím vám všechno ostatní sama. Podle Archieho ukazují záznamy z odštěpenecké kolonie, že na tobě provedli řadu pokusů, většinu z nich nezákonných v těch koloniích oktopavouků, které Archie označuje za ‚vysoce rozvinuté‘. Jeden pokus, tati, jak jsi často tvrdil, spočíval v tom, že ti do mozku zavedli specializované mikroby, aby ti vymazali paměť na dobu, kdy jsi u nich byl. Oznámila jsem Archiemu a ostatním, že pokus byl z větší části, ale ne úplně, úspěšný…

Nejsložitější experiment, který na tvém těle provedli, byl pokus změnit tvé sperma. Odštěpenecká kolonie oktopavouků nevěděla o tom, kam Ráma směřuje, o nic víc než naše rodina. Mysleli si, že lidé a oktopavouci budou na něm možná existovat vedle sebe po staletí,

snad i po celé věky. Rozhodli se proto, že je absolutně nutné, aby oba druhy dokázaly mezi sebou komunikovat.

Pokusili se tedy změnit chromozomy v tvém spermatu, aby tví potomci měli rozšířené jazykové schopnosti i větší vizuální rozlišení barev. Krátce a dobře, snažili se o genetické inženýrství. A to na mně – protože já jsem jediné dítě, které se tobě a matce narodilo po tvé dlouhé odysee – abych s nimi byla schopna bez velkých potíží komunikovat. Aby toho dosáhli, zavedli ti do těla řadu speciálních tvorů…“

Ellie se odmlčela. Richard i Nicole na ni v úžasu zírali.

„Takže ty jsi jakýsi hybrid?“ tázal se Richard.

„Možná trošinku,“ zasmála se Ellie, aby zmírnila napětí. „Pokud jsem tomu správně porozuměla, změnili pouze několik tisíc ze tří miliard kilobází, které definují naše genomy… A když už o tom hovoříme, oktopavouci by si rádi ověřili, v zájmu svého vědeckého výzkumu, že jsem skutečně výsledkem genetického inženýrství. Rádi by od vás dostali vzorky krve a dalších tkání, aby mohli nepochybně potvrdit, že jsem nemohla vzniknout z ‚normálního‘ spojení vás dvou. Pak budou s jistotou vědět, že mé nadání pro jejich řeč je skutečně výsledkem ‚inženýrství‘ a nejen neuvěřitelně šťastná náhoda.“

„K čemu je to v této chvíli dobré?“ zeptal se Richard. „Řekl bych, že vše, na čem záleží, je tvá schopnost komunikovat…“

„Překvapuješ mě, otče – ty, který jsi vždy byl touhou po poznání přímo posedlý… Oktopavoučí společnost klade informace na nejvyšší místo stupnice hodnot. Jsou si v podstatě jisti, na základě testů, které na mně provedli, a záznamů odštěpenecké skupiny, že jsem opravdu výsledkem pozměněného spermatu. Avšak podrobné prozkoumání vašich genomů by jim to dovolilo potvrdit.“

„Dobrá,“ pravila Nicole po pouze krátkém zaváhání. „Já souhlasím.“ Přešla k Ellie a objala ji. „Ať se stalo cokoliv, jsi má dcera a mám tě z celého srdce ráda.“ Nicole se ohlédla na Richarda. „A jsem si jistá, že otec bude souhlasit, jakmile si najde čas, aby si to promyslel.“

Nicole pohlédla na oktopavouka a usmála se. Archie vyslal širokou karmínovou sledovanou užší kobaltovou modří a jasně žlutou. Věta v řeči oktopavouků znamenala: „Děkuji vám.“

Příštího rána Nicole litovala, že se nezeptala na více věcí, než souhlasila, že pomůže oktopavoukům v jejich vědeckém výzkumu. Hned po snídani se v malém apartmá k jejich stálému společníku Archiemu připojili další dva oktopavouci. Jeden z nově příchozích, jehož Ellie představila jako „doktor Modrý – nejvýznamnější lékařský badatel“, vysvětlil Nicole, co se bude dít. U Richarda bude postup jednoduchý a přímočarý. Oktopavouci v podstatě chtěli jen tolik údajů, aby potvrdili historický záznam jeho dávné návštěvy v odštěpenecké kolonii.

Co se týká Nicole, neobsahuje jejich databáze žádné fyziologické údaje o ní. Protože oktopavouci z podrobného vyšetření Ellie už zjistili, že ve způsobu, jímž se vyjadřují lidské genetické charakteristiky potomka, dominuje příspěvek matky, bude třeba podstoupit složitější proceduru. Doktor Modrý navrhl provést na Nicole komplexní sadu testů, z nichž nejdůležitější využívaly ke sběru dat uvnitř jejího těla dvanáct maličkých spirálovitých tvorů, asi dva centimetry dlouhých a tenkých jako špendlík. Nicole cítila hrůzu, když lékař oktopavouk zvedl ekvivalent sáčku z umělé hmoty a Nicole poprvé spatřila svíjející se sliznatá stvoření, která budou v ní.

„Myslela jsem si, že potřebujete jen můj genetický kód,“ namítla Nicole, „a ten je v každé buňce… Nemělo by být nutné.

Jasné barvy obkroužily hlavu oktopavouka, když doktor Modrý Nicole přerušil, než mohla dokončit svůj protest. „Naše postupy získávání informací o genomech,“ řekl doktor Modrý prostřednictvím Ellie, „nejsou ještě příliš pokročilé. Naše metody dávají nejspolehlivější výsledky, když máme mnoho buněk odebraných z několika různých orgánů a biologických subsystémů.“

Lékař pak Nicole zdvořile poděkoval za její spolupráci, končil sledem pásů kobaltové modři a jasně žluté, kterou se už naučila interpretovat. Modrá část výrazu „děkuji vám“ se mu rozlila dolů po straně hlavy a vytvořila překrásný vizuální efekt, který na okamžik pobavil lingvistu v Nicole. *Takže udržování těch barevných pásů ve stejnoměrné šíři musí být naučené chování,* pomyslela si. *A náš doktor Modrý má jistou vadu řeči.*

Nicolina pozornost byla za chviličku násilně navrácena k nadcházející proceduře. Doktor Modrý vysvětlil, že spirálovitá stvoření se jí zavrtají skrz kůži do těla a potom tam půl hodiny zůstanou. *Hrůza,* napadlo Nicole okamžitě, *jsou jako pijavice.*

Jednu jí dal na předloktí. Nicole zvedla ruku před obličej a pozorovala malé zvířátko, jak si provrtává cestu kůží. Nicole necítila nic, když do ní stvořeníčko vnikalo. Jakmile však zmizelo, bezděčně se otřásla.

Nyní Nicole požádali, aby si lehla na záda. Doktor Modrý jí pak ukázal dva malé osminohé tvorečky, jednoho červeného a jednoho modrého, velké jako octomilka. „Možná brzy pocítíte jistý nepříjemný tlak," sdělil doktor Modrý Nicole prostřednictvím Ellie, „až spirálnatci dorazí do vašich vnitřních orgánů. Tito malí chlapíci mohou posloužit k anestezii, jestli budete chtít zmírnit bolest." Za necelou minutu Nicole pocítila v hrudi ostré píchání. Její první myšlenkou bylo, že se jí něco zařezává do jedné srdeční komory. Když doktor Modrý spatřil, jak se jí bolestí zkřivila tvář, umístil jí dva anestetické broučky na krk. V několika sekundách se Nicole ocitla v podivném stavu mezi bdělostí a spánkem. Slyšela ještě hlas Ellie, která jí vysvětlovala, co se děje, necítila však nic, k čemu docházelo v těle.

Nicole si uvědomila, že upřeně hledí na přední část hlavy doktora Modrého, který dohlížel na celou proceduru. Ke svému úžasu si pomyslela, že začíná v jemném povrchu vrásek obličeje oktopavouka rozeznávat vyjádření pocitů. Vzpomněla si, jak si kdysi jako dítě byla jista, že viděla smích na tváři svého oblíbeného psa. *Je toho tolik k vidění*, problesklo jí povznesenou myslí, *mnohem víc, než my kdy využijeme.*

Nicole se cítila úžasně, plná pohody. Krátce zavřela oči a když je opět otevřela, byla desetiletou holčičkou plačící vedle otce, když rakev její matky pohlcovaly plameny v pohřebním obřadu, patřičném pro královnu z rodu Senoufo. Přistoupil k ní stařec, její pradědeček Omeh, s nasazenou strašidelnou maskou, aby odehnal všechny démony, kteří by se mohli pokusit provázet její matku do posmrtného života, a vzal ji za ruku. „Je to tak, jak prorokovaly staré kroniky, Ronato," pravil a užil Nicolino jméno v jazyku rodu Senoufo, „naše krev byla rozptýlena ke hvězdám."

Pestrobarevná maska šamana se rozplynula v jiné sérii barev, tentokrát v pásech, běžících kolem hlavy doktora Modrého. Nicole opět slyšela Elliin hlas. *Má dcera je hybrid*, uvažovala bez emocí. *Porodila jsem něco, co je víc než člověk. Začala nová forma vývoje.*

Její mysl opět odplula a Nicole se stala velkým ptákem-letadlem plujícím vysoko ve tmě nad savanami Pobřeží slonoviny. Opustila

Zemi, ukázala záda Slunci a řítila se jako raketa k temnotě a prázdnu za Sluneční soustavou. V mysli jasně viděla Omehovu tvář. „Ronato," volal do nočního nebe na Pobřeží slonoviny, „nezapomeň. Jsi ta, která byla vyvolena."

Mohl to doopravdy vědět, přemýšlela Nicole, stále ještě v zóně soumraku mezi spánkem a bděním, *před všemi těmi roky, v Africe, na Zemi? A pokud ano, jak? Anebo má vědění ještě další rozměr, který právě začínáme chápat?*

Richard s Nicole spolu seděli v přítmí. Zůstali na chvilku sami. Ellie a Eponine odešly s Archiem dokončit přípravy na zítřejší ranní odchod.

„Byla jsi celý den málomluvná," řekl Richard.

„Ano, byla," přisvědčila Nicole. „Cítila jsem se divně, téměř omámená, od poslední procedury dnes ráno… Má paměť je nezvykle aktivní. Přemýšlela jsem o rodičích. A o Omehovi. A o vizích, které jsem měla před lety."

„Překvapily tě výsledky testů?" tázal se po krátké odmlce Richard.

„Vlastně ne. Myslím, že se nám toho tolik přihodilo… A víš, Richarde, ještě si pamatuju, když byla Ellie počata… Ještě jsi ve skutečnosti nebyl sám sebou."

„Hovořil jsem dnes odpoledne dost dlouho s Ellie a Archiem, zatímco jsi spala. Změny, které v Ellie oktopavouci přivodili, jsou trvalé, jako mutace. Nikki má pravděpodobně něco z těchže rysů – závisí to na přesné genetické směsi. Ovšem u ní budou další generací zředěny…"

Richard myšlenku nedokončil. Zívl a vzal Nicole za ruku. Několik minut spolu seděli mlčky, až Nicole mlčení přerušila.

„Richarde, pamatuješ si, jak jsem ti vyprávěla o kronikách rodu Senoufo? O ženě z rodu, dceři královny, které bylo předpovězeno, že přinese krev rodu Senoufo ‚až na hvězdy'?"

„Matně," odpověděl Richard. „Už jsme o tom hodně dlouho nehovořili."

„Omeh si byl jistý, že já jsem tou ženou z kronik. Nazýval ji ‚ženou bez protějšku'. Myslíš si, že existuje možnost získat vědomosti o budoucnosti?"

Richard se zasmál. „Všechno v přírodě se řídí jistými zákony. Tyto zákony lze vyjádřit jako diferenciální rovnice v čase. Když budeme přesně znát počáteční podmínky systému v libovolné dané epoše a přesné rovnice vyjadřující přírodní zákony, pak teoreticky můžeme předpovědět všechny výsledky. Samozřejmě nemůžeme, protože naše znalosti jsou vždy nedokonalé a pravidla chaosu omezují použitelnost našich metod odhadu…“

„Předpokládej,“ řekla Nicole a opřela se o loket, „že existovali jedinci nebo dokonce skupiny bez znalostí matematiky, kteří nějak dokázali vidět nebo cítit zákony i počáteční podmínky, o nichž ses zmiňoval. Nemohli třeba intuitivně vyřešit alespoň část tvých rovnic a předpovědět budoucnost pomocí své schopnosti, kterou nemůžeme modelovat ani kvantifikovat?“

„To je možné,“ připustil Richard. „Ale nezapomeň, mimořádná tvrzení vyžadují…“

„…mimořádný důkaz. Já vím,“ doplnila Nicole. Na okamžik se odmlčela. „Pak bych ráda věděla, co je osud. Je to něco, co si my lidé vymýšlíme až posléze? Nebo je to reálné? A pokud osud skutečně existuje, jak jej lze vysvětlit fyzikálními zákony?“

„Nepochopil jsem tě, drahá,“ řekl Richard.

„Je to zmatené i pro mne,“ připustila Nicole. „Jsem, kdo jsem, protože mi osud od počátku určil, jak tvrdil Omeh, když jsem byla holčička, cestovat do vesmíru? Anebo jsem osobou, kterou jsem, díky všem volbám, které jsem osobně vykonala, a dovednostem, které jsem uvědoměle nabyla?“

Richard se opět zasmál. „Teď jsi velice blízko jednomu ze základních filozofických hlavolamů. Sporu mezi boží všemohoucností a lidskou svobodnou vůlí.“

„Tam jsem nechtěla být,“ rozjímala Nicole. „Nemohu se jen zbavit pocitu, že nic z toho, co se přihodilo v mém absolutně neuvěřitelném životě, by pro Omeha nebylo překvapením.“

7

Jejich snídaně před odchodem byla hostinou. Oktopavouci dodali více než tucet různých druhů ovoce a zeleniny a také horkou hustou kaši uvařenou, jak řekli Archie a Ellie, z vysokých travin rostou-

cích severně hned vedle elektrárny. Při jídle se Richard zeptal oktopavouka, co se stalo s mladými létavci Tammy a Timmym a rovněž s manovými melouny a materiálem přisedliny. Přetlumočená, poněkud neurčitá odpověď, že všem ostatním druhům se vede dobře, ho neuspokojila.

„Podívej se, Archie," řekl Richard svým charakteristickým strohým způsobem. Cítil se už se svým mimozemským hostitelem dost uvolněně, aby nepovažoval za nutné být přehnaně zdvořilý. „Mám o tyto tvory více než běžný zájem. Zachránil jsem je a sám jsem se o ně od narození staral. Rád bych je viděl, třeba jen krátce… Myslím si, že za jakýchkoliv okolností si zasloužím na svou otázku určitější odpověď."

Archie vstal, vyloudal se ze dveří apartmá a za několik minut se vrátil. „Zařídili jsme pro vás, že létavce dnes při cestě k vašim přátelům sám uvidíte," řekl. „Co se týká dalších druhů, dvě vejce právě dokončila líhnutí a jsou ve fázi myrmikotích kojenců. Jejich vývoj se pečlivě sleduje na druhé straně naší říše a není možné, abyste je navštívil."

Richardovi se rozjasnila tvář. „Dvě se vylíhla! Jak jste to dokázali?"

„Vejce přisedlin se musí na měsíc vašeho času umístit do teplotně kontrolované tekutiny, než se embryo vůbec začne vyvíjet," překládala velice pomalu Ellie Archieho barvy. „Teplota se musí udržovat ve velice úzkém rozmezí, méně než jeden stupeň podle vašich měřítek, na hodnotě, která je optimální pro myrmikotí formu druhu. Jinak k procesům vývoje a růstu nedojde."

Richard vyskočil. „Tak to je to tajemství," zvolal, skoro křičel. „Sakra, měl jsem na to přijít. Určitě jsem měl spoustu klíčů, jednak z podmínek uvnitř jejich habitatu, jednak z nástěnných maleb, které mi ukazovali…" Začal přecházet po pokoji. „Ale jak to oktopavouci věděli?" řekl zády k Archiemu.

Archie odpověděl rychle, poté, co mu Ellie dotaz zopakovala. „Měli jsme informace z předchozí oktopavoučí kolonie. Jejich záznamy vysvětlovaly celou metamorfózu přisedlin."

Richardovi se to zdálo příliš jednoduché. Poprvé pojal podezření, že mu jeho mimozemský kolega možná neříká celou pravdu. Richard se chtěl ještě ptát dál, když do apartmá vešel doktor Modrý, sledován třemi dalšími oktopavouky. Dva z nich nesli velký šesti-

úhelníkový předmět zabalený v materiálu, který se podobal papíru. „Co to je?“ zeptal se Richard.

„Proběhne naše oficiální slavnost na rozloučenou,“ odpověděla Ellie. „S darem od obyvatel města.“

Jeden z nových oktopavouků požádal Ellie, aby se všichni lidé shromáždili venku na ulici k slavnosti před odchodem. Lidé si vzali své věci a vyšli chodbou ven do jasnějších světel. Nicole překvapilo, co spatřila. Kromě oktopavouků, kteří vyšli z jejich apartmá za nimi, byla třída opuštěná. Dokonce i barvy zahrad se zdály tlumenější, jako by se před dvěma dny, kdy Richard a Nicole přišli, veškerým okolním hemžením dočasně zjasnily. „Kde jsou všichni?“ zeptala se Nicole Ellie.

„Je to záměrně velice tiché,“ odvětila jí dcera. „Oktopavouci vás nechtěli opět ohromit.“

Pět oktopavouků se uprostřed třídy postavilo do řady, budovu ve tvaru pyramidy měli přímo za sebou. Dva oktopavouci na pravé straně mezi sebou drželi šestiúhelníkový balík. Byl větší než oni. Čtyři lidé se seřadili proti oktopavoukům, přímo před bránou do města. Oktopavouk uprostřed, kterého Ellie nakonec představila jako „Hlavního Optimalizátora“ (po několika neúspěšných pokusech najít přesně správné lidské slovo pro popis povinností vůdce oktopavouků, jak je vylíčil Archie), vystoupil vpřed a začal mluvit.

Hlavní Optimalizátor vyjádřil svou vděčnost Richardovi, Nicole, Ellie a Eponine, ke každému „děkuji vám“ přidal osobní poznámku a řekl, že doufá, že tento krátký vzájemný styk bude „prvním z mnoha“, které povedou k většímu porozumění mezi oběma druhy. Oktopavouk pak sdělil, že Archie se vrátí s lidmi nejen proto, aby vzájemné styky mohly pokračovat a rozvíjet se, nýbrž i proto, aby demonstroval ostatním lidem, že nyní existuje mezi oběma druhy vzájemná důvěra.

Během krátké pauzy popolezl Archie do prostoru mezi oběma řadami a Ellie ho symbolicky přivítala v odcházející skupině. Dva oktopavouci na pravé straně potom odhalili dar. Byla to nádherná podrobná malba pohledu, který se Richardovi a Nicole naskytl v okamžiku jejich vstupu do Smaragdového města. Obraz byl natolik jako živý, že Nicole na okamžik ohromil. O chviličku později přistoupili všichni lidé blíž k malbě, aby si prohlédli podrobnosti. Na obraze byla všechna podivná stvoření, včetně tří vibrujících tvorů

zbarvených berlínskou modří, jejichž dvě dlouhá vztyčená uzlovitá tykadla zvedající se vzhůru z třesoucího se těla připomněla Nicole, jak byla předešlého dne dezorientována.

Když si prohlížela obraz a přemýšlela, jak byl vytvořen, připamatovala si, že při skutečném pohledu na tu scénu téměř omdlela. *Měla jsem tehdy předtuchu nebezpečí?* uvažovala. *Nebo to bylo něco jiného?* Odhlédla od obrazu a pozorovala oktopavouky, kteří mezi sebou rozmlouvali. *Možná to bylo zjevení*, hloubala, *okamžitý nával poznání něčeho, co je daleko mimo mé chápání. Jakási síla nebo moc, kterou nikdy předtím žádná lidská bytost nezažila.* Po zádech jí přeběhl mráz, když se brána Smaragdového města začala otvírat.

Richard chtěl vždy všechno pojmenovat. Po necelé minutě podrobného prohlížení tvorů, na nichž měli jet, je nazval „pštrososaury".

„To neukazuje velkou představivost, miláčku," peskovala ho Nicole.

„Možná ne," připustil, „ale je to perfektní popis. Vypadají přesně jako ohromný pštros s tváří a krkem jednoho z těch býložravých dinosaurů."

Tvorové měli čtyři nohy podobné ptačím, měkké opeřené tělo s mísou vyhloubenou uprostřed, kde mohli pohodlně sedět čtyři lidé, a dlouhý krk, který se dal natáhnout v libovolném směru na tři metry. Protože nohy byly asi dva metry dlouhé, mohl krk dosáhnout bez potíží až na zem.

Oba pštrososauři byli překvapivě rychlí. Archie, Ellie a Eponine jeli na jednom z tvorů, který měl ke straně přivázán jakýmsi druhem motouzu velký šestiúhelníkový, obraz. Nicole a Richard jeli sami na druhém pštrososaurovi. Zvířata neměla otěže ani jiné patrné prostředky k ovládání; než však skupina ze Smaragdového města odjela, Archie strávil skoro deset minut tím, že k pštrososaurům „mluvil".

„Vysvětluje jim celou trasu," řekla tehdy Ellie. „A také naznačuje, co mají dělat v případě nehody."

„Nehody jakého druhu?" zvolal Richard, ale Ellie na odpověď prostě pokrčila rameny.

Zpočátku se Richard i Nicole drželi „peří", které obklopovalo mísu, v níž seděli, avšak po několika minutách se uvolnili. Jízda byla velmi plynulá, houpavý pohyb velmi malý. „Myslíš si," zeptal se

Richard, když se Smaragdové město ztratilo z dohledu, „že se tato zvířata takhle přirozeně vyvinula, s takovou skoro perfektní mísou uprostřed? Nebo je oktopavoučí genetický inženýr nějak vyšlechtil pro dopravu?“

„O tom nemám nejmenších pochyb,“ odvětila Nicole. „Jsem přesvědčená, že většina živých tvorů, s nimiž jsme se setkali, určitě včetně těch tmavých svíjejících se spirálovitých tvorů, kteří se mi zavrtávali skrze kůži do těla, byla pro danou funkci navržena oktopavouky. Jak by tomu mohlo být jinak?“

„Ale nemůžeš si myslet, že tato zvířata byla navržena u rýsovacího prkna,“ namítl Richard. „To by znamenalo neuvěřitelnou technologii, hodně přesahující všechno, co si vůbec dovedeme představit.“

„Já nevím, miláčku,“ řekla Nicole. „Možná oktopavouci cestovali do mnoha planetárních soustav a v každém místě našli jisté formy života, které stačilo málo pozměnit, aby se hodily do jejich velkého symbiotického schématu… Nemohu však ani na chvíli akceptovat myšlenku, že se tahle harmonická biologie prostě přihodila přirozeným vývojem.“

Dva pštrososaury a jejich pět jezdců vedly tři obrovské světlušky. Po dvou hodinách se skupina přiblížila k ohromnému jezeru rozkládajícímu se k jihu a na západ. Oba pštrososauři si dřepli k zemi, aby Archie a čtyři lidé mohli sesednout. „Tady poobědváme a napijeme se vody,“ řekl Archie ostatním. Podal Ellie nádobu naplněnou jídlem a pak odvedl pštrososaury k jezeru. Nicole a Eponine odešly k jakýmsi modrým bylinám rostoucím na břehu, Richard s Ellie zůstali sami.

„Tvá zběhlost v jejich řeči dělá velký dojem, řečeno velmi skromně,“ pravil Richard, zatímco hltal jídlo.

Ellie se zasmála. „Obávám se, že nejsem tak dobrá, jak si myslíš. Oktopavouci na mě záměrně mluví ve velmi jednoduchých větách. A pomalu, v širokých pásech… Ale lepším se… Uvědomuješ si, že ano, že nepoužívají svou původní řeč, když s námi mluví? Je to jen odvozená forma.“

„Co tím chceš říct?“ zeptal se Richard.

„Vysvětlila jsem to mámě, ještě ve Smaragdovém městě. Asi neměla příležitost, aby ti to řekla…“ Ellie spolkla sousto a pokračovala. „Jejich ryzí řeč má čtyřiašedesát barevných symbolů, jak jsem

se už zmínila, ale jedenáct z nich je pro nás nepřístupných. Osm leží v infračervené části spektra a další tři v ultrafialové. Takže my dokážeme jasně odlišit jen třiapadesát symbolů. To byl zpočátku velký problém… Naštěstí patří pět z jedenácti symbolů mezi vysvětlovací. Pro styk s námi tedy vyvinuli něco, co je vlastně nový dialekt jejich jazyka, používá jen vlnové délky barev, které dokážeme vidět… Archie říkal, že tento nový dialekt se v některých z jejich pokročilých škol už vyučuje.

„Úžasné," řekl Richard. „Míníš, že upravili svou řeč, aby vyhovovala našim fyzickým omezením?"

„Ne úplně přesně, tati. Oni ještě užívají svůj původní jazyk, když mluví mezi sebou. Proto vždy nerozumím, co říkají… Tenhle nový dialekt byl však vyvinut a je nyní rozšiřován jen proto, aby komunikace s námi byla co nejsnadnější."

Richard dokončil oběd. Chtěl se Ellie ještě zeptat na jazyk oktopavouků, když zaslechl Nicolin křik. „Richarde," volala ze vzdálenosti padesáti metrů, „podívej se tam, nahoru, směrem k lesu."

Richard natáhl krk a zaclonil si oči. V dálce spatřil dva ptáky letící k nim. Z nějakého důvodu je nepoznal, dokud nezaslechl známé zapištění. Pak vyskočil a běžel létavcům v ústrety. Tammy a Timmy, nyní už úplně vzrostlí, se snesli dolů z oblohy a přistáli vedle něj. Richard překypoval radostí, když jeho svěřenci nepřetržitě brebentili a tiskli k němu své sametové podbřišky, aby je třel.

Vypadali naprosto zdravě. V jejich ohromných výrazných očích nebylo ani stopy po smutku. Richard i létavci se chvilku těšili ze znovushledání, než Timmy odstoupil, něco velice hlasitě zapištěl a vzlétl. V několika minutách se vrátil se společnicí, samicí s oranžovým sametovým peřím, jaké Richard nikdy předtím nespatřil. Richarda to trochu zmátlo, ale uvědomil si, že Timmy se mu snaží představit svou družku.

Zbytek znovushledání s létavci trval pouze deset až patnáct minut. Archie zdůraznil, že skupina musí pokračovat v cestě. Předtím jim vysvětlil, že ohromný systém jezer dodává téměř polovinu pitné vody pro panství oktopavouků. Richard a Nicole byli už v prohloubenině na zádech svého pštrososaura, když tři létavci odlétali. Tammy se nad nimi vznášela, aby jim zabrebentila sbohem, a zjevně plašila tvora, na němž jeli. Nakonec následovala svého bratra a jeho družku a všichni odlétli k lesu.

Když se jejich pštrososauři také vydali na sever směrem k lesu, byl Richard podivně zamlklý. „Oni pro tebe skutečně hodně znamenali, viď?“ řekla Nicole.

„Nesporně,“ odvětil její muž. „Byl jsem dlouhou dobu úplně sám, pouze s nimi. Timmy a Tammy na mně zcela záviseli, jinak by nepřežili… Že jsem se zavázal zachránit je, to byl pravděpodobně první nesobecký čin v mém životě. Vystavil mne novým hloubkám úzkosti i štěstí.“

Nicole vzala Richarda za ruku a tiše řekla: „Tvůj citový život měl svou vlastní odyseu, stejně rozmanitou jako fyzická cesta, kterou jsi zažil.“

Richard ji políbil. ‚Ještě mám několik démonů, kterých jsem se nezbavil,“ řekl. „S tvou pomocí se možná za dalších deset let ze mne stane slušný člověk.“

„Podceňuješ se, miláčku,“ pravila Nicole.

„Svůj mozek zase přeceňuji,“ řekl Richard, zakřenil se a změnil téma rozhovoru. „A víš, o čem právě teď přemýšlím? Odkud se tu objevil ten létavec s oranžovým podbřiškem?“

Nicole vypadala zmateně. „Z druhého habitatu,“ odvětila. „Sám jsi nám říkal, že jich tam muselo být téměř tisíc, než je napadlo Nakamurovo vojsko… Oktopavouci jich také určitě několik zachránili.“

„Ale já jsem tam žil řadu měsíců,“ namítl Richard. „A ani jednou jsem nespatřil létavce s oranžovým podbřiškem. Ani jednoho… To bych si pamatoval.“

„Co tím chceš naznačit?“

„Nic. Tvoje vysvětlení je rozhodně v souladu s Ockhamovou břitvou. Ale já začínám uvažovat, jestli naši kamarádi oktopavouci nemají jistá tajemství, o nichž s námi ještě nehovořili.“

Do velké chaty tvaru iglú nedaleko Válcového moře dorazili po několika dalších hodinách. Malé svítící iglú, které se nacházelo vedle ní, zmizelo. Archie a čtyři lidé sesedli. Oktopavouk a Richard odvázali šestiúhelníkový obraz a opřeli jej o stěnu iglú. Archie odvedl pštrososaury stranou a dal jim pokyny pro cestu zpět.

„Nemohli by chvíli zůstat?“ zeptala se Nicole. „Děti by jimi byly úplně nadšené.“

„Naneštěstí ne,“ odvětil Archie. „Máme jich jen pár a jsou velice žádáni.“

Ačkoliv Eponine, Ellie, Richard a Nicole byli všichni po cestě unavení, byli také očekáváním nadcházejícího znovushledání nesmírně vzrušení. Než opustily chatu, použila nejdřív Eponine a potom Ellie zrcadlo a upravily si obličeje. „Prosím, všichni," řekla Eponine, „žádám vás o jednu laskavost. Neříkejte nikomu nic o mém uzdravení, dokud nebudu mít možnost povědět to v soukromí Maxovi. Chci, aby to bylo moje překvapení."

„Doufám, že Nikki mě ještě pozná," řekla Ellie nervózně, když sestoupili po prvním schodišti a vešli do chodby, která vedla k podestě. Celá skupina propadla na okamžik panice, že ostatní by mohli spát, dokud Richard pomocí svého hlavního časového algoritmu neprovedl výpočet a neujistil je, že pod duhovou kopulí je časné dopoledne.

Všech pět vyšlo na podestu a hledělo na kruhovou podlahu pod sebou. Dvojčata Kepler a Galileo byla zabrána do hry na babu, malá Nikki je pozorovala a smála se. Nai s Maxem vykládali jídlo z vlaku podzemní dráhy, který zjevně nedávno přijel. Eponine se nedokázala ovládnout. „Maxi!" vykřikla, „Maxi!"

Max reagoval, jako by ho zasáhl výstřel. Upustil jídlo, které nesl, a otočil se k podestě. Spatřil Eponine, která mu mávala, a vyrazil jako čistokrevný kůň k válcovému schodišti. Nemohlo to trvat déle než dvě minuty, když se vynořil na podestě a objal Eponine.

„Ach, Francouzko," zvolal, zvedl ji půl metru z podlahy a silně ji objímal, „moc jsi mi chyběla!"

8

Archie uměl spoustu triků s barevnými míči. Dokázal chytit dva míče současně a pak je hodit každý jinam. Dokázal i žonglovat, házel šesti míči současně, používal čtyř chapadel, protože potřeboval jen další čtyři na zemi k udržení rovnováhy. Dětem se moc líbilo, když je všechny tři najednou houpal. Zdálo se, že Archieho nikdy neomrzí hrát si s malými lidmi.

Zpočátku se děti samozřejmě mimozemského návštěvníka bály. Malá Nikki byla obzvláště opatrná, navzdory opakovanému ujišťování od Ellie, že Archie je hodný. Pamatovala si totiž hrůzu při matčině únosu. Benjy byl první, kdo si začal s Archiem hrát. Dvojčata

ještě nebyla schopna účastnit se složitějších her, takže Benjyho nadchlo, když zjistil, že Archie si s ním bude rád házet míčkem nebo hrát vybíjenou.

Maxe i Roberta přítomnost Archieho rozrušila. Max udeřil na Richarda a Nicole v jejich ložnici za necelou hodinu po příchodu čtyř lidí a oktopavouka. „Eponine mi řekla," spustil Max zlostně, „že ten zatracenej oktopavouk bude tady s námi žít. Copak jste všichni přišli o rozum?"

„Považuj Archieho za vyslance, Maxi," pravila Nicole. „Oktopavouci s námi chtějí navázat pravidelnou komunikaci."

„Ale ti samí oktopavouci unesli vaši dceru a mé děvče a drželi je víc než měsíc proti jejich vůli… Chcete mi říct, že máme jejich činy úplně ignorovati"

„Pro únosy existovaly jisté polehčující okolnosti," odpověděla Nicole, když si vyměnila s Richardem letmý pohled. „A s ženami zacházeli velmi dobře… Měl by sis o tom promluvit s Eponine."

„Eponine na oktopavouky pěje samou chválu," řekl Max. „Skoro to vypadá, jako by jí vymyli mozek… Myslel jsem si, že vy dva budete rozumnější."

Dokonce i poté, co Eponine Maxovi sdělila, že ji oktopavouci vyléčili z RV-41, zůstal stále skeptický. „Jestli je to pravda," prohlásil, „pak je to nejnádhernější zpráva, kterou jsem dostal od té doby, kdy se na farmě ukázaly ty maličké robotky a potvrdily, že Nicole bezpečně dorazila do New Yorku. Ale je pro mě moc těžké hledět na tato osminohá monstra jako na naše dobrodince. Chci, aby tě velmi pečlivě vyšetřil doktor Turner. Když mi řekne, že jsi vyléčená, potom tomu uvěřím."

Robert Turner byl od začátku vůči Archiemu otevřeně nepřátelský. Nic, co Nicole nebo i Ellie řekly, nedokázalo neutralizovat vztek, který pořád cítil kvůli únosu Ellie. Těžce byla zraněna i jeho profesionální hrdost, a to zjevnou lehkostí, s níž byla údajně vyléčena Eponine.

„Očekáváš příliš moc, Ellie, jako vždy," řekl Robert druhé noci, kdy byli spolu. „Přijdeš si sem, plná nadšených zpráv o těch mimozemšťanech, kteří tě unesli od Nikki a ode mne, a čekáš, že je okamžitě obejmeme. To není fér. Potřebuju čas, abych pochopil a dal si dohromady všechno, co mi říkáš… Neuvědomuješ si, že tvůj únos přivodil Nikki i mně trauma? Máme hluboké citové jizvy způsobené

těmi tvory, které teď mám, na tvé přání, považovat za přátele… Nemůžu změnit svůj názor přes noc.“

Roberta rovněž soužily informace o genetických změnách provedených v Richardově spermatu, i když to vysvětlilo, proč genom jeho ženy nezapadal do skupin v testech, které jeho kolega Ed Stafford provedl v Novém Edenu.

„Jak můžeš být tak klidná při zjištění, že jsi hybrid?“ ptal se Ellie. „Nechápeš, co to znamená? Když oktopavouci změnili tvé DNA, aby ti zlepšili zrakové rozlišení a usnadnili ti tak naučit se jejich řeč, dělali změny v robustním genetickém kódu, který se přirozeně vyvíjel po miliony let. Kdo ví, jaké náchylnosti k nemocem, neduhy, nebo dokonce negativní změny v plodnosti se můžou objevit u tebe nebo v dalších generacích? Oktopavouci mohli nevědomky odsoudit k záhubě všechny naše vnuky.“

Ellie nedokázala svého muže uklidnit. Když Nicole začala s Robertem pracovat, aby ověřili, zda Eponine je skutečně z RV-41 vyléčena, všimla si, že Robert se naježil při každé její příznivé zmínce o Archiem nebo oktopavoucích.

„Musíme dát Robertovi víc času,“ radila Nicole své dceři týden po jejich návratu. „Má ještě pocit, že ho oktopavouci znectili, nejen tím, že tě unesli, nýbrž i kontaminováním genů jeho dcery.“

„Mami, je zde ještě další problém… Já skoro cítím, že Robert jistým podivným způsobem žárlí. Myslí si, že trávím příliš moc času s Archiem… Zdá se, že nedokáže přijmout skutečnost, že Archie nemůže s nikým komunikovat, ledaže tam jsem a tlumočím.“

„Jak jsem řekla, musíme být trpěliví. Robert se nakonec se vším smíří.“

Sama v sobě však měla Nicole pochybnosti. Robert se rozhodl najít v Eponine nějaké zbytky viru RV-41, a když test za testem na jejich relativně jednoduchém přenosném zařízení neukázal důkaz patogenu v jejím těle, neustále vyžadoval další procedury. Podle Nicolina profesionálního názoru se dalším testováním nedalo nic získat. Přestože existovala velice malá pravděpodobnost, že jím virus unikl a ještě někde v Eponine přebývá, Nicole měla pocit, že je v podstatě jisté, že je Eponine vyléčena.

Oba lékaři se utkali den poté, kdy se Ellie své matce svěřila, že Robert na Archieho žárlí. Když Nicole navrhla, aby testy na Eponine ukončili a prohlásili ji za zdravou, šokoval ji její zeť prohlášením, že

navrhuje otevřít pacientčinu hrudní dutinu a vzít vzorky z tkání kolem jejího srdce.

„Ale Roberte," namítla Nicole, „měl jsi někdy případ, kde by bylo tolik jiných testů na virus negativních, avšak patogen v srdeční oblasti byl ještě lokálně aktivní?"

„Pouze tehdy, když hrozila bezprostřední smrt a srdce už zchátralo," přiznal. „Ale to nevylučuje, že stejná situace může nastat už dřív v průběhu choroby."

Nicole byla otřesena. Nedohadovala se s Robertem, protože z toho, jak mu ztuhly svaly, usoudila, že se už pevně rozhodl, co dále udělá. *Jakýkoliv chirurgický zásah na srdci je však riskantní, dokonce i v jeho zručných rukou,* pomyslela si. *V tomto prostředí může mít jakákoliv nehoda za následek smrt. Roberte, prosím, vzpamatuj se. Neuděláš-li to, budu se ti muset v zájmu Eponine postavit.*

Max požádal Nicole o rozhovor mezi čtyřma očima velmi brzy po tom, co Robert doporučil chirurgický zákrok na srdci. „Eponine to vyděsilo," svěřil se Max, „a mě taky… Vrátila se ze Smaragdového města plnější života, než jsem ji kdy viděl. Robert mi původně řekl, že testy budou hotové za dva dny… Táhly se skoro dva týdny a teď říká, že chce vzít vzorek tkáně z jejího srdce…"

„Já vím," řekla Nicole zachmuřeně. „Včera večer mi řekl, že doporučí proceduru otevření srdce."

„Pomoz mi, prosím tě," žádal Max. „Chci mít jistotu, že správně chápu fakta. Ty a Robert jste jí mnohokrát vyšetřili krev a také několik dalších tělesných tkání, kde se virus obvykle nachází. Všechny vzorky byly nepochybně negativní."

„Přesně tak," přisvědčila Nicole.

„Je také pravda, že pokaždé předtím, když byla Eponine vyšetřována, od té doby, co byla před lety zjištěna jako RV-41 pozitivní, ukazovaly vzorky krve vždycky přítomnost viru?"

„Ano," odvětila Nicole.

„Tak sakra proč chce Robert operovat? Nechce prostě uvěřit, že je vyléčená? Nebo je tak mimořádně opatrný?"

„Nemohu odpovědět za něj," řekla Nicole.

Pohlédla pátravě na svého přítele a věděla nejen, jaká bude jeho další otázka, nýbrž i jak na ni odpoví. *Existují těžká rozhodnutí, která musíme všichni v životě udělat,* uvažovala. *Když jsem byla mladší,*

vědomě jsem se snažila vyhýbat tomu, abych se dostala do situací, v nichž bych byla nucena taková rozhodnutí dělat. Teď chápu, že vyhýbáním dovoluji jiným rozhodovat místo mne. A oni se někdy mýlí.

„Kdybys ty byla ošetřujícím lékařem, Nicole," ptal se Max, „operovala bys Eponine?"

„Ne, já bych neoperovala," odvětila opatrně Nicole. „Považuju téměř za jisté, že Eponine byla skutečně oktopavouky vyléčena, a že riziko operace není zdůvodněné."

Max se usmál a políbil svou přítelkyni na čelo. „Děkuju ti," řekl.

Robert byl pobouřený. Připomněl všem, že věnoval více než čtyři roky svého života studiu této nemoci a snaze najít na ni léčbu a že určitě ví o RV-41 víc, než všichni ostatní dohromady. Jak můžou víc věřit mimozemské léčbě než jeho chirurgickému talentu? Jak se může jeho tchyně, jejíž znalost RV-41 se omezuje na to, co ji sám naučil, vůbec odvážit nabídnout názor odlišný od jeho? Nedokázal ho uklidnit nikdo ze skupiny, dokonce ani Ellie, kterou nakonec po několika nepříjemných výměnách názorů ze své blízkosti zapudil.

Po dva dny Robert odmítal vyjít ze svého pokoje. Neodpověděl dokonce ani tehdy, když mu jeho dcera Nikki před spaním ve dne i v noci přála: „Sladké sny, taťko." Jeho rodinu i přátele Robertovo utrpení hluboce znepokojovalo, nemohli však přijít na to, jak zmírnit jeho bolest. Několikrát diskutovali i otázku Robertovy duševní rovnováhy. Všichni se shodli, že Robert jim připadal už od útěku z Nového Edenu, jako že není ve své kůži, a že se jeho chování stalo po únosu Ellie ještě zmatenějším a nevypočitatelnějším.

Ellie se svěřila matce, že Robert se k ní od jejich znovushledání chová „podivně". „Nepřiblížil se ke mě jako k ženě ani jednou," řekla lítostivě. „Vypadá to, jako by měl pocit, že jsem svými zážitky zneuctěna… Pořád říkal zmatené věci jako: ‚Ellie, chtěla jsi být unesena'?"

„Je mi to líto," odvětila Nicole. „Nese těžké citové břemeno už dlouho, už z Texasu. Bylo toho všeho na něj prostě příliš. Měli jsme…"

„Ale co pro něj můžeme udělat teď?" přerušila ji Ellie.

„Já nevím, drahá," odvětila Nicole. „Prostě nevím."

Ellie se snažila trávit obtížné období tím, že pomáhala Benjymu s lekcemi v řeči oktopavouků. Jejího bratra úplně fascinovalo všech-

no o mimozemšťanech, včetně šestiúhelníkového obrazu namalovaného oktopavouky, který přinesli ze Smaragdového města. Benjy si obraz prohlížel několikrát denně a nikdy nevynechal příležitost zeptat se na úžasné tvory zobrazené na malbě. Za pomoci Ellie Archie vždy trpělivě odpovídal na všechno, nač se Benjy tázal.

Brzy poté, co si začal pravidelně hrát s Archiem, se Benjy rozhodl, že se chce naučit aspoň několik frází z oktopavoučího slovníku. Benjy věděl, že Archie umí odečítat ze rtů, a chtěl oktopavoukovi ukázat, že i „pomalý člověk“, má-li správnou motivaci, dokáže pochytit tolik z řeči oktopavouků, aby to stačilo na jednoduchou konverzaci.

Ellie a Archie začali s Benjym od základů. Bez jakýchkoliv potíží se naučil barvy pro „ano“, „ne“, „prosím“ a „děkuji“. Číslovky byly rovněž docela snadné, protože jak základní, tak řadové byly v podstatě kombinacemi řady dvou základních barev, krvavě červené a malachitové zeleně, které byly užity binárním způsobem a označeny v toku věty lososovou vysvětlovací značkou. Největší potíže Benjymu dělalo pochopit, že jednotlivé barvy samy o sobě nenesou žádný význam. Pás sieny pálené například představoval sloveso „rozumět“, byl-li sledován barvou lila a potom vysvětlovacím znakem. Když však kombinaci siena pálená – lila sledovala rumělka, třípásový symbol znamenal „kvetoucí květinu“.

Jednotlivé barvy nebyly v přesném smyslu součástmi abecedy. Někdy úplně změnila význam slova šířka barev, když se porovnala s ostatními v delší řadě definující jedno slovo. Kombinace siena pálená – lila znamenala „rozumět“ pouze tehdy, když oba pásy byly přibližně stejně široké. Úzký pás sieny pálené sledovaný pásem barvy lila asi dvojnásobné šířky definoval slovo „kapacita“.

Benjy se rval s jazykem s neobvyklým zápalem. Neustále si opakoval. Jeho nadšení hřálo Ellie u srdce v době, kdy měla velké starosti. Nevěděla, jak se krize s Robertem vyřeší.

Začátkem třetího dne Robertova dobrovolně přijatého exilu v jeho pokoji dorazil vlak podzemní dráhy do svého vybrání, jak se čekalo, se zásobami jídla a vody. Jenže tentokrát vlakem přijeli dva noví oktopavouci. Vystoupili a dlouze hovořili s Archiem. Rodina se shromáždila a očekávala neobvyklé zprávy.

„Lidská vojska jsou opět v New Yorku," informoval je Archie, „a dala se do rozbíjení uzávěru k naší noře. Je jen otázkou času, kdy objeví tunely podzemní dráhy."

„Co bychom tedy měli teď udělat?" zeptala se Nicole.

„Byli bychom rádi, kdybyste přešli do Smaragdového města a žili tam s námi," odvětil Archie. „Mí společníci tuto možnost předvídali a ukončili už projekt speciální části města jen pro vás. Mohla by být připravena za několik dnů."

„A co když nebudeme chtít jít?" zeptal se Max.

Archie se krátce domlouval s dalšími dvěma oktopavouky. „Pak můžete zůstat zde a počkat na vojsko," řekl. „Dodáme vám tolik jídla, kolik můžeme, ale začneme rozebírat podzemní dráhu, jakmile dokončíme evakuaci všech svých společníků ze severní strany Válcového moře."

Archie pokračoval, Ellie však přestala překládat. Několikrát žádala oktopavouka, aby zopakoval pár dalších vět, než se trochu pobledlá obrátila ke svým přátelům a rodině.

„Bohužel," překládala, „my oktopavouci se musíme obávat o své vlastní blaho. Proto každému z vás, kdo se rozhodne nejít s námi, zablokujeme krátkodobé vzpomínky, takže nebude schopen vyvolat si události z posledních několika týdnů."

Max hvízdl. „Takže tak je to s přátelstvím a komunikací," pravil. „Když jde do tuhého, všechny druhy používají násilí."

Přešel k Eponine a vzal ji za ruku. Dívala se na něj tázavě, když ji přivedl před Nicole. „Oddáš nás, prosím?"

Nicole znervózněla a zeptala se: „Hned teď?"

„Právě v tuto minutu, sakra," odpověděl Max. „Mám rád tuhle ženu vedle mě a chci s ní mít líbánkové orgie v tom iglú nahoře, než se rozpoutá peklo."

„Ale já nemám pravomoc…" protestovala Nicole.

„Jsi nejlepší z dosažitelných," přerušil ji Max. „No tak, pokus se aspoň o něco podobného!" Nevěsta, neschopná řeči, jen zářila.

„Maxi Puckette, chcete si vzít tuto ženu, Eponine," řekla váhavě Nicole, „za svou manželku?"

„Chci a měl jsem to udělat už před několika měsíci," odvětil Max.

„A vy, Eponine, chcete si vzít tohoto muže, Maxe Pucketta, za manžela?"

„Ach, ano, Nicole, s radostí.“

Max přitáhl Eponine k sobě a vášnivě ji políbil. „A teď, Ar-chi-bal-de,“ řekl, když s Eponine zamířili ke schodišti, „pro případ, že si s tím lámeš hlavu, Francouzka a já máme v úmyslu jít s tebou do toho Smaragdového města, o kterém se tolik mluví. Ale pro příštích asi čtyřiadvacet hodin, možná déle, jestli Eponine vystačí energie, budeme pryč a nechceme být rušení.“

Max s Eponine kráčeli rázně k Válcovému schodišti a zmizeli. Ellie téměř skončila s vysvětlováním Archiemu, co se děje s Maxem a Eponine, když novomanželé vystoupili na podestu a zamávali. Všichni se smáli, když Max odtáhl Eponine do chodby.

Ellie seděla sama v kalném světle opřená o stěnu. *Teď, anebo nikdy*, uvažovala. *Musím to zkusit ještě jednou.*

Vyvolala si zlostnou scénu před několika hodinami. „Ty samozřejmě chceš jít se svým přítelem, oktopavoukem Archiem,“ řekl hořce Robert. „A Nikki chceš vzít s sebou.“

„Všichni ostatní pozvání přijmou,“ odvětila Ellie a ani se nepokoušela skrýt své slzy. „Pojď s námi prosím, Roberte. Oni jsou velmi dobrý, velice morální druh.“

„Všem vám vymyli mozky,“ řekl Robert. „Nějak tě svedli k přesvědčení, že jsou dokonce lepší, než tvůj vlastní druh.“ Robert pohlédl s odporem na Ellie. „Tvůj vlastní druh,“ opakoval. „To je dobrý vtip. Vždyť ty jsi stejným dílem oktopavouk jako člověk.“

„To není pravda, drahý,“ odporovala Ellie. „Několikrát jsem ti řekla, že udělali jen velmi malé změny… Jsem zrovna tak člověk, jako jsi ty…“

„Proč, proč, proč!“ vykřikl Robert znenadání. „Proč jsem se vůbec nechal od tebe přemluvit k odchodu do New Yorku? Měl jsem zůstat tam, kde jsem byl obklopen věcmi, které jsem chápal…“

Navzdory jejím úpěnlivým prosbám zůstal Robert neoblomný. Nepůjde do Smaragdového města. Dokonce se zdálo, že má zvláštní potěšení z toho, že jeho krátkodobá paměť bude oktopavouky zablokována. „Snad ani nebudu mít vůbec žádnou vzpomínku na tvůj návrat,“ pravil. „Nevzpomenu si, že má žena i dcera jsou obě hybridy a že mí nejbližší přátelé nemají vůbec respekt k mým profesionálním schopnostem… Ano,“ pokračoval, „budu schopen zapomenout tuhle noční můru posledních několika týdnů a pamatovat si jen tolik, že mi

tě ukradli, stejně jako mou první ženu, zatímco jsem tě ještě zoufale miloval.“

Robert rozzlobeně přecházel po pokoji. Ellie se ho snažila utišit a povzbudit. „Ne, ne,“ vykřikl a uskočil před jejím dotekem. „Už je příliš pozdě. Příliš to bolí. Už to nemůžu vydržet.“

Brzy navečer přišla Ellie za matkou pro radu. Nicole jí nemohla nabídnout žádnou úlevu. Souhlasila, že Ellie by to neměla vzdávat, upozornila ji však, že nic v Robertově chování nenaznačuje, že by mohl svůj názor změnit.

Na Nicolin návrh zašla Ellie za Archiem a požádala ho o laskavost. Když Robert nebude chtít jít s nimi, prosila Ellie, mohl by ho Archie nebo jeden z dalších oktopavouků vzít do nory, kde by ho rychle našli další lidé? Archie zdráhavě souhlasil.

Miluji tě, Roberte, řekla si Ellie v duchu, když konečně vstala. *A Nikki tě má také ráda. Chceme, abys šel s námi, protože jsi můj manžel a její otec.* Ellie se zhluboka nadechla a vešla do své ložnice.

Dokonce i Richard měl slzy v očích, když mumlající Robert Turner po posledním objetí se svou ženou a dcerou váhavě odcházel za Archiem k vlaku podzemní dráhy vzdálenému jen dvacet metrů. Nikki tiše plakala, nedokázala si však plně uvědomit, co se děje. Byla ještě příliš malá.

Robert se otočil, krátce zamával a vstoupil do vlaku. Ten ve chviličce zrychlil do tunelu. Za necelou minutu byla pochmurná nálada přerušena radostnými výkřiky z podesty nad nimi.

„No dobrá, vy tam dole,“ křičel Max, „měli byste se připravit na velkou party.“

Nicole vzhlédla pod kopuli a dokonce na tu vzdálenost v kalném světle spatřila zářivé úsměvy novomanželů. *A tak to je,* pomyslela si se srdcem ještě bolícím z těžké ztráty, kterou utrpěla její dcera. *Lítost a radost. Radost a bol. Kdekoliv jsou lidé. Na Zemi. V novém světě mezi hvězdami. Nyní a navždy.*

Smaragdové město

1

Malý dopravní prostředek bez řidiče zastavil na kruhovém náměstí, z nějž se rozbíhaly ulice pěti směry. Tmavá žena s šedivými vlasy a její společník oktopavouk sestoupili z vozu, který zůstal prázdný. Když oktopavouk a člověk pomalu odcházeli z náměstí, dopravní prostředek, v němž nyní pohaslo vnitřní osvětlení, odjel.

Osamocená obrovská světluška letěla před Nicole a doktorem Modrým, kteří i v položeru pokračovali v rozhovoru. Nicole si dávala pozor na zdůraznění každého slova, aby její mimozemský přítel neměl potíže při odečítání ze rtů. Doktor Modrý odpovídal v širokých pruzích barvy, používal jednoduché věty, kterým jak věděl, Nicole rozuměla.

Když došli k prvnímu ze čtyř krémově bílých jednopatrových domků na konci slepé uličky, oktopavouk zvedl jedno ze svých chapadel a potřásli si s Nicole rukama. „Dobrou noc," odvětila s unaveným úsměvem. „To byl zajímavý den… Děkuji vám za všechno."

Poté, co doktor Modrý vešel do svého domu, Nicole přešla k ozdobné fontáně tvořící ostrůvek uprostřed ulice a napila se z jedné ze čtyř trubek ve výši pasu, z nichž tryskal nepřerušený proud vody. Proud vody, který se dotkl Nicoliny tváře, dopadl zpět do bazénu a vyvolal v mělké nádrži horečnatou činnost. I v kalném světle spatřila Nicole plovoucí tvory kmitající sem a tam. *Čističi jsou všude,* pomyslela si, *obzvláště tehdy, když jsme poblíž. Voda, která se dotkla mé tváře, bude ve chviličce vyčištěna.*

Otočila se a popošla k největšímu ze tří zbývajících domů ve slepé uličce. Jakmile Nicole překročila práh svého domu, venkovní světluška rychle odletěla ulicí k náměstí. V atriu klepla Nicole jednou lehce na zeď a v několika sekundách se v chodbě před ní objevila menší světluška, slabě žhnoucí. Nicole zašla do jedné ze dvou koupelen rodiny a potom se zastavila u dveří Benjyho pokoje. Benjy hlasitě chrápal. Nicole pozorovala spícího syna téměř minutu a pak

pokračovala chodbou k hlavní ložnici, kterou sdílela se svým manželem.

Richard také spal. Neodpověděl na Nicolin tichý pozdrav. Zula si boty a opustila ložnici. Když došla do pracovny, zaklepala ještě dvakrát na stěnu a osvětlení se zvýšilo. V pracovně se páté přes deváté povalovaly Richardovy elektronické součástky, které mu v období několika měsíců na jeho žádost opatřili oktopavouci. Nicole se pro sebe zasmála, když se propracovala nepořádkem ke svému stolu. *Vždycky má nějaký projekt*, přemýšlela. *Překladač bude alespoň užitečný.*

Nicole seděla na židli u stolu a otevřela prostřední zásuvku. Vzala z ní svůj přenosný počítač, pro nějž oktopavouci nakonec opatřili přijatelné nové zdrojové a paměťové subsystémy. Poté, co si z menu zavolala svůj deník, začala Nicole psát na klávesnici. Občas vzhlédla na malý monitor, aby si přečetla, co napsala.

Den 221

Přijela jsem domů velmi pozdě, a jak jsem předpokládala, všichni spí. Lákalo mne odložit šaty a přitulit se v posteli k Richardovi. Tento den byl však tak mimořádný, že se cítím povinna zapsat své myšlenky a pocity, dokud mi z mysli ještě nevyprchaly.

Snídala jsem, jako vždy, s naším celým lidským klanem tady, asi hodinu po úsvitu. Nai povídala o tom, co budou děti dělat ve škole, než si půjdou zdřímnout. Eponine oznámila, že pálení záhy i ranní nevolnosti opadly, a Richard si stěžoval, že „biologičtí čarodějové“ (naši hostitelé oktopavouci, samozřejmě) jsou jen průměrní elektroinženýři. Snažila jsem se zapojit do konverzace, avšak mé rostoucí předjímání dnešního ranního setkání s lékaři oktopavouky a obavy z něj mi neustále zaměstnávaly mysl.

Žaludek se mi nervózně svíral, když jsem ihned po snídani dorazila do konferenční místnosti v pyramidě. Doktor Modrý a jeho kolegové lékaři byli dochvilní a oktopavouci se ihned pustili do dlouhé diskuze o tom, co zjistili z Benjyho testů. Lékařskému žargonu se dá těžko rozumět i v rodném jazyku – bylo pro mne místy téměř nemožné sledovat, co říkají svými barvami. Musela jsem je často žádat o opakování.

Netrvalo dlouho a jejich odpověď byla zřejmá. Ano, oktopavouci porovnáním nepochybně zjistili, kde se Benjyho genom liší od genomů všech ostatních. Ano, shodli se na tom, že specifický řetězec genů v chromozomu 14 je téměř určitě zdrojem Whittinghamova syndromu. Ale ne, litují, nevidí žádnou možnost – ani ne něco, co jsem si vyložila jako transplantaci genů – jak vyléčit jeho neduh. Je příliš komplexní, říkali oktopavouci, obsahuje příliš mnoho řetězců aminokyselin, nemají dost zkušeností s lidskými bytostmi, existuje příliš velké riziko, že by se mohlo stát něco hrozného…

Plakala jsem, když jsem pochopila, co mi sdělují. Očekávala jsem něco jiného? Myslela jsem si, že stejná zázračná léčebná schopnost, která vysvobodila Eponine z prokletí viru RV-41, by nějak mohla být úspěšná v léčbě Benjyho vrozeného defektu? I ve svém zoufalství jsem si uvědomila, že jsem skutečně doufala v zázrak, i když můj mozek velice jasně rozeznal významný rozdíl mezi vrozenou vadou a získaným virem. Doktor Modrý se mne snažil utěšit, jak nejlépe uměl. Nechala jsem své mateřské slzy tryskat tam, před oktopavouky, protože jsem věděla, že budu potřebovat sílu, až se vrátím domů a řeknu to ostatním.

Nai i Eponine pochopily, jakmile spatřily mou tvář. Nai Benjyho zbožňuje a neustále chválí jeho vůli učit se navzdory překážkám. Benjy je úžasný. Tráví celé hodiny ve svém pokoji, lopotí se nad všemi úkoly, zápasí celé dny, aby pochopil nějaký pojem ze zlomků nebo desetinných čísel, který by se nadané devítileté dítě dokázalo naučit za půl hodiny. Právě minulý týden se Benjy dmul pýchou, když mi ukazoval, že dokáže najít nejmenší společný jmenovatel, aby sečetl zlomky $^{1}/_{4}$, $^{1}/_{5}$ a $^{1}/_{6}$.

Nai byla a je jeho hlavní učitelkou. Eponine byla a je Benjyho kamarádkou. Eponine se pravděpodobně dnes ráno cítila ze všech nejhůře. Protože ji oktopavouci tak rychle vyléčili, byla si jista, že Benjyho problém rovněž podlehne jejich lékařskému kouzlu. Nestalo se. Eponine dnes ráno vzlykala tak bolestně, že jsem dostala obavy o zdraví jejího dítěte. Pohladila si své vypouklé břicho a řekla mi, ať si nedělám starosti. Zasmála se a řekla, že její reakce je pravděpodobně způsobena příliš aktivními hormony.

Všichni tři muži byli zjevně vyvedení z míry, nedávali to však příliš najevo. Patrick odešel beze slova rychle z místnosti. Max vyjá-

dřil své zklamání neobvykle pestrou sbírkou sprostých slov. Richard jen zkřivil tvář a vrtěl hlavou.

Než začalo testování, dohodli jsme se všichni neříkat Benjymu nic o skutečném cíli všech testů, které oktopavouci prováděli. Mohl to vědět? Mohl si domyslet, o co šlo? Snad. Ale dnes ráno, když jsem mu pověděla, že oktopavouci došli k závěru, že je zdravý mladý muž, nespatřila jsem v jeho očích ani náznak, že ví, co se stalo. Pevně jsem ho objímala a bojovala s dalším přívalem slz, které hrozily zničit můj zevnějšek. Pak jsem odešla do svého pokoje a podvolila se lítosti nad handicapem svého syna, aby mne ještě jednou přemohla.

Jsem si jistá, že se Richard a doktor Modrý na mne smluvili, abych měla po zbytek dne zaměstnanou mysl. Nebyla jsem ve svém pokoji ani dvacet minut, když se ozvalo tiché zaklepání na dveře. Richard mi vysvětlil, že doktor Modrý je v atriu a že dva další oktopavouci, vědci, na mne čekají v konferenční místnosti. Zapomněla jsem, že na dnešek byl pro mne naplánován podrobný popis zažívacího traktu oktopavouků?

Diskuze s oktopavouky se ukázala být tak fascinující, že jsem opravdu byla na čas schopná zapomenout, že na vrozenou vadu mého syna jejich lékařská kouzla nestačí. Kolegové doktora Modrého mi ukázali složité anatomické kresby oktopavoučích vnitřností vyznačující všechny hlavní orgány jejich zažívací soustavy. Nákresy byly provedeny na jakémsi pergamenu či kůži a byly rozloženy na velkém stole. Oktopavouci mi ve své nádherné řeči barev dokonale vysvětlili, co se stane s potravou uvnitř jejich těl.

Nejneobyčejnějším rysem zažívacího procesu oktopavouků jsou dva velké vaky po obou stranách soustavy. Všechno, co jedí, jde přímo do vstupního vaku, kde to může zůstat až třicet dnů. Tělo oktopavouka samo, v závislosti na úrovni činnosti jednotlivce, automaticky určuje rychlost, jakou se potrava ze dna vaku odebírá, chemicky rozkládá a rozděluje buňkám jako zdroj energie.

Na druhém konci je odpadní vak, kam odchází všechen materiál, který tělo oktopavouka nedokáže přeměnit na užitečnou energii. Každý zdravý oktopavouk, dozvěděla jsem se, má parazita nazvaného „žrout“ (to je můj nejlepší překlad jejich barev pro maličká stonožkám podobná stvoření – jeden z lékařů mi dal dvě do rukou, když popisovali jeho životní cyklus), který žije v jeho odpadním vaku. Toto zvíře vyrůstá z miniaturního vajíčka nakladeného jeho před-

chůdcem uvnitř hostitelského oktopavouka. Žrout je v podstatě všežravý. Spotřebuje devadesát devět procent odpadu uloženého do vaku během lidského měsíce, tak dlouho mu totiž trvá, než dospěje. Když žrout dosáhne dospělosti, uloží dvě vejce, z nichž jen jedno se začne vyvíjet, a potom navždy opouští oktopavouka, v němž žil.

Vstupní vak je umístěn hned za ústy a pod nimi. Oktopavouci jedí velmi zřídka. Když se však pustí do jídla, úplně se přecpou. Měli jsme dlouhou diskuzi o jejich zvycích při jídle. Dvě z informací, které mi doktor Modrý podal, byly ohromně překvapivé – za prvé, že prázdný vstupní vak znamená pro oktopavouka okamžitou smrt, v době kratší než minuta, a za druhé, že malí oktopavouci se musí učit sledovat stav své zásoby jídla. Představte si to! Mládě nepozná instinktivně, kdy má hlad! Když doktor Modrý spatřil úžas na mé tváři, zasmál se (zmatený sled krátkých barevných spršek) a pak si pospíšil s ujištěním, že neočekávané vyhladovění není u oktopavouků nejčastější příčinou úmrtí.

Po mém tříhodinovém schrupnutí (pořád ještě nevydržím celý dlouhý oktopavoučí den beze spánku – z naší skupiny pouze Richard je schopen obejít se bez pravidelného šlofíku) mne doktor Modrý informoval, že oktopavouci se vzhledem k mému živému zájmu o jejich zažívací pochody rozhodli ukázat mi dva další neobyčejné rysy své biologie.

Nastoupila jsem se třemi oktopavouky do vozidla. Vyjeli jsme jednou ze tří bran z naší zóny a projeli Smaragdovým městem. Mám podezření, že tato cesta byla rovněž naplánována, aby zmírnila mé zklamání nad Benjym. Doktor Modrý mi cestou připomněl (bylo pro mne těžké věnovat plnou pozornost všemu, co říkal – jakmile jsme se dostali mimo naši zónu, byla vedle našeho vozu a podél ulice nejrůznější fascinující stvoření, včetně mnoha stejných druhů, které jsem krátce zahlédla během prvních okamžiků ve Smaragdovém městě), že oktopavouci jsou z rodu polymorfních. Existuje šest odlišných dospělých forem tohoto konkrétního druhu oktopavouků, kteří osídlili naši kosmickou loď Rámu. „Nezapomeňte," řekl mi barevně, „že jednou z možných změn parametrů je velikost."

Nemohla jsem být vůbec připravena na to, co jsem asi za dvacet minut spatřila. Sestoupili jsme z vozidla vedle velkého skladiště. Na obou koncích budovy bez oken byli dva mamutí slintající oktopavouci s hlavou o průměru alespoň sedm metrů. Jejich těla vypadala

jako malé hlídkové balony a dlouhá chapadla byla břidlicově šedá místo obvyklých černých a zlatých. Doktor Modrý mne informoval, že tato specifická forma má jedinou a pouze jedinou funkci: sloužit jako skladiště potravy pro kolonii.

„Každý ‚vykrmenec' (můj překlad barev doktora Modrého) může uskladnit tolik potravy, že vystačí až pro několik set plných vstupních vaků obyčejných dospělých oktopavouků," řekl doktor Modrý. „Protože naše vstupní vaky mají obsah na třicet dnů normální výživy, pětačtyřicet při sníženém přísunu energie, můžete usoudit, jakou ohromnou zásobu představuje dvanáct těchto vykrmenců."

Zatímco jsem je pozorovala, přišlo k jednomu ze svých velkých bratrů pět oktopavoukú a něco mu v barvách řeklo. Během chviličky se stvoření naklonilo dopředu, dalo hlavu téměř na podlahu a vystříklo ze zvětšených úst pod mléčnou čočkou hustou kašovitou směs. Těchto pět oktopavoukú normální velikosti se přiblížilo ke kopci směsi a chapadly se nakrmilo.

„Cvičíme to s každým vykrmencem několikrát denně," vysvětloval doktor Modrý. „Příslušníci této formy musí mít cvik, protože nejsou moc chytří. Mohla jste si všimnout, že nemluví barvou. Nemají schopnost používat řeči a jejich pohyblivost je nesmírně omezená. Jejich genom byl navržen tak, aby účelně skladovali potravu, udržovali ji po dlouhá časová období a vyvrhli ji na požádání, aby nakrmili kolonii."

Ještě jsem přemýšlela o obrovských vykrmencích, když naše vozidlo dojelo k čemusi, o čem mi řekli, že je to škola. Při přecházení pozemku jsem poznamenala, že velké zařízení se zdá opuštěné. Jeden z dalších lékařů řekl něco o tom, že kolonie neměla „v poslední době doplnění", pokud jsem si správně vyložila barvy, avšak nikdy se mi nedostalo jasného vysvětlení, co tou poznámkou vlastně myslel.

Na jednom konci školního zařízení jsme vešli do malé budovy, v níž nebyl žádný nábytek. Uvnitř byli dva dospělí oktopavouci a asi dvacet mladistvých, možná poloviční vzrůstu. Z činnosti bylo zřejmé, že probíhá nějaký opakovací dril. Nemohla jsem však sledovat hovor mezi mladistvými a jejich učiteli, jednak proto, že oktopavouci používali svou plnou abecedu včetně ultrafialové a infračervené, jednak proto, že „mluva" mladistvých neplynula v úhledných pravidelných pásech, které jsem se naučila číst.

Doktor Modrý vysvětlil, že jsme svědky „hodiny měření“, kde jsou mladiství školeni, aby prováděli určení vlastního zdravotního stavu včetně ocenění množství potravy obsažené v jejich vstupních vacích. Poté, co mi doktor Modrý řekl, že „měření“ je nedílnou součástí učebních osnov jejich mladistvých, jsem se vyptávala na nepravidelnost žákovských barev. Doktor Modrý mne informoval, že tito oktopavouci jsou velmi mladí, ne moc za „první barvou“, a že jsou taktak schopni sdělovat jasné myšlenky.

Po návratu do konferenční místnosti mi položili řadu otázek o lidské zažívací soustavě. Dotazy byly nesmíme rafinované (procházeli jsme například krok po kroku Krebsovým cyklem kyseliny citrónové a diskutovali další prvky lidské biochemie, na něž jsem se stěží upamatovala) a ohromilo mne, že oktopavouci vědí mnohem více o nás, než my o nich. Jako vždy nebylo nikdy nutné, abych odpověď opakovala.

To byl den! Začal bolestí z objevu, že oktopavouci nejsou schopni pomoci Benjymu. Později se mi připomnělo, jak odolná je lidská psychika, když jsem se ze svého zoufalství skutečně dostala nabídkou zjistit víc o oktopavoucích. Neustále žasnu nad rozsahem emocí, který je lidem vlastní – a nad tím, jak závratně rychle se dokážeme změnit a přizpůsobit.

Eponine a já jsme si včera večer povídaly o našem životě zde ve Smaragdovém městě, a jak naše neobvyklé životní podmínky ovlivní dítě, které v sobě nosí. V jedné chvíli Eponine zavrtěla hlavou a usmála se. „Víš, co je tak úžasné?“ pravila. „Zde jsme, izolovaná skupinka lidí žijících v říši mimozemšťanů uvnitř ohromné kosmické lodi řítící se k neznámému cíli… A přesto jsou naše zdejší dny plné smíchu, radostného vzrušení, smutku a zklamání, právě tak, jako by byly, kdybychom zůstali na Zemi.“

„Tohle možná vypadá jako vafle,“ řekl Max, „a když to dáš poprvé do pusy, můžeš mít pocit, že je to vafle, ale zatraceně jistě to nechutná jako vafle.“

„Dej si na to víc sirupu,“ smála se Eponine. „A podej talíř sem.“

Max podal vafle přes stůl své manželce. „Do řiti, Francouzko,“ pravil, „posledních několik týdnů sníš všecko, co vidíš. Kdybych nevěděl svoje, myslel bych si, že ty a naše nenarozené dítě máte ten ‚vstupní vak‘, o němž nám vyprávěla Nicole.“

„Ten by se hodil," řekl roztržitě Richard. „Mohl by ses naládovat jídlem a nemusel bys přestat pracovat, protože se ti hlásí žaludek."

„Tyhle vločky jsou úplně nejlepší," ozval se malý Kepler z druhého konce stolu. „Vsadím se, že i Herkulovi by chutnaly…"

„Když už je o něm řeč," přerušil ho Max tiším hlasem a přehlédl stůl z jednoho konce na druhý, „jaký je jeho záměr? Ten zatracený oktopavouk se ukáže každé ráno, dvě hodiny po úsvitu, a jenom se poflakuje kolem. Když děti mají s Nai vyučování, sedí vzadu v místnosti…"

„Hraje si s námi, strýčku Maxi," vykřikl Galileo. „S Herkulem je doopravdy spousta legrace. Udělá všechno, co chceme… Včera mě nechal, abych mu bušil do zadní části hlavy jako do boxerského pytle."

„Podle Archieho," řekla Nicole mezi sousty, „je Herkules oficiální pozorovatel. Oktopavouci jsou zvědavi na všechno. Chtějí o nás vědět úplně vše, i nejpřízemnější podrobnosti."

„To je prima," odvětil Max, „ale my máme malý problém. Když ty, Richard a Ellie jste pryč, nikdo tady nerozumí, co Herkules povídá. No jistě, Nai umí pár jednoduchých frází, ale nic složitějšího. Například včera, zatímco si všichni ostatní dávali dvacet, ten zatracenej Herkules mě sledoval na hajzl. Já teda nevím jak ty, ale pro mě je těžké dělat džob, i když je Eponine jen v doslechu. S mimozemšťanem čumícím na mě z pár metrů byl můj svěrač úplně sevřenej."

„Proč jsi neřekl Herkulovi, aby šel pryč?" zeptal se se smíchem Patrick.

„Řekl jsem mu to," odpověděl Max. „Ale on na mě jen civěl, tekutina v čočce se mu přelévala a pořád opakoval stejný barevný vzor, který pro mě byl španělská vesnice."

„Pamatuješ si ten vzor?" zeptala se Ellie. „Možná ti můžu říct, co Herkules povídal."

„Sakra, to ne, nepamatuju si to," odvětil Max. „Kromě toho, teď už je to úplně fuk… Už nesedím na hajzlu a nesnažím se srát."

Dvojčata Watanabe řičela smíchem a Eponine se na svého muže zamračila. Benjy, který při snídani řekl hodně málo, se dovolil, aby mohl odejít.

„Jsi v pořádku, drahý?" zeptala se Nicole.

Muž-dítě přikývl a odešel z jídelny směrem ke své ložnici. „Ví něco?“ zeptala se Nai potichu.

Nicole rychle zavrtěla hlavou a obrátila se na svou vnučku. „Skončila jsi se snídaní, Nikki?“

„Ano, Noni,“ odvětila holčička. Dovolila se a za chvilku se k ní připojili Kepler a Galileo.

„Já si myslím, že Benjy ví víc, než mu kdokoliv z nás připisuje,“ řekl Max, jakmile děti odešly.

„Mohl bys mít pravdu,“ přisvědčila tlumeně Nicole. „Ale včera, když jsem s ním mluvila, jsem neviděla ani náznak…“ Nicole se zarazila uprostřed věty a obrátila se k Eponine. „Mimochodem, jak se dnes ráno cítíš ty?“

„Výborně,“ odvětila Eponine. „Děťátko bylo před úsvitem velice čilé. Silně kopal skoro půl hodiny – dokonce jsem mohla pozorovat, jak se mi v břichu pohybují jeho nožičky. Snažila jsem se přimět Maxe, aby ucítil jedno jeho kopnutí, ale Max se příliš upejpal.“

„Pročpak říkáš děťátku ‚on‘, Francouzko, když sakra dobře víš, že chci holčičku, která bude vypadat přesně jako ty…“

„Nevěřím ti ani na okamžik, Maxi Puckette,“ přerušila ho Eponine. „Ty jen říkáš, že chceš děvče, abys nebyl zklamaný. Nic by tě nepotěšilo víc než chlapec, z něhož by sis mohl vychovat kámoše… Kromě toho, jak víš, v angličtině je obvyklé používat zájmeno ‚on‘, když rod není znám nebo uveden.“

„Což mě přivádí k další otázce našim expertům na oktopavouky,“ řekl Max poté, co upil své rádobykávy. Pohlédl nejdřív na Ellie a potom na Nicole. „Ví někdo z vás, jakého pohlaví, pokud vůbec nějaké mají, jsou naši přátelé Oktopavouci?“ Zasmál se. „Já jsem určitě na jejich nahých tělech neviděl nic, co by mi dalo klíč…“

Ellie zavrtěla hlavou. „Já vážně nevím, Maxi. Archie mi řekl, že Jamie není jeho dítě ani dítě doktora Modrého, alespoň v nejpřesnějším biologickém smyslu.“

„Tak Jamie musí být adoptovaný,“ prohlásil Max. „Ale je Archie muž a doktor Modrý žena? Nebo naopak? Nebo jsou naši bezprostřední sousedé párek homosexuálů, kteří vychovávají dítě?“

„Možná oktopavouci nemají to, čemu my říkáme pohlaví,“ poznamenal Patrick.

„Tak odkud přicházejí noví oktopavoučci?“ zeptal se Max. „Určitě se neobjevují zčistajasna jenom ze vzduchu.“

„Oktopavouci jsou biologicky tak pokročilí," řekl Richard, „že můžou mít reprodukční proces, který nám bude připadat jako magie."

„Já jsem se ptala doktora Modrého na jejich reprodukční proces několikrát," pravila Nicole. „Řekl mi, že je to složitý proces, obzvláště proto, že oktopavouci jsou polymorfní, a že mi to vysvětlí, až pochopím jiné stránky jejich biologie."

„Tedy, kdybych byl oktopavoukem," zakřenil se Max, „chtěl bych být jedním z těch tlustých hejhulů, které včera viděla Nicole. Nebylo by to prima, kdyby vaší jedinou funkcí v životě bylo jíst a jíst, uschovávat jídlo pro všechny vaše bratry… To je život! Znal jsem syna jednoho chovatele vepřů v Arkansasu, který byl jako vy-kr-me-nec. Jenomže ten si nechával jídlo pro sebe. Nerozdělil by se ani s prasaty… Myslím, že vážil skoro tři sta kilo, když ve třiceti zemřel."

Eponine dojedla svou vafli. „Vtipy o tlustých v přítomnosti těhotné ženy ukazují na nedostatek taktu," pravila s předstíraným pobouřením.

„Ale k čertu, Eponine," odvětil Max, „víš, že nic z těch keců už neplatí. Jsme ve Smaragdovém městě zvířaty v zoologické zahradě a trčíme tady spolu. Lidi si dělají starosti, jak vypadají, jenom tehdy, když mají strach, že je budou srovnávat s někým jiným."

Nai se omluvila od stolu. „Musím si ještě připravit něco na dnešní vyučování," řekla. „Nikki začne s výslovností souhlásek – už prolétla procvičováním abecedy."

„Jaká matka, taková dcera," prohlásil Max. Po odchodu Patricka, když u stolu zůstaly jen dva manželské páry a Ellie, se Max se čtveráckým úsměvem naklonil nad stůl a pravil: „Šálí mě zrak, nebo tráví mladý Patrick s Nai mnohem víc času, než když jsme sem přijeli?"

„Myslím, že máš pravdu, Maxi," přisvědčila Ellie. „Všimla jsem si toho. Řekl mi, že se cítí užitečný, když Nai pomáhá s Benjym a dětmi. Konec konců, ty a Eponine jste zcela zabráni do sebe a očekávaného dítěte, mně zabírá všechen čas Nikki a oktopavouci, máma a táta mají pořád něco na práci…"

„Nechápeš oč jde, mladá dámo," řekl Max. „Já si lámu hlavu, jestli se mezi námi nevytváří další páreček."

„Patrick a Nai?" zeptal se Richard, jako kdyby ho tato myšlenka poprvé napadla.

„Ano, miláčku," přisvědčila Nicole. „Richard patří k té skupině nadaných lidí s velice vytříbenými pozorovacími schopnostmi. Neunikne mu žádná drobnost z jeho projektu bez ohledu na to, jak je nepatrná. A přesto si nevšimne zjevných změn v chování lidí. Vzpomínám si, jak jednou v Novém Edenu, když Katie začala nosit šaty s hlubokým výstřihem…"

Nicole se zarazila. Bylo pro ni ještě nesnadné hovořit o Katie a nedostat se do citové bouře.

„Kepler a Galileo si oba všimli, že Patrick je každý den poblíž," řekla Eponine. „Nai tvrdí, že Galileo začal hodně žárlit."

„A co o Patrickově pozornosti říká Nai?" zeptala se Nicole. „Líbí se jí to?"

„Znáš Nai," odvětila Eponine. „Vždy taktní, vždy myslí na druhé. Myslím si, že se obává, jak by jakýkoliv možný vztah mezi ní a Patrickem mohl ovlivnit dvojčata."

Oči všech se obrátily k návštěvníkovi, který se objevil ve dveřích. „Ale, ale. Dobrý den, Herkule," řekl Max a vstal. „To je příjemné překvapení! Co pro tebe dnes můžeme udělat?"

Oktopavouk vešel do jídelny a barvy mu proudily kolem hlavy. „Říká, že přišel pomáhat Richardovi s jeho automatickým překladačem," pravila Ellie. „Především s částmi mimo viditelné spektrum."

2

Nicole se zdál sen. Tančila na africké rytmy kolem táborového ohně v lesíku na Pobřeží slonoviny. Omeh tančil jako první. Měl oblečenu zelenou róbu, kterou měl na sobě tehdy, když ji přijel navštívit do Říma několik dnů před startem Newtona. Všichni její pozemští přátelé ve Smaragdovém městě a čtyři nejbližší známí oktopavouci také tančili v kruhu kolem táborového ohně. Kepler a Galileo se prali. Ellie a Nikki se držely za ruce. Oktopavouk Herkules měl na sobě jasně purpurový africký kroj. Eponine byla v pokročilém stupni těhotenství a ztěžka našlapovala. Nicole zaslechla své jméno, volal ji někdo mimo kruh. Byla to Katie? Srdce jí bušilo, když se usilovala hlas rozeznat.

„Nicole," řekla Eponine vedle jejího lůžka. „Mám opakované stahy."

Nicole se posadila a vytřásla sen z hlavy. ‚Jak často?“ tázala se automaticky.

„Jsou nepravidelné,“ odvětila Eponine. „Někdy je mám dvakrát za sebou po pěti minutách a pak půl hodiny nic.“

To jsou nejpravděpodobněji Braxton-Hicksovy stahy, myslela si Nicole. *Do celkové doby jí chybí ještě pět týdnů.*

„Pojď si lehnout na gauč,“ řekla Nicole a oblékala si župan. „A řekni mi, až příští stahy začnou.“

Max čekal v obývacím pokoji, když si Nicole domyla ruce. „Bude rodit?“ zeptal se.

„Pravděpodobně ne,“ odpověděla Nicole. Začala jemně tlačit Eponine na břicho, snažila se určit, kde dítě je.

Max zatím nervózně přecházel po pokoji. „Já bych právě teď pro cigaretu i zabil,“ mumlal.

Když dostala Eponine další stahy, Nicole si všimla, že dochází k lehkému tlaku na neroztaženou dělohu. Dělala si starosti, protože si nebyla úplně jistá, kde dítě je. „Je mi líto, Eponine,“ řekla Nicole po dalších stazích o pět minut později. „Myslím si, že jsou to falešné porodní příznaky, jakési přípravné cviky, kterými tvé tělo prochází, ale mohla bych se mýlit… Nikdy předtím jsem neměla co dělat s těhotenstvím v tomto stupni bez nějakého monitorovacího zařízení, které mi pomáhalo…“

„Některé ženy mají děti tak brzy, že ano?“ ptala se Eponine.

„Ano. Je to však vzácné. Pouze asi jedno procento prvorodiček rodí více než čtyři týdny před odpovídajícím termínem. A je to téměř vždy způsobeno nějakou komplikací. Nebo je to dědičné… Nevíš náhodou, jestli ses nenarodila ty nebo někdo z tvých sourozenců předčasně?“

Eponine zavrtěla hlavou. „Nikdy jsem nevěděla vůbec nic o své přirozené rodině,“ pravila.

Hrom do toho! myslela si Nicole. Jsem si téměř jistá, že jsou to Braxton-Hicksovy stahy… Kdybych to jenom mohla říct na sto procent…

Nicole řekla Eponine, ať se obleče a vrátí do svého domu. „Zapisuj si další stahy. Obzvláště důležitý je interval mezi začátkem následných stahů. Když se začnou vyskytovat pravidelně, asi čtyři minuty bez významných prodlev, pak přijď opět za mnou.“

„Mohly by být problémy?“ zašeptal Max Nicole, zatímco se Eponine oblékala.

„Je to nepravděpodobné, ale taková možnost vždy existuje.“

„Co si myslíš o tom požádat naše přátele – biologické čaroděje o pomoc?“ zeptal se Max. „Nechci se tě nijak dotknout, je to jenom…“

„Předběhla jsem tě, Maxi,“ přerušila ho Nicole. „Už jsem se rozhodla ráno konzultovat případ s doktorem Modrým.“

Max byl nervózní dlouho předtím, než doktor Modrý začal otvírat cosi, co Max nazýval „nádobou na brouky“. „Počkejte, doktore,“ řekl Max a jemně mu položil obě ruce na chapadlo s nádobou. „Vysvětlil byste mi laskavě, co vlastně děláte, než vypustíte tyhle tvory?“

Eponine ležela na pohovce v obývacím pokoji Puckettova domu. Byla nahá, přikrytá dvěma prostěradly vyrobenými oktopavouky. Nicole držela Eponine během těch několika minut, kdy tři oktopavouci připravovali přenosnou laboratoř, za ruku. Nyní přešla k Matoví, aby mohla překládat, co doktor Modrý říká.

„Doktor Modrý není v této oblasti expert,“ překládala Nicole. „Říká, že podrobnosti postupu bude muset vysvětlit jeden z dalších dvou oktopavouků.“

Po krátkém rozhovoru mezi třemi oktopavouky ustoupil doktor Modrý stranou a přímo před Nicole a Maxem stál druhý mimozemšťan. Doktor Modrý potom sdělil Nicole, že tento oktopavouk, kterého nazýval „zobrazovací inženýr“, se začal teprve nedávno učit jednodušší oktopavoučí dialekt používaný ke komunikaci s lidmi. „Možná bude trochu těžší porozumět mu,“ řekl jí doktor Modrý.

„Maličká stvoření v nádobě,“ tlumočila Nicole za chviličku, když začaly kolem inženýrovy hlavy proudit barvy, „se nazývají… zobrazovací kvadroidi. Tak by se to snad dalo přeložit… Jsou to živé miniaturní fotoaparáty, které vlezou dovnitř do Eponine a udělají obrázky dítěte. Každý kvadroid má schopnost… získat několik milionů prvků fotografického obrazu, které mohou být přiřazeny až 512 zobrazením na oktopavoučí nillet. Mohou dokonce vytvořit i film, jestli si budeš přát.“

Zaváhala a obrátila se k Maxovi. „Já to všechno zjednodušuju, ale snad se nemýlím. Je to vysoce technický jazyk a všechna čísla jsou v jejich osmičkové soustavě. Inženýr nakonec vysvětloval

všechny různé možnosti, kterými uživatel může specifikovat obrázky – Richardovi by se to určitě moc líbilo.“

„Připomeň mi, jak dlouhý je nillet,“ žádal Max.

„Asi osmadvacet sekund,“ odvětila Nicole. „Osm nilletú je feng, osm fengů je woden, osm wodenů je tert a osm tertů je oktopavoučí den. Richard spočítal jejich den na dvaatřicet hodin, čtrnáct minut a maloučko víc než šest sekund.“

„Jsem rád, že někdo tomu všemu rozumí,“ prohlásil Max tiše.

Nicole se zase obrátila k zobrazovacímu inženýrovi a rozhovor pokračoval. „Každý zobrazovací kvadroid,“ překládala pomalu, „vstoupí do specifikované terčové oblasti, získá obrázky a pak se vrátí k obrazovému procesoru – to je ta šedá skříňka u stěny – kde své obrázky ‚vyklopí‘, dostane odměnu a vrátí se do fronty.“

„Cože?“ zeptal se Max. „Jakou odměnu?“

„Později, Maxi,“ zarazila ho Nicole. Snažila se pochopit větu, kterou si už nechala od oktopavouka zopakovat. Nicole chvilku mlčela, pak zavrtěla hlavou a obrátila se na doktora Modrého. „Lituju,“ řekla, „ale ještě nerozumím poslední větě.“

Dva oktopavouci mezi sebou rychle hovořili svou ryzí řečí a pak se zobrazovací inženýr opět obrátil k Nicole. „Dobře,“ řekla nakonec, „myslím, že už to mám… Maxi, šedá skříňka je jistý druh programovatelného manažeru dat, který ukládá údaje v živých buňkách a současně připravuje výstupy z kvadroidů k projekci na stěnu, nebo kde chceme obraz vidět, podle protokolu vybraného…“

„Mám nápad,“ přerušil ji Max. „To je pro mě španělská vesnice… Jestli věříš, že ta vymyšlenost Eponine neublíží, můžeme s tím začít.“

Doktor Modrý rozuměl, co Max řekl. Na signál od Nicole odešli on a další oktopavouci před Puckettův dům a tam vzali ze zaparkovaného vozidla něco, co vypadalo jako krytá zásuvka. „V této schránce,“ vysvětloval doktor Modrý Nicole, „je skupina dvaceti nebo třiceti nejmenších příslušníků našeho druhu, příslušníků formy, jejíž primární funkcí je komunikovat přímo s kvadroidy a dalšími maličkými tvory, kteří tento systém udržují v chodu… Nejmenší oktopavouci budou vlastně celou proceduru řídit.“

„No teda, to mě podrž,“ řekl Max, když se zásuvka otevřela a maličcí oktopavoučci, pouze dva centimetry dlouzí, vyběhli do míst-

nosti. „Tyhlety…“ zakoktal vzrušeně Max, „jsme Eponine a já viděli v modrém bludišti, v noře na druhé straně Válcového moře.“

„Zakrslí oktopavouci,“ vysvětloval doktor Modrý, „přijímají naše pokyny a pak organizují celý proces. Oni budou ve skutečnosti programovat šedou skříňku… Teď už potřebujeme znát pouze specifikace toho, jaké obrázky chcete, kde je chcete vidět, a můžeme začít.“

Velký barevný obraz na stěně v obývacím pokoji Puckettova domu ukazoval bezvadně utvořený pěkný plod chlapce, který vyplňoval téměř celou matčinu dělohu. Max a Eponine oslavovali už hodinu, hned od doby, kdy poprvé rozeznali, že jejich nenarozené dítě je skutečně chlapec. Jak odpoledne pokročilo a Nicole se naučila lépe zadat, co chce vidět, kvalita obrazu se značně zlepšila. Teď ohromoval svou jasností na stěně obraz ve dvojnásobném zvětšení. „Mohla bych se ještě jednou podívat, jak kope?“ zeptala se Eponine.

Zobrazovací inženýr řekl něco vedoucímu zakrslých oktopavouků a za necelý nillet se objevila přehrávka mladého pana Pucketta kopajícího nahoru matce do břicha.

„Podívej se, jak má silné nohy,“ vykřikl Max. Byl už teď klidnější. Když se vzpamatoval ze šoku prvních zobrazení, začal mít obavy ze všeho „haraburdí“ obklopujícího jeho syna v děloze. Nicole uklidnila novopečeného otce tím, že identifikovala pupeční šňůru a placentu, a pak Maxe ujistila, že všechno je normální.

„Takže porodím svého syna už brzy?“ zeptala se Eponine, když přehrání skončilo.

„Ne,“ odvětila Nicole. „Odhaduju, že ti zbývá ještě pět až šest týdnů. První děti bývají často trochu opožděné… Do porodu můžeš ještě dostat občasné stahy, ale nedělej si s nimi starosti.“

Nicole doktoru Modrému upřímně děkovala, rovněž tak Max a Eponine. Oktopavouci pak sebrali všechny složky své přenosné laboratoře, a to jak biologické, tak nebiologické. Když odešli, Nicole přešla k Eponine a vzala ji za ruku. „Es-tu heureuse?“ zeptala se přítelkyně.

„Absolument,“ odvětila Eponine. „A také uklidněná. Myslela jsem si, že se něco stalo.“

„Ne,“ řekla Nicole. „Byl to prostě jen falešný poplach.“

Max přešel pokoj a objal Eponine. Celý zářil. Nicole trošku poodešla a pozorovala něžnou scénu mezi svými přáteli. *Není lepší doba pro lásku*, uvažovala, *než těsně před narozením prvního dítěte.*

Nicole se vydala ke dveřím. „Počkej chvilku," zavolal Max. „Nechceš vědět, jaké mu dáme jméno?"

„Samozřejmě," odvětila Nicole.

„Marius Clyde Puckett," prohlásil Max hrdě.

„Marius," dodala Eponine, „protože to byla vysněná láska odloženého dítěte Eponine v *Les Misérables* – toužila jsem po něm během dlouhých a osamocených nocí v sirotčinci. A Clyde po Maxovu bratru v Arkansasu."

„Je to skvělé jméno," řekla Nicole a usmívala se pro sebe, když se otočila k odchodu. „Skvělé jméno," zopakovala.

Richard nedokázal ovládnout své vzrušení, když přišel později odpoledne domů.,.Právě jsem strávil dvě absolutně fascinující hodiny v konferenční místnosti s Archiem a dalšími oktopavouky," spustil na Nicole svým nejsilnějším hlasem. „Ukázali mi celé zařízení, které dnes použili na Eponine. Úžasné! Jaká neuvěřitelná genialita! Ne, magie je lepší výraz – říkal jsem to od začátku, ti zatracení oktopavouci jsou biologičtí čarodějové.

Jen si představ… Mají živé tvory, kteří jsou fotoaparáty, pak řadu mikroskopických broučků, kteří čtou zobrazení a pečlivě ukládají každý jednotlivý maticový element obrazu, speciální genetický klon sebe sama, který řídí proces, a omezené množství elektroniky, kde je nutné, k provádění triviálních úkolů zpracování dat… Kolik tisíc roků trvalo, než se tohle všechno udělalo? V první řadě, kdo to navrhl? Člověka z toho jímá závrať!"

Nicole se na manžela usmála. „Viděl jsi Maria? Co sis myslel…?"

„Viděl jsem všechny obrázky z dnešního odpoledne," pokračoval Richard silným hlasem. „Víš, jak zakrslí oktopavouci komunikují se zobrazovacími kvadroidy? Používají zvláštní rozsah vlnových délek v daleké ultrafialové části spektra. Opravdu. Archie mi řekl, že tamti malí broučci a zakrslí oktopavouci mají ve skutečnosti společný jazyk. A to není všechno. Někteří ze zakrslíků umí až osm jazyků různých mikrodruhů. I Archie sám umí komunikovat se čtyřiceti jinými druhy, s patnácti použitím základních oktopavoučích barev a se

zbytkem v řadě jazyků. Mezi ně patří znaky, chemikálie a jiné části elektromagnetického spektra.“

Richard se na okamžik zastavil uprostřed pokoje. „To je k nevíře, Nicole, jednoduše k nevíře!“

Připravoval se spustit další monolog, když se Nicole zeptala, jak obyčejní oktopavouci komunikují se zakrslíky. „Nikdy jsem dnes nespatřila na hlavách zakrslíků barevné vzory,“ řekla.

„Všechny rozhovory vedou v ultrafialové části spektra,“ odvětil Richard a začal opět přecházet po pokoji. Znenadání se otočil a ukázal si doprostřed čela. „Nicole,“ pokračoval, „ta čočka uprostřed jejich štěrbiny je opravdový dalekohled schopný přijímat informaci při prakticky libovolné vlnové délce… Je to ohromující. Nějakým způsobem zabudovali všechny tyhle životní formy do ohromného symbiotického systému. Jeho složitost přesahuje vše, co bychom si kdy dokázali představit.“

Richard usedl vedle Nicole na gauč. „Podívej se,“ řekl a ukazoval jí své ruce. „Já mám ještě husí kůži… Cítím k těm tvorům posvátnou úctu… Panebože, je to dobrá věc, že nejsou nepřátelští.“

Nicole hleděla na manžela se svraštělým čelem. „Proč to říkáš?“

„Mohli by velet miliardové armádě, možná dokonce bilionové. Vsadím se, že dokonce hovoří ke svým rostlinám. Viděla jsi, jak rychle si poradili s tou věcí v lese… Představ si, jak by to vypadalo, kdyby tvůj nepřítel dokázal kontrolovat všechny druhy bakterií, dokonce i virů, a přinutil je plnit jeho příkazy… Jaká úděsná představa!“

Nicole se zasmála. „Nemyslíš si, že se necháváš unést? Jen proto, že genetickým inženýrstvím připravili řadu živých fotoaparátů, se nedá předpokládat…“

„Já vím,“ řekl Richard a vyskočil z gauče. „Ale nemůžu se ubránit myšlenkám na logické rozšíření toho, co jsme tady dnes viděli… Nicole, Archie připustil, že jediný smysl zakrslých oktopavouků je v tom, aby byli schopni zabývat se světem maličkých. Zakrslíci můžou vidět věci velké jeden mikrometr, to je jedna tisícina milimetru… Rozšiř teď tuhle myšlenku o dalších několik řádů. Představ si druh, jehož fenotypické varianty mají mezi sebou čtyři nebo pět vzájemných vztahů podobných tomu mezi normálními oktopavouky a zakrslíky. Komunikace s bakteriemi nemusí být konec konců nemožná.“

„Richarde," řekla Nicole v tomto kritickém bodě, „nemáš vůbec nic co říct ke skutečnosti, že Max a Eponine budou mít syna? A že chlapec vypadá perfektně zdravý?"

Richard stál několik sekund mlčky. „To je nádherné," řekl trochu provinile. „Soudím, že bych měl zajít do vedlejšího domu a blahopřát jim."

„Můžeš pravděpodobně počkat až po večeři," řekla Nicole a pohlédla na jedny ze speciálních hodin, které pro ně Richard udělal. Hodiny ukazovaly lidský čas v oktopavoučí referenční soustavě.

„Patrick, Ellie, Nikki a Benjy jsou u Maxe a Eponine už celou hodinu," pokračovala Nicole, „od té doby, co se tady doktor Modrý zastavil s pergamenovými fotografiemi malého Maria v děloze." Usmála se. „Jak bys řekl ty, měli by být doma asi za jeden feng."

3

Nicole si vyčistila zuby a hleděla na svůj odraz v zrcadle. *Galileo měl pravdu*, pomyslela si. *Jsem stařena.*

Začala si prsty třít obličej, metodicky masírovala vrásky, které se zdály být všude. Slyšela Benjyho a dvojčata hrající si venku a pak Nai a Patricka, jak je volají do školy. *Nebyla jsem vždy stará*, řekla si. *Bývaly doby, kdy jsem také chodila do školy.*

Nicole zavřela oči a pokoušela se upamatovat, jak vypadala jako mladé děvče. Nebyla schopna vybavit si jasný obraz sebe jako dítěte. Příliš mnoho jiných obrazů z pozdějších let jí obraz sebe jako školačky rozmazávalo a zkreslovalo.

Nakonec opět otevřela oči a zírala na obraz v zrcadle. V mysli si vymazala váčky pod očima a vrásky ve tváři. Změnila si barvu vlasů a obočí z šedé na tmavě černou. Nakonec dokázala vidět sama sebe jako krásnou jedenadvacetiletou ženu. Nicole pocítila krátkou, ale intenzivní touhu po dnech své mladosti. *Protože jsme byli mladí a věděli jsme, že nikdy nezemřeme*, vzpomněla si.

Richard vystrčil hlavu zpoza rohu. „Ellie a já budeme pracovat s Herkulem v pracovně," oznámil. „Nechceš se k nám připojit?"

„Za pár minut," odpověděla Nicole. Zatímco si upravovala vlasy, přemítala o denních schématech lidské skupiny ve Smaragdovém městě. Obvykle se všichni sešli na snídani v jídelně u Wakefieldo-

vých. Škola končila před obědem. Pak si všichni kromě Richarda dali šlofík, aby se přizpůsobili o osm hodin delšímu dni. Většinu odpolední Nicole, Ellie a Richard trávili s oktopavouky, učili se víc o svých hostitelích, nebo se s nimi dělili o zážitky z planety Země. Ostatní čtyři dospělí trávili téměř všechen svůj čas s Benjym a dětmi ve své enklávě na konci slepé uličky.

A kam nás to všechno vede? ptala se znenadání Nicole sama sebe. *Kolik roků budeme hosty oktopavouků? A co se stane, jestliže a když Ráma dorazí ke svému cíli?*

Byly to všechno otázky, na něž Nicole nenalézala odpovědi. Dokonce i Richard si zřejmě přestal dělat starosti o to, co se děje mimo Smaragdové město. Úplně se zabral do oktopavouků a svého projektu překladače. Teď se dotazoval Archieho na nebeské navigační údaje pouze asi jednou za dva měsíce. Pokaždé pak oznámil ostatním, bez jakéhokoliv komentáře, že Ráma pořád směřuje ke hvězdě Tau Ceti.

Jako malý Marius, myslela si Nicole, *jsme zde ve své děloze spokojeni. Pokud se nám vnější svět nevnucuje, neklademe si ohromující otázky.*

Nicole opustila koupelnu a vydala se chodbou k pracovně. Richard seděl na podlaze mezi Herkulem a Ellie. „Sledovat vzor barev a uložit jejich sled do procesoru je lehčí část problému," říkal. „Nejtěžší částí překladu je automaticky převést vzor do srozumitelné anglické věty."

Richard seděl tváří v tvář Herkulovi a mluvil velmi pomalu. „Protože vaše řeč je tak matematická, každá barva má předem definovaný rozsah v mikrometrech, stačí, aby senzor identifikoval tok barev a šířky pásů. Tím se zachytí celý informační obsah. Protože pravidla jsou tak přesná, není ani těžké zakódovat jednoduchý algoritmus ochrany proti chybám, který by se používal u mladistvých nebo lajdáckých mluvčích v případě, že se kterákoliv jednotlivá barva chybně posune ve spektru nalevo či napravo.

Převést, co oktopavouk řekl, do našeho jazyka, je však mnohem složitější proces. Slovník pro překlad je dosti prostý. Každé slovo a příslušné objasňovače lze snadno identifikovat. Ale je skoro nemožné udělat další krok, vytvořit věty, bez jistého lidského zásahu."

„To je způsobeno tím, že jazyk oktopavouků je z podstaty odlišný od našeho," poznamenala Ellie. „Všechno je specifikováno a

kvantifikováno, aby se minimalizovala možnost omylu. Nepoužívají náznaky a nuance. Podívej se, jak používají zájmena my, oni a vy. Zájmena jsou vždy označena číselnými objasňovači včetně rozsahů, když existuje nejistota. Oktopavouk nikdy neřekne ‚pár wodenů' nebo ‚několik nilletů' – vždy použije číslo nebo číselný interval, aby určil časový úsek přesněji."

„Z našeho hlediska," řekl Herkules v barvách, „existují dvě stránky lidské řeči, které jsou ohromně obtížné. Jednou je nedostatek přesného určení, který vede k masivnímu slovníku. Druhou je vaše používání nepřímého vyjadřování při komunikaci… Já mám ještě potíže rozumět Maxovi, protože často, co říká, není doslovně to, co míní."

„Já nevím, jak to udělat v počítači," mluvila nyní Nicole k Richardovi, „ale v překladu se musí nějak odrazit všechny kvantitativní informace obsažené v každé oktopavoukově výpovědi. Téměř každé sloveso nebo přídavné jméno, které používají, má k sobě připojeno číselný objasňovač. Jak například Ellie právě přeložila ‚ohromně obtížné' a ‚masivní slovník'? Herkules však v řeči oktopavouků řekl ‚obtížné' s číslem pět použitým k objasnění stupně obtížnosti a ‚velký slovník' s číslem šest jako objasňovačem pro ‚velký'. Všechny porovnávací objasňovače se týkají otázky síly přídavného jména. Protože používají osmičkovou soustavu čísel, je rozsah pro porovnávání mezi jednou a sedmi. Kdyby Herkules použil sedm, aby objasnil slovo ‚obtížný', Ellie by spojení přeložila jako ‚nemožně obtížné'. Kdyby použil ve stejném spojení jako objasňovač dvě, mohla by říct ‚nepatrně obtížné'."

„Omyly v síle přídavných jmen, i když jsou důležité," řekl Richard, který si bezmyšlenkovitě pohrával s malým procesorem, „téměř nikdy nevedou k nedorozumění. Nezdar při správné interpretaci objasňovačů sloves je však úplně jiný problém, jak jsem zjistil nedávno z předběžných testů. Vezmi si jednoduché sloveso oktopavouků ‚jít', které znamená, jak víš, pohybovat se bez pomoci, bez vozidla. Kaštanový, purpurový, citrónově žlutý pruh, každá barva stejné šířky, pokrývá v angličtině několik desítek slov, všechno od ‚jít pěšky – chodit' k ‚procházet se', ‚potloukat se', ‚běžet' a dokonce ‚spurtovat'."

„Na to jsem právě poukazovala," řekla Ellie. „Nedá se překládat bez úplné interpretace objasňovačů… Pro toto sloveso používají ok-

topavouci dvojitý objasňovač k určení ‚jak rychle?' V jistém smyslu existuje třiašedesát různých rychlostí, kterými ‚jdou'… Aby byly věci ještě složitější, můžou rovněž použít objasňovač rozsahu, takže jejich prohlášení ‚pojďme' podléhá mnoha různým překladům."

Richard se zašklebil a vrtěl hlavou.

„Co se děje, tati?" zeptala se Ellie.

„Jsem jenom zklamán," odpověděl. „Doufal jsem, že do dneška budu mít už hotovou zjednodušenou verzi překladače. Udělal jsem však zjednodušující předpoklad, že sukus toho, co je řečeno, lze určit bez toho, aby se sledovaly všechny objasňovače. Vzít v úvahu všechny ty krátké barevné pruhy zvýší potřebnou paměť a současně významně zpomalí překlad. Můžu mít potíže, abych vůbec někdy navrhl překladač, který bude pracovat v reálném čase."

„A co se stane?" zeptal se Herkules. „Proč ti tak záleží na tom překladači? Ellie a Nicole už rozumí našemu jazyku velice dobře."

„Doopravdy ne," namítla Nicole. „Ellie je jediná z nás, kdo skutečně plynně čte vaše barvy. Já se ještě denně učím."

„Ačkoliv jsem původně začal tento projekt jako výzvu i jako prostředek k tomu, abych se přinutil k seznámení s vaším jazykem," odpověděl Richard Herkulovi, „Nicole a já jsme minulý týden hovořili o tom, jak důležitým se překladač stal. Ona říká, a já s ní souhlasím, že se naše lidská skupina zde ve Smaragdovém městě dělí na dvě části. Ellie, Nicole a já jsme si udělali životy zajímavějšími, díky rostoucí interakci s vámi. Ostatní lidé včetně dětí zůstávají v podstatě izolováni. Jestliže nebudou mít možnost s vámi komunikovat, budou nakonec nespokojení, anebo nešťastní. Dobrý automatický překladač je klíčem, který jim otevře cestu k životu."

Mapa byla zmačkaná a na několika místech roztržená. Patrick ji pomohl Nai pomalu rozbalit a pověsit na stěnu v její jídelně, která sloužila současně jako třída pro děti.

„Nikki, pamatuješ si, co to je?" zeptala se Nai.

„Samozřejmě, paní Watanabe," odpovědělo děvčátko. „Je to mapa naší Země."

„Benjy, můžeš nám ukázat, kde se narodili tví rodiče a prarodiče?"

„Už zase?" zamumlal hlasitě Galileo Keplerovi. „Nikdy to neudělá správně. Je příliš hloupý."

„Galileo Watanabe," přišla rychlá odezva. „Běž do svého pokoje a seď patnáct minut na posteli."

„To je v pořádku, Nai," řekl Benjy, když šel k mapě. „Už jsem si na to zvykl."

Galileo, podle lidských měřítek skoro sedmiletý, se zastavil ve dveřích, aby zjistil, jestli jeho trest nebude zrušen. „Na co čekáš?" kárala ho matka. „Řekla jsem ti, abys šel do svého pokoje."

Benjy stál asi dvacet sekund tiše před mapou. „Má matka," řekl nakonec, „se narodila tady, ve Francii." Odstoupil na chvilku od mapy a našel Spojené státy na opačné straně Atlantického oceánu. „Můj o-tec," pokračoval Benjy, „se narodil tady, v Bos-tonu, v A-me-ri-ce."

Benjy se chtěl posadit. „A co tví prarodiče?" pobízela ho Nai. „Kde se narodili?"

„Mat-ka mé mat-ky, má ba-bič-ka," řekl Benjy pomalu, „se narodila v Af-ri-ce." Zíral několik sekund na mapu. „Ale já si ne-pa-ma-tu-ju, kde to je."

„Já vím, paní Watanabe," řekla okamžitě malá Nikki. „Můžu to Benjymu ukázat?"

Benjy se otočil a díval se na hezké děvčátko s uhlově černými vlasy. Usmál se. „Můžeš mi to říct, Nik-ki."

Děvčátko vstalo ze židle a přešlo pokoj. Dalo prst na západní část Afriky. „Matka Noni se narodila tady," řekla hrdě, „v téhle zelené zemi… Jmenuje se Pobřeží slonoviny."

„To je velice dobré, Nikki," pochválila ji Nai.

„Je mi to lí-to, Nai," řekl nyní Benjy. „Praco-val jsem tak moc se zlom-ky, že jsem ne-měl vů-bec čas na ze-mě-pis." Očima sledoval svou tříletou neteř zpět k židli. Když se opět obrátil tváří k Nai, měl obličej vlhký od slz. „Nai," řekl, ‚já se dnes ne-cí-tím na školu… Myslím, že půjdu domů."

„Jasně, Benjy," řekla Nai měkce. Benjy se hnul ke dveřím. Patrick se chtěl vydat za bratrem, Nai ho však gestem zarazila.

Ve třídě se téměř na minutu rozhostilo trapné ticho. „Jsem teď na řadě?" zeptal se nakonec Kepler.

Nai přikývla a chlapec šel k mapě. „Má matka se narodila zde, v Thajsku, ve městě Lamphun. Tam se také narodil její otec. Má babička z matčiny strany se také narodila v Thajsku, ale v jiném městě nazvaném Chiang Saen. Tady je to, u hranice s Čínou."

Kepler udělal jeden krok k východu a ukázal na Japonsko. „Můj otec Kendži Watanabe a oba jeho rodiče se narodili v japonském městě Kjóto.“

Chlapec odstoupil od mapy. Zdálo se, že se snaží ještě něco říct. „Co se děje, Keplere?“ zeptala se Nai.

„Mami,“ zeptal se chlapec po zoufalém mlčení, „byl taťka zlý člověk?“

„Cože?“ vyjekla zcela ohromená Nai. Sehnula se na úroveň syna a hleděla mu přímo do očí. „Tvůj otec byl skvělý člověk… Byl inteligentní, citlivý, milující, vtipný – úplný princ mezi lidmi. Byl…“

Nai se zarazila. Cítila, že její vlastní pocity hrozí výbuchem. Vzpřímila se, na okamžik se zahleděla do stropu a opět se uklidnila. „Keplere,“ zeptala se potom, „proč kladeš takovou otázku? Zbožňoval jsi přece svého otce. Jak jsi mohl…“

„Strýček Max nám říkal, že pan Nakamura přišel z Japonska. My víme, že je zlý člověk. Galileo říkal, že když taťka přišel ze stejného místa…“

„*Galileo*,“ zahřměla Nai a vyděsila obě děti. „Okamžitě pojď sem!“

Chlapec se přihnal do pokoje a tázavě se díval na matku.

„Cos to říkal bratrovi o vašem otci?“

„Co máš na mysli?“ opáčil Galileo a snažil se vypadat nevinně.

„Říkal jsi mi, že taťka možná byl zlý člověk, protože přišel z Japonska jako pan Nakamura…“

„No, já si taťku moc jasně nepamatuju. Řekl jsem jenom, že možná…“

Nai musela zmobilizovat veškerou sebekontrolu, aby Galilea neudeřila. Popadla chlapce za obě ramena. „Mladý muži,“ řekla, „jestliže tě ještě někdy uslyším říct jediné slovo proti otci…“

Nai nedokázala větu dokončit. Nevěděla, čím vyhrožovat, ani jak dál pokračovat. Náhle se cítila úplně ochromená.

„Sedněte si, prosím,“ vyzvala nakonec své syny-dvojčata, „a velice pozorně poslouchejte.“ Nai se zhluboka nadechla. „Ta mapa na stěně,“ ukázala, „zobrazuje všechny státy na planetě Zemi. V každém národě jsou všechny typy lidí, někteří dobří, někteří zlí, většina lidí je složitá směs dobra a zla. Žádný stát nemá jen dobré lidi, nebo jenom špatné lidi. Váš otec vyrostl v Japonsku. Stejně tak pan Nakamura. Souhlasím se strýčkem Maxem, že pan Nakamura je velice zlý člo-

věk. Ale skutečnost, že je špatný, nemá nic společného s tím, že je Japonec. Váš otec, pan Kendži Watanabe, který byl také Japonec, patřil mezi nejlepší lidi, kteří kdy žili. Je mi líto, že si ho nemůžete pamatovat a že jste nikdy doopravdy nevěděli, jaký byl…“

Nai se na okamžik odmlčela. „Nikdy na vašeho otce nezapomenu,“ řekla tišším hlasem, téměř jen pro sebe. „Pořád ho vidím, jak se pozdě odpoledne vrací k našemu domu v Novém Edenu. Vy oba jste vždycky společně křičeli ‚ahoj taťko, ahoj taťko,‘ když vstoupil do domu. Políbil mne, uchopil vás oba v podpaží a odnesl vás na dvorek na houpačku. Vždy, bez ohledu na to, jak vyčerpávající měl den, byl trpělivý a pozorný…“

Umlkla. Slzy jí zalily oči a cítila, jak se začíná chvět. Obrátila se zády k dětem a dívala se do mapy. „Pro dnešek vyučování skončilo,“ řekla.

Patrick stál vedle Nai a oba pozorovali dvojčata a Nikki, jak si ve slepé ulici hrají s velkým modrým míčem. Bylo to o půl hodiny později. „Je mi to líto, Patricku,“ omlouvala se Nai. „Nečekala jsem, že se stanu…“

„Nemáš čeho litovat,“ odvětil mladý muž.

„Ano, mám,“ pravila Nai. „Před lety jsem si slíbila, že před Keplerem a Galileem nikdy nedám najevo takové city. Nemůžou tomu rozumět.“

V tom okamžiku se dvojčata pustila do svého typického sporu. Galileo se jako obvykle snažil získat pro sebe výhodu ve hře, která neměla přesná pravidla. Nikki stála vedle chlapců a sledovala každé slovo z jejich dohadování.

„Chlapci, chlapci,“ zavolala Nai. „Nechejte toho… Jestli si nemůžete hrát bez hádání, budete muset jít domů.“

Za chviličku nato modrý míč poskakoval po ulici k náměstí a všechny tři děti rozdováděně skotačily za ním. „Nechtěl by ses něčeho napít?“ zeptala se Nai Patricka.

„Ano, napil bych se… Máš ještě ten světle zelený melounový džus, který minulý týden přinesl Herkules? Ten je opravdu chutný.“

„Ano,“ přisvědčila Nai a sklonila se k malému boxu, v němž uchovávali studené nápoje. „Mimochodem, kde je Herkules? Neviděla jsem ho už několik dní.“

Patrick se rozesmál. „Strýček Richard ho naverboval, aby pořád pracoval na překladači. Dokonce i Ellie a Archie jsou tam každé odpoledne s nimi.“ Poděkoval Nai za sklenici džusu.

Nai si usrkla ze sklenice a vrátila se do obývacího pokoje., Já vím, že jsi chtěl dnes ráno utěšit Benjyho,“ řekla. „Zastavila jsem tě jen proto, že znám tvého bratra tak dobře… Je velmi hrdý. Nechce od nikoho soucit.“

„Pochopil jsem,“ řekl Patrick.

„Benjy si dnes ráno uvědomil na jisté úrovni, že dokonce i malá Nikki, kterou ještě považuje za nemluvně, ho ve škole rychle předhání. Ten objev ho šokoval a opět mu připomněl jeho omezení.“

Nai stála před mapou Země, která byla ještě připevněna na stěně. „Nic na téhle mapě pro tebe není důležité, že ne?“

„Ve skutečnosti ne,“ odvětil Patrick. „Viděl jsem samozřejmě mnoho fotografií a filmů, a když jsem byl asi ve věku dvojčat, vypravoval mi otec o Bostonu, o barvě listí v Nové Anglii během podzimu a o cestě, kterou vykonal do Irska se svým otcem… Ale mé vzpomínky se týkají jiných míst… Hodně živý je obraz doupěte v New Yorku a také úžasný rok, který jsme strávili v Uzlu.“ Na okamžik se odmlčel. „A Orel! To byl ale tvor! Pamatuji si ho dokonce jasněji než svého otce.“

„Považuješ se tedy za Pozemšťana?“ zeptala se Nai.

„To je zajímavá otázka,“ odvětil Patrick. Dopil. „Víš, že jsem o tom nikdy skutečně nepřemýšlel? Určitě se považuji za člověka. Ale za Pozemšťana…? Soudím, že ne.“

Natáhla ruku a dotkla se mapy. „Mé domovské město Lamphun, kdyby bylo větší, objevilo by se zde, přesně na jih od Chiang Mai. Někdy se mi zdá nemožné, že jsem tam opravdu jako dítě žila.“

Nai stála tiše vedle Patricka a prstem sledovala obrys Thajska. „Včera večer,“ pravila posléze, „když jsem chlapce koupala, mi Galileo polil hlavu hrnkem vody a to mi znenadání vybavilo neuvěřitelně živou vzpomínku na tři dny, které jsem strávila se svou sestřenicí v Chiang Mai, když mi bylo čtrnáct… Byl to čas slavnosti Songkran, v dubnu, a všichni ve městě slavili thajský Nový rok. Konaly se tam přehlídky a projevy – obvyklé řeči o tom, jak všichni králové Chakri od doby prvního Rámy připravovali thajský lid na jeho důležitou roli na světě – ale co si pamatuji nejjasněji, to je noční projížďka kolem města na korbě elektrického otevřeného dodávkového auta se sestře-

nicí Oni a jejími přáteli. Kamkoliv jsme jeli, vylili jsme na někoho vědro vody – a oni zase na nás. Smáli jsme se a smáli.“

„Proč se všichni polévali vodou?“ zeptal se Patrick.

„Už jsem zapomněla,“ odvětila Nai a pokrčila rameny. „Mělo to něco společného s obřadem… Ale samotný zážitek, společný smích a pocit mít úplně promočené šaty a znenadání dostat další sprškou vody – na všechno to si podrobně vzpomínám.“

Opět oba mlčeli, když Nai sáhla na mapu, aby ji sňala ze stěny. „Takže se dá čekat, že Kepler a Galileo se rovněž nebudou považovat za Pozemšťany,“ přemítala. Pečlivě srolovala mapu. „Možná i studium zeměpisu a dějepisu Země je ztráta času.“

„Myslím, že není,“ řekl Patrick. „Co jiného se budou děti učit? A kromě toho, všichni potřebujeme chápat, odkud jsme přišli.“

Tři mladé tváře nakoukly z atria do obývacího pokoje. „Už je čas k obědu?“ ptal se Galileo.

„Skoro,“ odvětila Nai. „Běžte se nejdřív umýt… Jeden po druhém,“ zvolala, když mladé nohy zadupaly v chodbě.

Nai se náhle obrátila a přistihla Patricka, jak se na ni zvláštně dívá. Usmála se. „Velice se mi dnes líbila tvá společnost,“ řekla. „Díky tobě bylo pro mne snazší poradit si se vším.“ Nai natáhla paže a vzala Patrickovy ruce do svých. „V posledních dvou měsících jsi mi hodně pomáhal s Benjym a dětmi,“ řekla a dívala se mu do očí. „A bylo by ode mne hloupé nepřiznat, že se necítím tak sama od doby, kdy s námi trávíš dny.“

Patrick udělal k Nai nemotorný krok, ale ta držela jeho ruce pevně na místě. „Ještě ne,“ řekla něžně. „Ještě je příliš brzy.“

4

Necelou minutu poté, co shluky velkých světlušek v kopuli Smaragdového města oznámily začátek nového dne, byla Nikki v pokoji svých prarodičů. „Už je světlo, Noni,“ řekla. „Brzy pro nás přijdou.“

Nicole se přetočila a objala svou vnučku. „Ještě pořád máme dvě hodiny, Nikki,“ řekla vzrušené holčičce. „Bobo ještě spí… Vrať se zatím do svého pokoje a hraj si, my se zatím osprchujeme.“

Když zklamané děvčátko nakonec odešlo, Richard už seděl a protíral si oči. „Nikki nemluvila celý minulý týden o ničem jiném než o dnešku," řekla mu Nicole. „Je pořád v Benjyho pokoji a prohlíží si obraz. Nikki a dvojčata dokonce pojmenovaly všechny ty podivné tvory."

Nicole sáhla podvědomě po kartáči na vlasy vedle postele. „Proč malé děti tak obtížně chápou pojem času? I když jí Ellie udělala kalendář a odpočítávala jí po jednom dni, Nikki se mne každé ráno vyptávala, jestli ‚dnes je ten den'."

„Je jenom vzrušená. Všichni jsou vzrušení," řekl Richard a vstal z postele. „Doufám, že nebudeme všichni zklamaní."

„Jak bychom mohli být?" odvětila Nicole. „Doktor Modrý říkal, že uvidíme ještě úžasnější věci než ty, které jsme spolu spatřili, když jsme poprvé vešli do města."

„Myslím, že celý zvěřinec bude v plném počtu venku," řekl Richard. „Mimochodem, pochopila jsi, co oktopavouci oslavují?"

„Tak zhruba… Domnívám se, že nejbližšími ekvivalentními svátky, které znám, by bylo americké Díkůvzdání. Oktopavouci tomu říkají ‚Den štědrosti'. Rezervovali si den, aby oslavili kvalitu svého života… Aspoň tak nějak mi to doktor Modrý vysvětlil."

Richard se vydal do sprchy, zase však strčil hlavu zpět do místnosti. „Myslíš, že pozvání, abychom se dnes zúčastnili, je nějakým způsobem spojené s tím, že jsi jim řekla o diskuzi naší rodiny při snídani před dvěma týdny?"

„Myslíš tehdy, když Patrick a Max naznačili, že by se rádi vrátili do Nového Edenu?"

„Ano, myslím," odpověděla Nicole. „Soudím, že oktopavouci se přesvědčili, že jsme zde úplně spokojení. Pozvání navštívit jejich oslavuje částí jejich pokusu zapojit nás více do své společnosti."

„Škoda, že nemám všechny ty zatracené překladače hotové," litoval Richard. „Zatím mám jen dva… a ještě nejsou úplně překontrolované. Mám dát druhý Maxovi?"

„To je dobrý nápad," řekla Nicole a vtlačila se do dveří vedle Richarda. „Co to děláš?" zeptal se Richard.

„Vysprchuju se s tebou," odpověděla Nicole se smíchem, „samozřejmě pokud nejsi příliš starý, abys při tom měl společnost."

Jamie přišel z vedlejšího domu, aby jim oznámil, že vozidlo je připravené. Byl nejmladší z jejich tří sousedů – oktopavoukú (Herkules žil sám hned na druhé straně náměstí) a lidé s ním měli nejmenší kontakt. Jamieho ‚poručníci', Archie a doktor Modrý, vysvětlili, že Jamie je velice zabraný do studia a blíží se k hlavnímu milníku ve svém životě. Přestože na první pohled vypadal téměř přesně jako tři dospělí oktopavouci, které lidé vídali pravidelně, byl trošku menší než dospělí oktopavouci a měl maloučko jasnější zlaté pruhy na chapadlech.

Lidé byli v rozpacích, co si mají vzít na oslavu na sebe, brzy si však uvědomili, že jejich šaty nehrají vůbec žádnou roli. Žádný z mimozemských druhů ve Smaragdovém městě nenosil pokrývky. Oktopavouci se k tomu často vyjadřovali. Když Richard jednou navrhl, jen částečně žertem, že snad i lidé by se měli vzdát šatů, dokud jsou ve Smaragdovém městě – „Jak jde kroj, tak se stroj," řekl tehdy – skupina rychle pochopila, jak je pro lidskou psychologickou pohodu oblečení podstatné. „Nemohla bych být nahá ani mezi vámi, svými nejbližšími přáteli, bez toho, že bych cítila ohromné rozpaky," řekla Eponine a shrnula tak jejich pocity.

Nesourodá skupina jedenácti lidí a jejich čtyři kolegové oktopavouci se ploužili po ulici k náměstí. Eponine v pokročilém stupni těhotenství byla na konci, šla pomalu a držela si jednu ruku na břiše. Ženy se všechny rozhodly trochu se vystrojit – Nai měla své pestrobarevné thajské hedvábné šaty s modrými a zelenými květy – ale muži a děti, s výjimkou Maxe (oblékl se do otřesné havajské košile, kterou si šetřil na zvláštní příležitosti), byli v tílkách a džínách, což bylo jejich obvyklé oblečení od doby, co dorazili do Smaragdového města.

Všechny šaty byly alespoň čisté. Zpočátku byl pro lidi palčivý problém najít způsob, jak prát. Jakmile však vysvětlili své potíže Archiemu, trvalo jen několik dnů, než je představil dromům, tvorům velkým jako hmyz, kteří jim šaty vyčistili.

Na náměstí skupina nasedla na vozidlo. Těsně před branou vyznačující jejich zónu vozidlo zastavilo a do vozu vlezli dva oktopavouci, které nikdy předtím nespatřili. Během následujícího rozhovoru mezi doktorem Modrým a nově příchozími zkoušel Richard použít překladač. Obecně byl překlad docela věrný, avšak při normálním tempu hovoru oktopavouků příliš pomalý. Přeložila se jedna věta,

zatímco byly „řečeny“ tři, takže Richard musel systém pravidelně znovu nastavovat. Nemohl samozřejmě pochopit moc z rozhovoru, v němž přišel o dvě ze tří vět.

Na druhé straně brány se jim nabídl z vozidla strhující výhled. Nikki měla oči stále dokořán a křičela úžasem. S Benjym a dvojčaty rozeznali většinu zvířat z oktopavoučího obrazu. Na širokých ulicích panoval čilý ruch. Bylo tam nejen mnoho vozidel, která se pohybovala na kolejích oběma směry jako městská tramvaj, nýbrž i pěších všech druhů a velikostí, tvorů jedoucích na kolových vozidlech jako jednokolkách a kolech a občas smíšená skupina bytostí na pštrososaurovi.

Max, který od svého příchodu nebyl ani jednou mimo lidskou zónu, zdůrazňoval svá pozorování výrazy do řiti, sakra a dalšími slovy, o jejichž vypuštění ze slovníku před narozením jejich dítěte ho Eponine žádala. Max se začal strachovat o Eponine, když na první zastávce za branou nastoupila na jejich vůz skupinka nových tvorů. Čtyři z nově příchozích zamířili okamžitě k Eponine, aby prozkoumali speciální „sedadlo“, které oktopavouci dali do vozidla s ohledem na její pokročilé těhotenství. Max stál vedle ní jako ochránce a držel se jedné ze svislých tyčí, které byly rozmístěny po celé délce desetimetrového vozu.

Dva z nových cestujících byli, jak je nazvaly děti, „pruhovaní krabi“, osminohá červená a žlutá stvoření, asi tak velká jako Nikki, s okrouhlými těly pokrytými krunýřem a hrozivě vyhlížejícími klepety. Obě se začala okamžitě třít svými tykadly o Eponininu nahou nohu pod šaty. Byla jen zvědavá, avšak kombinace podivného pocitu a neobvyklého zjevu mimozemšťanů způsobila, že Eponine se zděšením ucukla. Archie, který stál na druhé straně Eponine, sáhl chapadlem rychle dolů a jemně kraby odstrčil. Jeden z nich se pak vzepjal na čtyřech zadních nohou, stříhal svými klepety do vzduchu Eponine před obličejem a zjevně svými vibrujícími tykadly pronesl něco výhružného. Okamžik nato natáhl oktopavouk Archie dvě chapadla, zvedl nepřátelského pruhovaného kraba z podlahy vozidla a vysadil ho na ulici.

Tato scéna dramaticky změnila náladu všech lidí. Když Archie vysvětloval Maxovi a Eponine, co se stalo, Ellie překládala (Max byl příliš otřesen, aby se pokusil použít překladač), dvojčata Watanabe se přitiskla k Nai a Nikki natáhla ruce, aby ji dědeček vzal do náruče.

„Tento druh není moc inteligentní," vysvětloval Archie svým lidským přátelům, „a měli jsme potíže odstranit genetickým inženýrstvím jeho agresivní vlohy. Konkrétní jedinec, kterého jsem vyhodil z vozu, dělal potíže už dříve. Optimalizátor zodpovědný za tento druh ho už označil – mohli jste si všimnout – dvěma malými zelenými tečkami na zadní části horního krunýře… Tento poslední přestupek jistě vyústí v jeho terminaci."

Když Ellie ukončila překlad, lidé metodicky prohlédli další mimozemšťany na vozidle. Zkontrolovali, zda někdo další nemá zelené tečky. S úlevou, že všechna ostatní stvoření na voze jsou bezpečná, se dospělí trochu uvolnili.

„Co ta ‚věc' říkala?" zeptal se Richard Archieho, když se vozidlo blížilo k další zastávce.

„Byla to obvyklá výhružná odezva," odvětil Archie, „typická pro živočichy s omezenou inteligencí. Jeho tykadla předávala hrubý vzkaz s velmi malým skutečným informačním obsahem."

Dopravní prostředek pokračoval po třídě ještě dalších osm nebo deset nilletů. Dvakrát zastavil, aby přibral další cestující, šest oktopavouků a asi dvacet dalších tvorů pěti různých druhů. Čtyři zvířata barvy berlínské modři, ta s polokulovitými horními částmi obsahujícími vibrující materiál podobný mozku, si dřepla právě proti Richardovi, který ještě držel Nikki. Jejich společná sbírka osmi tykadel sahala nahoru k Nikkiným nohám a propletla se, jako kdyby tvorové mezi sebou komunikovali. Když lidské děvče mírně hnulo nohama, tykadla se rychle zasunula do podivné masy, která tvořila většinu těl mimozemských stvoření.

V této době byl už dopravní prostředek přeplněný. Živočich, kterého lidé nikdy předtím nespatřili a jehož Max později přesně popsal jako buřta s dlouhým nosem a šesti krátkýma nohama, se zvedl na jednu ze svislých tyčí a hmátl dvěma předními tlapami po malé kabelce, kterou měla Nai. Jamie zasáhl, než se něco stalo kabelce či Nai, avšak o chviličku později kopl Galileo buřta tak silně, že se pustil tyče. Chlapec vysvětlil, že si myslel, že připravuje další útok na kabelku. Tvor odcouval do zadní části vozu, své jedno oko obezřele upřené na Galilea.

„Měl by sis dávat pozor," řekl Max, zazubil se a hladil chlapce po vlasech. „Nebo ti oktopavouci dají na zadek dvě zelené tečky."

Třídu lemovaly jednopodlažní a dvoupodlažní domy, téměř všechny pomalované geometrickými vzory v jasných barvách. Vchody a střechy domů byly ověšené girlandami a věnci ze zářivě barevných květů a listí. Na jedné dlouhé zdi, kterou Herkules označil Nai za zadní část nemocnice, ohromná nástěnná malba, čtyři metry vysoká a dvacet metrů dlouhá, zobrazovala oktopavouci lékaře ošetřující vlastní raněné a rovněž pomáhající jiným tvorům, žijícím ve Smaragdovém městě.

Dopravní prostředek mírně zpomalil a začal najíždět na rampu. Vozidlo přejelo most přes řeku či kanál, dlouhý několik set metrů, na němž pluly čluny, dováděli oktopavouci a několik dalších neznámých vodních živočichů. Archie vysvětlil, že nyní vstupují do srdce Smaragdového města, kde se konají všechny hlavní oslavy a kde žijí a pracují „nejdůležitější“ optimalizátoři. „Tamhle je naše knihovna a informační středisko,“ ukázal na osmiúhelníkovou budovu asi třicet metrů vysokou.

Na Richardův dotaz Archie odpověděl, že kanál či vodní příkop úplně obklopuje „administrativní centrum“. „S výjimkou speciálních příležitostí jako dnes, nebo jistých oficiálních důvodů schválených Optimalizátory,“ pravil Archie, „mají do této oblasti přístup pouze oktopavouci.“

Dopravní prostředek zaparkoval na velké rovné pláni vedle oválné stavby, která vypadala jako stadion, nebo možná amfiteátr pod širým nebem. Když vystoupili z vozu, řekla Nai Patrickovi, že během posledního úseku jízdy cítila větší klaustrofobii než kdykoliv jindy od té doby, kdy byla v dopravní špičce v Kjótu v metru, při návštěvě u Kendžiho rodičů.

„V Japonsku tě aspoň obklopovali další lidé,“ řekl Patrick a krátce se otřásl. „Tady to bylo tak výstřední… Měl jsem pocit, že si nás všichni podrobně prohlížejí. Musel jsem zavřít oči, abych neztratil zdravý rozum.“

Když lidé vystoupili a vydali se ke stadionu, kráčeli ve skupině obklopené svými čtyřmi přáteli a dalšími dvěma oktopavouky, kteří nastoupili na dopravní prostředek, než opustil lidskou zónu. Těchto šest oktopavouků chránilo Nicole a ostatní před hemžícími se houfy živých tvorů, kteří se rojili všemi směry. O Eponine se začaly pokoušet mdloby, dílem z kombinace pohledů a pachů, dílem z chůze. Archie proto každých asi padesát metrů jejich průvod zastavoval. Na-

konec vstoupili jedním z vchodů a oktopavouci vedli lidi na jejich vyhrazená místa.

V oblasti hlediště vyhrazené pro lidské návštěvníky se nacházelo jen jedno sedadlo. Fakticky Eponine měla jediné sedadlo na stadionu. Max a Patrick se rozhlíželi Richardovým dalekohledem po horní ploše arény. Viděli mnoho bytostí, které se opíraly o silné svislé sloupy umístěné na terasách nebo se jich přidržovaly, ale nikde jinde nenašli další sedadlo.

Benjyho zaujal látkový vak, který nesl Archie a několik dalších oktopavouků. Vaky, všechny úplně stejné, byly velké asi jako dámská kabelka a měly žlutobílou barvu. Visely v místě, které by se dalo nazvat oktopavoučí kyčle, zavěšené přes hlavu jednoduchým popruhem. Nikdo z lidí nikdy předtím oktopavouka s takovým přívěskem nespatřil. Benjy si vaků okamžitě všiml a ptal se na ně Archieho, když stáli společně na náměstí. Benjy předpokládal, že Archie neporozuměl jeho dotazu, a fakticky na to sám zapomněl, dokud nepřišli na stadion a nespatřil další podobné vaky.

Archie vysvětloval účel vaku netypicky zamlženě. Nicole ho musela požádat, aby zopakoval své barvy, než sdělila Benjymu, co Archie odpověděl. „Archie říká, že je to zařízení, které by mohl potřebovat při naší ochraně.“

„Jaké za-ří-ze-ní?“ ptal se Benjy, Archie však už několik kroků poodešel a hovořil s oktopavoukem v sousední sekci.

Lidé byli od ostatních bytostí odděleni jednak dvěma úzkými pruhy napjatého kovového lana kolem hořejšku a spodku svislých sloupů vedle své enklávy, jednak svými oktopavoučími ochránci (nebo strážemi, jak je nazval Max), kteří se postavili do prázdné plochy mezi různými druhy. Vedle lidí, na pravé straně, byla skupina několika stovek mimozemšťanů se šesti ohebnými pažemi, stejných tvorů, jací stavěli schodiště pod duhovou kopulí. Nalevo a pod lidskou skupinou, na druhé straně prázdné plochy, bylo snad na tisíc hnědých robustních zvířat podobajících se leguánům s dlouhými špičatými ocasy a vyčnívajícími zuby. Leguáni byli velcí jako domácí kočky.

Bylo okamžitě zřejmé, že celý stadion je přísně rozdělen. Každý druh zabíral oddělené místo. A navíc, s výjimkou „stráží“, nebyli na horní tribuně vůbec oktopavouci. Všech patnáct tisíc oktopavouků

(Richardův odhad), kteří byli přítomni jako diváci, bylo na dolní tribuně.

„Pro rozdělení je několik důvodů," vysvětloval Archie a Ellie překládala pro všechny ostatní. „Za prvé, projev Hlavního Optimalizátora bude vysílán současně třiceti či čtyřiceti jazyky. Když se dobře podíváte, zjistíte, že každá sekce má zařízení – například zde je váš reproduktor, jak tomu říká Richard – které uvádí projev v řeči daného druhu. Všichni oktopavouci včetně různých morfologických forem rozumějí naší standardní řeči barev. Proto jsou dole na přízemní tribuně, kde není žádné speciální překládací zařízení…

Ukáži vám, o čem mluvím… Podívejte se tam (Archie natáhl chapadlo), vidíte tu skupinu pruhovaných krabů? Vidíte dva silné svislé dráty na stole před jejich sekcí? Když Hlavní Optimalizátor začne projev, ty dráty se uvedou do činnosti a budou vysílat, co je řečeno, v jejich tykadlové řeči."

Daleko pod nimi, nad tím, co by na pozemském stadionu bylo hřiště, byla ze vzpěr připojených ke spodním sekcím dolní tribuny zavěšena ohromná krycí plachta s barevnými pruhy.

„Dokážeš přečíst, co je na té plachtě?" zeptala se Ellie otce.

„Cože?" reagoval Richard, ještě ohromen velkolepostí podívané.

„Na plachtě je heslo," řekla Ellie a ukázala dolů. „Čti barvy."

„Ano, je tam něco." Richard velice pomalu četl: „Štědrost znamená potravu, vodu, energii, informace, harmonii a… co je to poslední slovo?"

„Přeložila bych to jako ‚různorodost'," řekla Ellie.

„Co to heslo znamená?" zeptala se Eponine.

„Myslím, že se to dozvíme."

Několik minut poté, co Archie řekl lidem, že dalším důvodem oddělení druhů je snaha potvrdit výsledky sčítání provedeného oktopavouky, srolovaly dva páry ohromných černých zvířat plachtu na dva dlouhé tlusté sloupy. Páry začaly na protilehlých stranách středu arény a pak postupovaly ke koncům stadionu, namotávaly plachtu na stožáry, aby odhalily celou plochu.

Současně sestoupil z velké výšky nad stadionem další hrozen světlušek, takže všichni diváci mohli jasně vidět nejen hojnost ovoce, zeleniny a zrnin navršených ve stovkách kup na obou koncích pole, nýbrž i dvě skupiny rozličných tvorů, které se nacházely v odděle-

ných oblastech na podlaze arény, po obou stranách od jejího středu. První skupina mimozemšťanů chodila kolem ve velkém kruhu na normálním hliněném povrchu. Byli k sobě připojeni jakýmsi provazem. Další skupina, asi třicet či čtyřicet odlišných druhů také mezi sebou spojených, plavala v druhém velkém kruhu ve velkém bazénu s vodou.

Úplně ve středu hřiště se nacházelo zvýšené pódium, až na jakési roztroušené černé skřínky prázdné, s rampami klesajícími ke dvěma přilehlým oblastem. Před očima všech přítomných se z kruhu v bazénu oddělili čtyři oktopavouci a vylezli po rampě na pódium. Další čtyři oktopavouci opustili skupinu chodící po hliněném povrchu a připojili se ke svým kolegům. Jeden z těchto osmi oktopavouků se pak postavil na skřínku uprostřed pódia a začal hovořit v barvách.

„Shromáždili jsme se zde dnes," vyděsil lidi hlas z reproduktoru. Malá Nikki začala plakat. Zpočátku bylo pro ne ohromně obtížné porozumět tomu, co slyšeli, protože každá slabika nesla přesně stejný důraz. Ačkoliv byly zvuky pečlivě vyslovovány, nebyly zcela správné, jako kdyby je vytvářel někdo, kdo lidskou řeč nikdy neslyšel. Richarda to vyvedlo z míry. Okamžitě zanechal pokusu používat překladač a sklonil se, aby studoval zařízení, z nějž zvuky vycházely.

Ellie si vypůjčila Richardův dalekohled, aby mohla snadněji sledovat barvy. I když musela některá slova odhadovat, protože některé pruhy se nacházely mimo interval viditelného světla, bylo pro ni snazší pozorovat, než se zcela soustředit na to, co vycházelo ze zvukového zařízení dodaného oktopavouky.

Dospělí posléze poněkud přivykli intonaci a výslovnosti mimozemského hlasu a zachytili většinu z toho, co bylo řečeno. Hlavní Optimalizátor oktopavouků uvedl, že se vše v jejich štědrém panství daří a že se neustálý rozkvět jejich složité a různorodé společnosti odráží v rozmanitosti potravy nalézající se na hřišti. „Nic z této hojnosti," pravil řečník, „by nemohlo být vypěstováno bez úspěšné mezidruhové spolupráce."

Později ve svém krátkém projevu vzdal Hlavní Optimalizátor hold za výjimečné výkony. Bylo vybráno několik určitých druhů – například zjevně vynikla produkce látky podobné medu, protože tucet vznášejících se světlušek osvětlilo na chviličku sekci rypákovitých brouků. Když projev trval asi tři fengy, lidi unavilo úsilí naslou-

chat podivnému hlasu a přestali řeč sledovat. Skupinu proto překvapilo, když se světlušky objevily nad jejich hlavami a když byli představeni všem mimozemšťanům. Tisíce podivných očí se na ně upírali po celou polovinu nilletu.

„Co o nás říkal?“ zeptal se Max Ellie, která pokračovala v překladu barev. Max se během většiny poslední části projevu Hlavního Optimalizátora bavil s Eponine.

„Jen to, že jsme v jejich říši noví a že stále zjišťují naše schopnosti… Pak následovala jakási čísla, která nás měla nějakým způsobem charakterizovat. Tu část jsem nepochopila.“

Po krátkém představení dalších dvou druhů začal Hlavní Optimalizátor shrnovat hlavní myšlenky svého projevu. „*Mami, mami*,“ přehlušil znenadání výkřik Nikki mimozemský hlas. Zatímco dospělí lidé byli zabráni do projevu a podívané kolem, Nikki nějak přelezla spodní zábranu kolem jejich sekce a dostala se do prázdné oblasti oddělující je od leguánovitých tvorů. Oktopavouk Herkules, který tuto oblast sledoval, ji zřejmě také nezpozoroval, protože si nebyl vědom toho, že jeden z leguánů prostrčil hlavu mezerou mezi dvěma kovovými lany kolem jejich sekce a ostrými zuby zachytil Nikkiny šaty.

Hrůza v hlase dítěte na okamžik paralyzovala všechny kromě Benjyho. Ten jednal okamžitě, přeskočil ohrazení, běžel Nikki na pomoc a udeřil leguánovitého tvora vší silou do hlavy. Překvapený mimozemšťan pustil dívenčiny šaty. Propukl úplný blázinec. Nikki pádila do náruče své matky, než však Herkules a Archie stačili doběhnout k Benjymu, rozzuřený leguán se protáhl mezerou a skočil Benjymu na záda. Ten vykřikl pronikavou bolestí, kterou mu způsobily leguánovy zuby zakousnuté do jeho ramena, a začal se zmítat. Snažil se tvora setřást. Po několika sekundách spadl tvor na podlahu a zůstal tam v bezvědomí ležet. V místě, kde mu přecházelo tělo v ocas, bylo zřetelně vidět dvě zelené skvrnky.

Celá událost nezabrala ani minutu. Projev pokračoval. S výjimkou bezprostředně sousedících sekcí si příhody nikdo nevšiml. Nikki však byla zcela vyděšená, Benjy vážně poraněn a Eponine začala mít stahy. Rozzlobení leguáni pod nimi se snažili proniknout přes kovová lana. Ignorovali výhrůžky deseti oktopavouků, kteří se nyní přesunuli do oblasti mezi oběma druhy.

Archie sdělil lidem, že je čas, aby odešli. Nikdo neměl námitky. Archie je odvedl ze stadionu. Ellie nesla vzlykající dceru a Nicole horečně vtírala Benjymu do rány dezinfekční prostředek z lékařské brašny.

Když Nicole přišla do ložnice, Richard se zvedl na lokty a zeptal se: „Je v pořádku?“

„Myslím, že je,“ odvětila Nicole s hlubokým povzdechnutím. „Dělám si ještě starosti, že se ve slinách toho tvora mohly nacházet chemické sloučeniny, které by mohly škodit… Doktor Modrý hodně pomohl. Vysvětlil mi, že leguáni nemají toxický jed, souhlasil však s tím, že u Benjyho musíme dávat pozor na alergickou reakci… Zhruba příští dva dny ukáží, jestli nebude mít problémy.“

„A bolest? Zmírnila se?“

„Benjy si nechce stěžovat. Myslím, že je vlastně na sebe docela pyšný – má na co – a nechce říkat nic, co by ubralo z jeho chvíle, kdy je hrdinou rodiny.“

„A Eponine?“ zeptal se Richard po krátkém mlčení. „Má ještě stahy?“

„Ne, dočasně ustaly. Jestliže však v příštích dvou dnech porodí, nebude Marius prvním dítětem, jehož porod vyvolal adrenalin.“

Nicole se začala svlékat. „Ellie si to bere nejvíc… Říká, že je hrozná matka a že si nikdy neodpustí, že nedávala na Nikki větší pozor… Před několika minutami dokonce mluvila jako Max a Patrick. Přemýšlela nahlas, jestli bychom se snad neměli všichni vrátit do Nového Edenu a risknout to s Nakamurou. ‚Kvůli dětem,‘ řekla.“

Nicole, už svlečena, si vlezla do postele. Lehce Richarda políbila a dala si ruce za hlavu. „Richarde,“ pravila, „naskýtá se zde velice závažný problém. Myslíš, že by nám oktopavouci třebas jen dovolili vrátit se do Nového Edenu?“

„Ne,“ řekl po odmlce. „Alespoň ne všem.“

„Myslím, že s tebou souhlasím. Nechci to však říct ostatním… Možná bych o tom měla promluvit s Archiem.“

„Bude se snažit tomu vyhnout, jako to udělal poprvé.“

Několik minut spolu leželi a drželi se za ruce. „O čem přemýšlíš, miláčku?“ zeptala se Nicole, když si všimla, že Richard má ještě otevřené oči.

„O dnešku," odvětil. „O všem, co se dnes stalo. Procházím si to v mysli, neuvěřitelné scény jednu za druhou. Teď, když jsem starý a nemám už tak dobrou paměť jako kdysi, snažím se používat osvěžovací postupy…"

Nicole se zasmála. „Jsi nemožný," prohlásila. „Ale přesto tě mám ráda."

5

Max byl rozrušený. „Pokud jde o mě, nechci zůstat na tomto místě ani o minutu déle, než je nutné. Já jim už nevěřím… Podívej se, Richarde, ty víš zatraceně dobře, že mám pravdu. Viděl jsi, jak rychle vytáhl Archie tu trubici ze svého vaku, když mimozemšťan leguán skočil Benjymu na záda? A nerozmýšlel se ani na mžik, aby ji použil. Pfft, to bylo všechno, co jsem zaslechl. A šupito presto, ta ještěrka byla buď mrtvá, nebo ochromená. Udělal by úplně totéž jednomu z nás, kdybychom se zachovali nepatřičně."

„Maxi, já si myslím, že přeháníš," reagoval Richard.

„Přeháním? A je také nadsazené, že mi ta celá scéna včera ještě hlouběji vryla pocit, jak jsme vlastně bezmocní… ?"

„Maxi," přerušila ho Nicole, „nemyslíš, že tuto diskuzi bychom si měli nechat na jinou dobu, až nebudeme tolik podléhat emocím?"

„Ne," odvětil důrazně Max. „Myslím, že ne… Já ji chci mít teď, dnes ráno. Proto jsem požádal Nai, aby dala dětem snídani u ní doma."

„Ty doopravdy navrhuješ, že bychom měli odejít právě teď, když Eponine může každou chvíli porodit?" pravila Nicole.

„Samozřejmě, že ne," řekl Max. „Ale myslím si, že bychom měli pohnout kostrou a vypadnout odsud, jakmile bude schopná cestovat… Ježíši, Nicole, jaký způsob života bychom tady tak jako tak mohli vést? Nikki a dvojčata jsou teď vyděšení, až se jim zarazily prdy. Vsadím se, že nebudou chtít opustit naši zónu celé týdny, možná vůbec ne… A to se ještě netýká důležitější otázky, proč nás sem oktopavouci vůbec přivedli? Viděla jsi včera na stadionu všechny ty tvory? Nenabyla jsi dojem, že všichni tak či onak pracují pro oktopavouky? Není pravděpodobné, že my také brzy zaujmeme nějaké pevné místo v jejich systému?"

Ellie promluvila poprvé od začátku rozhovoru. „Já jsem oktopavoukům vždy důvěřovala. A stále jim důvěřuju. Nevěřím, že mají jakýsi ďábelský plán zapojit nás do svého celkového schématu způsobem, který by byl pro nás nepřijatelný… Ale včera jsem se něco naučila, nebo bych měla říct přinaučila. Je mou povinností matky zajistit pro svou dceru prostředí, v němž může prospívat a mít šanci být šťastná… Už si nemyslím, že je to možné tady, ve Smaragdovém městě."

Nicole pohlédla na Ellie s překvapením. „Takže ty bys také chtěla odejít?"

„Ano, mami."

Nicole přelétla očima kolem stolu. Z výrazů ve tvářích Eponine a Patricka usoudila, že souhlasí s Maxem a Ellie. „Ví někdo z vás, jak se na tuto otázku dívá Nai?" otázala se.

Patrick se lehce zarděl, když se Max a Eponine podívali na něj, jako kdyby čekali, že odpoví. „Mluvili jsme o tom včera večer," řekl posléze. „Nai je už jistou dobu přesvědčená, že při naší izolaci v zóně mají děti příliš omezený život. A dělá si také starosti, obzvláště po tom, co se přihodilo včera, že děti by byly vystaveny významným nebezpečím, kdybychom se snažili žít volně ve společnosti oktopavouků."

„Soudím, že tím je to vyřešeno," řekla Nicole a pokrčila rameny. „Promluvím o našem odchodu při nejbližší příležitosti s Archiem."

Nai byla dobrá vypravěčka. Děti milovaly dny, kdy netrvala na plánované činnosti a místo toho jim prostě něco vyprávěla. Fakticky jim právě vyprávěla řecké a čínské báje, když se poprvé objevil Herkules, aby je pozoroval. Děti daly oktopavoukovi jméno poté, co pomohl Nai přestavit nábytek v místnosti.

Většina příběhů, které Nai vyprávěla, měla hrdinu. Protože dokonce i Nikki se ještě pamatovala na lidské bioty v novém Edenu, děti se více zajímaly o příběhy o Albertu Einsteinovi, Abrahamu Lincolnovi a Benitě Garcii, než o historických nebo mytických postavách, které jim nic neříkaly.

Dopoledne po Dnu štědrosti Nai vysvětlila, jak během posledních fází Velkého Chaosu využila Benita Garcia svou značnou slávu, aby pomohla milionům chudých lidí v Mexiku. Nikki, která zdědila soucitnou povahu své matky a babičky, byla hluboce pohnuta příbě-

hem Benitiny odvážné neposlušnosti vůči Mexické oligarchii a americkým mnohonárodnostním korporacím. Holčička prohlásila, že Benita Garcia je její hrdina.

„Hrdinka," opravil ji vždy přesný Kepler. „A co ty, mami?" zeptal se chlapec po chvilce. „Měla jsi hrdinu nebo hrdinku, když jsi byla malá?"

Navzdory skutečnosti, že se nacházela ve městě mimozemšťanů na mimozemské kosmické lodi v neuvěřitelné vzdálenosti od svého rodného města Lamphunu v Thajsku, Nai přenesla na patnáct či dvacet sekund svou paměť zpět do dětství. Viděla se jasně v prostých bavlněných šatech, jak jde bosá do buddhistického chrámu vzdát hold královně Chamatevi. Nai rovněž viděla mnichy v šafránových hábitech a zdálo se jí, že na okamžik dokonce cítí vůni kadidla ve *viharnu* před hlavním Buddhou chrámu.

„Ano," přisvědčila, rozrušená silou vzpomínky, „měla jsem hrdinku… Královnu Chamatevi z Haripunchai."

„Jaká byla, paní Watanabe?" zeptala se Nikki. „Byla jako Benita Garcii?"

„Úplně ne," začala Nai. „Chamatevi byla krásná mladá žena, která žila v království Mon na jihu Indočíny před více než tisíci roky. Její rodina byla bohatá a blízká králi Monú. Ale Chamatevi, která byla na ženu té doby nezvykle vzdělaná, toužila udělat něco odlišného a nezvyklého. Kdysi dávno, když bylo Chamatevi devatenáct či dvacet, navštívil království věštec…"

„Co je to věštec, mami?" zeptal se Kepler.

Nai se usmála. „Člověk, který předpovídá budoucnost, nebo se o to alespoň snaží," odpověděla.

„Zkrátka a dobře, tenhle věštec řekl králi, že existuje stará legenda vyprávějící, že krásná mladá žena národa Mon, urozeného rodu, projde všemi džunglemi na sever do údolí Haripunchai a sjednotí všechny válčící kmeny té oblasti. Tahle mladá žena, pokračoval věštec, vytvoří království, jehož nádhera se vyrovná království Monů, a bude známa v mnoha zemích pro své vůdcovství. Věštec vyprávěl tuto báji během slavnosti u dvora a Chamatevi naslouchala. Když báje skončila, mladá žena přistoupila ke králi Monů a řekla mu, že ona musí být tou ženou v legendě.

Navzdory odporu svého otce přijala Chamatevi králem nabídnuté peníze, zásoby a slony. Jídla měla jen tolik, aby vydrželo na pět

měsíců cesty džunglí do země Haripunchai. Kdyby legenda nebyla pravdivá a kmeny v údolí nepřijaly Chamatevi za svou královnu, nemohla by se vrátit k Monům a byla by nucena prodat se za otrokyni. Ale Chamatevi se ani na okamžik nezalekla.

Legenda se ovšem vyplnila, kmeny z údolí ji přijaly za královnu a vládla po mnoho let v době, která je v thajské historii známa jako Zlatý věk Haripunchai. Když byla Chamatevi hodně stará, rozdělila pečlivě své království na dva stejné díly, které dala svým synům, dvojčatům. Ona se pak odebrala do buddhistického kláštera děkovat Bohu za jeho lásku a ochranu. Chamatevi zůstala čilá a zdravá až do smrti ve věku devětadevadesáti let."

Z důvodů, kterým úplně nerozuměla, se Nai během vyprávění silně vzrušila. Když skončila, pořád v mysli viděla obrazy na stěně chrámu v Lamphunu, které ilustrovaly Chamatevin příběh. Nai se tak zabrala do vyprávění, že si ani nevšimla, když Patrick, Nicole a Archie přišli do místnosti a usedli za děti na podlahu.

„My máme mnoho podobných příběhů," řekl Archie o několik minut později, Nicole překládala, „které také vyprávíme svým mladistvým. Většina z nich je velice, velice stará. Jsou pravdivé? Oktopavoukům na tom ve skutečnosti nezáleží. Tyto příběhy jsou zábavné, poučné a inspirativní."

„Jsem si jistá, že děti by rády jeden váš příběh slyšely," řekla Archiemu Nai. „Fakticky bychom ho rádi slyšeli všichni."

Archie téměř nillet nic neříkal. Čočka mu pilně pracovala, pohybovala se sem a tam, jako kdyby pečlivě studoval lidské bytosti, které na něj hleděly. Nakonec začaly vycházet z jeho štěrbiny barevné pruhy a obcházet jeho šedou hlavu. „Před dávnými, dávnými časy," začal, „na velice vzdálené planetě, požehnané štědrými zdroji a nepopsatelnou krásou, žili všichni oktopavouci v ohromném oceánu. Na zemi tam bylo mnoho tvorů, mezi nimiž…"

„Lituju," řekla Nicole Archiemu i ostatním, „nevím, jak přeložit další barevný vzor…"

Archie použil několik nových vět a snažil se definovat slovo pomocí jiných termínů. „Ti, kteří už dříve odešli…," řekla si Nicole pro sebe. „No dobře, pro příběh asi není podstatné, aby bylo každé slovo úplně správné… Budu jim prostě říkat Předchůdci."

„Na suchozemských částech té překrásné planety," pokračovala Nicole v tlumočení, „bylo mnoho tvorů, z nichž daleko nejinteligentnější byli Předchůdci. Postavili dopravní prostředky, které létaly vzduchem, prozkoumali všechny sousední planety a hvězdy, naučili se dokonce, jak vytvořit život z jednoduchých chemikálií tam, kde předtím žádný nebyl. Změnili svými neuvěřitelnými znalostmi přirozenost země i oceánu.

A pak jednou Předchůdci zjistili, že oktopavouci mají ohromné nevyužité možnosti, nadání, které nikdy během mnoha, mnoha let své existence neprojevili. Začali oktopavoukům ukazovat, jak tyto skryté schopnosti vyvíjet a využívat. Jak plynuly roky, oktopavouci se díky Předchůdcům stali druhými nejinteligentnějšími tvory na planetě a vytvořili si k Předchůdcům velmi složitý a blízký vztah.

Během té doby Předchůdci pomohli oktopavoukům, aby se naučili žít mimo vodu a brali si kyslík přímo ze vzduchu krásné planety. Celé kolonie oktopavouků se přestěhovaly na souš. Jednoho dne, po velkém setkání Hlavních Optimalizátorů Předchůdců a oktopavouků, bylo oznámeno, že ze všech oktopavouků se stanou pozemní tvorové a že opustí všechny své kolonie v oceánech.

Ve velkých hlubinách moře žila malá kolonie oktopavouků vedená místním Optimalizátorem, který si myslel, že Hlavní Optimalizátoři dospěli k nesprávnému rozhodnutí. Tento místní Optimalizátor vzdoroval oznámení a i když on a jeho kolonie byli ostatními vyloučeni ze společnosti a nepodíleli se na štědrosti nabízené Předchůdci, on i mnoho následujících generací pokračovaly ve svém osamoceném a prostém životě na dně oceánu.

Stalo se, že planetu postihla katastrofa a nikdo na souši nedokázal přežít. Zemřelo mnoho milionů tvorů a po tisíce let, kdy byla planeta nehostinná, přežili pouze ti oktopavouci, kteří žili pohodlně ve vodě.

Když se nakonec planeta zotavila a několik oceánských oktopavouků se odvážilo ven na souš, nenašli nikoho ze svého příbuzenstva – a ani nikoho z Předchůdců. Ten místní Optimalizátor, který žil před tisíci roky, byl vizionář. Bez jeho činu by asi úplně všichni oktopavouci vyhynuli… A proto i dnes si chytří oktopavouci uchovávají schopnost žít jak na souši, tak ve vodě."

Nicole hned z počátku báje rozpoznala, že Archie se s nimi dělí o něco zcela odlišného od všeho, co jim řekl předtím. Způsobil to

jejich ranní rozhovor, v němž řekla Archiemu, že se chtějí brzy po narození Puckettova dítěte vrátit do Nového Edenu? Nebyla si jista. Věděla však, že legenda, kterou jim Archie vyprávěl, sdělovala o oktopavoucích informace, na něž by lidé žádným jiným způsobem nepřišli.

„To bylo opravdu skvostné," prohlásila Nicole a lehce se Archieho dotkla. „Nevím, jestli se to líbilo dětem…"

„Myslím si, že to bylo prima," řekl Kepler. „Nevěděl jsem, že můžete dýchat vodu."

„Právě tak jako nenarozené dítě," říkala Nai, když do dveří vběhl vzrušený Max Puckett.

„Pojď rychle, Nicole. Stahy následují po čtyřech minutách." Když Nicole vstala, obrátila se k Archiemu. „Řekni, prosím, doktoru Modrému, ať přivede zobrazovacího inženýra a kvadroidní systém. A pospěš si!"

Bylo úžasné pozorovat porod současně zvenčí i zevnitř. Nicole dávala pokyny jak Eponine, tak zobrazovacímu inženýrovi prostřednictvím doktora Modrého. „Dýchej, musíš dýchat i během stahů," křičela na Eponine. „Posuňte je blíž, níž do porodního kanálu, trochu víc světla," řekla doktoru Modrému.

Richarda to zcela fascinovalo. Stál stranou, aby nepřekážel, oči mu těkaly sem a tam od obrazu na stěně ke dvěma oktopavoukům a jejich zařízení. Ke konci každé série stahů podal doktor Modrý Nicole malou kruhovou náplast, kterou Nicole přilepila na vnitřní stranu horní části Eponinina stehna. Maličcí kvadroidi, kteří byli uvnitř Eponine během posledních stahů, v mžiku vyběhli k náplasti a noví pak vlezli do porodního kanálu. Po dvaceti až třiceti sekundách zpoždění pro zpracování dat se na stěně objevila další sada obrázků.

Max přiváděl všechny k šílenství. Když slyšel Eponine křičet nebo sténat, což občas při vyvrcholení stahů dělala, přiběhl k ní a chytil ji za ruku. „Má hrozné bolesti," řekl Nicole, „musíš něco udělat, abys jí pomohla!"

Mezi stahy, když Eponine na Nicolin pokyn stála vedle postele, aby jí umělá tíže pomohla s porodem, se Max choval ještě hůř. Obraz jeho nenarozeného syna vklíněného do porodního kanálu u něj odstartoval tirádu. „Ach můj bože, dívej se, dívej se," řekl po zvláště

silných stazích. „Má rozmáčknutou hlavu. Do řiti. Není tam dost místa. Nedokáže to.“

Několik minut předtím, než Marius Clyde Puckett vstoupil do vesmíru, udělala Nicole dvě velká rozhodnutí. Za prvé dospěla k závěru, že dítě se nenarodí bez pomoci. Bude nutné, aby udělala episiotomii a zmírnila bolest a trhání při samotném porodu. Nicole také usoudila, že Max musí být vyveden z ložnice, než propadne hysterii, anebo udělá něco, co by mohlo překážet při porodu.

Ellie na žádost Nicole vysterilizovala skalpel. Max hleděl na skalpel divokýma očima. „Co s tímhletím budeš dělat?“ ptal se Nicole.

„Maxi,“ řekla klidně Nicole, když Eponine právě cítila příchod dalších stahů, „mám tě moc ráda, ale chci, abys opustil místnost. Prosím. Co udělám, usnadní Mariovi porod, ale nebude to vypadat hezky…“

Max se nehnul. Patrick, který stál ve dveřích, položil příteli ruku na rameno, když Eponine začala opět sténat. Hlava dítěte zjevně tlačila na otvor dělohy. Nicole začala řezat. Eponine vykřikla bolestí. „Ne,“ vykřikl šílející Max při prvním pohledu na krev. „Ne… Ach, do řiti… Ach, do řiti.“

‚Ihned… odejdi ihned!“ vykřikla velitelsky Nicole, když dokončila episiotomii. Ellie otírala krev, jak nejrychleji svedla. Patrick Maxe otočil, objal ho a odváděl jej do obývacího pokoje.

Nicole zkontrolovala obraz na stěně, jakmile byl k dispozici. Malý Marius se nacházel v ideální poloze. *Taková fantastická technika*, pomyslela si letmo. *Ta by úplně změnila rození.*

Na uvažování neměla více času. Začínaly další stahy. Nicole vzala Eponine za ruku. „Teď by to mohlo být,“ řekla. „Chci, abys tlačila vší silou… Pořád, během celé kontrakce.“ Nicole řekla doktoru Modrému, že další zobrazení nebudou zapotřebí.

„Tlač!“ křičely Nicole a Ellie společně.

Objevilo se temeno hlavičky. Mohli spatřit chomáčky světle hnědých vlásků.

„Znovu,“ řekla Nicole. „Tlač znovu!“

„Já nemůžu,“ vykřikla Eponine.

„Ale můžeš, tlač!“

Eponine prohnula záda, zhluboka se nadechla a chvilinku nato vyklouzl chlapeček Marius Nicole do rukou. Ellie měla připraveny

nůžky a přestřihla pupeční šňůru. Chlapec plakal sám od sebe, pláč nemusel být vyvolán. Max se vřítil do pokoje.

„Tvůj syn je na světě," řekla Nicole. Setřela přebytek tekutiny, zavázala pupeční šňůru a podala dítě pyšnému otci.

„Ale…, ale… Co mám teď dělat?" řekl zmatený, ale zářící Max, který držel dítě, jako kdyby Marius byl křehký jako sklo a drahocenný jako diamanty.

„Mohl bys ho políbit," řekla s úsměvem Nicole. „To by byl dobrý začátek."

Max sklonil hlavu a velice něžně Maria políbil. „A můžeš mi ho podat, ať se seznámí se svou matkou," ozvala se Eponine.

Slzy radosti se řinuly po tvářích čerstvé matky, když poprvé zblízka pohlédla na svého syna. Nicole pomohla Maxovi položit dítě napříč přes Eponininu hruď. „Ach, Francouzko," řekl potom Max a stiskl jí ruku, „mám tě rád, mám tě tak moc rád."

Marius, který neustále od okamžiku narození plakal, se ve své nové poloze na matčině hrudi ztišil. Eponine natáhla volnou ruku a něžně novorozeného syna hladila. Znenadání vytryskly slzy z očí i Maxovi. „Děkuji ti, drahoušku," řekl Eponine. „Děkuji ti, Nicole. Díky, Ellie."

Max poděkoval všem v místnosti několikrát, zahrnul v to i oba oktopavouky. Na dalších pět minut se z Maxe stal skutečný stroj na objímání. Ani oktopavouci neunikli jeho vděčnému objetí.

6

Nicole zaklepala lehce na dveře a potom strčila hlavu do pokoje. „Promiňte," řekla. „Je někdo vzhůru?"

Eponine a Max sebou zavrtěli, žádný z nich však neotevřel oči, aby Nicole pozdravil. Malý Marius byl uvelebený mezi rodiči a spokojeně spal. Posléze Max zabručel: „Kolik je hodin?"

„Patnáct minut po dohodnuté době Mariova vyšetření," odpověděla Nicole. „Doktor Modrý se za chvilku vrátí."

Max zabekal a šťouchnul do Eponine. „Pojď dovnitř," řekl Nicole. Max vypadal hrozně. Oči měl červené a napuchlé, pod nimi dvojité váčky. „Proč děti nespí víc než dvě hodiny v jednom kuse?" ptal se a zívl.

Nicole stála ve dveřích. „Některé spí, Maxi… Ale každé dítě je jiné. Těsně po narození se obvykle chovají stejně, jak si navykly v děloze.“

„Na co si vlastně stěžuješ?“ zeptala se Eponine a snažila se posadit. „Ty musíš jenom vyslechnout trochu křiku, občas vyměnit plenu a můžeš zase spát… Já musím zůstat vzhůru, zatímco kojím… Snažil ses někdy usnout, když tě malý čertík tahá za bradavky?“

„Co se děje?“ smála se Nicole. „Ztratili naši noví rodiče svatozář za pouhé čtyři dny?“

„Ale ne,“ řekla Eponine a přinutila se k úsměvu, když se oblékala. „Panebože, jsem tak utahaná.“

„To je normální,“ uklidňovala ji Nicole. „Tvoje tělo prodělalo trauma. Potřebuješ odpočinek… Jak jsem řekla tobě i Maxovi den po narození Maria, když jste trvali na tom, abychom udělali party, jediný způsob, jak se v prvních dvou týdnech dostatečně vyspat, je přizpůsobit svůj rozvrh, aby vyhovoval jemu.“

„Věřím ti,“ řekl Max. Vyklopýtal se svými šaty ze dveří a zamířil do koupelny.

Eponine mrkla na světle modrý hranatý balíček, který Nicole právě vyndala z kufříku. „Je to ta nová plena?“ zeptala se.

„Ano,“ přisvědčila Nicole. „Oktopavouci inženýři provedli další zlepšení… Mimochodem, jejich nabídka na speciální zvířátka, která zpracovávají odpadky, stále platí. Ještě nemají nic na Mariovu moč, spočetli však, že s odpadožrouty by jenom…“

„Max je zcela proti tomu,“ přerušila ji Eponine. „Říká, že jeho chlapeček nebude sloužit oktopavoukům pro experimenty.“

„Nenazvala bych to přesně experimentem,“ řekla Nicole. „Speciální druh požíračů odpadků, který navrhli, je jen malou modifikací těch, kteří už teď šest měsíců čistí naše záchody. A uvědom si, kolika potížím by ses vyhnula…“

„Ne,“ řekla rozhodně Eponine. „Ale přesto oktopavoukům poděkuj.“

Když se Max vrátil, byl už oblečený, ačkoliv ještě neoholený. „Chtěla jsem ti říct, Maxi,“ pravila Nicole, „než se doktor Modrý vrátí, že jsem konečně měla dlouhý rozhovor s Archiem o našem odchodu do Nového Edenu… Když jsem mu vysvětlila, že chceme odejít všichni, a snažila se uvést mu některé důvody proč, sdělil mi, že není v jeho pravomoci schválit náš odchod.“

„Co to znamená?“ zeptal se Max.

„Archie řekl, že je to záležitost pro Hlavního Optimalizátora.“

„Aha! Takže jsem měl pravdu. Skutečně jsme tady celou dobu vězni, a ne hosty.“

„Ne, pokud jsem správně porozuměla tomu, co Archie povídal. Řekl mi, že to ‚lze zařídit, bude-li to nutné‘, avšak pouze Hlavní Optimalizátor chápe ‚všechny faktory‘ natolik dobře, aby udělal zodpovědné rozhodnutí.“

„Zase ta zatracená oktopavoučí hatmatilka,“ zabrumlal Max.

„Myslím, že ne,“ odvětila Nicole. „Vlastně mě to povzbudilo… Archie však řekl, že nebude schopen naplánovat přijetí u Hlavního Optimalizátora, dokud neskončí Matrikulace… To je událost, která zabírala všechen čas nedospělého oktopavouka od sousedů. Zřejmě k tomu dochází pouze každé dva roky, nebo tak nějak, a týká se to celé kolonie.“

„Jak dlouho ta Matrikulace trvá?“ chtěl vědět Max.

„Jen ještě další týden. Richard, Ellie a já jsme byli pozváni, abychom se dnes večer zúčastnili jedné části té akce… Vypadá to zajímavě.“

„Marius a já ještě aspoň několik týdnů stejně nemůžeme odejít,“ řekla Eponine Maxovi. „Takže počkat týden určitě není problém.“

Vtom doktor Modrý zaklepal na dveře. Oktopavouk vešel do ložnice se speciálním zařízením, které použijí při vyšetření Maria. Max tázavě pohlédl na dva sáčky z umělé hmoty obsahující svíjející se tvory, kteří vypadali jako černé těsto k výrobě těstovin.

„Co jsou ty zatracený věci?“ kabonil se Max.

Nicole vyložila své vlastní nástroje na stůl vedle postele. „Maxi,“ řekla s úsměvem, „buď tak laskav a zajdi na následujících asi patnáct minut do vedlejšího pokoje.“

Max se zamračil. „Co budete dělat mému chlapečkovi? Šťourat se mu všude možně?“

„Ne,“ smála se Nicole. „Ale čas od času to podle křiku může vypadat, že právě to děláme.“

Ellie zvedla Nikki a objala ji. Děvčátko na okamžik přestalo plakat. „Máma jde ven, Noni a Bobo a Archie a doktor Modrý také,“ řekla. „Vrátíme se, když už budeš spát… Bude ti tady s paní Watanabe a Keplerem dobře…“

„Já tady nechci zůstat," řekla svým nejnepříjemnějším hlasem Nikki. „Já chci jít s mámou." Políbila Ellie na líce a s očekáváním ve tváři na ni hleděla.

Když ji Ellie za chviličku postavila na podlahu, Nikkin krásný obličej se svraštil a ona začala kvílet. ‚Já nechci…" křičela za matkou vycházející ze dveří.

Ellie vrtěla hlavou, když pětice kráčela k náměstí. „Ráda bych věděla, co pro ni udělat," řekla Ellie. „Od toho výstupu na stadionu na mně visí jako…"

„Může to být jenom normální fáze," chlácholila ji Nicole. „Děti v jejím věku se mění velice rychle… A Nikki už není středem pozornosti, když je tady teď Marius."

„Myslím, že problém je hlubší," řekla Ellie za chviličku. Obrátila se k Nicole. „Je mi líto, mami, ale myslím si, že Nikkin pocit nejistoty má víc co dělat s Robertem než s Mariem."

„Ale Robert je pryč už přes rok," poznamenal Richard.

„Já si myslím, že čas nehraje roli," odvětila Ellie. „Nikki si na jisté úrovni musí ještě pamatovat, jaké to bylo mít oba rodiče… Jí se to musí pravděpodobně jevit tak, že jsem nejdříve opustila ji, potom Roberta. Není divu, že má pocit nejistoty."

Nicole se jemně dotkla dceřina ramene. „Ale Ellie, jestli máš pravdu, proč reaguje tak silně právě nyní?"

„To nevím jistě," pravila Ellie. „Možná si po té nehodě s leguánem uvědomila, jak je zranitelná… A jak moc jí chybí otcova ochrana…"

Za sebou slyšeli Nikkino hlasité kvílení. „Ať jí vadí cokoliv," povzdechla si Ellie, „doufám, že z toho brzy vyroste. Když takhle pláče, připadá mi to, jako by mě řezal v žaludku rozžhavený nůž."

Na náměstí je nečekalo vozidlo. Archie a doktor Modrý pokračovali v chůzi, mířili k pyramidě, kde obvykle oktopavouci a lidé měli společné porady. „Dnešní večer je velmi zvláštní," vysvětloval doktor Modrý, „a než opustíme zónu, musíme vám povědět hodně věcí."

„Kde je Jamie?" ptala se Nicole, když vstupovali do budovy. „Původně jsem si myslela, že půjde s námi… A když už jsem u toho, co se vlastně stalo s Herkulem? Nespatřili jsme ho ode Dne Štědrosti."

Během chůze po rampě do druhého podlaží pyramidy jim doktor Modrý sdělil, že Jamie je dnes večer se svými kolegy matrikulujícími oktopavouky a že Herkules byl „přeřazen“.

„Proboha,“ zažertoval Richard, „Herkules se s námi ani nerozloučil.“

Oktopavouci, kteří se ještě dobře nenaučili rozpoznat lidský humor, se za Herkulovu nevychovanost omluvili. Potom se zmínili, že mezi lidmi už nebude oktopavouk jako denní pozorovatel.

„Dostal Herkules z nějakého důvodu padáka?“ zeptal se Richard ještě v lehkém tónu. Oba Oktopavouci dotaz zcela ignorovali.

Vešli do stejné konferenční místnosti, kde se Nicole dozvěděla o zažívacím procesu oktopavouků. Několik velkých plachet pergamenu či kůže, na něž Oktopavouci dělali své kresby a diagramy, bylo v protějším rohu, obráceno ke stěně. Doktor Modrý vybídl Richarda, Nicole a Ellie, aby usedli.

„Co dnes večer později uvidíte,“ řekl pak Archie, „nespatřil od vytvoření kolonie zde na Rámovi nikdo jiný než oktopavouk. Bereme vás s sebou jako pokus zkvalitnit komunikaci mezi našimi dvěma druhy. Je naprosto nutné, abyste pochopili, než opustíme tuto místnost, nejen co uvidíte, nýbrž i to, jak se od vás očekává, že se budete chovat.“

„Za žádných okolností,“ dodal doktor Modrý, „nesmíte narušovat průběh akce ani se snažit o interakci s někým nebo něčím podél cesty, ať už přicházejícím nebo odcházejícím. Musíte stále plnit naše pokyny. Jestliže nemůžete nebo nechcete přijmout tyto podmínky, musíte nám to sdělit hned teď a my vás s sebou nevezmeme.“

Tři lidé na sebe s obavami pohlédli. „Znáte nás dobře,“ pravila nakonec Nicole. „Věřím, že nebudeme žádáni dělat něco, co odporuje našim hodnotám a principům. Nemohli bychom…“

„Na tom nám nezáleží,“ přerušil ji Archie. „My vás prostě žádáme, abyste byli pasivními pozorovateli, nezávisle na tom, co uvidíte nebo zakusíte. Jestliže budete zmateni nebo vystrašeni a z nějakého důvodu nesvedete najít jednoho z nás, sedněte si, ať jste kdekoliv, s rukama u těla a počkejte, až přijdeme.“

Nastala krátká odmlka. „Nemůžu zdůraznit dostatečně silně,“ pokračoval Archie, „jak je dnes večer vaše chování důležité. Většina Optimalizátorů protestovala, když jsem žádal, aby vám bylo povole-

no zúčastnit se. Doktor Modrý a já jsme se za vás osobně zaručili, že neuděláte nic nepatřičného.“

„Jsou ohroženy naše životy?“ zeptal se Richard.

„Pravděpodobně ne,“ odvětil Archie. „Ale mohly by být… A kdyby se kvůli něčemu, co jeden z vás udělá, dnešní večer změnil ve fiasko, nejsem si jist…“ Archie větu nedokončil, což je pro oktopavouka velice neobvyklý způsob.

„Říkáš nám,“ zeptala se Nicole, „že je s tím vším nějak spojen náš požadavek vrátit se do Nového Edenu?“

„Náš vztah,“ řekl Archie, „dospěl do kritického bodu. Tím, že s vámi sdílíme kritickou část našeho procesu Matrikulace, se pokoušíme dosáhnout nové úrovně porozumění. V tomto smyslu je odpověď na tvou otázku ‚ano‘.“

V konferenční místnosti strávili téměř polovinu tertu, dvě pozemské hodiny. Archie začal vysvětlováním, čeho se Matrikulace vlastně týká. Jamie a jeho společníci, řekl jim oktopavouk, skončili s dobou dospívání a mají provést přechod do dospělosti. Jako mladiství vedli většinou život pod dozorem a nemohli dělat závažnější rozhodnutí. Na konci Matrikulace udělá Jamie a další mladí Oktopavouci jediné monumentální rozhodnutí, takové, které podstatně změní zbytek jejich života. Je účelem Matrikulace, a dokonce větší části posledního roku před přechodem do dospělosti, dodat nedospělým oktopavoukům informace, které jim umožní udělat to důležité rozhodnutí.

„Dnes večer,“ řekl Archie, „vezmou mladistvé jako skupinu do Alternativní zóny, aby zhlédli…“

Ani Ellie, ani Nicole nemohly zpočátku přijít na to, jak přeložit, co mladí Oktopavouci zhlédnou. Nakonec, po stručné diskuzi mezi sebou a po několika větách vyjasnění od doktora Modrého a Archieho, se ženy rozhodly, že nejlepší interpretace toho, co v barvách řekl Archie, je „moralitní hra“.

Dalších několik minut odbočil rozhovor od tématu, když doktor Modrý a Archie na dotazy od lidí vysvětlovali, že Alternativní zóna je zvláštní část Oktopavoučí říše, která se nenachází pod kopulí. „Jižně od Smaragdového města,“ řekl Archie, „je druhé osídlení s naprosto odlišným životním stylem od našeho. V dnešní době tam žije asi dva tisíce oktopavouků a tři až čtyři tisíce jiných tvorů před-

stavujících tucet různých druhů. Jejich život je chaotický a neuspořádaný. Alternativní Oktopavouci nemají nad hlavami kopuli, která by je chránila, nemají přidělené úkoly, plánovanou zábavu, přístup k informacím v knihovně, nemají silnice ani domy, kromě těch, které si společně postavili, a jejich očekávaná doba života je asi jedna desetina průměrné doby života oktopavouka ve Smaragdovém městě."

Ellie myslela na to, jak Nakamura dal zbudovat čtvrť Avalon, aby se vypořádal s problémy, na něž chtěli kolonisté v Novém Edenu zapomenout. Myslela si, že Alternativní oblast je možná podobné sídliště. „Proč je tak velká část vašich příbuzných – více než deset procent, pokud jsem to dobře spočetla – nucena žít mimo kopuli?" zeptala se.

„Nikdo z oktopavouků nebyl přinucen žít v Alternativní zóně," řekl doktor Modrý. „Všichni jsou tam v důsledku kritického rozhodnutí."

Doktor Modrý šel do kouta a vzal několik diagramů. Během následující dlouhé diskuze je oba oktopavouci hodně používali. Nejdříve vysvětlili, že před stovkami generací jejich biologové správně určili spojení mezi sexualitou svého druhu a mnoha dalšími rysy chování, jako jsou osobní ambice, agrese, teritorialita a stárnutí, aby vyjmenovali ty nejdůležitější. K tomuto objevu došlo během údobí dějin oktopavouků, kdy se poprvé naskytla možnost přechodu k optimalizaci. Avšak navzdory předpokládanému všeobecnému přijetí toho, co bylo teoreticky nejlepším základem pro strukturu oktopavoučí společnosti, byl přechod těžce brzděn pravidelným propukáním válek, rozpory mezi kmeny a dalšími katastrofami. Oktopavoučí biologové tehdy spekulovali, že pouze bezpohlavní společnost, nebo ta, v níž pouze malá část populace je pohlavní, by byla schopna řídit se principy Optimalizace, v níž jsou tužby jednotlivce podřízeny blahu kolonie jako celku.

Zdánlivě nekonečná posloupnost konfliktů přesvědčila všechny prozíravé oktopavouky toho období, že Optimalizace je pouhý bláhový sen, pokud se nenajde nějaká nová metoda či postup boje proti individualizmu, který nevyhnutelně bránil nástupu nového řádu. Ale co se dá dělat? Až po několika dalších generacích došlo k vynikajícímu objevu, že v rostlině podobné cukrové třtině nazvané barican existují speciální chemické látky, které u oktopavouků skutečně zpomalují pohlavní dospívání. Během několika set let oktopavoučí

genetičtí inženýři uspěli při návrhu a produkci obměny tohoto baricanu, který při pravidelném užívání úplně zastavil příchod pohlavní dospělosti.

Pokusné případy a pokusné kolonie předčily nejodvážnější sny biologů a pokrokových společenských vědců. Pohlavně nedospělí oktopavouci vykazovali větší odezvu na kolektivní myšlenky Optimalizace. U oktopavouků, kteří pravidelně jedli barican, nejenom nenastala pohlavní dospělost, nýbrž došlo i k velkému zpomalení stárnutí. Oktopavoučí vědci pak velice rychle zjistili, že stárnutí je spojené se stejným mechanizmem vnitřních hodin jako puberta. Enzymy, které u starších oktopavouků působí, že se buňky správně nenahrazují, se do jisté doby po dosažení pohlavní dospělosti ani neaktivovaly.

Po těchto kolosálních objevech doznala oktopavoučí společnost rychlých proměn, tvrdili Archie a doktor Modrý. Optimalizace se pevně uchytila všude. Oktopavoučtí společenští vědci si začali představovat společnost, v níž by jednotlivci byli téměř nesmrtelní, umírali by jen při nehodách nebo náhlém selhání nějakého důležitého orgánu. Bezpohlavní oktopavouci tvořili osídleni všech kolonií, a jak biologové předpověděli, osobní ambice a agrese téměř vymizely.

„Všechno to se událo před mnoha generacemi," řekl Archie. „To je převážně základní informace, která vám pomůže pochopit, čeho se vlastně Matrikulace týká. Aniž by se zabýval složitým vývojem, doktor Modrý nyní shrne, jak se na tom v této naší kolonii nacházíme dnes."

„Každý oktopavouk, s nímž jste se dosud setkali," začal doktor Modrý, „kromě zakrslíků a vykrmenců, kteří jsou neustále bezpohlavní, je tvor, jehož pohlavní dospělost byla baricanem zpožděna. Před mnoha lety, než jeden darebák biolog ukázal, jak lze do našeho druhu genetickým inženýrstvím vložit jiný druh pohlavnosti, mohla rodit potomky pouze královna…

Mezi normální dospělou populací oktopavouků byla dvě pohlaví, ale jediným významným rozdílem mezi nimi bylo to, že jedno mělo schopnost, když dospělo, oplodnit královnu. Pohlavně dospělí kopulovali pro požitek, protože však takový styk neměl žádné výsledky, rozdíly mezi pohlavími se smazaly. Dlouhodobé svazky v kolonii byly fakticky častější mezi příslušníky stejného pohlaví, vzhledem k podobným pocitům a společným názorům…

Nyní je situace mnohem složitější. V našem oktopavoučím druhu je, díky talentu genetických inženýrů našich předků, dospělý oktopavouk ženského pohlaví schopen vyprodukovat, jako výsledek pohlavního spojení s dospělým oktopavoukem mužského pohlaví, jediné neplodné mládě, které má sníženou očekávanou dobu života a poněkud omezené schopnosti. Ještě jste neviděli ani jednoho jedince z této modifikace, protože všichni žijí v Alternativní zóně."

Doktor Modrý se odmlčel a pokračoval Archie. „Každý nedospělý občan naší kolonie se rozhodne, zda si přeje stát se v období ihned po Matrikulaci pohlavně dospělým. Když je odpověď ne, pak oktopavouk dává svou pohlavnost do opatrování Optimalizátorům a kolonii jako celku. To udělal doktor Modrý, který je ženského pohlaví, i já už před dlouhou dobou. Podle našich zákonů může jednotlivec udělat své rozhodnutí týkající se pohlaví bez jakýchkoliv následků jedině okamžitě po Matrikulaci. Optimalizátoři nejsou tolerantní vůči těm, kteří se rozhodnou podstoupit pohlavní metamorfózu bez výslovného povolení kolonie, když byly pečlivě vytvořeny a naplánovány jejich kariéry."

Opět začala mluvit doktorka Modrá. „Jak jsme vám to dnes vylíčili, může se vám zdát nepravděpodobné, že by se mladistvý oktopavouk vůbec kdy rozhodl pro brzkou pohlavní dospělost. V zájmu pravdivosti však musíme vyjevit, že existují přesvědčivé důvody, alespoň v myslích některých mladých oktopavouků, aby se stali příslušníky Alternativní zóny. Za prvé a především, oktopavouk ženského pohlaví ví, že jeho šance mít kdy potomka se významně sníží, rozhodne-li se zůstat po Matrikulaci bezpohlavní. Naše dějiny ukazují, že pouze v případech naléhavé potřeby bude povoláno větší množství těchto žen, aby porodily mladé oktopavouky. Obecně platí, že snížené schopnosti a neplodnost těchto potomků je činí méně žádoucími z hlediska kolonie jako celku, pokud samozřejmě nevznikne potřeba většího množství oktopavouků, aby podpořili infrastrukturu společnosti.

Někteří mladí oktopavouci také považují za nepřijatelné sešněrování a předpovědítelnost našeho života ve Smaragdovém městě a touží po existenci, kde mohou o všem rozhodovat sami. Další se bojí, že jim Optimalizátoři přidělí nevhodné postavení. Všichni ti, kteří si zvolí brzkou pohlavní dospělost, vidí Alternativní zónu jako místo volnosti, vzrušení, romantiky a dobrodružství. Nepřikládají význam

tomu, čeho se vzdávají, a ve své mladistvé bujnosti považují kvalitu svého života za podstatnější než jeho pravděpodobnou délku…“

Richard, Nicole a Ellie dlouhý proslov občas přerušovali a žádali o vyjasnění nejdůležitějších bodů. Pokaždé si potvrdili, že si opravdu správně přeložili, co jim oktopavouci vysvětlovali. Jak večer ubíhal, všichni tři pocítili ohromení. Bylo to přece jen příliš mnoho informací ke strávení během jedné debaty.

„Počkej chvíli,“ řekl Richard neočekávaně, když Archie naznačil, že už mají odejít. „Promiň, ale v tom všem je něco podstatného, čemu ještě nerozumím. Proč je vůbec výběr povolen? Proč Optimalizátoři prostě nenařídí, že všichni oktopavouci budou vždy jíst barican a zůstanou bezpohlavní, pokud kolonie nemá požadavky na reprodukci?“

„To je velmi dobrá otázka,“ odvětil Archie, „a žádá si složitou odpověď. Dovolte mi v zájmu času přehnané zjednodušení, když řeknu, že náš druh věří ve svobodnou volbu. Jak uvidíte dnes v noci, existují také jisté činnosti, pro něž jsou alternáti jedinečně vhodní a z nichž má užitek celá kolonie.“

7

Když dopravní prostředek opustil jejich zónu, sledoval jinou trasu než při cestě na stadion v Den štědrosti. Tentokrát zůstával na kalně osvětlených ulicích na periferii města. Skupina se nesetkala s rušnými a pestrobarevnými scénami, kterých byli svědky při předchozím výletu. Po době několika fengů se vozidlo přiblížilo k velké uzavřené bráně velice podobné té, kterou původně vstoupili do Smaragdového města.

K vozu přišli dva oktopavouci a nahlédli dovnitř. Archie jim v barvách něco řekl a jeden z nich se vrátil do čehosi, co musel být jejich ekvivalent strážnice. V dálce Richard spatřil barvy blýskající na plochou zeď. „Spojuje se s nadřízenými,“ řekla lidem doktorka Modrá. „Jsme mimo očekávaný interval příjezdu, takže náš výstupní kód už neplatí.“

Během čekání několika dalších nilletů nastoupil druhý oktopavouk do vozidla a důkladně je prohlédl. Nikdo z lidí se nikdy ve Smaragdovém městě nesetkal s tak přísnými bezpečnostními opatře-

ními, dokonce ani ne na stadionu. Ellie začala být ještě nervóznější, když jí strážný bez jediného slova otevřel kabelku, aby si prohlédl její obsah. Posléze jí kabelku vrátil a vystoupil. Brána se otevřela, dopravní prostředek vyjel zpod zelené kopule a pak, o necelou minutu později, zaparkoval.

Na parkovišti jej obklopovalo třicet či čtyřicet dalších vozidel. „Tato plocha," vysvětlovala doktorka Modrá, když sestoupili z vozu a přilétly k nim dvě světlušky, „se nazývá Okrsek umění. Ten a zoologická zahrada, která není odsud daleko, jsou jediné dvě oblasti Alternativní zóny navštěvované pravidelně oktopavouky, kteří žijí ve Smaragdovém městě. Optimalizátoři neschvalují mnoho žádostí o návštěvy do obydlených oblastí dále na jih – fakticky pro většinu oktopavouků je jediným souhrnným pohledem na Alternativní zónu, kterého se jim kdy dostane, výlet v posledním týdnu Matrikulace."

Vzduch byl mnohem chladnější než ve Smaragdovém městě. Archie a doktorka Modrá kráčeli rychleji, než kdy lidé viděli oktopavouka jít. „Musíme si pospíšit," otočil se k nim Archie, „nebo přijdeme pozdě." Lidská trojice běžela, aby stačila rychlému tempu.

Když se blížili k osvětlené ploše asi tři sta metrů od parkoviště, Archie a doktorka Modrá se přesunuli na konec řady, takže jich šlo pět vedle sebe. „Vcházíme na Náměstí řemeslníků," řekla doktorka Modrá. „Zde alternáti nabízejí na převod svá umělecká díla."

„Co znamená ‚převod'?" zeptala se Nicole.

„Umělci potřebují kredity na potravu a další základní potřeby. Nabízejí svá umělecká díla obyvatelům Smaragdového města, kteří mají kredity navíc," odvětila doktorka Modrá.

Nicole by byla ráda pokračovala v hovoru, vtom však upoutal její pozornost oslnivý soubor neobvyklých předmětů, provizorních stánků, oktopavouků a dalších zvířat na Náměstí řemeslníků. Čtvercové náměstí o straně sedmdesát či osmdesát metrů se nacházelo na druhé straně široké třídy přímo proti divadlu, které bylo jejich cílem. Archie a doktorka Modrá na koncích řady natáhli každý jedno chapadlo podél zad lidí, takže celá pětice procházela přes naplněné náměstí jako jeden.

Skupina se setkala s několika oktopavouky nabízejícími předměty k převodu. Richard, Nicole a Ellie si rychle potvrdili, co jim Archie při dlouhém setkání řekl, že totiž alternáti nedodržují oficiální jazyková doporučení používaná oktopavouky ve Smaragdovém měs-

tě. Kolem hlav těchto oktopavouků neběhaly úhledné barevné pásy, jen neuspořádané sledy barevných skvrn velmi proměnlivé výšky. Jeden pouliční prodavač, který je obtěžoval, byl malý, zjevně mladistvý. Když ho Archie gestem odmítl, vystrašil Ellie, tím, že jí na zlomek sekundy uchopil chapadlem paži. Archie ho sevřel třemi ze svých chapadel a odhodil jej drsně z cesty směrem k jednomu oktopavoukovi s látkovým vakem přes rameno. Doktorka Modrá jim vysvětlila, že vak identifikuje oktopavouka jako policistu.

Nicole šla rychle, kolem toho bylo tolik k vidění, až se jí tajil dech. Ačkoliv neměla ani potuchy, co jsou mnohé z předmětů nabízených pro převod, dokázala rozeznat a ocenit ten či onen obraz, sošku nebo maličká vypodobnění zvířat, která žila ve Smaragdovém městě, ve dřevě nebo nějakém podobném materiálu. V jedné části náměstí byly vystaveny barevné vzory otištěné na pergamenu – doktorka Modrá později, když už byli v divadle, vysvětlila, že tato forma umění je kombinací, jak ona pochopila lidské termíny, poezie a kaligrafie.

Těsně předtím než přešli ulici, spatřila Nicole na zdi vzdálené dvacet metrů nalevo velkou nástěnnou malbu, která byla úžasně krásná. Měla výrazné barvy, které poutaly pozornost. Byla dílem umělce, jenž ovládal jak kompozici, tak optickou přitažlivost. I technické provedení budilo ohromný dojem, byly to však emoce zachycené v tělech a tvářích oktopavouků a dalších tvorů na nástěnné malbě, jež Nicole fascinovaly.

„Triumf Optimalizace," zamumlala si Nicole pro sebe, když natahovala krk, aby si přečetla název vyvedený v barvách v horní části malby. V jedné části obrazu byla na hvězdném pozadí kosmická loď, v druhé oceán hemžící se živými tvory a v protilehlých rozích džungle a poušť. Ústředním zobrazením však byl ohromný oktopavouk nesoucí žerď a stojící na kupě třiceti či čtyřiceti různých živočichů, kteří se svíjeli v prachu pod jeho chapadly. Nicole téměř vyskočilo srdce z těla, když spatřila, že jednou z pošlapaných bytostí je mladá lidská žena hnědé barvy s pronikavýma modrýma očima a krátkými kudrnatými vlasy.

„Podívejte se," vykřikla znenadání na ostatní, „tam, na tu nástěnnou malbu!"

V tom okamžiku se jim zamotal pod nohy jakýsi malý živočich. Povedlo se mu odvést pozornost všech. Oba oktopavouci si s živoči-

chem poradili a opět je vedli k divadlu. Když postupovali ulicí, Nicole se ohlédla na nástěnnou malbu, aby se ujistila, že si přítomnost mladé ženy na obraze jen nevyfantazírovala. Z větší vzdálenosti byla ženina tvář i její rysy méně zřetelná, Nicole však byla přesto přesvědčená, že ve výtvoru umělce lidskou bytost rozpoznala. *Jak je to možné?* ptala se Nicole sama sebe, když vcházeli do divadla.

Zahloubaná do svého objevu, Nicole poslouchala jen napůl ucha Richardův rozhovor s Archiem o tom, jak má v úmyslu během hry použít svůj překladač. Ani se nepodívala, když poté, co zaujali místa k stání v páté řadě nad jevištěm kruhového divadla, doktorka Modrá ukázala jedním chapadlem do sektoru vlevo, kde byl Jamie a další matrikulující oktopavouci. *Musela jsem se zmýlit*, uvažovala Nicole. Zmocnilo se jí mocné nutkání běžet zpět na náměstí a ověřit si, co spatřila. Potom si vzpomněla, co jim řekl Archie, jak je důležité pečlivě plnit tento večer jeho pokyny. *Já vím, že jsem ženu na té malbě viděla*, řekla si Nicole pro sebe, když tři velké světlušky slétly dolů a vznášely se nad jevištěm uprostřed divadla. *Pokud ano, co to znamená?*

Hra, která trvala o něco déle než dva wodeny, neměla přestávky. Děj plynul, na osvětleném jevišti byl pořád alespoň jeden oktopavouk – herec. Neužívalo se ani rekvizit ani kostýmů. Na začátku hry přišlo na jeviště sedm hlavních „postav“ a krátce se představilo – dva matrikulující oktopavouci, každý jiného pohlaví, ke každému dvojice adoptivních rodičů a jeden alternát mužského pohlaví, jehož jasné a krásné barvy se rozprostíraly až ke konci chapadel, zatímco mluvil.

Prvních několik minut samotné hry uvedlo skutečnost, že dva matrikulující mladiství byli po léta nejlepšími přáteli a že si navzdory dobrým a rozumným radám svých přidělených rodičů společně vybrali brzkou pohlavní dospělost. „Toužím po tom,“ řekla ve svém monologu mladá oktopavoučí žena, „přivést na svět dítě ze svazku s mým milovaným společníkem.“ Nebo alespoň tak Richard přeložil, co řekla. Rozjařila ho činnost jeho značně vylepšeného překladače, a když si uvědomil, že oktopavouci jsou hluší, po celou hru mluvil bez přestání.

Čtyři oktopavoučí rodiče přišli společně doprostřed jeviště a vyjádřili úzkostné obavy nad tím, co se stane, když se jejich adoptivní děti setkají poprvé s „mocnými novými emocemi“, které doprovázejí

pohlavní dospívání. Snažili se však být čestní a všichni čtyři dospělí připustili, že jejich vlastní rozhodnutí nestat se po Matrikulaci pohlavně dospělými znamená, že nemohou dávat rady založené na vlastní zkušenosti.

Ve střední části hry byli dva mladí oktopavouci izolováni v protilehlých rozích jeviště a diváci z chování světlušek a několika krátkých prohlášení oktopavoučích herců usoudili, že oba přestali pojídat barican a dostali se do jakési Přechodové zóny.

Když později oba transformovaní oktopavouci přešli přes scénu a setkali se uprostřed, barevné vzory jejich rozhovoru se již změnily. Byl to mocný efekt, ať už jej herci dosáhli jakkoliv. Vyznačovali se nejen jasnějšími jednotlivými barvami, než byly před přeměnou, nýbrž i tím, že strohé, téměř perfektní pruhy, které charakterizovaly počáteční dialogy mezi nezletilci, získaly rozdílné a zajímavé individuální zvláštnosti. Kolem nich bylo v této chvíli na jevišti šest dalších oktopavouků, všichni alternáti, soudě podle jejich řeči, a dvě zvířata připomínající buřty, která se honila za vším, co bylo k nalezení. Hlavní hrdinové se zřejmě nacházeli v Alternativní zóně.

Z temnoty mimo scénu vystoupil alternát, muž představený na začátku hry. Třpytivým předváděním, v němž oktopavouci herec nejdříve udělal svými barvami vodorovné a svislé vzory pohybující se oběma směry a pak vytvořil postupnou vlnu, geometrické struktury a dokonce výbuchy barev začínající v náhodných polohách kolem jeho hlavy a podobné ohňostroji, nově příchozí hypnotizoval mladou ženu a odlákal ji od nejlepšího přítele jejího dětství. Po několika nilletech starší alternát s úžasnými barvami, který byl zjevně otcem malého oktopavouka nošeného v předním vaku ženy, odešel a nechal svou partnerku samotnou „plakat“ (Richardův překlad pro akci, kdy herečka sedí v koutě scény a vysílá pulz za pulzem nestrukturovaných smíšených barev).

V tomto okamžiku se vyřítil do světla oktopavouk, který matrikuloval v počátečních scénách, spatřil svou milou s dítětem v zoufalství a odskočil do tmy obklopující jeviště. Za chviličku se vrátil s alternátem, který svedl jeho přítelkyni, a oba oktopavouci se uprostřed scény pustili do hrozného, fascinujícího boje. S hlavami v bouři barev znázorňujících kletby se tloukli, svírali, škrtili a bojovali po celý feng. Mladý oktopavouk posléze zvítězil, protože když akce skončila, alternát ležel na jevišti bez hnutí. Smutek vyjádřený v závě-

rečných poznámkách hrdiny a hrdinky zajišťoval, aby poučení ze hry bylo zcela jasné. Když představení skončilo, Richard pohlédl na Nicole a Ellie a s neuctivým úsměškem poznamenal: „To je jedna z těch depresivních her jako Othello, kde v závěru všichni zemřou."

Pod dohledem oktopavoučích uvaděčů, všech s vaky, opustila divadlo nejdříve matrikulující mládež, za nimi pak Archie, doktorka Modrá a jejich lidští společníci. Uspořádaný průvod se o několik minut později zastavil ještě před divadlem a utvořil těsný kruh kolem tří oktopavouků, kteří stáli uprostřed široké ulice. Richard, Nicole a Ellie cítili na zádech mocná chapadla svých přátel. Zastavili se, aby zjistili, co se tam děje. Dva oktopavouci uprostřed ulice svírali hole a přes ramena měli vaky, zatímco třetí, který se mezi nimi krčil, vysílal v širokých a neuspořádaných pásech barevný vzkaz: „Pomoc, pomoc, prosím."

„Tato oktopavoučice," řekl jeden z policistů v úsečných odměřených pruzích, „od svého příchodu do Alternativní zóny po své Matrikulaci před čtyřmi cykly si opětovně nedokázala získat kredity. Při posledním cyklu dostala výstrahu, že se z ní stala nepřijatelná zátěž pro společné zdroje. Nedávno, dva dny před Dnem štědrosti, jí bylo sděleno, aby se hlásila k terminaci. Od té doby se skrývala mezi svými přáteli v Alternativní zóně.

Krčící se oktopavoučice náhle vyrazila a skočila mezi přihlížející blízko místa, kde stáli lidé. Dav se pod náporem stáhnul zpět a Ellie, která stála nejblíže místa, kde došlo k pokusu o útěk, byla v mele sražena k zemi. Za méně než jeden nillet měla policie za pomoci Archieho a několika matrikulujících mladistvých uprchlici opět pod kontrolou.

„Neuposlechnutí příkazu dostavit se k plánované terminaci je jedním z nejhorších zločinů, kterých se může oktopavouk dopustit," řekl potom policista. „Je postižitelné okamžitou terminaci po zadržení." Jeden policista vytáhl ze svého vaku několik svíjejících se tvorů podobných červům. Zoufalý oktopavouk se silně vzpíral. Policisté se mu marně pokusili vrazit červovité tvory do úst. Pak ho každý policista udeřil dvakrát holí a odsouzenec se zhroutil mezi své věznitele. Ellie, které se už podařilo postavit, nedokázala potlačit výkřik hrůzy, když tvorové vlezli oktopavoučici do úst a ta se začala dusit. Smrt nastala rychle.

Nikdo z lidí nepromluvil, když kráčeli ruku v ruce s Archiem a doktorkou Modrou přes náměstí a na parkoviště, kde čekal jejich dopravní prostředek. Nicole to, čeho byla právě svědkem, tak ohromilo, že si ani nevzpomněla podívat se na malbu, o níž si myslela, že zobrazuje lidskou tvář.

Uprostřed noci Nicole, která nemohla usnout, zaslechla v obývacím pokoji jakýsi šramot. Tiše se zvedla z lůžka a vklouzla do županu. Ellie seděla ve tmě na gauči. Nicole si sedla vedle dcery a vzala ji za ruku.

„Nemohla jsem spát, mami," řekla Ellie. „Přemýšlela jsem o tom všem a nedává mi to vůbec smysl… Mám pocit, jako kdyby mě zradili."

„Já vím, Ellie," přisvědčila Nicole. „Cítím se stejně."

„Myslela jsem si, že oktopavouky znám," řekla Ellie. „Věřila jsem jim… V mnoha ohledech jsem je považovala za lepší, než jsme my, ale po tom, co jsem dnes viděla…"

„Nikomu z nás není příjemné zabíjení," pravila Nicole. „Dokonce i Richard se zprvu zhrozil… V posteli mi však řekl, že si je jistý, že scéna na ulici byla pečlivě sehrána pro matrikulanty. Řekl taky, že bychom měli být opatrní, nedělat ukvapené závěry a nepřipustit citové reakce na jednu izolovanou událost…"

„Nikdy předtím jsem neviděla, jak je inteligentní bytost vražděna před mýma očima… A jaký zločin spáchala? Neuposlechla příkazu dostavit se k terminaci!"

„Nemůžeme je soudit, jako bychom soudili lidi. Oktopavouci jsou zcela odlišný druh s úplně jinou organizací společnosti, která může být dokonce i složitější než naše. Začínáme jim teprve rozumět… Už jsi zapomněla, že vyléčili Eponine z RV-41? A dovolili nám použít svou techniku, když jsme měli obavy o narození Maria?"

„Ne, nezapomněla," odvětila Ellie. Na několik sekund se odmlčela. „Víš, mami, cítím se teď tak znechucená, jak jsem se často cítila v Novém Edenu, když jsem uvažovala, jak můžou lidské bytosti, které jsou schopné dělat tolik dobrého, tolerovat tyrana, jako je Nakamura… Teď to vypadá, že oktopavouci jsou svým způsobem stejně tak špatní… Všude existuje taková nedokonalost…"

Nicole utěšila svou dceru objetím. *Neexistují snadné odpovědi, má drahá Ellie,* pomyslela si Nicole. V mysli opět viděla montáž

klíčových okamžiků včetně letmého zahlédnutí neznámé pozemské ženy na nástěnné malbě vytvořené oktopavouky. *A co si počneš, stařenko?* ptala se sama sebe. *Byla tam opravdu ta tvář, nebo si ji tvůj unavený a fantazírující mozek vytvořil, aby si s tebou pohrál?*

8

Max dokončil holení a omyl si zbytek rádobyholícího krému z obličeje. Nato vytáhl zátku a voda z kamenného dřezu zmizela. Důkladně si utřel obličej malým ručníkem a obrátil se k Eponine, která seděla na posteli za ním a kojila Maria.

„No, Francouzko," řekl se smíchem, „musím připustit, že jsem zatraceně nervózní. Nikdy předtím jsem se s Hlavním Optimalizátorem nesetkal." Přešel k ní. „Jednou, v Little Rocku na sjezdu farmářů, jsem seděl při banketu vedle guvernéra Arkansasu… Tehdy jsem byl taky trochu nervózní."

Eponine se usmála a řekla: „Je pro mne těžké představit si, že ty jsi někdy nervózní."

Max postál chvilku mlčky a pozoroval svou ženu se synem. Děťátko při jídle tiše vrnělo. „Tobě se to kojení opravdu líbí, že je to tak?"

Eponine přikývla. „Je to radost, která se nepodobá ničemu, co jsem kdy zažila. Pocit… Neumím to přesně vyjádřit, možná sounáležitosti. Nedá se to popsat."

Max zavrtěl hlavou. „Naše existence je úžasná, souhlasíš? V noci, když jsem měnil Mariovi plenky, jsem přemýšlel, jak jsme asi podobní milionům jiných lidských párů, když zbožňujeme své první dítě. A přece hned za těmito dveřmi je mimozemské město řízené tvory…"

Nedokončil svou myšlenku.

„Ellie se od minulého týdne úplně změnila," řekla Eponine. „Ztratila svou jiskru a mluví víc o Robertovi…"

„Vyděsila ji poprava," poznamenal Max. „Uvažuju, jestli jsou ženy od přírody citlivější k násilí. Vzpomínám si, potom co se Clyde a Winona vzali a on ji přivedl na farmu, když nás poprvé pozorovala zabíjet dvě prasata, zbledla v obličeji jako stěna… Neřekla nic, ale už se nikdy nepřišla dívat."

„Ellie nechce o té noci moc mluvit," řekla Eponine a přendala si syna k druhému prsu. „A to jí vůbec není podobné."

„Richard se ptal na ten výstup Archieho. Včera, když požadoval součástky, aby postavil překladače pro nás ostatní… Podle Richarda se ten zatracený oktopavouk choval jako lišák a nedal mnoho přímých odpovědí. Archie dokonce ani nepotvrdil, co doktorka Modrá řekla Nicole o jejich zásadách terminace."

„To vzbuzuje dost hrůzu, že?" řekla Eponine a ušklíbla se. „Nicole tvrdila, že si nechala od doktorky Modré zopakovat zásady několikrát a zkusila v její přítomnosti několik různých verzí v angličtině, aby měla jistotu, že správně porozuměla."

„Je to dost prosté," řekl Max a přinutil se k zazubení, „dokonce i pro farmáře. Každý dospělý oktopavouk, jehož celkový přínos kolonii v definovaném časovém období není alespoň roven zdrojům nutným k zachování jeho života, je zapsán na seznam k terminaci. Když se záporné znamínko v předepsaném čase nezmění, oktopavouk bude terminován."

„Podle doktorky Modré," řekla Eponine po chvilce mlčení, „jsou to Optimalizátoři, kdo interpretují zásady. Ti rozhodují, jakou má kdo cenu…"

„Já vím," řekl Max, sklonil se a hladil syna po zádech, „a myslím si, že to je jeden z důvodů, proč Nicole a Richard mají z dneška takové obavy. Nikdo nic neřekl, ale dlouhou dobu jsme konzumovali hodně zdrojů – a je zatraceně těžké vidět, čím jsme přispívali…"

„Jsi připraven, Maxi?" strčila hlavu do dveří Nicole. „Všichni ostatní jsou venku u fontány."

Max se sklonil a políbil Eponine. „Budete s Patrickem schopni zvládnout Benjyho a děti?" zeptal se.

„Jistě," odvětila Eponine. „S Benjym nejsou žádné starosti a Patrick strávil s dětmi tolik času, že se z něj stal expert na péči o děti."

„Mám tě rád, Francouzko," řekl Max a zamával na rozloučenou.

Před provozním prostorem Hlavního Optimalizátora bylo pro ně připraveno pět židlí. Přestože Nicole znovu vysvětlila Archiemu a doktorce Modré slovo kancelář, její oba kolegové stále trvali na tom, že „provozní prostor" je výstižnější název pro místo, kde pracuje Hlavní Optimalizátor.

„Hlavní Optimalizátorka se někdy trochu zdrží," řekl omluvně Archie. „Neočekávané události v kolonii ji mohou přinutit, aby se odchýlila od plánovaného rozvrhu."

„Musí se dít něco skutečně neobvyklého," poznamenal Richard k Maxovi. „Dochvilnost je jedním z charakteristických znaků oktopavouků."

Pět lidí čekalo na schůzku mlčky, každý hluboce ponořen do svých myšlenek. Nai bláznivě bušilo srdce. Cítila současně obavy i vzrušení. Vzpomínala si, že měla podobné pocity jako školačka, když čekala na přijetí u dcery krále Thajska, princezny Suri, poté co vyhrála první cenu v celostátní soutěži školáků.

Po několika minutách je oktopavouk vyzval, aby vešli do další místnosti, kde jim bylo sděleno, že za okamžik se k nim připojí Hlavní Optimalizátorka a několik jejích poradců. Místnost měla průhledná okna. Všude kolem panoval čilý ruch. Místo, kde seděli, připomínalo Richardovi velín jaderné elektrárny nebo snad řídící středisko pro kosmické lety s lidskou posádkou. Všude byly oktopavoučí počítače a vizuální monitory, všude se nacházela obsluha. Richard se zeptal na něco, co se dělo ve vzdáleném prostoru. Než však Archie mohl odpovědět, vešli do místnosti tři oktopavouci.

Všech pět lidí instinktivně povstalo. Archie představil Hlavní Optimalizátorku, zástupce Hlavní Optimalizátorky pro Smaragdové město a Náčelníka bezpečnostní služby. Tři oktopavouci natáhli k lidem chapadla a potřásli si s nimi rukou. Archie pokynul lidem, aby si sedli, a Hlavní Optimalizátorka začala okamžitě mluvit.

„Jsme si vědomi," pravila, „že jste prostřednictvím našeho představitele požadovali, aby vám bylo dovoleno vrátit se do Nového Edenu a připojit se k ostatním příslušníkům vašeho druhu v Rámovi. Vaše žádost nás tak zcela nepřekvapila, protože naše historické údaje ukazují, že nejinteligentnější druhy se silnými emocemi si po jistém časovém období, kdy žijí v odloučené komunitě, vytvoří pocit odtržení a touží vrátit se do známějšího světa. Dnes bychom vám rádi podali jisté dodatečné informace, které by mohly ovlivnit váš požadavek, abychom vám povolili návrat do Nového Edenu."

Archie požádal všechny lidi, aby následovali Hlavní Optimalizátorku. Skupina prošla místností podobnou těm, v nichž seděli, a pak vešla do obdélníkové haly s dvanácti obrazovkami ve stěnách rozloženými po všech stranách ve výši oktopavoučích očí.

„Monitorovali jsme podrobně vývoj ve vašem habitatu," řekla Hlavní Optimalizátorka, když se všichni shromáždili, „už dlouho před vaším útěkem. Dnes ráno se s vámi chceme podělit o jisté události, které jsme nedávno pozorovali."

O okamžik později se všechny obrazovky rozjasnily. Každá obsahovala filmové záběry z denního života lidí, kteří zůstali v Novém Edenu. Kvalita videozáznamů nebyla perfektní a žádná sekvence netrvala déle než několik nilletů. Nedalo se však nepochopit, co se jim na obrazovkách předvádí.

Všichni lidé na několik sekund ztratili řeč. Stáli ochromeni, s očima upnutýma k obrazům na stěně. Na jedné z obrazovek řečnil Nakamura, oděn jako japonský šógun, k velkému davu na náměstí v City. Nahoře držel velký, rukou nakreslený obraz oktopavouka. Přestože filmy byly němé, z jeho gest a záběrů davu bylo zřejmé, že Nakamura nabádá všechny k akci proti oktopavoukům.

„No teda, ať se propadnu," řekl Max, očima přelétal z jedné obrazovky na druhou.

„Podívejte se sem," vyzývala Nicole. „To je El Mercado v San Migueli."

V nejchudším ze čtyř předměstí Nového Edenu mlátilo dvanáct bílých a žlutých ostrých hochů, se stuhami používanými v karate uvázanými kolem hlav, čtyři černé a hnědé mladíky před očima dvou policistů Nového Edenu a před ubohým hloučkem snad dvaceti obyvatel čtvrti. Bioti Lincoln a Tiasso sebrali po výprasku zlámaná a zkrvavená těla a naložili je do velkého tříkolového povozu.

Na další obrazovce ukazovala sekvence dobře oblečený dav, většinou bílých a orientálců, přijíždějící na party do Nakamurova Vegas. Jasná světla je lákala do kasina, nad nímž velký nápis vyhlašoval „Den občanského uznání" a oznamoval, že každý účastník party dostane zdarma dvanáct losů na oslavu této události. Nápis lemovaly dva velké plakáty Nakamury, fotografie do pasu. Usmíval se v bílé košili a kravatě.

Monitor na stěně za Hlavní Optimalizátorkou ukazoval vnitřek vězení v City. Do cely, v níž už byli dva odsouzení, umísťovali nového zločince, ženu s mnohobarevným účesem. Vypadalo to, jako by si stěžovala na stísněné podmínky, policista ji však prostě vtlačil do cely a zasmál se. Když se policista vrátil ke stolu, film odhalil dvě

fotografie na stěně za stolem, jednu Richarda a druhou Nicole. Pod oběma bylo napsáno velkými tiskacími písmeny slovo ODMĚNA.

Oktopavouci trpělivě čekali, zatímco oči lidí přecházely z obrazovky na obrazovku. ‚Jak je to možné, proboha?“ ptal se neustále Richard a vrtěl hlavou. Pak byly najednou obrazovky prázdné.

„Dali jsme dohromady celkově osmačtyřicet sekvencí, abychom vám je dnes ukázali,“ řekla Hlavní Optimalizátorka. „Všechny jsme získali z pozorování provedených v Novém Edenu za posledních osm dnů. Optimalizátor, kterému říkáte Archie, bude mít katalog sekvencí, které byly roztříděny podle místa, času a popisu události. Můžete zde strávit tolik času, kolik chcete, dívat se znovu, mluvit mezi sebou a klást otázky dvěma oktopavoukům, kteří vás sem doprovodili. Já mám bohužel jiné úkoly, které musím plnit… Jestliže si po ukončení prohlížení budete přát se mnou opět komunikovat, udělám si na vás čas.“

Hlavní Optimalizátorka pak odešla, sledována svými dvěma asistenty. Nicole se zhroutila na židli. Byla bledá a zdálo se, že na ni jdou mrákoty. Ellie přešla k ní.

„Jsi v pořádku, mami?“ zeptala se.

„Myslím, že ano,“ odvětila Nicole. „Hned poté, co začaly videopřehrávače promítat, jsem ucítila na prsou ostrou bolest – pravděpodobně způsobenou překvapením a vzrušením – teď však už polevila.“

‚.Nechceš jít domů a odpočinout si?“ zeptal se Richard.

„Děláš si legraci?“ opáčila Nicole se svým charakteristickým úsměvem. „Tohle bych si nenechala ujít ani tehdy, kdyby mi hrozilo, že v polovině padnu mrtvá.“

Sledovali němý film téměř tři hodiny. Z videozáznamů bylo jasné, že v Novém Edenu už neexistuje svoboda jednotlivce a že většina kolonistů zápasí o udržení ubohé existence. Nakamura upevnil svůj vliv v kolonii a rozdrtil veškerou opozici. Ale kolonie, které vládl, byla obydlena zasmušilými a nešťastnými občany.

Zpočátku všichni lidé pozorovali stejnou sekvenci společně, avšak po přehrání tří či čtyř Richard navrhl, že je hrozně neefektivní prohlížet je po jednom. „Promluvil jako opravdový optimalizátor,“ prohlásil Max, který nicméně s Richardem souhlasil.

V jednom záběru se krátce objevila Katie. Byl to snímek z pozdní noci ve Vegas. Pouliční prostitutky se věnovaly svému ře-

meslu před jedním z klubů. Katie přišla k jedné ženě, krátce s ní hovořila na neznámé téma a pak zmizela ze záběru. Richard a Nicole se shodli, že Katie je velmi hubená, dokonce vychrtlá. Požádali Archieho, aby jim sekvenci několikrát přehrál.

Další snímek se zcela zaměřil na nemocnici v City. Nebylo třeba slov, aby diváci pochopili, že je tam nedostatek důležitých léků, málo personálu a problémy se zařízením, které je v havarijním stavu. Jedna obzvláště dojímavá scéna ukazovala mladou ženu, původem od Středozemního moře, snad Řekyni, umírající po bolestivém porodu. Pokoj, kde rodila, byl osvětlený svíčkami, zatímco monitorující zařízení, které by mohlo určit její potíže a zachránit jí život, leželo nevysvětlitelně vypnuté vedle postele.

Robert Turner byl v záběrech z nemocnice všude. Když ho Ellie poprvé spatřila kráčet sály, propukla v pláč. Vzlykala po celou dobu a okamžitě žádala o opakování. Teprve když se dívala potřetí, poznamenala: „Vypadá vyzáblý a přepracovaný. Nikdy se nenaučil starat se o sebe."

Když byli všichni úplně vyčerpaní a nikdo nechtěl přehrát další sekvenci, Archie se jich zeptal, jestli si přejí opět mluvit s Hlavní Optimalizátorkou. „Teď ne," řekla Nicole a vyjádřila názor všech. „Neměli jsme čas zažít, co jsme viděli."

Nai se zeptala, jestli by si nemohli vzít některé snímky s sebou domů. „Ráda bych je viděla ještě jednou," řekla, „ne tak rychle za sebou. A bylo by dobré, kdybychom je mohli ukázat Patrickovi a Eponine." Archie odpověděl, že lituje, ale že záběry lze sledovat jen v jednom z oktopavoučích komunikačních středisek.

Při jízdě zpět do lidské zóny Richard hovořil s Archiem a ukazoval oktopavoukovi, jak dobře překladač pracuje v reálném čase. Richard právě skončil závěrečné testy den před setkáním s Hlavní Optimalizátorkou. Překladač může překládat buď ryzí dialekt oktopavouků nebo řeč speciálně přizpůsobenou viditelnému spektru lidí. Archie přiznal, že na něj udělal dojem.

„Mimochodem," dodal Richard hlasitěji, aby ho slyšeli i ostatní. „Soudím, že není velká šance, abys nám řekl, jak se vám podařilo získat všechny ty videozáznamy z Nového Edenu, nebo je?"

Archie se nerozmýšlel a odpověděl. „Létající zobrazovací kvadroidi," řekl. „Pokročilejší rod. Mnohem menší."

Nicole překládala pro Maxe a Nai. „To mě poser," zamumlal Max polohlasně. Vstal a odešel na druhý konec dopravního prostředku. Vrtěl přitom zuřivě hlavou.

„Nikdy jsem neviděl Maxe tak vážného ani tak napjatého," řekl Richard Nicole.

„Ani já ne," odvětila. Vyšli si hodinu poté, co povečeřeli s rodinou a přáteli, na zdravotní procházku. Osamělá světluška nad nimi držela krok, když mnohokrát opakovali cestu od konce slepé uličky na náměstí na druhém konci ulice.

„Myslíš, že si to Max s odchodem rozmyslí?" zeptal se Richard, když opět obcházeli fontánu.

„Já nevím," odvětila Nicole. „Myslím, že je svým způsobem ještě v šoku… Hnusí se mu skutečnost, že oktopavouci jsou schopni pozorovat všechno, co děláme. Proto trvá na tom, že se on i jeho rodina vrátí do Nového Edenu, i když zde všichni ostatní zůstanou."

„Měla jsi příležitost mluvit s Eponine samotnou?"

„Především přišla s Mariem hned po zdřímnutí. Zatímco jsem mu dávala mast na jeho vyrážku z plenek, zeptala se mě, jestli jsem řekla Archiemu, že chtějí odjet… Zdálo se, že je vyděšená."

Vešli svižně na náměstí. Richard bez zastavení vytáhl kapesník a otřel si pot z čela. „Všechno se změnilo," řekl jak pro sebe, tak Nicole.

„Jsem si jista, že je to všechno součástí plánu oktopavouků," odvětila Nicole. „Neukázali nám ty videozáznamy jen proto, aby předvedli, že v Novém Edenu není všechno v pořádku. Věděli, jak budeme reagovat, když budeme mít čas uvědomit si skutečný význam toho, co jsme viděli."

Pár kráčel mlčky zpět ve směru svého dočasného domova. Při další otočce kolem fontány se Richard zeptal: „Takže oni pozorují všechno, co děláme, včetně tohoto rozhovoru?"

„Ovšem," odvětila Nicole. „To byl hlavní vzkaz, který nám oktopavouci předali tím, že nám dovolili zhlédnout videozáznamy… Nemůžeme mít žádná tajemství. Útěk nepřipadá v úvahu. Jsme zcela v jejich moci… Můžu být jediná, pořád však nevěřím, že mají v úmyslu nám ublížit… A mohou nám dokonce i dovolit vrátit se do Nového Edenu… Nakonec."

„To se nikdy nestane," řekl Richard. „Promarnili by spoustu zdrojů za neměřitelný zisk, rozhodně nikoli optimální situace… Ne, jsem si jistý, že oktopavouci se ještě snaží najít pro nás vhodné uplatnění ve svém celkovém systému."

Richard a Nicole prošli poslední okruh co nejrychleji. Skončili u fontány a oba se napili vody. „Jak se cítíš?" zeptal se Richard.

„Dobře," odpověděla Nicole. „Nic mě nebolí, nelapám po dechu. Když mě včera doktorka Modrá prohlížela, nenašla nové patologické změny. Mám jen staré a slabé srdce… Měla bych občas očekávat problémy."

„Zajímalo by mě, jaké místo ve světě oktopavouků zaujmeme," řekl Richard o chviličku později, když si oplachovali tváře.

Nicole pohlédla na manžela. „Nebyl jsi to ty, kdo se mi před několika měsíci smál, že dělám hypotézy o jejich motivech…? Jak si můžeš být teď tak jistý, že chápeš, čeho se oktopavouci snaží dosáhnout?"

„Nejsem si jistý," zazubil se Richard. „Ale je přirozené předpokládat, že nadřazený druh se bude alespoň chovat logicky."

Richard vzbudil Nicole uprostřed noci. „Promiň, že tě obtěžuji, miláčku, ale mám problém."

„Co se děje?" zeptala.se Nicole a posadila se na posteli.

„Je to trapné," řekl Richard. „Proto jsem se o tom nezmínil už dřív… Začalo to hned po Dni štědrosti… Myslel jsem si, že to přejde, ale tento týden je bolest nesnesitelná…"

„Ven s tím, Richarde," řekla Nicole, trochu rozmrzelá, že ji vyrušil ze spánku, „mluv k věci… O jaké bolesti mluvíš?"

„Pokaždé když močím, tak mě to pálí…"

Nicole se snažila potlačit zívnutí, zatímco přemýšlela. „A močíš častěji?" zeptala se.

„Ano… Jak to víš?"

„Achilla měli držet za prostatu, když ho potápěli do řeky Styx," řekla. „Je to určitě nejchoulostivější součást mužské anatomie… Převal se na břicho, abych tě mohla prohlédnout."

„Teď?" zeptal se Richard.

„Když mě můžeš vzbudit z hlubokého spánku kvůli své bolesti," zasmála se Nicole, „pak to nejmenší, co můžeš udělat, je zatnout zuby, zatímco si pokusím ověřit svou diagnózu."

Doktorka Modrá a Nicole seděly spolu v domě oktopavouka. Na jedné stěně se promítaly čtyři snímky získané kvadroidy. „Snímek úplně vlevo," řekla doktorka Modrá, „ukazuje výrůstek, jak vypadal první ráno, před deseti dny, když jsi mne žádala o potvrzení své diagnózy. Druhý snímek je mnohokrát zvětšený obraz dvou buněk odebraných z nádoru. Abnormality buněk, to, co nazýváte rakovinou – jsou označeny modrou barvou."

Nicole se slabě usmála. „Mám trošku potíže s přeorientováním svého myšlení," řekla. „Nikdy nepoužíváš barvy pro ‚nemoc', když popisuješ Richardův problém – pouze slovo, které překládám jako ‚abnormalita'."

„Pro nás," odpověděla doktorka Modrá, „je nemoc selhání způsobené vnějším podnětem, jako jsou bakterie nebo nepřátelský virus. Nepravidelnost v chemii buněk, která vede k produkci nesprávných buněk, je zcela odlišný typ problému. V naší medicíně jsou léčebné režimy pro tyto dva případy úplně odlišné. Rakovina u tvého muže má genericky větší příbuznost se stárnutím než s nemocí, jako je váš zápal plic nebo žaludeční vředy."

Doktorka Modrá natáhla chapadlo ke třetímu snímku. „Tento obraz," řekla, „ukazuje nádor před třemi dny, poté co naše mikrobiologické prostředky pečlivě rozptýlily v místě abnormality speciální chemikálie. Výrůstek se už začal smršťovat, protože se zastavila produkce zhoubných buněk. Na posledním snímku, který byl pořízen dnes ráno, vyhlíží Richardova prostata opět normálně. Touto dobou už původní rakovinové buňky zemřely a nevytvořily se žádné nové."

„Takže teď už bude v pořádku?" zeptala se Nicole.

„Pravděpodobně," odpověděla doktorka Modrá. „Nemůžeme si být absolutně jisti, protože ještě nemáme dostatek údajů o životním cyklu vašich buněk. Ne tolik, kolik bychom potřebovali. Vaše buňky se vyznačují několika jedinečnými charakteristikami – jak je tomu vždy u druhů, které se vyvíjely odlišně od všech námi dosud vyšetřovaných bytostí – které mohou dovolit opětný výskyt abnormality. Na základě našich zkušeností s mnoha dalšími živými tvory bych však řekla, že vývoj dalšího nádoru prostaty je nepravděpodobný."

Nicole poděkovala své oktopavoučí kolegyni. „To je neuvěřitelné," prohlásila. „Jak by to bylo nádherné, kdyby vaše lékařské znalosti mohly být nějak předány na Zemi."

Zobrazení ze stěny zmizela. „Vytvořilo by to však také mnoho sociálních problémů," řekla doktorka Modrá, „za předpokladu, že jsem správně pochopila diskuze o vaší domovské planetě. Kdyby jednotlivci vašeho druhu neumírali na nemoci ani na abnormality buněk, střední délka života by se značně prodloužila… Náš druh prošel podobným převratem po našem Zlatém věku biologie, kdy se doba života oktopavouků v průběhu několika generací zdvojnásobila… Dokud se pevně neujala Optimalizace jako vládnoucí princip, společnost nedosáhla rovnováhy. Máme spoustu důkazů, že bez rozumné politiky terminace a nahrazování dojde v kolonii téměř nesmrtelných tvorů v poměrně krátkém časovém úseku k chaosu."

To vyprovokovalo Nicolin zájem. „Dokážu uznat, co říkáš, alespoň rozumem," řekla. „Jestliže každý žije navěky, nebo skoro navěky, a zdroje jsou konečné, populace brzy vyčerpá dostupnou potravu a životní prostor. Musím však připustit, obzvláště jako stará osoba, že už pouhá myšlenka na ‚politiku terminace' mne děsí."

„V našich raných dějinách," řekla doktorka Modrá, „byla naše společnost utvářena hodně podobně jako vaše. Téměř všechna rozhodovací moc spočívala na starších příslušnících druhu. Bylo tudíž snadnější omezit nahrazování, když se dramaticky zvýšila očekávaná doba života, než poradit si s těžkou otázkou plánovaných terminací. Po poměrně krátkém období však stárnoucí společnost začala stagnovat. Jak by ti Archie nebo každý dobrý optimalizátor vysvětlil, koeficient ‚kostnatění' našich kolonií se stal tak vysoký, že se nakonec odmítaly všechny nové myšlenky. Tyto geriatrické kolonie se zhroutily, v podstatě proto, že nebyly schopny vypořádat se s měnícími se podmínkami ve vesmíru kolem nich."

„Takže zde nastupuje vaše Optimalizace?"

„Ano," přisvědčila doktorka Modrá. „Jestliže každý jednotlivec přijme životní zásadu, že blahu celé kolonie má být v hlavní objektivní funkci připsán největší váhový faktor, pak se rychle ujasní, že plánované terminace jsou kritickým prvkem optimálního řešení. Archie by byl schopen ukázat i kvantitativně, jak je z hlediska kolonie jako celku katastrofální vydávat obrovská množství kolektivních zdrojů na ty občany, jejichž celkový příspěvek je poměrně malý. Kolonie získá nejvíc, když investuje do těch příslušníků, kteří mají před sebou dlouhou dobu života ve zdraví a tudíž vysokou pravděpodobnost, že investice splatí."

Nicole zopakovala doktorce Modré některé z jejích klíčových vět, aby se utvrdila, že je správně pochopila. Pak se na dva či tři nillety odmlčela. „Předpokládám," řekla posléze, „že i když vaše stárnutí je zpomaleno jak odkladem pohlavní dospělosti, tak i vašimi úžasnými lékařskými schopnostmi, v jistém okamžiku se stane zachování života starého oktopavouka do jisté míry neúnosně drahým."

„Přesně tak," odvětila doktorka Modrá. „Můžeme prodloužit život jedince téměř navěky. Jsou zde však tři hlavní faktory, které činí mimořádné prodloužení života rozhodně neoptimální z hlediska celé kolonie. Za prvé, jak ses už zmínila, cena úsilí prodloužit život dramaticky vzrůstá, když biologický subsystém nebo orgán začíná pracovat s menší než nejvyšší účinností. Za druhé, když je čas jednotlivce stále víc a víc spotřebováván pouhým úsilím zůstat naživu, množství energie, kterým může přispívat blahu kolonie, značně klesá. Za třetí, a sociologičtí optimalizátoři prokázali platnost tohoto rozporuplného bodu už před lety. Jistý počet roků poté, co bystrost myšlení a schopnost učit se začne klesat, získané vědomosti více než kompenzují, vyjádřeno v hodnotě pro kolonii, snížené schopnosti mozku. Přesto v životě každého oktopavouka nadejde čas, kdy pouhá zátěž jeho minulých zkušeností téměř znemožní jakékoliv další učení. I u zdravého oktopavouka signalizuje tato fáze života, kterou naši Optimalizátoři nazývají Počátek omezené flexibility, sníženou schopnost přispívat kolonii."

„Takže Optimalizátoři určují, kdy je čas terminace?"

„Ano," přisvědčila doktorka Modrá, „já však přesně nevím, jak to dělají. Nejdříve nastane zkušební doba, během níž je jedinec zapsán do seznamu terminací a dostane čas zlepšit svou výslednou bilanci. Tato bilance, jestliže jsem správně pochopila Archieho vysvětlení, se počítá pro každého oktopavouka tak, že se porovnají přínosy, kterých dosáhl, se zdroji nutnými k jeho udržování. Pokud se bilance nezlepší, naplánuje se terminace."

„A jak ti, kteří jsou vybráni k terminaci, reagují?" zeptala se Nicole a bezděčně se otřásla, když si vzpomněla, jak se vyrovnávala s vlastní popravou.

„Různými způsoby," odvětila doktorka Modrá. „Někteří, obzvláště ti, kteří nejsou zdraví, uznají, že nebudou schopni neuspokojivou bilanci zlepšit, a plánují svou smrt organizovaným způsobem. Další žádají od Optimalizátora radu a chtějí nové zařazení, kde bude

větší pravděpodobnost, že dodrží svůj stanovený příspěvek… Právě to těsně před vaším příjezdem udělal Herkules.“

Nicole ztratila na okamžik řeč. Po zádech jí přeběhl mráz. „Řekneš mi, co se stalo s Herkulem?“ zeptala se, když konečně sebrala odvahu.

„Dostal přísné pokárání za to, že nezajistil Nikki na Den štědrosti dostatečnou ochranu,“ řekla doktorka Modrá. „Herkules byl pak přeřazen a Terminační Optimalizátor ho informoval, že v podstatě neexistuje způsob, jak by mohl napravit vysoce negativní ocenění své poslední činnosti… Herkules požádal o okamžitou terminaci.“

Nicole zalapala po dechu. V duchu viděla kamarádského oktopavouka, jak stojí ve slepé uličce a k potěšení dětí žongluje s mnoha míči. *A teď je Herkules mrtev,* pomyslela si. *Protože nedělal dobře svou práci. To je kruté a nemilosrdné.*

Nicole vstala a opět poděkovala doktorce Modré. Snažila se přesvědčit, že by měla jásat, protože Richardova rakovina prostaty je vyléčena, a neměla by se znepokojovat smrtí poměrně bezvýznamného oktopavouka. Představa Herkula ji však pronásledovala. *Oni jsou zcela odlišný druh*, říkala si. *Nesuď je podle lidských měřítek.*

Když už Nicole chtěla z domu doktorky Modré odejít, zaplavila ji nepřekonatelná touha dozvědět se víc o Katie. Vzpomněla si, že se nedávno v noci po obzvláště živém snu, v němž se objevila i Katie, probudila a lámala si hlavu, zda by jí oktopavoučí archivy nemohly dovolit zhlédnout víc ze života Katie v Novém Edenu.

„Děktorko Modrá,“ řekla Nicole, když už stála ve dveřích, „ráda bych té požádala o laskavost. Nevím, jestli žádat tebe, anebo Archieho… Dokonce ani nevím, jestli smím žádat.“

Oktopavouk se zeptal, co je to za laskavost.

„Jak víš,“ pravila Nicole, „mám druhou dceru, která ještě žije v Novém Edenu. Spatřila jsem ji krátce na jednom z videozáznamů, které nám minulý měsíc ukázala Hlavní Optimalizátorka… Strašně ráda bych věděla, jakým způsobem žije.“

9

Příští den řekl Archie Nicole, že její žádosti zhlédnout videozáznamy Katie nebude vyhověno. Nicole si však nedala pokoj, využí-

vala každé příležitosti, kdy byla s Archiem nebo doktorkou Modrou sama, aby svou žádost opakovala. Protože nikdo z oktopavouků nikdy neuvedl, že obrazy ze života Katie v Novém Edenu v jejich archivech neexistují, Nicole si byla jistá, že videozáznamy jsou k dispozici. Z touhy zhlédnout je se stala posedlost.

„S doktorkou Modrou jsme dnes hovořily o Jamie," řekla Nicole jednou v noci, když už byli s Richardem v posteli. „Rozhodl se nastoupit výcvik na Optimalizátora."

„To je dobré," řekl ospale Richard.

„Řekla jsem doktorce Modré, že má jako pěstounka štěstí, když se může podílet na průběhu života svého dítěte… Potom jsem opět vyjádřila naše znepokojení nad tím, že víme tak málo o tom, co se děje s Katie… Richarde," řekla Nicole trochu hlasitěji, „doktorka Modrá dnes neřekla, že mi nebude dovoleno zhlédnout videozáznam s Katie. Myslíš, že to ukazuje na změnu v jejich přístupu? Daří se mi lámat jejich odpor?"

Richard nejdříve neodpověděl. Po jistém pobízení se v posteli posadil. „Nemůžeme jít spát aspoň dnes bez další diskuze o Katie a o zatracených oktopavoučích videozáznamech? Panebože, Nicole, už přes dva týdny jsi nemluvila o ničem jiném. Ztrácíš svou vyrovnanost…"

„To tedy ne," namítla Nicole. „Jenom mě zajímá, co se stalo s naší dcerou. Jsem si jistá, že oktopavouci mají mnoho, mnoho sekvencí, které by mohli dát dokupy a ukázat nám je. Copak ty nechceš vědět…"

„Samozřejmě, že chci," řekl Richard a povzdechl si. „Ale mluvili jsme o tom už několikrát. Co z toho, když o tom budeme mluvit právě teď ještě jednou?"

„Řekla jsem ti přece," pravila Nicole, „dnes jsem vycítila možnou změnu v jejich přístupu. Doktorka Modrá ne…"

„Slyšel jsem tě," přerušil ji příkře Richard, „a myslím si, že to nic neznamená. Doktorka Modrá je pravděpodobně otrávená diskuzí o této otázce tak jako já." Richard zavrtěl hlavou. „Podívej se, Nicole, naše malá skupinka se rozpadá… Zoufale od tebe potřebujeme jistou moudrost a zdravý rozum. Max každý den bručí a žehrá na to, že se oktopavouci vtírají do jeho soukromí, Ellie vyloženě truchlí, kromě vzácných okamžiků, kdy jí Nikki vyvolá na tváři úsměv, a teď, uprostřed všeho, Patrick oznámí, že se s Nai chtějí vzít… Ale ty

jsi tak posedlá Katie a videozáznamy, že nejsi schopná nikomu jinému poradit.“

Nicole na Richarda nevlídně pohlédla a lehla si na záda. Na jeho poslední poznámku neodpověděla.

„Prosím tě, Nicole, nebuď nevrlá,“ řekl po chvíli Richard. „Já tě jenom žádám, abys své chování posuzovala tak objektivně, jak obvykle posuzuješ činy druhých.“

„Nejsem nevrlá,“ zavrčela Nicole, „a neignoruju všechny ostatní. Nicméně, proč to vždy musím být já, kdo je zodpovědný za štěstí naší malé rodiny? Proč nemůže občas hrát roli královny matky někdo jiný?“

„Protože nikdo jiný není ty,“ prohlásil Richard. „Ty jsi vždy byla každému nejlepším přítelem.“

„No a teď jsem unavená,“ prohlásila Nicole, „a mám svůj vlastní problém, ‚posedlost‘ podle tebe… Mimochodem, Richarde, zklamal jsi mě svým zjevným nedostatkem zájmu. Vždycky jsem si myslela, že Katie byla tvou nejoblíbenější…“

„To není fér, Nicole,“ pravil rychle Richard. „Nic by mě nepotěšilo víc, než dozvědět se, že Katie je v pořádku… Ale mám na mysli jiné věci…“

Asi minutu nikdo z nich nepromluvil. „Pověz mi něco, miláčku,“ řekl měkčím tónem Richard. „Proč se tak zničehonic stala Katie tolik důležitou? Co se změnilo? Nevzpomínám si, že bys dřív o ni projevovala takové obavy.“

„Kladla jsem si stejnou otázku,“ odvětila Nicole. „A nemám jasnou odpověď. Ale Katie se v poslední době hodně objevuje v mých snech, ještě předtím, než jsme ji viděli na videozáznamu. Toužím, abych si s ní promluvila… A ještě, když mi doktorka Modrá řekla o smrti Herkula, mou první myšlenkou bylo, že musím Katie vidět, ještě než zemřu… Nevím doopravdy proč a nevím ani, co jí chci říct, náš vztah se mi však zdá pořád nevyjasněný…“

V ložnici se opět rozhostilo dlouhé mlčení. „Je mi líto, že jsem byl trochu necitlivý,“ omluvil se Richard.

To je v pořádku, Richarde, myslela si Nicole. *Nebylo to poprvé. Nebude to ani naposled. I v nejlepších manželstvích dochází k poruchám v komunikaci.*

Nicole natáhla ruku a hladila svého manžela. „Přijímám tvou omluvu,“ řekla a políbila ho na tvář.

Nicole překvapilo, když spatřila Archieho tak časně zrána. Patrick, Nai, Benjy a děti právě odešli do sousedního domu do třídy. Ostatní dospělí ještě neskončili snídani, když se oktopavouk objevil v jídelně Wakefieldových.

Max byl hrubý. „Pardon, Archie," spustil, „nepřijímáme návštěvníky – aspoň ne ty, které dokážeme vidět – před naší ranní kávou, nebo co je vlastně tahle srágora, kterou každé ráno pijeme."

Nicole vstala od stolu, když se oktopavouk obrátil ke dveřím. „Nevšímej si Maxe," řekla, „má neustále špatnou náladu."

Max vyskočil ze židle, držel téměř prázdný sáček se zbytkem vloček. Máchl jím ve vzduchu, nejdříve jedním směrem, potom druhým, než ho pečlivě uzavřel a podal Archiemu. „Vezmi si několik kvadroidů," řekl Max hlasitě. „Nebo na mě byli moc rychlí?"

Archie neodpověděl. Ostatní dospělí se cítili trapně a rozpačitě. Max se vrátil na své místo u stolu vedle Eponine a Maria. „Do řiti, Archie," řekl přímo oktopavoukovi, „soudím, že mě velice brzy označíš tím párem zelených teček. Nebo místo toho provedeš terminaci?"

„Maxi!" zakřičel Richard. „Zapomínáš se… Mysli aspoň na svou ženu a syna…"

„Nemyslím na nic jiného, příteli," odvětil, „už skoro celý měsíc. A víš co, Richarde? Tenhle farmářský chlapec z Arkansasu nemůže přijít na nic, co by mohl udělat, aby to změnil…" Umlkl. Znenadání udeřil pěstí do židle. „Proklatě!" zaryčel. „Cítím se tak zbytečný."

Marius začal plakat. Eponine s ním odběhla od stolu a Ellie jí šla pomoct. Nicole vzala Archieho s sebou do atria, Max a Richard zůstali sami. Richard se naklonil přes stůl. „Myslím, že vím, jak se cítíš, Maxi," řekl jemně, „a sympatizuju s tebou… Ale urážením oktopavouků svou situaci nijak nezlepšíme."

„Jaký je v tom rozdíl?" Max zachmuřeně vzhlédl k Richardovi. „Jsme tady vězni, to je zjevné. Připustil jsem, aby se můj syn narodil do světa, kde bude pořád vězněm. Jakého to ze mne dělá otce?"

Zatímco se Richard snažil ukonejšit Maxe, Nicole přebírala od Archieho vzkaz, o nějž usilovala týdny. „Obdrželi jsme pro tebe povolení použít dnes knihovnu údajů," říkal oktopavouk. „Sestavili jsme z našich archivních dat videozáznamy, na nichž je tvá dcera Katie."

Nicole požádala Archieho o opakování barev, aby se přesvědčila, že to nepochopila špatně.

Archie a Nicole nehovořili, když je dopravní prostředek bez zastavování vezl skrze Smaragdové město k vysoké budově, kde se nalézala knihovna oktopavouků. Nicole ani nevěnovala pozornost dění na ulici vně vozidla. Byla úplně ponořená do svých emocí a myšlenek na Katie. V mysli si vybavovala jeden po druhém klíčové okamžiky ze života, kdy Katie byla malá. V nejdelší vzpomínce Nicole opět prožila hrůzu i radost svého sestupu do nory oktopavouků, kdy před lety našla svou ztracenou čtyřletou dceru. Ty jsi byla vidy ztracená, *Katie*, myslela si Nicole. *Ať tak, či onak. Nikdy jsem nebyla schopna zajistit ti bezpečí.*

Nicole cítila, jak jí bláznivě buší srdce, když ji Archie konečně zavedl do místnosti, která byla prázdná až na židli, velký stůl a obrazovky na stěně. Archie Nicole pokynul, aby si sedla. „Než ti ukážu, jak používat toto zařízení," řekl oktopavouk, ‚jsou zde dvě věci, které ti chci říct. Za prvé, chci jako Optimalizátor pro vaši skupinu oficiálně odpovědět na žádost některých z vás připojit se k ostatním v Novém Edenu."

Archie se odmlčel. Nicole se sebrala. Bylo pro ni těžké vypustit Katie dočasně z mysli, věděla však, že se musí plně soustředit na to, co jí Archie řekne. Ostatní ve skupině budou vyžadovat doslovnou zprávu.

„Obávám se," pokračoval Archie za chviličku, „že není možné, aby někdo z vás v blízké budoucnosti odešel. Nesmím vám sdělit nic více než to, že problém byl zvažován samotnou Hlavní Optimalizátorkou na schůzi nejvyšších členů jejího štábu a že vaše žádost byla z bezpečnostních důvodů zamítnuta."

Nicole to omráčilo. Nečekala takovou zprávu, určitě ne v tuto dobu. Řekla všem, že podle jejího soudu jim bude povoleno…

„Takže Max má pravdu," řekla a bojovala se slzami, které hrozily vyhrknout. „Jsme vašimi vězni."

„Rozhodnutí si musíte vyložit sami," řekl Archie. „Řeknu ti však, že pokud rozumím vašemu jazyku, termín ‚vězeň', který Max v poslední době často užíval, není správný."

„Pak mi nabídni lepší slovo a nějaké další vysvětlení," řekla Nicole rozzlobeně a vstala ze židle. „Víš, co řeknou ostatní…"

„Nemám to dovoleno," odvětil Archie. „Předal jsem náš celý vzkaz."

Nicole přecházela po místnosti, její emoce divoce kmitaly od zuřivosti k zoufalství. Věděla, jak bude reagovat Max. Všichni se budou zlobit. I Richard a Patrick jí vyčtou, že se mýlila. *Proč však nedají vysvětlení?* přemýšlela. *To jim není podobné.* Nicole ucítila slabou bolest u srdce a sesunula se na židli.

„A co je ta druhá věc, kterou mi chceš říct?" zeptala se po chvíli.

„Pracoval jsem osobně s inženýry pro zpracování dat," řekl Archie, „abychom připravili videozáznamy, k nimž budeš mít přístup… Z toho, co vím o lidech a výslovně o tobě, si myslím, že uvidíš-li tento materiál, vyvolá u tebe ohromné rozrušení… Rád bych tě požádal, abys uvážila žádost vůbec se na záznamy nepodívat."

Archie pečlivě zvážil, co řekl, bezpochyby proto, že chápal, jak jsou videozáznamy pro Nicole důležité. Jeho vzkaz byl jasný. *Co vbrzku zhlédnu, to mi způsobí hoře,* myslela si. *Co mám však na výběr? Mezi ničím a hořem,* vzpomněla si. *Vyberu si hoře.*

Když Nicole poděkovala Archiemu za jeho starostlivost a sdělila mu, že prese všechno chce videozáznam vidět, Archie zatlačil židli, na níž seděla, blíž ke stolu. Pak ukázal Nicole, jak ovládat přístup k údajům. Oktopavouci přeložili časový kód do lidských čísel pomocí dnů před přítomností. Měla k dispozici čtyři rychlosti, jimiž mohla obrazy sledovat. Rychlosti pokrývaly čtyři osmičkové řády, od jedné osminy reálného času po čtyřiašedesátinásobek normální rychlosti.

„Údaje o Katie jsou téměř kompletní," řekl Archie, „asi za posledních šest měsíců vašeho času. Je to náš normální způsob nakládání s daty, filtrovat a stlačovat starší údaje v závislosti na jejich důležitosti. Rozšířený soubor informací o Katie ukazuje většinu klíčových událostí během posledních dvou let, ale starší údaje jsou vzácné."

Nicole sáhla po ovládání. Když si vytočila nejnovější záznam a spatřila na obrazovce tvář své dcery, ucítila, jak jí Archie klepe na rameno. „Můžeš používat toto zařízení dnes celý den," řekl jí oktopavouk, když se otočila, „ale to je vše… Protože množství dostupných údajů je ohromné, doporučuji použít k nalezení zajímavých událostí vysoké rychlosti." Nicole se zhluboka nadechla a otočila se zpět k obrazovce.

Měla pocit, že už nemůže dál plakat. Oči měla z nepřetržitého proudu slz tak napuchlé, že se jí téměř zavíraly. Nicole pozorovala Katie, jak si vpichuje drogu kokomo, už alespoň šestkrát, když však viděla svou dceru, jak si váže gumovou pásku kolem paže a opět noří jehlu do vystouplé žíly, našel si cestu do jejích očí nový příval palčivých slz.

Co v téměř deseti hodinách viděla, bylo o tolik horší, než její nejhroznější představy, že to Nicole naprosto zničilo. Přestože všechny záběry byly němé, Nicole snadno pochopila, jaký život Katie vede. Za prvé, její dcera byla beznadějná narkomanka. Alespoň čtyřikrát denně, častěji, když se jí nedařilo, se Katie uchýlila do svého přepychového bytu, buď sama nebo s přáteli, a použila elegantní drogovou výbavu, kterou uschovávala ve velké zamčené skříni ve své šatně.

Bezprostředně po použití drogy byla Katie okouzlující. Byla přátelská, legrační, plná energie a zjevné sebedůvěry. Když však droga ještě během večírku přestala působit, Katie se rychle změnila v ječící podrážděnou štěknu, která mnoho večerů končí ve svém bytě sama se svou jehlou.

Katie oficiálně řídila prostitutky ve Vegas. V tomto postavení také zodpovídala za získávání nových talentů. Nicolino zlomené srdce nejprve vůbec nechtělo uznat, co mu říkaly oči. Avšak dlouhá sekvence, která začala spřátelením Katie s půvabnou, ale chudou mladou dívkou španělského původu v San Migueli, a končila dívkou, nyní nádherně oblečenou a ověšenou šperky, stávající se o několik dnů později dočasnou konkubínou jednoho z Nakamurových pomocníků, přinutila Nicole, aby si přiznala, že její dcera je zcela bez morálky či bez skrupulí.

Když Nicole sledovala videozáznamy už řadu hodin, vešel do místnosti Archie a nabídl jí něco k jídlu. Nicole odmítla. Věděla, že ve svém rozrušení by nedokázala nic udržet v žaludku.

Proč Nicole vydržela sledovat videozáznamy tak dlouho? Proč prostě nevypnula zařízení a neodešla z místnosti? Později si kladla stejné otázky. Až posléze dospěla k závěru, že po prvních několika hodinách začala, alespoň podvědomě, pátrat po existenci nějakých znamení naděje v životě Katie. Nebylo v její přirozenosti přijmout bez protestu skutečnost, že její dcera je do morku kostí zkažená. Ni-

cole zoufale toužila spatřit na videozáznamech něco, co by jí naznačilo, že se Katiina budoucnost může změnit.

Nicole nakonec našla v dceřině nešťastném životě dva prvky, o nichž sama sebe nějak přesvědčila, že jsou to ta znamení, že Katie se může jednoho dne dostat ze svého marasmu. Od hrozných výbuchů zoufalství, k nimž docházelo nejčastěji, když měla malou zásobu drogy, Katie často přecházela do zuřivosti, kdy rozbíjela vše, co v bytě našla. Kromě zarámovaných fotografií Richarda a Patricka. Ke konci těchto zběsilých záchvatů vzteku si Katie vždy vzala tyto dva obrázky ze stolku a položila je opatrně na postel. Potom si vedle nich lehla a dvacet až třicet minut vzlykala. Nicole toto opakující se chování naznačovalo, že si Katie stále uchovala jistou lásku k rodině.

Druhým nadějným prvkem byl podle Nicole policejní kapitán Franz Bauer, který pravidelně dělal Katie společníka. Nicole nepředstírala, že chápe jejich bizarní vztah – jednu noc se spolu hrozně, sprostě hádali, a druhou noc Franz četl Katie básně Rainera Marii Rilka jako předehru k několikahodinovému nekonečnému pohlavnímu styku. Z videozáznamu se domnívala, že je zřejmé, že Franz má Katie svým podivným způsobem rád a že neschvaluje její drogovou závislost. Během jedné hádky jí Franz sebral všechnu drogu a vyhrožoval, že ji spláchne do záchodu. Katie zachvátil amok a divoce Franze napadla kartáčem na vlasy.

Hodinu po hodině Nicole neustále sledovala a pokoušela se pochopit tragický život své dcery. Jak dlouhý den postupoval, Nicole prošla dřívějšími záznamy, některými tak ranými, že zachycovaly první dny Katiny drogové závislosti. Nicole objevila, že se Katie dokonce zapletla se samotným Nakamurou a že tyran Nového Edenu Katie pravidelně zásoboval drogami, dokud byli sexuálními partnery.

Pak už byla Nicole polomrtvá. Byla tak emocionálně vyprahlá, že neměla sílu pohnout prstem. Když konečně vypnula zařízení, položila hlavu na stůl, ještě několik minut plakala a pak usnula. Archie ji o čtyři hodiny později vzbudil a řekl jí, že je čas vrátit se domů.

Byla tma. Dopravní prostředek stál na náměstí deset minut, Nicole však ještě nevystoupila. Archie stál vedle ní.

„V žádném případě nemůžu říct Richardovi, co jsem dnes viděla," řekla a pohlédla na oktopavouka. „Úplně by ho to zničilo."

„Chápu," souhlasil Archie. „Teď vidíš, proč jsem navrhoval, aby ses na videozáznamy nedívala."

„Měl jsi pravdu," souhlasila Nicole, pomalu se pustila svislé tyče a rezignovaně vysunula nohu z vozu. „Teď je však už příliš pozdě. Nedokážu vymazat ty hrozné obrázky, které jsou v mé mysli."

„Řekla jsi mi předtím," pravil Archie, když vystoupili z vozidla, „že z videozáznamu bylo zřejmé, že Patrick věděl něco o životě, který Katie vedla před jeho útěkem. Rozhodl se nesdělit tobě a Richardovi nejhorší podrobnosti. Je porušením vašich morálních principů, když někdo udělá něco takového?"

„Díky, Archie," řekla Nicole, poklepala oktopavouka na rameno a téměř se usmála, „že čteš mé myšlenky… Začínáš nás znát příliš dobře."

„My máme v naší společnosti také potíže s pravdou," poznamenal Archie. „Jedno z našich základních doporučení pro nové optimalizátory zní – vždy říkat pravdu. Je přijatelné nedat informaci, říkají zásady, ale ne uvést lež. Mladí optimalizátoři jsou velice zanícení v říkání pravdy, bez ohledu na důsledky… Někdy se pravda a soucit nesnášejí."

„Souhlasím s tebou, můj moudrý mimozemský příteli," řekla Nicole a hluboce si povzdechla. „A teď, po tom, o čem mohu určitě prohlásit, že to byl jeden z nejhorších dnů v mém životě, přede mnou stojí ne jeden, nýbrž dva obtížné úkoly. Musím říct Maxovi, že nebude smět opustit Smaragdové město, a musím informovat svého manžela Richarda, že jeho oblíbená dcera je narkomanka a pasačka kurev. Doufám, že se někde v této staré a vyčerpané osobě najde síla nutná k tomu, aby obě povinnosti vykonala tak, jak se patří."

10

Když Nicole přišla domů, Richard spal. Byla vděčná, že nemusí nic vysvětlovat hned. Vklouzla do noční košile a vlezla opatrně do postele. Nemohla však usnout. Mysl jí skákala sem a tam mezi hroznými obrazy, které viděla během dne, a myšlenkami na to, co řekne Richardovi a ostatním.

Mezi sněním a bděním se Nicole náhle viděla, jak sedí na terasách v Rouenu vedle svého otce, na náměstí, kde byla před osmi sty

lety upálena Jana z Arcu. Nicole byla opět mladé děvče, stejně jako tehdy, když ji její otec skutečně vzal do Rouenu, aby zhlédla závěr slavnosti na počest Jany z Areu. Na náměstí přijížděl vůz tažený voly vezoucí Janu a lidé pokřikovali.

„Tati," křičela malá Nicole, aby ji bylo slyšet v rámusu, „co můžu dělat, abych pomohla Katie?"

Její otec otázku neslyšel. Úplně zaměřil svou pozornost na Pannu Orleánskou, nebo spíše na francouzskou dívku, která Janu hrála. Nicole pozorovala, jak dívku, která měla stejně jasné a pronikavé oči, jaké se připisovaly Janě, přivázali ke kůlu. Děvče se začalo tiše modlit, když jeden z biskupů četl rozsudek smrti.

„A co Katie?" zopakovala Nicole. Žádná odezva. Diváci na terasách kolem ní vyjekli, když se vzňala hranice dřeva obklopující Janu. Nicole povstala s davem, plameny se zatím rychle rozšířily kolem velkého dřevěného kůlu. Zřetelně viděla prosby Svaté Jany, kterými žádala Ježíše o požehnání.

Plameny se blížily. Nicole pohlédla do tváře mladé dívce, která změnila dějiny, a po zádech jí přeběhl mráz. „Katie!" vykřikla. „Ne! Ne!"

Nicole se zoufale snažila prorazit dav. Na všech stranách jí však někdo stál v cestě. Žádným způsobem nemohla zachránit svou hořící dceru. „Katie! Katie!" vykřikla opět a hlava nehlava tloukla do lidí kolem sebe.

Ucítila paže kolem hrudi. Nicole trvalo několik sekund, než si uvědomila, že se jí to vše zdálo. Richard na ni vyplašeně zíral. Než stačila promluvit, vešla do ložnice Ellie v županu.

„Jsi v pořádku, mami?" zeptala se. „Kontrolovala jsem Nikki a slyšela jsem tě, jak vykřikuješ Katiino jméno…"

Nicole pohlédla nejdříve na Richarda, pak na Ellie. Zavřela oči. Stále ještě viděla Katiinu zmučenou tvář zkřivenou bolestí a zalévanou plameny. Nicole opět otevřela oči a podívala se na manžela a dceru. „Katie je velmi nešťastná," řekla a pak propukla v pláč.

Nedala se utěšit. Pokaždé, když začala Richardovi a Ellie vyprávět podrobnosti toho, co viděla, začala nanovo plakat. „Cítím se tak zoufalá, tak bezmocná," řekla Nicole nakonec, když se konečně dokázala ovládnout. „Katie je v hrozné tísni a nikdo z nás nemůže udělat vůbec nic, aby jí pomohl."

Shrnula život Katie, nevynechala nic kromě některých výstřednějších sexuálních eskapád. Zavrhla svůj předběžný plán zmírnit vyprávění. Jak Richarda, tak Ellie novinky omráčily a zarmoutily.

„Nevím, jak jsi tam dokázala sedět a dívat se celou tu dlouhou dobu," řekl Richard v jednu chvíli. „Já bych byl odtud za několik minut venku."

„Katie je ztracená, naprosto ztracená," řekla Ellie a vrtěla hlavou. O chvíli později přišla do ložnice malá Nikki, která hledala matku. Ellie objala Nicole a odvedla Nikki zpět do jejich pokoje.

„Promiň, Richarde, že jsem byla tak rozrušená," řekla Nicole o několik minut později, těsně předtím, než šli zase spát.

„To je pochopitelné," odvětil Richard. „Ten den musel být úplně hrozný."

Nicole si znovu otřela oči. „Vzpomínám si, že tak jako dnes jsem plakala jen jednou v životě," řekla a zvládla drobný úsměv. „Bylo mi tehdy patnáct. Otec mi toho dne řekl, že má v úmyslu požádat o ruku té Angličanky, se kterou chodil. Neměla jsem ji ráda – byla to chladná a vzdálená žena – ale myslela jsem si, že není vhodné, abych otci říkala něco záporného… Zkrátka a dobře, byla jsem zničená. Vzala jsem si svého mazlíčka, kachnu Dunois, a utíkala k našemu rybníku v Beauvois. Doveslovala jsem doprostřed rybníka, dala vesla do člunu a několik hodin brečela."

Leželi několik minut mlčky. Pak se Nicole naklonila a políbila Richarda. „Díky zato, že jsi mě poslouchal," řekla. „Potřebovala jsem oporu."

„Ani pro mne to není snadné," řekl Richard. „Ale já jsem aspoň Katie neviděl, takže se to nějak zdá…"

„Ach, proboha," přerušila ho Nicole, „skoro jsem zapomněla… Archie mi dnes také řekl, že nikomu z nás nebude povoleno vrátit se do Nového Edenu. Řekl, že je to otázka bezpečnosti… Max bude zuřit."

„Teď si s tím nedělej starosti," řekl Richard něžně. „Snaž se trochu vyspat. Promluvíme si o tom ráno."

Nicole se přitulila k Richardovi a usnula.

„Z bez-peč-nost-ních důvodů," řval Max jako tur. „Co to, doprdele, znamená?"

Patrick a Nai vstali od snídaně. „Nechte jídlo tady," řekla Nai a pokynula dětem, aby ji následovaly. „Můžeme si vzít trochu ovoce a vloček ve třídě."

Kepler a Galileo se zpěčovali odejít. Vycítili, že se bude probírat něco důležitého. Až tehdy, když Patrick obešel stůl a přišel k nim, odstrčili židle a vstali.

Benjy dostal svolení zůstat, když slíbil Nicole, že neprozradí nic z rozhovoru dětem. Eponine odešla od stolu do kouta, aby nakojila Maria, který se probudil.

„Nevím, co to znamená," řekla Nicole Maxovi, až děti odešly. „Archie to odmítl rozvádět."

„No, to je prostě zatraceně nádherné," řekl Max. „My nemůžeme odejít, ale ti tví sprostí přátelé nám ani neřeknou proč… Proč jsi okamžitě nežádala o návštěvu u Hlavní Optimalizátorky? Myslíš si, že nám nedluží jisté vysvětlení?"

„Ano, myslím," odvětila Nicole. „A možná bychom měli žádat další přijetí u Hlavní Optimalizátorky… Je mi líto, Maxi, ale já jsem tu situaci moc dobře nezvládla… Byla jsem připravená dívat se na videozáznamy s Katie a zcela upřímně řečeno, Archieho oznámení mě zaskočilo…"

„Do řiti, Nicole," řekl Max. „Nedávám vinu tobě osobně… Koneckonců, protože Eponine, Marius a já jsme jediní, kteří se ještě chceme vrátit do Nového Edenu, je to naše starost odvolat se proti tomu rozhodnutí… Pochybuju o tom, že Hlavní Optimalizátorka vůbec někdy viděla dvouměsíční lidské dítě."

Další rozhovor u snídaně byl většinou o Katie a o tom, co Nicole viděla na videonahrávkách. Nicole vysvětlila rodině podstatu Katiina nešťastného života, nezabíhala do přílišných podrobností.

Když se Patrick vrátil, sdělil jim, že děti se už začaly učit. „S Nai jsme mluvili o spoustě věcí," řekl a oslovoval všechny u stolu. „Za prvé, Maxi, rádi bychom tě požádali, abys byl před dětmi trošku opatrnější se svými zápornými poznámkami o oktopavoucích… Mají teď dost velký strach, když je poblíž Archie nebo doktorka Modrá, a jejich vztah určitě vychází z toho, co zaslechly z našich rozhovorů."

Max zvedl hlavu a chtěl odpovědět. „Prosím, Maxi," dodal rychle Patrick. „Víš, že jsem tvůj přítel… Nedohadujme se. Přemýšlej o

tom, co jsem řekl, a nezapomínej, že zde s oktopavouky možná zůstaneme hodně dlouho…“

Patrick se nadechl a pokračoval: „Za druhé, Nai i já máme pocit, obzvláště po zprávě z dnešního rána, že děti by se měly učit oktopavoučí řeč. Chtěli bychom, aby začaly co nejdříve… Myslíme si, že potřebujeme Ellie a mámu a jednoho či dva oktopavouky… nejen, aby učili, ale aby si děti opět zvykly na své mimozemské hostitele… Herkules už je teď pryč dva měsíce… Mámo, promluvíš o tom s Archiem, prosím?“

Nicole přikývla a Patrick se omluvil, že se musí vrátit do třídy. „Z Pat-ric-ka se stal dobrý u-či-tel,“ řekl sám od sebe Benjy. „Má vel-kou tr-pě-li-vost se mnou a dět-mi.“

Nicole se pro sebe usmála a podívala se přes stůl na svou dceru. *Uvážím-li všechno*, pomyslela si, *děti se nám vydařily. Měla bych být vděčná za Patricka, Ellie a Benjyho. A netrápit se kvůli Katie.*

V jednom z koutů své ložnice skončila Nai Watanabe meditaci a odříkala buddhistické ranní modlitby, které byly částí jejího denního pořadu od té doby, co byla malým dítětem v Thajsku. Přešla obývacím pokojem do druhé ložnice, aby vzbudila dvojčata, a s překvapením zjistila, že Patrick spí na gauči. Byl ještě oblečený a na břiše mu ležela její elektronická čtečka.

Jemně s ním zatřásla. „Probuď se, Patricku,“ řekla. „Je ráno… Spal jsi tady celou noc.“

Patrick se rychle vzbudil a omluvil se jí. Když odcházel, řekl Nai, že s ní musí probrat několik věcí, samozřejmě o buddhismu, ale že soudí, že můžou počkat na vhodnější dobu. Nai se usmála a políbila ho na tvář. Řekla mu, že ona i chlapci přijdou za půl hodiny na snídani.

Je tak mladý a upřímný, řekla si Nai, když ho sledovala očima, jak odchází. *A jeho společnost mi dělá radost… Ale může někdo vůbec někdy nahradit Kendžiho na místě mého muže?*

Nai si vzpomněla na včerejší večer. Když dvojčata usnula, měli s Patrickem dlouhý a vážný rozhovor. Patrick prosazoval brzký sňatek. Ona odpověděla, že se nenechá uspěchat, že bude souhlasit se stanovením konkrétního termínu teprve tehdy, až se bude cítit s tou myšlenkou zcela vyrovnána. Patrick se potom neobratně vyptával na to, čemu říkal „více sexuální interakce“, zatímco budou čekat. Nai

mu připomněla, že mu řekla zezačátku, že až do svatby nebude nic víc než polibky. Aby zmírnila jeho pocity, Nai opět Patricka ujistila, že jí připadá fyzicky velmi přitažlivý a že se určitě těší na milování, až budou sezdáni, ale z důvodů, které už probrali desetkrát, Nai trvala na tom, že „sexuální interakce“ zůstane zatím u ledu.

Většinu další části večera hovořili buď o dvojčatech, nebo o buddhismu. Nai vyjádřila obavy, že jejich manželství by mohlo mít špatný dopad na Galilea, obzvláště proto, že chlapec se často prosazoval do role matčina ochránce. Patrick řekl Nai, že podle jeho mínění nemají časté srážky mezi ním a Galileem nic společného se žárlivostí. „Chlapec prostě neuznává autoritu,“ řekl tehdy Patrick, „a vzpírá se kázni. Na druhou stranu Kepler…“

Mnohokrát během minulých šesti let, myslela si Nai, *začal někdo poznámku obratem: „Na druhou stranu Kepler“*… Vzpomněla si, když byl Kendži ještě naživu a chlapci začínali právě chodit, Galileo neustále padal a vrážel do věcí. *Na druhé straně* Kepler byl při chůzi opatrný a přesný. Téměř nikdy neupadl.

Ohromné světlušky ještě nepřinesly do Smaragdového města rozbřesk. Nai stále nechala svou mysl, aby se svobodně toulala, jak po klidných meditacích často činila. Poznamenala si k sobě, že v poslední době hodně srovnává Kendžiho a Patricka. *To ode mne není fér,* řekla si. *Nemůžu si Patricka vzít, dokud tento proces úplně neskončí.*

Opět myslela na předchozí večer. Nai se usmála, když si vybavila jejich horlivou diskuzi o životě Buddhy. *Patrick má ještě dětskou naivitu, ryzí idealismus,* řekla si. *Je to jedna z věcí, které se mi na něm nejvíc líbí.*

„Obdivuju jak Buddhovu základní filozofii, tak jeho přístup,“ pravil tehdy Patrick. „Opravdu obdivuju… Mám však několik problémů… Například, jak můžeš zbožňovat muže, který opustil svou ženu a syna a odešel pryč, aby se z něj stal žebrák… Co jeho zodpovědnost k rodině?“

„Vytrháváš Buddhův čin z historického kontextu,“ odvětila tehdy Nai. „Za prvé, v severní Indii před sedmadvaceti stovkami let být toulavým žebrákem byl přijatelný způsob života. Bylo jich několik v každé vesnici, mnoho ve městech. Když člověk chtěl ‚hledat pravdu‘, jeho normálním prvním krokem bylo vzdát se všech hmotných statků… Kromě toho jsi zapomněl, že Buddha pocházel z velmi bohaté

rodiny. Nikdy nebyl problém, zda jeho žena a dítě budou mít jídlo, střechu nad hlavou, oblečení nebo další podstatné věci.“

Hovořili asi dvě hodiny a potom se chvíli líbali, než Nai odešla sama do své ložnice. Patrick se vrátil ke čtení o buddhismu, když mu Nai ze dveří ložnice zašeptala dobrou noc.

Jak je těžké, uvažovala Nai, když nad oktopavoučím městem propukal světluškový rozbřesk, *vysvětlit význam buddhismu někomu, kdo nikdy nespatřil Zemi… A přece i zde, v tomto podivném mimozemském světě mezi hvězdami, touha stále působí strádání a lidské bytosti neustále hledají duševní mír. Proto,* pokračovala v myšlenkách, *jisté prvky buddhismu, křesťanství a dalších velkých pozemských náboženství přetrvají tak dlouho, dokud někde budou lidské bytosti*.

11

Richard vyskočil z postele s větším nadšením než obvykle a začal štěbetat k Nicole. „Popřej mi štěstí,“ řekl, když se oblékal. „Archie říkal, že budeme pryč celý den.“

Nicole, která se vždy probouzela velice pomalu a nenáviděla jakoukoliv frenetickou činnost v časných ranních hodinách, se převalila a snažila se vychutnat posledních pár okamžiků klidu. Pootevřela jedno oko, viděla, že je ještě tma, a zase ho zavřela.

„Nebyl jsem tak vzrušený od té doby, co se mi podařilo udělat ta dvě poslední podstatná vylepšení na překladači,“ řekl Richard. „Já vím, že oktopavouci to myslí vážně, že mě nechají pracovat… Jenom se snaží najít pro mne správný úkol.“

Richard odešel na několik minut z ložnice. Ze zvuků přicházejících z kuchyně rozespalá Nicole usoudila, že si připravuje snídani. Vrátil se a jedl velké růžové ovoce, které se stalo jeho oblíbeným jídlem. Stál vedle postele a hlasitě žvýkal.

Nicole pomalu otevřela oči a podívala se na manžela. „Předpokládám,“ řekla s povzdechem, „že čekáš, až něco řeknu.“

„Ano,“ přisvědčil. „Bylo by hezké, kdybychom si mohli vyměnit několik vtipných bonmotů, než odejdu. Koneckonců, dnešek by mohl být pro mne nejdůležitějším dnem od doby, kdy jsme přijeli do Smaragdového města.“

„Jsi si jist, že Archie má v úmyslu najít pro tebe práci?“ zeptala se Nicole.

„Naprosto,“ odvětil Richard. „To je celý účel dnešní cesty. Ukáže mi některé jejich složitější inženýrské systémy a bude se snažit zjistit, kde by se dalo nejlépe využít mého nadání… Tak mi to alespoň včera odpoledne řekl.“

„Proč však odjíždíte tak brzy?“ zeptala se Nicole.

„Protože je toho tolik k vidění, soudím… No, dej mi pusu. Za chvíli tady bude.“

Nicole Richarda poslušně políbila a opět zavřela oči.

Banka embryí byla velká obdélníková budova umístěná daleko na jih od Smaragdového města, velmi blízko konce Hlavní roviny. Necelý kilometr od místa, kde banka stála, se zvedala k Jižní polární míse sada tří schodišť, každé s desítkami tisíc jednotlivých schodů. Nad Bankou embryí, v přítmí Rámy, se tyčily majestátní podepřené stavby Velkého rohu a jeho šesti ostře špičatých průvodců, z nichž každý byl větší než největší inženýrská stavba na planetě Zemi.

Richard a Archie nasedli na okraji Smaragdového města na pštrososaura. Společně s průvodem tří světlušek proputovali v několika minutách Alternativní zónou. Na jižním okraji říše oktopavouků bylo jen málo staveb. Navzdory občasným polím zrnin připomínala Richardovi většina teritoria, kterým v kalném světle cestovali směrem na jih, Severní poloválec v Rámovi II, než tam byly postaveny dva habitaty.

Richard a jeho přítel oktopavouk vešli do Banky embryí dvojitými neobvykle silnými dveřmi, kterými se dostali přímo do konferenčního sálu. Tam byl Richard představen několika dalším oktopavoukům, kteří zjevně jeho návštěvu očekávali. Richard použil svůj překladač a oktopavouci odečítali z jeho rtů, ačkoliv musel mluvit pomalu a zřetelně, protože nebyli v lidské řeči ani zdaleka tak zběhlí jako Archie.

Po jistých stručných formalitách zavedl jeden z oktopavouků dvojici k řadě řídících panelů s čímsi připomínajícím klávesnice udělané z barevných pruhů. „Máme zde uloženo téměř deset milionů embryí,“ řekl jejich průvodce v úvodním slovu, „představujících přes sto tisíc odlišných druhů, a třikrát tolik hybridů. Jejich přirozené doby života leží v intervalu od poloviny tertu do několika milionů dnů,

neboli asi deseti tisíc vašich lidských let. Velikost dospělých kolísá od zlomku nanometru k monstrům téměř tak velkým jako tato stavba. Každé embryo je uloženo za podmínek, které se dle našeho názoru blíží optimálním pro jeho zachování. Fakticky je však třeba pouze asi tisíc odlišných prostředí, kombinací teploty, tlaku a chemikálií, k pokrytí intervalu požadovaných podmínek.

V této budově je také rozsáhlý systém zpracování a uchovávání dat a monitorování. Systém automaticky sleduje podmínky ve všech odlišných prostředích a monitoruje raný vývoj několika tisíc embryí, která jsou vždy v aktivním vývoji. Systém má schopnost jisté automatické detekce a korekce chyb, dvouparametrovou výstražnou strukturu a také ovládá displeje, které mohou ukazovat stav nebo katalogizovat informace, a to jak zde na stěnách, tak v libovolné z výzkumných ploch na vyšších podlažích."

Richardův mozek pracoval na vyšší než plné obrátky. Začal jasněji chápat účel Banky embryí. *To je fantastický přístup*, pomyslel si. *Oktopavouci zde udržují všechny zárodky jiných druhů rostlin a živočichů, které by kdy mohly být potřebné pro jakýkoliv účel.*

„…Testování je nepřetržité," hovořil jejich průvodce, „jednak proto, aby se zajistila celistvost systémů uložení a uchování, jednak k zajištění vzorků pro účely genetického inženýrství. V každé době je zde aktivně zapojeno v genetických experimentech přibližně dvě stě našich biologů. Cílem těchto mnoha experimentů je vytvořit pozměněné formy života, které zlepší účinnost naší společnosti…"

„Můžete mi ukázat příklad takového genetického experimentu?" přerušil ho Richard.

„Jistě," odvětil oktopavouk. Přešel k řídícímu panelu a použil tři chapadla, aby stiskl sekvenci barevných tlačítek. „Myslím, že jste obeznámen s jednou z našich základních metod výroby energie," řekl, když se na stěně objevil videoobraz. „Základní princip je zcela prostý, jak víte. Kruhoví mořští tvorové generují a uchovávají ve svých tělech elektrický náboj. Tento náboj zachycujeme na drátěné mřížce, k níž se musí živočichové přitisknout, aby dosáhli na potravu. I když je tento systém docela uspokojivý, naši inženýři ukázali, že by se mohl podstatně zlepšit, kdyby se dalo poněkud změnit chování těchto tvorů.

Podívejte se na tento zrychlený a zvětšený záběr šesti mořských tvorů, kteří generují elektrickou energii. Všimněte si, že během toho-

to krátkého filmu projde každý živočich třemi až čtyřmi cykly nabíjení-vybíjení. Jaký rys těchto cyklů by byl pro systémového inženýra nejzajímavější?“

Richard pečlivě sledoval videozáznam. *Ježovky jsou po vybití mdlé,* myslel si, *ale v poměrně krátké době opět získají svůj jas.*

„Za předpokladu, že jas je mírou shromážděného náboje,“ řekl Richard, jehož náhle napadlo, zda nepodstupuje jakýsi test, „systém by se dal udělat účinnějším zvýšením frekvence krmení.“

„Přesně tak,“ zareagoval jejich průvodce. Archie vyslal jejich oktopavoučímu hostiteli rychlý vzkaz, který skončil dříve, než měl Richard možnost zamířit dalekohled na svém překladači. Mezitím se na stěně objevil odlišný obraz. „Zde jsou tři genetické variace kruhových mořských tvorů, které se právě testují a vyhodnocují. Nejlépe se jeví náhrada vlevo. Tento prototyp jí přibližně dvakrát tak často jako tvor, který se používá nyní. Prototyp má však metabolickou nestabilitu, která významně zvyšuje jeho náchylnost k přenosným nemocem. Probíhající vyhodnocovaní bere v úvahu všechny faktory…“

Richarda vodili od jedné ukázky k druhé. Archie ho doprovázel pořád, ale na každém místě se k nim připojila jiná skupinka oktopavoučích specialistů pro připravenou minilekci a skupinovou diskuzi, která vždy následovala. Jedna přednáška byla zaměřena na vztah mezi Bankou embryí, velkou zoologickou zahradou, která zabírala značné území v Alternativní zóně, a bariérovým lesem, který tvořil úplný prstenec kolem Rámy o maličko méně než kilometr severně od Smaragdového města. „Všechny živé druhy v naší říši,“ řekl přednášející, „jsou buď v aktivní symbióze, v dočasném pozorování v izolované oblasti – v zoologické zahradě, v lese, nebo ve vašem specifickém případě v samotném Smaragdovém městě – nebo podstupují experimentování, a to zde, v Bance embryí.“

Po dlouhé chůzi mnoha chodbami se Archie a Richard zúčastnili schůzky šesti oktopavouků vyhodnocujících doporučení nahradit celý symbiotický řetězec čtyř různých druhů. Řetězec zodpovídal za produkci želatinové látky, která významně zmírňovala obvyklou chorobu čočky oktopavouků. Richard fascinovaně poslouchal, když byly srovnávány testované parametry nově navrhované symbiózy – spotřebované zdroje, rychlost reprodukce, vyžadované interakce ok-

topavouků, koeficienty vad a předpověditelnost chování – s existujícím systémem. Výsledek jednání zněl, že v jedné ze tří výrobních „zón“ bude na několik set pracovních dnů zavedena nová symbióza a potom se provede vyhodnocení.

Uprostřed pracovního dne měli podle plánu Archie a Richard zůstat půl tertu sami. Na Richardovu žádost si zabalili svůj oběd a pití, nasedli na pštrososaura, přivolali dvě světlušky a vyjeli do chladu a temna Hlavní roviny. Když nakonec sestoupili, Richard chodil s roztaženýma rukama kolem a zíral do nesmírnosti Rámy.

„Je mezi vámi někdo,“ ptal se Richard Archieho, „kdo si dělá starostí o význam všeho toho, nebo se dokonce snaží přijít tomu na kloub?“ mávl rukama v kruhovém pohybu.

Oktopavouk odvětil, že neporozuměl otázce. „Ale ano, rozuměl, ty lišáku,“ řekl Richard a usmíval se. „Až na to, že tato doba byla zřejmě vašimi optimalizátory rezervována na jiný druh hovoru mezi námi… O čem já chci diskutovat, Archie, není to, v jakém určitém inženýrském oddělení ve vaší Bance embryí bych rád pracoval, abych mohl přinést svůj ‚příspěvek‘, který ospravedlní ‚zdroje‘ nutné k mému udržování… O čem já chci s tebou mluvit, je to, co se zde doopravdy děje. Proč jsme my všichni – lidé, přisedliny, létavci a vy s celým svým zvěřincem – na této ohromné záhadné kosmické lodi směřující ke hvězdě, kterou my lidé nazýváme Tau Ceti?“

Archie neodpověděl alespoň třicet sekund. „Příslušníkům našeho rodu bylo řečeno, zatímco byli v Uzlu právě tak jako ty, že jakási vyšší inteligence katalogizuje formy života v Galaxii, se speciálním důrazem na kosmoplavce. Shromáždili jsme typickou kolonii, jak žádali, a usídlili ji uvnitř této lodi, aby mohlo dojít k požadovanému podrobnému pozorování našeho druhu.“

„Takže vy nevíte nic víc o tom, kdo nebo co je za tímto ohromným podnikem, než my lidé?“

„Ne,“ odvětil Archie. „Fakticky víme pravděpodobně méně. Nikdo z oktopavouků, kteří strávili čas v Uzlu, není už součástí naší kolonie. Jak jsem ti řekl, posádka oktopavouků na Rámovi II patřila k jinému, nižšímu druhu. Jediná informace o Uzlu z první ruky, která existuje na této kosmické lodi, přichází od tebe, od tvé rodiny a z komprimovaných dat, která snad jsou umístěna uvnitř malého objemu materiálu přisedliny, který stále udržujeme v zoologické zahradě.“

„A to je vše?“ ptal se Richard. „Nikdo z vás si neklade víc otázek?“

„Jako mladiství jsme vychováváni,“ odpověděl Archie, „neztrácet čas záležitostmi, o nichž nemůžeme získat žádné významné údaje.“

Richard se na okamžik odmlčel. „Jak to, že víš tak mnoho o létavcích a přisedlinách?“ zeptal se pak stroze.

„Lituju, Richarde,“ řekl Archie po krátké pauze, „ale nemůžu s tebou mluvit o této otázce teď… Mým úkolem pro období oběda je zjistit, jak jsi vytušil, zda by tě potěšilo přijmout inženýrský úkol v Bance embryí, či ne. Pokud ano, který z mnoha oborů, jež jsi dnes viděl, se ti zdá nejzajímavější?“

„Je to pekelné dojíždění,“ řekl Richard a smál se. „Ano, Archie,“ dodal potom, „všechno mne fascinuje, obzvláště to, čemu říkám encyklopedické oddělení. Myslím, že bych rád pracoval tam – tak bych si mohl rozšířit své chabé znalosti biologie… Ale proč se mne na to ptáš teď? Nebudeme mít další, předvádění‘ ještě po obědě?“

„Budeme,“ přisvědčil Archie. „Ale odpolední část byla zahrnuta převážně pro úplnost. Téměř polovina Banky embryí je věnována mikrobiologii. Řízení této činnosti je složitější a vyžaduje komunikovat se zakrslými oktopavouky. Těžko si tě dovedeme představit, jak pracuješ v nějakém z těch oddělení.“

Pod ústřední mikrobiologickou laboratoří se nacházelo sklepení, kam bylo možno vstoupit pouze se speciálním povolením. Když se Archie zmínil, že se tam produkuje velké množství létajících zobrazovacích kvadroidů, Richard prosil, aby mohl proces pozorovat. Jeho oficiální „prohlídka“ byla zastavena a Richard několik fengů nečinně postával, než Archie pro ně získal povolení navštívit „líheň“ kvadroidů.

Dva další oktopavouci je vedli řadou dlouhých ramp do podzemí. „Líheň byla záměrně postavena hluboko pod úrovní přízemí,“ řekl Archie Richardovi, „kvůli dostatečné izolaci a ochraně. Máme v naší říši tři další podobná zařízení.“

Panenko skákavá, řekl si Richard v duchu, když se třemi společníky vyšli na plošinu, z níž byl výhled na velkou obdélníkovou místnost. Poznal to okamžité. Několik metrů pod nimi se asi sto zakrslých oktopavouků rozptýlených po místnosti věnovalo tajemným

činnostem. Ze stropu dolů viselo osm obdélníkových mřížek, každá přibližně pět metrů dlouhá a dva metry široká, které byly v místnosti umístěny symetricky. Přímo pod každou mřížkou se nacházel velký oválný předmět se zpevněným povrchem. Těchto osm předmětů připomínalo velké ořechy a obklopoval je hustý révovitý porost nebo pavučina.

„Viděl jsem podobnou konfiguraci předtím, před mnoha roky," řekl vzrušeně Richard. „Pod New Yorkem. Bylo to právě před mým prvním setkáním s jedním z vašich bratranců. Nicole i já jsme byli vyděšeni k smrti."

„Myslím, že jsem o tom incidentu něco četl," odvětil Archie. „Než jsme přivedli Ellie a Eponine do Smaragdového města, studoval jsem staré záznamy o vašem druhu. Některé údaje byly komprimované, takže tam nebylo moc podrobností.

„Pamatuji si ten incident, jako by to bylo včera," přerušil ho Richard. „Posadil jsem dva miniaturní roboty na vláček podzemní dráhy a oni zmizeli do tunelu. Vyjeli z něj do prostoru, jako je tenhle, a když prolezli jakousi pavučinou, jeden z vašich bratranců je honil a chytil…"

„Roboti se nepochybně náhodou dostali do líhně kvadroidů. Ti oktopavouci tak jednali, aby ji chránili. Je to opravdu velmi prosté…" Archie pokynul jejich průvodci, že je čas na vysvětlení.

„Královny kvadroidů tráví své období těhotenství ve speciálních přihrádkách, které jsou hned vedle hlavní místnosti," řekl oktopavouci inženýr. „Každá královna naklade tisíce vajíček. Když je nakladeno celkem několik milionů vajíček, jsou shromážděna a umístěna do jednoho z těch oválných kontejnerů. Uvnitř kontejneru se udržuje velice vysoká teplota, která značně snižuje čas vývoje kvadroidů. Hustá pavučina kolem schránek absorbuje přebytečné teplo, aby pracovní podmínky byly přijatelné pro zakrslé oktopavouky, kteří dohlížejí na líheň…"

Richard částečně naslouchal, doopravdy si však byl připomínal událost z doby před mnoha roky. *Nyní je všechno jasné,* řekl si. *Ta maličká podzemní dráha byla pro zakrslé oktopavouky.*

„…Monitorující čidla v kontejnerech přesně určí, kdy jsou kvadroidi připraveni k rojení. Několik fengů před automatickým otevřením oválů jsou mřížky napuštěny příslušnými chemickými látkami. Nové královny letí první a jsou přilákány k mřížce. Posedlá hejna

‚trubců' je následují, vytvářejí celá černá oblaka navzdory své miniaturní velikosti. Kvadroidi jsou z mřížky sklizeni a okamžitě podstupují hromadný výcvik…"

„Je to velice elegantní," poznamenal Richard. „Ale mám jednoduchou otázku. Proč pro vás kvadroidi dělají ty obrázky?"

„Stručná odpověď je, že byli po tisíce let ovlivňováni genetickým inženýrstvím, aby přijímali naše pokyny. My, nebo spíše naši specialisté ze zakrslého klonu, mluvíme chemickým jazykem, jejž kvadroidi používají ke komunikaci mezi sebou. Když kvadroidi udělají, co se po nich žádá, dostanou potravu. Když se chovají uspokojivě po dlouhou dobu, mají dovoleny sexuální radovánky."

„Kolik procent kvadroidů z daného vrhu, nebo roje plní vaše příkazy?"

„Při prvním obrázku je neúspěšnost asi deset procent," odpověděl oktopavouci inženýr. „Jakmile se však ustaví schéma chování a posílí je cyklus odměny, neúspěšnost dramaticky klesne."

„Dělá to setsakra dojem," řekl Richard s uznáním. „Možná je v těch biologických záležitostech víc, než jsem si kdy myslel."

Při jízdě zpět do Smaragdového města porovnávali Richard a Archie přednosti a zápory biologických a nebiologických inženýrských systémů. Šlo většinou o filozofický rozhovor srozumitelný jen zasvěcencům, bez kategorických závěrů. Shodli se však, že encyklopedická funkce, což je především uchovávaní ohromných množství informací, manipulace s nimi a jejich předvádění, je optimálněji vykonávána nebiologickými systémy.

Když se blížili k městu pod kopulí, zelená záře náhle pohasla. Do centra oktopavoučí říše přišla opět noc. Brzy poté se objevil další pár světlušek, aby poskytl jejich pštrososaurovi více světla.

Richard měl dlouhý den a byl velice unavený. Když dojeli na okraj Alternativní zóny, zdálo se mu, že zahlédl v temnotě po své pravici něco letět. „Co se stalo s Tammy a Timmym?" zeptal se.

„Oba si našli partnery," odvětil Archie, „a mají několik potomků… O jejich mláďata se pečuje v zoologické zahradě."

„Mohl bych je vidět?" zeptal se Richard. „Řekl jsi mi kdysi, před několika měsíci, že jednoho dne by to mohlo jít…"

„Soudím, že ano," řekl Archie po krátké odmlce. „I když zoologická zahrada je zóna s omezeným vstupem, místo létavců je velice blízko u vchodu."

Když dospěli k první velké budově v Alternativní zóně, Archie sestoupil a vešel dovnitř. Když se oktopavouk vrátil, řekl něco pštrososaurovi. „Máme povolení jen na krátkou návštěvu," řekl Archie, když pštrososaurus odbočil z hlavní cesty a začal se proplétat menšími stezkami.

Richard byl představen hlídači zoologické zahrady, který je odvezl v kočáru do prostoru vzdáleného jen asi sto metrů od vchodu. Byli tam oba, Tammy i Timmy. Poznali Richarda okamžitě a jejich brebentění a výkřiky radosti vzlétly k potemnělé obloze. Létavci představili Richarda mláďatům ve své skupině. Mladí létavci byli v přítomnosti prvního člověka ohromně stydliví. V Richardovi se bouřily city, když hladil sametové podbřišky svých mimozemských přátel a vzpomínal na dny, kdy byl v noře pod New Yorkem jejich jediným ochráncem.

Rozloučil se se svými svěřenci a nastoupil s Archiem a hlídačem zoologické zahrady do kočáru. V polovině cesty ke vchodu do zoologické zahrady zaslechl zvuk, který v něm vzbudil napjatou pozornost a z něhož mu naskočila husí kůže. Seděl bez hnutí a soustředil se. Zvuk se zopakoval těsně předtím, než kočár jedoucí v tichu zastavil.

„Není možné, abych se mýlil," tvrdil Richard Nicole. „Slyšel jsem to dvakrát. Pláč lidského dítěte se nedá zaměnit s ničím na světě."

„Nepochybuju o tobě, Richarde," řekla Nicole. „Jenom se snažím logicky vyloučit všechny ostatní možné zdroje zvuků, které jsi zaslechl. Mladí létavci někdy pištějí tak, že to zní jako pláč malého dítěte… A ty jsi konec konců byl v zoologické zahradě. Mohlo to být jiné zvíře."

„Ne," odporoval Richard. „Vím, co jsem slyšel. Žil jsem v životě s dost dětmi a slyšel dost pláče."

Nicole se usmála. „Teď už se ti to nehodí, viď, miláčku? Pamatuješ na svou reakci, když jsem ti řekla, že jsem viděla ženskou tvář na té nástěnné malbě, tehdy večer, když jsme šli na oktopavoučí hru?

Tropil sis ze mne posměšky a řekl jsi mi, že jsem ‚absurdní', pokud se správně pamatuju."

„Tak jaké máš vysvětlení? Unesli oktopavouci nějakým způsobem další lidi z Avalonu? A incident se ututlal? Ale jak by mohli…"

„Řekl jsi něco Archiemu?" zeptala se Nicole.

„Ne. Byl jsem příliš ohromený. Nejdříve jsem žasl, že ani on, ani hlídač zoologické zahrady nic nepoznamenali, a pak jsem si uvědomil, že oktopavouci jsou hluší."

Oba se na chvilku odmlčeli. „Ten pláč jsi neměl slyšet, Richarde," řekla potom Nicole. „Naši téměř perfektní hostitelé se dopustili nepatrné chybičky."

Richard se zasmál. „Samozřejmě zaznamenávají tento rozhovor. Zítra budou vedet, že my víme…"

„Ostatním zatím nic neřekneme," pravila Nicole. „Možná se oktopavouci rozhodnou podělit se s námi o své tajemství… Mimochodem, kdy začneš pracovat?"

„Hned, jak budu chtít," odvětil Richard. „Řekl jsem Archiemu, že musím nejdříve dokončit pár svých úkolů."

„Vypadá to, že jsi měl fascinující den," řekla Nicole. „Tady bylo všechno většinou klidné. Kromě jedné věci. Patrick a Nai si dohodli datum svatby… Od zítřka za tři týdny."

„Cože?" divil se Richard. „Proč jsi mi to neřekla dřív?"

Nicole se zasmála. „Neměla jsem šanci… Přišel jsi a mluvil v jednom kuse o pláči v zoologické zahradě, létavcích, kvadroidech a Bance embryí… Věděla jsem, ze zkušenosti, že moje novina musí počkat, dokud se nezklidníš."

„No, matko ženicha," řekl Richard za chviličku, „jak se cítíš?"

„Celkově uváženo," odvětila Nicole, „jsem velice potěšena… Víš, co cítím k Nai…, jen mi to připadá jako divný čas a podivné místo pro začátek manželství."

12

Seděli u Wakefieldů v obývacím pokoji a čekali, až se objeví nevěsta. Patrick si nervózně mnul ruce. „Trpělivost, mladý muži," řekl Max, přešel přes pokoj a objal Patricka kolem ramen. „Ona přijde… Žena chce ve svůj svatební den vypadat co nejlépe."

„Já jsem se nesnažila," namítla Eponine. „Fakticky si ani nepamatuju, co jsem měla při svatbě na sobě."

„Já si to pamatuju dobře, Francouzko," křenil se Max, „obzvláště v iglú. Jak si vybavuju, většinu doby jsi měla na sobě jenom to, v čem ses narodila."

Všichni se rozesmáli. Do pokoje přišla Nicole. „Bude tu za několik minut. Ellie jí pomáhá s posledními úpravami svatebních šatů." Rozhlédla se kolem a zeptala se: „Kde jsou Archie a doktorka Modrá?"

„Šli na chvíli do svého domu," odpověděla Eponine. „Mají pro nevěstu speciální dar."

„Nelíbí se mi, když jsou tady ti oktopavouci," řekl ošklivým tónem Galileo. „Naskakuje mi z nich husí kůže."

„Od příštího týdne, Galileo," pravila jemně Eponine, „s tebou bude ve škole oktopavouk skoro pořád… Pomůže ti naučit se jejich řeč."

„Já se nechci učit jejich řeč," řekl vzdorovitě chlapec.

Max přešel k Richardovi. „Tak, jak ti jde práce, amigo? Moc jsme tě za poslední dva týdny neviděli."

„Je to úplně fantastické, Maxi," odvětil Richard nadšeně. „Pracuju na encyklopedickém projektu, pomáhám jim navrhnout novou sadu softwaru k zobrazení všech kritických informací o stovkách tisíců druhů, které se nacházejí v Bance embryí… Oktopavouci shromažďují při svém testování ohromné bohatství údajů, a přesto mají překvapivě omezené znalosti, jak s nimi účinně zacházet. Právě včera jsem začal pracovat s nejnovějšími údaji z testů řady mikrobiologických prostředků, které jsou v jejich systematice roztříděny podle rozsahu rostlin a živočichů, pro něž jsou smrtelné…"

Richard umlkl. Do místnosti vešli Archie a doktorka Modrá. Nesli krabici, asi metr vysokou, zabalenou do jejich pergamenu. Oktopavouci odložili svůj dar do kouta a postavili se stranou. Okamžik nato dorazila Ellie, broukala si Mendelssohnův Svatební pochod. Nai ji následovala.

Patrickova nevěsta měla na sobě své thajské hedvábné šaty. Byly zdobené zářivými žlutými a červenými květy, které dali oktopavouci Ellie. Ta je na strategických místech připnula k šatům. Patrick vstal a postavil se vedle Nai před svou matku. Pár se držel za ruce.

Požádali Nicole, aby provedla obřad co nejjednodušeji. Když se připravovala k zahájení svého krátkého projevu, zaplavily jí znenadání mysl vzpomínky na předchozí svatební dny v jejím životě. Vynořili se Max s Eponine, Michael O'Toole a její dcera Simoně, Robert s Ellie… Nicole se mimoděk zachvěla, když se jí do mysli vetřely zvuky výstřelů. *Ještě jednou,* přemýšlela Nicole, přinutila se k návratu do přítomnosti, *jsme se zde společné shromáždili.*

Nebyla téměř schopna slova. City ji ochromily. *To je má poslední svatba,* uvědomila si, myslela skoro nahlas. *Další už nebude.*

Po levé tváři jí stekla slza. „Jsi v pořádku, Nicole?“ zeptala se tiše vždy citlivá nevěsta. Nicole přikývla a usmála se.

„Přátelé,“ začala Nicole, „shromáždili jsme se dnes společně, abychom se zúčastnili sňatku, který uzavřou Patrick Ryan O'Toole a Nai Buatong Watanabe. Utvořme kolem nich kruh a vezměme se za ruce, abychom jim ukázali svou lásku a podporu jejich manželství.“

Nicole pokynula dvěma oktopavoukům, když se vytvářel kruh, a ti také objali svá chapadla kolem lidí vedle nich.

„Bereš si, Patricku,“ řekla přeskakujícím hlasem Nicole, „tuto ženu, Nai, abys ji miloval a opatroval jako svou ženu a životní partnerku?“

„Ano,“ prohlásil Patrick.

„A bereš si, Nai,“ pokračovala Nicole, „tohoto muže, Patricka, abys ho milovala a opatrovala jako svého muže a životního partnera?“

„Ano,“ pronesla Nai.

„Potom prohlašuji, že jste manželé.“ Patrick a Nai se objali a všichni pokřikovali. Novomanželé se podělili o své první manželské objetí s Nicole.

„Mluvil jsi někdy s Patrickem o pohlavním styku?“ zeptala se Nicole Richarda, když už hostina skončila a všichni se rozešli.

„Ne,“ odvětil Richard. „Max si to vzal na starost… Ale nemělo by to být nutné. Konec konců, Nai už byla vdaná… Dobrotivé nebe, ty jsi dnes opravdu měla slzy na krajíčku. Proč tak najednou?“

Nicole se usmála. „Myslela jsem na předchozí svatby, Richarde. Simoně a Michael, Ellie a Robert…“

„Na tu bych rád zapomněl,“ přerušil ji Richard. „Z mnoha důvodů.“

„Během obřadu jsem si myslela, že pláču proto, že je to pravděpodobně poslední svatba, které se kdy účastním. Avšak později, během hostiny, jsem myslela na něco jiného. Vadilo ti někdy, Richarde, že jsme nikdy neměli oficiální obřad?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou Richard. „Já jsem měl obřad se Sarah a to mi stačilo jednou provždy.“

„Ale ty jsi měl svatbu, Richarde. Já jsem ji nikdy neměla. Porodila jsem děti tří různých otců, ani jednou jsem však nebyla nevěstou.“

Richard několik sekund mlčel. „A to chceš říct, že proto jsi brečela?“

„Možná,“ připustila Nicole. „Nevím to jistě.“

Nicole přecházela po pokoji, zatímco se Richard hluboce zamyslel. „Nebyla to nádherná soška Buddhy, co dali oktopavouci Nai?“ zeptala se. „Provedení bylo skvostné… Opravdu jsem si myslela, že Archie i doktorka Modrá se cítí dobře. Zajímalo by mě, proč pro ně Jamie přišel tak brzy…“

„Chtěla bys mít svatební obřad?“ zeptal se znenadání Richard.

„V našem věku?“ zasmála se Nicole. „Jsme už prarodiče.“

„Přesto, kdyby tě to udělalo šťastnou…“

„Žádáš mne o ruku, Richarde Wakefielde?“

„Soudím, že ano. Nechtěl bych, abys byla nešťastná, protože jsi nikdy nebyla nevěstou.“

Nicole přešla pokoj a políbila svého manžela. „Mohla by to být legrace,“ řekla. „Neplánujme však nic, dokud se Patrick a Nai neusadí. Nechtěla bych je připravit o to, že jsou středem zájmu.“

Richard a Nicole kráčeli do ložnice a objímali se.

Vylekali se, když zjistili, že jim zastoupili cestu Archie a doktorka Modrá.

„Musíte jít s námi, hned teď,“ prohlásil Archie. „Je mimořádná situace.“

„Teď?“ divila se Nicole. „V tuhle hodinu?“

„Ano,“ přisvědčila doktorka Modrá. „Jen vy dva. Hlavní Optimalizátorka čeká… Ona vám všechno vysvětlí.“

Nicole cítila náhlé zrychlení srdečního tepu, jak se jí do systému vléval adrenalin. „Budu potřebovat kabát?“ zeptala se. „Opustíme město?“

Z nějakého důvodu Nicole nejdříve napadlo, že se jejich předvolání týká dětského pláče, který Richard zaslechl po své první návštěvě Banky embryí. Je dítě nemocné? Umírá snad? Proč tedy nejedou přímo do zoologické zahrady, která se nachází vně kopule, v Alternativní zóně?

Hlavní Optimalizátorka se svým personálem opravdu čekala.

V místnosti byly dvě židle. Jakmile se Nicole a Richard posadili, začala vůdkyně oktopavouků mluvit v barvě.

„Došlo k velké krizi," pravila, „která může bohužel vést k válce mezi našimi dvěma druhy." Mávla chapadlem a na stěně se začaly objevovat videosnímky. „Dnes brzy ráno začaly dvě helikoptéry převážet lidská vojska z ostrova New York k nejsevernější části naší říše, hned vedle Válcového moře. Údaje našich kvadroidů ukazují, že váš druh nejen připravuje zahájení útoku proti nám, nýbrž i to, že váš vůdce Nakamura přesvědčil lidskou populaci, že jsme vašimi nepřáteli. Pro válečné plány získal podporu senátu a v poměrně krátké době vytvořil arzenál, který by naší kolonii mohl způsobit vážné škody."

Hlavní Optimalizátorka se odmlčela, zatímco Richard a Nicole pozorovali videosnímky. Ukazovaly, jak se v Novém Edenu vyrábějí bomby, tarasnice a kulomety.

„Během posledních čtyř dnů malá skupina lidí na zemi a dvě helikoptéry ve vzduchu podnikají průzkumné výpravy. Výpravy pronikly na jih až k bariérovému lesu a pokryly celý válcový rozsah našeho území. Oblast, kde lidé provedli průzkum, obsahuje téměř třicet procent našich zásob potravy, energie a vody.

Nedošlo k žádným bojům, protože jsme průzkumu nekladli odpor. Umístili jsme však na klíčová místa nápisy. Využili jsme, co známe z vaší řeči, abychom informovali lidská vojska, že celý Jižní poloválec je říší jiného, pokročilého, ale mírumilovného druhu, a požadovali, aby se lidé vrátili do svého vlastního prostoru. Ti naše nápisy ignorovali.

Před dvěma dny došlo k incidentu, který komplikuje situaci. Zatímco jsme sklízeli zrniny z jednoho našeho velkého pole, přeletěla nad ním helikoptéra. Přistála poblíž a vyslala čtyři vojáky. Bez jakékoliv provokace tito lidé zabili tři živočichy, kteří prováděli sklizeň – stejné tvory se šesti rukama, které jste vy dva viděli při své počáteční prohlídce naší říše – a zapálili pole s obilím. Od tohoto incidentu se

obsah našich nápisů změnil. Jednoznačně jsme prohlásili, že jakékoliv další podobné chování bude považováno za akt války.

Z akcí provedených během dneška je však zjevné, že naše varování jsou ignorována a že váš druh má v plánu zahájit konflikt, v němž prostě nemůže zvítězit. Zvažovala jsem dnes, že oznámím vyhlášení války. To je v kolonii oktopavouků extrémně závažná událost, která má důsledky na všech úrovních naší společnosti. Než jsem však přistoupila k neodvolatelnému činu, konzultovala jsem celou věc s těmi optimalizátory, jejichž názory nejvíce respektuji. Většina mého personálu dávala přednost vyhlášení války, protože neviděla žádný způsob, jak přesvědčit příslušníky vašeho druhu, že konflikt s námi by pro ně znamenal katastrofu. Oktopavouk, kterému říkáte Archie, však mému personálu předložil návrh, o němž si myslíme, že má jistou malou pravděpodobnost úspěchu. Přestože naši odborníci na statistickou analýzu tvrdí, že válka je stále nejpravděpodobnější výsledek, naše principy vyžadují, abychom k odvrácení války udělali vše, co je možné… Protože Archieho návrh vyžaduje vaše zapojení a spolupráci, povolali jsme vás dnes sem.“

Hlavní Optimalizátorka přestala mluvit v barvách a odšourala se ke straně místnosti. Richard a Nicole na sebe pohlédli. „Zvládl tvůj překladač všechno?“ zeptala se Nicole.

„Většinu,“ odvětil Richard. „Určitě rozumím podstatě situace… Máš nějaké otázky? Nebo bychom měli navrhnout, aby pokračovali v Archieho plánu?“

Nicole pokývla směrem k Archiemu a jejich přítel se přesunul do středu místnosti. „Přihlásil jsem se dobrovolně,“ začal oktopavouk, „osobně vyjednávat s lidskými vůdci a pokusit se zastavit tento konflikt, než dojde k jeho eskalaci ve válku. Abych to však mohl uskutečnit, musím mít jistou pomoc. Jestliže se znenadání objevím v táboře lidských vojáků, zabijí mne. I když mne nezabijí, neporozumí tomu, co jim budu říkat. Takže mne musí doprovodit nějaký člověk, který rozumí naší řeči, aby překládal mé barvy. Jinak neexistuje způsob, jak můžeme zahájit dialog…“

Poté, co Richard a Nicole sdělili Hlavní Optimalizátorce, že nemají žádné námitky proti Archieho návrhu, zůstali se svým kolegou sami, aby probrali podrobnosti. Archieho nápad byl přímočarý. Nicole s ním zajde do tábora u Válcového moře a budou požadovat setká-

ní s Nakamurou a dalšími lidskými vůdci. Při tomto setkání Archie a Nicole vysvětlí, že oktopavouci jsou mírumilovný druh, který si nečiní žádné nároky na severní stranu Válcového moře. Archie bude požadovat, aby lidé odešli z tábora a přestali se svými přelety. Pokud to bude nutné, Archie nabídne, na znamení dobré vůle oktopavouků, dodávku potravy a vody jako pomoc lidem v jejich nynějších obtížích. Ustaví se stálý vztah mezi oběma druhy a sepíše smlouva k utvrzení dohody.

„Pane bože," vyjekl Richard, když skončil s překladem Archieho poznámek. „A já jsem považoval Nicole za idealistu!"

Archie nepochopil Richardovu poznámku. Nicole oktopavoukovi trpělivě vysvětlila, že vůdci Nového Edenu asi nebudou tak rozumní, jak Archie předpokládá. „Je docela možné," řekla Nicole, aby zdůraznila nebezpečí toho, co Archie navrhuje, „že nás oba zabijí, než nám vůbec dovolí něco říct."

Archie neustále trval na tom, že co navrhuje, musí být nakonec přijato, protože je to pro lidi v Novém Edenu zřejmě nejvýhodnější. „Podívej se, Archie," ozval se zoufale Richard, „Co jsi řekl, není prostě pravda. Existuje mnoho lidí včetně Nakamury, kteří serou na to, co je pro kolonii dobré. Společné blaho fakticky není ani faktorem v podvědomé objektivní funkci, abych použil vaší terminologie, která řídí jejich chování. Starají se jen každý o sebe. Každé rozhodnutí posuzují pouze z hlediska, zda zvýší či nezvýší jejich vlastní osobní moc či vliv. V našich dějinách vůdci často zničili své země nebo kolonie, když se pokoušeli udržet si svou moc."

Oktopavouk zůstával neoblomný. „Co popisuješ, to přece nemůže být u pokročilého druhu pravda," tvrdil. „Fundamentální zákony vývoje jasně ukazují, že ty druhy, jejichž prvotní hodnotou je blaho skupiny, přetrvají jiné, v nichž je nejvyšší jednotlivec… Chceš říct, že lidské bytosti jsou jistou odchylkou, rozmarem přírody narušujícím fundamentální…"

Nicole ho přerušila. „To všechno je velice zajímavé, vy dva, ale máme naléhavější záležitosti. Musíme navrhnout plán akce, který nebude mít chybu… Richarde, jestli se ti nelíbí Archieho plán, co navrhuješ?"

Richard několik sekund uvažoval, než promluvil: „Jsem přesvědčený, že Nakamura podnítil Nový Eden k akci proti oktopavoukům z mnoha důvodů. Jedním z nich je snaha předejít kritice domá-

cích neúspěchů jeho vlády. Myslím, že se od svého kurzu neodchýlí, pokud občané nebudou naprosto proti válce. Bohužel si myslím, že to se nestane, ledaže se kolonisté přesvědčí, že válka skončí katastrofou.“

„Takže si myslíš, že jsou nutné pohrůžky?“ zeptala se Nicole.

„Minimálně. Nejlepší by byla demonstrace vojenské síly ze strany oktopavouků,“ odvětil Richard.

„Předpokládám, že to je nemožné,“ poznamenal Archie. „Alespoň za nynějších okolností.“

„Proč?“ zeptal se Richard. „Hlavní Optimalizátorka mluvila s přesvědčením o vítězství v jakékoliv válce, k níž by mohlo dojít. Kdybyste napadli a úplně zničili tábor…“

„Teď jsi to ty, kdo nerozumí nám,“ řekl Archie. „Protože válka, popřípadě všechny konflikty, které mohou vyústit v úmyslné zabíjení, je zcela neoptimálním řešením sporů, naše kolonie má velice přísná pravidla řídící odezvu na nepřátelské akce. V naší společnosti jsou zabudována omezení, která činí z války zcela krajní řešení… Nemáme například vůbec armádu a zásoby zbraní… A jsou zde rovněž jiná omezení. Všichni Optimalizátoři podílející se na rozhodnutí vyhlásit válku a také všichni oktopavouci, kteří se zúčastní ozbrojeného konfliktu, budou po válce okamžitě podrobeni terminaci.“

„Cože?“ vyjekl Richard, který nemohl uvěřit svému překladači. „To není možné.“

„Ano, je to tak,“ potvrdil Archie. „Jak si umíte představit, tyto faktory významně omezují naši účast v boji mimo obranné akce. Hlavní Optimalizátorka ví, že si přede dvěma týdny podepsala svůj rozsudek smrti, když schválila zahájení válečných příprav. Všech osmdesát oktopavouků, kteří teď žijí a pracují ve Válečné zóně, bude terminováno, když tato válka buď skončí, anebo oficiálně pomine její hrozba… Já sám, protože jsem se zúčastnil dnešní diskuze, budu zapsán na seznam terminaci, když dojde k vyhlášení války.“

Richard a Nicole ztratili řeč. „Pro oktopavouka je jediným možným zdůvodněním války,“ pokračoval Archie, „nepochybné ohrožení samotného přežití kolonie. Jakmile se toto ohrožení zjistí a uzná, náš druh podstoupí metamorfózu a vede válku bez slitování, dokud ohrožení není zlikvidováno, nebo dokud není kolonie zničena… Před mnoha generacemi si jistí velmi moudří optimalizátoři uvědomili, že ti jedinci, kteří se zúčastnili zabíjení a příprav zabíjení, se svými zku-

šenostmi tak psychicky změní, že se stanou významnou překážkou v činnosti mírumilovné kolonie. Proto přijali dodatky o terminaci."

Richard a Nicole mlčeli i potom, co Archie domluvil. Richard se chystal požádat Archieho, ať opustí místnost, aby si mohl promluvit se svou ženou mezi čtyřma očima, avšak rychle si vzpomněl na všudypřítomné kvadroidy. „Nicole, miláčku," řekl nakonec. „Myslím si, že Archieho plán není zcela správný, a to z několika důvodů. Tak třeba, měl bych s ním jít já místo tebe…"

Když ho Nicole chtěla přerušit, Richard ji gesty umlčel. „Teď mne vyslechni," řekl. „V celém našem manželství, obzvláště od odletu z Uzlu, jsi vždy byla ty v popředí, věnovala jsi svůj čas a energii ku prospěchu rodiny nebo kolonie… Teď je řada na mně… Právě v tomto případě jsem přesvědčen, že se k navrhovanému úkolu hodím lépe. Dokážu snáze vyděsit naše spoluobčany tím, že vykouzlím obrazy konce světa způsobeného údery, které zasadí oktopavouci…"

„Ale ty dobře nemluvíš jejich řečí," protestovala Nicole. „Bez svého překladače…"

„Na to jsem myslel," odvětil Richard. „A mám zato, že by s Archiem a se mnou měly jít Ellie a Nikki. Za prvé, když budeme mít s sebou dítě, sníží se významně pravděpodobnost, že nás zabije předsunutá hlídka. Za druhé, Ellie ovládá oktopavoučí řeč plynně a dokáže mi pomoct, kdyby můj překladač nestačil nebo nebyl k dispozici. Za třetí, a to může být nejdůležitější důvod, jediný zločin, který Nakamura a jeho nohsledi můžou oktopavoukům připsat, je únos Ellie. Když se ukáže, že je živá a zdravá a že vychvaluje mimozemského nepřítele, podminuje tím válečné úsilí."

Nicole se zamračila. „Nelíbí se mi myšlenka, že s vámi půjde Nikki… Je to příliš nebezpečné. Nikdy bych si neodpustila, kdyby se tomu dítěti něco stalo…"

„Ani já ne," řekl Richard. „Ale myslím, že Ellie bez ní nepůjde… Nicole, neexistují dobré plány… Budeme nuceni vybrat si nejméně nepřijatelnou možnost."

Během krátké pauzy v rozhovoru promluvil v barvách Archie. „Richardovy vývody jsou výborné," pravil oktopavouk Nicole. „A existuje jeden další důvod, proč by mohlo být lepší, abys zůstala zde, ve Smaragdovém městě – ostatní lidé, kteří zde zůstanou, budou v nastávajících těžkých dnech potřebovat tvé vedení."

Nicolina mysl pracovala opřekot. Nicole nečekala, že se Richard dobrovolně přihlásí. „Říkáš mi, Archie, že ty schvaluješ Richardovy návrhy?“ zeptala se. „I ten vzít Ellie a Nikki?“

„Ano,“ odvětil oktopavouk.

„Ale Richarde,“ řekla potom Nicole, „ty přece nenávidíš to, čemu říkáš politické kecy. Jsi si jistý, že sis všechno promyslel?“

Richard přikývl. Nicole pokrčila rameny. „No tak dobře,“ pravila. „Promluvíme si s Ellie. Když bude souhlasit, máme plán.“

Hlavní Optimalizátorka se domnívala, že změněný návrh má jistou šanci na úspěch, považovala však za poctivé připomenout všem, že podle rozboru oktopavouků pořád existuje vysoká pravděpodobnost, že Archieho i Richarda zabijí. Nicole vynechalo srdce, když překládala připomínku vůdce oktopavouků. Hlavní Optimalizátorka neříkala Nicole nic, co by už nevěděla. Nicole byla však tak zabraná do plánování a diskuzí, že se k pravděpodobným výsledkům jejich rozhodnutí ještě nepropracovala.

Nicole měla málo připomínek, zatímco se účastníci dohadovali na časovém plánu. Když slyšela Richarda říct, že Archie a on, ať s Ellie a Nikki, nebo bez nich, opustí Smaragdové město příštího dne jeden tert po rozbřesku, otřásla se. *Zítra,* problesklo jí myslí. *Zítra se naše životy opět změní.*

Při jízdě dopravním prostředkem zpět do jejich zóny zůstala mlčenlivá. Zatímco Richard a Archie hovořili o mnoha různých věcech, Nicole se snažila bojovat proti strachu, který v ní narůstal. Vnitřní hlas, ten, který neslyšela už roky, jí napovídal, že po zítřku už Richarda nikdy nespatří. *Je to snad z mé strany nějaká podivná reakce?* ptala se kriticky sama sebe. *Je mi zatěžko nechat Richarda, aby se stal hrdinou?*

Nicolina předtucha neustále sílila, navzdory jejím pokusům bojovat s ní. Vzpomněla si na hroznou noc před mnoha, mnoha lety, kdy byla ve své ložnici v malém domku v Chilly-Mazarin. Nicole se s křikem probudila z hrůzné a živé noční můry. „Maminka je mrtvá,“ křičelo tehdy desetileté děvčátko.

Otec se ji snažil uklidnit a vysvětloval jí, že matka odjela jen na výlet, na návštěvu ke své rodině na Pobřeží slonoviny. Telegram oznamující matčinu smrt dorazil o sedm hodin později.

„Jestliže nemáte zásobu zbraní a vycvičené vojáky," říkal právě Richard, „jak se proboha můžete připravit dostatečně rychle na válku, abyste se bránili?"

„Nemůžu ti to říct," odvětil Archie. „Ale věř mi, vím naprosto jistě, že konflikt v této době, mezi vaším a naším druhem, může mít za následek vyhubení lidské civilizace v Rámovi."

Nicole nedokázala uklidnit svou zmučenou duši. Bez ohledu na to, kolikrát si řekla, že je její reakce přehnaná, strach z předtuchy neklesal. Natáhla ruku a uchopila Richardovu. Ten propletl své prsty s jejími a pokračoval v rozhovoru s Archiem.

Nicole na něj soustředěně hleděla. *Jsem na tebe hrdá, Richarde*, myslela si, *jsem však také vystrašená*. Cítila, jak se jí do očí vkrádají slzy. *A ještě nejsem připravená říct ti sbohem.*

Bylo velice pozdě, když Nicole šla do postele. Probudila jemně Ellie, aniž vyrušila Nikki a dvojčata Watanabe, která spala v domě Wakefieldových, aby Patrick a Nai mohli trávit svou svatební noc sami. Ellie samozřejmě měla mnoho otázek. Richard a Nicole jí vysvětlili plán a vše podstatné, co se toho večera dozvěděli od Archieho a Hlavní Optimalizátorky. Ellie měla strach, nakonec však souhlasila, že příštího dne ona s Nikki doprovodí Richarda a Archieho. Nicole se nedařilo usnout hlubším spánkem. Poté, co sebou hodinu házela a obracela se, zdál se jí sled krátkých chaotických snů. V posledním z nich byla Nicole opět sedmiletou dívenkou na Pobřeží slonoviny, uprostřed obřadu Poro. Byla polonahá, ve vodě, po obvodu tůně se potulovala lvice. Malá Nicole se zhluboka nadechla a potopila se. Když se vynořila, stál na břehu, kde předtím byla lvice, Richard. Mladý Richard se na ni původně usmíval, avšak jak ho Nicole pozorovala, rychle stárnul a stal se z něj stejný Richard, který ležel v posteli vedle ní. V uchu slyšela Omehův hlas: „Dívej se pozorně, Ronato. A pamatuj…"

Nicole se probudila. Richard klidně spal. Posadila se v posteli a jednou klepla na stěnu. Ve dveřích se objevila světluška a vrhala do ložnice trochu světla. Nicole upřeně hleděla na svého manžela. Prohlížela si jeho vlasy a vousy šedivé stářím a upamatovala se na ně, když byly černé. S láskou si vybavila jeho nadšení a humor během jejich dvoření v New Yorku. Nicole se zhluboka nadechla a políbila si ukazováček. Položila jej Richardovi na rty. Ani se nehnul. Nicole

ještě několik minut tiše seděla a studovala každičký rys tváře svého muže. Vlahé slzy jí stékaly po tvářích a kapaly z brady na prostěradlo. „Miluji tě, Richarde,“ řekla.

Válka v Rámovi

1

ZPRÁVA číslo 319

Čas vysílání: 156 307 872 574, 2009
Čas od pohotovosti prvního stupně: 111, 9766
Odkazy: Uzel 23-019
Kosmická loď 947
Kosmoplavci 47 249 (A&B)
32806
2666

Během posledního intervalu struktura a řád v komunitách kosmoplavců uvnitř kosmické lodi neustále upadá. Navzdory varováním od oktopavouků (kosmoplavci č. 2 666) a jejich chvályhodným snahám vyhnout se rozšířenému konfliktu s lidmi (č. 32 806) je teď ještě pravděpodobnější, že v příštích několika intervalech může dojít mezi oběma druhy ke katastrofální válce, která by mohla zanechat jen několik přeživších. Situace tudíž splňuje všechny předběžné podmínky pro zásah druhé úrovně.

Předchozí zprostředkující činnost byla zcela neúspěšná, především proto, že agresivnější z obou druhů, lidé, jsou v podstatě necitliví k celé škále mírnějších zásahů. Na řadu pokusů změnit jejich nepřátelské chování reagovalo pouze několik z lidí a ti, kteří reagovali, nebyli schopni zabránit vyvraždění létavců a přisedlin (č. 47 249-A&B) řízenému jejich vůdci.

Lidé jsou organizováni ustrnulým hierarchickým způsobem, často pozorovaným u jednotlivých druhů v období před kosmoplavectvím. I nadále jsou ovládáni vedením, které se soustředilo na udržení osobní moci. Blaho lidské komunity, a dokonce i její přežití, se v implicitní objektivní funkci nynějších lidských vůdců podřizuje zachování politického systému, který dává vůdcům absolutní moc. Existuje tudíž jen malá pravděpodobnost, že hrozícímu rozšířenému

konfliktu mezi lidmi a oktopavouky se lze vyhnout logickými výzvami.

Malá skupina lidí, zahrnující téměř celou rodinu, která žila déle než rok na Uzlu, zůstává usídlena v hlavním městě oktopavoukú. Jejich vzájemný vztah s hostiteli ukázal, že je možné, aby oba druhy žily v souladu. Nedávno se rozhodla smíšená delegace těchto lidí a jednoho oktopavouka udělat společný pokus zabránit válce mezi druhy tím, že se spojí přímo s vůdci lidské kolonie. Pravděpodobnost, že tato delegace bude úspěšná, je však velmi nízká.

Oktopavouci zatím nepodnikli ani jednu vyloženě nepřátelskou akci. Zahájili však přípravy na válku proti lidem. Ačkoliv budou bojovat pouze tehdy, jestliže se přesvědčí, že je ohroženo přežití jejich kolonie, pokročilé biologické schopnosti oktopavouků vedou k jasnému závěru o výsledku takové války.

Není jisté, jak budou lidé reagovat, až dojde k eskalaci konfliktu a oni utrpí těžké ztráty. Je možné, že válka pak rychle skončí a časem obě přeživší komunity opět dosáhnou stavu blízkého rovnováze. Z dostupných údajů získaných pozorováním lidí však vyplývá, že existuje nezanedbatelná pravděpodobnost, že tento druh bude pokračovat v boji, dokud většina, nebo dokonce všichni nezahynou. Takový výsledek by zničil všechny pozůstatky přinejmenším jednoho ze dvou druhů kosmoplavců v kosmické lodi. K vyloučení takového neoptimálního výsledku projektu se doporučuje uvažovat o zásahu druhé úrovně.

2

Nicole probudil hluk, který tropily tři děti hrající si v obývacím pokoji. Když si oblékala župan, přišla ke dveřím do ložnice Ellie a zeptala se, jestli neviděla Nikkinu oblíbenou panenku. „Myslím, že je pod její postelí," odvětila Nicole.

Ellie se vrátila k balení. Nicole zaslechla Richarda v koupelně. Už to bude brzy, přemýšlela, když se ve dveřích náhle objevila její vnučka. „Máma a já odcházíme, Noni," řeklo děvčátko s úsměvem. „Uvidíme tátu."

Nicole otevřela náruč a děvčátko vběhlo do objetí. „Já vím, drahoušku," řekla Nicole. Držela ji pevně v náručí a pak ji začala hladit po vlasech. „Budeš mi chybět, Nikki."

Chviličku nato se do místnosti přiřítila Watanabeova dvojčata. „Mám hlad, paní Wakefieldová," řekl Galileo.

„Já taky," přidal se Kepler.

Nicole zdráhavě pustila svou vnučku a vydala se z ložnice. „Dobrá, chlapci," řekla. „Za pár minut budete mít snídani." Když tři děti dojídaly, přišli Max, Eponine a Marius. „Hádej co, strýčku Maxi," řekla Nikki, než Nicole vůbec stačila Puckettovy pozdravit. „Já uvidím tátu."

Čtyři hodiny utekly rychle. Richard a Nicole vysvětlovali všechno dvakrát, nejdříve Maxovi s Eponine a potom novomanželům, kteří ještě oba zářili z potěšení své svatební noci. Jak se blížil čas odchodu Richarda, Ellie a Nikki, vzrušení a zápal, jimiž se ranní konverzace vyznačovala, se začaly vytrácet. Nicole cítila nervózní svírání žaludku. *Uvolni se a usmívej se*, poručila si. *Budeš-li smutná, nebude to o nic snazší.*

Max byl první, kdo řekl sbohem. „Pojď sem, princezno," zavolal Nikki, „a dej strýčku Maxovi pusu." Děvčátko poslušně udělalo, co řekl. Max se potom zvedl a přešel k Ellie, která mluvila s matkou. „Dávej pozor na to děvčátko, Ellie," řekl a objal ji, „a nedovol, aby to těm bastardům prošlo." Max si potřásl rukou s Richardem a pak zavolal dvojčata, aby za ním přišla ven.

Nálada v místnosti se rychle změnila. Navzdory slibu, který si dala, že zůstane klidná, Nicole pocítila nával paniky, když si náhle uvědomila, že má na rozloučení jen několik minut. Patrick, Nai, Benjy a Eponine následovali Maxova příkladu a objímali se s odcházející trojicí.

Nicole se pokusila ještě jednou obejmout Nikki, ale děvčátko odcupitalo, spěchalo ven hrát si s dvojčaty. Ellie se rozloučila s Eponine a obrátila se k Nicole. „Budeš mi chybět, mami," řekla s náznakem úsměvu. „Mám tě moc ráda."

Nicole se snažila ovládnout svůj vnitřní nepokoj. „Nemohla bych si přát lepší dceru," pravila. Když se objímaly, šeptala Nicole dceři do ucha: „Buď opatrná. Je toho hodně v sázce…"

Ellie se odtáhla a pohlédla matce do očí. Zhluboka se nadechla a zasmušile řekla: „Já vím, mami. A mám z toho strach. Doufám, že nezklamu…“

„Ty ne,“ řekla lehce Nicole a poklepala dceru na rameno. „Jen nezapomeň, co říká cvrček v Pinocchiovi.“

Ellie se usmála a citovala: „Vždy se řiď svým svědomím.“

„Archie je tady!“ volala venku Nikki. Nicole se rozhlédla po manželovi. Kde je Richard? vyděsila se. Neřekla jsem mu sbohem… Koutkem oka nezřetelně zahlédla Ellie, která šla se dvěma batohy ke dveřím.

Nicole se tajil dech. Zaslechla, jak se Patrick ptá: „Kde je strýček Richard?“ a odpověď z pracovny: „Jsem tady.“

Rozběhla se chodbou do pracovny. Richard seděl na podlaze uprostřed elektronických součástek a vedle svého otevřeného batohu. Nicole se na chviličku zastavila ve dveřích a snažila se popadnout dech.

Richard ji za sebou zaslechl a otočil se. „Ach, ahoj, miláčku,“ řekl nenuceně. „Ještě se snažím vymyslet, kolik bych si měl vzít pro své překladače záložních prvků.“

„Archie je už tady,“ řekla tiše Nicole.

Richard mrkl na hodinky. „Myslím, že je čas jít,“ prohlásil. Sebral hrst elektronických součástek a nacpal si je do batohu. Pak vstal a šel k Nicole.

„Strýčku Richarde!“ křičel venku Patrick.

„Už jdu,“ zavolal Richard. „Ještě chvilku.“

V okamžiku, kdy ji Richard objal, se Nicole roztřásla. „Hele,“ řekl, „to je v pořádku… Už jsme přece byli odloučení.“

Nicolin strach natolik zesílil, že nemohla mluvit. Zoufale se snažila zůstat statečnou, ale nešlo to. Věděla, že je to naposled, kdy se dotýká svého manžela.

Dala ruku Richardovi za hlavu a trošku se odtáhla, aby ho mohla políbit. Slzy se jí řinuly po tvářích. Nicole si přála, aby se zastavil čas, aby tento okamžik trval věčně. Očima si vrývala do paměti Richardův obličej, když ho něžně políbila na rty.

„Miluji tě, Nicole,“ řekl.

Na okamžik si myslela, že nebude schopna odpovědět. Nakonec se jí podařilo vyslovit: „Já tě také miluji.“

Richard zvedl batoh a zlehka jí zamával. Nicole stála v chodbě a sledovala ho pohledem, jak jde ke dveřím. „Zapamatuj si," slyšela v mysli pronést Omehův hlas.

Nikki stěží dokázala uvěřit svému štěstí. Zde, těsně za branami Smaragdového města, přímo před ní, na ně čekal pštrososaurus, přesně tak, jak Archie řekl. Netrpělivě se vrtěla, když jí matka zapínala kabát. „Můžu ho nakrmit, mami? Můžu? Můžu?"

I když pštrososaurus seděl, Richard musel Nikki při nasedání pomáhat. „Děkuju ti, Bobo," řeklo děvčátko, když se pohodlně uvelebilo v míse.

„Pečlivě jsme všechno načasovali," řekl Archie Richardovi a Ellie, zatímco se vezli cestou lesem. „Dorazíme do tábora, když vojáci začnou snídat. Tak nás všichni uvidí."

„Jak budeme vědět, kdy přesně se máme objevit?" zeptal se Richard.

„Několik kvadroidů je vysláno z polí daleko na severu. Brzy nato, až se vojáci probudí a vyjdou ze stanů, přeletí nad nimi ve tmě tvůj přítel létavec Timmy a shodí jim písemné oznámení našeho příchodu. Dozvědí se, že před námi poletí světlušky a že poneseme bílý prapor, jak jsi navrhoval."

Nikki si všimla jakýchsi divých očí, pozorujících je z tmavého lesa. „To je legrace, viď?" řekla matce. Ellie jí neodpověděla.

Archie zastavil pštrososaura asi kilometr jižně od tábora Pozemšťanů. Lucerny a další světla kolem vzdálených stanů před nimi připomínaly mihotání hvězd v noci. „Timmy by měl právě teď shazovat náš vzkaz," poznamenal Archie.

Pohybovali se opatrně ve tmě téměř tert, protože nechtěli použít světlušky, aby je vojáci nezpozorovali příliš brzy. Nikki klidně spala s hlavou v matčině klíně. Richard i Ellie byli nervózní. „Co uděláme," ptal se Richard, než zastavili, „když na nás vojáci začnou střílet dřív, než dokážeme něco říct?"

„Obrátíme se a co nejrychleji zmizíme," odvětil Archie.

„A co se stane, když za námi vyrazí s vrtulníky a reflektory?" zeptala se Ellie.

„Při plné rychlosti bude pštrososaurovi cesta do lesa trvat necelé čtyři wodeny," řekl Archie.

Timmy se k nim vrátil a v krátkém rozhovoru s Archiem, který vedli v brebentění a barvách, oznámil, že splnil svůj úkol. Richard a Timmy si navzájem popřáli šťastnou cestu. Když mu Richard hladil podbřišek, létavcovy velké oči vyjadřovaly emoce, které u něj Richard nikdy předtím nespatřil. Chviličku nato, když Timmy odlétal ke Smaragdovému městu, zažehly se vedle cesty dvě světlušky a zamířily k vojenskému táboru. Richard šel první a v pravé ruce svíral bílý prapor. Ve vzdálenosti asi padesáti metrů ho následoval pštrososaurus, který nesl Ellie, Archieho a spící dítě.

Když byli od tábora asi čtyři sta metrů, rozeznal Richard dalekohledem vojáky. Stáli tam a dívali se směrem k nim. Richard jich napočítal celkem šestadvacet, tři z nich měli připravené zbraně a dva propátrávali dalekohledy okolí.

Jak se dohodli, Ellie, Nikki a Archie sestoupili, když byli asi dvě stě metrů od tábora. Než se všichni čtyři vydali k pozemským vojákům, odeslal Archie pštrososaura zpět do Smaragdového města. Nikki, které se ještě chtělo spát, si nejdříve stýskala, ale zmlkla, když vycítila důležitost matčiny žádosti, aby byla zticha.

Archie šel mezi oběma dospělými. Nikki se držela matčiny ruky a běžela, aby stačila jejich tempu. „Haló, tam," vykřikl Richard, když si myslel, že jsou na doslech. „Tady je Richard Wakefield. Přicházíme v míru." Energicky mával bílým praporem. „Je tady se mnou má dcera Ellie, vnučka Nikki a představitel oktopavouků."

Pro vojáky, z nichž nikdo ještě nikdy oktopavouka nespatřil, to musel být úžasný pohled. Světlušky se vznášely nad hlavami jednotky, když Richard se skupinou vystoupil ze tmy.

Jeden z vojáků předstoupil a řekl: „Já jsem kapitán Enrico Pioggi, velitel tábora. Jménem ozbrojených sil Nového Edenu přijímám vaši kapitulaci."

Protože jejich příchod byl oznámen do tábora před necelou půlhodinou, velení Nového Edenu nemělo čas připravit plán, co s vězni udělat. Jakmile si kapitán Pioggi ověřil, že se k táboru opravdu blíží skupina složená z muže, ženy, dítěte a mimozemského oktopavouka, spojil se vysílačkou s velitelstvím v New Yorku a žádal instrukce, jak se má zachovat. Velící plukovník mu řekl, aby „vězně zajistil" a „čekal na další rozkazy".

Richard předvídal, že se nikdo z důstojníků neodváží rozhodnout, dokud se nevyjádří sám Nakamura. Během dlouhé jízdy na

pštrososaurovi řekl Archiemu, že bude důležité, aby využili všechen čas, po který budou s vojáky v táboře, k odmítnutí propagandy rozšiřované vládou Nového Edenu.

„Tohoto tvora," řekl hlasitě Richard, když vězně prohledali a zvědaví vojáci se seskupili kolem nich, „jsme pojmenovali oktopavouk. Všichni oktopavouci jsou velice inteligentní – v některých ohledech inteligentnější, než jsme my – a asi patnáct tisíc jich žije v Jižním poloválci, který sahá odsud až k základně Jižní polární mísy. Moje rodina a já jsme žili v jejich říši víc než rok, sami jsme se tak rozhodli. Zjistili jsme, že oktopavouci jsou morální a mírumilovní. Moje dcera Ellie a já jsme přišli s tímto představitelem oktopavouků, kterému říkáme Archie, abychom se pokusili najít nějaký způsob, jak odvrátit hrozbu války mezi našimi druhy."

„Nejste manželka doktora Roberta Turnera?" zeptal se jeden voják. „Ta, kterou oktopavouci unesli?"

„Ano, jsem," řekla zvučným hlasem Ellie. „Až na to, že mě v tom pravém smyslu slova neunesli. Oktopavouci s námi chtěli navázat spojení, a nebyli toho schopni. Vzali mne, protože si mysleli, že se dokážu naučit jejich řeč."

„Ti tvorové mluví?" zeptal se nevěřícně další voják.

Až do toho okamžiku Archie, jak si naplánovali, mlčel. Všichni vojáci ohromeně civěli, když se mu z pravé strany prohloubeniny začaly rozlévat barvy a obcházely mu hlavu. „Archie vás zdraví," překládala Ellie. „Žádá vás všechny, abyste pochopili, že ani on, ani jiný člen jeho druhu vám nepřeje nic zlého. Archie také chce, abych vám řekla, že umí odečítat ze rtů a že rád zodpoví všechny otázky, které byste mu chtěli položit…"

„Sním nebo bdím?" žasl voják.

Zoufalý kapitán Pioggi stál zatím stranou a vysílačkou sděloval očité svědectví plukovníkovi v New Yorku. „Ano, pane," říkal, „barvy na hlavě. Nejrůznější barvy, pane, červená, modrá, žlutá…, jako obdélníky, pohybující se obdélníky, jdou mu kolem hlavy a za nimi následují další… Co říkáte, pane…? Žena, doktorova manželka, pane… Zřejmě ví, co ty barvy znamenají… Ne, pane, nejsou to barevná písmena, jenom barevné pruhy…

Právě teď, pane, mluví mimozemšťan s vojáky… Ne, pane, vojáci nepoužívají barvy… Podle ženy, pane, umí oktopavouk odečítat ze rtů… jako osoba s poškozeným sluchem, pane… stejný postup,

odhaduju… No, mimozemšťan potom odpovídá v barvách a doktorova manželka překládá…

Vůbec žádné zbraně, pane… Spousta hraček, šaty, podivné předměty, o nichž vězeň Wakefield říká, že to jsou elektronické součástky… Hračky, pane, řekl jsem hračky… děvčátko jich má spoustu v batůžku… Ne, nemáme tady skener… Správně, pane… Máte představu, jak dlouho budeme čekat, pane?“

Než kapitán Pioggi konečně dostal rozkaz, aby poslal vězně vrtulníkem do New Yorku, udělal Archie na vojáky v táboře hluboký dojem. Oktopavouk začal předvádění svých fenomenálních mentálních schopností násobením pětimístných a šestimístných čísel z hlavy.

„Jak víme, že ten oktopavouk udává správný výsledek?“ ptal se jeden mladší voják. „Vždyť ukazuje jenom sled barev.“

„Chlapče,“ odpověděl se smíchem Richard, „neověřil sis právě na poručíkově kalkulačce, že ti má dcera řekla správný výsledek? Myslíš si, že ona spočítala součin v hlavě?“

„Aha, jo,“ řekl mladík. „Chápu, co tím myslíte.“

Co vojáky skutečně uzemnilo, to byla Archieho fenomenální paměť. Na Richardovo naléhání napsal jeden voják na list papíru sled několika stovek čísel a pak ho přečetl Archiemu. Oktopavouk zopakoval přes Ellie celý sled bez jediné chyby. Někteří vojáci si mysleli, že se jedná o nějaký trik, že snad Richard Archiemu posílá kódované signály. Když však Archie zopakoval svůj kousek za pečlivě kontrolovaných podmínek, všechny pochybovače přesvědčil.

V době, kdy přišly rozkazy převézt vězně do New Yorku, se atmosféra v táboře uvolnila a byla přívětivá. První část jejich plánu uspěla daleko lépe, než si vůbec dokázali představit. Richard však neměl velkou důvěru v úspěch, když nasedali do helikoptéry, aby přeletěli část Válcového moře.

V New Yorku zůstali jen asi hodinu. Při přistání helikoptéry na západním náměstí na ně čekala ozbrojená stráž, která jim přes Richardovy a Nikkiny hlasité protesty zabavila jejich batohy a odvedla je do přístavu. Richard nesl Nikki v náručí. Měl sotva čas obdivovat oblíbené mrakodrapy tyčící se v temnotě nad jejich hlavami.

Jachta, kterou je vezli přes severní polovinu Válcového moře, byla podobná zábavním člunům užívaným Nakamurou a jeho kama-

rády na Jezeru Shakespeare. Po celou cestu k nim nikdo ze strážných nepromluvil. „Bobo," zašeptala Nikki Richardovi, když na několik svých otázek nedostala odpověď, „neumí ti muži mluvit?" zahihňala se.

V doku, který nedávno postavili, aby sloužil novým akcím v New Yorku a v Jižním poloválci, na ně čekalo auto. Značným úsilím a s vynaložením velkých nákladů vyřízli lidé otvor v jižní bariérové zdi v oblasti dotýkající se habitatu létavců a přisedlin a vybudovali tam velké doky.

Richard se zprvu divil, proč je nevzali do Nového Edenu helikoptérou přímo. Po několika rychlých výpočtech zpaměti však dospěl ke správnému závěru, že kvůli ohromné výšce bariérové zdi, která se zvedala až do oblasti, kde umělá gravitace vytvářená rotací kosmické lodi Ráma podstatně klesla, a rovněž kvůli pravděpodobnému nedostatku zručných pilotů, měly kvapně postavené helikoptéry povoleno létat jen do jisté výšky. *To znamená,* uvažoval Richard, když nastupoval do auta, *že lidé musí přepravovat všechno zařízení i posádky buď tímto dokem nebo vodním kanálem a tunelem pod druhým habitatem.*

Jejich malé auto řídila biotka Garcia. Před nimi a za nimi jela dvě další auta, obě s ozbrojeným doprovodem. Uháněli temnotou Hlavní roviny. Richard seděl na předním sedadle vedle řidiče, Archie, Ellie a Nikki vzadu. Richard se otočil a připomínal Archiemu pět typů lidských biotů v Novém Edenu, když ho Garcia přerušila. „Vězeň Wakefield se musí dívat dopředu a mlčet," prohlásila biotka.

„Není to trochu směšné?" řekl polohlasně Richard.

Garcia pustila pravou rukou volant a silně udeřila hřbetem ruky Richarda do tváře. „Dívejte se dopředu a mlčte," zopakovala Garcia, když Richard pod silou políčku zavrávoral.

Po této nenadálé ukázce násilí začala Nikki plakat. Ellie se ji snažila utěšit a uklidnit. „Řidička se mi nelíbí, mami," řeklo děvčátko. „Fakt ne."

Když prošli kontrolním stanovištěm při vstupu do habitatu, byla v Novém Edenu noc. Archie a tři lidé nastoupili do otevřeného elektromobilu, který řídila další biotka Garcia. Richard si okamžitě všiml, že v Novém Edenu je chladno téměř stejně jako v Rámovi. Vůz poskakoval po hrozně rozbité silnici a u bývalé vlakové stanice ve čtvrti Positano se vydal na sever. Na betonových plochách kolem

staré stanice se u ohňů choulilo patnáct či dvacet lidí a další tři nebo čtyři leželi a spali přikryti kartónovými krabicemi a starým šatstvem.

„Co tu ti lidé dělají, mami?“ zeptala se Nikki. Ellie neodpověděla, protože Garcia se rychle otočila a nepřátelsky si je měřila.

Už před sebou viděli světla Vegas, když elektromobil zatočil prudce vlevo na ulici vilové čtvrti postavené mezi stromy, v místě, které kdysi bylo částí Sherwoodského lesa. Vůz náhle zastavil před velkým, bez plánu postaveným rančem. K autu se přiblížili dva Orientálci vyzbrojeni pistolemi a dýkami. Ukázali cestujícím, aby vystoupili, a pak propustili biotku. „Pojďte s námi,“ řekl jeden z mužů.

Archie a jeho lidští společníci vešli do domu a byli vedeni po dlouhém schodišti do suterénu bez oken. „Na stole je jídlo a voda,“ řekl druhý muž. Otočil se a začal stoupat po schodech.

„Počkejte chvíli,“ zavolal Richard. „Naše batohy…, potřebujeme naše batohy.“

„Dostanete je, až bude překontrolován jejich obsah,“ řekl muž netrpělivě.

„A kdy uvidíme Nakamuru?“ zeptal se Richard.

Muž pokrčil rameny. Tvář měl bezvýraznou. Rychle odkráčel po schodech.

3

Dny míjely velmi pomalu. Richard, Ellie a Nikki neměli zprvu pojem o čase, brzy však zjistili, že oktopavouci mají obdivuhodně přesné vnitřní hodiny, které jsou kalibrovány a zpřesňovány během jejich výchovy v dětství. Poté, co přesvědčili Archieho, aby používal lidské měření času (Richard použil své oblíbené rčení „Jak jde kroj, tak se stroj“, aby Archie alespoň dočasně opustil své terty, wodeny, fengy a nillety), zjistili kradmými pohledy na digitální hodinky svého strážce, když jim přinášel jídlo nebo vodu, že přesnost Archieho vnitřních hodin je lepší než deset sekund na každých čtyřiadvacet hodin.

Nikki si krátila dlouhou chvíli tím, že se neustále ptala Archieho, kolik je hodin. Výsledkem bylo, že se po opakovaném pozorování Richard a dokonce i Nikki naučili, jak číst Archieho barvy pro časové údaje a malá čísla. Pravidelné rozhovory v suterénu s uplýva-

jícími dny významně zlepšily Richardovo celkové porozumění řeči oktopavouků. I když nebyl ve čtení barevných pásů ještě tak zběhlý jako Ellie, po týdnu dokázal s Archiem pohodlně rozmlouvat a nepotřeboval ji jako tlumočnici.

Lidé spali na matracích na zemi. Archie se každou noc na několik hodin, kdy spal, stočil do klubíčka za nimi. Jeden či druhý Orientálec jim jednou denně doplňoval zásoby. Richard nikdy neopomenul strážcům připomenout, že ještě čekají na své batohy a na přijetí u Nakamury.

Po osmi dnech nebylo už denní omývání houbou v umyvadle vedle záchodu snesitelné. Richard požádal, jestli by se nemohli jít osprchovat a nedostali mýdlo. Po několika hodinách jim dolů přinesli velké prádelní necky. Všichni lidé se vykoupali, i když Nikki se zpočátku překvapivě zdráhala před Archiem svléknout. Richard a Ellie se cítili po koupeli natolik dobře, aby sdíleli jistý optimizmus. „Není možné, aby naši existenci utajil navždy," řekl Richard. „Vidělo nás příliš mnoho vojáků… A není možné, že by nic neřekli, bez ohledu na to, co Nakamura nařídí."

„Jsem si jistá, že pro nás brzy přijdou," dodala živě Ellie.

Koncem druhého týdne věznění však jejich dočasný optimizmus vyprchal. Richard a Ellie začali ztrácet naději. Nepomáhalo, že Nikki začala příšerně otravovat. Neustále fňukala, že se nudí, a stěžovala si, že nemá co dělat. Archie jí začal vyprávět příběhy, aby ji zabavil. Jeho oktopavoučí „legendy" (měl dlouhou diskuzi s Ellie o přesném významu tohoto slova, než ho konečně akceptoval) holčičku nadchly.

Napomáhala tomu svým překladem Ellie, když používala obraty, které děvčátko už znalo z pohádek. „Za oněch časů, v dobách našich Předchůdců…" začal Archie své vyprávění a Nikki už řičela nedočkavostí.

„Jak ti Předchůdci vypadali, Archie?" zeptala se po jednom takovém příběhu holčička.

„To legendy neříkají," odpověděl Archie. „Takže soudím, že můžeš popustit uzdu představivosti a vytvořit si takovou podobu, jakou chceš."

„Je ten příběh pravdivý?" ptala se Nikki Archieho při jiné příležitosti. „Neopustili by opravdu oktopavouci svou planetu, kdyby je Předchůdci předtím nevzali do vesmíru?"

„Tak to legendy naznačují," odvětil Archie. „Říkají, že téměř všechno, co jsme znali do doby před padesáti tisíci roky, nás naučili Předchůdci."

Jedné noci, když Nikki spala, ptali se Richard a Ellie Archieho na původ legend. „Existují už desítky tisíc vašich let," pravil oktopavouk. „Nejstarší doložené záznamy našeho rodu obsahují mnoho z příběhů, které jsem vám v posledních několika dnech vyprávěl… Existuje několik různých názorů na to, jak legendy odpovídají skutečnosti… Doktorka Modrá věří, že jsou v podstatě přesné a pravděpodobně dílem jistého vynikajícího vypravěče, samozřejmě alternáta, jehož talent nebyl za doby jeho života rozpoznán.

Může-li se legendám věřit," odpovídal Archie na další Richardův dotaz, „před mnoha, mnoha lety jsme my oktopavouci byli prostými mořeplavci, jejichž přirozený vývoj vytvořil jen minimální inteligenci a uvědomění. Byli to Předchůdci, kdo mapováním naší genetické struktury objevili naše možnosti. A byli to zase oni, kdo nás v průběhu mnoha generací změnili v to, čím jsme se stali, když došlo k Velké Kalamitě."

„Co přesně se s Předchůdci stalo?" zeptala se Ellie.

„Existuje mnoho pověstí, některé si odporují. Všichni, nebo téměř všichni Předchůdci žijící na původní planetě, kterou jsme s nimi sdíleli, pravděpodobně zahynuli při Velké Kalamitě. Některé legendy naznačují, že jejich vzdálená koloniální stanoviště kolem blízkých hvězd několik set let přežila, nakonec však rovněž podlehla zkáze. Jedna legenda však říká, že Předchůdci se dále úspěšně rozvíjeli v jiných, příznivějších hvězdných soustavách a stali se dominující formou inteligence v Galaxii. My nevíme. S jistotou je známo pouze to, že naše mateřská planeta byla na souši mnoho, mnoho let neobyvatelná, a když se naše civilizace opět odvážila vystoupit z vody, nikdo z Předchůdců už nežil."

Když se dny věznění protáhly v týdny, vytvořila si čtyřčlenná skupina v suterénu svůj vlastní denní rytmus. Každé ráno, než se Nikki a Ellie probudily, Archie a Richard hovořili o široké škále témat společného zájmu. Teď už Archie odečítal ze rtů téměř bezchybně a Richard chápal oktopavoukovy barvy tak dobře, že pouze zřídka žádal o opakování.

Mnoho rozhovorů se týkalo vědy. Archieho obzvláště fascinovaly dějiny pozemské vědy. Chtěl vědět, kdy ke kterým objevům došlo, a na prvním místě, co inspirovalo klíčové výzkumy nebo experimenty, a jaké nepřesné či alternativní modely vysvětlení jevů byly v důsledku každého nového poznání zavrženy.

„Takže to byla fakticky válka, která urychlila vývoj aeronautiky i jaderné fyziky u vašeho druhu," poznamenal Archie jednoho rána. „To je úžasný koncept! Nemůžeš vůbec ocenit," dodal o chviličku později, „jak je pro mne ohromující zažít, třeba jen zprostředkovaně, váš proces postupného studia přírody… Naše dějiny jsou naprosto odlišné. Zpočátku žil náš druh zcela v nevědomosti. Krátce nato byl vytvořen nový typ oktopavouka, který dokázal nejen myslet, nýbrž i pozorovat svět a chápat, co vidí. Naši stvořitelé a vychovatelé, Předchůdci, měli už vysvětlení pro všechno. Náš úkol jako druhu byl úplně prostý. Naučili jsme se, co jsme mohli, od našich učitelů. Přirozeně jsme neměli žádnou koncepci pokusů a omylů, která je vlastní vědě. Proto jsme ani vůbec neměli potuchy o tom, jak se složky kultury vyvíjejí. Brilantní inženýrství Předchůdců nám dovolilo přeskočit stovky milionů let vývoje.

Pochopitelně jsme byli žalostně nepřipraveni postarat se sami o sebe, když došlo k Velké Kalamitě. Podle těch našich legend, které se více zabývají dějinami, bylo po několik dalších století naší hlavní intelektuální činností shromažďování a luštění vědomostí Předchůdců. Všeho, co jsme dokázali najít, anebo co jsme si zapamatovali. Zahájili jsme velice dlouhé období, v němž nebylo jasné, zda noví inteligentní oktopavouci vytvoření Předchůdci opravdu přežijí, či vyhynou…"

Richarda ohromila koncepce „odvozené umělé civilizace", jak to nazval. „Nikdy mě ani nenapadlo," řekl Archiemu jednoho rána se svým obvyklým vzrušením provázejícím každý objev, „že by mohl existovat druh schopný létat v kosmu, který sám nikdy neobjevil zákony gravitace a nikdy neodvodil základy fyziky, jako jsou třeba charakteristiky elektromagnetického spektra. Je to ohromující myšlenka… Ale teď, když jsem pochopil, co mi říkáš, se to zdá docela přirozené. Jestliže se příslušníci druhu A, kteří jsou pokročilí kosmoplavci, setkají s druhem B, inteligentním, ale trochu níže postaveným na vývojovém žebříčku, je docela logické předpokládat, že po navázání kontaktu druh B přeskočí příčky mezi…"

„Náš případ byl ovšem ještě neobvyklejší," vysvětloval téhož rána Archie. „Případ, který popisuješ, je opravdu docela přirozený a docházelo k němu jak podle našich dějin, tak podle legend, velmi často. Více kosmoplavců patří k odvozeným umělým civilizacím, abych použil tvých slov, než k těm, které se přirozeně vyvinuly. Vezmi si například létavce a přisedliny. Jejich symbióza, která se vyvinula bez vnějšího zásahu, existovala už ve hvězdné soustavě nepříliš vzdálené od naší domovské planety po tisíce let, když je poprvé navštívili na průzkumné cestě Předchůdci. Létavci a přisedliny by se téměř určitě nestali kosmoplavci bez cizí pomoci. Po setkání s Předchůdci a zhlédnutí jejich kosmické lodi však požádali o techniku nutnou ke kosmickým letům, a dostali ji…

Naše situace byla zcela odlišná a bezesporu mnohem více odvozená. Pokud mají naše legendy pravdu, byli Předchůdci kosmoplavci už tehdy, když jsme my oktopavouci byli ještě úplně nevědomí. V té epoše jsme dokonce nebyli schopni pochopit myšlenku planety, tím méně prostoru, který ji obklopuje. Náš osud určili pokročilí tvorové, s nimiž jsme sdíleli svůj svět. Předchůdci poznali možnosti obsažené v naší genetické struktuře. Pomocí svých inženýrských dovedností nás zlepšili, dali nám myšlení, podělili se s námi o své znalosti a vytvořili pokročilou kulturu tam, kde by pravděpodobně nikdy neexistovala…"

Mezi Richardem a Archiem se v důsledku pravidelných ranních rozhovorů vytvořilo silné pouto. Ničím nerušeni sdíleli svou lásku k vědění. Oba se lépe navzájem poznali, a tím ještě více ocenili divy vesmíru.

Nikki se téměř vždy vzbudila dříve než Ellie. Brzy potom, co děvčátko posnídalo, skupina zahájila druhou etapu svého denního programu. Ačkoliv Nikki občas hrála s Archiem různé hry, strávila většinu denní doby, kterou lze nazývat dopoledne, neformální výukou. Měla tři učitele. Nikki trochu četla, procvičovala si elementární sčítání a odčítání, rozmlouvala se svým dědečkem o vědě a přírodě a dostávala lekce o morálce a etice od Archieho. Naučila se také oktopavoučí abecedu a pár jednoduchých frází. Nikki to s řečí barev velice šlo, což ostatní připisovali jejím změněným genům a její přirozené inteligenci.

„Naši dospívající tráví významnou část svého času ve škole rozebíráním a interpretací typických případů, které nastolují zásadní

morální problémy," řekl Archie Richardovi a Ellie jednoho rána při debatě o výchově. „Za příklady se berou situace ze skutečného života – i když jisté skutečnosti mohou být trochu pozměněny, aby se vyhrotily problémy – a mladí oktopavouci mají za úkol zhodnotit přijatelnost různých možných reakcí. Dělají to ve veřejné rozpravě."

„Je to proto, aby si mládež přivykla už v časném věku koncepci Optimalizace?" zeptal se Richard.

„Vlastně ne," odvětil Archie. „Snažíme se připravovat mladé oktopavouky pro skutečný život, který obsahuje pravidelnou interakci s druhými a mnoho možností chování. Důrazně povzbuzujeme každého nedospělého, aby využil studia typických případů k vytvoření svých vlastních hodnotových systémů. Vycházíme z toho, že vědomosti neexistují ve vzduchoprázdnu. Pouze tehdy, když se stanou nedílnou součástí způsobu života, nabývají skutečného významu…"

Archie předkládal Nikki na typických případech jednoduché, ale elegantní etické problémy. V prvních osmi lekcích probral základní otázky lži, cti, předsudků a sobectví. Děvčátko si při odpovědi na situace často pomáhalo příklady z vlastního života.

„Galileo vždycky řekne nebo udělá to, o čem si myslí, že mu pomůže prosadit, co chce," poznamenala Nikki během jedné lekce a ukázala tím, že pochopila základní princip, který daný případ nastoloval. „Pro něj to, co chce on, je důležitější než všechno ostatní… Kepler je jiný. Ten mě nikdy nerozpláče…"

Nikki si každé odpoledne zdřímla. Zatímco spala, Richard, Ellie a Archie si často vyměňovali poznatky a postřehy, které komentovaly podobnosti a rozdíly mezi oběma druhy. „Jestliže jsem to správně pochopila," řekla Ellie jednoho dne po živé debatě o problému, jak by měly inteligentní citlivé bytosti zacházet se členy své komunity, kteří se nechovají tak, jak se žádá, „vaše společnost je mnohem méně tolerantní než naše… U vás je jasný ‚preferovaný způsob života', který vaše komunity prosazují. Ti oktopavouci, kteří tento model nepřijmou, jsou brzy nejen odsunuti stranou, ale je jim také odepřena účast na mnoha prospěšnějších činnostech a dojde u nich k ‚terminaci' po kratší době života, než je normální…"

„V naší společnosti," odpověděl Archie, ‚je vždy jasné, co je přijatelné – není zde žádný zmatek, jako je u vás. Takže naši jedinci si volí s plnou znalostí důsledků… Mimochodem, Alternativní zóna

není jako vaše vězení. Je to místo, kde oktopavouci a také příslušníci dalších druhů mohou žít bez tuhé disciplíny a optimalizace nutné k dalšímu vývoji a přežití kolonie. Někteří alternáti se dožívají vysokého věku a jsou docela šťastni…

Vaše společnost, alespoň co já jsem z ní vypozoroval, zřejmě nechápe základní rozpor mezi svobodou jednotlivce a společným blahem. Oboje musí být pečlivě vyváženo. Žádná skupina nemůže přežít, natož pak vzkvétat, pokud to, co je dobré pro celou společnost, není důležitější než svoboda jednotlivce… Vezměte si například rozdělování zdrojů. Jak může někdo s trochou inteligence vůbec zdůvodnit – z hlediska celé komunity – hromadění ohromných materiálních aktiv několika jedinci, když ostatní nemají ani na jídlo, ošacení a další nezbytnosti?“

V suterénu nebyl Archie tím zdrženlivým nebo vyhýbavým oktopavoukem, jakým občas býval ve Smaragdovém městě. Teď mluvil otevřeně o všech stránkách oktopavoučí civilizace, jako kdyby ho společné poslání, které podstupoval se svými lidskými kolegy, nějak zbavilo všech omezení. Posílá Archie vědomě vzkaz ostatním lidem, kteří téměř jistě odposlouchávali rozhovory? Možná. Ale kolik z konverzace mohli Nakamurovi muži pochopit, když neznali nic z řeči barev? Ne, bylo pravděpodobnější, že si Archie lépe než kdokoliv z lidí uvědomoval, že mu hrozí bezprostřední smrt, a chtěl, aby jeho poslední dny byly co nejsmysluplnější a co nejvíce stimulující.

Jedné noci, když se Richard a Ellie ukládali ke spánku, Archie řekl, že jim musí sdělit něco „osobního“. „Nechci vás poplašit,“ pravil oktopavouk, „ale spotřeboval jsem téměř celou zásobu baricanu, kterou mám ve svém příjmovém vaku. Zůstaneme-li zde ještě o hodně déle a dojde mi barican, začne u mne probíhat pohlavní dospívání, jak víte. Podle našich záznamů se stanu agresivnějším, sobečtějším. Doufám, že vás nebudu…“

„S tím si nedělej starosti,“ řekl Richard se smíchem. „Už dřív jsem měl co dělat s puberťáky. Určitě zvládnu oktopavouka, který už nemá naprosto vzorné chování.“

Jednoho rána strážce, který jim přinesl jídlo a vodu, řekl Ellie, aby připravila sebe a děvčátko k odchodu. „Kdy?“ zeptala se Ellie.

„Za deset minut,“ odvětil strážný.

„Kam půjdeme?“ chtěla vědět Ellie.

Strážný neodpověděl a zmizel po schodišti.

Zatímco se Ellie snažila upravit sebe i Nikki (přinesly si s sebou jen troje čisté prádlo a měly potíže s jeho praním), znovu probírala s Richardem a Archiem, co řekne, kdyby se setkala s Nakamurou nebo nějakým jiným představitelem kolonie.

„Nezapomeň," zdůrazňoval otec rychlým šeptem v jednom koutě místnosti, „i když je správné říct, že oktopavouci jsou mírumilovný druh, nedokážeme zastavit válku, pokud nepřesvědčíme Nakamuru, že nemá šanci vyhrát ozbrojený konflikt. Musíš zdůraznit, že mají daleko pokročilejší techniku než my."

„Ale co když se budou ptát na konkrétní věci?"

„Nemůžou předpokládat, že budeš znát podrobnosti. Řekni jim, že všechny specifické detaily můžu doplnit já."

Ellie a Nikki odvezli elektromobilem do nemocnice v City. Bleskově je provedli bočním vchodem do malé sterilní místnosti se dvěma židlemi, lůžkem užívaným k vyšetření a jakýmsi složitým elektronickým zařízením. Ellie a Nikki seděly deset minut samy, než do pokoje vešel doktor Robert Turner.

Vypadal velice staře. „Ahoj, Nikki," řekl, usmíval se a dřepl si s rozpřáhnutými pažemi. „Pojď, ať tě může táta obejmout."

Děvčátko se na okamžik rozmýšlelo, a pak se rozběhlo přes místnost k otci. Robert ji zvedl do náruče a zatočil se s ní. „Je to moc hezké, že tě zase vidím, Nikki," pravil.

Ellie vstala a čekala. Za chvilku postavil Robert dceru na podlahu a pohlédl na svou manželku. „Jak se máš, Ellie?" zeptal se.

„Prima," odvětila Ellie a znenadání se cítila trapně. „Jak se máš ty, Roberte?"

„Pořád stejně," zamumlal.

Setkali se uprostřed pokoje a objali se. Ellie se ho snažila něžně políbit na ústa, ale jejich rty se sotva setkaly, když se Robert odvrátil. Vycítila v něm napětí.

„Co se děje, Roberte?" zeptala se tlumeně Ellie. „Co není v pořádku?"

„Jenom jsem příliš tvrdě pracoval, jako obvykle," odvětil. Přešel k vyšetřovacímu lůžku. „Svlékneš se laskavě a položíš se sem, prosím, Ellie? Chci se přesvědčit, že jsi v pořádku."

„Hned teď?" zeptala se nevěřícně Ellie. „Dokonce předtím, než si povíme, co se s námi dalo během těch měsíců, kdy jsme byli odděleni?"

‚Je mi to líto, Ellie,“ řekl Robert se slabým náznakem úsměvu. „Jsem dnes večer velice zaměstnaný. V nemocnici chybí hrozně moc personálu. Přemluvil jsem je, aby vás pustili, a slíbil jsem…“

Ellie obešla postel a přistoupila velmi blízko ke svému manželovi. Vzala ho za ruku. „Roberte,“ řekla něžně, „jsem tvá žena. Miluji tě. Neviděli jsme se víc než rok. Jistě si můžeš udělat chvíli…“

Robertovi vytryskly z očí slzy. „Co se děje, Roberte? Řekni mi to.“ Ellie přepadl náhlý pocit hrůzy. *Oženil se s nějakou jinou,* pomyslela si v panice.

„Co se stalo tobě, Ellie?“ řekl znenadání hodně hlasitě. „Jak jsi vůbec mohla povídat těm vojákům, že tě neunesli a že se oktopavouci nechovali nepřátelsky… Udělala jsi ze mne kašpara. Všichni občané v Novém Edenu mě slyšeli v televizi, jak jsem popisoval ten hrozný okamžik, kdy tě unesli… Mé vzpomínky na to jsou tak hrůzně jasné…“

Když Robert začal se svým výlevem, Ellie nejdříve ustoupila. Jak tam stála, naslouchala a pořád ho držela za ruku. Jeho muka byla zjevná. „Udělala jsem to prohlášení, Roberte, protože jsem se snažila, a snažím se udělat, cokoliv můžu, abych zastavila konflikt mezi oktopavouky a námi… Je mi líto, jestliže ti mé poznámky způsobily bolest.“

„Oktopavouci ti vymyli mozek, Ellie,“ řekl trpce Robert. „Věděl jsem to, jakmile mi Nakamurovi muži ukázali hlášení. Nějak ti ovlivnili mysl, takže už nejsi v souladu se skutečností.“

Nikki začala poplakávat, když Robert poprvé zvedl hlas. Nechápala, čeho se nesouhlas mezi rodiči týká, ale vycítila, že není všechno, jak má být. Začala brečet a chytila se matčiny nohy.

„To je v pořádku, Nikki,“ utěšovala ji Ellie. „Tatínek a já si jenom povídáme.“

Když Ellie vzhlédla, Robert vzal ze zásuvky průhlednou přilbu a držel ji v ruce. „Takže ty mi budeš dělat EEG, aby ses ujistil, že jsem se nestala jednou z nich?“ nervózně se zeptala Ellie.

„To není k smíchu, Ellie,“ odvětil Robert. „Mé elektroencefalogramy jsou od té doby, co jsem se vrátil do Nového Edenu, všechny velice podivné. Nedokážu to vysvětlit a neurolog také ne. Tvrdí, že nikdy neviděl tak radikální změny v činnosti mozku jedince, jedině v případě velkého poranění.“

„Roberte," řekla Ellie a vzala ho znovu za ruku. „Oktopavouci ti při odchodu dali do mozku mikrobiologický blok. Aby se chránili… To by mohlo částečně vysvětlit tvé podivné mozkové vlny."

Robert na Ellie dlouho mlčky hleděl. „Unesli tě," řekl. „Zasáhli mi do mozku. Kdoví, co udělali s naší dcerou… Jak je vůbec můžeš hájit?"

Ellie se podrobila vyšetření na EEG a výsledky neukázaly ani nepravidelnosti, ani větší odchylky od rutinního testování mozku, které Ellie provedli v počátečních dnech kolonie. Zdálo se, že Robertovi se vážně ulevilo. Potom řekl Ellie, že Nakamura a vláda jsou připraveni upustit od všech obvinění vůči ní a nechají ji, aby se vrátila s Nikki domů, samozřejmě dočasně do domácího vězení, když jim dá informace o oktopavoucích. Ellie o požadavku několik minut přemýšlela a pak souhlasila.

Robert se usmál a energicky ji objal. „Dobrá," pravil. „Začneš zítra… Hned jim to řeknu."

Během jízdy na pštrososaurovi Richard Ellie varoval, že se Nakamura může pokusit ji nějakým způsobem využít, nejpravděpodobněji k ospravedlnění dalšího vedení války. Ellie věděla, že se předstíraným souhlasem pomoci vládě Nového Edenu vydává na velice nebezpečnou cestu. *Musím být opatrná*, říkala si, když se koupala v horké vodě ve vaně, *abych nikdy neřekla nic, co by ublížilo Richardovi nebo Archiemu. Nebo co by dalo Nakamurovu vojsku nefér výhodu v možné válce.*

Nikki svou starou ložnici nejdříve nepoznávala, avšak asi po hodině hraní s hračkami se zdála zcela spokojená. Přišla do koupelny a zastavila se u vany. „Kdy přijde táta domů?" zeptala se.

„Přijde pozdě, zlatíčko," odvětila Ellie. „To už budeš v posteli."

„Líbí se mi můj pokoj, mami," řekla Nikki. „Je o moc lepší než ten starý v suterénu."

„To jsem ráda," prohlásila Ellie. Holčička se usmála a odešla. Ellie se zhluboka nadechla. *Ničemu by neprospělo*, zdůvodňovala si, *kdybych byla odmítla, a vrátili nás do vězení.*

4

Katie si ještě nedokončila mejkap, když zaslechla zvuk bzučáku. Popotáhla z cigarety hořící v popelníku a stiskla tlačítko „Mluvit“. „Kdo je to?“ zeptala se.

„To jsem já,“ přišla odpověď.

„Co tady děláš, uprostřed dne?“

„Mám jisté důležité zprávy,“ řekl kapitán Franz Bauer. „Otevři mi bzučákem.“

Katie si zhluboka popotáhla z cigarety a zhasila ji. Vstala a prohlížela se ve vysokém zrcadle. Lehce si upravila vlasy a ozvalo se zaklepání na dveře.

„Tohle by mělo být důležité, Franzi,“ řekla, když ho pouštěla do pokoje, „nebo tě nakopu do zadku. Víš, že za několik minut mám disciplinární řízení se dvěma děvčaty a že strašně nerada chodím pozdě.“

Franz se zazubil. „Zase jsi je přistihla, jak zatajují část výdělku…? Panebože, Katie, tebe bych nechtěl za šéfa.“

Katie na Franze netrpělivě pohlédla. „No? Co bylo příliš důležité na to, aby se to nedalo vyřídit telefonem?“

Franz začal přecházet po obývacím pokoji. Místnost byla vkusně zařízená. Černý a bílý gauč, sedačka pro dvě osoby, dvě ladící křesla a několik zajímavých uměleckých předmětů na stole i na kávovém stolku. „Doufám, že tvoje apartmá není odposloucháváno.“

„Na to si odpovězte vy, pane policejní kapitáne,“ prohlásila Katie. „A teď k věci, Franzi,“ dodala a mrkla na hodinky, „nemám…“

„Mám spolehlivé hlášení,“ řekl Franz, „že tvůj otec je v tomto okamžiku v Novém Edenu.“

„Cože? Jak je to možné?“ divila se Katie. Ohromilo ji to. Sedla si na gauč a sáhla na kávový stolek po další cigaretě.

„Můj zástupce je blízký přítel jednoho ze strážců tvého otce. Dozvěděl se od něj, že Richard a jeden z těch oktopavoučích tvorů jsou drženi v suterénu soukromého domu nedaleko odtud.“

Katie přešla místnost a zvedla telefon. „Darlo,“ řekla, „pověz Lauren a Atsuko, že se dnešní řízení nekoná… Něco mi do toho přišlo… Přehoď je na zítra ve dvě odpoledne… Ach, máš pravdu, zapomněla jsem… Zatraceně… Dobrá, dej to na jedenáct ráno… Ne, jedenáct třicet, nechci vstávat dřív, než je nutné.“

Katie se vrátila na gauč a vzala si cigaretu. Zhluboka popotáhla a vypouštěla kolečka kouře nad hlavu. „Chci vědět všechno, co jsi slyšel o mém otci.“

Franz informoval Katie, že podle jeho zdrojů se asi před dvěma měsíci na jižní straně Válcového moře znenadání objevili její otec, její sestra Ellie, její neteř a oktopavouk. Chovali se docela uvolněně a dokonce žertovali s vojáky. Její otec a sestra řekli vojákům, že přišli s představitelem oktopavouků, aby zjistili, jestli by se vyjednáváním nedalo zabránit ozbrojenému konfliktu mezi oběma druhy. Nakamura nařídil, aby se celá záležitost držela v tajnosti, a nechal je…“

Katie přecházela po místnosti. „Můj otec je nejen naživu,“ říkala vzrušeně, „on je tady, v Novém Edenu… Řekla jsem ti někdy, Franzi, že můj otec je absolutně nejchytřejší lidská bytost, která kdy žila?“

‚Aspoň desetkrát,“ zasmál se Franz. „Nedovedu si představit, jak by někdo mohl být chytřejší než ty.“

Katie mávla rukou. „Vedle něj vypadám jako naprostý idiot… Byl vždycky takový drahoušek. Prošlo mi úplně všechno.“ Zastavila se a vdechla kouř. „Franzi, musím ho vidět… Doopravdy musím.“

„To je nemožné, Katie,“ odporoval. „Nikdo ani nesmí vědět, že je tady. Mohl bych dostat padáka, nebo ještě něco horšího, kdyby někdo zjistil, že jsem ti řekl…“

„Strašně tě prosím, Franzi.“ Katie přešla pokoj a chytila ho za rameno. „Víš, že nenávidím žádat někoho o laskavost, ale tohle je pro mne velice důležité.“

Franzovi udělalo velkou radost, že jednou Katie žádá něco od něj. Nicméně jí řekl pravdu. „Katie, ty pořád nechápeš. V domě je po celou dobu ozbrojená stráž. Celý suterén je prošpikován mikrofony a videokamerami. To se prostě nedá.“

„Vždycky se dá,“ zdůraznila Katie, „když je něco dost důležité.“ Sáhla mu pod košili a začala mu třít pravou prsní bradavku. „Ty mě přece miluješ, viď, Franzi?“ políbila jej, dlouhým polibkem s otevřenými ústy, a jazykem mu přejela dráždivě přes jeho jazyk. Trošku se odtáhla, dále si však pohrávala s jeho bradavkou.

„Samozřejmě že tě miluju, Katie,“ odvětil už hodně vzrušený Franz. „Ale nejsem blázen.“

Katie odkráčela do své ložnice a za necelou minutu byla zpět se dvěma svazky bankovek. „Uvidím svého otce, Franzi,“ prohlásila a

hodila peníze na kávový stolek. „A ty mi pomůžeš… Těmihle penězi můžeš podplatit, koho chceš.“

Na Franze to udělalo dojem. Peníze byly více než dostačující. „A co uděláš pro mne?“ zeptal se téměř žertem.

„Co udělám pro tebe?“ opáčila Katie. „Co udělám pro tebe?“ Katie ho vzala za ruku a vedla ho do ložnice. „A teď, kapitáne Bauere,“ řekla důrazně, „si jen odložte všechno šatstvo a lehněte si na záda. Uvidíte, co pro vás udělám.“

Katie měla v bytě vedle ložnice šatnu. Vešla do ní a zavřela dveře. Klíčem odemkla velkou zdobenou skříňku uloženou na stolku a vytáhla z ní jednu z plných injekčních stříkaček, které si připravila ráno. Nadzvedla si šaty a stáhla si horní část stehna kusem úzké černé hadičky. Chvilku počkala, až ve změti modřin jasně viděla vystupující žílu, a potom si zručně píchla injekci. Když tlačila kapalinu do krevního řečiště, počkala několik sekund na fantastický nával a pak odstranila škrtidlo.

„Co můžu dělat, když čekám?“

„V mé elektronické čtečce je Rilke, drahoušku,“ odvětila, „německy i anglicky. Za několik minut jsem u tebe.“

Katie se jen vznášela. Začala si pobrukovat taneční melodii, odhodila injekční stříkačku a vrátila škrtidlo do skříňky. Úplně se svlékla a obdivovala své tělo v zrcadle. Šaty položila na hromadu na toaletní stolek. Pak otevřela velkou zásuvku v toaletce a vyndala z ní pásku na zavázání očí.

Slavnostně napochodovala do ložnice. Franz se obdivně pásl očima na jejím pružném těle. „Dívej se pozorně,“ řekla mu Katie, „protože to je všechno, co dnes odpoledne uvidíš.“

Nenuceně překryla svým nahým tělem jeho a přerušovaně ho líbala, zatímco mu zavazovala oči. Přesvědčila se, že páska sedí, a seskočila z postele. „Co se stane teď?“ zeptal se Franz.

„Budeš prostě muset počkat a uvidíš,“ řekla škádlivě Katie, zatímco se přehrabovala ve velké zásuvce toaletky. Byla tam směsice erotických předmětů včetně nejrůznějších elektronických pomůcek, vodiček, provazů a dalších pout, masek a různých robertků. Katie si vybrala malou lahvičku s tinkturou, fiolu s bílým práškem a jakési korálky navlečené na kousku tenkého pevného vlákna.

Ještě si pobroukávala a smála se sama k sobě, když se připojila k Franzovi v posteli a začala mu přejíždět prsty po prsou. Provokativně

ho líbala s tělem přitisknutým k jeho a pak se posadila. Když si nalila tinkturu na ruce a energicky je o sebe třela, roztáhla mu nohy, sedla si mu na břicho zády k obličeji a začala mu nanášet tinkturu na nejcitlivější části.

„Ajajaj," zamumlal Franz, když vlahá vodička začala působit. „To je nádherné."

Katie mu poprášila genitálie bílým práškem a potom se s ním velice pomalu spojila. Franz byl v extázi. Katie se několik minut v pomalém rytmu houpala sem a tam. Když vycítila, že Franz se blíží vyvrcholení, přerušila na chvilku pohyb a sáhla pod něj, aby vsunula korálky. Dvakrát či třikrát se zhoupla a opět přestala.

„Pokračuj!" křičel Franz.

„Opakuj po mně," řekla Katie s úsměškem a pomalu se hnula ještě jednou tam a zpět. „Slibuju…"

„Všecko!" zařval Franz, „jenom pokračuj!"

„Slibuju," pokračovala, „že Katie Wakefieldová někdy v následujících několika dnech uvidí svého otce."

Franz opakoval slib a Katie ho odměnila. Když zatáhla za vlákno právě poté, kdy u něj začalo vyvrcholení, Franz zařval z plných plic jako divoké zvíře.

Ellie se nelíbili její dva vyšetřovatelé. Oba byli suší a zapšklí a chovali se k ní naprosto pohrdavě. „Tohle nepůjde, pánové," řekla zvýšeným hlasem v jednu chvíli během prvního dne vyšetřování, „když neustále opakujete pořád stejné otázky… Bylo mi řečeno, že mám dodat jisté informace o oktopavoucích… Zatím se všechny otázky, které nyní opakujete, týkaly jenom mé matky a mého otce."

„Paní Turnerová," řekl první muž, „vláda se snaží získat o tomto případu všechny možné informace. Vaše matka a váš otec uprchlí před mnoha…"

„Podívejte se," přerušila ho Ellie, „už jsem vám řekla, že nevím vůbec nic o tom, jak, kdy, nebo dokonce proč rodiče odešli z Nového Edenu. Nevím ani, jestli jim nějakým způsobem pomáhali oktopavouci… A teď, pokud nejste ochotni změnit směřování dotazů…"

„Nejste to vy, mladá dámo," řekl druhý muž a očima metal blesky, „kdo rozhoduje o tom, jaké otázky jsou v tomto vyšetřování patřičné. Možná nechápete závažnost své situace. Nebudete stíhána z

velmi vážných obvinění, mohl bych dodat – jedině tehdy, jestliže s námi budete úplně spolupracovat.“

„A jaké je obvinění proti mně?“ ptala se Ellie. „Jsem zvědavá, nikdy předtím jsem nebyla zločincem.“

„Můžete být obviněna z velezrady prvního stupně,“ řekl první muž. „Z úmyslné podpory a záměrného napomáhání nepříteli v období vyhlášeného nepřátelství.“

„To je absurdní,“ odvětila Ellie, ale přesto ji to vystrašilo. „Nemám vůbec tušení, o čem to mluvíte.“

„Popíráte, že v době, kdy jste byla u nepřátel, jste jim bez přinucení dávala informace o Novém Edenu, které by mohly být užitečné ve válce?“

„Samozřejmě dávala,“ řekla Ellie s nervózním smíchem. „Řekla jsem jim o naší kolonii, co jsem věděla. A oni udělali totéž. Oktopavouci se s námi podělili o stejné informace o nich.“

Oba muži zuřivě zapisovali do notesů. *Jak se stali takovými?* napadlo Ellie znenadání. *Jak se může usměvavé zvědavé dítě změnit v takového zlostného a nepřátelského dospělého? Způsobuje to prostředí, anebo dědičnost?*

„Podívejte se, pánové,“ prohlásila Ellie, když jí položili další otázku, „nevyvíjí se to pro mne dobře. Ráda bych udělala přestávku a uspořádala si myšlenky. Možná si udělám i nějaké poznámky, než opět začneme… Představovala jsem si úplně odlišný postup, něco mnohem uvolněnějšího…“

Oba muži souhlasili s přestávkou. Ellie šla chodbou k místu, kde zůstala s Nikki opatrovnice dodaná vládou. „Už můžete jít, paní Adamsová,“ řekla Ellie. „Máme přestávku na oběd.“

Nikki poznala, že Ellie se tváří znepokojeně. „Jsou ti lidi k tobě zlí, mami?“ zeptala se.

Ellie se nakonec usmála a odvětila: „Dalo by se to tak říct, Nikki. Určitě by se to tak dalo říct.“

Richard dokončil poslední ze svých okruhů po suterénu a zamířil k umyvadlu v koutě velké místnosti. Nejdříve se zastavil u stolu a napil se vody. Archie zůstával nehybně na podlaze za Richardovou matrací. „Dobrý den,“ řekl Richard, když si kouskem látky otíral pot. „Jsi připraven ke snídani?“

„Nemám hlad,“ odvětil v barvách oktopavouk.

„Něco musíš jíst," řekl bodře Richard. „Souhlasím s tebou, že jídlo je hrozné, ale nemůžeš přežít jenom na samotné vodě."

Archie se nepohnul ani nic neřekl. Posledních několik dnů, od té doby, co vyčerpal zásobu uloženého baricanu, nebyl oktopavouk moc dobrým společníkem. Richardovi se ho nedařilo zapojit do jejich obvyklého povzbuzujícího rozhovoru a začal se vážně obávat o jeho zdraví. Nasypal do misky jakési obilniny, pokropil je vodou a přinesl je svému příteli. „Tady máš," řekl něžně, „pokus se trochu sníst."

Archie zvedl pár chapadel a vzal si misku. Když začal jíst, vytryskla mu ze štěrbiny jasná oranžová a přešla do poloviny jeho chapadla, než pohasla.

„Co to bylo?" zeptal se Richard.

„Výraz emocí," odpověděl Archie a doprovodil to dalšími nepravidelnými výbuchy barev.

Richard se usmál. „Výtečně, ale jakých emocí?"

Po dlouhé pauze byly Archieho barevné pruhy mnohem uspořádanější. „Předpokládám, že byste to nazvali depresí," vysvětlil oktopavouk.

„To se stane, když dojde barican?" zeptal se Richard.

Archie neodpověděl. Richard se vrátil ke stolu a připravil si velkou misku vloček. Pak se s ní posadil vedle Archieho na podlahu. „Můžeš mi o tom povídat," řekl tiše. „Stejně nemáme nic jiného na práci."

Z pohybu v Archieho čočce Richard usoudil, že oktopavouk ho velice pečlivě studuje. Polknul pár lžic své snídaně, než Archie začal mluvit.

„V naší společnosti," pravil Archie, „se mladí oktopavouci mužského i ženského pohlaví, kteří procházejí pohlavním dospíváním, vzdálí z obyčejného života a jsou umístěni do patřičného prostředí s jedinci, kteří tento proces už podstoupili. Jsou povzbuzováni, aby popisovali své pocity, a jsou ujišťováni, že nové a složité emoce, které pociťují, jsou naprosto normální. Teď chápu, proč je takový program intenzivní péče nutný."

Archie se na okamžik odmlčel a Richard se souhlasně usmál. „Těchto posledních pár dnů," pokračoval oktopavouk, „poprvé od doby, kdy jsem byl velmi malý, se mé emoce nepodřídily vládě mysli. Během výcviku na optimalizátory jsme se učili, jak je důležité

projít pečlivě všemi dostupnými důkazy a odstranit všechny předsudky, které by mohly pramenit z osobních citových odezev. S tak silnými pocity, jaké nyní mám, by bylo zcela nemožné připsat jim malou váhu.“

Richard se zasmál. „Prosím tě, Archie, nechápej mě špatně – nesměju se tobě – ale ty jsi mi právě popsal, pomocí typického oktopavoučího vyjádření, co většina lidí cítí po celou dobu. Velmi málo z nás vůbec někdy docílí vůbec jaké kontroly svých ‚osobních citových odezev‘. Dnes může být poprvé, kdy jsi opravdu schopen nám porozumět, pokud chápeš, co míním.“

„To je hrozné,“ řekl Archie. „Já cítím současně ohromnou ztrátu – chybí mi doktorka Modrá a Jamie – a mocný vztek na Nakamuru za to, že nás tady vězní… Mám strach, že mé rozhořčení způsobí, že provedu něco neoptimálního.“

„Ale emoce, které popisuješ, se obvykle nespojují, alespoň u lidí, se sexualitou,“ namítl Richard. „Funguje barican také jako jistá forma sedativa a potlačuje všechny pocity?“

Archie dosnídal a pak odpověděl. „Ty a já jsme velmi odlišní tvorové, a jak jsem už poznamenal dříve, je nebezpečné dělat projekce z jednoho druhu na jiný… Vzpomínám si na naši první diskuzi o lidech na srazu Optimalizátorů, právě poté, kdy jste narušili obálku svého habitatu… Uprostřed setkání Hlavní Optimalizátorka zdůraznila, že nesmíme posuzovat váš druh v našich pojmech. Musíme pečlivě pozorovat, řekla, získat údaje a logicky je sladit, bez jejich zabarvování naší vlastní zkušeností…

Předpokládám, že to vše do jisté míry popírá, co ti právě povím. Je to však můj osobní názor založený na pozorování lidí. Sexuální touha je u vašeho druhu hybnou silou skrytou za všemi silnými emocemi. My oktopavouci procházíme při pohlavním dospívání náhlou změnou. Měníme se ze zcela bezpohlavních na pohlavní ve velmi krátkém období. U lidí je tento proces pomalejší a stěží patrný. Pohlavní hormony jsou v různých množstvích přítomny už při vývoji plodu. Já tvrdím, a řekl jsem to Hlavní Optimalizátorce, že možná všechny vaše nekontrolovatelné emoce lze vystopovat ze vztahu k těmto pohlavním hormonům. Člověk bez sexuality může být schopen stejného optimalizovaného myšlení jako oktopavouk.“

„To je zajímavá myšlenka,“ prohlásil vzrušeně Richard, vstal a začal přecházet po místnosti. „Takže ty naznačuješ, že i takové věci

jako nechuť dítěte dělit se o hračky může být nějakým způsobem spojena se sexualitou?“

„Snad,“ odvětil Archie. „Galileo se možná chová podle sobeckosti své dospělé sexuality, když odmítá dělit se o některou ze svých hraček s Keplerem… Oddanost lidského dítěte rodiči opačného pohlaví je jistě předznamenáním přístupů dospělých…“

Archie se odmlčel, protože Richard se k němu otočil zády a zrychlil krok. „Omlouvám se,“ řekl o chvilku později, vrátil se a opět se posadil na podlahu vedle oktopavouka. „Právě teď mě něco napadlo. Už jsem na to krátce myslel ráno, když jsme mluvili o kontrole našich emocí. Vzpomínáš si na náš dřívější rozhovor, v němž jsi zavrhl pojem osobního Boha jako ‚vývojovou úchylku‘ nutnou pro všechny vyvíjející se druhy jako dočasný most během přechodu z fáze prvotního uvědomění do Informační éry? Vedly poslední změny v tobě k nějaké opravě tvého přístupu k Bohu?“

Široký výbuch mnohobarevných pruhů, v nichž Richard rozpoznal smích, se rozlil po většině horní části oktopavoukova těla. „Vy lidé,“ pravil Archie, „jste tímto pojmem úplně posedlí. I ti jako ty, Richarde, kteří tvrdí, že nevěří, stále tráví nepřiměřené množství času přemýšlením o této otázce nebo diskuzi o ní… Jak jsem ti už před několika měsíci vysvětlil, my oktopavouci si nejvíce ceníme informací, což nás naučili Předchůdci. Nemáme k dispozici ověřitelné informace o žádném bohu, obzvláště ne o takovém, který by se nějak zabýval běžnými provozními záležitostmi vesmíru…“

„Neporozuměl jsi přesně mé otázce,“ přerušil ho Richard, „nebo jsem ji možná dost přesně neformuloval. Chci vědět, zda ve svém novém emocionálnějším stavu můžeš pochopit, proč si jiné inteligentní bytosti mohly vytvořit osobního boha jako postavu, která by je utěšila a vysvětlila jim všechny ty věci, které nedokáží pochopit?“

Archie se opět zasmál výbuchem barev. „Jsi velice chytrý, Richarde,“ řekl oktopavouk. „Chceš, abych potvrdil, co si myslíš ty, totiž že bůh je rovněž emocionální pojem zrozený z touhy ne nepodobné sexuální. Tudíž Bůh je také odvozen ze sexuálních hormonů… Nemohu jít tak daleko. Nemám dost informací. Na základě bouře uvnitř mne v těchto několika posledních dnech však mohu říct, že teď chápu slovo ‚touha‘, které pro mne předtím bylo bez významu.“

Richard se usmál. Potěšilo ho to. Než se Archieho zásoba baricanu spotřebovala, diskutovali takto denně. „Bylo by to bezvadné,

že," řekl znenadání Richard, „kdybychom ještě mohli mluvit se všemi našimi přáteli ve Smaragdovém městě?"

Archie chápal, co Richard navrhuje. Oba dva si dávali pozor, aby se nikdy nezmínili o kvadroidech, nebo byť jen naznačili, že oktopavouci mají informační výzvědnou službu. Nechtěli varovat Nakamuru a jejich stráže. Richard mlčky pozoroval, jak teď proudí pruhy barev Archiemu kolem hlavy. I když oktopavouk nyní nepoužíval odvozenou řeč, která byla vyvinuta pro styk s lidmi, Richard byl schopen pochopit podstatu vysílání.

Když nejprve formálně pozdravil Hlavní Optimalizátorku a omluvil se za neúspěch jejich mise, Archie poslal dva osobní vzkazy, krátký pro Jamie a delší doktorce Modré. Během vysílání své životní partnerce doktorce Modré se vymkly proměnlivé výbuchy barev z uměřeného schématu Archieho vzkazu. Richarda, který se za dva společně strávené měsíce naučil dobře znát svého spoluvězně, fascinovala i dojala tato krásná ukázka neovládaných citů.

Když Archie skončil, Richard k němu přistoupil, položil mu ruku na záda a zeptal se: „Cítíš se teď líp?"

„V jistém smyslu," odvětil Archie. „Současně se však také cítím hůř. Uvědomuji si víc než předtím, že možná už nikdy neuvidím doktorku Modrou a Jamie."

„Někdy si představuju, co bych řekl Nicole," přerušil ho Richard, „kdybych s ní mohl mluvit telefonem." Velmi přesně vyslovoval slova, přeháněl pohyby rtů. „Moc mi chybíš, Nicole, a z celého srdce tě miluji."

Richard nemíval živé sny. Nebylo tedy pravděpodobné, že by se vnější zvuky zapojily do probíhajícího snu. Když zaslechl uprostřed noci nad sebou něco, co považoval za šouravé kroky, okamžitě se vzbudil.

Archie spal. Richard se rozhlédl a uvědomil si, že noční světlo v prostoru záchodu nesvítí. Polekal se a vzbudil svého společníka.

„Co se děje?" zeptal se v barvách Archie.

„Zaslechl jsem nahoře něco neobvyklého," zašeptal Richard.

Ozval se zvuk pomalu otvíraných dveří na schodiště do suterénu. Richard uslyšel nahoře na schodišti tichý krok a potom další. Napínal oči, avšak v přítmí nic neviděl.

„Je to žena a policista,“ řekl Archie, jehož čočka zachytila infračervené tepelné záření vetřelců. „Na okamžik se zastavili na třetím schodu.“

Přicházejí nás zabít, pomyslel si Richard. Projela jím mocná vlna strachu a přitiskl se k Archiemu. Slyšel pomalé zavírání dveří do suterénu a pak kroky dolů po schodišti.

„Kde jsou teď?“ zeptal se šeptem.

„Už dole,“ odvětil Archie. „Blíží se… Myslím, že žena je…“

„Táto,“ zaslechl Richard hlas ze své minulosti. „Kde jsi, táto?“

Kristepane! To je Katie! „Tady, Katie,“ odpověděl Richard, příliš hlasitě. „Tady,“ opakoval a snažil se ovládnout své vzrušení.

Velice úzký paprsek kapesní svítilny bloudil po zdi za jeho matrací a nakonec dopadl na jeho zarostlou tvář. Chviličku nato Katie zakopla o Archieho a doslovně padla otci do náruče.

Líbala ho a objímala, slzy se jí řinuly po tvářích. Richarda celá událost tak vylekala, že nejdříve nedokázal odpovědět ani na jednu z dceřiných otázek. „Ano…, ano, je mi dobře,“ řekl nakonec. „Nemůžu uvěřit, že jsi to ty… Katie, ach Katie… Ach, ano, ta šedá hmota tady, do níž jsi před chvilkou kopla, to je můj přítel a spoluvězeň Archie – oktopavouk.“

Chviličku nato si Richard ve tmě potřásl rukou s mužem, kterého Katie představila pouze jako „můj přítel“. „Nemáme moc času,“ řekla Katie kvapně po několika minutách rozhovoru o rodině. „Způsobili jsme zkrat na rozvodných systémech v celé obytné čtvrti a nebude dlouho trvat, než ho opraví.“

„Takže utečeme?“ zeptal se Richard.

„Ne,“ odvětila Katie. „Určitě by vás chytili a zabili… Chtěla jsem tě jenom vidět… Když jsem slyšela povídat, že tě věznì někde v Novém Edenu… Ach, tati, jak jsi mi chyběl! Tak moc tě miluju!“

Richard objal plačící dceru a svíral ji v náručí. Jak je vyzáblá, myslel si, v podstatě přízrak. „Miluju tě taky, Katie,“ řekl. „Hele,“ dodal a trošku se odtáhl, „posviť si na obličej, ať uvidím tvé krásné oči.“

„Ne, tati,“ řekla Katie a zase se k němu přitiskla. „Vypadám staře a opotřebovaně. Chci, aby sis mě pamatoval, jaká jsem byla. Žila jsem tvrdý…“

„Je nepravděpodobné, že vás tady budou držet moc dlouho, pane Wakefielde," přerušil ji ve tmě mužský hlas. „Skoro každý v kolonii slyšel, jak jste se objevili ve vojenském táboře."

„Jsi v pořádku, tati?" zeptala se Katie po krátké odmlce. „Dávají ti dost jídla?"

„Mám se dobře, Katie. Ale vůbec jsme nemluvili o tobě. Co pořád děláš? Jsi šťastná?"

„Byla jsem podruhé povýšena," odvětila kvapně. „Můj nový byt je překrásný, měl bys ho vidět. A mám přítele, kterému na mně záleží…"

„To mě těší," prohlásil Richard, když Franz připomněl Katie, že už musí jít. „Byla jsi vždycky nejchytřejší ze všech dětí. Zasluhuješ si štěstí."

Katie se znenadání rozeštkala a opřela si hlavu o otcovu hruď. „Tati, ach, tati," řekla přes slzy, „prosím tě, drž mě."

Richard svou dceru objal. „Co se děje, Katie?" zeptal se tiše.

„Nechci ti lhát," řekla Katie. „Pracuji pro Nakamuru, řídím prostitutky. A propadla jsem zcela drogám… Je ze mě narkomanka."

Katie pořád plakala. Richard ji pevně objímal a hladil ji po zádech. „Ale tebe mám opravdu ráda, tati," řekla Katie, když nakonec zvedla hlavu. „Vždycky jsem měla. Vždycky budu mít… Je mi hrozně líto, že jsem tě zklamala."

„Katie, musíme už odejít," ozval se rozhodně Franz. .Jestli opraví vedení, zatímco budeme ještě v domě, budeme až po uši v průseru."

Katie políbila otce kvapně na rty a prohrábla mu naposled láskyplně prsty vousy. „Dávej na sebe pozor, tati," řekla. „A neztrácej naději."

Paprsek kapesní svítilny předcházel dvojici návštěvníků jako světelný prst, když rychle přešli místnost k úpatí schodiště. „Sbohem, tati," řekla Katie.

„Mám tě taky rád, Katie," řekl Richard, když slyšel zvuk nohou své dcery utíkající po schodech nahoru.

5

Oktopavouk na stole byl v bezvědomí. Nicole podala doktorce Modré malý kontejner z umělé hmoty, který mimozemská lékařka požadovala, a pozorovala, jak vysypala malinkatá stvoření na zelenavě černou tekutinu, jež kryla otevřenou ránu. Za necelou minutu byla tekutina pryč a její oktopavoučí kolegyně zručně zašila řez pomocí předních pěti centimetrů svých tří chapadel.

„To je dnes poslední," řekla doktorka Modrá v barvách. „Jako vždy ti děkujeme za pomoc, Nicole."

Společně vyšly z operačního sálu do sousední místnosti. Nicole ještě nepřivykla na čistící proces. Zhluboka se nadechla, než sundala ochranný plášť a vnořila ruce do velké nádoby naplněné desítkami tvorů podobných stříbrným rybkám. Bojovala s odporem, když jí slizká stvoření lezla všude po rukou a předloktích.

„Já vím, že tato procedura ti není příjemná," řekla doktorka Modrá, „ale nemáme teď opravdu jinou možnost, když byla přední zásobárna vody bombardováním kontaminována… A nemůžeme riskovat, že by zde mohlo být něco pro tebe toxické."

„Je všechno na sever od lesa zničené?" zeptala se Nicole, zatímco doktorka Modrá dokončovala svou očistu.

„Téměř všechno," odvětil oktopavouk. „Vypadá to, že lidští inženýři už dokončili úpravy helikoptér. Hlavní Optimalizátorka má obavy, že příští nebo přespříští týden zahájí lety nad lesem."

„Na vzkazy, které jste poslali, nepřišla žádná odpověď?"

„Vůbec nic… Víme, že je Nakamura četl. Ale posledního posla poblíž elektrárny zajali a zabili… Přestože oktopavouk nesl bílý prapor."

Nicole si povzdechla. Vzpomněla si, co Max prohlásil večer předtím, když se divila, že Nakamura ignoruje všechny vzkazy. „Samozřejmě je ignoruje," vykřikl Max zlostně. „Ten nerozumí ničemu kromě síly. Všechny ty přiblblé vzkazy říkají, že oktopavouci chtějí mír, a budou nuceni se bránit, když toho lidé nenechají. Vyhrůžky, které následují, jsou nesmyslné. Co si má Nakamura myslet, když se jeho vojska a helikoptéry pohybují bez odporu a ničí vše, nač padnou? Copak Hlavní Optimalizátorka nic o lidech nepochopila? Oktopavouci se musí Nakamurově armádě postavit na odpor!"

„To není jejich způsob," odvětila Nicole. „Nepouštějí se do šarvátek ani do omezených válek. Bojují pouze tehdy, když jim hrozí vyhubení. Vzkazy všechno to pečlivě uváděly a opakovaně vyzývaly Nakamuru, aby si promluvil s Richardem a Archiem."

V nemocnici doktorka Modrá blýskala na Nicole barvami. Ta zavrtěla hlavou a vrátila se do přítomnosti. „Budeš dnes čekat na Benjyho?" zeptal se oktopavouk. „Nebo půjdeš přímo do administrativního střediska?"

Nicole mrkla na hodinky. „Myslím, že hned půjdu. Obvykle mi trvá dvě hodiny projít si všechny údaje kvadroidů z předešlého dne… Tolik se toho děje… Řekni, prosím, Benjymu, ať vyřídí ostatním, že se vrátím na večeři."

O několik minut později vyšla z nemocnice á zamířila k administrativnímu středisku. Přestože byl ještě den, ulice Smaragdového města byly téměř pusté. Nicole potkala tři oktopavouky, kteří pospíchali po druhé straně silnice, a dva krabí bioty, kteří vypadali podivně nepatřičně. Doktorka Modrá řekla Nicole, že byli povoláni, aby se ve Smaragdovém městě starali o odpadky.

Město se od výnosu velice změnilo, hloubala Nicole. *Většina starších oktopavouků je teď ve Válečné zóně. A nikdy jsme zde nespatřili jediného biota. Až před měsícem, když většinu pomocných tvorů přesunuli do jiného místa. Max si myslí, že většina jich byla kvůli nedostatku potravy terminována. Max si vždy myslí o oktopavoucích to nejhorší.*

Nicole často po práci doprovázela Benjyho k zastávce veřejné dopravy. Její syn také pomáhal přetíženým pracovníkům nemocnice. Když si Benjy začal více uvědomovat, co se ve Smaragdovém městě děje, bylo pro Nicole stále obtížnější skrýt závažnost jejich situace.

„Proč naši li-dé bo-ju-jí s ok-to-pa-vou-ky?" ptal se Benjy minulý týden. „Okto-pa-vouci nechtějí ubli-žo-vat…"

„Kolonisté v Novém Edenu oktopavoukům nerozumějí," odpověděla mu Nicole. „A nenechají Archieho a strýčka Richarda, aby jim to vysvětlili."

„Pak jsou hlou-pěj-ší než já," řekl stroze Benjy.

Na doktorku Modrou a další zaměstnance oktopavoučí nemocnice, kteří nebyli kvůli válce převeleni, udělal Benjy velký dojem. Zpočátku, když se přihlásil na pomoc, měli oktopavouci pochybnosti, co může se svými omezenými schopnostmi dělat. Když mu však Ni-

cole vysvětlila jednoduchý úkol a on jí ho zopakoval, neudělal nikdy chybu. Se svým silným mladým tělem byl obzvláště nápomocný při těžké práci, což bylo velice cenné, když tolik velkých tvorů bylo pryč.

Zatímco Nicole mířila k administrativnímu středisku s hlavou plnou příjemných myšlenek o Benjym, objevil se jí v mysli obraz Katie a umístil se vedle usměvavého portrétu jejího retardovaného syna. Nicole v mysli přelétala z jednoho obrazu na druhý. *Jako rodiče,* povzdechla si, *trávíme příliš mnoho času zaměřováním se na intelektuální možnosti, a ne dost na jiné, podstatnější vlastnosti. Nezáleží nejvíce na tom, kolik intelektu dítě má, ale spíše na tom, co se s ním rozhodne udělat… Benjy uspěl tak, že překonal naši nejbujnější představivost, především proto, jaký je uvnitř… Co se týká Katie, nikdy, ani v nejhorších nočních můrách…*

Nicole přerušila svůj myšlenkový sled a vešla do budovy. Oktopavoučí stráž jí zamávala a Nicole se usmála. Když došla do obvyklé prohlížecí místnosti, překvapilo ji, že tam na ni čeká Hlavní Optimalizátorka. „Chtěla jsem využít této příležitosti," řekla nejvyšší představitelka oktopavouků, „abych vám poděkovala za váš příspěvek v tomto obtížném období i abych vás ujistila, že o celou vaši rodinu i přátele zde ve Smaragdovém městě se postaráme, jako by to byli příslušníci našeho druhu, bez ohledu na to, co se v příštích několika týdnech stane."

Hlavní Optimalizátorka se vydala ke dveřím. „Situace se tedy zhoršuje?" zeptala se Nicole.

„Ano," přisvědčil oktopavouk. „Jakmile lidé poletí nad les, budeme muset začít s odvetou."

Když Hlavní Optimalizátorka odešla, Nicole si sedla před pult, aby si prohlédla údaje kvadroidů z předešlého dne. Neměla přístup ke všem informacím z Nového Edenu, měla však povoleno vyvolat si všechny obrazy z denní činnosti všech členů své rodiny. Nicole mohla každý den vidět, co se děje v suterénu s Richardem a Archiem, jak se Ellie a Nikki přizpůsobují tomu, že jsou zase v Novém Edenu, a co se děje ve světě, v němž se pohybuje Katie.

Jak čas plynul, Nicole pozorovala Katie méně a méně. Bylo to pro ni prostě příliš bolestné. Pozorovat svou vnučku Nikki však naopak považovala za ryzí rozkoš. Nicole se obzvláště těšila z pozorování Nikki po ta odpoledne, kdy děvčátko chodilo na dětské hřiště v

Beauvois hrát si s ostatními dětmi ze čtvrti. Ačkoliv obrazy byly němé, Nicole dokázala téměř slyšet výkřiky radosti, když Nikki s ostatními přes sebe zakopávali při pronásledování unikajícího fotbalového míče.

Nicole si dělala velké starosti o Ellie. Přestože se její dcera hrdinně snažila, neměla při oživení svého manželství vůbec úspěch. Robert zůstával vzdálený ve svém životním způsobu workoholika. Nároky nemocnice používal jako štít před všemi emocemi včetně svých. K Nikki se choval jako svědomitý, avšak zdrženlivý otec, pouze zřídka ukázal opravdovou radost. S Ellie se nemiloval a nechtěl o tom ani hovořit, kromě prohlášení, že „není připraven“, když na to se slzami v očích tři týdny po opětném shledání zavedla řeč.

Během dlouhých osamělých prohlížení Nicole často přemýšlela, zda může rodič pozorovat svého potomka v nesnázích a neklást si přitom otázku, co mohl udělat, aby mu usnadnil život. *Rodičovství je dobrodružství bez zaručeného výsledku*, hloubala Nicole, zatímco se mračila při rychlém projíždění záběrů Ellie, jak tiše proplakává noc. *Jediná věc, kterou víš jistě, je ta, že se nikdy nepřesvědčíš, že jsi udělal dost.*

Richarda si vždy ponechávala na konec. I když Nicole nikdy opravdu nesetřásla předtuchu, že se už svého milovaného muže nedotkne, nedovolila, aby jí tenhle pocit ubíral z denní radosti, kterou cítila, když s ním sdílela život v suterénu v Novém Edenu. Obzvláštní potěšení jí působily jeho rozhovory s Archiem, i když pro ni bylo často těžké odečítat mu ze rtů. Jejich diskuze připomínaly Nicole dřívější dny, po jejím útěku z vězení a z Nového Edenu, kdy s Richardem dlouze hovořili o všem možném. Pozorování Richarda vždy Nicole pozvedlo na duchu a dodávalo jí sílu, aby se vypořádala se svou samotou.

Znovushledání Richarda a Katie ji překvapilo. Nesledovala Katie dostatečně pozorně, aby se dozvěděla, že její dcera a Franz úspěšně připravili plán, jak si zajistit krátkou návštěvu Richarda. Protože obrazy kvadroidú zabíraly i infračervenou část spektra stejně jako viditelnou, Nicole vlastně viděla znovushledání lépe, než jeho účastníci. Hluboce ji dojalo, k čemu se Katie odhodlala, a ještě více její nenadálé přiznání (které Nicole zhlédla několikrát, ve velkém zpomalení, aby měla jistotu, že správně odečítá Katie ze rtů), že je nar-

komanka. *Prvním krokem k překonání problému*, vybavila si Nicole odněkud, *je přiznat někomu, koho miluješ, že problém existuje.*

Nicole měla slzy v očích, když jela v téměř prázdném dopravním prostředku k lidské enklávě ve Smaragdovém městě. Byly to však slzy štěstí. Navzdory skutečnosti, že bizarní svět kolem ní se řítil do chaosu, Nicole poprvé uvěřila, že Katie není ztracená.

Když Nicole vystoupila na konci ulice z dopravního prostředku, Patrick a dvojčata byli venku. Jakmile se dostala blíž, zjistila, že Patrick se snaží rozsoudit jednu z nesčetných chlapeckých rozmíšek.

„On vždycky švindluje," říkal Kepler. „Řekl jsem mu, že si s ním už nebudu dál hrát, a on mě praštil."

„To je lež," odporoval Galileo. „Praštil jsem ho, protože na mne udělal obličej. Kepler neumí prohrávat. Když nemůže vyhrát, myslí si, že je dobře toho nechat."

Patrick oddělil chlapce a poslal je za trest sedět u protilehlých rohů domu. Potom objetím a polibkem pozdravil svou matku.

„Mám velkou novinu," řekla Nicole a usmívala se na syna. „Richard měl dnes nenadálého návštěvníka – Katie!"

Patrick samozřejmě chtěl znát všechny podrobnosti setkání své sestry s Richardem. Nicole rychle a stručně shrnula, co viděla, a neskrývala, zeji povzbudilo přiznání Katie k drogové závislosti. „Nepřikládej jejímu činu příliš velkou váhu," varoval ji Patrick. „Katie, kterou jsem znal, by raději umřela, než by zůstala bez svého drahocenného kokomo."

Patrick se otočil a chtěl říct dvojčatům, že si můžou zase hrát, když na oblohu vylétly dvě rakety, které těsně pod kopulí vybuchly do jasných červených světelných koulí. Chviličku nato se město ponořilo do tmy. „Pojďte, chlapci, musíme jít dovnitř," vyzval je Patrick.

„To je dnes už potřetí," poznamenal Patrick, když s Nicole následovali Keplera a Galilea do domu.

„Doktorka Modrá říkala, že městská světla vypínají v okamžiku, kdy jakákoliv helikoptéra vystoupí do dvaceti metrů nad vrchol bariérového lesa. Oktopavouci nechtějí za žádných okolností riskovat prozrazení Smaragdového města."

„Myslíš si, že Archie a strýček Richard budou vůbec mít příležitost setkat se s Nakamurou?" zeptal se Patrick.

„Pochybuju o tom," odvětila Nicole. „Kdyby je chtěl vidět, už by se to dávno stalo."

Eponine a Nai pozdravily Nicole a objaly ji. Tři ženy krátce pohovořily o vypnutí světla. Eponine držela na klíně malého Maria, z něhož se stalo tlusté šťastné děťátko, které neustále slintalo. Otřela mu látkou tvář, aby ho Nicole mohla políbit.

„Aha," zaslechla za sebou Maxe, „Zakaboněná královna teď líbá Slintavého prince."

Nicole se otočila a objala Maxe. „Co znamená to označení Zakaboněná královna?" zeptala se vesele.

Max jí podal sklenici obsahující jakousi čirou tekutinu. „Tady, Nicole, chci, abys vypila tohleto. Není to tequila, ale je to nejlepší náhražka, kterou podle mého návodu oktopavouci dokázali udělat… Všichni doufáme, že než to dopiješ, vrátí se ti tvůj smysl pro humor."

„Nechej toho, Maxi," řekla Eponine. „Ať si Nicole nemyslí, že jsme v tom nějak zapletení všichni… Byl to koneckonců tvůj nápad. Jediná věc, v níž jsme Patrick, Nai a já s tebou souhlasili, je ta, že Nicole byla v poslední době velice vážná."

„Nyní, má paní," pravil Max Nicole, zvedl skleničku a přiťukl si o její, „chci navrhnout přípitek… Na nás na všechny, kteří nemají vůbec žádný vliv na svou budoucnost. Nechť se máme mezi sebou rádi a sdílíme spolu smích až do konce, kdykoli a jakkoli se dostaví."

Nicole neviděla Maxe opilého, co šla do vězení. Na jeho naléhání se trochu napila. V krku a jícnu ji pálilo a do očí jí vhrkly slzy. Nápoj obsahoval spoustu alkoholu.

„Dnes před večeří," řekl Max a s dramatickou okázalostí rozpřáhl ruce, „budeme vyprávět farmářské historky… To nám přinese jistou, hodně potřebnou komickou úlevu. Ty, Nicole des Jardins-Wakefieldová, jako náš vůdce příkladem, i když ne volbou, budeš mít právo promluvit první."

Nicole vykouzlila úsměv. „Ale já neznám žádné farmářské historky," protestovala.

Eponine se ulevilo, když zjistila, že Nicole se Maxovým chováním necítí dotčena. „To je v pořádku, Nicole," řekla Eponine, „nikdo z nás je nezná… Max jich ví dost pro všechny."

„Byl jednou jeden farmář v Oklahomě," okamžitě spustil Max, „který měl tlustou ženu jménem Hvízdla. Říkali jí Hvízdla, protože při vyvrcholení milování zavřela oči, našpulila rty a dlouze hvízdla."

Max říhnul. Dvojčata se chichotala. Nicole si dělala starosti, že možná není patřičné, aby děti slyšely Maxův příběh, ale Nai seděla za chlapci a smála se s nimi. *Uvolni se*, řekla si Nicole. *Opravdu se z tebe stala Zakaboněná královna.*

„Jedné noci," pokračoval Max, „se tenhle farmář a Hvízdla dostali do velké vřavy – pro vás, chlapci, to je hádka – a ona, rozzuřená, si šla brzy lehnout. Farmář seděl u stolu sám a popíjel výbornou tequilu. Jak večer pokročil, přišlo mu líto, že byl takový mizera, a začal se samomluvou hlasitě omlouvat.

Mezitím milá Hvízdla, která se ještě víc rozzuřila, protože ji farmář vzbudil, věděla, že až přestane s pitím, vejde do ložnice a pokusí se zpečetit svou omluvu divokým milováním. Zatímco farmář dorážel láhev tequily, Hvízdla vyklouzla z domu, šla do prasečího chlívku a vzala si nejmladší a nejmenší svini s sebou do ložnice.

Když se opilý farmář později připotácel do tmavé místnosti a prozpěvoval si jednu ze svých oblíbených písní, Hvízdla všechno sledovala z kouta a svině byla v posteli. Farmář si svlékl šaty a skočil pod prostěradla. Chytil svini za uši a políbil ji na rypák. Svině vykvikla a farmář se odtáhl. „Hvízdlo, má lásko, nezapomněla sis dnes vyčistit zuby?' zeptal se.

Jeho žena vyskočila z kouta a začala bít farmáře po hlavě koštětem."

Všichni se smáli. Max se svou historkou tak bavil, že se neudržel na židli. Nicole přelétla očima pokoj. *Max má pravdu*, pomyslela si. *Potřebujeme to. Dělali jsme si příliš mnoho starostí.*

„…Můj bratr Clyde," říkal Max, „znal víc farmářských historek a vtipů, než kdokoliv, s kým jsem se kdy setkal. Dvořil se jimi Winoně, nebo to aspoň tvrdil. Clyde mi říkával, že ‚smějící se žena má už kalhotky na půl žerdi'… Když jsme šli s kamarády na lov kachen, nikdy jsme nezastřelili ani jednu zatracenou kachnu. Clyde začal vyprávět příběhy a my jsme se smáli a popíjeli… Po chvíli jsme zapomněli, proč jsme v pět ráno vstali a šli ven mrznout…"

Max přestal mluvit a na okamžik se v místnosti rozhostilo ticho. „Zatraceně," řekl po krátké odmlce. „Na chvíli jsem si představoval, že jsem zpátky v Arkansasu." Vstal. „Já teď ani nevím, kterým směrem odsud Arkansas leží, nebo kolik miliard kilometrů je daleko…" Zavrtěl hlavou. „Někdy, když sním a je to opravdu jako život, si myslím, že sen je skutečností. Věřím, že jsem zpátky v Arkansasu.

Pak, když se probudím, jsem ztracený a na chvíli si myslím, že tenhle život, který žijeme tady ve Smaragdovém městě, je sen.“

„Stejná věc se stává i mně,“ přidala se Nai. „Před dvěma dny se mi zdálo, že konám svou ranní meditaci v *hawng pra* v domě mé rodiny v Lamphunu. Když jsem přednášela svou modlitbu, Patrick mě vzbudil. Řekl mi, že jsem mluvila ze spaní. Na chviličku jsem vůbec nevěděla, kdo to je… Bylo to hrozné.“

„Dobrá,“ řekl Max, když se rozhostilo delší ticho. Obrátil se k Nicole. „Myslím, že jsme připraveni na dnešní novinky. Co pro nás máš?“

„Snímky kvadroidů byly dnes velice podivné,“ odpověděla s úsměvem Nicole. „Prvních několik minut jsem si byla jista, že jsem se dostala do špatné databáze… Obrázek za obrázkem ukazoval prase, kuře nebo opilého chlapce z farmy v Oklahomě snažícího se dvořit sladké mladici… V poslední sadě snímků se farmář snažil pít tequilu, jíst smažená kuřata a milovat se se svým miláčkem, a to všechno najednou… Což mi připomíná, to kuře doopravdy vypadalo dobře. Nemá ještě někdo hlad?“

6

„Myslím, že je trochu uklidnilo to, co mi řekla Hlavní Optimalizátorka,“ pravila Nicole doktorce Modré. „Max měl samozřejmě jisté pochybnosti… On nevěří, že péče o nás bude mít vysokou prioritu, jestliže se situace stane opravdu zoufalou.“

„To je velmi nepravděpodobné,“ odvětil oktopavouk. .Jakákoliv další eskalace nepřátelských akcí bude mít za následek ostrou odvetu… Mnoho oktopavouků pracuje už téměř dva měsíce na našich válečných přípravách.“

„Pochopila jsem tedy správně,“ ptala se Nicole, „že každý jednotlivý příslušník vašeho druhu, který se zúčastnil plánování a vedení této války, bude po jejím ukončení terminován?“

„Ano,“ odvětila doktorka Modrá. „I když nezemřou okamžitě… Bude jim oznámeno, že jsou zapsáni do seznamu určených k terminaci… Nový Hlavní Optimalizátor pak určí přesný plán terminací v závislosti na potřebách kolonie a rychlosti opětného doplňování.“

Nicole a její oktopavoučí kolegyně spolu v nemocnici obědvaly. Dopoledne strávily neúspěšnou snahou zachránit životy dvou šestiramenných pomocných tvorů, kteří byli zraněni lidskými vojsky, zatímco pracovali na jednom z několika zbývajících obilninových polí na severní straně lesa.

Během oběda prošel halou vedle nich biot-stonožka. Doktorka Modrá si všimla tázavého výrazu Nicoliny tváře. „Když jsme poprvé přišli do Rámy, než jsme si vyvinuli svůj soubor podpůrných zvířat, používali jsme dostupných biotů k rutinním úkolům, jako je údržba. Teď opět potřebujeme jejich pomoc."

„Ale jak jim dáváte pokyny?" zeptala se Nicole. „My jsme nikdy nebyli vůbec schopni s nimi komunikovat."

„Jsou pevně naprogramováni už při výrobě. Zpočátku jsme pomocí klávesnice, analogické té, kterou jste měli ve svém doupěti, žádali Rámany, aby změnili program pro naši potřebu… To je smyslem všech biotů, kteří zde jsou – aby se z nich stali užiteční služebníci cestujících na lodi."

Tedy, Richarde, pomyslela si Nicole, *to je jedna myšlenka, která nám úplně ušla. Ve skutečnosti si troufám tvrdit, že nás něco takového vůbec ani nenapadlo…*

„… My jsme chtěli, aby se osazenstvo zde v Rámovi nelišilo od našich ostatních kolonií," říkala doktorka Modrá, „takže jakmile jsme bioty už nepotřebovali, požádali jsme, aby byli z naší říše v Rámovi odstraněni."

„A od té doby jste už neměli žádný přímý styk s Rámany?"

„Moc ne," odvětila doktorka Modrá. „Ale udržovali jsme schopnost komunikovat s továrnami s rozvinutou technologií pracujícími pod povrchem… Hlavně proto, abychom mohli požadovat výrobu jistých surovin, které nemáme ve skladech…"

Otevřely se dveře z chodby a vešel oktopavouk. Mluvil rychle s doktorkou Modrou a používal velmi úzkých barevných pruhů. Nicole rozeznala slova „povolení" a „dnes odpoledne", avšak velice málo dalšího.

Když návštěvník odešel, doktorka Modrá řekla Nicole, že pro ni má překvapení. „Dnes bude mít jedna z našich královen období kladení vajec. Její ošetřovatelé odhadují, že se tak stane za necelý tert. Hlavní Optimalizátorka souhlasila s mou žádostí, abys to mohla pozorovat… Pokud vím, jsi jediný cizinec, samozřejmě s výjimkou

Předchůdců, který kdy měl výsadu být svědkem kladení vajec… Myslím si, že to bude pro tebe velice zajímavé.“

Během jízdy dopravním prostředkem ke královninu panství, nacházejícímu se v části Smaragdového města, kterou Nicole nikdy předtím nenavštívila, jí doktorka Modrá připomněla neobvyklejší stránky rozmnožování oktopavouků. „Za normálních časů je každá ze tří královen v naší kolonii oplodněna vždy jednou za tři až pět let a pouze malá část oplodněných vajíček se nechá dorůst. Vzhledem k přípravě na válku však Hlavní Optimalizátorka nedávno vyhlásila Doplňující událost. Všechny tři naše královny nyní nakladou všechna vejce. Byly oplodněny novými válečníky mužského pohlaví, oktopavouky vybranými pro válečné úsilí, kteří nedávno prošli pohlavní přeměnou. Tato činnost je velice důležitá, protože zajišťuje, alespoň symbolicky, že každý z těchto oktopavouků zanechá v kolonii své přímé následníky… Nezapomeň, oni vědí, jakmile jsou označeni jako válečníci, že doba jejich terminace není příliš vzdálená.“

Kdykoliv si pomyslím, že máme s oktopavouky hodně společného, zadumala se Nicole, *narazím na něco tak bizarního, že mi to připomene, jak jsme odlišní. Avšak, řekl by Richard, jak by tomu mohlo být jinak? Oni jsou výsledkem procesu, který je nám zcela cizí.*

„…Nevylekej se nad velikostí královny… A prosím, za žádných okolností nesmíš vyjádřit nic kromě potěšení z toho, co uvidíš. Když jsem poprvé navrhla, aby ses zúčastnila kladení vajec, jeden pomocník Hlavní Optimalizátorky protestoval, že prostě není možné, abys plně ocenila, co uvidíš. Další pomocníci měli strach, že bys mohla dát najevo rozpaky, nebo dokonce znechucení, a tudíž ubrat ze zážitku ostatním oktopavoukům, kteří se zúčastní…“

Nicole doktorku Modrou ujistila, že během ceremonie neudělá nic nevhodného. Byla opravdu polichocena, že ji přibrali k této akci, a pociťovala značné vzrušení, když je dopravní prostředek vyložil před silnými zdmi královnina panství.

Budova, do níž s doktorkou Modrou vešla, měla tvar kopule a byla postavená z bloků bílého kamene. Uvnitř byla asi deset metrů vysoká a zabírala plochu přibližně pětatřiceti set metrů čtverečných. Hned za vchodem, v prostoru atria, se nacházela velká mapa a v barvách psané pokyny, jak se dostat k místu, kde proběhne kladení vajec. Nicole sledovala doktorku Modrou a několik dalších oktopavouků po dvou rampách nahoru a potom dlouhou chodbou. Na konci

chodby zabočili doprava a vešli na balkon, z něhož bylo vidět na obdélníkovou místnost na patnáct metrů dlouhou a pět či šest širokou. Doktorka Modrá vzala Nicole do přední řady, kde metr vysoké zábradlí chránilo přihlížející před pádem na podlahu do hloubky čtyř metrů. Za nimi se rychle zaplnilo pět vyvýšených řad. Na druhé straně místnosti byl další podobný ochoz pro diváky, kam se vešlo asi šedesát oktopavouků.

Nicole se podívala dolů, kde se nacházel bazén s vodou připomínající kanál. Rozkládal se po celé délce podlahy a pokračoval ještě pod obloukem vpravo. Po obou stranách bazénu vedly úzké chodníky. Na protější straně se však chodník rozšiřoval do plošiny široké asi tři metry, než se setkal s kamennou stěnou, která tvořila celou levou stranu velké místnosti. Z této stěny, pomalované mnoha různými barvami a vzory, vystupovalo kolem sta stříbrných tyčí či hřebů, které metr vyčuhovaly. Nicole si okamžitě všimla podobnosti mezi stěnou a vertikální chodbou tvarovanou jako hlaveň, jíž ona a její přátelé sestoupili do nory oktopavouků pod New Yorkem.

Za necelých deset minut po zaplnění obou balkonů dveřmi dole vstoupila Hlavní Optimalizátorka, postavila se na chodník vedle bazénu a pronesla krátkou řeč. Doktorka Modrá vyjasnila části proslovu, které si Nicole nedokázala vyložit. Hlavní Optimalizátorka připomněla divákům, že přesná doba kladení vajec nemůže být nikdy předem známa, že však královna bude pravděpodobně připravena vstoupit do místnosti v několika dalších fengech. Po několika poznámkách o absolutní důležitosti rychlého doplnění pro přežití kolonie Hlavní Optimalizátorka odešla.

Začalo čekání. Nicole trávila čas pozorováním oktopavouků na protějším balkonu a snažila se porozumět jejich rozhovorům. Pochopila části toho, co si povídali, avšak ne všechno. Nicole si uvědomila, že jí ještě zbývá urazit dlouhou cestu, než bude plynně umět přirozený jazyk oktopavouků.

Nakonec se otevřely velké dveře na vzdáleném chodníku a dovnitř se vkolébala robustní královna. Byla obrovská, alespoň šest metrů vysoká, a tělo nad osmi dlouhými chapadly měla ohromné, naduté. Zastavila se na plošině a něco divákům řekla. Jasné barvy se jí bohatě rozlévaly po celém těle a vytvářely jedinečnou podívanou. Nicole nerozuměla tomu, co královna říká, protože nedokázala sledovat přesný sled barev vycházejících z rýhy.

Královna se pomalu obrátila ke stěně, roztáhla chapadla a začala namáhavě lézt po hřebech. Při šplhání jí zdobily tělo výbuchy barev. Nicole předpokládala, že je to jisté vyjádření pocitů, možná bolesti a únavy. Nicole se opět podívala na protější balkon a všimla si, že obecenstvo ani nedutá.

Když se královna konečně vyšplhala doprostřed stěny, obtočila všech osm chapadel kolem tyčí a odhalila svůj krémově zbarvený podbřišek. Zatímco Nicole pracovala v nemocnici, seznámila se dobře s anatomií oktopavouků, nikdy si však nepředstavila, že se měkká tkáň pod jejich břichem může tak roztáhnout. Nicole pozorovala, jak se královna začala mírně houpat, pohybovala se dopředu a dozadu, jemně se při každém pohybu odrážela od kamenné stěny. Citové barevné výlevy pokračovaly. Barvy dosáhly vrcholného jasu, když z královniny spodní strany vystříkl gejzír zelenavě černé tekutiny následovaný okamžitě nesmírným výronem bílých předmětů různé velikosti v husté viskózní tekutině.

Nicole byla ohromena. Pod ní na obou stranách bazénu asi deset oktopavouků kvapně smetalo vajíčka a tekutinu z chodníků do vody. Dalších osm oktopavouků vylévalo do bazénu neznámý obsah velkých nádob. Voda byla teď plná oktopavoučí krve, vajíček a vysoce vazké tekutiny, která byla vyvržena současně s vajíčky. Za necelou minutu zmizela všechna kaše z bazénu pod obloukem vpravo.

Královna stále nezměnila polohu. Jakmile v bazénu pod ní tekla opět čistá voda, všechny čočky se obrátily ke královně. Nicole ohromilo, jak už se oktopavouk smrštil. Odhadovala, že ve zlomku sekundy, který trvalo vyvržení vajíček a doprovodných tekutin z královnina těla, musela královna ztratit polovinu tělesné váhy. Královna stále krvácela a dva normálně velcí oktopavouci vyšplhali za ní, aby ji ošetřili. V tomto okamžiku poklepala doktorka Modrá Nicole na rameno a naznačila, že je čas odejít.

Nicole seděla sama v malé místnosti v oktopavoučí nemocnici a v mysli si neustále přehrávala scénu kladení vajíček. Neočekávala, že se jí tato událost tak citově dotkne. Nicole jen napůl sledovala, když jí po návratu do nemocnice doktorka Modrá vysvětlovala, že nádoby vyprazdňované do kašovité hmoty byly plné maličkých zvířátek, která vyhledávala a zabíjela specifikované zárodky. Tímto způsobem oktopavouci ovlivňují přesné složení příští generace včetně počtu

královen, vykrmenců, zakrslých oktopavouků a všech dalších variant.

Matka v Nicole se usilovala pochopit, jak by se cítila jako oktopavoučí královna během kladení vajec. Jakýmsi nedefinovatelným způsobem se Nicole cítila hluboce spojená s tím obrovským stvořením, které vyšplhalo na hřeby. Během okamžiku kladení vajec se Nicole sevřela bedra a připomněla si bolest i rozjařující pocit svých šesti porodů. *Co je obsaženo v procesu zrození,* kladla si otázku, *že spojuje všechny tvory, kteří jej kdy zažili?*

Vzpomínala si na dávné rozhovory s Michaelem O'Toolem v Rámovi II poté, co se narodily Simoně a Katie, kdy se mu snažila vysvětlit, jaký je to pocit porodit dítě. Nicole po hodinách rozhovorů zdráhavě dospěla k závěru, že je to zážitek, který se nedá přesně vylíčit nikomu. *Svět se dělí na dvě skupiny,* řekla tehdy. *Na ty, kteří zažili porod, a ty, kteří ho nezažili.* Nyní, desítky let a miliardy kilometrů později, chtěla ke svému dřívějšímu pozorování dodat důsledek. *Ti, kdož jsou matkami, mají zásadně více společného s matkami jiných živočišných druhů, než mají s lidmi, kteří nikdy nerodili.*

Když se dále zamýšlela nad výjevem, jehož byla svědkem, Nicole zahltila touha hovořit s královnou oktopavouků a zjistit, co si druhá inteligentní matka myslela a cítila před kladením vajec a v jeho průběhu. Cítila královna uprostřed bolesti a zázraku okamžiku jasnozřivou vyrovnanost, vizi svých vlastních potomků a jejich potomků pokračujících do nepředvídatelné budoucnosti v zázračném cyklu života? Zažila okamžitě po ukončení kladení duševní mír zcela nepodobný všemu, co kdy jakýkoliv tvor poznal v jiném okamžiku, než bezprostředně po porodu?

Nicole věděla, že fiktivní rozhovor, který vede s královnou, se nemůže nikdy uskutečnit. Opět zavřela oči a pokusila se o přesnou rekonstrukci výbuchů barev, které spatřila na těle královny těsně před tou událostí a po ní. Řekla tato vzkypění barev ostatním oktopavoukům, co královna cítí? Byli snad nějak schopni, hloubala Nicole, svým bohatým jazykem barev sdělit složité pocity, jako je extáze, lépe než lidé svým omezeným jazykem slov?

Tyto otázky zůstaly nezodpovězeny. Nicole si uvědomila, že na ni v nemocnici oktopavouků čekají další úkoly, nebyla však ještě schopna opustit svou samotu. Nechtěla, aby požadavky každodenního života snížily silné emoce, jež cítila.

S ubíhajícím časem začala Nicole také pociťovat hlubokou osamělost. Nejdříve ji přímo nespojila s kladením vajíček. Byla si však vědoma, že cítí silnou potřebu promluvit s blízkým přítelem, nejlépe s Richardem. Chtěla se s někým podělit o to, co viděla a cítila v královnině panství. Ve své izolaci si znenadání vzpomněla na několik veršů z básně Benity Garcii vystihující podobné problémy. Otevřela svůj přenosný počítač a po krátkém hledání našla celou báseň.

V okamžicích hlubokých pochyb či intenzivní bolesti,
Když jsem přemožena svým životem,
Hledám kolem sebe všude, kde mohu,
Příbuzné duše, které vědí, co já nevím,
Ty, kteří mají sílu zmírnit bolest,
Co mě nutí třást se, plakat a často dumat.
Říkají mi, že nemohu žít svým způsobem,
Kde všechny mé city ovládají mou vědomou mysl.
Musím se kontrolovat před činem,
Či jinak přijmout, co jsem dlouho snášela,
Ty kruté dny, kdy se cítím ztracená a slepá.

Bývaly doby, ne mnohé ale jen pár,
Když někdo vlastnil utišující balzám,
Dodávající přerušení mé úzkosti či bolesti.
Věk mě však naučil jedno prosté pravidlo.
Uvnitř sebe musím uschovat výkřiky,
S jakýmikoliv démony musím zápasit tam,

Získaná poučení nebudou opět ztracena.
Kráčíme sami na svůj poslední výlet.
Žádná ruka nám nemůže pomoci v ten den smrti.
Nejlepší je naučit se, když čas je ještě náš přítel,
Věřit sobě a uchovat si drahocenný dech.

Doktorka Modrá jemně poklepala jedním ze svých chapadel Nicole na rameno. Nicole se pohnula a otevřela oči. „Spala jsi skoro dvě hodiny. Čekali tě v administrativním středisku.“

„Co se děje?“ zeptala se Nicole a protírala si oči. „Proč na mě čekají?“

„Nakamura pronesl v Novém Edenu velký projev. Hlavní Optimalizátorka jej chce s tebou prodiskutovat.“

Nicole rychle vyskočila a musela se opřít o stůl. V několika sekundách však závrať pominula. „Děkuji ti opět, doktorko Modrá, za všechno,“ řekla. „Za chvíli se vydám na cestu.“

7

„Myslím si, že Nikki by se neměla na projev dívat,“ řekl Robert. „Určitě ji vystraší.“

„Co Nakamura řekne, ovlivní její život stejně jako náš,“ odvětila Ellie. „Když se chce dívat, myslím, že bychom ji měli nechat… Koneckonců, Roberte, ona s oktopavouky žila…“

„Ale přece nemůže chápat, co to doopravdy znamená,“ namítal Robert. „Vždyť jí ještě nejsou ani čtyři.“

Problém zůstal nevyřešen až do doby, kdy do plánovaného vystoupení diktátora Nového Edenu v televizi chybělo jen pár minut. Tehdy přišla za matkou do obývacího pokoje Nikki. „Já se nebudu dívat,“ řeklo děvčátko s překvapivým důvtipem, „protože nechci, abyste se s taťkou hádali.“

Jedna místnost v Nakamurově paláci byla změněna na televizní studio. Právě odsud tyran obvykle oslovoval občany Nového Edenu. Poslední projev pronesl před třemi měsíci, kdy oznámil, že v Jižním poloválci budou rozmístěna vojska, aby čelila „nepřátelskému ohrožení“. Ačkoliv vládou kontrolované noviny a televize pravidelně uváděly zprávy z fronty, mnohé z nich s výmysly o „zuřivém odporu“ oktopavouků, toto bude Nakamurovo první veřejné vystoupení k vývoji a cíli války na jihu.

Nakamura nařídil svým krejčím, aby mu na vystoupení ušili nový šógunův oblek, který doplnil zdobeným mečem a dýkou. Objeví se v japonském válečném oděvu, řekl svým pomocníkům, aby zdůraznil svou roli „předního válečníka a ochránce“ kolonistů. V den televizního projevu mu jeho služebníci pomohli s oblečením dvou silně stahujících pásů, aby budil dojem „mocného a hrůzu nahánějícího“ válečníka.

Pan Nakamura mluvil vestoje, díval se upřeně do kamery. Během celého projevu zachovával neměnný zachmuřený výraz.

„V posledních měsících jsme všichni přinášeli oběti," začal, „abychom podpořili naše chrabré vojáky bojující jižně od Válcového moře s ohavným a nelítostným mimozemským nepřítelem. Naše výzvědná služba nás nyní informovala, že tito oktopavouci, které vám podrobně popsal doktor Robert Turner po svém statečném útěku, připravují ve velmi blízké budoucnosti frontální útok proti Novému Edenu. V tomto kritickém okamžiku našich dějin musíme zdvojnásobit své odhodlání a jednotně se postavit proti mimozemskému agresorovi.

Naši generálové na frontě doporučili, abychom pronikli za bariéru lesa chránící většinu říše oktopavouků a zničili jejich zásoby a válečný materiál, než budou schopni zaútočit. Naši inženýři pracovali pro přežití kolonie ve dne v noci a provedli úpravy na naší flotile helikoptér, které dovolí tohoto zničení dosáhnout. Udeříme velmi brzy. Přesvědčíme mimozemšťany, že nás nemohou beztrestně napadat.

Naše vojska mezitím ukončila zajišťovací operaci celého prostoru Rámy mezi Válcovým mořem a bariérovým lesem. V průběhu nelítostných bitev jsme zničili mnoho stovek nepřátel a také jejich zařízení na dodávky vody a energie. Naše ztráty jsou malé, především díky našim lepším bitevním plánům a hrdinství našich vojsk. Ale nesmíme propadat přehnané sebedůvěře. Naopak, máme všechny důvody myslet si, že jsme se ještě vůbec nestřetli s elitními Eskadrami smrti, o nichž doktor Turner zaslechl zmínku, když byl držen v zajetí. Jsme si jisti, že jsou to tyto Eskadry smrti, které budou předvojem mimozemšťanů, jestliže rychle nepřekážíme útok na Nový Eden. Nezapomínejte, čas je naším nepřítelem. Musíme udeřit nyní a úplně zničit jejich způsobilost vést válku.

Ještě bych se dnes krátce zmínil o jedné záležitosti. Nedávno se našim jednotkám na jihu vzdali zrádce Richard Wakefield a jeden jeho společník – oktopavouk. Tvrdili, že jsou představiteli nepřátelského vojenského velení a že přišli vést mírové rozhovory. Mám podezření, že se jedná o léčku, o nějakou variantu trojského koně, ale je mou povinností jako vašeho vůdce provést v několika příštích dnech vyšetření této záležitosti. Buďte ujištěni, že nezaprodám naši bezpečnost. S výsledky tohoto šetření vás seznámím velmi brzy po jeho ukončení."

„Ale, Roberte," řekla Ellie, „ty víš, že většina z toho, co řekl, je lež… Neexistují žádné Eskadry smrti a oktopavouci vůbec nekladli odpor. Jak můžeš mlčet? Jak ho můžeš nechat, aby ti připisoval výroky, které jsi nikdy nepřenesl?"

„To je všechno politika, Ellie," odvětil Robert. „Každý to ví. Nikdo doopravdy nevěří…"

„Ale to je ještě horší. Copak nevidíš, co se děje?"

Robert se chystal odejít z domu. „Kam teď odcházíš?" zeptala se Ellie.

„Zase do nemocnice," odpověděl Richard. „Musím udělat vizitu."

Ellie tomu nemohla uvěřit. Několik sekund tam stála a zírala na manžela. Pak vybuchla. „Takhle ty reaguješ," křičela. „Práce – jako obvykle. Blázen ohlásí plán, který nás s největší pravděpodobností všechny přivede do záhuby, a pro tebe je jen práce jako obvykle… Roberte, kdo vlastně jsi? Copak ti vůbec na ničem nezáleží?"

Robert se k ní zlostně přiblížil a spustil: „Nezačínej zase s tím přístupem ‚nejsvatější na světě'. Nemáš vždycky pravdu, Ellie, a nevíš jistě, že budeme všichni zabiti. Nakamurův plán bude možná úspěšný…"

„Obelháváš se, Roberte. Odvrátíš oči a utěšuješ se, že pokud to neovlivní tvůj malý svět, je to možná v pořádku… Nemáš pravdu, Roberte. Vůbec nemáš pravdu. A když proti tomu nic neuděláš, tak to udělám sama."

„A co uděláš?" zeptal se zvýšeným hlasem Robert. „Řekneš světu, že tvůj manžel je lhář? Pokusíš se přesvědčit všechny, že ti hnusní oktopavouci jsou mírumilovní? Nikdo ti neuvěří, Ellie… A já ti řeknu ještě něco, v okamžiku, kdy otevřeš hubu, tě uvězní a budou tě soudit pro zradu. Zabijí tě, Ellie, stejně jako zabijí tvého otce… A to bys chtěla? Už nikdy nespatřit svou dceru?"

Ellie rozeznala Robertovi v očích směs bolesti a zlosti. *Neznám ho,* problesklo jí myslí a vzápětí: *Může to vůbec být tentýž muž, který strávil tisíce neplacených hodin péčí o smrtelné nemocné pacienty? To vůbec nedává smysl.*

Ellie se rozhodla už nic neříkat. „Já teď odcházím," řekl nakonec Robert. „Vrátím se kolem půlnoci."

Ellie zašla do zadní části domu a otevřela dveře k Nikki. Děvčátko naštěstí během hádky spalo. Ellie se v hlubokém zoufalství

vrátila do obývacího pokoje. Litovala víc než kdy jindy, že nezůstala ve Smaragdovém městě. Ale odešla, tak co teď může dělat? *Bylo by to snadné, kdybych nemusela myslet na Nikki,* řekla si Ellie. Pomalu potřásala hlavou a nakonec se neubránila slzám.

„No tak, jak vypadám?“ zeptala se Katie a udělala před Franzem piruetu.

„Překrásně, fantasticky,“ odvětil. „Lip, než jsem tě kdy viděl vypadat.“

Měla na sobě jednoduché černé šaty ušité na zakázku, aby jí padly na vyzáblé tělo. Šaty měly po obou stranách výrazný bílý pruh. Vpředu byl hluboký výstřih, který zdůrazňoval zlatý náhrdelník s diamanty, ale nebyl tak hluboký, aby to mohlo být považováno za nevhodné.

Katie mrkla na hodinky. „Dobrá,“ řekla. „Pro jednou jsem připravena včas.“ Přešla ke stolu a zapálila si cigaretu.

Franz měl na sobě čerstvě vyžehlenou uniformu a perfektně vyleštěné boty. „Potom si myslím, že máme čas na malé překvapení,“ pravil a následoval Katie k pohovce. Podal jí malou sametovou krabičku.

„Co je to?“ zeptala se Katie.

„Otevři ji,“ vyzval ji Franz.

Uvnitř byl prsten s diamantem. „Katie,“ začal Franz neohrabaně, „vezmeš si mne?“

Katie pohlédla na Franze a pak se dívala jinam. Pomalu potáhla z cigarety a vypouštěla kouř vzhůru. „Lichotí mi to, Franzi,“ řekla, vstala a políbila ho na tvář, „opravdu, ale to by se prostě nepovedlo.“ Zavřela krabičku a vrátila mu prsten.

„Proč ne?“ zeptal se Franz. „Nemáš mě ráda?“

„Ano, mám… Aspoň myslím… Pokud vůbec jsem schopna takového citu. Ale Franzi, už jsme o tom několikrát mluvili. Já prostě nejsem ten typ ženy, kterou by sis měl vzít.“

„Proč to nemůžeš nechat rozhodnout mě, Katie?“ namítl Franz. „Jak víš, jaký ‚typ ženy‘ potřebuju?“

„Podívej se, Franzi,“ řekla Katie vzrušeně, „raději bych o tom teď nemluvila… Jak jsem řekla, doopravdy mi to zalichotilo. Ale jsem už nervózní z toho vyšetřování otce a ty přece víš, že dobře nesvedu poradit si s více průšvihy najednou…“

„Ty budeš mít vždycky nějaký důvod, abys o tom nechtěla mluvit," řekl zlostně Franz. „Jestli mě máš ráda, myslím, že si zasloužím podrobnější vysvětlení. A to teď hned."

Katie zablesklo v očích. „Vy chcete vysvětlení ihned, kapitáne Bauere? Dobrá, dám ti ho. Následuj mne, buď tak laskav." Katie ho vedla do své šatny. „Teď tady stůj, Franzi, a velice pozorně se dívej."

Katie sáhla do své toaletky. Vytáhla injekční stříkačku a kousek černé hadičky. Dala pravou nohu na taburet a zvedla si šaty nad modřiny na stehně. Franz instinktivně odvrátil hlavu.

„Ne," řekla Katie, natáhla ruku a otočila mu hlavu zpět, aby se na ni díval. „Nesmíš se dívat jinam, Franzi… Musíš mě vidět takovou, jaká jsem."

Shrnula si dolů punčochové kalhoty a uvázala hadičku. Vzhlédla, aby se přesvědčila, že Franz se pořád dívá. V očích se jí zračila bolest. „Nevidíš, Franzi? Nemůžu si tě vzít, protože jsem už vdaná… za tuhle kouzelnou drogu, která mě nikdy nezklame. Nechápeš? Neexistuje možnost, že bys kdy mohl soupeřit s kokomo."

Katie ponořila injekční stříkačku do žíly a počkala několik sekund na nával. „Mohl bys být prima na pár týdnů, nebo i měsíců," Katie teď mluvila rychleji, „ale dříve nebo později bys nedostačoval. A já bych tě opět ve svém srdci nahradila starým spolehlivým kokomo."

Otřela si ubrouskem dvě kapky krve a injekční stříkačku odložila do dřezu. Franz vypadal silně zklamaný. „Hlavu vzhůru," řekla Katie a plácla ho lehce po tváři. „Neztratil jsi partnerku do postele. Budu pořád tady, pro všechny ty bláznivé věci, které si dokážeme spolu vymyslet…"

Franz se odvrátil a zasunul si sametovou krabičku do kapsy uniformy. Katie přešla ke stolu a dala si poslední tah z cigarety, kterou nechala hořet v popelníku. „A teď, kapitáne Bauere, se musíme zúčastnit slyšení."

Výslech probíhal v tanečním sále v přízemí Nakamurova paláce. Bylo připraveno asi šedesát židlí, ve čtyřech řadách podél stěn, pro „speciální hosty". Sám Nakamura, oblečený do stejného japonského oděvu, v němž před dvěma dny vystupoval v televizi, seděl ve velkém gobelínovém křesle na jednom konci místnosti. Vedle sebe měl dva tělesné strážce, také v oděvu samurajů. Taneční sál byl celý vy-

zdoben v japonském stylu ze šestnáctého století, podtrhoval tak obraz všemocného šóguna Nového Edenu, který se Nakamura o sobě snažil vytvořit.

Richarda a Archieho, kterým řekli o výslechu teprve čtyři hodiny předtím, než opustili suterén, přivedli dovnitř tři policisté a dali jim pokyn, aby si sedli na polštářky na podlahu dvacet metrů před Nakamurou. Katie si všimla, že její otec vypadá unaveně a velice staře. Odolala nutkání vyběhnout a oslovit ho.

Úředník oznámil, že slyšení započalo, a připomněl všem divákům, že nesmí nic říkat ani nějak do dalšího průběhu zasahovat. Jakmile skončil, Nakamura povstal a pyšně sestoupil po dvou širokých stupních, které spojovaly jeho křeslo s vyvýšeným pódiem.

„Vláda Nového Edenu svolala toto slyšení," řekl stroze a přecházel sem a tam, „aby zjistila, jestli je představitel mimozemského nepřítele připraven jménem svého druhu přijmout bezpodmínečnou kapitulaci, kterou požadujeme jako nutnou podmínku k zastavení nepřátelských akcí mezi námi. Jestliže bývalý občan Wakefield, který je schopen komunikovat s mimozemšťanem, dokázal přesvědčit nepřítele o moudrosti přijetí našich požadavků, včetně odevzdání všech zbraní a přípravy na naši okupaci a kontrolu všech nepřátelských území, pak jsme připraveni být milostiví. Jako odměnu za jeho služby při ukončení tohoto hrozného konfliktu bychom byli ochotni změnit trest smrti pro pana Wakefielda na doživotní vězení.

Jestliže se však," Nakamura nyní zvýšil hlas, „tento usvědčený zrádce a jeho mimozemský společník vzdali našim vítězným vojskům jako součást nějaké zrádné lsti, aby podminovali naši společnou vůli potrestat mimozemšťany za jejich agresivní útoky proti nám, pak použijeme tyto dva jako odstrašující případ, abychom poslali nepříteli jednoznačný vzkaz. Chceme, aby vůdci nepřátel věděli, že občané Nového Edenu se neochvějně postaví jejich expanzivním cílům."

Až do tohoto okamžiku Nakamura oslovoval všechny posluchače. Nyní se obrátil ke dvěma vězňům izolovaným uprostřed tanečního sálu. „Pane Wakefielde, má mimozemšťan vedle vás pověření mluvit za svůj druh?" zeptal se.

Richard povstal a odpověděl: „Podle mého nejlepšího vědomí ano."

„A je tedy mimozemšťan připraven schválit dokument bezpodmínečné kapitulace, který vám byl předložen?“

„Dostali jsme dokument před několika hodinami a neměli jsme ještě čas promluvit si o jeho celém obsahu. Vysvětlil jsem Archiemu nejdůležitější části, ale ještě nevím…“

„Vykrucují se,“ zahřměl Nakamura, obrátil se k divákům a mával kusem papíru. „Tento jediný list obsahuje všechny podmínky kapitulace.“ Obrátil se opět tváří k Richardovi a Archiemu a pokračoval: „Otázka vyžaduje jenom prostou odpověď. Je to ano, nebo ne?“

Barevné pruhy se valily Archiemu kolem hlavy a mezi diváky to zašumělo. Richard pozoroval Archieho, zašeptal mu otázku a pak překládal Archieho odpověď. Díval se na Nakamuru. „Oktopavouk chce vědět, co se přesně stane, jestliže bude dokument schválen. Jaké události pak nastanou a v jakém pořadí – nic z toho není v dohodě uvedeno.“

Nakamura se krátce odmlčel. „Za prvé, všichni nepřátelští vojáci musí vyjít i se zbraněmi a vzdát se našim vojskům na jihu. Za druhé, vláda mimozemšťanů nám musí předat kompletní soupis všeho, co v jejich říši existuje. Za třetí, musí oznámit všem příslušníkům svého biologického druhu, že budeme okupovat jejich kolonii a že všichni mimozemšťané musí všemi způsoby spolupracovat s našimi vojáky a občany.“

Richard a Archie spolu opět krátce hovořili. „Co se stane se všemi oktopavouky a dalšími zvířaty, která podporují jejich společnost?“ zeptal se Richard.

„Bude jim dovoleno vést zase normální život, samozřejmě s jistými omezeními. Budou zavedeny naše zákony a přijdou tam naši občané jako výkonná vláda okupovaného území.“

„A sepíšete potom opravu nebo dodatek k této kapitulační listině, kde bude zaručena bezpečnost a životy oktopavouků a také ostatních zvířat, za předpokladu, že nebudou porušovat zákony vyhlášené na okupovaném území?“

Nakamura přivřel oči. „Kromě těch jednotlivců z mimozemšťanů, kteří zodpovídají za agresivní válku, kterou proti nám rozpoutali, já osobně zaručím bezpečnost těch oktopavouků, kteří dodrží zákony

okupační vlády. Ale to jsou maličkosti. Není třeba, aby byly zapsány do kapitulační listiny.“

Tentokrát Richard a Archie spolu dlouho diskutovali. Z boku místnosti Katie pozorně sledovala otcovu tvář. Zpočátku si myslela, že s oktopavoukem nesouhlasí, avšak později se zdálo, že Richard je zaražený, téměř rezignoval. Vypadalo to, že otec si něco opakuje.

Dlouhá přestávka v jednání Nakamuru rozčilovala. Vybraní hosté si začali mezi sebou šeptat. Nakonec Nakamura opět promluvil. „Dobrá,“ řekl. „Měli jste dost času. Jaká je vaše odpověď?“

Archiemu kolem hlavy ještě kroužily barevné kruhy. Nakonec ustaly a Richard udělal krok k Nakamurovi. Než promluvil, chviličku váhal.

„Oktopavouci chtějí mír,“ řekl pomalu, „a rádi by našli cestu, jak ukončit tento konflikt. Kdyby nebyli druhem s vysoce vyvinutou morálkou, mohli by souhlasit s podpisem této kapitulační listiny jen proto, aby získali čas. Ale oktopavouci takoví nejsou. Můj mimozemský přítel, který se jmenuje Archie, neuzavře za svůj druh smlouvu, dokud si nebude jistý, že pakt je pro jejich kolonii spravedlivý, a že ho jeho druhové oktopavouci dodrží.“

Richard se odmlčel. „Nepotřebujeme projev,“ řekl netrpělivě Nakamura, „jen odpovězte na otázku.“

„Oktopavouci,“ pokračoval Richard hlasitěji, „vyslali Archieho a mě, abychom vyjednali čestný mír, nikoliv bezpodmínečnou kapitulaci. Jestliže Nový Eden není ochoten vyjednávat a dospět k dohodě, která respektuje celistvost říše oktopavouků, potom nemají na vybranou. Prosím,“ Richard teď křičel a rozhlížel se po hostech na obou stranách místnosti, „pochopte, že nemůžete zvítězit, když oktopavouci začnou doopravdy bojovat. Doposud se vůbec nepostavili na odpor. Musíte přesvědčit své vůdce, aby zahájili oboustranné rozhovory!“

„Chopte se vězňů,“ nařídil Nakamura.

„…nebo všichni zahynete. Oktopavouci jsou mnohem vyvinutější, než jsme my. Věřte mi. Já to vím. Žil jsem s nimi víc než…“

Jeden policista udeřil Richarda zezadu do hlavy, až upadl na podlahu a krvácel. Katie vyskočila, ale Franz ji oběma rukama zadržel. Richard se držel za hlavu, když je s Archiem vyváděli z místnosti.

Richard a Archie byli v malé vězeňské cele na policejní stanici v Hakone, nedaleko Nakamurova paláce. „Je tvá hlava celá?“ zeptal se Archie v barvách.

„Myslím, že ano,“ odpověděl Richard. „I když je ještě napuchlá.“

„Teď nás zabijí, že ano?“ zeptal se Archie.

„Pravděpodobně,“ přisvědčil zachmuřeně Richard.

„Díky za snahu,“ řekl po krátké odmlce Archie.

Richard pokrčil rameny. „K ničemu to nevedlo… Rozhodně jsi to ty, komu by se mělo poděkovat. Kdyby ses dobrovolně nepřihlásil, byl bys pořád v bezpečí ve Smaragdovém městě.“

Richard přešel k umyvadlu v koutě cely, aby si namočil hadr, který si držel na zraněné hlavě. „Neříkal jsi mi, že většina lidí věří na posmrtný život?“ ptal se Archie, když se k němu Richard vrátil.

„Ano,“ přisvědčil Richard. „Někteří lidé věří na reinkarnaci, že budou opět žít – jako lidé, nebo dokonce jako jiná zvířata. Mnoho dalších věří, že když prožijí dobrý život, čeká je odměna, věčný život v nádherném pokojném místě nazývaném Nebe nebo Ráj…“

„A ty, Richarde,“ přerušil ho svými barvami Archie, „v co ty osobně věříš?“

Richard se usmál a několik sekund přemýšlel, než odpověděl. „Já jsem vždy věřil, že cokoliv v nás je jedinečné a definuje naši jedinečnou individuální osobnost, to v okamžiku smrti mizí. No, jistě, naše chemické složky mohou být znovu použity v jiných živých tvorech, ale neexistuje žádná opravdová kontinuita, která by se dala vyjádřit pomocí toho, čemu lidé říkají duše…“

Zasmál se. „Avšak právě teď, když mi má logická mysl říká, že už mi nezůstává ze života moc času, prosí mě můj vnitřní hlas, abych přijal některou z těch pohádek o životě po smrti… Bylo by to snadné, připouštím… Ale taková převratná změna na poslední chvíli by nebyla v souhlase s tím, jak jsem žil celé ty roky…“

Richard pomalu přešel ke dveřím cely. Položil ruce na mříže a chviličku mlčky zíral do chodby. „A co si myslí oktopavouci, že se stane po smrti?“ zeptal se tiše, když se otočil, aby stál tváří ke svému spoluvězni.

„Předchůdci nás učili, že každý život je konečný interval omezený svým začátkem a koncem. Každý živý tvor, i když je zázrakem, není natolik důležitý v celkovém schématu věcí. Na čem záleží, říkali

Předchůdci, je kontinuita a obnovování. Podle jejich názoru je každý z nás nesmrtelný, ne kvůli něčemu spojenému s daným individuálním životem na věky, nýbrž proto, že každý život se stává důležitým článkem, buď kulturně, nebo geneticky, nebo obojím způsobem, v nikdy nekončícím řetězu života. Když nás Předchůdci vyšlechtili z nevědomosti, naučili nás také nebát se smrti, ale jít uvědoměle na podporu obnovení, které bude následovat.“

„Takže ty nepociťuješ lítost ani strach, když se blíží tvá smrt?“

„V ideálním případě,“ odvětil Archie. „To je v naší společnosti akceptovaný způsob přijímání smrti… Je to však daleko snadnější, když je jedinec v době terminace obklopen přáteli a dalšími, kteří představují obnovení, jež jeho smrt umožní.“

Richard došel k Archiemu a objal ho. „Ty a já máme jen sebe, můj příteli,“ prohlásil. „A vědomí, že jsme se společně pokusili zamezit válce, která pravděpodobně skončí zabitím tisíců živých tvorů. Nemůže být mnoho důvodů…“

Zarazil se, když zaslechl, jak se otevírají dveře do bloku cel. Místní policejní kapitán se svými dvěma muži ustoupil stranou, když chodbou k cele přicházeli čtyři bioti, dvě Garcii a dva Lincolnové, všichni v rukavicích. Žádný z biotů nepromluvil. Jedna Garcia otevřela dveře cely a všichni čtyři bioti se vecpali dovnitř k Richardovi a Archiemu. Okamžik poté zhasla světla. Několik sekund se ozýval zvuk šarvátky, Richard vykřikl a o mříže udeřilo tělo. Pak se rozhostilo ticho.

„Franzi,“ řekla Katie, když otvírali dveře policejní stanice, „neboj se použít svého postavení. On je jenom místní kapitán. Neodváží se ti říct, že nemůžeš navštívit vězně.“

Vešli dovnitř několik sekund nato, co dva policisté zavřeli za bioty dveře do bloku cel. „Kapitáne Mijazawo,“ pronesl Franz svým nejoficiálnějším hlasem, „já jsem kapitán Franz Bauer, z Hlavní správy… Přišel jsem navštívit vězně.“

„Mám přísné rozkazy z nejvyšších míst, kapitáne Bauere,“ odvětil policista, „abych do bloku cel nikoho nepustil.“

Místnost se náhle ponořila do tmy. „Co se děje?“ zvolal Franz.

„Musely vyletět pojistky,“ odpověděl kapitán Mijazawa. „Westermarku, zajdi ven a překontroluj jističe.“

Franz s Katie uslyšeli výkřik. Po chvíli, která se zdála nekonečnou, zaslechli otvírání dveří bloku cel a zvuk kroků. Když se světla opět rozsvítila, dveřmi stanice mizeli tři bioti.

Katie se rozběhla ke dveřím. „Podívej se, Franzi," křičela. „Krev, mají na šatech krev!" Otočila se, šílená strachem. „Musím vidět otce."

Katie předběhla v chodbě policisty. „Ach, Bože," vyjekla, když se přiblížila k cele a spatřila otce ležet na zemi u mříží. Všude tekla spousta krve. „Je mrtvý, Franzi," kvílela Katie. „Táta je mrtvý!"

8

Nicole už sledovala videozáznam dvakrát. Navzdory napuchlým očím a naprosté citové vyčerpanosti žádala, jestli jej může vidět ještě jednou. Doktorka Modrá jí podala sklenici vody. „Opravdu to chceš vidět?" tázal se oktopavouk.

Nicole přikývla. *Ještě jednou,* myslela si, *to přece není tolik. Chci si navždy vrýt do mysli každý obrázek, ať je jakkoliv hrozný.*

„Začni, prosím, u slyšení," žádala Nicole. „Normální rychlost, dokud bioti nevejdou do bloku cel. Potom zpomal na jednu osminu."

Richard nikdy nechtěl být hrdinou, přemýšlela Nicole, když se na videu přehrávala scéna ze slyšení. To nebyl jeho styl. Šel s Archiem jenom proto, abych nemusela jít já. Trhla sebou a zavřela oči, když stráž udeřila Richarda, a ten upadl na podlahu. *Plán byl od začátku beznadějný,* řekla si, když policisté Nového Edenu vedli Richarda a Archieho z Nakamurova paláce. *Všichni oktopavouci to věděli. Já jsem to věděla. Proč jsem po své předtuše proti němu nevystoupila?*

Nicole požádala doktorku Modrou, aby projela záznam velkou rychlostí k posledním minutám. *Alespoň měli na konec jeden druhého,* myslela si, když Richard a Archie vedli svůj poslední rozhovor. A Archie se ho snažil chránit… Na obrazovce se objevili čtyři bioti a promítání se zpomalilo. Nicole viděla Richardovi v očích, jak se překvapení změnilo ve strach, když bioti vešli do cely.

Když zhasla světla, kvalita obrazu se změnila. Infračervená zobrazení získaná kvadroidy připomínala více fotografické negativy,

zdůrazňovala v každém snímku teplotní hladiny. Bioti vypadali strašidelně. Na infračervených snímcích jim vystupovaly oči z hlavy.

V okamžiku, kdy se v cele zatmělo, uchopila jedna Garcia Richarda za krk. Tři ostatní si sundali rukavice a odhalili ostré špičaté prsty a dlaně s nožovitými hranami. Čtyři mocná Archieho chapadla se obalila kolem Garcii, která se snažila zardousit Richarda. Zatímco její tělo praskalo na kousky a zhroutilo se na podlahu cely, další tři bioti zuřivě útočili na Archieho. Richard se snažil v boji pomáhat. Lincoln zasáhl silným úderem malíkovou hranou Archieho do krku a téměř mu usekl hlavu. Richard zaječel, když na něj vystříkla Archieho vnitřní tělesná tekutina. S Archiem vyřazeným z boje, zbývající bioti zlikvidovali Richarda, probodali mu tělo svými prsty. Richard upadl na mříže a sesul se na podlahu. Jeho i Archieho krev, které měly v infračerveném zobrazení odlišné barvy, vytékaly společně a vytvářely na podlaze cely louži.

Videozáznam pokračoval, Nicole však už nic neviděla. Nyní poprvé pochopila, že její muž Richard, jediný opravdový blízký přítel, kterého kdy v dospělosti měla, je skutečně mrtev. Na obrazovce odváděl Franz vzlykající Katie chodbou a pak monitor pohasl. Nicole se nehýbala. Seděla úplně klidně a zírala před sebe do míst, kde ještě před okamžikem viděla obraz. V očích neměla slzy, tělo se jí netřáslo, zdálo se, že se zcela ovládá. A přece se nedokázala ani hnout.

Místnost zaplavilo tlumené světlo. Doktorka Modrá stále seděla vedle ní. „Myslím," řekla Nicole pomalu, překvapená, že její hlas zní tak vzdáleně, „že jsem si při prvních dvou sledováních neuvědomila… Chci říct, musela jsem být v šoku… Možná ještě pořád jsem…" Nedokázala pokračovat. Měla potíže s dýcháním.

„Potřebuješ se napít a odpočinout si," pravila doktorka Modrá.

Richard byl zabit. Richard je mrtev. „Ano, prosím," slabě hlesla Nicole. *Richard odešel navždy. Zůstala jsem sama.* Doktorka Modrá držela sklenici s vodou Nicole u rtů, ale ta se nedokázala napít. *Richard byl zabit.* Obklopila ji temnota.

Někdo ji držel za ruku. Byla to teplá příjemná ruka a něžně hladila její. Otevřela oči.

„Ahoj, mami," řekl tiše Patrick. „Cítíš se trochu líp?"

Nicole zase zavřela oči. *Kde to jsem?* uvažovala. Pak si vzpomněla. *Richard je mrtev. Musela jsem omdlít.*

„Hm," zabručela.

„Nechtěla by ses napít vody?" zeptal se Patrick.

„Ano, prosím," zašeptala. Hlas jí zněl cize.

Nicole se pokusila posadit a napít se. Nesvedla to.

„Nepřemáhej se," řekl Patrick. „Není žádný spěch."

Mysl jí začala pracovat. *Musím jim to říct,* pomyslela si. *Richard a Archie jsou mrtví. Přiletí helikoptéry. Musíme být velice opatrní a musíme chránit děti.* „Richard," podařilo se jí vyslovit.

„Víme to, mami," odvětil Patrick.

Jak to vědí? přemýšlela Nicole. *Zůstala jsem zde jediná, kdo dokáže číst barvy…*

„Oktopavouci si dali velkou práci, aby všechno napsali. Nebyla to perfektní angličtina, ale určitě jsme pochopili, co nám sdělovali. Řekli nám taky o válce."

Dobře, pomyslela si Nicole. *Oni vědí. Mohu spát.* Odněkud z hlavy jí stále znělo ozvěnou: *Richard je mrtev.*

„Čas od času je slyšet bomby, ale pokud můžu říct, žádná z nich nedopadla na kopuli." Byl to Maxův hlas, „Možná ještě nezjistili, kde je město."

„Zvenku bude úplně tmavé," řekl Patrick. „Zesílili baldachýn a na ulicích nesvítí světla."

„Bomby musí dopadat na Alternativní zónu. Její existenci nedokážou oktopavouci nijak skrýt," poznamenal Max.

„Co oktopavouci dělají?" ptal se Patrick. „Víme aspoň, jestli zahájili protiútok?"

„Jistě nevíme nic," odvětil Max, „ale nemůžu uvěřit, že ještě pořád vyčkávají a nic nepodnikají."

Nicole zaslechla tiché kroky v chodbě. „Chlapci doopravdy trpí silnou ponorkovou nemocí," prohlásila Nai. „Myslíš si, že by bylo v pořádku, kdybych je nechala hrát si venku? Světlice oznámila konec poplachu už před půl hodinou."

„Nevidím důvod, proč ne," odpověděl Patrick. „Ale řekni jim, ať se vrátí, když uvidí světlici nebo uslyší bomby."

„Zůstanu venku s nimi," prohlásila Nai.

„Co dělá moje žena?" ptal se Max.

„Čte si s Benjym," odpověděla Nai. „Marius spí."

„Nemohla bys jí říct, aby přišla na chvilku sem?"

Nicole se přetočila na druhý bok. Přemýšlela o tom, že se zkusí posadit, cítila však příliš velkou únavu. Začala snít, vzpomínala na své dětství. *Co je potřeba, abych se stala princeznou?* ptala se malá Nicole otce. *Buď mít otce krále, nebo manžela prince,* odpověděl. Usmál se a políbil ji. *Pak už jsem princezna,* řekla mu. *Protože ty jsi pro mne král…*

„Jak je Nicole?“ ptala se Eponine.

„Ráno se zase hýbala,“ odvětil Patrick. „Vzkaz od doktorky Modré říká, že dnes večer nebo zítra ráno by mohla být schopná posadit se. Říká také, že ověřili, že infarkt nebyl silný, srdce není trvale poškozeno a dobře reaguje na léčbu.“

„Můžu ji teď vidět?“ zeptal se Benjy.

„Ne, Benjy, ještě ne,“ ozval se Eponinin hlas, „ještě pořád odpočívá.“

„Oktopavouci byli doopravdy báječní, že?“ řekl Patrick. „Dokonce i uprostřed války si udělali čas, aby nám napsali takový obšírný vzkaz.“

„Dokázali dokonce přesvědčit i mě,“ ozval se Max. „A to jsem nikdy nepovažoval za možné.“

Takže jsem měla infarkt, myslela si Nicole. *Nezhroutila jsem se jen proto, že Richard…* Nedokázala napoprvé dokončit myšlenku, *…proto, že navždy odešel.*

Dostala se do oblasti soumraku mezi bděním a spánkem, když zaslechla známý hlas. *Jsi to ty, Richarde?* ptala se vzrušeně. *Ano, Nicole,* odpověděl. *Kde jsi? Chci tě vidět,* řekla a jeho tvář se objevila v oblaku uprostřed její snové obrazovky. *Vypadáš výborně,* řekla, *jsi v pořádku? Ano,* odpověděl Richard, *ale musím ti něco říct.*

Co mi chceš říct, miláčku? zeptala se Nicole. *Musíš pokračovat beze mne,* řekl, *musíš být příkladem pro ostatní.* Jeho tvář se začala měnit, jak se měnily tvary oblaku. *Samozřejmě,* řekla Nicole, *kam však jdeš ty?* Už ho neviděla. *Sbohem,* ozval se jeho hlas. *Sbohem, Richarde.*

Když se opět probudila, měla jasnou mysl. Posadila se na posteli a rozhlédla se kolem sebe. Byla tma, ale poznala, že je ve svém pokoji ve Smaragdovém městě.

Neslyšela žádné zvuky. Předpokládala, že je noc. Odstrčila přikrývky a přehodila nohy přes okraj postele. Zatím je to dobré, mysle-

la si. Vysoukala se z lůžka a velice pomalu se postavila. Nohy jí podklesávaly.

Vedle na stolku stála sklenice džusu. Nicole udělala dva opatrné kroky, pravou rukou se přitom přidržovala postele, a vzala si sklenici. Džus byl výborný. Spokojena sama se sebou, vydala se ke skříni, aby si našla šaty. Po pár krocích se jí však začala točit hlava a zamířila zpátky k posteli.

„Mami," uslyšela Patricka, „jsi to ty?" Zahlédla ve dveřích siluetu.

„Ano, Patricku," odpověděla.

„Tak proč si nerozsvítíme?" Zaťukal na stěnu a doprostřed místnosti vlétla světluška. „Nebesa," zhrozil se, „proč jsi vstala?"

„Nemůžu zůstat v posteli navždycky," odvětila Nicole.

„Ale ze začátku se nesmíš přepínat," peskoval ji Patrick, přešel k ní a pomohl jí zpět na lůžko.

Chytila ho za rameno a spustila: „Poslouchej, synku. Nemám v úmyslu být invalidou. Nechci, aby se se mnou jako s invalidou zacházelo. Očekávám, že za pár dní, nanejvýš za pár týdnů budu zase jako dřív."

„Ano, mami," přisvědčil s úsměvem Patrick.

Doktorka Modrá byla jejím pokrokem nadšená. Po dalších čtyřech dnech Nicole došla, i když pomalu a s malou pomocí od Benjyho, celou cestu k zastávce a zpět do domu.

„Nepřetěžuj se," varovala ji doktorka Modrá během večerní prohlídky. „Vedeš si výborně, ale dělám si starost."

Když oktopavouk skončil a připravoval se k odchodu z pokoje, vešel Max a oznámil, že u hlavních dveří čekají další dva oktopavouci. Doktorka Modrá odkvačila a za několik minut se vrátila s Hlavní Optimalizátorkou a jedním členem jejího sboru pomocníků.

Hlavní Optimalizátorka se nejdříve omluvila, že přicházejí bez ohlášení, i za to, že nepočkali, až se Nicole úplně uzdraví. „Avšak," řekla potom představitelka oktopavouků, „nacházíme se nyní ve stavu ohrožení a máme pocit, že s vámi musíme komunikovat okamžitě."

Nicole cítila, jak se jí zrychluje pulz, a snažila se uklidnit. „Co se stalo?" zeptala se.

„Pravděpodobně jste si všimli, že v několika posledních dnech bombardování ustalo," řekla Hlavní Optimalizátorka. „Lidé dočasně přerušili vrtulníkové útoky a vyhodnocují naše ultimátum… K dokreslení svých technických schopností jsme do zprávy zahrnuli podrobný časový přehled – nillet po nilletu – všeho, co Nakamura a Macmillan dělali ve dvou pracovních dnech minulého týdne.

Vůdci lidí byli úplně ohromení. Měli podezření, že jsme nějak podplatili někoho z vysokých vládních úředníků a že teď známe všechny jejich plány. Macmillan doporučil, aby přijali naši nabídku na příměří a stáhli se z našeho území. Nakamura se rozzuřil. Vykázal Macmillana ze své blízkosti a provedl reorganizaci svého vojenského velení. Soukromě přiznal svému policejnímu veliteli, že jakýkoliv ústup by zcela zničil jeho postavení v kolonii.

Předevčírem kdosi Nakamurovi naznačil, že vaše dcera Ellie by snad mohla vědět něco o tom, jak jsme získali informace. Vzali ji do paláce a Nakamura ji osobně vyslýchal. Ellie byla zprvu ochotná mírně spolupracovat a potvrdila, že v jistých oblastech jsme pokročilejší než lidé. Řekla také, že jsme určitě schopni získat o událostech v Novém Edenu bez používání špionů nebo jiných obvyklých způsobů získávání zpráv.

Protože byla tak přímočará, Nakamura se utvrdil, že Ellie ví více, než říká. Kladl jí mnoho hodin otázky týkající se mnoha okruhů, včetně našich vojenských schopností a geografie naší říše. Ellie se šikovně vyhnula tomu, aby prozradila důležité informace – nikdy se například nezmínila o Smaragdovém městě – a neustále odpovídala, že nikdy nespatřila žádné zbraně, dokonce ani vojáky. Nakamura jí nevěřil. Nakonec ji nechal uvěznit a zbít. Od té doby Ellie vzdorovitě mlčí, přestože s ní nadále hrubě zacházejí."

Hlavní Optimalizátorka se odmlčela. Nicole během jejího popisu špatného zacházení s Ellie znatelně pobledla. Velitelka oktopavouků se obrátila na doktorku Modrou. „Mám pokračovat?" zeptala se.

Max a Patrick stáli mezi dveřmi. Nemohli samozřejmě rozumět, co Hlavní Optimalizátorka říká, viděli však sinalost na Nicolině tváři. Patrick vešel do pokoje a řekl: „Má matka byla hodně nemocná…"

Nicole Patricka gestem zarazila a pravila: „To je v pořádku." Zhluboka se nadechla. „Pokračujte, prosím."

„Nakamura," pokračovala Hlavní Optimalizátorka, „nyní přesvědčil sám sebe i své nejvyšší důstojníky, že naše hrozba je bluf. Je přesvědčen, že i když máme v některých oblastech velmi pokročilou techniku, nedostává se nám vojenských schopností. Na poslední schůzi svého štábu před několika terty, odsouhlasil plán přinutit nás dalším bombardováním ke kapitulaci použitím veškeré dostupné palebné síly. K prvnímu mohutnému náletu dojde ráno.

Došli jsme tudíž k závěru, že teď se už chtě nechtě musíme bránit. Kdybychom tak neučinili, ohrozili bychom přežití naší kolonie. Než jsme se vydali sem, dala jsem souhlas k provedení Válečného plánu číslo 41, jedné z našich odezev střední síly. Plán nepovede k vyhlazení kolonistů v Novém Edenu, měl by však být dost zničující, aby přivodil rychlé ukončení války. Naši analytikové odhadují, že zemře dvacet až třicet procent lidí…"

Hlavní Optimalizátorka se zarazila, když spatřila bolestný výraz na Nicolině tváři. Nicole požádala o něco k pití. „Můžeme se dozvědět více podrobností o vašem útoku?" zeptala se pomalu Nicole, když dopila sklenici vody.

„Vybrali jsme mikrobiologický prostředek, chemicky hodně podobný enzymu, který u vašeho živočišného druhu narušuje reprodukci buněk. Mladí a zdraví lidé mladší čtyřiceti let mají dostatečně silné přirozené obranné mechanizmy, aby dokázali útok mikrobů vydržet. Starší nebo nemocní lidé rychle podlehnou. Jejich buňky se nebudou správné dělit a jejich těla prostě přestanou pracovat… Použili jsme krev, kůži a jiné buňky odebrané od vás všech ve Smaragdovém městě, abychom potvrdili své teoretické předpovědi. Jsme si však jisti, že mladým to neublíží."

„Náš druh považuje biologické vedení války za nemorální," řekla Nicole po krátké pauze.

„Jsme si vědomi," reagovala Hlavní Optimalizátorka, „že ve vašem systému hodnot jsou jisté typy vedení války přijatelnější než ostatní. Pro nás jsou všechny války nepřijatelné. Bojujeme pouze tehdy, jestliže nezbytně musíme. Nedokážeme si představit, že pro mrtvé je nějaký rozdíl v tom, jestli jsou zabiti puškou, bombou, jadernou zbraní nebo biologickým prostředkem… Kromě toho, musíme se bránit těmi zbraněmi, které máme k dispozici."

Nastala dlouhá odmlka. Nicole vzdychla a zavrtěla hlavou. „Myslím," řekla nakonec, „že bych měla být vděčná, že jste nám

řekla, co se děje v této hloupé válce, i když představa tak mnoha mrtvých je velice bolestná. Byla bych ráda, kdyby bylo možné dojít k nějakému jinému výsledku…“

Tři oktopavouci se chystali odejít. Max a Patrick se začali Nicole vyptávat, ještě než návštěvníci odešli z domu. „Počkejte,“ řekla unaveně Nicole. „Nejdříve sem zavolejte ostatní. Chci vysvětlovat, co mi oktopavouci řekli, pouze jednou.“

Nicole nemohla usnout. Ač se snažila sebevíce, nedokázala přestat myslet na lidi, kteří v Novém Edenu zemřou. Tváře, většinou starší tváře, tváře lidí, které Nicole znala a s nimiž v době své aktivní činnosti v kolonii pracovala, se jí vynořovaly v mysli a opět mizely.

A co se stane s Katie a Ellie? uvažovala. *Co když se oktopavouci mýlí?* Představila si Ellie, jak ji naposled viděla v jejím domě s manželem a s dcerou. Vzpomněla si na dohadování mezi Ellie a Robertem, jichž byla svědkem. Jeho unavené, opotřebované vzezření jí zůstalo zafixováno v mysli. *A Robert*, pomyslela si, *ach, můj Bože. Ten je starší a vůbec se nešetří.*

Nicole se převalovala v posteli, zoufalá ze své neschopnosti něco podniknout. Nakonec se rozhodla, že se potmě posadí. *Ráda bych věděla, není-li už příliš pozdě,* říkala si. Opět pomyslela na Roberta. *Nesouhlasím s ním. Nejsem si dokonce ani jista, že je dobrým mužem pro Ellie. Je však pořád otec Nikki.*

V mysli se jí začal rodit plán. Nicole opatrně vyklouzla z postele a přešla k šatníku. Vzala si něco na sebe. *Možná už nebudu schopna pomoci,* myslela si, *budu však alespoň vědět, že jsem se o to pokusila.*

Nicole si vedla obzvláště opatrně v hale. Nechtěla vzbudit Patricka nebo Nai, kteří od jejího infarktu spali v pokoji, kde předtím žila Ellie. Ti by mě přinutili vrátit se do postele.

Venku ve Smaragdovém městě byla téměř stejná tma jako v domě. Nicole se zastavila u vchodu, čekala, až se její oči přizpůsobí natolik, aby zahlédla sousední dům. Nakonec rozeznala jakési stíny. Sestoupila ze zápraží doprava.

Postupovala pomalu. Udělala šest kroků, pak se zastavila a rozhlížela. Trvalo jí několik minut, než došla do atria domu doktorky Modré.

Teď, budu-li mít štěstí, pomyslela si Nicole, když se upamatovala, *bude spát v druhém pokoji vlevo*. Když vešla do části domu, kde se nacházely ložnice, zaklepala lehce na stěnu. Světluška kalně ozářila dva oktopavouky ležící těsně při sobě. Doktorka Modrá a Jamie spali přitisknuti těly k sobě a s chapadly spletitě překříženými. Nicole přešla k doktorce Modré a dotkla sejí temene hlavy. Nevyvolalo to žádnou odezvu. Podruhé poklepala trošku silněji a materiál čočky se začal pohybovat.

„Co tady děláš?“ zeptala se doktorka Modrá v barvách chviličku nato.

„Potřebuji tvou pomoc,“ odpověděla Nicole. „Je to důležité.“

Oktopavouk se hýbal velice pomalu, snažil se vyvléknout svá chapadla a neprobudit Jamie. Nebyl úspěšný. Mladší oktopavouk také procitl. Doktorka Modrá mu poručila, ať zase spí, a odšourala se s Nicole do atria.

„Měla bys být v posteli.“

„Já vím,“ odvětila Nicole. „Tahle věc však nesnese odklad. Potřebuju mluvit s Hlavní Optimalizátorkou a byla bych ráda, kdybys šla se mnou.“

„V tuto noční dobu?“

„Nevím, kolik nám zbývá času,“ vysvětlovala Nicole. „Musím mluvit s Hlavní Optimalizátorkou, než ty biologické prostředky začnou zabíjet lidi v Novém Edenu… Dělám si starosti o Katie a také o celou rodinu Ellie…“

„Nikki a Ellie se nic nestane. Katie by také měla být dost mladá, pokud jsem pochopila.“

„Ale její tělo je značně oslabeno drogami,“ přerušila Nicole barvy. „Bude se pravděpodobně chovat, jako kdyby bylo staré… A Robert je úplně vyčerpaný z neustálé práce…“

„Nejsem si jista, rozumím-li tomu, co mi říkáš,“ pravila doktorka Modrá. „Proč chceš vidět Hlavní Optimalizálorku?“

„Abych požádala o zvláštní zacházení s Katie a s Robertem, samozřejmě za předpokladu, že Nikki a Ellie nejsou v nebezpečí… Musí existovat nějaký způsob, aby s vašimi biologickými kouzly mohli být vyjmuti a ušetřeni. Proto chci, abys šla se mnou. Abys podpořila mou žádost.“

Oktopavouk několik sekund mlčel. „Dobrá, Nicole," řekl nakonec, „půjdu s tebou. Přestože si myslím, že bys měla odpočívat v posteli. A pochybuju, že se dá něco udělat."

„Děkuju ti mnohokrát," řekla Nicole, na okamžik se zapomněla a objala doktorku Modrou kolem krku.

„Musíš mi slíbit jednu věc," pravila doktorka Modrá, když společně vycházely z hlavních dveří. „Nesmíš se dnes v noci přemáhat. Řekni mi, když pocítíš slabost."

„Budu se o tebe dokonce i opírat, když půjdeme," slíbila s úsměvem Nicole.

Vyšly pomalu na ulici, tvořily nerovný pár. Doktorka Modrá celou cestu dvěma chapadly Nicole podpírala. Přesto si denní aktivita a emoce vybraly na Nicolině malé zásobě energie svou daň. Než dorazily k zastávce, cítila únavu.

Zastavila se, aby si odpočinula. Vzdálené zvuky, které slyšela, jichž si však až dosud nevšímala, se staly výraznějšími. „Bomby," řekla Nicole doktorce Modré. „Spousta bomb."

„Oznámili nám, abychom očekávali nálety helikoptér," řekl oktopavouk. „Divím se však, proč se neobjevily světlice."

Znenadání část kopulovitého baldachýnu nad jejich hlavami vybuchla do velké ohnivé koule. Okamžik nato zaslechla Nicole ohlušující zvuk. Pevně se držela doktorky Modré a zírala na peklo nad sebou. Myslela si, že v plamenech rozeznává zbytky helikoptéry. Hořící kousky kopule padaly z oblohy, některé dopadly ve vzdálenosti ne větší než kilometr.

Nicole nemohla popadnout dech. Doktorka Modrá poznala na její tváři vypětí. „Nesvedu to," vyrazila ze sebe Nicole. Držela se oktopavouka ze všech zbývajících sil. „Musíš jít za Hlavní Optimalizátorkou beze mne," řekla. „Jako má přítelkyně. Požádej ji, ne, popros ji, ať něco udělá pro Katie a pro Roberta… Řekni jí, že to bude projev osobní přízně… ke mně…."

„Udělám, co bude v mých silách," odvětila doktorka Modrá. „Ale nejdříve tě musím odvést zpět…"

„Mami," uslyšela za sebou Nicole křičet Patricka. Utíkal ulicí k nim. Jakmile doběhl, doktorka Modrá nastoupila do dopravního prostředku. Nicole vzhlédla ke kopuli, právě když z oblohy padal list vrtule helikoptéry obalený hořícím olistěním, a sledovala, jak se roztříštil v dálce.

9

Katie upustila injekční stříkačku do dřezu a dívala se na sebe v zrcadle. „No," řekla nahlas, „je to o hodně lepší… Už se netřesu." Měla na sobě stejné šaty, které měla oblečené před týdnem při slyšení svého otce. Tehdy se také rozhodla, co udělá, a řekla to Franzovi.

Otočila se kolem dokola a kriticky sledovala svůj odraz v zrcadle. Co to mám za zduřeninu na předloktí? podivila se. Katie si jí dříve nepovšimla. Na pravé ruce, uprostřed mezi loktem a zápěstím, byla koule velká jako golfový míček. Třela ji. Zduřenina byla měkká, když ji stlačila, ale nebolela ani nesvědila, pokud se jí přímo nedotkla.

Katie pokrčila rameny a šla do obývacího pokoje. Papíry, které připravila, ležely na kávovém stolku. Zapálila si cigaretu a řadila listiny. Pak je vložila do velké obálky.

Telefon z Nakamurovy kanceláře se ozval dnes ráno. Sladký ženský hlas řekl Katie, že Nakamura ji může přijmout v pět odpoledne. Když položila telefon, Katie se stěží ovládla. Už se téměř vzdala naděje, že se k němu vůbec dostane. Před třemi dny, když zavolala, aby si smluvila přijetí za účelem „pohovořit si o společném obchodě", jí Nakamurova sekretářka sdělila, že Nakamura je velice zaneprázdněn válečným úsilím a že neplánuje schůzky týkající se něčeho jiného.

Katie opět překontrolovala hodinky. Bylo tři čtvrtě na pět. Chůze z jejího bytu do paláce zabere deset minut.

Čekání jí ničilo sebedůvěru. Bylo už šest hodin a Katie ještě ani nedovolili vstoupit do vnitřní svatyně, japonské části paláce, kde Nakamura pracoval a žil. Šla dvakrát na toaletu, pokaždé se při zpáteční cestě do čekárny vyptávala, jestli bude čekání trvat ještě dlouho. Děvče u stolu vedle dveří dvakrát odpovědělo rozpačitým gestem vyjadřujícím, že neví.

Katie bojovala sama se sebou. Kokomo přestávalo účinkovat a začínala mít pochybnosti. Zatímco u toalety kouřila, snažila se zahnat svou úzkost přemýšlením o Franzovi. Připomínala si poslední schůzku, kdy se milovali. Když odcházel, měl oči plné smutku. Má mě doopravdy rád, pomyslela si, svým osobitým způsobem…

Ve dveřích stálo japonské děvče. „Můžete jít dál," řeklo. Katie se vrátila do čekárny a vešla do hlavní části paláce. Zula si boty, dala je na poličku a šla po tatami jen v punčochách. Doprovod, policistka jménem Marge, ji pozdravila a požádala Katie, aby ji následovala. Katie držela obálku s papíry v ruce a šla za policistkou deset či patnáct metrů, až se po jejich pravici odsunula zástěna. „Jděte dovnitř, prosím," řekla Marge.

Další policistka, Orientálka, ale ne Japonka, čekala v místnosti. V pouzdře na boku měla zbraň. „Bezpečnostní opatření kolem Nakamury-san jsou v současnosti velmi přísná," vysvětlovala Marge. „Sundejte si, prosím, všechno oblečení a všechny klenoty."

„Všechno oblečení?" zeptala se Katie. „I kalhotky?"

„Všechno," řekla další žena.

Její oblečení úhledně složily a naskládaly do košíku označeného jejím jménem. Klenoty uložily do zvláštní schránky. Když byla Katie nahá, Marge ji zkontrolovala všude, včetně intimních míst. Dokonce jí prohlédla i ústa, držela jí jazyk stlačený téměř třicet sekund. Potom Katie dostala modré a bílé jukata a japonské trepky. „Teď můžete jít s Bangorn do poslední čekárny," řekla Marge.

Katie si vzala obálku a chtěla jít. Policistka z Orientu ji zastavila. „Všechno zůstane tady," prohlásila.

„Ale tohle je obchodní schůzka," protestovala Katie. „Co chci projednat s panem Nakamurou, je v této obálce."

Obě ženy otevřely obálku a vytáhly papíry. Držely každý list proti světlu a pak jej daly do jakéhosi kontrolního stroje. Nakonec vrátily papíry do obálky a žena jménem Bangorn pokynula Katie, aby ji následovala. Poslední čekárna se nacházela ve vzdálenosti dalších patnácti metrů. Katie se opět musela posadit a čekat. Cítila, že se začíná třást. *Jak jsem si kdy mohla myslet, že se to povede?* řekla si v duchu. *To jsem ale hloupá!*

Jak tam Katie seděla, začala zoufale toužit po kokomo. Nedokázala si vzpomenout, že by někdy po něčem tolik toužila. Ze strachu, že se rozpláče, požádala Bangorn, jestli ještě může zajít na toaletu. Policistka ji doprovodila. Katie si alespoň omyla obličej.

Když se vrátily, Nakamura už stál v čekárně. Katie si myslela, že jí srdce vyskočí z hrudi. *Tohle je ono*, řekl jí vnitřní hlas. Nakamura měl oblečeno žluté a bílé kimono zdobené jasnými květy. „Ahoj, Katie," pozdravil s vyzývavým úsměvem. „Dlouho jsem tě neviděl."

„Ahoj, Tošio-san," odvětila přeskakujícím hlasem.

Následovala ho do jeho pracovny a sedla si se zkříženýma nohama k nízkému stolku. Nakamura seděl naproti ní. Bangorn zůstala v místnosti, stála nenápadně v koutě. *Ach ne,* řekla si Katie v duchu, *když policistka neodešla, co teď budu dělat?*

„Myslela jsem," řekla Katie Nakamurovi a snažila se, aby to znělo normálně, „že zpráva o našem podniku už má velké zpoždění." Vytáhla z obálky listiny. „Navzdory špatné hospodářské situaci se nám podařilo zvýšit zisky o deset procent. Na tomto souhrnu," podala Nakamurovi jeden list, „můžeš vidět, že i když příjmy z Vegas jsou nižší, místní zisky, kde nejsou tak vysoké ceny, podstatně vzrostly. Dokonce i San Miguel.

Rychle přelétl očima papír a pak ho položil na stolek. „Není třeba, abys mi ukazovala nějaké údaje," řekl Nakamura. „Všichni vědí, jak výborně si v podniku vedeš." Sáhl doleva a vzal tam velkou černou lakovanou skříňku. „Tvé výsledky jsou vynikající," prohlásil. „Kdyby časy nebyly tak zlé, určitě by sis zasloužila velké zvýšení platu. Zatím, jako důkaz mého ocenění, bych ti rád nabídl tenhle dárek."

Nakamura postrčil skříňku přes stolek před Katie. „Děkuji ti," řekla a obdivovala hory a sníh na vykládaném víku. Bylo to opravdu krásné.

„Otevři ji," vyzval ji a sáhl po zabaleném bonbonu v míse na stolku.

Katie otevřela skříňku. Byla plná kokomo. Na tváři se jí objevil upřímný radostný úsměv. „Děkuji ti, Tošio-san," pravila. „Jsi velice šlechetný."

„Můžeš to zkusit," vyzval ji a zakřenil se. „Neurazíš mě."

Katie si dala špetičku prášku na jazyk. Měl špičkovou kvalitu. Bez váhání vzala ze skříňky větší množství prášku a přidržela si jej malíčkem u levé nozdry. Stiskla si pravou nosní dírku a pořádně potáhla. Pomalu a zhluboka vdechovala, až kokomo začalo působit. Potom se zasmála a bez zábran vyjekla: „Ach, to je parádní materiál!"

„Myslel jsem si, že s tím budeš spokojená," řekl Nakamura. Lenivě hodil papírek od bonbonu do malého koše na odpadky vedle stolku. *Bude to někde tam uvnitř,* slyšela Katie v hlavě Franzův hlas.

Na nějakém nenápadném místě. Dívej se do odpadkových košů. Dívej se za závěsy.

Diktátor Nového Edenu se na ni přes stolek usmíval. „Chtěla jsi ještě něco?“ zeptal se.

Katie se zhluboka nadechla a usmála se. „Jen tohle,“ řekla. Naklonila se dopředu, položila lokty na stolek a políbila ho na rty. Chviličku nato ucítila hrubé ruce policistky na ramenou. „To je malá ukázka mých díků za kokomo.“

Nepochybila v odhadu jeho reakce. V jeho očích byla zřejmá touha. Nakamura gestem odehnal Bangorn. „Můžete odejít,“ řekl policistce a vstal. „Pojď sem, Katie. Dej mi opravdový polibek.“

Katie nahlédla do malého odpadkového koše, když protančila kolem stolku. Kromě papírku od bonbonu v něm nebylo nic. *Ovšem,* pomyslela si. *To by bylo příliš zřejmé… Teď to musím zvládnout na výbornou.* Poškádlila Nakamuru nejdříve jedním polibkem, potom druhým. Jazykem mu šimrala rty a jeho jazyk. Pak se rychle odtáhla a smála se. Nakamura se vydal k ní.

„Ne,“ řekla a couvala ke dveřím. ‚Ještě ne… Právě se chystáme začít.“

Nakamura se zastavil a křenil se. „Zapomněl jsem, jaký máš talent. Ty holky mají štěstí, že tě dostaly za vychovatelku.“

„Na to, abych ze sebe dostala to nejlepší, je potřeba výjimečný muž,“ prohlásila Katie, zamkla dveře a zastrčila západku. Očima rychle bloudila po místnosti a všimla si dalšího malého koše na odpadky ve vzdáleném koutě místnosti. To by bylo perfektní místo, řekla si vzrušeně.

„Budeš tady jen tak stát, Tošio,“ zeptala se nyní Katie, „nebo mi připravíš drink?“

„Samozřejmě,“ přitakal Nakamura a vydal se k ručně vyřezávané skříni pod samotným oknem. „Čistou whisky, pokud vím?“

„Máš fenomenální paměť,“ prohlásila Katie.

„Pamatuju si tě velice dobře,“ řekl Nakamura, když naléval dvě skleničky. „Jak bych mohl kdy zapomenout všechny ty hry – především na princeznu a na otroka, která byla mou oblíbenou… Užili jsme si tehdy hodně zábavy.“

Dokud jsi netrval na tom, aby přišly další. A zlaté sprchy. A ještě odpornější věci, myslela si Katie. *Dal jsi zřetelně najevo, že já sama*

ti nestačím. „Chlapče,“ vyštěkla znenadání velitelským tónem, „mám žízeň… Kde je můj drink?“

Nakamurovi přelétl po tváři lehký stín, který vystřídal široký úsměv. „Ano, Vaše Výsosti,“ řekl a nesl jí se sklopenou hlavou drink. Uklonil se. „Přejete si ještě něco, Vaše Výsosti?“ zeptal se poníženě.

„Ano,“ odvětila Katie, vzala si drink levou rukou a pravou sáhla agresivně Nakamurovi pod kimono. Pozorovala ho, jak zavřel oči. Silně ho políbila a pokračovala v jeho vzrušování.

Náhle se odtáhla. Zatímco ji pozoroval, Katie si pomalu svlékala své jukata. Nakamura se pohnul k ní. Katie napřáhla odmítavě ruce a nařídila: „A teď, chlapče, zhasni světla a lehni si, tam, vedle stolku, na záda.“

Nakamura poslušně splnil rozkaz. Katie přešla k místu, kde ležel, a řekla měkčím tónem: „Pamatuješ si, co tvá princezna potřebuje, že? Pomalu, velmi pomalu, beze spěchu.“ Sáhla dolů a hladila ho. „Myslím si, že Musaši je skoro připravený.“

Katie Nakamuru políbila a prsty ho laskala na tváři a na krku. „Teď zavři oči,“ zašeptala mu do ucha, „a počítej, velice pomalu, do deseti.“

„Iči, ni, san…“ řekl se zatajeným dechem.

S úžasnou hbitostí Katie přeběhla přes místnost k dalšímu odpadkovému koši. Odhrábla jakési papíry a našla pistoli.

„…si, go, ryoku…“

S divoce bušícím srdcem Katie sebrala zbraň, otočila se a zamířila zpět k Nakamurovi.

„…sici, hači, kju…“

„Tohle je za to, co jsi udělal mému otci,“ řekla a přitiskla mu hlaveň pistole k čelu. Stiskla spoušť, právě když užaslý Nakamura otevřel oči.

„A tohle je za to, co jsi udělal mně,“ řekla a vypálila mu v rychlém sledu za sebou tři kulky do genitálií.

Hlídky v okamžení vyrazily dveře. Ona však byla rychlejší. „A tohle, Katie Wakefieldová,“ řekla hlasitě a strčila si pistoli do úst, „je za to, co jsi udělala sobě.“

Ellie se probudila, když uslyšela šramotit klíče v zámku své cely. Protřela si oči a zeptala se: „Jsi to ty, Roberte?“

„Ano, Ellie," odpověděl. Vstoupil do cely, právě když vstala. Robert Ellie objal a silně ji k sobě přitiskl. „Tak rád tě vidím," řekl. „Přišel jsem ihned, jakmile mi Hans řekl, že hlídky opustily stanici."

Robert políbil svou zmatenou ženu. „Je mi to hrozně líto, Ellie. Moc a moc jsem se mýlil."

Ellie chvilinku trvalo, než si uvědomila, co Robert řekl. „Oni opustili stanici?" zeptala se. „Proč, Roberte? Co se děje?"

„Kompletní a totální chaos," odvětil unaveně. Vypadal naprosto zhrouceně.

„Co tím chceš říct, Roberte?" tázala se, náhle vystrašena. „Nikki je v pořádku, že?"

„Té se vede dobře, Ellie… Ale lidi umírají po houfech… A my nevíme proč… Ed Stafford se před hodinou složil a zemřel, než jsem ho mohl vyšetřit… Je to nějaký druh monstrózní epidemie."

Oktopavouci, pomyslela si okamžitě Ellie, *se konečně odhodlali k odvetě.* Držela manžela v objetí, zatímco plakal. Po chviličce se odtáhl a promluvil: „Promiň, Ellie… Byl to takový blázinec… Jsi v pořádku?"

„Je mi dobře, Roberte… Několik dnů mě nikdo nevyslýchal ani nemučil. Ale kde je Nikki?"

„Je v našem domě s Brianem Walshem. Pamatuješ se na Briana, Patrickova přítele, který se věnuje počítačům? Pomáhal mi starat se o Nikki od té doby, co jsi pryč… Chudák chlapec, předevčírem, když se probudil, našel oba rodiče mrtvé."

Ellie s Robertem vyšli z policejní stanice. Robert neustále mluvil, přeskakoval z předmětu na předmět, Ellie však z jeho téměř zmateného blábolení pochopila několik věcí. Podle Roberta došlo jen v posledních dvou dnech v Novém Edenu k více než třem stům nevysvětlených úmrtí. A konec nebyl v dohledu. „Je to podivné," zamumlal. „Zemřelo jenom jedno dítě… Většina obětí jsou starší lidé."

Před policejní stanicí v Beauvois zoufalá asi pětatřicetiletá žena poznala Roberta a hned ho popadla za ruku. „Musíte jít se mnou, doktore, okamžitě," křičela pronikavým hlasem. „Můj manžel je v bezvědomí… Seděl se mnou, obědval a začal si stěžovat na bolest hlavy. Když jsem se vrátila z kuchyně, ležel na podlaze… Bojím se, že je mrtvý."

„Vidíš…" řekl Robert Ellie.

„Běž s ní," vyzvala ho Ellie, „a potom do nemocnice, jestli budeš muset… Já půjdu domů a postarám se o Nikki. Budeme na tebe čekat." Naklonila se k němu a políbila ho. Chtěla mu říct něco o oktopavoucích, avšak v posledním okamžiku si to rozmyslela.

„Mami, mami," křičela Nikki. Rozběhla se přes halu a skočila Ellie do náruče. „Chyběla jsi mi, mami."

„A ty jsi chyběla mně, můj andílku," řekla Ellie. „Co jsi dělala?"

„Hrála jsem si s Brianem," odpověděla Nikki. „Je to velmi hodný pán. Čte mi a učí mě všechno o číslech."

Brian Walsh, kterému bylo něco přes dvacet, vyšel zpoza rohu s dětskou knihou v ruce. „Dobrý den, paní Turnerová," řekl. „Nevím, jestli se na mě pamatujete…"

„Ovšem že ano, Briane. A já jsem Ellie… Chci ti doopravdy poděkovat, že jsi pomáhal s Nikki…"

„Dělám to rád, Ellie. Nikki je báječné dítě… Pomáhala mi, abych nepropadl spoustě bolestných myšlenek…"

„Robert mi řekl o tvých rodičích," přerušila ho Ellie. „Je mi to hrozně líto."

Brian zavrtěl hlavou. „Bylo to tak divné. Večer předtím, když šli spát, se oba cítili úplně dobře." Do očí mu vhrkly slzy. „Vypadali tak klidně…"

Odvrátil se a vytáhl kapesník, aby si otřel oči. „Někteří mí přátelé říkají, že tuhle epidemii, nebo co to vlastně je, vyvolali oktopavouci. Myslíš si, že to může …?"

„Je to možné," přisvědčila Ellie. „Možná jsme je k tomu dohnali."

„Zemřeme teď všichni!" zeptal se Brian.

„Já nevím," odpověděla Ellie. „To doopravdy nevím."

Na chviličku se rozhostilo trapné ticho. „No, aspoň že nás tvoje sestra zbavila Nakamury," vyhrkl znenadání Brian.

Ellie si byla jistá, že nezaslechla větu správně. „O čem to mluvíš, Briane?" zeptala se.

„Ty jsi o tom neslyšela? Před čtyřmi dny Katie zastřelila Nakamuru a potom zabila i sebe."

Ellie ta zpráva ohromila. Zírala na Briana v naprosté nevíře. „Taťka mi řekl o tetě Katie včera," řekla matce Nikki. „Řekl mi, že mi o tom chtěl povědět sám."

Ellie nebyla mocna slova. Začala se jí točit hlava. Podařilo se jí rozloučit s Brianem a opět mu poděkovat. Potom si sedla na pohovku. Nikki si vylezla k matce a položila jí hlavu do klína. Seděly spolu dlouhou dobu potichu.

„Jak se vedlo tatínkovi, zatímco jsem byla pryč?“ zeptala se konečně Ellie.

„Většinou dobře,“ odvětila holčička. „Až na tu bouli.“

„Jakou bouli?“ chtěla vědět Ellie.

„Na rameni,“ řekla Nikki. „Je velká jako moje pěst. Viděla jsem ji tam, když se holil. Před třemi dny. Říkal, že ho musel kousnout pavouk nebo něco.“

10

„Benjy a já odcházíme do nemocnice,“ oznámila Nicole.

Ostatní ještě pořád snídali. „Posaď se, Nicole, prosím,“ žádala Eponine. „Dopij si aspoň kávu.“

„Díky, ale nejde to,“ odvětila Nicole. „Slíbila jsem doktorce Modré, že dnes přijdeme brzy. Při včerejším náletu bylo hodně zraněných.“

„Ale ty se přepínáš, mami,“ řekl Patrick. „A ani se pořádně nevyspíš.“

„Pomáhá mi, když mám pořád co dělat,“ odvětila Nicole. „Tak alespoň nemám čas přemýšlet…“

„Půjdeme, ma-mi,“ řekl Benjy, který přišel do místnosti s Nicoliným kabátem. Postavil se k matce, usmál se a zamával dvojčatům, která byla nezvykle tichá. Galileo udělal grimasu jako opička a Benjy i Kepler se rozesmáli.

„Ještě si nedovolila truchlit nad smrtí Katie,“ řekla potichu Nai o minutu později, jakmile Nicole odešla. „To mi dělá starosti. Dříve nebo později…“

„Bojí se, Nai,“ řekla Eponine. „Možná dalšího infarktu. Možná se i obává o svůj zdravý rozum… Nicole je ještě ve stavu, že si nechce nic připustit.“

„Už zase začínáš, Francouzko, s tou zatracenou psychologií,“ řekl Max. „Nedělej si starosti o Nicole… Ta je silnější než kdokoliv z nás. Opláče Katie, až na to bude připravená.“

„Mama nebyla v místnosti, kde předvádějí videonahrávky, od svého infarktu. Když jí doktorka Modrá řekla o Nakamurově zastřelení a o Katiině sebevraždě, byl jsem si jistý, že bude chtít vidět nějaké nahrávky. Aby naposled viděla Katie, nebo aby alespoň viděla, jak se vede Ellie.“

„Nejlepší, sakra, věc, kterou kdy tvá sestra udělala, Patricku,“ poznamenal Max, „že zabila toho bastarda. Ať si o ní všichni říkají, co chtějí, ale měla odvahu.“

„Katie měla spoustu vynikajících vlastností,“ řekl smutně Patrick. „Byla velice chytrá, dokázala být okouzlující. Ale měla i tu druhou stránku.“

Kolem jídelního stolu se rozhostilo krátké ticho. Eponine chtěla právě něco říct, když se u dveří na ulici objevila záře světla. „Ach jo,“ vzdychla si a vstala. „Přenesu Maria do vedlejšího domu. Zase začínají nálety.“

Nai se obrátila ke Galileovi a Keplerovi. „Skončete rychle, chlapci. Vrátíme se do toho zvláštního domu, který pro nás strýček Max zřídil.“

Galileo udělal grimasu. „Už zase?“ stěžoval si.

Nicole a Benjy právě dorazili do nemocnice, když proděravěnou kopulí začaly padat první bomby. K těžkým náletům docházelo denně. Přes polovinu stropu Smaragdového města bylo už zničeno. Bomby se sypaly téměř na všechny části města.

Doktorka Modrá je pozdravila a ihned poslala Benjyho do přijímacího prostoru. „Je to hrozné,“ řekla lékařka Nicole. .Jenom ze včerejška více než dvě stě mrtvých.“

„Co se děje v Novém Edenu?“ ptala se Nicole. „Cekala bych, že teď…“

„Mikrobiologické prostředky působí o něco pomaleji, než bylo předpovězeno,“ odvětila doktorka Modrá. „Ale konečně začínají mít efekt. Hlavní Optimalizátorka tvrdí, že nálety nejpozději za den nebo dva ustanou. Ona a její štáb připravují plány pro další fázi.“

„Kolonisté přece nebudou pokračovat ve válce,“ namítala Nicole a přinutila se nemyslet moc na to, co se děje v Novém Edenu, „obzvláště teď, když je Nakamura mrtev.“

„Máme pocit, že musíme být připraveni na všechny možnosti,“ řekla doktorka Modrá. „Ale já samozřejmě doufám, že máš pravdu.“

Když šly spolu chodbou, potkaly dalšího oktopavouka-lékařku, kterou Benjy pojmenoval Penny, protože měla vpravo od rýhy kulaté znamínko připomínající minci užívanou v Novém Edenu. Penny popsala doktorce Modré hrozné scény, jichž byla toho rána svědkem v Alternativní zóně. Nicole rozuměla většině z toho, co Penny povídala, nejen proto, že se oktopavouk několikrát opakoval, nýbrž i proto, že Penny užívala v řeči barev velmi jednoduché věty.

Penny informovala doktorku Modrou, že zoufale potřebují, a to ihned, lékaře a léky k ošetření zraněných v Alternativní zóně. Doktorka Modrá se snažila Penny vysvětlit, že není ani dost pracovníků, aby stačili na všechny pacienty v nemocnici.

„Mohla bych jít dnes na několik hodin s Penny," navrhla Nicole, „kdyby to pomohlo."

Doktorka Modrá pohlédla na svou lidskou přítelkyni a zeptala se: „Určitě se na to cítíš, Nicole? Vím, že je to tam hodně drsné."

„Jsem každým dnem silnější," odvětila Nicole. „A chci být tam, kde jsem nejvíc potřebná."

Doktorka Modrá řekla Penny, že Nicole jí může asistovat v Alternativní zóně maximálně jeden tert, pokud Penny osobně přijme zodpovědnost, že přivede Nicole zpět do nemocnice. Penny souhlasila a děkovala Nicole, že sama nabídla pomoc.

Brzy po nastoupení do dopravního prostředku Penny Nicole vysvětlila, co se děje v Alternativní zóně. „Zraněné přepraví do kterékoliv budovy, která ještě není poškozená, kde je prohlédnou, podají jim léky, když je to nutné, a naplánují převoz do nemocnice. Situace se každým dnem zhoršuje. Mnoho alternátů už přestalo doufat."

Zbytek cesty byl stejně skličující. Ve světle několika rozptýlených světlušek zřela Nicole zkázu všude. Když hlídka chtěla otevřít jižní bránu, musela odstrčit stranou dva tucty alternátů, několik z nich zraněných, kteří důrazně požadovali vstup do města. Poté, co projeli branou, obraz zkázy kolem se ještě prohloubil. Divadlo, v němž Nicole a její přátelé zhlédli hru o morálce, se nalézalo v troskách. Více než polovina budov poblíž Uměleckého okrsku byla zcela zničena. Nicole se začalo dělat špatně. *Neměla jsem tušeni, že je to tak zlé,* myslela si. Znenadání vybuchla na střeše dopravního prostředku bomba.

Nicole výbuch vyhodil z vozu na ulici. Omráčena nárazem se namáhavě, pomalu postavila. Bomba roztrhla dopravní prostředek na

dvě zkroucené části. Penny a další oktopavouk-lékař byli pohřbeni v troskách. Nicole se několik minut pokoušela dostat k Penny, nakonec si však uvědomila, že je to beznadějné. Poblíž vybuchla další bomba. Nicole uchopila svůj lékařský kufřík, který byl vyhozen na ulici opodál, a klopýtala postranní cestou, aby našla úkryt.

Uprostřed ulice nehybně ležel osamocený oktopavouk. Nicole se sehnula a vytáhla z kufříku svítilnu. Čočka oktopavouka nejevila žádné známky činnosti. Převrátila oktopavouka na bok a okamžitě spatřila zranění na zadní části hlavy. Velké množství bílé sražené hmoty vyteklo z rány na ulici. Nicole se otřásla a téměř se pozvracela. Rozhlédla se rychle kolem po něčem, čím by mrtvého oktopavouka přikryla. Budovu vzdálenou ne více než dvě stě metrů zasáhla bomba. Nicole se zvedla a pokračovala v chůzi.

Po pravé straně ulice našla malou kůlnu, ta však byla už obsazena pěti či šesti malými zvířaty podobnými buřtům. Zvířata ji odehnala pryč, jedno ji pronásledovalo asi pětadvacet metrů. Nakonec ji nechalo být a Nicole se zastavila, aby popadla dech. Několik minut strávila tím, že se prohlédla, a ke svému úžasu zjistila, že není vážněji zraněna. Utrpěla jen několik škrábanců.

V bombardování nastala přestávka. Alternativní zóna byla podivně tichá. Před Nicole, asi sto metrů po ulici, se vznášela světluška nad budovou, která vypadala nepoškozená. Nicole spatřila, jak do budovy vstupují dva oktopavouci, z nichž jeden byl zřejmě zraněn. *To musí být jedna z nouzových nemocnic*, řekla si. Pustila se tím směrem.

Chvilku později zaslechla Nicole podivný zvuk, jen taktak nad prahem slyšitelnosti. Poprvé jej její mysl nezaregistrovala, avšak podruhé, když zvuk uslyšela, se Nicole rázem zastavila. Mráz jí přeběhl po zádech. *To byl pláč malého dítěte*, pomyslela si a stála úplně potichu. Několik sekund neslyšela nic. *Nemohlo se mi to jen zdát?* kladla si otázku.

Nicole napínala oči a dívala se v pološeru vpravo, odkud snad pláč přicházel. Rozeznala drátěný plot, asi čtyřicet metrů daleko podél křižující cesty. Opět pohlédla na blízkou budovu. *Oktopavouci mé tam určitě potřebují*, myslela si. *Jak bych však mohla ne…* Pláč se rozlehl temnotou, tentokrát zřetelněji, jeho amplituda rostla a klesala. Byl to typický nářek zoufalého malého lidského dítěte.

Ve spěchu překročila spadlý plot. Před ní ležel rozbitý barevný nápis. Nicole si klekla a kousek sebrala. Když rozeznala barvy oktopavouků pro „zoologickou zahradu“, srdce se jí rozbušilo. *Richard slyšel pláč, když byl v zoologické zahradě,* vzpomněla si.

Ve vzdálenosti asi jednoho kilometru po její levici zaduněl výbuch a potom druhý, mnohem blíž. Helikoptéry se vrátily k dalšímu náletu. Dětský pláč teď neustával. Nicole se snažila jít jeho směrem, postupovala však pomalu. Bylo těžké sledovat nářek uprostřed hluku výbuchů.

Bomba dopadla před ni, necelých sto metrů. V tichu následujícím po výbuchu neslyšela Nicole nic. Ach ne, ozvalo se jí v srdci, teď ne. Ne, když už jsem tak blízko. V dálce se ozval další výbuch, po něm opět následovala chvíle ticha. *Mohlo to být nějaké jiné zvíře,* řekla tehdy Richardovi. *Někde ve vesmíru může existovat stvoření, které vydává zvuky jako lidské nemluvně.*

Nicole slyšela jen vlastní dýchání. *Co bych měla teď dělat?* ptala se sama sebe. *Pokračovat v hledání a doufat, že uspěje, nebo se obrátit a jít zpět…*

Její úvahy přerušilo pronikavé štkaní. Nicole se rozběhla tak rychle, jak se odvažovala. *Ne,* opakovala si neustále, *s mateřským citem rozdíraným zoufalým pláčem, to se nedá zaměnit. Nemůže na světě existovat jiný takový zvuk.* Zborcený plot vedl podél pravé strany úzké cesty. Nicole jej přelezla. Mezi stíny před sebou zahlédla jakýsi pohyb.

Plačící dítě sedělo na zemi vedle mrtvého těla dospělého člověka, asi matky. Žena ležela tváří dolů v hlíně. Dolní část těla měla pokrytu krví. Nicole rychle zjistila, že žena je skutečně mrtvá, a potom opatrně zvedla tmavovlasé dítě. Nemluvně to překvapilo, začalo se vzpírat a silně křičet. Nicole si přivinula dítě k hrudi a chlácholivě ho poklepávala po zádech. „No tak, no tak,“ řekla, když dítě neustávalo v křiku, „všechno bude v pořádku.“

V kalném světle Nicole spatřila, že děcko má bizarní šaty, které nebyly o moc víc než dvě vrstvy těžké pytloviny s dírami vystřiženými na patřičných místech, celé potřísněné krví. Přestože sebou dítě házelo a křičelo, Nicole je rychle prohlédla. Kromě povrchního zranění na noze a špíny, která mu pokrývala tělo, se děvčátko zdálo v pořádku. Nicole odhadovala, že je mu asi rok.

Velice něžně položila Nicole děvčátko na malý kousek čistého plátna, který vzala z lékařského kufříku. Když je čistila, cítila, jak sebou děvčátko trhne, kdykoli v blízkosti vybuchne bomba. Nicole se je snažila utišit zpěvem Brahmsovy ukolébavky. Jednou během obvazování zraněné nohy přestalo na chvilku plakat a dívalo se na Nicole velkýma, překvapivě modrýma očima. Neprotestovalo ani tehdy, když Nicole vzala vlhký klůcek a začala mu otírat špínu z pokožky. Avšak trochu později, když je Nicole čistila pod košilkami z pytloviny a našla, ke svému úžasu, na dětském hrudníčku malý provazový náhrdelník, dítě začalo opět hlasitě křičet.

Nicole vzala plačící děvčátko do náruče a vstala. *Má bezpochyby hlad,* pomyslela si a rozhlížela se po nějaké chatrči či přístřešku. Poblíž musí být nějaké jídlo. Pod velkou převislou skálou vzdálenou asi patnáct metrů, tvořící před nálety jistě uzavřený prostor, našla Nicole velkou nádobu s vodou, jakési drobné předměty neznámého určení, polštář na spaní a několik dalších pytlů, z nichž byly udělány šaty ženy i dítěte. Nebylo tam však nic k jídlu. Nicole se neúspěšně snažila, aby se děvčátko napilo z nádoby. Pak dostala jiný nápad.

Vrátila se k tělu mrtvé matky a zjistila, že v jejích prsech zůstalo ještě trochu mléka. Žena zřejmě zemřela nedávno. Nicole zvedla matku za ramena a vklouzla za ni. Podepřela ji zezadu, přidržela děvčátko matce k prsu a pozorovala je, jak pije.

Dítě pilo hladově. Uprostřed krmení ozářil výbuch bomby rysy mrtvé ženy. Byla to táž tvář, kterou Nicole viděla na obraze na náměstí Umělců. *Takže jsem si to nevysnila,* pomyslela si Nicole.

Když se dítě nakrmilo, usnulo. Nicole je zabalila do jednoho z dalších pytlů a opatrně je položila na zem. Potom poprvé důkladně prohlédla mrtvou matku. Na základě otevřených ran v dolní části břicha a v pravém stehně Nicole usoudila, že ženu zasáhly dvě velké střepiny bomby, a že poté vykrvácela. Když zkoumala ránu na stehně, ucítila na pravé hýždi podivnou vybouleninu. Ze zvědavosti nadzvedla trošku ženino tělo a přejela prsty přes vybouleninu a kolem ní. Vypadalo to, jako by jí pod kůži inplantovali nějaký tvrdý předmět.

Nicole si přinesla lékařský kufřík a malými nůžkami udělala řez podél vybouleniny. Vytáhla predict, který v kalném světle vypadal stříbrný. Měl velikost a tvar malého doutníku, byl dvanáct až patnáct centimetrů dlouhý a průměr měl asi dva centimetry. Udivená Nicole jej otáčela v pravé ruce a snažila se přijít na to, co by to mohlo být.

Předmět byl neuvěřitelně hladký, nedal se na něm najít nikde šev nebo předěl. *Pravděpodobně nějaký identifikační štítek pro zoologickou zahradu,* uvažovala, když poblíž vybuchla bomba, která probudila spící děvčátko.

Ve směru Smaragdového města dopadaly bomby stále častěji. Když Nicole utišila děvčátko, přemýšlela, co by měla podniknout dál. Velká ohnivá koule vytryskla k obloze, když jedna z padajících bomb cosi na zemi zapálila. V záblehu světla Nicole zahlédla, že je s dítětem na malém kopečku velice blízko zastavěné části Alternativní zóny. Hlavní rovina začínala necelých sto metrů na západ.

Nicole vstala s děvčátkem přitisknutým k rameni. Byla blízka vyčerpání. „Půjdeme tam, pryč od bomb," řekla hlasitě nemluvněti a ukázala ve směru Hlavní roviny. Válcový předmět vložila do lékařského kufříku a vzala dva čisté pytle. *Můžou být užitečné, když bude chladno,* řekla si Nicole a hodila si těžké pytle přes rameno.

Trvalo jí hodinu, než se s dítětem a pytli doplahočila k místu na Hlavní rovině, které se jí zdálo dost vzdálené od bombardování.

Lehla si na záda, dítě si položila na hruď a zabalila sebe i dítě do pytlů. Ve chvilince usnula.

Nicole probudil pohyb děvčátka. Ve snu hovořila s Katie, nemohla si však vzpomenout, co si povídaly. Posadila se a přebalila děťátko, použila čistou látku ze svého lékařského kufříku. Dítě na Nicole zvědavě hledělo svýma širokýma modrýma očima. „Dobrý den, děvčátko, ať jsi, kdo jsi," řekla vesele Nicole. Dítě se poprvé usmálo.

Už nebylo úplně tma. Hejna světlušek osvětlovala v dálce Smaragdové město a díry v kopuli propouštěly světlo do okolní oblasti Rámy. *Válka musela skončit,* myslela si Nicole, *nebo alespoň nálety. Jinak by ve městě nebylo tolik světla.*

„Dobrá, má nejnovější přítelkyně," řekla Nicole, pečlivě uložila děťátko na čistý pytel, vstala a protáhla se. „Podíváme se, jaká dobrodružství nás dnes čekají"

Děvčátko rychle slezlo dolů na hlínu Hlavní roviny. Nicole je zvedla a položila doprostřed pytle. Opět začalo lézt k hlíně. „Nechej toho, maličká," řekla Nicole se smíchem a zvedla děvčátko podruhé.

Nebylo lehké držet dítě v náručí a shromáždit všechny věci. Nakonec se jí to podařilo a vydala se pomalu k civilizaci. Byly asi tři sta

metrů od nejbližších budov Alternativní zóny. Během chůze se Nicole rozhodla, že nejdříve zajde do nemocnice a najde doktorku Modrou. Pokud se potvrdí její dohad, že válka skončila, nebo nastalo nějaké příměří, Nicole měla v úmyslu strávit dopoledne tím, že zjistí o děvčátku všechno, co bude moci. *Kdo byli jeho rodiče, formulovala si v mysli otázky, a kdy je unesli z Nového Edenu?* Zlobila se na oktopavouky. *Proč jste mi neřekli, že ve Smaragdovém městě jsou další lidské bytosti?* měla v úmyslu zeptat se Hlavní Optimalizátorky. *A jak můžete ospravedlnit způsob, jímž jste zacházeli s tímto dítětem je ho matkou?*

Děvčátko bylo úplně vzhůru a pořád se v Nicolině náruči vrtělo. Nicole se necítila dobře. Rozhodla se zastavit a odpočinout si. Zatímco si dítě hrálo v hlíně, Nicole zírala na obraz zkázy před sebou jak v Alternativní zóně, tak v dálce v části Smaragdového města, kterou viděla. Náhle pocítila hluboký smutek. *K čemu to všechno je?* ptala se sama sebe. V mysli jí vytanul obraz Katie, Nicole jej však zapudila. Rozhodla se sednout si do hlíny a zabavit dítě. Po pěti minutách zaslechly pískot.

Zvuk přicházel z oblohy, ze samotného Rámy. Nicole vyskočila, pulz jí okamžitě vylétl jako raketa. Ucítila slabou bolest v hrudi, nic však nemohlo zmenšit její vzrušení. „Dívej se," vykřikla na děvčátko, „podívej se tam, na jih!"

Ve vzdálené Jižní míse se proplétaly barevné světelné jazyky kolem hrotu Velkého rohu, masivní špičaté věže, která vystupovala nahoru podél osy rotace válcové kosmické lodi. Světelné jazyky se slévaly a vytvářely blízko hrotu věže červený kruh. Chviličku nato tato ohromná rudá obruč pomalu odplouvala podél osy Rámy. Kolem Velkého rohu tančily další barvy, až vytvořily druhý kruh, tentokrát oranžový, který posléze sledoval červenou obruč severním směrem na obloze Rámy.

Pískání neustávalo. Nebyl to ostrý ani pronikavý zvuk. Nicole zněl téměř melodicky. „Něco se stane," řekla Nicole nadšeně děvčátku, „něco dobrého!"

Děvčátko nemělo tušení, co se děje, ale ze srdce se smálo, když je žena vzala a vyhodila vzhůru. A kruhy určitě přitahovaly jeho pozornost. Tmavou oblohou Rámy pluly žlutý a zelený kruh. Rudý v čele sledu právě dorazil nad Válcové moře.

Nicole opět vyhodila dítě asi půl metru do vzduchu. Tentokrát dívence zpod košilek vyskočil její náhrdelník a málem jí ulétl přes hlavu. Nicole děvčátko chytila a objala. „Skorem jsem zapomněla, že máš náhrdelník," řekla Nicole. „Teď, když je slušně vidět, smím se na něj podívat?"

Děvčátko se chichotalo, když mu Nicole stahovala náhrdelník přes hlavu. Dole na náhrdelníku, na kulatém kousku dřeva o průměru asi čtyř centimetrů, byl vyřezán obrys muže se zvednutýma rukama, jehož na všech stranách obklopovalo cosi, co vypadalo jako plameny. Nicole před mnoha roky viděla podobnou řezbu, na psacím stole ve svém pokoji na kosmické lodi Newton ji měl Michael O'Toole. *Svatý Michael ze Sieny,* řekla si Nicole a obrátila řezbu.

Na zadní straně přívěsku bylo malým písmem pečlivě napsáno slovo „Maria". „To musí být tvoje jméno," řekla Nicole děvčátku. „Maria… Maria." Děvčátko nijak nezareagovalo. Začalo se naopak mračit. Nicole se zasmála a ještě jednou je vyhodila do vzduchu.

Po chvíli položila Nicole neposedné dítě zase dolů. Maria okamžitě vlezla na hlínu. Nicole sledovala jedním okem ji a druhým barevné kruhy na obloze Rámy. Teď bylo vidět všech osm kruhů, modrý, hnědý, růžový a fialový nad Jižním poloválcem a první čtyři v řadě za sebou na obloze na severu. Když rudý kruh zmizel v Severní míse, vytvořil se kolem hrotu Velkého rohu další červený kruh.

Právě tak jako před mnoha roky, pomyslela si Nicole. Její mysl se však ve skutečnosti na kruhy ještě nesoustředila. Nicole propátrávala paměť, snažila si vzpomenout na všechna hlášení o nezvěstných osobách, která kdy byla v Novém Edenu podána. *Došlo k několika nehodám na člunech na Jezeru Shakespeare,* upamatovala se, *a občas zmizel někdo z pacientů nemocnice pro mentálně postižené v Avalonu… Ale jak se mohl ztratit celý pár? A kde je dívčin otec?* Nicole napadalo mnoho otázek, které chtěla položit oktopavoukům.

Oslnivé kruhy jí stále pluly nad hlavou. Nicole si připomněla ten výjimečný den v dávné minulosti, kdy Katie, bylo jí tehdy deset či jedenáct, byla tak nadšená ohromnými kruhy na obloze, že křičela radostí. *Katie si vždy ze všech mých dětí dělala nejméně zábran,* myslela si Nicole, *neschopna odtrhnout se od vzpomínek. Smála se vždy tak upřímně, tak opravdově… Katie měla tolik schopností.*

Nicoliny oči se zaplnily slzami. Otřela si je a velkým úsilím se přinutila soustředit na Marii. Dítě sedělo a šťastně si cpalo hlínu z

Hlavní roviny do pusy. „Ne, Marie," řekla Nicole a jemně se jí dotkla ruček. „To je špinavé."

Děvčátko zkřivilo svůj krásný obličej a rozplakalo se. *Jako Katie,* napadlo okamžitě Nicole. *Nemohla vystát, když jsem jí říkala „Ne"*. Vzpomínky na Katie jí nyní zaplavily mysl. Nicole viděla Katie nejdříve jako nemluvně, potom jako předčasně vyvinutou dospívající dívku na Uzlu, konečně jako mladou ženu v Novém Edenu. Hluboká bolest, která doprovázela obrazy její ztracené dcery, Nicole zcela ochromila. Slzy jí tekly po tvářích a celé tělo se začalo otřásat vzlyky. „Ach, Katie," vykřikla hlasitě. *„Proč? Proč? Proč?"*

Skryla si tvář v dlaních. Maria přestala plakat a divně si Nicole prohlížela.

„To je v pořádku, Nicole," ozval se za ní hlas. „Brzy to všechno skončí."

Nicole si myslela, že ji šálí mysl. Pomalu se otočila. S rozevřenou náručí se k ní blížil Orel.

Třetí rudý kruh dorazil do Severní mísy a kolem Velkého rohu už nebylo více barevných světel. „Až kruhy zmizí, rozsvítí se všechna světla?" zeptala se Nicole Orla.

„Jaká výborná paměť!" odvětil. „Můžete mít pravdu."

Nicole opět držela děvčátko v náručí. Něžně je políbila na tvář a Maria se usmála. „Děkuji vám za holčičku," řekla Nicole. „Je nádherná… a já chápu, co mi sdělujete."

Orel se díval Nicole do očí. „O čem to mluvíte?" ptal se. „Nemáme s dítětem nic společného."

Nicole pátrala v mystických modrých očích mimozemšťana. Nikdy neviděla oči, které měly tak široký rozsah výrazů. Chyběl jí však cvik ve čtení toho, co Orel očima říká. Chce ji kvůli Marii škádlit? Nebo je vážný? Určitě to nebyla pouhá náhoda, že našla dítě tak brzy po tom, co se Katie zabila…

Jsi ve svém uvažování příliš rigidní, připomněla si Nicole Richardova slova na Uzlu. *Jen to, že Orel není biologický výtvor jako ty a já, neznamená, že není živý. Je robot, to ano, ale je mnohem chytřejší, než jsme my. A mnohem vynalézavější…*

„Takže vy jste se celou tu dobu skrýval v Rámovi?" zeptala se Nicole po chvilce.

„Ne," odvětil Orel. Nerozvedl to.

Nicole se usmála. „Už jste mi prozradil, že jsme nedorazili k Uzlu ani k podobnému místu, a já jsem si jista, že jste se nezastavil jen na zdvořilostní návštěvu… Řeknete mi, proč jste tady?“

„Toto je zásah druhého stupně,“ vysvětlil Orel. „Rozhodli jsme se přerušit proces pozorování.“

„Dobře,“ přitakala Nicole a pohlédla na děvčátko na zemi, „chápu ten pojem, ale co se přesně stane teď?“

„Všichni upadnou do spánku,“ odpověděl Orel.

„A až se probudí?“ zeptala se Nicole.

„Mohu vám sdělit pouze to, že všichni usnou.“

Nicole odstoupila ve směru ke Smaragdovému městu a zvedla ruce k obloze. Na ní teď zůstávaly pouze tři barevné kruhy, a ty byly daleko, nad Severním poloválcem. „Jen ze zvědavosti – nestěžuju si, chápete…“ řekla Nicole se stopou ironie v hlase. Odmlčela se a obrátila se tváří k Orlovi. „Proč jste nezasáhli už dávno? Před tím, než k tomu všemu došlo?“ Mávla rukou ke Smaragdovému městu. „Předtím, než došlo k tolika zmarům?“

Orel neodpověděl okamžitě. „Nemůžete to mít na oba způsoby, Nicole,“ řekl nakonec. „Nemůžete mít současně svobodnou vůli i shovívavou vyšší moc, která by vás chránila před vámi samotnými.“

„Promiňte,“ řekla Nicole se zmateným výrazem ve tváři. „Položila jsem omylem náboženskou otázku?“

„Ve skutečnosti ne,“ odvětil Orel. „Musíte pochopit, že naším cílem je získat kompletní katalog kosmoplavců v této oblasti Galaxie. My nejsme soudci. My jsme vědci. Nezáleží nám na tom, je-li vám od přírody souzeno, abyste se zničili. Záleží nám však na tom, zda pravděpodobná budoucí návratnost našeho projektu už neodpovídá značným nákladům, jež jsme na něj vynaložili.“

„Ha,“ vyjekla Nicole. „Říkáte mi, že nezasahujete proto, abyste zastavili krveprolití, ale z nějakých jiných důvodů?“

„Ano,“ přisvědčil Orel. „Změním však téma, protože náš čas je velice omezený. Za dvě minuty se rozsvítí světla. Minutu potom usnete… Pokud máte něco, co byste si přála sdělit děvčátku.“

„Zemřeme?“ zeptala se Nicole, náhle vystrašená.

„Ne ihned,“ odvětil Orel. „Nemohu však zaručit, že všichni období spánku přežijí.“

Nicole usedla vedle holčičky. Maria měla v puse další hrst hlíny a ušpiněné rty. Nicole jí velice něžně otřela obličej a nabídla jí trochu

vody ze šálku. K Nicolině překvapení se Maria napila a polila si bradu.

Nicole se usmála a Maria se chichotala. Nicole jí dala prst pod hlavu a lechtala ji. Holčička vybuchla smíchem, čistým, nezkrotným, kouzelným smíchem malého dítěte. Zvuk byl tak krásný a dotkl se Nicole tak hluboce, že se jí oči zalily slzami. *Jestliže je to poslední zvuk, který kdy uslyším,* myslela si, *je to v pořádku…*

Znenadání se Ráma naplnil světlem. Byl to pohled, který vyvolával zbožnou úctu. Velký roh a jeho šest okolních společníků, spojených masivními visutými pevnostmi, dominovaly obloze nad nimi. „Pětačtyřicet sekund?“ zeptala se Nicole Orla.

Mimozemský ptačí muž přikývl. Nicole zvedla holčičku. „Vím, že nic z toho, co se ti nedávno stalo, nedává smysl, Marie,“ řekla Nicole, s dítětem na klíně, „chci však, abys věděla, že už ses stala ohromně důležitou v mém životě a že tě mám hrozně moc ráda.“

V očích holčičky se objevil výraz úžasné moudrosti. Naklonila se a opřela se hlavičkou o Nicolino rameno. Po několik sekund Nicole nevěděla, co má dělat. Pak začala hladit děvčátko po zádech. A tiše prozpěvovat: „Dobrou noc… Spi jen, spi… Anděl strážný tu bdí…“

Návrat do Uzlu

1

Sny přišly dříve než světlo. Byly to nesouvislé sny, náhodné obrazy někdy se rozvíjející do krátkých sjednocených celků bez zjevného smyslu či směřování. Barvy a geometrické vzory byly první sny, které si pamatovala. Nicole si nedokázala vzpomenout, kdy začaly. V jistém okamžiku si poprvé pomyslela: *Já jsem Nicole. Ještě musím být naživu.* Ale to bylo už dávno. Od té doby viděla v mysli celé scény, které obsahovaly tváře jiných lidí. Některé poznala. *To je Omeh*, řekla si. *To je můj otec*. Cítila smutek, když se pokaždé probouzela více. V posledních několika snech byl Richard. A Katie. *Jsou oba mrtvi*, upamatovala se Nicole. *Zemřeli, než jsem usnula.*

Když otevřela oči, nic nespatřila. Panovala naprostá tma. Pomalu si začala uvědomovat své okolí. Spustila ruce vedle sebe a prsty ucítila měkkou strukturu pěny. Malým úsilím se přetočila na bok. *Musím být v beztížném stavu*, uvažovala, její mysl začala po letech spánku zase pracovat. *Ale kde jsem?* kladla si otázku, než opět usnula.

Když se Nicole probudila příště, spatřila jediný světelný zdroj na opačném konci uzavřeného kontejneru, v němž ležela. Vystrčila z bílé pěny nohy a držela je nahoře pod světlem. Na obou měla průhledné trepky. Natáhla se, aby zjistila, může-li se dotknout zdroje světla, ten však byl příliš daleko.

Nicole si dala ruce před oči. Světlo bylo tak slabé, že neviděla podrobnosti, pouze temný obrys všech prstů. V kontejneru nebylo dost místa, aby si mohla sednout, když se však nadzvedla na jedné ruce, dokázala dosáhnout druhou na příklop. Nicole přitiskla prsty na měkkou pěnu. Pod ní byl tvrdý povrch, dřevo, nebo možná kov.

I tahle malá činnost ji unavila. Rychle dýchala a zrychlil se jí srdeční tep. Mysl se stala pohotovější. Nicole si jasně pamatovala poslední okamžiky, než šla v Rámovi spát. *Přišel Orel*, přemýšlela, hned potom, co jsem v Alternativní zóně našla tu malou holčičku… *Kde jsem však teď? A jak dlouho jsem spala?*

Zaslechla jemné klepání na kontejner a lehla si zpět do pěny. Někdo přišel. *Mé otázky budou brzy zodpovězeny*. Příklop kontejneru se pomalu zvedal. Nicole odvrátila oči od světla. Spatřila Orlovu tvář a zaslechla jeho hlas.

Seděli spolu ve velké místnosti. Všechno tam bylo bílé. Stěny, strop, malý kulatý stolek před nimi, dokonce i židle, šálek, miska a lžička byly bílé. Nicole opět maloučko upila z teplé polévky. Chutnala jako slepičí vývar. Po její levici se opíral o stěnu bílý kontejner, v němž ležela. Jinak v místnosti nebyly žádné další předměty.

„…Asi šestnáct let, samozřejmě cestovního času," říkal Orel. *Cestovního času*, myslela si Nicole. To je stejný termín, který užíval Richard. „…Nepodařilo se nám zpomalit vaše stárnutí tak úspěšně jako předtím. Naše přípravy byly poněkud uspěchané."

Navzdory beztížnému stavu se Nicole zdálo, že každý tělesný pohyb vyžaduje ohromné úsilí. Její svaly byly příliš dlouho v nečinnosti. Orel jí pomohl došourat se několik kroků od kontejneru ke stolku. Ruce se jí trochu třásly, když pila vodu a jedla polévku.

„Takže mně je teď asi osmdesát?" zeptala se Orla přeskakujícím hlasem, který stěží poznávala.

„Více či méně," odpověděl mimozemšťan. „Je nemožné udat vám nějaký přesný věk."

Nicole zírala přes stůl na svého společníka. Orel vypadal úplně stejně jako vždy. Jasně modré oči po obou stranách vystupujícího šedého zobáku neztratily nic ze své mystické intenzity. Peříčka na temeni hlavy byla stále čistě bílá, ostře kontrastovala s tmavě šedým peřím na jeho tváři, krku a zádech. Čtyři prsty na každé ruce, krémově bílé a bez peří, byly hladké jako u dítěte.

Nicole si poprvé prohlédla své ruce. Byly vráskčité a zabarvené skvrnami stáří. Obrátila je a odněkud z paměti zaslechla smích. *Ftizické*, říkal Richard. *Není to úžasné slovo? Znamená to vysušenější než „vysušený"… Rád bych věděl, jestli kdy budu mít příležitost je použít.*… Vzpomínka se vytratila. *Mám ftizické ruce*, myslela si Nicole.

„Vy nikdy nezestárnete?" zeptala se Orla.

„Ne," odvětil. „Alespoň ne v tom smyslu, jak vy užíváte to slovo. Jsem pravidelně udržován a subsystémy, které vykazují zhoršený výkon, jsou nahrazeny novými."

„Takže ani nikdy nezemřete?“

Okamžik váhal. „To není úplně přesné,“ řekl potom. „Jako všichni příslušníci mé skupiny jsem byl vytvořen k určitému účelu. Když už nebude mé existence třeba a nebude-li možné mě snadno přeprogramovat k vykonávání nějaké nové nutné funkce, potom budu odzdrojován.“

Nicole se začala smát, ale ovládla se. „Promiňte,“ omlouvala se, „vím, že to není legrace, ale váš výběr slov mi připadl divný. ‚Odzdrojován‘ je takové…“

„Je to však správné slovo,“ řekl Orel. „Mám v sobě několik miniaturních zdrojů energie a rovněž složitý systém distribuce energie. Všechny energetické prvky jsou v podstatě modulární, jsou tudíž přenosné od jednoho z nás k druhému. Pokud mě už nebude potřeba, prvky lze odstranit a použít v jiné bytosti.“

„Jako transplantace orgánu,“ poznamenala Nicole a dopila vodu.

„Přibližně,“ odvětil Orel. „Což mne přivádí k dalšímu problému. Během vašeho dlouhého spánku se vám fakticky dvakrát zastavilo srdce, podruhé těsně po příletu sem, do soustavy Tau Ceti. Podařilo se nám udržet vás naživu chemickými léky a mechanickou stimulací, ale vaše srdce je teď ohromně slabé. Pokud chcete vést po delší období aktivní život, budete muset zvážit možnost náhrady svého srdce.“

„Proto jste mne nechali tady,“ Nicole ukázala na kontejner, „tak dlouho?“

„Částečně,“ pravil Orel. Vysvětlil už Nicole, že většina ostatních z Rámy se vzbudila mnohem dříve, někteří už před rokem, a že žijí za stísněných podmínek na jiném nepříliš vzdáleném místě. „Dělali jsme si také starosti, že byste se mohla cítit nepohodlně v přestavěné hvězdici. Přestavba té kosmické lodi proběhla ve spěchu, takže tam není mnoho pohodlí. Záleželo nám na vás také proto, že jste daleko nejstarší ze všech lidí, kteří přežili.“

Je to tak, řekla si pro sebe Nicole. *Útok oktopavouků zahubil všechny lidi nad čtyřicet let. Já jsem jediná starší osoba, která zbyla…*

Orel se na okamžik odmlčel. Když Nicole opět na mimozemšťana pohlédla, zdálo se jí, že jeho hypnotizující oči vyjadřují emoce. „Kromě toho, jste pro nás výjimečná, hrála jste v tomto snažení klíčovou roli.“

Je možné, pomyslela si znenadání Nicole, když stále zírala do Orlových fascinujících očí, *že toto elektronické stvoření má doopravdy city? Mohl mít Richard pravdu, když trval na tom, že neexistují žádné stránky naší lidskosti, které by nakonec nešly duplikovat uměle?*

„…Čekali jsme tak dlouho, jak to šlo, než jsme vás probudili," říkal právě Orel, „abychom zkrátili na minimum dobu, kterou budete muset strávit v méně ideálních podmínkách. Teď se však připravujeme k zahájení další fáze našich činností. Jak vidíte, tato místnost byla už dávno vystěhována, kromě vás. Za osm až deset dnů začneme rozebírat stěny. V té době byste se už měla dostatečně zotavit."

Nicole se opět ptala na svou rodinu a přátele. „Jak jsem vám už pověděl dříve," pravil Orel, „všichni dlouhý spánek přežili. Avšak přizpůsobeni se životu v místě, které teď váš přítel Max nazývá Grand hotel, nebylo pro nikoho snadné. Všichni ti, kdo byli s vámi ve Smaragdovém městě, plus holčička Maria a manžel Ellie Robert byli původně umístěni do dvou velkých místností vedle sebe v jedné části hvězdice. Všem bylo řečeno, že ubytování je pouze dočasné a že později budou přesunuti do lepších domovů. Avšak Robert a Galileo se nedokázali na neobvyklé podmínky Grand hotelu úspěšně adaptovat."

„Co se s nimi stalo?" ptala se poplašeně Nicole.

„Oba byli ze sociologických důvodů přesunuti do jiné, přísněji vedené části kosmické lodi. Robert byl převeden dříve. Krátce po probuzení z dlouhého spánku propadl hluboké depresi a nepodařilo se mu z ní dostat. Naneštěstí asi před čtyřmi měsíci zemřel… Galileo je fyzicky v pořádku, ačkoliv jeho protispolečenské chování neustalo."

Nicole pocítila při zprávě o Robertově smrti hlubokou lítost. *Chudáček Nikki*, pomyslela si okamžitě, *neměla vlastně možnost, dobře poznat svého otce… A Ellie, tvé manželství se nevydařilo, jak jsi doufala…*

Seděla mlčky, bloudila svými vzpomínkami na Roberta Turnera. *Byl jsi komplikovaný muž*, myslela si Nicole, *nadaný a plně se věnující své práci. A přece jsi na osobní úrovni překvapivě selhal. Nejdůležitější část tvé osobnosti snad zemřela už dávno, v té soudní síni v Texasu na planetě Zemi.*

Nicole zavrtěla hlavou. „Myslím si," poznamenala, „že energie, kterou jsem vydala na záchranu Katie a Roberta před útokem mikrobiologických prostředků použitých oktopavouky, byla ztraceným úsilím."

„Ve skutečnosti," odvětil prostě Orel. „Tehdy to pro vás bylo důležité."

Nicole se usmála a pohlédla na svého mimozemského kolegu. *Dobrá, můj vševědoucí příteli,* pomyslela si a přemáhala zívnutí. *Musím přiznat, že jsem ráda opět v tvé společnosti… Možná sám nejsi živý tvor, ale určitě o živých bytostech víš všechno.*

„Dovolte mi, abych vám pomohl do postele," řekl Orel. „Napoprvé jste byla dost dlouho vzhůru."

Nicole byla se sebou spokojená. Konečně se jí podařilo obejít bez zastavení kolem celé místnosti. „Bravo," aplaudoval Orel a přistoupil k ní. „Děláte zázračné pokroky. Nemysleli jsme si, že za tak krátkou dobu budete takhle dobře chodit."

„Teď opravdu potřebuju hlt vody," řekla Nicole a usmívala se. „Tohle staré tělo se ohromně potí."

Orel jí podal ze stolu sklenici vody. Když Nicole dopila, obrátila se ke svému mimozemskému příteli. „Dodržíte teď svou část úmluvy? Máte s sebou zrcadlo a jiné šaty?"

„Ano, mám," odpověděl Orel. „A přinesl jsem i kosmetiku, kterou jste požadovala. Avšak nejprve vás chci vyšetřit, abych viděl, jak vaše srdce reaguje na cvičení." Držel před ní malý černý přístroj a pozoroval jakési značky objevující se na maličké obrazovce. „To je dobré," prohlásil. „Ne, to je výborné. Vůbec žádné nepravidelnosti. Jen ukaz, že vaše srdce pracuje velice usilovně, což lze u člověka vašeho věku očekávat."

„Mohu se podívat?" zeptala se Nicole a ukázala na monitor. Orel jí ho podal. „Předpokládám," řekla, „že tato věc dostává signály z mého těla… Ale co přesně jsou všechny tyhle klikyháky a podivné symboly na obrazovce?"

„Máte v sobě přes tisíc malinkatých sond, více než polovinu v oblasti srdce, které nejen měří činnost srdce a dalších orgánů, nýbrž i regulují takové důležité parametry, jako je průchod krve a rozdělování kyslíku. Některé sondy dokonce doplňují normální biologické funkce. Na obrazovce vidíte souhrn údajů z časového intervalu, kdy

jste cvičila. Procesor umístěný ve vašem těle tento souhrn zpracoval a telemetricky vyslal.“

Nicole se zamračila. „Možná jsem se neměla ptát. Nějak mě myšlenka na všechno to elektronické haraburdí v mém těle moc netěší.“

„Sondy nejsou ve skutečnosti elektronické,“ namítl Orel, „alespoň ne ve smyslu, v jakém vy lidé to slovo užíváte. A jsou v tomto období vašeho života naprosto nutné. Kdyby tam nebyly, nepřežila byste ani jeden den.“

Nicole zírala na Orla. „Proč jste mne tedy nenechali zemřít?“ zeptala se. „Máte se mnou ještě nějaký záměr, který opravňuje všechno to úsilí? Nějaký úkol, který ještě musím splnit?“

„Snad,“ odpověděl Orel. „Možná jsme si však mysleli, že byste mohla chtít ještě jednou vidět svou rodinu a přátele.“

„Je pro mne těžké uvěřit,“ řekla Nicole, „že mé touhy hrají významnou roli ve vaší hierarchii hodnot.“

Orel neodpověděl. Přešel k tašce, kterou nechal na zemi u stolu, a vrátil se se zrcadlem, vlhkou látkou, jednoduchými modrými šaty a kabelkou s kosmetikou. Nicole vyklouzla z bílého županu, který měla na sobě, otřela se celá látkou a oblékla si šaty. Když jí Orel podal zrcadlo, zhluboka se nadechla. „Nejsem si jistá, že jsem na to připravená,“ řekla s nepatrným úsměvem.

Nicole by nepoznala tvář v zrcadle, kdyby se byla předtím mentálně nepřipravila. Vlastní tvář jí připadala jako samý váček a samá vráska.

Vlasy, obočí i řasy měla teď buď bílé, anebo šedé. Jejím prvním impulzem bylo rozbrečet se, srdnatě však potlačila slzy. *Můj bože, pomyslela si, jsem tak stará… Je možné, že jsem to opravdu já?*

Propátrávala své rysy v zrcadle, hledala zbylé stopy hezké mladé ženy, jíž kdysi byla. Tu a tam dokázala spatřit stopy toho, co lidé kdysi považovali za krásný obličej, oko však muselo vědět, kam se dívat. Srdce ji rozbolelo, když si znenadání vzpomněla na drobnou událost před dávnými lety, když jako dospívající dívka šla se svým otcem po polní cestě nedaleko jejich domu v Beauvois. Proti nim se vlekla o holi stará žena. Nicole žádala otce, jestli nemohou přejít na druhou stranu, aby se jí vyhnuli.

„Proč?“ ptal se otec.

„Protože ji nechci vidět zblízka," odpověděla Nicole. „Je stará, a škaredá. Běhá mi z ní mráz po zádech."

„Ty budeš taky jednou stará," odpověděl jí otec a odmítl přejít na druhou stranu.

Jsem stará a škaredá, myslela si Nicole. Dokonce i mně samotné ze mne běhá mráz po zádech. Vrátila zrcadlo Orlovi. „Varoval jste mne," řekla melancholicky. „Možná jsem měla poslechnout."

„Samozřejmě, že vás to šokovalo," pravil Orel. „Neviděla jste se šestnáct let. Většina lidí má těžkosti se stárnutím, i když je sledují den po dni."

Podával jí kabelku s kosmetikou.

„Ne, děkuji," řekla zklamaně Nicole, odmítla kabelku. „Je to beznadějné. Dokonce ani Michelangelo by s takovým obličejem nedokázal nic udělat."

„Jak si přejete," pravil Orel. „Myslel jsem však, že byste ji mohla chtít použít, než dorazí návštěvník."

„Návštěvník!" vykřikla Nicole poplašením i vzrušením. „Dostanu návštěvu… Kdo je to?" Natáhla ruce pro zrcadlo i kosmetiku.

„Myslím, že to nechám jako překvapení," řekl Orel. „Návštěva tady bude za několik minut."

Nicole si nanesla rtěnku, napudrovala se, učesala si šedé vlasy, napřímila se a vyškubala si obočí. Když skončila, vrhla do zrcadla nesouhlasný pohled. „To je asi vše, co můžu udělat," řekla, stejně k sobě jako Orlovi.

Po několika minutách Orel otevřel dveře na protější straně pokoje a odešel. Když se vrátil, měl s sebou oktopavouka.

Přes místnost Nicole viděla, jak se barva královské modři rozlévá za hranice. „Nazdar, Nicole. Jak se cítíš?" pozdravil oktopavouk.

„Doktorka Modrá!" vykřikla vzrušeně Nicole.

Doktorka Modrá držela před Nicole monitorovací přístroj. „Zůstanu zde s tebou, dokud nebudeš připravená k přesunu," řekla lékařka. „Orel má nyní jiné povinnosti."

Po maličké obrazovce přebíhaly barevné pásy. „Nechápu to," řekla Nicole, která se dívala na přístroj obráceně. „Když tuhle věc používal Orel, byly na obrazovce jen samé klikyháky a další legrační symboly."

„To je jejich speciální technický jazyk," vysvětlovala doktorka Modrá. „Je neuvěřitelně účinný, mnohem lepší než naše barvy, já ho však nedokážu číst. Tento přístroj je ve skutečnosti mnohojazyčný. Je v něm dokonce i anglická verze."

„Jak mluvíš s Orlem, když u toho nejsem já?" zeptala se Nicole.

„Oba užíváme barvy," odvětila doktorka Modrá. „Orlovi běží přes čelo zleva doprava."

„Děláš si legraci," řekla Nicole a snažila se představit si Orla s barvami na čele.

„Vůbec ne," odpověděl oktopavouk. „Orel je úžasný. Brebentí a pokřikuje s létavci, kvičí a píská s myrmikoty…"

Nicole nikdy předtím neviděla slovo „myrmikot" v jazyce barev. Když se na ně zeptala, doktorka Modrá vysvětlila, že šest podivných stvoření teď žije v Grand hotelu a další čtyři že se zanedlouho vyklubou z klíčících manových melounů. „Ačkoliv všichni oktopavouci a lidé během dlouhé cesty spali," řekla doktorka Modrá, „manové melouny se mohly vyvinout na myrmikoty a pak na materiál přisedliny. Teď už jsou další generace."

Doktorka Modrá položila přístroj na stůl. „Tak jaký je tvůj dnešní závěr, doktorko?" zeptala se Nicole.

„Nabýváš sil," odvětila doktorka Modrá. „Ale jsi naživu jen díky všem sondám, které v sobě máš. V brzké době bys měla uvážit…"

„…náhradu srdce, já vím," přerušila ji Nicole. „Může se to zdát divné, ale ta myšlenka se mi moc nelíbí. Nevím přesně, proč jsem proti tomu. Možná proto, že jsem ještě neviděla, co zbývá, abych pro to žila. Vím, že kdyby Richard byl ještě naživu…"

Zarazila se. Na okamžik si představila, že je v místnosti, kde sledovala videonahrávky, pozoruje zpomalené záběry posledních sekund Richardova života. Nemyslela na tento moment od svého probuzení.

„Nebude ti vadit, když se zeptám na něco velice osobního?" tázala se Nicole doktorky Modré.

„Vůbec ne," odvětil oktopavouk.

„Sledovaly jsme spolu Richardovu a Archieho smrt," začala Nicole, „a já jsem byla tak zhroucená, že jsem nic jiného nevnímala. Archie byl zabit ve stejnou dobu a byl to tvůj životní partner. A ty jsi mě přesto utěšovala. Neměla jsi pocit ztráty z Archieho smrti?"

Doktorka Modrá neodpověděla okamžitě. „My oktopavouci jsme od narození učeni ovládat to, čemu vy lidé říkáte emoce. Alternáti jsou samozřejmě hodně náchylní citům. Ale ti z nás, kteří…“

„Se vším patřičným respektem,“ přerušila ji tiše Nicole a dotkla se jí, „nekladla jsem klinický dotaz, dotaz lékařky lékařce. Byla to otázka přítelkyně přítelkyni.“

Krátký šleh karmínové, pak druhý modré, bez vztahu k sobě, přešel doktorce Modré kolem hlavy. „Ano, měla jsem pocit ztráty,“ řekla pak doktorka Modrá. „Věděla jsem však, že to přijde. Buď tehdy, anebo později. Když se Archie zapojil do válečného úsilí, jeho terminace se stala jistou. A kromě toho, v tom okamžiku bylo mou povinností pomáhat tobě.“

Dveře do místnosti se otevřely a vstoupil Orel. Mimozemšťan nesl velkou krabici plnou jídla, šatů a různého zařízení. Sdělil Nicole, že jí přinesl kosmický skafandr a že velice brzy opustí své řízené prostředí.

„Doktorka Modrá tvrdí, že umíte mluvit v barvách,“ řekla žertem Nicole. „Chci, abyste mi to ukázal.“

„Co si přejete, abych řekl?“ odvětil Orel v uspořádaných úzkých barevných pásech, které začínaly na levé straně čela a točily se vpravo.

„To stačí,“ řekla se smíchem Nicole. „Jste skutečně úžasný.“

Nicole stála na podlaze gigantické továrny a zírala na pyramidu před sebou. Po její pravici, necelý kilometr daleko, budovala skupina speciálně navržených biotů, v níž byli i dva obrovští bioti-buldozery, vysokou horu. „Proč všechno tohle děláte?“ řekla Nicole do mističkého mikrofonu ve své přilbě.

„To je část dalšího cyklu,“ odvětil Orel. „Zjistili jsme, že tyto konstrukce zvýší pravděpodobnost získání toho, co požadujeme od pokusů.“

„Takže vy už něco víte o nových kosmoplavcích?“

„Na to neznám odpověď,“ pravil Orel. „Nemám pro budoucnost Rámy žádný úkol.“

„Řekl jste nám však už dříve,“ naléhala Nicole, nespokojená s odpovědí, „že změny se nedělají, pokud nejsou nutné.“

„Nemohu vám vyhovět,“ řekl Orel. „Pojďte, nastupte do vozidla, doktorka Modrá se chce podívat na tu horu zblízka.“

Oktopavouk vypadal v kosmickém skafandru divně. Nicole vyprskla hlasitým smíchem, když poprvé spatřila doktorku Modrou v těsně padnoucí bílé látce pokrývající její uhlově černé tělo a osm chapadel. Doktorka Modrá měla na hlavě průhlednou přilbu, skrze niž bylo možné sledovat řeč barev.

„Užasla jsem," řekla Nicole doktorce Modré, která seděla vedle ní, když se otevřené vozidlo vydalo plochým terénem k hoře, „když jsme poprvé vyšly ven… Ne, to není dostatečně silný výraz… Ty a Orel jste mi řekli, že jsme v továrně a že Ráma se připravuje na další cestu, avšak všechno tohle předčí mé očekávání."

„Pyramida byla postavena kolem vás," poznamenal Orel ze sedadla řidiče před nimi, „zatímco jste spala. Bez narušení vašeho prostředí. Kdybychom nebyli schopni to udělat, bylo by nutné vzbudit vás mnohem dříve."

„Nepřivádí tě všechno kolem v úžas?" Nicole se stále dívala do tváře doktorce Modré. „Neptáš se nejdřív, jaký druh bytostí vymyslel tento velký projekt? A vytvořil také umělou inteligenci, jako je Orel? Je skoro nemožné představit si…"

„Pro nás to není tak obtížné," odvětil oktopavouk. „Nezapomeň, my víme o vyšších bytostech od začátku. My existujeme jako inteligentní bytosti jen proto, že Předchůdci změnili naše geny. Nikdy ve svých dějinách jsme neměli období, kdy jsme si mysleli, že jsme vrcholem života."

„Ani my nebudeme mít, už nikdy," uvažovala Nicole. „Dějiny lidí, ať se jakkoliv zvrtnou, se hluboce a nevratně změnily."

„Možná ne," ozval se Orel z předního sedadla. „Naše databáze ukazuje, že některé druhy nejsou kontaktem s námi zase tak významně ovlivněny. Navrhujeme své experimenty s přihlédnutím k této možnosti. K našemu kontaktu dochází během konečného časového intervalu, jen s malým procentem populace. Nedochází ke stalé interakci, pokud studovaný druh nepodnikne zjevný krok, aby ji vytvořil. Pochybuji, že se život na Zemi v tomto okamžiku příliš liší od toho, jaký by byl, kdyby ani jeden Ráma vaši Sluneční soustavu nikdy nenavštívil."

Nicole se naklonila v sedadle dopředu. „Víte to určitě?" zeptala se. „Nebo je to jen dohad?"

Orlova odpověď byla vyhýbavá. „Vaše dějiny se objevením Rámy určitě změnily," řekl. „Mnoho podstatných událostí by nena-

stalo, kdyby nedošlo k žádnému kontaktu. Avšak za dalších sto let, nebo pět set… Jak se potom bude Země lišit od té, kterou by byla…“

„Lidské hledisko se přece muselo změnit,“ argumentovala Nicole. „Vědomí, že ve vesmíru existuje, nebo alespoň v dřívější době existovala inteligence tak pokročilá, aby vybudovala mezihvězdnou roboty ovládanou kosmickou loď velikosti celého města, přece nemůže být pominuta jako bezvýznamná informace. To vytváří odlišnou perspektivu pro celou lidskou zkušenost. Náboženství, filozofie, dokonce i základy biologie musí být revidovány už v přítomnosti…“

„Rád vidím,“ přerušil ji Orel, „že alespoň jisté malé množství optimizmu a idealizmu po všech těch letech přežilo. Vzpomeňte si však, že v Novém Edenu lidé věděli, že žijí v říši, která byla speciálně pro ně vybudována mimozemšťany. A bylo jim řečeno, vámi a ostatními, že jsou bez ustání sledováni. Přesto, když začalo být zřejmé, že mimozemšťané, ať už to byl kdokoliv, nemají v úmyslu zasahovat do denních činností lidí, existence těchto pokročilých bytostí se stala irelevantní.“

Terénní vozidlo dojelo k úpatí hory. „Chtěla jsem se sem podívat ze zvědavosti,“ řekla doktorka Modrá. „Jak víš, neměli jsme v naší říši na Rámovi žádné hory. A jen pár v části rodné planety, kde jsem žila, když jsem byla nedospělá… Napadlo mě, že by bylo hezké stát nahoře…“

„Přivolal jsem velký buldozer,“ pravil Orel. „Naše cesta na vrchol bude trvat jen deset minut. V některých místech budete možná mít ze strmosti výstupu strach, je však zcela bezpečný, pokud se připoutáte.“

Nicole nebyla natolik stará, aby nevychutnala nádherný výstup. Buldozer, velký jako administrativní budova, neměl příliš pohodlná sedadla a některé nárazy byly hodně silné. Avšak výhled, který se jim po výstupu naskytl, zcela určitě za ty nepříjemnosti stál.

Hora byla asi kilometr vysoká a po přibližně kulatém obvodu měřila kolem deseti kilometrů. Když se buldozer dostal do jedné čtvrtiny cesty nahoru, Nicole jasně uviděla pyramidu, v níž přebývala. Ve větší vzdálenosti, ve všech směrech, byl obzor poset izolovanými stavbami neznámého účelu.

Takže teď to všechno začíná znovu, myslela si Nicole. *Tento přebudovaný Ráma brzy vstoupí do další řady hvězdných soustav. Co*

tam najde? Kdo jsou kosmoplavci, kteří budou kráčet po tomto území? Nebo šplhat na tuto horu?

Buldozer se zastavil na rovné plošině blízko vrcholu a tři cestující vystoupili. Byl to pohled, při němž se tajil dech. Když Nicole přehlížela scenérii, vzpomněla si na úžas při své úplně první cestě do Rámy, jak jela dolů na sedačkové lanovce a ohromný neznámý svět se před ní otevíral. *Děkuji vám,* myslela si a oslovovala v duchu Orla, *že jste mě udrželi naživu. Měl jste pravdu. Samotný tenhle zážitek a vzpomínky, které vyvolává, jsou více než dostatečným důvodem žít dál.*

Nicole se otočila, aby se podívala na zbylou část hory. Spatřila cosi drobného vlétat do křovinatého červeně zbarveného porostu, který byl vzdálen necelých dvacet metrů, a zase to vylétat ven. Přešla tam a chytila létající předmět do ruky. Velikostí a tvarem připomínal motýla. Křídla měl zdobená pestrobarevnými vzory bez symetrie nebo nějaké jiné zákonitosti, kterou Nicole mohla zjistit. Pustila ho a pak chytila dalšího. Druhý rámanský motýl měl úplně jiné vzory, avšak zase bohatě barevné.

Orel a doktorka Modrá došli k ní. Nicole jim ukázala, co drží v ruce. „Létající bioti," poznamenal Orel bez dalšího vysvětlení.

Nicole opět obdivovala maličkého tvora. *Něco úžasného se přihodí každý den,* vzpomněla si na Richardovo rčení. *A to nám vždy připomene, jaká je radost být naživu.*

2

Chviličku poté, co se Nicole vykoupala, vešli do místnosti dva bioti. Jeden byl velký krab a druhý vypadal jako ohromný nákladní automobil, s nímž si hrají děti. Krab použil svá mohutná klepeta a hrozivou sadu dalších pomocných nástrojů a rozstříhal kontejner, v němž Nicole spala, na zvládnutelné kusy. Ty potom naložil do korby nákladního vozu. Při cestě z místnosti, za necelou minutu, krab uchopil bílou vanu a všechny zbylé židle a přidal je nahoru do korby. Potom si naložil na záda stůl a zmizel z prázdné místnosti za nákladním biotem.

Nicole si uhladila šaty. „Nikdy nezapomenu na první pohled na biota-kraba," poznamenala ke svým dvěma společníkům. „Bylo to na

velké obrazovce v řídícím středisku kosmické lodi Newton, před dávnými roky. Všechny nás to vyděsilo.“

„Dnešek je dnem D,“ řekla doktorka Modrá v barvách chviličku nato. „Jsi připravená nastěhovat se do Grand hotelu?“

„Pravděpodobně ne,“ odvětila s úsměvem Nicole. „Z toho, co jste mi ty a Orel řekli, mám pocit, že jsem si užila poslední okamžik samoty.“

„Vaše rodina a přátelé jsou velice vzrušeni z toho, že vás uvidí,“ pravil Orel. „Navštívil jsem je včera a řekl jsem jim, že přijdete. Budete bydlet s Maxem, Eponine, Ellie, Mariem a Nikki. Patrick, Nai, Benjy, Kepler a Maria jsou hned vedle. Jak jsem vám vysvětlil minulý týden, Patrick a Nai se starají o Marii od doby krátce po probuzení jako o vlastní dceru. Znají celý příběh, jak jste ji během bombardování zachránila…“

„Nevím, jestli je zachránila přesně to správné slovo,“ poznamenala Nicole a upamatovala se jasně na poslední hodiny ve staré kosmické lodi Ráma. „Vzala jsem ji, protože tam nebyl nikdo, kdo by se o ni staral. Každý by udělal totéž.“

„Zachránila jste jí život,“ řekl Orel. „Za necelou hodinu po vašem odchodu ze zoologické zahrady tři velké bomby zničily její sekci a dvě přilehlé. Maria by určitě zahynula, kdybyste ji nenašla.“

„Je z ní teď krásná a inteligentní mladá žena,“ pravila doktorka Modrá. „Setkala jsem se s ní krátce před několika týdny. Ellie říká, že Maria má neuvěřitelnou energii. Podle Ellie je ráno první vzhůru a večer jde poslední spát.“

Jako Katie, neubránila se Nicole myšlence. *Kdo jsi, Marie?* uvažovala. *A proč jsi byla seslána do mého života právě v tom okamžiku?*

„…Ellie mi také řekla, že Maria a Nikki jsou nerozlučitelné,“ pokračovala doktorka Modrá. „Učí se spolu, jedí spolu a neustále spolu švitoří… Nikki řekla Marii všechno o tobě.“

„Jak je to možné?“ zeptala se s úsměvem Nicole. „Nikki nebyly ještě ani čtyři roky, když jsem ji naposled viděla. Lidské děti si neuchovávají vzpomínky z tak časného.

„Určitě ano, když dalších patnáct let spí,“ vysvětloval Orel. „Kepler a Galileo mají také jasné vzpomínky ze svého dětství… Můžeme však hovořit po cestě. Už je čas, abychom vyrazili.“

Orel pomohl Nicole a doktorce Modré s oblečením kosmických skafandrů. Pak vzal tašku s Nicolinými věcmi. „Uložil jsem sem váš lékařský kufřík i vaše šaty a kosmetiku, kterou jste v posledních několika dnech používala," řekl.

„Můj lékařský kufřík?" divila se Nicole. Zasmála se. „Svatá dobroto, skoro jsem zapomněla… Měla jsem ho s sebou, že, když jsem našla Marii? Děkuji vám."

Trojice vyšla z místnosti, která se nacházela v přízemí pyramidy. Po několika minutách prošli velkým klenutým vstupem z budovy. Venku, v jasném světle továrny, na ně čekalo vozidlo. „Bude nám to trvat asi půl hodiny, než dojedeme k rychlovýtahům," pravil Orel. „Náš raketoplán parkuje v Doku, na nejvyšším podlaží."

Když se vozidlo rozjelo, Nicole se otočila a dívala se dozadu. Za pyramidou byla vysoká hora, na niž před třemi dny vyjeli. „Tak vy opravdu nemáte tušení, proč jsou tam bioti-motýli?" zeptala se Nicole mikrofonem ve své přilbě.

„Ne," odvětil Orel. „Mé instrukce se týkají pouze vašeho cyklu."

Nicole stále zírala za sebe. Vozidlo minulo řadu vysokých sloupů, bylo jich dohromady deset či dvanáct, spojených nahoře, uprostřed a dole dráty. *Všechno tohle bude součástí Nového Rámy*, myslela si Nicole. Náhle si uvědomila, že brzy opustí svět Rámy, definitivně a naposled. Proběhl jí mocný pocit smutku. *Byl to můj domov*, řekla si, *a já ho navždy opouštím.*

„Bylo by možné," zeptala se Nicole Orla, aniž se otočila, „abych viděla nějakou z jiných částí Rámy, než nadobro odjedeme?"

„Proč?" chtěl vědět Orel.

„Nevím to určitě," odpověděla Nicole. „Možná jen proto, abych mohla další hodinu pobývat ve vzpomínkách."

„Obě mísy a Jižní poloválec byly už zcela přestavěné. Nepoznala byste je. Válcové moře bylo vypuštěno a odstraněno. I New York se už rozebírá…"

„Není však ještě úplně zničený, nebo je?" zeptala se Nicole.

„Ne, ještě ne," odvětil Orel.

„Mohli bychom tam zajet, prosím, alespoň na chvíli?" *Prosím, vyhovte staré ženě*, prosila v duchu Nicole. *Přestože sama nechápe proč.*

„Dobrá," souhlasil Orel, „budeme však zpožděni. New York je v jiné části továrny."

Stáli na poprsni poblíž hořejšku jednoho z vysokých mrakodrapů. Větší část New Yorku byla pryč, budovy shrnuty na kupy ohromnou silou velkých biotů. Zůstalo jen dvacet či třicet budov kolem jednoho náměstí.

„Pod městem byly tři nory," vysvětlovala Nicole doktorce Modré. „Jedna pro nás, druhá pro létavce a třetí, kde bydleli tví bratranci. Byla jsem v noře létavců, když mě Richard přišel zachránit…" Nicole se zarazila. Uvědomila si, že už to doktorce Modré předtím vyprávěla a že oktopavouci nikdy nic nezapomenou. „Nevadí ti to?" zeptala se.

„Pokračuj, prosím," vyzval ji oktopavouk.

„Během celé té doby, co jsme zde byli, nikdo z nás na ostrově nevěděl, že do některých z těchto budov vedly vchody. Není to úžasné? Ach, jak bych si přála, aby Richard byl ještě naživu a já mohla vidět jeho tvář, když Orel otevřel dveře do osmistěnu. Dostal by z toho šok.

Tak tedy," pokračovala Nicole, „Richard se vrátil dovnitř Rámy, aby mě našel. A pak jsme se do sebe zamilovali a vymysleli jsme, jak se dostat z ostrova, využili jsme létavce… Byla to taková nádherná doba, před tolika roky.

Nicole popošla vpřed, uchopila oběma rukama zábradlí a rozhlížela se kolem. V duchu viděla New York, jaký byl kdysi. Tamhle stály hradby. Za nimi se rozlévalo Válcové moře… a někde uprostřed těch ošklivých kup kovu byla stodola a jáma, v níž jsem téměř zemřela.

Slzy přišly náhle, překvapily ji. Lily se Nicole z očí a stékaly po tvářích. Neotočila se. *Pět z mých šesti dětí se narodilo tam,* vzpomínala, *v podzemí. Právě před vchodem do našeho doupěte jsme našli Richarda po dvouletém odloučení. Byl v komatu.*

Vzpomínky se jí hrnuly do mysli, jedna po druhé, každá přinesla nejasnou bolest v srdci a další příval slzí. Nicole je nedokázala zastavit. V jednom okamžiku opět sestupovala do nory oktopavouků, aby zachránila dceru Katie, v druhém cítila vzrušení a povznesený pocit při letu přes Válcové moře, upevněná v postroji ke dvěma létavcům. *Musíme nakonec zemřít proto,* myslela si Nicole a stírala si hřbetem

ruky slzy, *že v našich mozcích nezůstává už žádný prostor pro další vzpomínky.*

Jak Nicole upřeně přehlížela rozeklanou plochu New Yorku a měnila ji v mysli na tu, jak vypadala před lety, vyvstala jí ostře vzpomínka na ještě vzdálenější období jejího života. Vzpomněla si na chladný, pozdně podzimní večer v Beauvois, během posledních dnů na Zemi. Těsně před tím, než s Genevieve odjely lyžovat do Davosu. Nicole seděla se svým otcem a dcerou před krbem v jejich vile. Pierre byl zahleděn do minulosti. Dělil se s Nicole a Genevieve o mnoho niterných okamžiků ze svého dvoření Nicolině matce.

Později, už před spaním, se nedospělá Genevieve matky ptala: „Proč dědeček mluví tolik o tom, co se stalo už dávno?“

„Protože je to pro něj důležité,“ odvětila Nicole.

Odpusťte mi, myslela si Nicole a stále zírala na mrakodrapy před sebou. *Odpusťte mi, všichni vy starší lidé, jejichž příběhům jsem nevěnovala pozornost. Neměla jsem v úmyslu být hrubá nebo přezíravá. Pouze jsem nechápala, co to znamená být starý.*

Nicole si vzdychla, zhluboka se nadechla a otočila se. „Jsi v pořádku?“ zeptala se doktorka Modrá.

Nicole přikývla. „Děkuji vám za to,“ řekla Orlovi a hlas jí přeskakoval. „Teď už jsem připravená jít.“

Spatřila světla, jakmile jejich malý raketoplán opustil hangár. I když světla byla ještě více než sto kilometrů daleko, na pozadí temnoty a vzdálených hvězd skýtala velkolepý pohled.

„Tento Uzel má jeden vrchol navíc,“ řekl Orel, „tvoří pravidelný čtyřstěn. Uzel, který jste navštívila poblíž Siria, neměl modul Vědění.“

Nicole upřeně hleděla z okna raketoplánu a tajila dech. Vypadalo to neskutečně, jako výtvor její představivosti, ta osvětlená konstrukce otáčející se v dáli. Ve vrcholech se nacházely čtyři velké koule spojené mezi sebou šesti přímými dopravními chodbami. Všechny koule byly naprosto stejně velké. Všech šest dlouhých čar, které je spojovaly, mělo přesně stejnou délku. Z této vzdálenosti se jednotlivá světla uvnitř průhledného Uzlu slévala, takže se celá stavba v temnotě kosmu jevila jako ohromná pochodeň ve tvaru čtyřstěnu.

„Je to krásné," prohlásila Nicole. Nebyla schopna najít jiné slovo, aby vyjádřila posvátnou úctu.

„Měla bys to vidět z pozorovací paluby naší ubytovny," řekla vedle ní doktorka Modrá. „Je to oslňující. Jsme dost blízko, abychom viděli různá světla uvnitř koulí a dokonce sledovali vozidla uhánějící sem a tam v dopravních chodbách. Mnozí obyvatelé Grand hotelu zůstávají na palubě celé hodiny bez přestání, baví se tím, že se pokoušejí uhodnout činnosti, které představuje pohyb vnitřních světel."

Nicole cítila, jak jí na rukou naskakuje husí kůže, když mlčky zírala na Uzel. Slyšela velice vzdálený hlas, hlas Francescy Sabatiniové, a báseň, kterou se poprvé naučila zpaměti jako školačka.

„Tygře! Tygře! plápoláš.
V lesích noci místo máš.
Jaká věčná ruka dá
Rám tvé hrůzné symetrii?"

Stvořil ten, kdo stvořil Beránka, i tebe? přemýšlela Nicole, když čtyřstěn světla neustával v otáčení. Vzpomněla si na rozhovor, který ona a Michael O'Toole vedli jednou pozdě večer, když se nacházeli v Uzlu blízko Siria. „Po této zkušenosti musíme Boha odpoutat," řekl tehdy. „A odstranit naše homocentrická omezení, jež na něj klademe… Bůh, který stvořil architekty Uzlu, musí být určitě pobaven našimi patetickými pokusy definovat jej pomocí termínů, které my lidé snadno chápeme."

Nicole Uzel fascinoval. I z této vzdálenosti, jak se pomalu otáčel, dokázal čtyřstěn různými pohledy, jež nabízel, člověka zcela hypnotizovat. Jak jej pozorovala, dostal se do polohy, kde jeden ze čtyř rovnostranných trojúhelníků tvořících jeho prázdné stěny ležel v rovině kolmé na letovou dráhu raketoplánu. Uzel náhle vypadal úplně jinak, jako kdyby neměl vůbec hloubku. Čtvrtý vrchol, který byl ve skutečnosti asi třicet kilometrů za rovinou, na druhé straně od Nicole, se jevil jako světelný zdroj ve středu viditelného trojúhelníku.

Když raketoplán náhle změnil směr, Uzel přestal být vidět. Místo něj spatřila Nicole ve velké dálce osamělou světležlutou hvězdu. „To je Tau Ceti," řekl jí Orel, „hvězda velice podobná vašemu Slunci."

„A proč, mohu-li se ptát," pravila Nicole, „je Uzel zde, v sousedství Tau Ceti?"

„Je to optimální dočasné umístění," odpověděl Orel, „k podpoře našeho sběru dat v této části Galaxie."

Nicole se jemně dotkla doktorky Modré. „Používají vaši inženýři také někdy v barvách tu nic neznamenající hatmatilku?" zeptala se s úsměvem. „Náš hostitel nám právě dal ne-odpověď."

„My jsme pokornější živočišný druh než vy," odvětil oktopavouk. „Je to opět pravděpodobně způsobeno naším stykem s Předchůdci. My nepředstíráme, že bychom dokázali pochopit všechno."

„Hovořily jsme velice málo o vašem druhu během doby, která uplynula od mého probuzení," řekla Nicole doktorce Modré a cítila náhle potřebu omluvit své sobectví, „i když si pamatuju, že jsi mi řekla, že vaše bývalá Hlavní Optimalizátorka, její pomocníci a všichni ti, kteří se zapojili do války, byli spořádaně terminováni. Pracuje nové vedení bez problémů?"

„Více či méně," odpověděla doktorka Modrá, „vezme-li se v úvahu obtížnost naší životní situace. Jamie pracuje na nižší úrovni nového sboru pomocníků a je téměř celý den v jednom kole. Ve skutečnosti se nepodařilo dosáhnout v kolonii rovnováhy, protože stále dochází k vnějším nešvarům."

„Většina z nich je způsobena lidmi na palubě," dodal Orel. „Předtím jsme o této otázce nehovořili, Nicole," pokračoval, „teď je však pravděpodobně vhodná doba. Překvapilo nás, že se příslušníci lidského druhu nedokáží adaptovat na pospolitý život. Pouze velmi málo z nich se umí smířit s myšlenkou, že jiné druhy by mohly být stejně důležité a schopné jako oni."

„Řekla jsem vám to brzy po našem prvním setkání, před lety," pravila Nicole. „Upozornila jsem vás, že z řady rozličných historických a sociologických důvodů existuje ohromný rozsah reakcí, které jsou odpovědí na nové myšlenky a koncepce."

„Já vím, že řekla," odvětil Orel, „avšak naše zkušenost s vámi a vaší rodinou nás oklamala. Dokud jsme neprobudili všechny, kteří přežili, dospěli jsme k hypotetickému závěru, že to, co se stalo v Novém Edenu, kde se chopili moci agresivní a po výbojích toužící lidé, byla anomálie, která se dá vysvětlit daným složením kolonistů. Teď, po ročním sledování vzájemných vztahů v Grand hotelu, jsme usoudili, že máme v Rámovi skutečně typický soubor lidí."

„To zní, jako bych se mohla dostat do nepříjemné situace," řekla Nicole. „Jsou ještě další věci, které bych měla vědět, než přijedeme?"

„Opravdu ne," pravil Orel. „Máme teď všechno pod kontrolou. Jsem si jist, že vaši kolegové se s vámi podělí o nejdůležitější podrobnosti ze svých zážitků… Kromě toho, nynější stav je pouze dočasný a tato fáze je skoro u konce."

„Nejdříve," řekla doktorka Modrá, „byli všichni, kdo přežili, rozptýleni po hvězdici. V každém paprsku bylo několik lidí, několik oktopavouků a několik našich podpůrných zvířat, jimž bylo povoleno přežít vzhledem k důležité roli, kterou mají v naší společenské struktuře. To všechno se po několika měsících změnilo, hlavně kvůli pokračujícímu agresivnímu nepřátelství lidí. Teď je životní prostor každého druhu soustředěn do jedné oblasti…"

„Segregace," řekla s lítostí Nicole. „To je jedna z charakteristik:, která definuje náš druh."

„K interakci mezi druhy nyní dochází pouze v samoobslužné restauraci a dalších společenských místnostech ve středu hvězdice," řekl Orel. „Více než polovina lidí však vůbec neopouští svůj paprsek, kromě jídla, a i potom se záměrně vyhýbají interakci. Z našeho hlediska lidské bytosti úžasně podléhají xenofobii. V naší databázi není mnoho příkladů kosmoplavců, kteří jsou sociologicky tak zaostalí jako váš druh."

Raketoplán změnil směr a nádherný čtyřstěn jim opět vyplňoval výhled. Byli teď mnohem blíž. Dala se už rozlišit řada jednotlivých zdrojů světla, a to jak uvnitř koulí, tak v dlouhých úzkých dopravních trubicích, které koule spojovaly. Nicole zírala na krásu před sebou a zhluboka si vzdychla. Rozhovor s doktorkou Modrou a Orlem ji rozlítostnil. *Richard měl možná pravdu,* myslela si Nicole, *možná lidstvo nelze změnit, dokud se jeho celá paměť úplně nevyprázdní a my nezačneme nanovo, v dokonalejším prostředí, s vylepšeným akčním systémem.*

Nicole se začal zvedat žaludek, když se raketoplán přiblížil k hvězdici. Řekla si, že si nebude dělat starosti se zbytečnostmi, avšak přesto nebyla spokojená se svým vzhledem. Podívala se do zrcátka, aby si upravila mejkap. Nedařilo se jí potlačit úzkost ze setkání. *Jsem stará,* myslela si. *Děti si budou myslet, že jsem ošklivá.*

Hvězdice nebyla zdaleka tak velká jako Ráma. Nicole nedělalo obtíže pochopit, proč je uvnitř tak našlapáno. Orel jí vysvětlil, že

zásah byl proveden podle nouzového plánu a že Ráma v jeho důsledku dorazil do Uzlu o několik let dříve, než bylo původně plánováno. Tento exemplář hvězdice, zastaralá kosmická loď, která nějak zůstala ušetřena recyklace, byl přestavěn na dočasný hotel, aby pojal cestující z Rámy, než je bude možné přesunout jinam.

„Vydali jsme striktní příkazy," pravil Orel, „aby váš příchod proběhl s co nejmenšími komplikacemi. Nechceme zatěžovat váš oběhový systém o nic více, než je nutné. Robot Velký špalík a jeho armáda vyčistili haly a společné prostory vedoucí ze stanice raketoplánu k vašemu pokoji."

„Takže vy se mnou nepůjdete?" zeptala se Nicole Orla.

„Ne," odvětil. „Mám práci v Uzlu."

„Já tě doprovodím přes pozorovací palubu až po vchod do paprsku, kde žijí lidé," řekla doktorka Modrá. „Potom se musíš o sebe postarat sama. Naštěstí tvůj pokoj není od vchodu do paprsku daleko."

Nicole a doktorka Modrá vystoupily z raketoplánu, Orel tam zůstal. Když vstupovaly do přechodové komory, ptačí muž jim zamával. O několik minut později vešly do velké šatny na druhé straně komory. Tam je zdravil robot známý jako Velký špalík.

„Vítejte, Nicole des Jardins-Wakefieldová," spustil gigantický robot. „Jsme rádi, že jste konečně dorazila. Odložte si kosmický skafandr na lavici po své pravici, prosím."

Velký špalík, kterému chybělo jen maloučko do tří metrů výšky a dvou metrů šířky, konstruovaný z pravoúhlých špalíků podobných těm, s nimiž si hrály lidské děti, vypadal přesně jako robot, jenž dohlížel na testy, které Nicole a její rodina podstoupily v Uzlu blízko Siria před svým návratem do Sluneční soustavy. Robot se tyčil nad Nicole a menším oktopavoukem.

„I když jsem si jist," řekl Velký špalík svým mechanickým hlasem, „že nezpůsobíte žádné problémy, chci vám připomenout, že všechny příkazy, které vydám já nebo podobní menší roboti, musí být bez váhání vyplněny. Máme za úkol udržovat v této kosmické lodi pořádek. Teď mne následujte, prosím."

Velký špalík se otočil na kloubech ve své střední části a valil se vpřeď na své jediné válcové noze. „Tato velká místnost se nazývá pozorovací paluba," řekl robot. „Obvykle je nejnavštěvovanější z

našich společných místností. Dnes večer jsme ji dočasně vyprázdnili, abyste se snadněji dostala do svého pokoje.“

Doktorka Modrá a Nicole se na chvíli zastavily před ohromným oknem obráceným k Uzlu. Pohled byl skutečně ohromující, Nicole však nedokázala soustředit pozornost na krásu a řád vynikající mimozemské architektury. Nemohla se dočkat, až uvidí svou rodinu a přátele.

Velký špalík zůstal na pozorovací palubě, zatímco Nicole a její společnice šly širokou chodbou, která vedla po obvodu kosmické lodi. Doktorka Modrá vysvětlila Nicole, jak najít a poznat místa, kde zastavují malé tramvaje. Oktopavouk Nicole také informoval, že lidé jsou ve třetím paprsku od přístaviště raketoplánu, kterýmkoliv směrem, oktopavouci pak ve dvou prvních při pohybu ve směru hodinových ručiček. „Čtvrtý a pátý paprsek,“ řekla doktorka Modrá v barvách, „jsou navrženy odlišně. Žijí tam všichni další tvorové a také ti lidé a oktopavouci, kteří jsou střeženi.“

„Je tedy Galileo v jakési formě vězení?“ zeptala se Nicole.

„Ne tak docela,“ odvětila doktorka Modrá. „V té části hvězdice je jen mnohem víc menších špalíkových robotů.“

Po projetí poloviny cesty kolem hvězdice vystoupily společně z tramvaje. Když došly ke vchodu do paprsku lidí, přidržela doktorka Modrá před Nicole monitorovací přístroj a přečetla si výstup v barvách na obrazovce. Po zhlédnutí počátečních údajů si oktopavouk pomocí brv pod jedním svým chapadlem vyžádal další informace.

„Není něco v pořádku?“ zeptala se Nicole.

„Během poslední hodiny ukázalo tvé srdce několik nepravidelností,“ odpověděla doktorka Modrá. „Chtěla jsem pouze zkontrolovat jejich amplitudu a frekvenci.“

„Jsem velice rozrušená,“ řekla Nicole. „U lidí je normální, že vzrušení působí…“

„Já vím,“ přerušila ji doktorka Modrá, „ale Orel mi dal instrukce, abych byla velmi pečlivá.“ Zatímco doktorka Modrá studovala údaje na obrazovce, neměla kolem hlavy barvy. „Myslím, že je to v pořádku,“ řekla nakonec, „jestliže však pocítíš sebemenší bolest na prsou, nebo budeš nucena nenadále lapat po dechu, neváhej použít tlačítko pro případ nouze, které máš ve svém pokoji.“

Nicole doktorku Modrou objala. „Mnohokrát ti děkuju,“ řekla. „Byla jsi úžasná.“

„Bylo to pro mne potěšení," odvětila doktorka Modrá. „Doufám, že všechno bude v pořádku. Tvůj pokoj má číslo jedenačtyřicet. Je v této chodbě, asi dvacáté dveře vlevo. Tramvaj zastavuje každých pět místností."

Nicole se zhluboka nadechla a otočila se. Čekala na ni menší tramvaj. Dovlekla se k ní, klouzala nohama po podlaze. Doktorka Modrá jí ještě zamávala a Nicole nastoupila. Za minutu či dvě stála před obyčejnými dveřmi, na nichž bylo napsáno číslo jedenačtyřicet.

Zaklepala. Dveře se okamžitě otevřely a zdravilo ji pět usmívajících se tváří. „Vítej v Grand hotelu," řekl zubící se Max s doširoka rozevřenou náručí. „Pojď a obejmi farmářského chlapce z Arkansasu."

Jakmile Nicole vstoupila do pokoje, ucítila na svých rukou ruku. „Ahoj, mami," pozdravila Ellie. Nicole se otočila a podívala se na svou nejmladší dceru. Ellie začínala na spáncích šedivět, oči však měla jasné a jiskrné jako vždy.

„Ahoj, Ellie," odvětila Nicole a vytryskly jí slzy. Nebudou to poslední slzy, které během několika hodin znovushledání uroní.

3

Jejich pokoj byl čtverec o straně přibližně sedm metrů. U zadní stěny byla oddělená koupelna s umyvadlem, sprchou a záchodem. Vedle koupelny se nacházel otevřený šatník, kde měli všechny šaty a další věci. Před spaním si odtud brali každý den stočené rohože a rozložili si je na podlahu.

První noc Nicole spala mezi Ellie a Nikki. Max, Eponine a Marius ulehli na druhé straně pokoje vedle stolu a šesti židlí, což byl veškerý nábytek v místnosti. Nicole byla tak unavená, že usnula okamžitě, ještě než zhasla světla a ostatní se uložili ke spánku. Nicole spala beze snů asi pět hodin, pak se znenadání probudila a na chvíli si nebyla jista, kde je.

Jak ležela ve tmě a tichu, přemýšlela o událostech předchozího večera. Během znovushledání ji tak přemohly emoce, že skutečně neměla čas, aby si utřídila své reakce na to, co viděla a slyšela. Okamžitě po jejím příchodu do pokoje šla Nikki vedle pro ostatní. Další dvě hodiny se tísnilo v přeplněném pokoji jedenáct lidí, z nichž ale-

spoň tři či čtyři jeden přes druhého mluvili. Během těchto dvou hodin Nicole krátce pohovořila s každým jednotlivě, musela však zůstat jen u povrchností.

Čtyři mladí lidé, Kepler, Marius, Nikki a Maria, byli všichni velmi stydliví. Maria, jejíž překrásně modré oči kontrastovaly s její měděnou kůží a dlouhými černými vlasy, cítila povinnost poděkovat Nicole, že ji zachránila. Zdvořile také prohlásila, že si z doby, než nadlouho usnula, vůbec nic nepamatuje. Nikki byla při krátkém hovoru se svou babičkou nervózní a nejistá. Nicole si myslela, že jí zjistila v očích cosi jako strach. Ellie však později Nicole řekla, že co viděla, byla pravděpodobně zbožná úcta. Neboť Nikki slyšela o Nicole tolik příběhů, až zřejmě dostala pocit, že se setkává s legendární osobou.

Dva mladí muži byli zdvořilí, ale zdrženliví. Jednou v průběhu večera si Nicole povšimla, že Kepler na ni přes pokoj upřeně hledí. Uvědomila si, že je první opravdu starý člověk, kterého kdy chlapci spatřili. *Obzvláště mladí muži*, myslela si Nicole, *mají potíže s ženami, které jsou staré a ftizické. Tříští to jejich fantastické představy o příslušnících opačného pohlaví.*

Benjy přivítal Nicole vřelým a silným objetím. Zvedl ji svýma silnýma rukama ze země a křičel radostí. Točil se s Nicolinou hlavou nad svou kolem dokola a opakoval: „Má-ma, má-ma.“ Benjy vypadal, že se mu daří dobře. Nicole překvapilo, když objevila, že se mu zvyšuje čelo a že teď rozhodně vypadá jako tatík. Později si řekla, že Benjyho zjev není vlastně natolik překvapivý, protože je mu kolem čtyřicítky.

Patrick a Ellie ji vítali vřele. Ellie vypadala unaveně, řekla však, že je to způsobeno tím, že se celý den nezastavila. Vysvětlila Nicole, že si vzala za úkol povzbuzovat v Grand hotelu mezidruhovou společenskou aktivitu. „To je nejmenší, co můžu udělat,“ prohlásila Ellie, „protože rozumím řeči oktopavouků. Doufám, že mi pomůžeš, jakmile se zotavíš.“

Patrick mluvil k Nicole potichu o svých obavách o Nai. „Nai si bere Galileovu situaci moc k srdci, ničí ji, mami,“ řekl jí syn. „Je rozlícená, protože ťulpasi, jak jim říkáme, odvedli Galilea z normálních obytných prostor bez většího vysvětlení a bez toho, co bychom my nazvali ‚patřičný proces‘. Rozčiluje se také proto, že nemá dovo-

leno trávit s ním více než dvě hodiny denně. Jsem si jistý, že tě požádá o přímluvu.“

Nai se změnila. Jiskra a měkký výraz v jejích očích zmizely. Byla neobyčejně negativní, dokonce už v prvních poznámkách. „Žijeme v nejhorším typu policejního státu, Nicole,“ řekla Nai. „Daleko horším než pod Nakamurou. Až se usadíš, musím ti říct moc věcí.“

Max Puckett a jeho velmi příjemná francouzská žena Eponine zestárli, jako všichni ostatní, bylo však jasné, že jejich vzájemná láska i láska k synovi Mariovi jim pomáhá překonávat potíže. Eponine pokrčila rameny, když se jí Nicole ptala, vadí-li jí stísněné životní podmínky. „Ve skutečnosti ne,“ odvětila. „Nezapomínej, že jsem jako dítě žila v sirotčinci v Limoges… Kromě toho, jsem šťastná, že jsem naživu a mám Maxe a Maria. Celé roky jsem si nikdy nemyslela, že budu žít dost dlouho, aby mi zešedivěly vlasy.“

Co se týkalo Maxe, ten zůstal stále vznětlivý a nezkrotný samorost. Měl také většinou šedivé vlasy a jeho chůze ztratila trochu na pružnosti. Nicole mu však viděla na očích, že ho život těší. „V kuřárně pravidelně vídám jednoho chlapíka,“ řekl Max v průběhu večera Nicole, „který je tvůj velký obdivovatel… Nějak unikl epidemii, ačkoliv jeho žena ne. V každém případě,“ Max se pak zazubil, „jsem si myslel, že vás dva dám dohromady, jakmile budeš mít trochu volného času. Je o trochu mladší, než jsi ty, ale myslím, že to nebude vadit.“

Nicole se zeptala Maxe na problémy mezi lidmi a oktopavouky. „Vždyť víš,“ řekl jí Max, „válka sice probíhala před patnácti či šestnácti roky, ale nikdo z lidí nemá vzpomínky z doby, která mezitím uplynula, aby zmírnily jeho zlost. Každý v té hrozné epidemii někoho ztratil, přítele nebo příbuzného nebo souseda. A nedokáží hned tak zapomenout, že epidemii způsobili oktopavouci.“

„Jako reakci na agresi lidské armády,“ namítla Nicole.

„Ale většina lidí to tak nevidí. Možná věří propagandě, kterou je krmil Nakamura, a ne ‚oficiálním‘ dějinám války podaným Orlem brzy po tom, co jsme byli přesunuti sem. Pravda je, že většina lidí oktopavouky nenávidí a bojí se jich. Jenom asi dvacet procent lidí udělalo jistý pokus společensky se s nimi stýkat, nebo se o nich něco dozvědět, přestože se Ellie odvážně snaží. Většina lidí zůstává v našem paprsku. Přecpaný obytný prostor bohužel nepomáhá problém zmírnit.“

Nicole se přetočila na bok. Její dcera Ellie spala otočená k ní, víčka jí cukala. *Něco se jí zdá*, myslela si Nicole, *doufám, že ne o Robertovi…* Opět přemýšlela o svém opětném shledání s rodinou a přáteli. *Myslím, ze Orel věděl, co dělá, když mě udržel naživu. I když pro mne nemá žádný určitý úkol. Pokud se ze mne nestane invalida a nebudu na obtíž, mohu zde být užitečná.*

„To bude tvůj první velký zážitek v Grand hotelu," řekl Max Nicole. „Pokaždé když jdu do samoobslužné restaurace mimo čas vyhrazený pro nás, připomene mi to Den štědrosti ve Smaragdovém městě. Ti neobvyklí tvorové, kteří přišli s oktopavouky, můžou být fascinující, ale cítím se sakra lip, když je nevidím."

„Nemůžeme počkat, až bude náš termín, tati?" zeptal se Marius. „Leguáni Nikki děsí. Hloupě na nás svýma žlutýma očima čumí a při jídle odporně kvokají."

„Synku," řekl Max, „ty a Nikki můžete počkat s ostatními na náš vymezený čas oběda, jestli chceš. Nicole chce jíst se všemi obyvateli. Je to pro ni věc principu… Tvá matka a já ji doprovodíme, abychom zaručili, že se naučí, jak to v jídelně chodí."

„Nedělejte si se mnou starosti," řekla Nicole. „Jsem si jistá, že Ellie nebo Patrick…"

„Nesmysl," přerušil ji Max. „Eponine a mně je potěšením se k tobě připojit. Kromě toho, Patrick šel s Nai navštívit Galilea, Ellie je v klubovně a Benjy čte s Keplerem a Marií."

„Oceňuji tvé porozumění, Maxi," pravila Nicole. „Je pro mne důležité, abych se správně vyjadřovala, obzvláště z počátku. Orel a doktorka Modrá mi neřekli moc podrobností o potížích."

„Nemusíš nic vysvětlovat," odvětil Max. „Fakticky, když jsi usnula, řekl jsem Francouzce, že jsem si jistý, že se budeš chtít stýkat s ostatními." Zasmál se. „Nezapomeň, že tě dobře známe."

Když se k nim Eponine připojila, vstoupili do chodby, která byla téměř prázdná. Několik lidí šlo po jejich levici, od středu hvězdice, a u vchodu do paprsku spolu stáli muž a žena.

Trojice čekala dvě až tři minuty na příjezd tramvaje. Když se blížili k poslední zastávce, Max se naklonil k Nicole. „Ti dva lidé stojící u vchodu do paprsku," pravil, „jenom zbůhdarma nelelkují. Jsou to oba velcí aktivisté Rady… Moc domýšliví a moc agresivní."

Nicole se při vystupování zavěsila do Maxova nabídnutého ramene. „Co chtějí?“ zašeptala, když se pár vydal k nim.

„Nevím,“ zamumlal rychle Max, „ale brzy to zjistíme.“

„Dobrý den, Maxi. Ahoj, Eponine,“ zdravil muž. Byl to obtloustlý čtyřicátník. Pohlédl na Nicole a nasadil široký úsměv politika. „Vy musíte být Nicole Wakefieldová,“ řekl a podával jí ruku. „Všichni jsme toho o vás tolik slyšeli. Vítejte. Vítejte… Já jsem Stephen Kowalski.“

„A já jsem Renée du Pontová,“ řekla žena a také natáhla ruku k Nicole.

Po výměně několika zdvořilostí se pan Kowalski zeptal Maxe, co všichni tři dělají. „Bereme paní Wakefieldovou na oběd,“ odvětil prostě Max.

„Ještě je doba společného jídla,“ řekl muž s dalším širokým úsměvem. Podíval se na hodinky. „Kdybyste počkali pětačtyřicet minut, Renée a já bychom se k vám připojili. My jsme v Radě, víte, a velmi rádi bychom seznámili paní Wakefieldovou s naší činností. Rada s ní určitě bude chtít v blízké budoucnosti hovořit.“

„Díky za nabídku, Stephene,“ řekl Max. „Ale my všichni máme velký hlad. Chceme jíst teď.“

Pan Kowalski svraštil čelo. „Nedělal bych to, být tebou, Maxi,“ řekl. „Momentálně je zde hustý vzduch. Po tom včerejším konfliktu v bazénu Rada jednomyslně odhlasovala dvoudenní bojkot všech společných činností. Emily hrozně rozčílilo, že Velký špalík dal podmíněný trest Garlandovi a nepřijal žádné disciplinární opatření vůči provinivšímu se oktopavoukovi. To je počtvrté za sebou, kdy ťulpasi rozhodli proti nám.“

„Nech toho, Stephene,“ pravil Max. „Slyšel jsem to líčit včera při večeři. Garland byl v bazénu ještě patnáct minut poté, co náš vyhrazený čas skončil. Napadl oktopavouka jako první.“

„Byla to úmyslná provokace,“ řekla Renée du Pontová. „V bazénu byli jen tři oktopavouci. Neměli žádný důvod, aby jeden z nich byl v dráze, kde plaval Garland.“

„Kromě toho,“ pravil Stephen, „jak jsme včera večer diskutovali v Radě, detaily konfliktu nejsou pro nás nejdůležitější. Je podstatné, abychom dali ťulpasům i oktopavoukům najevo, že jsme jako druh jednotní. Rada se dnes večer sejde na zvláštním zasedání, aby sepsala seznam stížností.“

Max pocítil zlost. „Díky, že jsi nás informoval, Stephene," řekl stroze. „A teď, jestli ustoupíš, rádi bychom šli na oběd."

„Děláte chybu," nedal se pan Kowalski. „Budete jediní lidé v jídelně. My samozřejmě podáme o tomto rozhovoru zprávu na dnešní schůzi Rady."

„Poslužte si," odsekl Max.

Max, Eponine a Nicole vyšli do hlavní chodby, která tvořila prstenec kolem středového jádra hvězdice. „Co je to Rada?" zeptala se Nicole.

„Skupina samozvanců, která předstírá, že reprezentuje všechny lidi," odvětil Max. „Zpočátku byli jenom otravní, ale v posledních několika měsících skutečně začínají mít jistý vliv. Dokonce získali do svých řad chuděrku Nai, když jí nabídli pomoc při řešení Galileova problému."

Velká tramvaj zastavila asi dvacet metrů vpravo od nich a vystoupili z ní dva leguáni. Dva špalíčkoví roboti, kteří stáli nenápadně stranou, vstoupili do chodby mezi lidi a podivná zvířata se zuby vzbuzujícími strach. Když je leguáni míjeli, šli podél stěny. Nicole si vzpomněla, jak při oslavě Dne štědrosti zaútočili na Nikki.

„Proč jsou zde?" zeptala se Maxe. „Mám za to, že jsou příliš neukáznění."

„Velký špalík i Orel vysvětlili shromáždění všech lidí, při dvou různých příležitostech, že leguáni jsou naprosto nutní při pěstování té baricanové rostliny, bez níž by se společnost oktopavouků úplně zhroutila. Nesledoval jsem všechny podrobnosti biologického vysvětlení, ale pamatuju si, že čerstvá vejce leguánů jsou životně důležitým článkem procesu. Orel několikrát zdůraznil, že se jich zde v Grand hotelu udržuje pouze naprosto minimální počet."

Trojice byla blízko vchodu do jídelny. „Způsobili leguáni hodně problémů?" zeptala se Nicole.

„Vlastně ne," odvětil Max. „Můžou být nebezpeční, jak sama víš, ale když se probereš všemi těmi kecy, které zplodila Rada, dojdeš k závěru, že došlo jenom k pár konfliktům, kdy leguáni nevyprovokovaně zaútočili. Většinu hádek začali lidé. Náš chlapec Galileo zabil během jednoho ze svých výbuchů násilí jednou večer v jídelně dva z nich."

Max si všiml, jak sebou Nicole při jeho poslední poznámce silně trhla. „Nechci vyprávět zkazky mimo pořadí," řekl a kroutil hlavou,

„ale ta záležitost s Galileem naši malou rodinu doopravdy rozdělila. Slíbil jsem Eponine, že tě nechám, abys to uslyšela nejdříve od Nai.“

Menší špalíkoví roboti byli konstruováni podle stejného obecného schématu jako Velký špalík. Dvanáct jich vydávalo v jídelně stravu a šest či osm dalších stálo kolem jídelní plochy. Když Nicole a její přátelé vešli, bylo v jídelně čtyři sta až pět set oktopavouků, z toho dva ohromní vykrmenci a asi osmdesát zakrslíků, kteří jedli na podlaze v rohu. Mnozí z nich se otočili a pozorovali, jak Max, Eponine a Nicole postupují výdejní linkou. Dvanáct leguánů sedících poblíž linky přestalo jíst a ostražitě lidi pozorovalo. Nicole překvapila různorodost nabízených jídel. Vybrala si jakousi rybu, brambory, také ovoce pěstované oktopavouky a na chléb jejich med chutnající po pomerančích.

„Odkud všechna ta čerstvá potrava pochází?“ ptala se Maxe, když si sedli k dlouhému volnému stolu.

Max ukázal nahoru. „Hvězdice má druhé podlaží. Všechna potrava pro nás všechny se pěstuje tam. Jíme velice dobře, i když si Rada stěžovala, že chybí maso.“

Nicole si vzala dvě spousta. „Myslím, že bych tě měl upozornit,“ naklonil se Max přes stůl a řekl potichu, „že k tobě míří dva oktopavouci.“

Nicole se otočila. Skutečné se blížili dva oktopavouci. Nicole si koutkem oka všimla, že k jejich stolu spěchá Velký špalík. „Nazdar, Nicole,“ řekl první oktopavouk v barvách. „Byl jsem jedním z asistentů doktorky Modré v nemocnici ve Smaragdovém městě. Chtěl jsem tě jen přivítat a ještě jednou ti poděkovat, že jsi nám pomáhala.“

Nicole marně pátrala na oktopavoukovi po nějakém záchytném bodu. „Lituju,“ řekla přátelským tónem, „nedokážu tě přesně zařadit.“

„Říkala jsi mi Mléčný,“ řekl oktopavouk, „protože jsem se tehdy zotavoval z operace čočky a měl jsem přebytek bílé tekutiny.“

„Ach, ano,“ usmála se Nicole. „Už si tě pamatuju, Mléčný… Neměli jsme jednou při obědě dlouhý rozhovor o stáří? Pokud si vzpomínám, nemohl jsi uvěřit, že my lidé zůstáváme naživu, ať jsme užiteční, nebo ne, dokud nezemřeme přirozenou smrtí.“

„Je to tak,“ odvětil Mléčný. „No, nechci tě rušit při obědě, ale můj přítel se s tebou moc chtěl setkat.“

„A také vám poděkovat," řekl společník Mléčného, „že jste byla ve všem tak spravedlivá. Doktorka Modrá tvrdí, že jste příkladem pro nás všechny."

Další oktopavouci se začali zvedat ze svých míst a řadili se za první dva. Na většině jejich hlav byly jasně vidět barvy „děkuji ti". Nicole to hluboce dojalo. Na Maxův návrh povstala a promluvila k zástupu oktopavouků. „Děkuji vám všem," pravila, „za vřelé přijetí. Opravdu si ho vážím. Doufám, že budu mít možnost promluvit s každým z vás, když zde žijeme společně."

Nicole sklouzla očima vpravo od řady oktopavouků a spatřila, že vedle ní stojí Ellie a Nikki. „Přišla jsem, jak to nejdřív šlo," řekla Ellie a políbila matku na tvář. „Měla jsem to vědět," dodala s úsměvem. Silně Nicole objala a pravila: „Mám tě ráda, mami. A hrozně moc jsi mi chyběla."

„Vysvětlila jsem Radě," řekla Nai, „že jsi právě dorazila a neporozuměla plně významu bojkotu. Myslím, že byli spokojeni."

Nai otevřela dveře a Nicole ji následovala do prádelny. Když mimozemšťané ve spěchu zařizovali Grand hotel, využili jako základu pračky a sušičky, které viděli v Novém Edenu, a zřídili nedaleko jídelny bezplatnou automatickou prádelnu. Ve velké místnosti byly dvě další ženy. Nai si záměrně vybrala stroje na opačné straně, aby mohla s Nicole hovořit v soukromí.

„Požádala jsem tě, abys šla dnes se mnou," spustila Nai, když začala třídit oblečení, „protože jsem s tebou chtěla mluvit o Galileovi." Odmlčela se, bojovala vnitřní boj. „Odpusť mi, Nicole, mé city v této záležitosti jsou tak silné… Nejsem si jista…"

„To je v pořádku, Nai," chlácholila ji Nicole. „Chápu tě. Nezapomeň, že jsem také matka."

„Jsem zoufalá, Nicole," pokračovala Nai. „Potřebuju tvou pomoc. Nic z toho, co se kdy v mém životě stalo, dokonce ani zavraždění Kendžiho, na mě tak nezapůsobilo jako tohle. Sžírám se úzkostí o svého syna. Ani meditace mi nepřináší uklidnění."

Nai rozdělila šatstvo do tří hromádek. Dala je do tří praček a vrátila se k Nicole.

„Podívej," řekla, „připustím jako první, že Galileovo chování není perfektní. Po dlouhém spánku, když nás přesunuli sem, mu trvalo dlouho, než se začal stýkat s ostatními. Neúčastnil se vyučování,

které jsme s Patrickem, Ellie a Eponine připravili pro děti, a když ano, nedělal domácí úkoly. Galileo byl zatrpklý, dělal potíže, byl nepříjemný ke všem kromě Marie.

Nikdy se mnou nemluvil o tom, co cítí. Zdálo se, že ho těší jediná věc, chodit do tělocvičny a cvičením si budovat svaly. Mimochodem, je velice hrdý na svou fyzickou sílu."

Nai se na okamžik odmlčela. „Galileo není zlý člověk, Nicole," řekla omluvně. „Je jenom zmatený. Šel spát jako šestiletý a probudil se v jedenadvaceti, s tělem a touhami mladého muže…"

Přestala mluvit. V očích se jí začaly sbírat slzy. „Jak se od něj může očekávat, že bude vědět, jak má jednat?" vysoukala ze sebe s obtížemi. Nicole k ní vztáhla ruce, Nai však nabídku nepřijala. „Snažila jsem se, ale nedokázala jsem mu pomoct," pokračovala zajíkavě. „Nevím, co mám dělat. A bojím se, že teď už je příliš pozdě."

Nicole si vybavila vlastní bezesné noci v Novém Edenu, kdy často ze zoufalství plakala kvůli Katie.

„Chápu to, Nai," řekla tiše. „Doopravdy to chápu."

„Jednou, jenom jednou," řekla po odmlce Nai, „jsem letmo nahlédla pod ten chladný zevnějšek, který Galileo tak hrdě nastavuje. Bylo to uprostřed noci po konfliktu s Marií, kdy se vrátil z pohovoru s Velkým špalíkem. Byli jsme spolu v chodbě, jen my dva, a on kvílel a tloukl do stěny. „Nebyl bych jí ublížil, mami, musíš mi věřit,' křičel, ‚mám ji rád. Nemohl jsem se jenom zastavit'."

„Co se stalo mezi Galileem a Marií?" zeptala se Nicole, když se Nai opět na chviličku odmlčela. „Neslyšela jsem o tom."

„Ach," vydechla překvapeně Nai, „byla jsem si jistá, že ti o tom už někdo řekl." Okamžik váhala. „Max tehdy řekl, že se Galileo pokoušel Marii znásilnit a že by asi uspěl, kdyby do pokoje nepřišel Benjy a neodtáhl ho z děvčete. Max mně později připustil, že to možná přehnal, když užil slovo ‚znásilnit', ale že Galileo se rozhodně dostal ‚za přípustné meze'…

Můj syn mi řekl, že Maria ho povzbuzovala, alespoň zpočátku, a že klesli na podlahu, když se líbali. Ona se nijak nezdráhala, naopak, podle Galilea, dokud jí nezačal stahovat kalhotky. Potom se začala bránit…"

Nai se snažila uklidnit. „Zbytek příběhu, ať ho vypráví kdokoliv, není moc příjemný. Galileo připouští, že Marii udeřil, několikrát, když začala křičet. A že ji držel na podlaze a pokračoval ve stahování

jejích kalhotek. Předtím zamkl dveře. Benjy je ramenem vyrazil a vší silou se vrhl na Galilea. Kvůli tomu hluku a poškození majetku tam přišel Velký špalík a také hodně zvědavců.“

Nai se v očích objevily další slzy. „Muselo to být hrozné,“ řekla Nicole.

„Té noci se můj život rozpadl na kousky,“ prohlásila Nai. „Všichni Galilea odsuzovali. Když mu Velký špalík dal podmínku a vrátil ho k rodině, Max, Patrick a dokonce i Kepler, jeho vlastní bratr, si mysleli, že trest je příliš mírný. A když jsem někdy naznačila, že možná, jenom možná, krásná malá Maria může za to, k čemu došlo, a nese částečně odpovědnost, všichni mi řekli, že jsem ‚vyšinutá‘ a ‚slepá k faktům‘…

Maria hrála svou roli perfektně,“ pokračovala Nai s neskrývanou záští v hlase. „Později připustila, že Galilea dobrovolně líbala – líbali se už dvakrát předtím, řekla – ale trvala na tom, že začala říkat ‚Ne‘, ještě než ji strhl na podlahu. Maria okamžitě po výstupu hodinu plakala. Byla sotva schopná mluvit. Všichni muži se ji snažili utěšit, včetně Patricka. Všichni byli přesvědčeni, ještě než něco řekla, že Maria nenese žádnou vinu.“

Ozvalo se tlumené zvonění, které sdělovalo, že praní skončilo. Nai pomalu vstala, přešla k pračkám a dala šatstvo do dvou sušiček.

„Všichni jsme souhlasili s tím, že Maria by se měla přestěhovat k Maxovi, Eponine a Ellie,“ začala, opět Nai. „Myslela jsem si, že čas rány zhojí. Mýlila jsem se. Galilea zavrhovali všichni z rodiny kromě mne. Kepler na svého bratra ani nepromluví. Patrick se choval slušně, ale udržoval si odstup. Galileo se uzavřel ještě hlouběji do své ulity, přestal úplně navštěvovat vyučování a trávil většinu času v tělocvičně sám s činkami.

Asi před pěti měsíci jsem zašla za Marií a v podstatě ji prosila, aby Galileovi pomohla. Bylo to ponižující, Nicole,“ řekla Nai. „Já, dospělá žena, jsem tam stála a doprošovala se laskavosti od dospívající dívky. Nejdříve jsem žádala Patricka, Eponine a Ellie, každého zvlášť, jestli by s ní mým jménem nepromluvili. Pouze Ellie se pokusila o zásah. Po svém pokusu mě informovala, že prosba bude muset přijít přímo ode mne.

Maria nakonec souhlasila, že s Galileem promluví,“ pravila zatrpkle Nai, „avšak pouze poté, co mě přinutila vyslechnout litanii, jak se pořád cítí Galileovým útokem ‚zneuctěna‘. Dala si také podmínku,

že setkání musí předcházet upřímná písemná omluva od Galilea a že já se musím osobně jejich rozhovoru zúčastnit, aby se vyloučila jakákoliv nepřístojnost.“

Nai zavrtěla hlavou. „Tak se tě ptám, Nicole,“ pokračovala, „jak proboha šestnáctileté děvče, které bylo v celém svém životě jen dva roky vzhůru, může být tak mazané? Někdo, a já bych hádala, že Max s Eponine, jí radil, jak se chovat. Maria mě chtěla ponížit a přinutit Galilea, aby co nejvíce trpěl. V tom určitě uspěla.“

„Já vím, že se to zdá nepravděpodobné,“ promluvila poprvé za dlouhou dobu Nicole, „setkala jsem se však s lidmi s neuvěřitelnými vrozenými dary, kteří velice brzy intuitivně vědí, jak se chovat v každé situaci. Maria může být z nich.“

Nai její poznámku ignorovala. „Setkání probíhalo velmi dobře. Galileo spolupracoval. Maria přijala omluvu, kterou jí napsal. Několik dalších týdnů se zdálo, že se překonává a snaží se vtáhnout Galilea do všech činností, které mladí dělali. Ale on byl v jejich skupině pořád cizincem, vetřelcem. Já jsem to viděla. A mám podezření, že on také.

Pak, jednoho dne v jídelně, kdy všech pět sedělo spolu – my ostatní jsme pojedli dřív a vrátili se do našich pokojů – si sedl na druhý konec stolu párek leguánů. Podle Keplera se leguáni záměrně chovali velice odpudivě. Strkali hlavy do misek, hlasitě srkali ty svíjející se červy, které mají tak rádi, a pak civěli na děvčata, hlavně na Marii, svýma korálkovýma očima. Nikki poznamenala něco v tom smyslu, že už nemá hlad, a Maria s ní souhlasila.

V tom okamžiku Galileo vstal, udělal dva kroky k leguánům a řekl: ‚Kšá, jděte pryč,‘ nebo něco podobného. Když se nehnuli, udělal další krok proti nim. Jeden z leguánů po něm skočil. Galileo ho chytil za krk a zuřivě s ním zatřásl. Zlomil leguánovi vaz. Druhý leguán také zaútočil, zakousl se silnými zuby Galileovi do předloktí. Než se dostavili ťulpasi, aby přerušili melu, Galileo ubil leguána k smrti o desku stolu.“

Nai se zdála překvapivě klidná, když končila vyprávění. „Galilea odvedli pryč. Po třech hodinách přišel do našich pokojů Velký špalík a sdělil nám, že Galileo bude umístěn nastálo do jiné části kosmické lodi. Když jsem se ptala proč, vrchní ťulpas mi řekl totéž, co mi odpovídá pokaždé, když položím tu otázku: , Rozhodli jsme, že chování vašeho syna je nepřijatelné.‘ Nic jiného.“

Další série krátkého zvonění oznámila, že sušení skončilo. Nicole pomohla Nai složit oblečení na dlouhý stůl. „Mám povoleno vidět ho každý den jen dvě hodiny," řekla Nai. „I když Galileo je příliš hrdý, aby si stěžoval, poznám na něm, že trpí. Rada zapsala Galilea na seznam pěti lidí ‚zadržovaných' bez dostatečného zdůvodnění, ale nevím, jestli ťulpasové berou její stížnosti vážně."

Nai přestala skládat šatstvo a položila ruku na Nicolino předloktí. „Proto tě žádám o pomoc," řekla. „V hierarchii mimozemšťanů zaujímá Orel ještě vyšší postavení než Velký špalík. Je zřejmé, že Orel bere pečlivě v úvahu, co řekneš. Promluvíš s ním, prosím, kvůli mně, o Galileovi?"

„Je to správné," prohlásila Nicole k Ellie a brala si své věci ze šatníku. „Měla jsem být v druhém pokoji od začátku."

„Mluvili jsme o tom, než jsi přišla," namítala Ellie. „Ale Nai i Maria řekly, že je to v pořádku, aby se děvče přestěhovalo zpět do vedlejší místnosti, abys mohla být zde s Nikki a se mnou."

„Přesto," řekla Nicole. Položila si šaty na stůl a podívala se na dceru. „Víš, Ellie, jsem zde jen několik dnů, ale zdá se mi hrozně divné, jak jsou všichni zabráni do každodenních triviálností života. A to nemluvím jen o Nai a jejích zájmech. Lidé, s nimiž jsem si povídala v jídelně či dalších společných místnostech, tráví úžasně malý zlomek svého času diskuzí o tom, co se tady doopravdy děje. Pouze dva se mě ptali na Orla. A včera večer, nahoře na pozorovací palubě, když nás tam dvanáct zíralo na ten závratný čtyřstěn, nikdo se nechtěl zamýšlet, kdo jej mohl postavit a za jakým účelem."

Ellie se zasmála. „Všichni jsou tady už rok, mami. Kladli si všechny ty otázky už dávno, mnoho týdnů, ale nedostali žádnou uspokojivou odpověď. Je v lidské přirozenosti, že když nemůžeme odpovědět na otázku, zavrhneme ji, dokud nedostaneme nějakou novou informaci."

Sebrala všechny matčiny věci. „Teď jsme všem řekli, aby tě nechali samotnou, ať si můžeš dnes zdřímnout. Nikdo by dvě hodiny neměl vstoupit do pokoje. Prosím, mami, využij tuhle příležitost k odpočinku. Když včera večer doktorka Modrá odcházela, řekla mi, že tvoje srdce jeví známky únavy, navzdory všem dodatečným sondám."

„Pan Kowalski určitě nebyl spokojen," poznamenala Nicole, „že měl oktopavouka v našem paprsku."

„Vysvětlila jsem mu to. A Velký špalík z moci úřední také. Nedělej si s tím starosti."

„Děkuji ti, Ellie," řekla Nicole. Políbila dceru na tvář.

4

„Jsi připravená, mami?" zeptala se Ellie ve dveřích.

„Snad ano," odvětila Nicole. „I když se určitě cítím hloupě. Kromě včerejší hry s tebou, Maxem a Eponine jsem nehrála bridž už celé roky."

Ellie se usmála. „Na tom, jak dobře hraješ, nezáleží, mami. Mluvili jsme o tom včera večer."

Max a Eponine čekali v hale u zastávky tramvaje. „Dnešek bude velice zajímavý," řekl Max, když pozdravil Nicole. „Jsem zvědavý, kolik se tam ukáže dalších lidí."

Večer předtím Rada odhlasovala opět prodloužit bojkot o další tři dny. Přestože Velký špalík odpověděl na seznam stížností a dokonce přesvědčil oktopavouky, kteří převyšovali počet lidí v poměru osm ku jedné, aby postoupili více času ve společných prostorách výlučnému použití lidí, Rada měla pocit, že mnohé odezvy ještě nejsou dostačující.

Při schůzi Rady se také diskutovalo, jak bojkot vynutit. Někteří hlasitější účastníci schůze požadovali stanovit tresty pro ty, kteří rozhodnutí o bojkotu ignorují. Nakonec byl přijat závěr, že členové Rady budou „aktivně zapojovat" ty lidi, kteří i nadále přehlížejí doporučení Rady vyhýbat se interakcím s jinými druhy.

Tramvaj v hlavní chodbě byla skoro prázdná. Šest oktopavouků sedělo v prvním voze a tři či čtyři další společně se dvěma leguány v druhém. Nicole a její přátelé byli mezi cestujícími jediní lidé.

„Před třemi týdny, než začalo poslední kolo napětí," řekla Ellie, „jsme měli na bridžovém turnaji třiadvacet stolů. Myslela jsem si, že děláme skvělé pokroky. Každý týden se zúčastňovalo v průměru pět či šest nově příchozích lidí."

„Jak tě proboha, Ellie, vůbec napadlo pořádat bridžové turnaje?" zeptala se Nicole, když tramvaj zastavila a do jejich vozu přistoupili

další dva oktopavouci. „Když ses mi poprvé zmínila o hraní karet s oktopavouky, myslela jsem si, že ses zbláznila.“

Ellie se zasmála. „Na začátku, brzy potom, co jsme se zde zabydleli, jsem věděla, že bude třeba vyvíjet nějakou organizovanou aktivitu, aby se podpořila interakce. Lidé prostě nepůjdou za oktopavoukem a nezačnou s ním mluvit, dokonce ani tehdy ne, když ťulpas nebo já budeme tlumočit. Hry se zdály docela dobrou cestou, jak soužití druhů podpořit. Chvíli to fungovalo, ale brzy bylo zřejmé, že neexistuje hra, v níž by i nejvýkonnější lidé dokázali oktopavoukům konkurovat. Dokonce ani s handicapy…“

„Koncem prvního měsíce,“ přerušil ji Max, „jsem hrál šachy s tvojí kámoškou, doktorkou Modrou. Dala mi na začátku hry výhodu věže a dvou pěšců, a stejně mě porazila. Bylo to demoralizující.“

„Poslední ranou byl náš první turnaj ve tvoření dlouhých slov,“ pokračovala Ellie. „Všechny ceny získali oktopavouci, i když používaná slova byla anglická! Tehdy jsem si uvědomila, že musím přijít s hrou, kde oktopavouci a lidé nehrají proti sobě…

Bridž se ukázal jako perfektní. Každou dvojici tvoří jeden oktopavouk s jedním člověkem. Partneři spolu nemusí mluvit. Připravila jsem konvenční karty v obou jazycích. I nejhloupější člověk se za jedno sezení naučí v barvách čísla od jedné do sedmi a symboly pro všechny čtyři karetní barvy. Fungovalo to zázračně dobře.“

Nicole vrtěla hlavou. „Já si pořád myslím, že jsi blázen,“ řekla s úsměvem. „Ačkoliv uznávám, že je v tom i záblesk brilantnosti.“

V hrací místnosti rekreačního komplexu bylo v době, kdy měl turnaj začít, pouze čtrnáct dalších lidí. Ellie se s tím vypořádala tak, že rozhodla uspořádat dva turnaje, jeden pro „smíšené páry“, jak je nazvala, a druhý pouze pro oktopavouky.

Nicolinou partnerkou byla doktorka Modrá. Dohodly se na dražbě drahých pětilistů, jedné ze šesti možností, které Ellie povolila, a sedly si ke stolu blízko dveří. Protože židle pro oktopavouky byly vyšší než pro lidi, Nicole a partnerka měly oči na stejné úrovni. Nebo, řečeno správněji, oči a čočku.

Nicole nikdy nebyla obzvláště dobrou hráčkou bridže. Naučila se jej hrát původně jako studentka na univerzitě v Tours, když ji její otec z obavy, že nemá dost přátel, povzbuzoval, aby se věnovala i mimoškolní činnosti. Nicole také trochu hrála v Novém Edenu, kde byl v prvním roce po osídlení bridž společenskou záležitostí. Přes

jistý přirozený talent pro hru si však Nicole vždy myslela, že bridž zabírá příliš mnoho času a že existuje hodně jiných, důležitějších věcí, jimž dávala přednost.

Nicole bylo od začátku jasné, že doktorka Modrá, stejně jako další oktopavouci, kteří přišli ke stolu s lidskými partnery, je výborná hráčka karet. Při druhém rozdání hrála doktorka Modrá závazek tři bez trumfů, který byl ohromně obtížný. Impasovala ve správném pořadí a končila nuceným odhozem jako lidský bridžový profesionál.

„Dobře jsi to zahrála," řekla Nicole partnerce, když doktorka Modrá uhrála závazek s jedním nadzdvihem.

„Je to velice prosté, jakmile víš, jak jsou karty rozdělené," odpověděla doktorka Modrá v barvách.

Nicole fascinovalo pozorovat, jak si oktopavouci vedou při zacházení s kartami. Brali karty z putovních krabic posledními dvěma klouby jednoho chapadla, pomáhali si samozřejmě brvami. Pak je všechny drželi před čočkou třemi chapadly, jedním po každé straně a třetím uprostřed. K položení karty na stůl použil oktopavouk to chapadlo, které měl nejblíž potřebné kartě, a během pohybu dolů ji přidržoval brvami.

Nicole a doktorka Modrá se mezi jednotlivými rozdáními jako obvykle živě bavily. Doktorka Modrá právě řekla Nicole, že nový Hlavní Optimalizátor je zmaten posledním činem Rady, když se dveře otevřely a do herny vešli tři lidé následovaní Velkým špalíkem a jedním menším ťulpasem.

Žena v čele, kterou Nicole znala jako Emily Bronsonovou, předsedkyni Rady, se rozhlédla po místnosti a pak zamířila k Nicolinu stolu. Došlo právě ke střídání a k Nicole a doktorce Modré přišli oktopavouk Mléčný a jeho partnerka, příjemně vyhlížející žena středního věku jménem Margaret.

„Ale Margaret Youngová, žasnu, že tě tady vidím," prohlásila Emily Bronsonová. „Určitě jsi neslyšela, že Rada včera večer prodloužila bojkot."

Dva muži, kteří vešli do místnosti se slečnou Bronsonovou – jedním z nich byl Garland zapletený do výstupu v bazénu – ji následovali k Nicolině stolu. Všichni tři stáli nad Margaret.

„Emily, je mi to líto," odvětila se sklopenýma očima Margaret. „Ale přece víš, jak mám ráda bridž."

„V sázce je mnohem víc než hra," řekla slečna Bronsonová.

Ellie vstala od blízkého stolu a okamžitě požádala Velkého špalíka, aby zamezil přerušování hry. Emily Bronsonová však byla příliš rychlá a hlasitě zvolala: „Všichni dáváte najevo svou neposlušnost, když jste tady. Jestli teď odejdete, Rada vám to nebude vyčítat. Jestli však zůstanete i potom, tak jste byli varováni.“

Velký špalík konečně zasáhl a informoval slečnu Bronsonovou a její společníky, že skutečně narušují hru. Když se trojice otočila k odchodu, více než polovina lidí vstala ze židlí, aby ji následovala.

„To je nesmysl,“ ozval se úžasně jasný a silný hlas. Nicole stála u stolu a jednou rukou se o něj opírala. „Sedněte si,“ řekla stejným tónem. „Nenechte se zastrašovat od nějaké agitátorky.“

Všichni hráči bridže se vrátili na místa. „Zavři hubu, stařeno,“ vykřikla zlostně přes místnost Emily Bronsonová. „Do toho ti nic není.“ Velký špalík vyvedl ji a její společníky ze dveří.

„Nemáte tušení, paní Wakefieldová, co některý z těchto předmětů znamená?“

„Tvůj dohad je stejně dobrý jako můj, Marie,“ odpověděla Nicole. „Jsou to pravděpodobně věci, které pro tvou matku byly jistým způsobem významné. Myslela jsem si tehdy, že stříbrný váleček implantovaný pod kůží tvé matky je jakýsi identifikační štítek ze zoologické zahrady. Protože však nikdo z pracovníků zoologické zahrady bombardování nepřežil a zůstalo jen málo záznamů, je nepravděpodobné, že si budeme schopny mou hypotézu ověřit.“

„Co je ‚hypotéza‘?“ zeptalo se děvče.

„Je to předběžný předpoklad nebo vysvětlení toho, co se stalo, když neexistují dostatečné důkazy, abychom došli k nesporným závěrům,“ řekla Nicole. „Mimochodem, musím říct, že tvá angličtina je velmi dobrá.“

„Děkuji za uznání, paní Wakefieldová.“

Seděly spolu ve společné hale těsně vedle pozorovací paluby. Obě pily ovocný džus. Ačkoliv Nicole byla v Grand hotelu už týden, bylo to poprvé, kdy mohla hovořit v soukromí s dívkou, kterou před šestnácti lety našla v troskách zoologické zahrady v říši oktopavouků.

„Byla má matka opravdu hezká?“ zeptala se Maria.

„Byla nádherná, to si pamatuju,“ řekla Nicole, „i když jsem ji v kalném světle moc dobře neviděla. Zdálo se, že měla stejnou barvu

jako ty, možná trochu světlejší, a byla střední postavy. Odhadovala bych, že jí bylo pětatřicet, nebo možná trošku méně.“

„A nebyly tam stopy po mém otci?“ ptala se Maria.

„Nic takového jsem neviděla,“ odpověděla Nicole. „Za těch okolností jsem ovšem moc pečlivě nehledala. Je možné, že odešel do alternativní zóny hledat pomoc. Oplocení, které uzavíralo vaši část, bomby už zničily. Když jsme se příštího rána probudily, dělala jsem si starosti, že tě otec může hledat, později jsem se však utvrdila z toho, co jsem viděla ve vašem úkrytu, že jste ty a tvá matky žily samy.“

„Takže vaše hypotéza je, že můj otec už zemřel?“ zeptala se stydlivě Maria.

„Velmi dobře,“ pochválila ji Nicole. „Ne, ne nutně… Nebyla bych tak určitá. Jenom to prostě vypadalo tak, že ve vašem ohrazení jistou dobu nikdo jiný nežil.“

Maria se napila džusu a u stolu se rozhostilo chvilku ticho. „Jednou večer, paní Wakefieldová, když jsme hovořili s Maxem a Eponine, jste mi řekla o svém tehdejším předpokladu, že má matka, nebo možná oba rodiče, byla unesena oktopavouky mnohem dříve z místa jménem Avalon. Nepochopila jsem úplně, co jste říkala…“

Nicole se na Marii usmála. „Oceňuji tvou zdvořilost, Marie,“ řekla. „Ty však určitě patříš do rodiny. Můžeš mi říkat Nicole a tykat mi.“ V mysli se Nicole vrátila do Nového Edenu – zdálo se to tak dávno – a pak si uvědomila, že dívka čeká na odpověď na svůj dotaz.

„Avalon bylo sídliště mimo Nový Eden,“ řekla Nicole, „ve tmě a chladu Hlavní roviny. Byl původně vytvořen vládou kolonie jako karanténa pro lidi, kteří onemocněli smrtelným virem pojmenovaným RV-41. Když Avalon postavili, diktátor Nového Edenu, muž jménem Nakamura, přesvědčil Senát, že Avalon je také perfektním místem pro jiné ‚abnormální‘ lidi, včetně těch, kteří se stavěli proti vládě, byli mentálně nemocní nebo retardovaní…“

„To nevypadá jako moc pěkné místo,“ poznamenala Maria.

Benjy tam byl déle než rok, uvažovala Nicole. *Nikdy o tom nemluví.* Začala se cítit provinile, že od probuzení s Benjym nestrávila dost času v soukromí. Avšak ani jednou si nestěžoval.

Nicole se znovu musela přinutit, aby věnovala pozornost rozhovoru s Marií. *Nám starým myšlenky pořád odbíhají, řekla si. Protože tolik věcí, které vidíme a slyšíme, nám přivolává vzpomínky.*

„Už jsem trochu pátrala," řekla Nicole. „Bohužel, všichni administrativní pracovníci z Avalonu ve válce zemřeli. Popsala jsem tvou matku několika lidem, kteří strávili v Avalonu značnou dobu, nikdo si však na ni nepamatuje."

„Myslíš si, že byla mentálně nemocná?" zeptala se Maria.

„To je možné," odvětila Nicole. „Možná to nikdy nebudeme vědět jistě. Mimochodem, tvůj náhrdelník je naší nejlepší stopou k identifikaci tvé matky. Zjevně patřila k vyznavačům řádu katolické církve založeného Svatým Michaelem ze Sieny. Na kosmické lodi je prý několik michaelitů, říkala Ellie. Mám v úmyslu s nimi promluvit, jen co budu mít čas."

Nicole se zarazila a otočila se k pozorovací palubě, kde propukal nějaký rozruch. Několik lidí a velká skupina oktopavouků ukazovali z okna a vzrušeně gestikulovali. Dva lidé běželi k hlavní chodbě, asi přivolat další, aby se podívali na to, co zhlédli oni sami.

Nicole a Maria vstaly od stolu, vyšly po schodech na palubu a vyhlédly z velkého okna. V dálce, za čtyřstěnem světel, se k Uzlu blížila obrovská kosmická loď se sploštělým hořejškem, která připomínala letadlovou loď. Nicole a Maria několik minut mlčky sledovaly, jak se nová kosmická loď každým okamžikem zvětšuje.

„Co to je?" zeptala se Maria.

„Nemám potuchy," odpověděla Nicole.

Pozorovací paluba se rychle plnila. Dveře se neustále otvíraly, jak do místnosti vcházeli další lidé, oktopavouci, leguáni a dokonce i dva létavci. Dav se začal na Nicole a Marii tlačit.

Kosmické plavidlo s rovným hořejškem bylo úžasně dlouhé, dokonce delší než transportní chodby spojující koule Uzlu. Na povrchu lodi se nacházelo několik desítek velkých průhledných bublin. Letadlová loď zastavila poblíž jednoho kulového vrcholu Uzlu a vysunula dlouhou průhlednou trubici, která dokonale přilehla na kouli.

Na palubě vypukla vřava. Všichni tvorové bez výjimky se tlačili a strkali, aby se dostali blíže k oknu. Dva leguáni vyskočili ve stavu beztíže nahoru k oknu a brzy se k nim připojilo deset až dvacet lidí. Nicole přepadl pocit klaustrofobie a snažila se uchýlit stranou. Dav však byl neprostupný. Smýkal s Nicole všemi směry. Ztratila kontakt s Marií. Silná lidská vlna ji zachytila a přirazila ke stěně. Nicole ucítila při nárazu ostrou bolest v pravé kyčli. V nastalém zmatku hrozi-

lo, že ji pošlapou a zraní ještě více, avšak Velký špalík a ťulpasi pronikli do davu a obnovili pořádek.

Nicole byla těžce otřesena, když se k ní Velký špalík probil. Bolest v levé kyčli byla nesnesitelná. Nedokázala se zvednout.

„To je jen část toho zestárnout," řekl Orel. „Musíte být opatrnější." Byli s Nicole v jejím pokoji sami. Ostatní snídali.

„Nelíbí se mi být křehká," prohlásila Nicole. „A nelíbí se mi nedělat věci, protože se bojím, že se zraním."

„Vaše kyčle se zahojí," pravil Orel. „Chvíli to však potrvá. Máte štěstí, že je jen těžce zhmožděná a ne zlomená. Ve vašem věku může zlomená kyčle udělat z člověka invalidu navždycky."

„Díky za příjemné ujištění," řekla Nicole. Upila doušek kávy. Ležela na své rohoži s hlavou trochu zvednutou několika polštáři. „Ale dost řečí o mně. Přejděme k důležitějším věcem. K čemu je ta plochá kosmická loď?"

„Ostatní lidé jí už začali říkat Letadlová loď," odvětil Orel. „To je velice příhodné jméno."

Chvilku bylo ticho. „No tak, no tak," ozvala se slabým hlasem Nicole, „nehrajte si přede mnou na stydlivku… Já tu ležím, omámená léky, a pořád mě to bolí. Nechtějte ještě, abych z vás informace musela páčit."

„Tato fáze operace brzy skončí," řekl mimozemšťan. „Někteří z vás budou přesunuti na Letadlovou loď a ostatní přejdou do Uzlu."

„A co se stane potom?" zeptala se Nicole. „A jak se rozhodne, kdo kam půjde?"

„To vám ještě nemohu říct," odvětil Orel. „Řeknu vám však, že vy půjdete do Uzlu. Jestli však někomu prozradíte, co jsem vám právě teď sdělil, nedám vám už v budoucnosti žádné další předběžné informace. Chceme, aby přechod byl uspořádaný."

„Vy vždycky chcete, aby všechno bylo uspořádané. Ach," vyjekla Nicole, když trošku změnila polohu, „a já musím konstatovat, že jste mi nedal moc důležitou informaci."

„Víte víc, než kdokoliv z ostatních."

„To je toho," zamumlala Nicole a upila další doušek kávy. „Mimochodem, nemáte na Uzlu nějaké zázračné lékaře, kteří dokáží mávnout kouzelnou hůlkou nad zhmožděninou a odstranit ji?"

„Ne," odvětil Orel, „ale můžeme vám dát novou kyčli, jestli chcete. Nebo pseudokyčli, jak odhaduji, že byste ji nazvala."

Nicole zavrtěla hlavou. Zamračila se, když si hnula s kyčli při odkládání šálku na podlahu. „Být stará je prostě na hovno," prohlásila.

„Je mi to líto," pravil Orel. Zvedl se k odchodu. „Přijdu se na vás podívat, kdykoliv budu…"

„Než odejdete," přerušila ho Nicole, „mám ještě jednu věc. Nai chtěla, abych vás požádala o zásah ve prospěch Galilea… Chtěla by, aby se vrátil k rodině."

„To už teď není důležité," řekl Orel při odchodu. „Za čtyři nebo pět dnů budete všichni odsud. Sbohem, Nicole. Nesnažte se chodit – používejte vozík, který jsem vám přivezl. Kyčle se vám nezahojí, když ji budete zatěžovat."

5

Bylo časně ráno, většina lidí ještě spala. Nicole byla v dlouhé hale už půl hodiny, zkoušela ovládací tlačítka na opěradle vozíku. Překvapilo ji, jak se vozík dokáže pohybovat svižně a potichu. Když uháněla podél řady konferenčních místností v polovině kilometr dlouhé chodby, uvažovala, jaká technická kouzla ukrývá uzavřená kovová krabička pod sedadlem. *Richardovi by se tenhle vozík líbil,* myslela si. *Pravděpodobné by se ho pokusil rozebrat.*

Potkala v hale jen málo lidí, většina z nich se šouravě snažila vykonat ranní procházku. Nicole se v duchu zasmála, když jí dva takoví rychle ustoupili z cesty. *Musím vypadat moc divně,* pomyslela si, *šedovlasá stařenka uhánějící chodbou na invalidním vozíku.*

Když potkala malou tramvaj, která vezla hrstku cestujících ke společným prostorám na časnou snídani, otočila se zpět. Neustále tiskla tlačítko zrychlení na vozíku, až jela rychleji než tramvaj. Lidé uvnitř na ni zírali v úžasu, když je předjížděla. Nicole jim zamávala a uculovala se. Avšak o chviličku později, když se sto metrů před ní náhle otevřely dveře a z nich vyšly do chodby dvě ženy, si uvědomila, že není bezpečné jet tak rychle. Zpomalila a v duchu se pochechtávala nad vzrušením, které jí rychlost přinesla.

Když se blížila ke svému pokoji, spatřila Orla, který stál na konci paprsku, v místě, kde paprsek vcházel do prstence obklopujícího hvězdici. Zajela k němu.

„Vypadáte, jako byste si užívala legrace," řekl Orel.

„To ano," odvětila se smíchem Nicole. „Ten vozík je fantastická hračka. Skoro jsem na něm zapomněla na bolest v kyčli."

„Spala jste v noci dobře?" zeptal se Orel.

„Mnohem líp, děkuji," odpověděla Nicole. „Na vaše doporučení jsem spala na nezraněném boku. Mimochodem to, co jste mi včera večer dal, opravdu zabralo."

Orel ukázal k hale na druhé straně prstence. „Pojďme tam, prosím," řekl mimozemšťan. „Rád bych s vámi mluvil v soukromí."

Nicole přejela na vozíku prstenec, až se dostala na rampu vedoucí k hale. Orel, který šel za ní, jí pokynul, aby pokračovala. V místnosti sedělo dvanáct oktopavouků. Orel a Nicole si vybrali místo napravo, kde mohli být sami.

„Letadlová loď už své úkoly v Uzlu téměř splnila," řekl Orel. „Za dvanáct hodin udělá krátkou zastávku u tohoto plavidla, aby přibrala několik dalších cestujících. Po obědě oznámím, kdo na ni přejde."

Mimozemšťan se otočil a zadíval se svýma pronikavýma modrýma očima přímo na Nicole. „Někteří lidé nebudou s mým výrokem spokojeni. Když se dospělo k rozhodnutí rozdělit váš druh do dvou oddělených skupin, bylo mi ihned zřejmé, že je nemožné dosáhnout rozdělení, které neudělá některé lidi nešťastnými. Potřeboval bych vaši pomoc, aby tento proces proběhl pokud možno hladce."

Nicole studovala pozoruhodnou tvář a oči svého mimozemského společníka. Myslela si, že už jednou předtím u něj viděla podobný výraz. *Bylo to v Uzlu*, vzpomněla si, *když mě žádal, abych udělala videonahrávku.*

„Co si přejete, abych udělala?" zeptala se.

„Rozhodli jsme připustit v tomto procesu jistou flexibilitu. Ačkoliv všichni jednotlivci na seznamu pro přesun na Letadlovou loď musí přijmout své místo, dovolíme některým z těch, kteří jsou vybráni na Uzel, aby požádali o změnu. Protože mezi oběma plavidly nebude docházet k interakci, nechtěli bychom, například v případě silných citových pout, nutit…"

„Chcete mi říct," přerušila ho Nicole, „že toto rozdělení může trvale rozdělit rodiny?"

„Ano, může," odvětil Orel. „V několika případech byl muž nebo žena přiděleni na Letadlovou loď, zatímco jejich partneři jsou na seznamu pro Uzel. Podobně existuje několik případů, kdy budou odděleni rodiče a jejich děti."

„Ježíšikriste," vykřikla Nicole. „Jak se můžete vy nebo kdokoliv z libovůle rozhodnout, že oddělíte muže a ženu, kteří se rozhodli žít spolu, a očekávat, že budou spokojeni? Budete mít štěstí, když po vašem oznámení nedojde k velkému vzbouření."

Orel chviličku zaváhal. „V našem rozhodnutí nebylo nic libovolného," pravil nakonec. „Celé měsíce jsme studovali rozsáhlý souhrn údajů o každém jednotlivém tvoru žijícím nyní na hvězdici. Záznamy rovněž obsahují kompletní informace z celé doby pobytu na Rámovi. Ti, kteří byli vybráni na Letadlovou loď, nesplňují v tom či onom ohledu naše zásadní kritéria pro přesun do Uzlu."

„A jaká jsou přesně ta kritéria?" zeptala se rychle Nicole.

„Vše, co vám teď mohu říct, je to, že Uzel bude představovat prostředí pro společný život mnoha druhů. Ti jednotlivci, kteří mají omezenou adaptabilitu, byli přiděleni na Letadlovou loď," odvětil Orel.

„Připadá mi to," řekla po chvilce Nicole, „jako by podskupina lidí z Grand hotelu byla z nějakého důvodu zavržena a prohlášena za nepřijatelnou."

„Pokud rozumím vašemu výběru slov," přerušil ji Orel, „je v něm skryto, že tento řez dělí lidi na dvě skupiny na základě zásluh. Tak přesně tomu není. Jsme přesvědčeni, že nakonec většina příslušníků obou skupin bude šťastnější v prostředí, do nějž byli přiděleni."

„I bez svých partnerů nebo dětí?" namítla Nicole. Zamračila se. „Někdy pochybuju, zda jste skutečně vypozorovali, co motivuje lidský druh. ‚Citové vazby', abych použila vašich slov, jsou obvykle nejpodstatnější složkou každého lidského štěstí."

„To víme," řekl Orel. „Probrali jsme si znovu každý jednotlivý případ, v němž dojde k roztržení rodin, a provedli jsme jisté úpravy. Podle našeho soudu jsou všechna zbývající rozdělení rodin, která nejsou tak četná, jak by náš rozhovor mohl naznačovat, podepřena údaji z pozorování."

Nicole zírala na Orla a zuřivě vrtěla hlavou. „Proč jste se mi o tomto dělení nezmínil dříve? Ani jednou při všech diskuzích o nadcházejícím přesunu jste ani nenaznačil, že budeme rozděleni do dvou skupin.“

„Sami jsme o tom rozhodli až zcela nedávno. Uvědomte si, že náš zásah v Rámovi způsobil, že jsme museli ve své plánovací matici přejít do mimořádného režimu. Když se stalo jasným, že bude nutné provést jisté dělení, nechtěli jsme narušit současný stav.“

„Kecy,“ řekla znenadání Nicole. „Tomu nevěřím ani na okamžik. Vy jste věděl, co uděláte, už dávno. Jenom jste nechtěl poslouchat námitky.“

Pomocí ovládacích tlačítek na opěradle vozíku se Nicole otočila od svého mimozemského společníka. „Ne,“ řekla rozhodně, „nebudu s vámi v této věci spolupracovat. A zlobím se, že jste zpochybnil mou čestnost tím, když jste mi neřekl pravdu už dříve.“

Stiskla zrychlovací tlačítko a vydala se k hlavní chodbě. „Nemohu udělat něco, abych změnil vaše rozhodnutí?“ ptal se Orel, který ji následoval.

Nicole se zastavila. „Dovedu si představit pouze jediný scénář, v němž bych vám mohla pomáhat. Proč nevysvětlíte rozdíly mezi oběma prostředími a nenecháte každého jednotlivce z každého druhu, aby se rozhodl sám?“

„Obávám se, že to udělat nemůžeme,“ řekl Orel.

„Tak se mnou nepočítejte,“ uzavřela Nicole a opět se rozjela.

Nicole měla špatnou náladu ještě ve chvíli, když dorazila ke dveřím svého obydlí. Naklonila se dopředu a vyťukala na panelu na dveřích číselnou kombinaci.

„Patrick a máma vás šli ven hledat,“ řekl jí chviličku nato Kepler. „Dostali strach, když vás nenašli v hale.“

Nicole projela kolem mladíka do pokoje. Benjy vyšel z koupelny jen s ručníkem ovázaným kolem pasu. „Ahoj, ma-mi,“ pozdravil se širokým úsměvem. Všiml si výrazu nelibosti na Nicolině tváři a přispěchal k ní. „Co se stalo?“ zeptal se. „Ne-jsi o-pět zra-ně-ná?“

„Ne, Benjy,“ odvětila Nicole. „Je mi dobře. Jen jsem právě měla vzrušený rozhovor s Orlem.“

Benjy ji vzal za ruku a zeptal se: „O čem?“

„Povím ti to později," řekla po krátkém váhání Nicole. „Až se osušíš a oblečeš."

Benjy se usmál a než se vrátil do koupelny, políbil matku na čelo. Svíravý pocit v žaludku, který Nicole cítila během rozhovoru s Orlem, se teď vrátil. *Ach bože*, pomyslela si náhle. *Ne Benjy. Orel se mi určitě nesnažil říct, že budeme odloučeni od Benjyho.* Vzpomněla si na Orlovu poznámku o „omezených schopnostech" a začala se jí zmocňovat panika. *Ne teď. Prosím, ne teď. Ne po celé této době.*

Nicole myslela na zvláštní okamžik z dávné doby, kdy rodina byla poprvé v Uzlu. Byla sama v ložnici. Benjy za ní přišel, aby zjistil, je-li vítán, kdyby se chtěl připojit k rodině na cestu zpět do Sluneční soustavy. Ohromně se mu ulevilo, když se dozvěděl, že nebude oddělen od matky. *Už vytrpěl dost*, řekla si Nicole, když si připomněla jeho pobyt v Avalonu, zatímco ona byla v Novém Edenu ve vězení. *Orel to musí vědět, jestliže opravdu studoval všechny údaje.*

Přes své vědomé pokusy zachovat klid nemohla Nicole potlačit pocity strachu a zoufalství, které se v ní probouzely. *Dala bych přednost smrti ve spánku*, myslela si s hořkostí, když se bála nejhoršího. Teď nemůžu říct Benjymu sbohem. Puklo by mu srdce. A mně také.

Z levého oka jí ukápla slza a stékala jí po tváři. „Je vám dobře, paní Wakefieldová?" zeptal se starostlivý Kepler.

„Ano, děkuj u ti, Keplere," odpověděla Nicole a hřbetem ruky si otřela tvář. Usmála se. „My staří lidé moc podléháme citům," dodala. „S tím si nemusíš dělat starosti."

Ozvalo se zaklepání na dveře. Kepler šel otevřít. Do pokoje vstoupili Patrick a Nai, za nimi Orel. „Našli jsme tohoto tvého přítele v hale, mami," řekl Patrick a pozdravil ji polibkem. „Řekl nám, že jste spolu hovořili. Nai a já jsme si dělali starosti."

Orel přistoupil k Nicole. „Chtěl jsem s vámi mluvit ještě o jedné věci," řekl. „Mohla byste, prosím, jít se mnou ještě na pár minut ven?"

„Myslím, že nemám na výběr," odpověděla Nicole. „Ale své rozhodnutí nezměním."

Když vyšli z bytu, projela kolem plná tramvaj. „O co jde?" zeptala se netrpělivě Nicole.

„Chtěl jsem vás informovat, že všechny různé formy přisedliny a také zbývající létavci budou ve skupině, která bude dnes večer přesunuta na Letadlovou loď. Jestliže ještě toužíte po tom, jak jste mi

během rozhovoru krátce po svém probuzení naznačila, nechat se obalit přisedlinou a zažít, co vám popsal Richard…“

„Nejprve mi řekněte něco jiného,“ přerušila Orla Nicole a uchopila ho překvapivou silou za předloktí. „Budeme Benjy a já tím dělením, které odpoledne oznámíte, od sebe odtrženi?“

Orel několik sekund váhal. „Ne, nebudete,“ řekl nakonec. „Ale já vám nemám oznamovat podrobnosti.“

Nicole si s úlevou oddechla. „Děkuji vám,“ řekla prostě a povedlo sejí usmát se.

Nastala delší odmlka. „Přisedlina,“ začal opět Orel, „vám nebude k dispozici po …“

„Ano, ano,“ souhlasila Nicole. „To je výborná myšlenka. Děkuji vám mnohokrát. Ráda bych poděkovala přisedlině… Až se nasnídám, ovšem.“

V paprsku, kde sídlili létavci a přisedliny, byli všude menší špalíkoví roboti. Paprsek byl rozdělen do několika samostatných oblastí stěnami, které se zvedaly od podlahy až do stropu. Ťulpasi hlídali vchody a východy z těchto oblastí a byli také rozestavěni na všech tramvajových zastávkách.

Létavci a přisedliny žili v zadní části paprsku, v poslední oddělené oblasti. Když Orel a Nicole dorazili, hlídali vchod ťulpas a létavec. Orel brebentil a vykřikoval, odpovídal na řadu létavcových otázek. Když vešli do prostoru, přišel k nim myrmikot. Začal s Orlem komunikovat ve sprškách vysokofrekvenčního zvuku, který vycházel z malého kruhového otvoru pod jeho tmavě hnědýma mléčně zakalenýma oválnýma očima. Nicole užasle obdivovala věrnost Orlovy pískavé odpovědi. Fascinovaně také pozorovala, jak se druhý pár myrmikotích očí, připojených ke stopkám vystupujícím deset až dvanáct centimetrů nad čelo, neustále otáčí a propátrává okolí. Když Orel skončil hovor s myrmikotem, šestinohý tvor, který v klidu připomínal ohromného mravence, běžel chodbou rychle a půvabně jako kočka.

„Oni vědí, kdo jste,“ řekl Orel. „Jsou potěšeni, že jste přišla na návštěvu.“

Nicole pohlédla na svého společníka a zeptala se: „Odkud mne znají? Viděla jsem je jen příležitostně ve společných prostorách a nikdy jsem s nimi vlastně nepřišla do styku.“

„Váš manžel je tomuto druhu bohem. Nikdo z nich by zde nebyl, kdyby nebylo jeho. Znají vás z obrazů uložených v jeho paměti.“

„Jak je to možné?“ divila se Nicole. „Richard zemřel před šestnácti roky.“

„Ale záznam jeho pobytu u nich je pečlivě zachováván v jejich kolektivní paměti,“ pravil Orel. „Každý myrmikot se vynoří ze svého manového melounu s významnou znalostí klíčových složek vlastní kultury a vlastních dějin. Embryonální proces, k němuž dochází uvnitř melounu, dodává nejen fyzickou potravu k růstu a vývoji tvora, nýbrž předává rovněž klíčové informace přímo do mozku zárodečného myrmikota.“

„Chcete mi tím říct,“ ptala se Nicole, „že tito tvorové začínají se vzděláváním ještě před svým narozením? A že v těch manových melounech, které jsem jídávala, jsou uloženy znalosti, jež jsou nějak implantovány do myslí nenarozených myrmikotů?“

„Přesně tak,“ odvětil Orel. „Nechápu, proč byste nad tím měla tak žasnout. Fyzicky tito tvorové nejsou zdaleka tak složití jako váš druh. Vývoj embrya je u lidí ohromně delikátnější a složitější než u nich. Vaše novorozeňata přicházejí na svět se závratným množstvím fyzických vlastností a schopností. Jsou však ještě závislá na dalších příslušnících druhu, co se týká přežití a vzdělávání. Myrmikoti se rodí ‚chytřejší‘, tudíž nezávislejší, mají však mnohem menší možnosti celkového intelektuálního rozvoje.“

Oba zaslechli pronikavý zvuk přicházející od myrmikota, který byl v chodbě asi padesát metrů od nich. „Volá nás,“ řekl Orel.

Nicole se pomalu rozjela s vozíkem a nastavila takovou rychlost, jakou šel Orel. „Richard mi nikdy neřekl, že si tato stvoření uchovávají informace z generace na generaci.“

„Nevěděl to,“ pravil Orel. „Dokázal si domyslet jejich cyklus přeměn a to, že myrmikoti předávají informace neurální síti či pavučině, nebo jak by se jejich poslední forma měla nazvat. Neměl však ani tušení, že nejdůležitější prvky této kolektivní informace se také ukládají do manových melounů, a tak předávají další generaci. Není třeba říkat, že je to velice silný mechanizmus umožňující přežití.“

Nicole fascinovalo, co jí Orel říká. *Představme si*, uvažovala, *kdyby se lidské děti mohly narodit a už znát nejdůležitější prvky naší kultury a historie. Předpokládejme, že něco jako placenta by obsahovalo, ve zhuštěné formě, dostatek informací… Zní to neskutečně,*

avšak nemůže to být nemožné. Když to alespoň jeden tvor dokáže, pak eventuálně…

„Kolik údajů se předá prostřednictvím manových melounů novorozeňatům?“ tázala se Nicole, když se blížili k volajícímu myrmikotovi.

„Asi jedna tisícina procenta informací obsažených v plně dospělém exempláři, jako je ten, v němž se nacházel Richard. Hlavní funkcí konečného projevu jejich druhu je sbírat, zpracovávat a zhušťovat údaje do balíčku, který se předává manovým melounům. Jak přesně proces zpracovávání probíhá, to ještě studujeme.

Mimochodem, neuronová síť, s níž se za několik minut setkáte,“ pokračoval Orel, „byla původně pouze malý odřezek materiálu, který obsahoval nejdůležitější zhuštěné údaje získané jakýmsi brilantním algoritmem. Odhadujeme, že v tom malém válci, který Richard před lety přinesl do New Yorku, byl informační obsah ekvivalentní kapacitě pamětí sta mozků dospělých lidí.“

„Úžasné,“ vrtěla hlavou Nicole.

„To je pouze začátek,“ pravil Orel. „Každý ze čtyř manových melounů, které Richard přinesl, měl svou vlastní sadu zhuštěných dat, s malými rozdíly, měl bych dodat. Ze všech manových melounů se v zoologické zahradě oktopavouků vyvinuli myrmikoti. Neuronová síť nyní obsahuje rovněž všechny jejich zážitky. Očekávám, že vás čeká pěkně velké dobrodružství.“

Nicole zastavila vozík. „Proč jste mi tohle všechno neřekl dříve? Mohla jsem strávit více času…“

„O tom pochybuji,“ přerušil ji Orel. „Vaší první prioritou bylo navázat opět spojení s příslušníky vlastního druhu. Myslím, že jste až do dneška na to nebyla připravena.“

„Vy jste mnou manipuloval. Tím že jste řídil, co vidím a zažívám,“ řekla s netajenou zlobou Nicole.

„Možná,“ odvětil Orel.

Když se Nicole konečně setkala s neuronovou sítí, byla překvapivě bojácná. Nacházeli se s Orlem v místnosti podobné obydlí, které Nicole sdílela s ostatními v paprsku pro lidi. U stěny za nimi seděli dva myrmikoti. Síť či pavučina přisedliny zabírala asi patnáct procent rozlohy místnosti v pravém zadním koutě. Uprostřed hustého měkkého bílého materiálu byla mezera, právě dost velká, aby pojala

Nicole a její invalidní vozík. Nicole uposlechla Orlovu žádost, vyhrnula si rukávy u košile a zvedla si sukně nad kolena.

„Předpokládám," řekla potom a trochu se chvěla, „že přisedlina očekává, že tam vjedu, a pak mě obalí svými vlákny."

„Ano," přisvědčil Orel. „A jeden z myrmikotů jí přikázal, aby vás na vaši žádost uvolnila. Pokud vás to nějak uklidní, zůstanu po celou dobu zde."

„Richard mi řekl," pravila Nicole, a pořád oddalovala vjezd do přisedliny, „že to trvalo hodně dlouho, než došlo k opravdové komunikaci…"

„To nyní nebude problém," odvětil Orel. „Část informací uložených v původním odřezku se určitě týkala metod, jež lze užít při komunikaci s lidmi."

„Tak dobrá," řekla Nicole a nervózně si přihladila vlasy, „pustím se do toho. Popřejte mi štěstí."

Vjela do mezery v bavlnité síťovině a vypnula pohon vozíku. Za necelou minutu ji stvoření obklopilo a Nicole nerozeznala ani Orlovy obrysy. Snažila se dodat si jistoty. *Tohle mi neublíží*, řekla si, když ucítila nejdříve sta a potom tisíce jemných vlákének připojujících se jí k rukám, nohám, krku a hlavě. Vzpomněla si na Richardův popis. *Jednotlivá vlákna byla neuvěřitelně tenká, musela však být na konci velmi ostrá. Ani jsem si neuvědomil, že jsou vsunuta uvnitř vnějších vrstev mé kůže, dokud jsem nezkusil jedno vytáhnout.*

Nicole upřeně pozorovala jednu uzlinu vláken asi metr před obličejem. Jak se k ní smotek pomalu blížil, posouvaly se další prvky jemné sítě. Zamrazilo ji v zádech. Její mysl konečně přijala představu, že síť, která ji obklopuje, je živé stvoření. Jen chviličku nato spatřila první obrazy.

Okamžitě si uvědomila, že jí přisedlina čte z paměti. Obrázky z dřívějšího života probleskovaly Nicole myslí takovým fantastickým tempem, že nestačily ani vyvolat emoce. V zobrazeních nebyl žádný řád – vzpomínku z dětství z lesa za domem na pařížském předměstí Chilly-Mazarin sledoval obraz Marie, která se srdečně smála Maxovu vyprávění.

To je fáze přenosu dat, myslela si Nicole. Vzpomínala si na Richardovu analýzu doby, kterou strávil uvnitř neuronové sítě. Tvor si dělá kopii mé paměti do své. Velmi vysokou rychlostí. Krátce se podivila, co proboha bude přisedlina s těmito obrazy dělat. Pak zne-

nadání Nicole zřetelně spatřila Richarda ve velikém sále s rozsáhlými nedokončenými nástěnnými malbami. Z obrazu se stal filmový záběr sálu. Jasnost jednotlivých záběrů ji ohromila. Nicole měla pocit, že se dívá na barevný televizor umístěný někde v jejím mozku. Rozeznávala dokonce podrobnosti na nástěnných malbách. Jak Nicole sledovala, myrmikot ukazoval Richardovi krátké úseky z malby. Tucet dalších myrmikotů načrtávalo nebo malovalo nedokončené části nástěnné malby.

Dílo umělců bylo výtečné. Vytvořili je proto, aby Richard dostal informace, co má dělat, aby pomohl mimozemskému druhu přežít. Část nástěnné malby představovala učebnici jejich biologie, která na obrázcích vysvětlovala tři formy jejich druhu, manový meloun, myrmikota a přisedlinu, či neuronovou síť, a vztahy mezi nimi. Obrazy, které Nicole viděla, byly tak ostré, že měla pocit, jako by byla přenesena do sálu, kde se nacházel Richard. Proto ji vylekalo, když se niterný film, který sledovala, náhle skokem změnil a ukazoval obraz loučení Richarda s jeho myrmikotím průvodcem.

Richard a myrmikot stáli v tunelu v dolní části hnědého válce. Film s láskou zobrazoval každou podrobnost posledního rozloučení. Vousatý Richard vypadal nesvůj, když v batohu na zádech nesl čtyři těžké manové melouny, dvě kožovitá vejce létavců a válec s materiálem sítě. Avšak i Nicole, sledující rozhodný výraz v jeho očích, když opouštěl k záhubě odsouzený habitat myrmikotů, dokázala pochopit, proč je pro jejich druh takovým hrdinou. *Riskoval svůj život*, připomněla si, *aby je zachránil před vyhubením.*

Mysl jí zaplavily další obrazy, záběry ze zoologické zahrady oktopavouků zaznamenávající události po naklíčení manových melounů, které Richard původně přinesl do New Yorku. Přes jasnost záběrů je Nicole nesledovala příliš pozorně. Stále přemýšlela o Richardovi. *Od té doby, co jsem se probudila, jsem si nedovolila pomyšlení, že mi chybí tvá společnost,* říkala si, protože jsem si myslela, že bych tím ukázala slabost. *Teď, když opět zřetelně vidím tvou tvář a připomínám si, jak mnoho jsme toho spolu prožili, uvědomuji si, jak hloupé je nutit se, abych na tebe nemyslela. Když přežijeme ty, které jsme milovali, proč by nemohlo být naprosto přijatelným zdrojem radosti opět prožít nejvýznačnější údobí své lásky?*

Nicole prolétl myslí prchavý záběr tří lidí, muže, ženy a malého nemluvněte, který upoutal její pozornost. *Počkat,* téměř hlasitě vy-

křikla Nicole. *Vrať se. Bylo tam něco, co jsem chtěla vidět*. Neuronová síť její vzkaz nepřečetla. Pokračovala dalšími obrazy. Nicole zapudila myšlenky na Richarda a plně se soustředila na záběry ukazující se v televizi uvnitř jejího mozku.

V necelé minutě spatřila opět trojici, jak jde s pracovníkem zoologické zahrady kolem přední části areálu obsahujícího myrmikoty. Matka nesla Marii v náručí. Její otec, tmavý a hezký muž s prošedivělými spánky, táhl za sebou nohu, jako by ji měl zlomenou. *Toho muže jsem nikdy nespatřila,* pomyslela si Nicole. *Zapamatovala bych si ho.*

Další obrázky Marie nebo jejích rodičů se už neukázaly. Proud záběrů uhánějících Nicole myslí ukazoval převážení myrmikotů do jiného prostředí, pryč ze zoologické zahrady a Smaragdového města, ještě předtím, než začalo bombardování. Nicole předpokládala, že poslední obrazy, které sleduje, byly získány v době, kdy všichni lidé a oktopavouci v Rámovi spali. *Nedlouho poté,* uvažovala Nicole, *pokud správně chápu jejich životní cyklus, se ze čtyř myrmikotů zrozených z Richardových melounů stal materiál přisedliny. Se všemi záznamy v paměti nedotčenými.*

Obrazy v Nicolině mysli se zcela změnily. Viděla nyní záběry, které považovala za scény z domovské planety přisedlin. Vzpomněla si, že Richard jí tyto obrázky popisoval, když byli spolu po jejím útěku z Nového Edenu.

Když vjela do pavučiny, Nicole si záměrně položila pravou ruku k řídícímu panelu invalidního vozíku. Nyní stiskla tlačítko vpřed a pak zpátky. Přisedlina ihned malý pohyb zaregistrovala. Sled obrazů se okamžitě zastavil a vlákna živého stvoření se od ní postupně vzdálila.

6

Příštího dne, hodinu před začátkem doby oběda, se část stěny v každém obydlí ve hvězdici změnila na televizní obrazovku. Obyvatele pak informovali, že za třicet minut bude vysíláno důležité oznámení.

„To je teprve potřetí," řekl Max Nicole, zatímco čekali, „co máme společný přenos. Poprvé to bylo ihned po našem příjezdu sem. Podruhé když se rozhodlo, že budeme žít odděleně."

„Co se teď stane?" ptal se Marius.

„Myslím, že se dozvíme podrobnosti o našem přesunu," odpověděl Max. „To se aspoň nejčastěji povídá."

V určeném čase se na monitoru objevila Orlova tvář. „Loni, když jste byli všichni probuzeni a přesunuti z Rámy," začal Orel a současně předával stejné oznámení barevnými pásy běžícími mu po čele, „jsme vám řekli, že tento dopravní prostředek nebude vaším stálým domovem. Nyní jsme připraveni přesunout vás na jiná místa, kde se vám značně zlepší životní podmínky."

Orel udělal na několik sekund pauzu a pak pokračoval. „Nebudete všichni přesunuti do stejného místa. Asi jedna třetina nynějších obyvatel hvězdice přejde na Letadlovou loď, to velké ploché kosmické plavidlo, které je už skoro týden umístěno u Uzlu. Během několika hodin Letadlová loď skončí svou činnost v Uzlu a přesune se sem. Ti z vás, kteří přejdou na Letadlovou loď, tak učiní dnes po večeři.

Ostatní budou přesunuti za další tři až čtyři dny do Uzlu. Na hvězdici nezůstane nikdo. Rád bych opět zdůraznil, že bydlení na obou místech je výborné, daleko lepší než v tomto plavidle."

Orel se na patnáct sekund odmlčel, jako kdyby chtěl nechat svým divákům čas, aby si promysleli, co už řekl. „Až má informace skončí," pokračoval potom Orel, „na všech televizních obrazovkách v jednotlivých pokojích se bude opakovaně promítat seznam všech tvorů na této lodi, seřazený podle čísel pokojů, a doplněný místem jejich určení. Místo určení se zjistí velmi jednoduše. Jestliže se vaše jméno anebo identifikační kód objeví na monitoru černými písmeny na bílém pozadí, budete přesunuti na Letadlovou loď. Jestliže bude vaše jméno napsáno bílými písmeny na černém pozadí, zůstanete několik dnů zde a potom budete přesunuti do Uzlu.

Pro vaši informaci, na Letadlové lodi bude mít každý druh svůj samostatný a uzavřený životní prostor. Nebude docházet k žádnému styku mezi druhy, samozřejmě s výjimkou toho, který je nutný pro symbiózu některých druhů. Naproti tomu…"

„To by mělo potěšit představitele Rady," poznamenal rychle Max. „Ti agitují za úplné oddělení už měsíce."

„…životní podmínky v Uzlu budou vyžadovat pravidelnou komunikaci mezi jednotlivými druhy a společnou činnost. Při přidělování jedinců na obě místa jsme se pokusili umístit každého do prostředí, které nejlépe vyhovuje jeho osobnosti. Náš výběr byl proveden pečlivě, je založen jak na našem pozorování zde ve hvězdici, tak i během dlouhé doby na Rámovi.

Je důležité, abyste si všichni uvědomili, že po ukončení přesunu nebude mezi oběma skupinami docházet k žádné interakci. Dovolte mi vyjádřit to jiným způsobem, abych měl jistotu, že nedojde k nedorozumění. Ti, kteří budou dnes přesunuti na Letadlovou loď, už nikdy nespatří nikoho z těch, kteří budou převedeni do Uzlu.

Jestliže jste byli zařazeni na Letadlovou loď," pokračoval Orel, „měli byste ihned začít balit, abyste byli úplně hotovi, než přijdete na večeři. Jestliže jste mezi těmi, kdo byli zařazeni na přechod do Uzlu, a nepovažujete své zařazení za odpovídající, můžete požádat, aby vaše zařazení bylo znovu zváženo. Dnes večer, až všichni obyvatelé určení na Letadlovou loď dokončí svůj přesun, se setkám v jídelně s těmi, kdo si myslí, že chtějí přejít z Uzlu na Letadlovou loď.

Má-li někdo z vás dotazy, budu teď hodinu u velkého pultu v hale."

„Co ti řekl Orel?" ptal se Max Nicole.

„Totéž, co řekl dvaceti dalším lidem v hale, kteří položili stejný dotaz," odvětila Nicole. „Není možné provést změnu u těch, kteří byli zařazeni na Letadlovou loď. Opětné uvážení je možné jen u těch, kteří jsou určeni do Uzlu."

„A tehdy se Nai, no, přestala ovládat?" zeptala se Eponine.

„Ano," přisvědčila Nicole. „Až do té doby se držela celkem dobře. Když původně přišla do našeho pokoje, hned po prvním zveřejnění seznamů, myslela jsem si, že je pozoruhodně klidná. Musela být zprvu zjevně přesvědčená, že Galileovo zařazení je nějaký byrokratický omyl."

„Dokážu pochopit, jak se musí cítit," řekla Eponine. „Připouštím, že mi srdce několikrát vynechalo, dokud jsem neviděla, že všichni ostatní jsme spolu na seznamu těch, kteří půjdou do Uzlu."

„Vsadím se, že Nai není jediná, kdo je zařazením zklamaný," pravil Max. Vstal a začal přecházet po místnosti. „To je skutečně

zmatek," řekl a vrtěl hlavou. „Co bychom proboha dělali my, kdyby byl Marius zařazen na Letadlovou loď?"

„To je snadné," odpověděla rychle Eponine. „Ty a já bychom oba požádali, abychom mohli jít s ním."

„Jo," souhlasil po kratičké pauze Max. „Myslím, že máš pravdu."

„Právě o tom teď hovoří Patrick s Nai ve vedlejším pokoji," poznamenala Nicole. „Požádali mládež o odchod, aby si mohli promluvit v soukromí."

„Myslíš, že Nai dokáže zvládnout všechno to napětí tak brzy po… výstupu?" tázala se Eponine.

„Nemá v podstatě na vybranou," odvětil Max. „Mají na rozhodnutí už jenom dvě hodiny."

„Před dvaceti minutami se mi zdála mnohem lepší," řekla Nicole. „To slabé sedativum určitě zapůsobilo. Patrick a Kepler s ní jednali velice ohleduplně. Myslím, že Nai se svým výbuchem vystrašila nejvíc ze všech sebe."

„Opravdu Orla napadla?" zeptala se Eponine.

„Ne, jeden z ťulpasů ji zadržel okamžitě potom, když vybuchla," odvětila Nicole. „Ale přestala se ovládat, mohla udělat cokoliv."

„Do řiti," ulevil si Max, „kdybyste mi, když jsme žili ve Smaragdovém městě, řekli, že Nai má sklony k násilí, poklepal bych si na čelo…"

„Nikdo, kdo nebyl rodičem," přerušila ho Nicole, „nemůže prostě pochopit, jak silné pocity má matka, pokud jde o její děti. Nai byla zoufalá už řadu měsíců. Nemohu schvalovat její reakci, ale určité dovedu pochopit…"

Nicole se zarazila. Klepání na dveře se ozvalo znovu. Chviličku poté vstoupil do pokoje Patrick. Na tváři se mu zračilo úzkostné napětí. „Mami," řekl, „potřebuju si s tebou promluvit."

„Eponine a já můžeme jít do chodby," nabídl Max. „Jestli to pomůže."

„Díky, Maxi. Ano, ocenil bych to," vypravil ze sebe s obtížemi Patrick. Nicole ho nikdy neviděla tak zničeného.

„Nevím, co si mám počít," začal Patrick, jakmile s Nicole osaměli. „Všechno se děje tak rychle. Myslím, že Nai není rozumná, ale zdá se, že nejsem schopen…" Odmlčel se. „Mami, ona chce, abychom všichni požádali o změnu zařazení. Všichni. Ty, já, Kepler,

Maria, Max… My všichni… Tvrdí, že jinak se Galileo bude cítit opuštěný.“

Nicole se dívala na svého syna. Neměl daleko k slzám. *Málo toho prožil, aby se vypořádal s takovou krizí,* pomyslela si. *Byl vzhůru jen o málo více než deset let.*

„Co Nai dělá právě teď?“ zeptala se jemně.

„Medituje,“ odpověděl Patrick. „Řekla, že to uklidní a vyléčí jejího ducha… a dá jí sílu…“

„Očekává, že nás všechny přesvědčíš?“

„Ano, soudím. Ale mami, Nai si vůbec nepřipouští, že by někdo mohl nesouhlasit s tím, co navrhuje. Je přesvědčená, že je absolutně jasné, co bychom měli dělat.“

Patrickova bolest byla zřejmá. Nicole toužila po tom, aby měla tu moc a mohla ho dotekem zbavit strádání. „Co si myslíš ty, že bychom měli dělat?“ zeptala se po chvilce mlčení.

„Já nevím,“ řekl Patrick a začal přecházet po místnosti. „Jako všichni ostatní jsem si všimnul, jakmile se seznam objevil, že všichni aktivní členové Rady jsou určeni na Letadlovou loď, a stejně tak většina lidí, kteří byli odstraněni ze společného bydliště. Lidé, které máme rádi a které respektujeme, a téměř všichni oktopavouci půjdou do Uzlu. Ale já soucítím s Nai. Nedokáže snést pomyšlení, že Galileo zůstane izolovaný, natrvalo odtržený od jediné opory, kterou kdy poznal…“

Co bys dělala ty, ptal se Nicole vnitřní hlas, *kdybys byla Nai? Nepropadla jsi panice, dnes ráno, když jsi dostala strach, že bys mohla být oddělena od Benjyho*?

„Promluvíš s ní, mami?“ žadonil Patrick. „Hned jak skončí meditaci? Tobě bude naslouchat. Nai vždycky říkala, jak velice respektuje tvou moudrost.“

„A máš něco určitého, co chceš, abych jí řekla?“ tázala se Nicole.

„Řekni jí…,“ pravil Patrick a mnul si ruce, „řekni jí, že jí nepřísluší rozhodovat, co je pro každého z naší skupiny nejlepší. Měla by zvážit své vlastní rozhodnutí.“

„To je dobrá rada,“ uznala Nicole. Upřeně se dívala na syna. „Řekni mi, Patricku,“ řekla po chvilce, „rozhodl ses už, co uděláš, jestliže Nai přejde na Letadlovou loď a nikdo z nás ostatních ne?“

„Ano, rozhodl, mami," odvětil Patrick potichu. „Půjdu s Nai a s Galileem."

Nicole zaparkovala svůj invalidní vozík v koutě před pozorovacím oknem. Zůstala sama, jak požadovala. Odpoledne bylo tak bouřlivé, že se cítila zcela vyčerpaná. Nicole si zpočátku myslela, že její setkání s Nai probíhá docela dobře. Nai pečlivě naslouchala Nicolině radě, bez větších komentářů. Nicole tudíž o hodinu později zcela užasla, když ji Nai, dštící zlostí, konfrontovala současně s Maxem, Eponine a Ellie.

„Patrick mi řekl, že nikdo z vás s námi nepůjde," řekla Nai. „Teď vidím, jakou odměnu jsem si vysloužila zato, že jsem vás zbožňovala, po všechny ty roky… Vzala jsem své syny z jejich vlastního domu, z loajality k vám, mí přátelé… Připravila jsem Galilea a Keplera o to, aby poznali normální dětství, kvůli svému respektu a obdivu vůči tobě, Nicole, svému vzoru… A teď, když pro jednou žádám o laskavost…"

„To od tebe není fér, Nai," namítla tiše Ellie. „My všichni tě milujeme a jsme touhle záležitostí hluboce znepokojení… Šli bychom s Galileem, kdybychom si mysleli…"

„Ellie, Ellie," řekla Nai a klekla si vedle své přítelkyně na kolena a propukla v pláč. „Zapomněla jsi na všechny ty hodiny, které jsem strávila s Benjym v Avalonu? Ano, připouštím, že jsem to dělala z vlastní vůle, ale věnovala bych se tolik Benjymu, kdyby to nebyl tvůj bratr a ty má nejlepší přítelkyně? Miluju tě, Ellie… Potřebuju tvou podporu… Prosím, prosím, pojď s námi. Alespoň ty a Nikki."

Ellie se také rozplakala. Než rozhovor skončil, nezůstalo v pokoji suché oko. Nakonec se Nai všem přehnaně omluvila.

Nicole se zhluboka nadechla a upřeně hleděla z okna. Věděla, že si od všeho citového zmatku potřebuje odpočinout. Dvakrát ji během odpoledne přepadla bodavá bolest v hrudi. *Ani všechny ty kouzelné sondy*, myslela si, *mě nedokáží ochránit, když si na sebe nedám pozor.*

Obrovská Letadlová loď zakotvila ve vzdálenosti jen několik set metrů. Byl to ohromující technický výtvor, dokonce ještě daleko větší, než se jevil, když parkoval u Uzlu. Kosmická loď stála bokem k hvězdici, takže z okna bylo možné vidět pouze její část. Hořejšek Letadlové lodi tvořila dlouhá paluba narušovaná jen roztroušeným

zařízením a průhlednými kopulemi, nebo bublinami. Byly uspořádaně rozmístěny po celé délce i šířce paluby. Některé kopule byly značně velké. Jedna, přímo před oknem, se zvedala přes dvě stě metrů nad rovinu. Jiné kopule byly naopak velmi malé. Z pozorovacího okna se daly vidět části jedenácti průhledných bublin. Během přibližování Letadlové lodi, hned odpoledne, když byla ještě vidět celá, napočítali celkem osmasedmdesát kopulí.

Spodní část Letadlové lodi měla kovově šedý povrch. Rozkládal se pod rovinou asi kilometr, s mírně klesajícími boky a zaobleným dnem. Zdálky vypadala spodní část nevýznamně při porovnání s ohromnou rovnou palubou, která byla alespoň čtyřicet kilometrů dlouhá a patnáct kilometrů široká. Avšak zblízka bylo jasné, že vnitřek té zdánlivě drobné stavby obsahuje ohromný objem.

Nicole fascinovaně pozorovala, jak se malá prohloubenina na boku šedé plochy, těsně pod povrchem, začala vysouvat a proměnila se v trubici, která vystupovala z Letadlové lodi. Trubice dospěla až k hvězdici a pak, po malých korekcích, se připojila k hlavní přechodové komoře.

Nicole se v duchu usmála. *Jen další neuvěřitelný den v mé úžasné existenci*, myslela si. Změnila polohu ve vozíku a ucítila malý tlak v kyčli. *Ráda bych něco pro Nai udělala*, řekla si. *Ale přinutit všechny, aby se obětovali pro Galilea, není správné řešení.*

Ucítila dotek na ruce a otočila se. Byla to doktorka Modrá. „Jak se cítíš?“ zeptal se oktopavouk v barvách.

„Teď je mi lépe,“ odvětila Nicole. „Ale během odpoledne to bylo chvílemi špatné.“

Doktorka Modrá vyšetřila Nicole pomocí monitorovacího zařízení. „Došlo alespoň ke dvěma velkým nepravidelnostem,“ řekla Nicole své lékařce. „Pamatuju si obě docela jasně.“

Lékařka-oktopavouk studovala barvy probleskující na malém monitoru. „Proč jsi mě nezavolala?“ zeptala se.

„Uvažovala jsem o tom,“ odpověděla Nicole. „Ale tolik se toho dělo. A myslela jsem si, že jsi zaneprázdněna svými vlastními…“

Doktorka Modrá podala Nicole lahvičku se světle modrou tekutinou. „Vypij to,“ řekl oktopavouk. „Omezí ti to na dvanáct hodin odezvy srdce na citový stres.“

„Zůstaneme ještě spolu, ty a já?“ zeptala se Nicole. „Až Letadlová loď odletí? Nestudovala jsem příliš pečlivě vaši část seznamu.“

„Ano,“ odvětila doktorka Modrá. „Pětaosmdesát procent našeho druhu bude přesunuto do Uzlu. Více než polovina oktopavouků přecházejících na Letadlovou loď jsou alternáti.“

Nicole vypila tekutinu a zeptala se: „Tak, má přítelkyně, co si myslíš o celém přesunu?“

„Náš nejlepší odhad je,“ odpověděla doktorka Modrá, „že celý tento experiment dosáhl významného rozvětvovacího bodu a že obě skupiny se budou věnovat radikálně odlišným činnostem.“

Nicole se zasmála a pravila: „To není moc určité.“

„Ne, není,“ odvětil oktopavouk.

V jídelně bylo přítomno dvaaosmdesát lidí a devět oktopavouků. Pět minut poté, co poslední obyvatel hvězdice z původně určených k přesunu na Letadlovou loď prošel přechodovou komorou, Orel zahájil setkání s žadateli o změnu zařazení. Připuštěni byli pouze ti, kteří oficiálně o změnu požádali. Mnoho dalších příslušníků všech druhů ještě postávalo na pozorovací palubě a ve společných prostorách, hovořilo o odjezdu a čekalo na výsledky setkání s Orlem.

Nicole se vrátila na své místo k oknu. Seděla ve vozíku, zírala na Letadlovou loď a uvažovala o tom, čeho se stala v poslední hodině svědkem. Většina odcházejících lidí měla slavnostní náladu, otevřeně se radovali, že už nebudou žít mezi mimozemšťany. U dveří do přechodové komory došlo k několika smutným loučením, bylo jich však překvapivě málo.

Galileo dostal svolení strávit deset minut s rodinou a přáteli ve společném prostoru. Patrick a Nai ujistili mladého muže, který nedával najevo téměř žádné citové pohnutí, že oni a jeho bratr Kepler, který ještě balí, se k němu večer připojí.

Galileo byl jedním z posledních lidí, kteří opouštěli hvězdici. Za nimi následovala už jen malá skupinka létavců a myrmikotů. Materiál neuronové sítě a zbývající manové melouny byly zabaleny do velkých beden, které odnesla skupina špalíkových robotů. *Pravděpodobně už nikdy nikoho z vašeho druhu nespatřím,* pomyslela si Nicole, když se poslední létavec otočil a vydal k přihlížejícím zapištění na rozloučenou.

„Vy všichni,“ začal Orel setkání v jídelně, „jste požádali, abychom znovu zvážili vaše přidělení a dovolili vám zaměnit budoucí domov v Uzlu za Letadlovou loď. Chci vám nyní vysvětlit dva další

rozdíly mezi životním prostředím v Uzlu a na Letadlové lodi. Jestliže si po zvážení této nové informace budete ještě přát změnu zařazení, pak vám vyhovíme.

Jak jsem vám řekl dnes odpoledne, na Letadlové lodi nebude docházet k míchání druhů. Každý druh bude žít izolovaně ve svém habitatu. Ale nejen to. Žádná jiná inteligence nebude už nikdy jakkoli zasahovat do jeho záležitostí, ani ta, kterou reprezentuji já. Ani teď, ani později, nikdy. Každý druh v Letadlové lodi se bude starat sám o sebe. Život ve společném světě v Uzlu bude oproti tomu usměrňován. Ne tak přísně, jak tomu bylo zde na hvězdici, nicméně usměrňován. Domníváme se, že dohled a sledování jsou nutné, když společně žijí různé druhy.

Druhý faktor však může být ještě důležitější. Na Letadlové lodi nebude docházet k reprodukci. Všichni jednotlivci, kteří budou žít na Letadlové lodi, každého druhu, se podrobí trvalé sterilizaci. Pro každého na Letadlové lodi budou zajištěny všechny podmínky nutné k dlouhému a šťastnému životu, nikomu však nebude povolena reprodukce. Naopak, v Uzlu nebudou kladena reprodukci žádná omezení.

Nechtě mne prosím domluvit," řekl Orel několika posluchačům, kteří se ho snažili přerušit dotazy. „Všichni máte další dvě hodiny na rozhodnutí. Jestliže i nadále chcete přejít na Letadlovou loď, přineste si prostě svá zavazadla, která už máte sbalená, a požádejte Velkého špalíka, aby vám otevřel přechodovou komoru…"

Nicole nepřekvapilo, že Kepler pak už nechtěl přejít na Letadlovou loď. Mladík měl zřejmě od samého počátku potíže s rozhodováním a požádal o opětné zvážení jen z loajality k matce. Od té doby strávil většinu času s Marií, kterou zřejmě zbožňoval.

Kepler si zajistil pomoc všech v rozšířené rodině pro případ konfliktu s matkou, ale k žádné rozmíšce nedošlo. Nai souhlasila, že Kepler by se neměl připravit o potěšení stát se otcem. Nai dokonce velkomyslně navrhla, že Patrick může znovu zvážit své rozhodnutí. Její muž však rychle namítl, že ona už má období plodnosti za sebou a kromě toho, že už je v mnoha ohledech otcem Galileovi a Keplerovi.

Nicole, Patrick, Nai a Kepler zůstali o samotě v jednom pokoji, aby si dali závěrečné sbohem. Byl to den slz a spalujících emocí. Všichni čtyři byli už citově vyčerpáni. Dvě matky řekly navždy sbo-

hem svým dvěma synům. V závěru došlo k dojemné symetrii. Nai žádala Nicole, aby pomáhala Keplerovi svou moudrostí: Nicole naopak žádala Nai, aby i nadále Patricka nesobecky milovala.

Patrick pak zvedl oba těžké vaky a hodil si je přes rameno. Když Nai s Patrickem vycházeli ze dveří, Kepler stál vedle Nicolina invalidního vozíku a držel ji za ftizickou ruku. Teprve až se dveře zavřely, spustil se Nicole z očí proud slz. *Sbohem, Patricku*, říkala si s těžkým srdcem. *Sbohem Genevieve, Simone a Katie. Sbohem, Richarde.*

7

Sny přicházely jeden za druhým, někdy i bez přerušení. Henry se jí vysmál, že je černá, pak ji nadřazeně se chovající kolega z lékařské fakulty zarazil, aby neudělala velkou chybu v průběhu rutinní operace mandlí. Později se Nicole procházela po písečné pláži a nad hlavou měla černé mraky. Vdáli jí kynula mlčenlivá postava s kápí. *To je smrt*, řekla si Nicole ve snu. Byl to však krutý žert. Když k postavě došla a dotkla se její natažené ruky, Max Puckett si odhrnul kápi a smál se.

Lezla po kolenou v tmavé podzemní betonové trubici. Kolena jí začala krvácet. *Jsem tady*, ozvala se Katie. *Kde?* tázala se zoufalá Nicole. *Jsem za tebou, ma-mi*, řekl Benjy. Trubici začala plnit voda. *Nemohu je najít. Nemohu jim pomoci.*

Nicole s obtížemi plavala. Trubicí protékal silný proud. Strhl ji s sebou, vynesl ji ven, stal se z něj potok v lese. Šaty se jí zachytily o keř přesahující nad potok. Postavila se a oklepala. Vydala se po cestičce.

Byla noc. Nicole zaslechla několik ptáků a občasnou mezerou mezi vysokými stromy zahlédla měsíc. Cestička se klikatila. Došla na rozcestí. *Kterým směrem bych se měla dát?* ptala se Nicole ve snu sama sebe. *Pojď se mnou*, řekla Genevieve, která se vynořila z lesa, a vzala ji za ruku.

Co tady děláš? tázala se Nicole. Genevieve se zasmála. *Mohla bych se zeptat na totéž.*

Po cestičce k nim přicházela mladá Katie. *Ahoj, mami*, řekla a vzala Nicole za druhou ruku. *Nebude ti vadit, když půjdu s tebou? Vůbec ne,* odpověděla Nicole.

Les kolem nich zhoustl. Nicole za sebou zaslechla kroky a v chůzi se ohlédla. Usmáli se na ni Patrick a Simone. *Už jsme skoro tam*, řekla Simone. *Kam jdeme?* zeptala se Nicole. *To přece víte, paní Wakefieldová,* odpověděla Maria. *Řekla jste nám, abychom přišli.* Děvče teď šlo vedle Patricka a Simoně.

Nicole a pět mladých lidí vyšli na malou mýtinu. Uprostřed hořel táborový oheň. Z druhé strany ohně vyšel Omeh a zdravil je. Když vytvořili kolem ohně kruh, šaman zvrátil hlavu a začal prozpěvovat jazykem rodu Senoufo. Nicole pozorovala, jak se Omehovi začala odlupovat tvář a odhalila strašidelnou lebku. Prozpěvoval však pořád dál. *Ne ne,* řekla Nicole. *Ne ne.*

„Ma-mi," řekl Benjy. „Vzbuď se, ma-mi… Máš zlý sen."

Nicole si protřela oči. Na druhé straně pokoje spatřila světlo. „Kolik je hodin, Benjy?" zeptala se.

„Je pozdě, ma-mi," odpověděl s úsměvem Benjy. „Kepler šel s ostatními na sní-da-ni… Chtěli jsme tě ne-chat spát."

„Děkuju ti, Benjy," řekla Nicole a trošku se na rohoži pohnula. Ucítila bolest v kyčli. Rozhlédla se po pokoji a vzpomněla si, že Patrick s Nai jsou pryč. *Navždy,* pomyslela si krátce Nicole a bojovala proti návratu lítosti.

„Chtěla by ses ospr-chovat?" zeptal se Benjy. „Mohl bych ti pomoct svlék-nout a odne-sl bych tě do spr-chy."

Nicole vzhlédla na svého plešatějícího syna. *Mýlila jsem se v tobě,* pomyslela si. *Ty bys byl beze mne v pořádku.* „No, děkuji ti, Benjy," pravila. „To by bylo prima."

„Budu se snažit být jem-ný," sliboval a rozepínal matce noční košili. „Ale prosím, řekni mi, kdyby tě to bolelo."

Když byla Nicole svlečená, Benjy ji vzal do náruče a vydal se ke sprše. Po dvou krocích se zastavil. „Co se stalo, Benjy?" zeptala se Nicole.

Benjy se provinile zazubil. „Nepro-myslel jsem plán moc dobře, ma-mi," řekl. „Měl jsem nej-dřív na-stavit vodu."

Vrátil se, položil Nicole na rohož a šel do sprchy. Nicole zaslechla téct vodu.

„Máš ji ráda střed-ně teplou, že?" zavolal.

„Přesně tak," odpověděla Nicole.

Benjy se za chviličku vrátil a zvedl ji. „Dal jsem na pod-lahu dva ruč-níky," řekl, „aby to ne-bylo pro tebe moc tvrdé ani studené."

„Děkuji ti, synku," odvětila Nicole.

Benjy a Nicole si povídali, zatímco seděla na ručnících na podlaze sprchy a nechala si téct osvěžující vodu po těle. Když požádala o mýdlo a šampon, přinesl je. Benjy jí potom pomohl osušit se a obléct. Nakonec ji odnesl na invalidní vozík.

„Skloň se ke mně, prosím," požádala ho Nicole, když se usadila. Políbila ho na tvář a stiskla mu ruku. „Děkuju ti za všechno, Benjy," řekla a nedokázala potlačit slzy tvořící se jí v očích. „Jsi úžasný pomocník."

Benjy stál vedle matky a zářil štěstím. „Mám tě rád, mami," řekl. „Jsem šťast-ný, když ti pomáhám."

„Já tě také miluju, synku," odvětila Nicole a opět mu stiskla ruku. „A teď, půjdeš se mnou posnídat?"

„To jsem měl v plánu," řekl Benjy a stále se usmíval.

Než dojedli, přišel k Nicole a Benjymu do jídelny Orel. „Doktorka Modrá a já na vás počkáme ve vašem pokoji," pravil Orel. „Chceme provést podrobnou lékařskou prohlídku."

Když se Nicole s Benjym vrátili do místnosti, bylo v ní už připraveno složité lékařské zařízení. Doktorka Modrá zavedla Nicole další mikrosondy do prsou a později vyslala novou řadu sond do oblasti ledvin. Během půlhodinového vyšetření Orel a doktorka Modrá mezi sebou hovořili v barevné řeči oktopavouků. Benjy pomáhal matce, když ji žádali, aby vstala nebo aby se pohybovala. Úplně ho fascinovala Orlova schopnost mluvit v barvách.

„Jak jste se to naučil?" zeptal se Benjy Orla v jednom okamžiku při získávaní dat.

„Technicky řečeno," odvětil Orel, „jsem se nic neučil. Moji návrháři přidali k mé konstrukci dvojici specializovaných subsystémů. Jeden, který mi dovolil rozumět oktopavoučím barvám, a druhý, abych mohl dělat barevné vzory na čele."

„Ne-musel jste chodit do školy nebo tak něco?" dorážel Benjy.

„Ne," prostě řekl Orel.

„Mohli by to vaši na-vr-há-ři udělat pro mněl“ zeptal se Benjy po chvilce, když se Orel a doktorka Modrá vrátili k probírání Nicolina zdravotního stavu. Orel se otočil a zadíval se na Benjyho. „Já se učím moc po-ma-lu,“ řekl Benjy. „Bylo by nád-her-né, kdyby mi někdo mohl všechno dát do moz-ku.“

„Ještě nevíme, jak by se to dalo udělat,“ odvětil Orel.

Když prohlídka skončila, Orel požádal Benjyho, aby sbalil Nicole všechny věci. „Kam půjdeme?“ zeptala se Nicole.

„Pojedeme na projížďku raketoplánem,“ odpověděl Orel. „Chci s vámi podrobně probrat váš zdravotní stav a vzít vás tam, kde by se dalo rychle zvládnout něco nenadálého.“

„Myslela jsem, že modrá tekutina a všechny ty sondy ve mně stačí.“

„O tom si promluvíme později,“ přerušil ji Orel. Vzal od Benjyho Nicolin vak. „Děkuji ti za pomoc,“ řekl mu mimozemšťan.

„Chci se ujistit, že jsem náš rozhovor pochopila správně,“ řekla Nicole do mikrofonu své přilby, když se raketoplán blížil do poloviny vzdálenosti mezi hvězdicí a Uzlem. „Mé srdce vydrží nejvýše deset dnů, navzdory všem vašim lékařským kouzlům. Ledviny právě procházejí konečnou fází selhání a játra ukazují známky značného zhoršení činnosti. Je to správné shrnutí?“

„Vskutku ano,“ souhlasil Orel.

Nicole se přinutila k úsměvu. „Existují nějaké dobré zprávy?“

„Vaše mysl stále obdivuhodně pracuje a zhmožděnina na kyčli se eventuálně zhojí, za předpokladu, že vás dřív nezabijí další neduhy.“

„A vy tedy navrhujete,“ pokračovala Nicole, „abych dnes nastoupila do vaší nemocnice v Uzlu a nechala si nahradit srdce, ledviny a játra výkonnými přístroji, které mohou vykonávat stejné funkce?“

„Možná by rovněž potřebovaly nahradit další orgány,“ pravil Orel, „když už provádíme tak velkou operaci. Občas vám vynechává slinivka břišní a celé vaše pohlavní ústrojí je mimo normu. Měla by se uvážit úplná hysterektomie.“

Nicole vrtěla hlavou. „V jakém okamžiku tohle všechno ztratí smysl? Nezávisle na tom, co teď uděláte, je pouze otázkou času, kdy mi selže nějaký další orgán. Co bude následovat? Mé plíce? Nebo

snad oči? Nahradili byste mi i mozek, kdybych už nedokázala myslet?“

„Mohli bychom,“ odvětil Orel.

Nicole se skoro na minutu odmlčela. „Možná vám to nebude dávat smysl,“ řekla potom, „protože to určitě není logické… Mně však příliš nesedí myšlenka, že by se ze mne stala hybridní bytost.“

„Co tím míníte?“ zeptal se Orel.

„V kterém okamžiku přestanu být Nicole des Jardins-Wakefieldovou? Když mé srdce, mozek, oči a uši nahradí přístroje, budu ještě Nicole? Nebo jinak, budu někdo, anebo něco?“

„Dotaz není relevantní,“ prohlásil Orel. „Jste lékařka, Nicole. Uvažte případ schizofrenika, který musí pravidelně brát drogy, aby změnil mozkové funkce. Je to pořád táž osoba, kterou byl? To je stejná filozofická otázka, pouze rozdílný stupeň změny.“

„Chápu váš argument,“ řekla Nicole po další krátké odmlce. „To však nemění mé pocity. Je mi líto. Pokud mám na vybranou, a vy jste ve mně vyvolal dojem, že mám, pak odmítám… Alespoň pro dnešek.“

Orel několik sekund na Nicole upřené hleděl. Pak vyťukal do řídícího systému raketoplánu odlišnou řadu parametrů. Vozidlo změnilo směr.

„Takže se vracíme k hvězdici?“ zeptala se Nicole.

„Ne ihned,“ odvětil Orel. „Chci vám nejdříve ukázat něco jiného.“ Mimozemšťan sáhl do váčku, který měl zavěšený u pasu, a vytáhl z něj malou trubičku obsahující modrou tekutinu a neznámý přístroj. „Dejte mi, prosím, ruku. Nechci, abyste zemřela dříve, než skončí toto odpoledne.“

Když se blížili k Obytnému modulu Uzlu, Nicole si stěžovala Orlovi na „ne zcela upřímný“ způsob, kterým se provedlo rozdělení obyvatel hvězdice do dvou skupin. „Jako obvykle,“ řekla Nicole, „vás nemůžu obvinit, že jste lhal – pouze jste zatajil klíčovou informaci.“

„Někdy neexistuje dobrý způsob,“ pravil Orel, „jak dokončit úkol. V takových případech si vybíráme nejméně neuspokojivý postup. Co jste očekávala, že uděláme? Řekneme obyvatelům hned na začátku, že bychom se nedokázali postarat o každého na věky, generaci po generaci? Vyvolalo by to chaos. Kromě toho myslím, že nás

dostatečně neoceňujete. Zachránili jsme z Rámy tisíce bytostí, z nichž by většina bez našeho zásahu v mezidruhovém konfliktu pravděpodobně zahynula. Nezapomeňte, že všem, i těm převedeným na Letadlovou loď, bude dovoleno dožít."

Nicole mlčela. Snažila si představit, jaký bude život na Letadlové lodi bez reprodukce. V mysli sledovala pravděpodobný scénář do vzdálené budoucnosti, až zbude pouze pár jedinců. „Nechtěla bych být posledním člověkem, který zůstane naživu na Letadlové lodi," prohlásila.

„Asi před třemi miliony let žil v této části Galaxie druh," pravil Orel, „jehož příslušníkům se dařilo coby kosmoplavcům po téměř milion roků. Byli to brilantní inženýři a postavili některé z nejúžasnějších staveb, jaké kdy existovaly. Jejich sféra vlivu se rapidně rozšiřovala, až ovládli oblast zahrnující více než dvacet hvězdných soustav. Byli to tvorové vzdělaní, soucitní a moudří. Dopustili se však jedné fatální chyby…"

„A jaké?" přijala výzvu Nicole.

„Jejich ekvivalent vašeho genomu obsahoval o řád více informací než váš. Byl výsledkem přirozeného vývoje po dobu čtyř miliard let a byl nesmírně komplikovaný. Jejich počáteční pokusy s genetickým inženýrstvím na jiných druzích i na sobě přinesly ohromné úspěchy. Domnívali se, že rozumějí tomu, co dělají. Skutečné znalosti jim však chyběly. Stabilnost pozměněných genů, které se přenášely z generace na generaci, se pomalu ale jistě snižovala. Když konečně pochopili, co se sebou provedli, bylo už příliš pozdě. Nezachovali si žádné vzorky z počáteční doby, než začali modifikovat své geny. Nemohli se vrátit. Už se nedalo nic dělat.

Představte si," řekl Orel, „že jste nejen posledním členem vaší skupiny na izolované kosmické lodi, jako je Letadlová loď, nýbrž jedním z posledních přežívajících tvorů z civilizace s bohatými dějinami, uměním a vědomostmi. Naše encyklopedie obsahuje mnoho takových příběhů, a z každého z nich vyplývá alespoň jedno poučení."

Raketoplán proletěl otevřeným otvorem ve straně kulového modulu a jemně se zastavil u stěny. Automaticky ovládaná ramena na všech stranách plavidla se vysunula, aby jej stabilně usadila. Na straně cestujících se nacházela rampa vedoucí k chodníku, který směřoval k trubici do dopravního komplexu.

Nicole se zasmála. „Byla jsem tak zabraná do rozhovoru," řekla, „že jsem si modul ani neprohlédla zvenčí."

„Nespatřila byste moc nového," prohlásil Orel.

Mimozemšťan se pak otočil k Nicole a udělal něco velice neobvyklého. Naklonil se k ní a vzal ji za obě ruce s navlečenými rukavicemi. „Za necelou hodinu," řekl jí, „zažijete něco, co vás ohromí a také ve vás vzbudí emoce. Původně jsme plánovali, že tato exkurze bude naprostým překvapením. Ale ve vašem oslabeném stavu nemůžeme riskovat nebezpečí, aby vaše oběhová soustava z přílišných emocí selhala. Proto jsme se rozhodli, že vám nejprve řekneme, co uděláme."

Nicole ucítila, jak se jí zrychluje srdeční tep. *O čem to mluví?* myslela si. *Co by mohlo být tak neobvyklé?*

„Nasedneme do malého auta, které pojede několik kilometrů dovnitř do tohoto modulu. Na konci krátké cesty se opět shledáte se svou dcerou Simone a s Michaelem O'Toolem."

„Cože?" vykřikla Nicole, vytrhla ruce z Orlových a dala šije po stranách přilby. „Slyšela jsem vás správně? Řekl jste, že uvidím Simone a Michaela?"

„Ano," přisvědčil Orel. „Nicole, prosím, snažte se uvolnit."

„Můj bože," vykřikla Nicole a zcela ignorovala jeho poznámku. „Nemůžu tomu uvěřit! Nemůžu tomu prostě uvěřit… Doufám, že to není žádný kanadský žertík…"

„Ujišťuji vás, že není."

„Ale jak může být Michael ještě naživu?" tázala se Nicole. „Musí mu být alespoň sto dvacet let."

„Pomohli jsme mu svými lékařskými kouzly, jak to nazýváte."

„Ach, Simone, Simone!" křičela Nicole. „Je to možné? Je to vůbec možné?"

Slzy se v důsledku šoku zpozdily. Teď se Nicole řinuly z očí proudem. Navzdory bolesti v kyčli a neforemné kosmické přilbě Nicole skoro přeskočila sedadlo, aby Orla objala. „Děkuju vám, děkuju vám," řekla. „Neumím vám říct, jak moc to pro mne znamená."

Orel přidržoval Nicolin invalidní vozík na eskalátoru, když sjížděli dolů do středu hlavního dopravního komplexu. Nicole se letmo rozhlédla. Stanice byla naprosto stejná jako ta, kterou si pamatovala z Uzlu poblíž Siria. Byla asi dvacet metrů vysoká a kruhová. Centrální displej obklopovalo šest pohyblivých chodníků. Každý vedl do

jiného obloukovitého tunelu mířícího ven z komplexu. Vpravo nad tunely se nacházely dvě mnohoúrovňové stavby.

„Seshora odjíždějí mezimodulární vlaky?“ tázala se Nicole se vzpomínkou na jízdu s Katie a Simone, když dívky byly ještě malé.

Orel přikývl. Zatlačil vozík na jeden pohyblivý chodník a opustili střed stanice. Jeli několik set metrů do tunelu, než se chodník zastavil. „Naše vozidlo by mělo čekat v první chodbě vpravo,“ řekl Orel.

Malé vozidlo, které se otvíralo shora, mělo dvě sedadla. Orel přenesl Nicole do sedadla pro spolujezdce, potom složil její vozík na nevelký kufřík a uložil jej do kapsy ve vozidle. Krátce poté se auto rozjelo vpřed bludištěm světle krémových průchodů bez oken. Nicole byla mimořádně tichá. Snažila sama sebe přesvědčit, že doopravdy uvidí dceru, kterou před lety opustila v jiné hvězdné soustavě.

Jízda Obytným modulem se zdála nekonečná. V jednom místě se zastavili a Orel řekl Nicole, že si může sejmout přilbu. „Jsme blízko?“ zeptala se.

„Ještě ne,“ odpověděl, „ale jsme už v jejich atmosférické zóně.“

Dvakrát potkali fascinující mimozemšťany ve vozidlech jedoucích v protisměru. Nicole však byla příliš vzrušená, než aby věnovala pozornost něčemu jinému kromě toho, co se jí honilo hlavou. Stěží naslouchala Orlovi. *Uklidni se*, radil Nicole jeden z jejích vnitřních hlasů. *Nebuď směšná*, odvětil druhý hlas, *vbrzku spatřím dceru, kterou jsem neviděla čtyřicet let. Neexistuje způsob, jak bych mohla zůstat klidná.*

„…Svým způsobem,“ hovořil právě Orel, „byl jejich život stejně mimořádný jako váš. Odlišný, samozřejmě, zcela odlišný. Když jsme tam dnes brzy ráno vzali Patricka, aby je navštívil…“

„Co jste to řekl?“ zeptala se stroze Nicole. „Řekl jste, že Patrick je dnes ráno navštívil? Vy jste vzal Patricka, aby se setkal s otcem?“

„Ano,“ přisvědčil Orel. „Vždy jsme plánovali toto znovushledání, pokud šlo všechno podle časového rozvrhu. V ideálním případě byste ani vy, ani Patrick nespatřili Simone a Michaela a jejich děti…“

„Děti!“ zvolala Nicole. „Já mám více vnuků!“

„…dokud byste se neusadili v Uzlu. Když však Patrick požádal o změnu zařazení… No, bylo by kruté nechat ho navždy odejít, aniž by spatřil svého skutečného otce.“

Nicole se už nedokázala ovládnout. Naklonila se a políbila Orla na peřím pokrytou tvář. „A Max říkal, že jste jenom chladný stroj. Jak se mýlil! Děkuji vám. Kvůli Patrickovi vám děkuji…“

Celá se chvěla vzrušením. Okamžik nato Nicole nemohla popadnout dech. Orel okamžitě zastavil vozidlo.

„Kde to jsem?“ ptala se Nicole, když se probírala z hluboké mlhy.

„Zaparkovali jsme uvnitř uzavřeného prostoru, kde žijí Michael, Simone a jejich rodina,“ řekl Orel. „Jsme zde asi čtyři hodiny. Vy jste spala.“

„Dostala jsem infarkt?“ zeptala se Nicole.

„Přesně řečeno ne. Bylo to vážné selhání oběhové soustavy. Zvažoval jsem možnost vzít vás okamžitě do nemocnice, rozhodl jsem se však počkat, až se probudíte. Kromě toho, mám zde s sebou většinu stejných léků.“

Orel se na ni díval svýma hlubokýma modrýma očima. „Co chcete dělat, Nicole?“ zeptal se. „Navštívit Simone a Michaela, jak bylo v plánu, nebo se vrátit a jít do nemocnice? Je to na vás, ale pochopte…“

„Já vím,“ přerušila ho s povzdechem Nicole, „musím si dát pozor, abych se příliš nevzrušila.“ Pohlédla na Orla. „Chci vidět Simone, i kdyby to mělo být to poslední v mém životě… Můžete mi dát něco, co mě uklidní, ale nevyšine ani neuspí?“

„Slabé sedativum zabere jen tehdy,“ pravil Orel, „když se budete vědomě snažit potlačit své vzrušení.“

„Dobrá,“ souhlasila Nicole. „Vynasnažím se.“

Orel vyjel autem na dlážděnou cestu lemovanou vysokými stromy. Nicole pohled připomněl jeden podzim v Nové Anglii, který tam v době dospívání strávila s otcem. Listy na stromech byly červené, zlaté a hnědé.

„Je to tu překrásné,“ poznamenala.

Auto vyjelo ze zatáčky a pokračovalo kolem bílého plotu uzavírajícího travnatou plochu. V ohradě byli čtyři koně, mezi nimi dvě starší lidské děti. „Děti jsou opravdové,“ řekl Orel. „Koně simulovaní.“

Na malém návrší stál velký dvouposchoďový bílý dům s černou šikmou střechou. Orel vjel do kruhového vjezdu a zastavil. Za oka-

mžik se otevřely dveře domu a vyšla z nich vysoká, krásná, uhlově černá žena s šedivějícími vlasy.

„*Mami*!“ vykřikla Simone a rozběhla se k autu.

Nicole stěží stačila otevřít dvířka, než se jí Simone vrhla do náruče. Obě ženy se objímaly, líbaly a hodně plakaly. Ani jedna nebyla schopna slova.

8

„Patrickova návštěva byla sladkobolná,“ řekla Simone a odložila svůj šálek s kávou. „Zdržel se tady přes dvě hodiny, ale zdálo se to jako pár minut.“

Všichni tři seděli u stolu, odkud měli výhled na pole, která obklopovala dům. Nicole právě upřeně hleděla z okna na idylickou scénu. „Je to samozřejmě většinou iluze,“ prohlásil Michael. „Ale velice dobře udělaná. Pokud to nevíš určitě, myslela by sis, že jsi v Massachusetts nebo na jihu Vermontu.“

„Celá tahle večeře mi připadala jako sen,“ prohlásila Nicole. „Ještě mi úplně nedošlo, že se to všechno děje doopravdy.“

„My jsme se tak cítili včera večer, když nám řekli, že dnes ráno uvidíme Patricka. Ani Michael, ani já jsme oka nezamhouřili.“ Zasmála se. „V jednom okamžiku během noci jsme se utvrdili, že se setkáme s ‚falešným‘ Patrickem, a vymýšleli jsme, jaké položíme otázky, které by nedokázal zodpovědět nikdo jiný než opravdový Patrick.“

„Jejich technická zručnost je ohromující,“ pravil Michael. „Kdyby chtěli vytvořit robota-Patricka a vydávat ho za skutečného člověka, bylo by pro nás velice obtížné zjistit pravdu.“

„Ale neudělali to,“ řekla Simone. „Věděla jsem za několik minut, že je to doopravdy Patrick.“

„Jak vám připadal?“ zeptala se Nicole. „Ve všem tom zmatku posledního dne jsem neměla možnost si s ním víc pohovořit.“

„Většinou rezignovaný,“ odpověděla Simone, „ale přesvědčený, že se rozhodl správně. Řekl, že mu to pravděpodobně bude trvat týdny, než se vyzná ve všech emocích, které v posledních čtyřiadvaceti hodinách zažil.“

„To bude platit pro nás všechny,“ pravila Nicole.

Kolem stolu se rozhostilo krátké mlčení. „Jsi unavená, mami?“ tázala se Simone. „Patrick nám řekl o tvých zdravotních potížích, a když jsme dnes odpoledne dostali vzkaz, že máš zpoždění…“

„Ano, jsem trochu unavená,“ přiznala Nicole. „Ale určitě bych nedokázala spát. Alespoň ne okamžitě…“ Couvla vozíkem od stolu a spustila si sedačku níž. „Ráda bych však použila toaletu a přepudrovala se.“

„Jistě,“ přisvědčila Simone a vyskočila. „Půjdu s tebou.“

Simone doprovázela matku dlouhou halou se simulovanou dřevěnou podlahou. „Tak ty máš šest dětí, které s tebou tady žijí, včetně tří, které jsi porodila?“ ptala se Nicole.

„Ano, je to tak,“ přisvědčila Simone. „Měli jsme s Michaelem dva chlapce a dvě holčičky ‚přirozenou metodou‘, jak jsi to nazvala. První chlapec, Darren, umřel, když mu bylo sedm. Je to dlouhý příběh. Když zbyde čas, povím ti to zítra. Všechny ostatní děti se vyvinuly z embryí v jejich laboratořích.“

Došly ke dveřím toalety. „Víš, kolik dětí Orel a jeho kolegové ‚vyvinuli‘?“ tázala se Nicole.

„Ne,“ odpověděla Simone. „Ale řekli mi, že vzali z mých vaječníků více než tisíc zdravých vajíček.“

Při cestě zpět do jídelny Simone vysvětlila, že všechny děti, které se narodily „přirozenou metodou“, žily celý život s Michaelem a s ní. Jejich partneři, kteří samozřejmě byli také produktem Michaelova spermatu a jejích vajíček, byli vybráni na základě souhrnného postupu genetického spojení vyvinutého mimozemšťany.

„Takže to byla předem připravená manželství?“ tázala se Nicole.

„To není přesné,“ odporovala Simone. Zasmála se. „Každé přirozeně zrozené dítě bylo seznámeno s několika vhodnými nápadníky, kteří všichni prošli genetickým výběrem.“

„A se svými vnuky nemáte žádné problémy?“

„Nic, co je ‚statisticky významné‘, abych použila Michaelova termínu,“ odvětila Simone.

Když se vrátily do jídelny, stůl byl prázdný. Michael jim řekl, že přenesl konvici s kávou a šálky do pracovny. Nicole zapjala ovládání svého vozíku a následovala je do velké pracovny s tmavými dřevěnými knihovnami a s ohněm hořícím v krbu.

„Je oheň opravdový?“ tázala se Nicole.

„Vskutku je," odpověděl Michael. Naklonil se v měkkém křesle kupředu. „Ptala ses na děti," pravil, „a my určitě chceme, aby ses s nimi setkala, ale nechtěli jsme tě ohromit."

„Chápu," řekla Nicole a upila z čerstvého šálku kávy, „a souhlasím s vámi. Určitě bychom neměli tak pohodlnou a informativní večeři, kdyby zde bylo šest dalších lidí."

„A nezapomeň na čtrnáct vnuků," dodala Simone.

Nicole pohlédla na Michaela a usmála se. „Omlouvám se, Michaeli," pravila, „ale ty jsi částí tohoto večera, která je nejneskutečnější. Kdykoliv se na tebe podívám, mysl mi vypoví poslušnost. Určitě jsi o čtyřicet let starší než já, ale vypadáš jako šedesátník a určitě mladší, než když jsme tě zanechali v Uzlu. Jak je to možné?"

„Jejich technické postupy jsou naprostá kouzla," odpověděl. „Přepracovali v podstatě všechny mé části. Srdce, plíce, játra, celý zažívací a vyměšovací trakt a většinu endokrinologických žláz mi vyměnili, některé několikrát, za menší, účinnější napodobeniny. Mé kosti, svaly, nervy a oběhový systém jsou všechny prošpikovány miliony mikroskopických implantátů, které nejen zajišťují, že se vykonávají klíčové funkce, nýbrž i v mnoha případech biochemicky omlazují stárnoucí buňky. Moje kůže je speciální materiál, který zdokonalili teprve nedávno. Má všechny dobré vlastnosti opravdové lidské kůže, vůbec však nestárne, ani se na ní nevytvářejí vředy a bradavice. Jednou ročně jdu do jejich nemocnice. Dva dny jsem v bezvědomí, a když se proberu, je ze mě doslova nový člověk."

„Nevadilo by ti, kdybys ke mně přistoupil," žádala Nicole, „abych se tě mohla dotknout?" Zasmála se. „Nepotřebuju strkat prsty do děr v tvých ranách, nic takového. Jistě však chápeš, že je pro mne nesnadné uvěřit tomu, co mi povídáš."

Michael O'Toole přešel místnost a klekl si vedle invalidního vozíku. Nicole se mu dotkla rukou kůže na tváři. Byla jemná a poddajná jako u mladého muže. Oči měl mladistvé a jasné. „A tvůj mozek, Michaeli," zeptala se tiše Nicole, „co udělali s tvým mozkem?"

Usmál se. Nicole si všimla, že na čele se mu netvoří vrásky. „Mnoho věcí," řekl. „Když mi začala vynechávat paměť, zrestaurovali mi hipocampus. Dokonce ho doplnili jejich malým obvodem, aby mi dali větší kapacitu, jak řekli. Asi před dvaceti roky také zavedli něco, co popsali jako ‚lépe pracující systém', aby mi zbystřili myšlenkové pochody."

Michael byl necelý metr od ní. Světlo z ohně se mu odráželo ve tváři. Nicole náhle uchvátila záplava vzpomínek. Vzpomněla si, jak blízkými přáteli byli v Rámovi, a rovněž na jejich intimní okamžiky, když Richard odešel a oni si mysleli, že se nevrátí. Opět se mu dotkla tváře.

„A jsi ještě Michael O'Toole?“ zeptala se. „Nebo se z tebe stalo něco jiného, částečně člověk a částečně mimozemšťan?“

Beze slova vstal a vrátil se ke svému křeslu. Pohyboval se jako atlet, ne jako muž, kterému je více než sto dvacet let. „Nevím, jak na tvou otázku odpovědět,“ začal. „Jasně si pamatuju všechny podrobnosti svého dětství v Bostonu a další důležité fáze svého života. Pokud vím, jsem pořád více či méně stejný.“

„Michael se stále nesmírně zajímá o náboženství a rovněž o okamžik stvoření,“ promluvila poprvé po dlouhé době Simone. „Ale trošku se změnil. Všichni jsme se díky svým životním zážitkům změnili…“

„Zůstal jsem zaníceným římským katolíkem,“ pravil Michael, „a pořád se denně modlím. Ale mé představy Boha, a také lidskosti, se přirozeně drasticky změnily tím, co jsme se Simone viděli. Když něco, tak se má víra posílila… především díky zasvěceným rozhovorům s…“

Zarazil se a pohlédl přes místnost na Simone. „V počátečních letech, mami,“ řekla, „když jsme s Michaelem zůstali sami v prvním Uzlu, poblíž Siria, jsme měli hodně obtíží. Mohli jsme mluvit jenom spolu. Já jsem byla mladé děvče a Michael dospělý muž… Nemohla jsem s ním diskutovat o fyzice ani o náboženství, ani o dalších jeho oblíbených tématech.“

„Neměli jsme žádné závažné problémy, chápeš,“ pravil Michael. „Ale přesto jsme byli oba osamělí, takovým podivným způsobem. Co jsme měli společné, to bylo pozoruhodné a obohacující. Oba jsme však potřebovali něco jiného, něco navíc…“

Po kratičké odmlce pokračoval. „Inteligence Uzlu, nebo jak bychom měli nazývat moc, která se o nás starala, vycítila naše těžkosti. Poznala také, že Orel nemůže uspokojit naše individuální potřeby. Takže pro každého z nás vytvořili společníka, v jistém smyslu něco jako Orla.“

„Byl to geniální krok,“ řekla Simone, „který odstranil citové napětí, jež ohrožovalo naše skvělé manželství. Když Svatý Michael…“

„Nech mne, abych to pověděl, drahá," přerušil ji Michael. ‚Jedné noci, téměř dva roky poté, kdy jsi s ostatními odletěla, byla Simone v ložnici, kojila Katy, a vtom se ozvalo zaklepání na dveře. Předpokládal jsem, že je to Orel. Když jsem však otevřel dveře, stál tam mladý muž s tmavými kudrnatými vlasy a modrýma očima, perfektní ztělesnění Svatého Michaela ze Sieny. Informoval mě, že Orel s námi už nadále nebude ve spojení a že mým novým prostředníkem s Inteligencí Uzlu bude on."

„Svatý Michael," pokračovala Simone, „přišel vybaven ohromným rozsahem znalostí dějin Země, katolicizmu, fyziky a všech ostatních témat, v nichž jsem byla zcela nevědomá."

„A navíc," řekl Michael a povstal z křesla, „byl ochoten odpovídat na otázky, co se děje kolem nás v Uzlu. Ne že by Orel nebyl, avšak Svatý Michael byl mnohem vřelejší, osobnější. Bylo to, jako by ho poslali oni, nebo Bůh, aby se stal společníkem pro mou mysl."

Nicole přelétla zrakem z Michaela na Simone. Michaelovi doslova zářila tvář. *Jeho náboženské zanícení nepohaslo*, pomyslela si. *Obrátilo se pouze jiným směrem.*

„A je ten Svatý Michael ještě pořád někde tady?" zeptala se Nicole a polkla poslední doušek kávy.

„Určitě," přisvědčil Michael. „Nepředstavili jsme mu Patricka – bylo moc málo času, jak už řekla Simone – ale určitě chceme, aby ses s ním setkala." Michael začal přecházet po pokoji a náhle překypoval energií. „Pamatuješ si všechny ty nekonečné otázky, které neustále kladl Richard? Jako kdo postavil Uzel a Rámu a co je účelem tohoto a tamtoho? Svatý Michael zná všechny odpovědi. A všechno vysvětlí tak snadno a plynně!"

„Svatá dobroto," řekla Nicole jen se slabým náznakem sarkazmu v hlase, „to zní fantasticky. Příliš dobře, než aby to byla pravda. Kdy se mi dostane privilegia setkání se Svatým Michaelem?"

„Právě teď, jestli budeš chtít," řekl Michael O'Toole s očekáváním v hlase.

„Dobrá," souhlasila Nicole a potlačila zívnutí. „Ale nezapomeň, že jsem unavená, nemocná a náladová stará ženská. Nemůžu zůstat vzhůru celou noc."

Michael přešel rázně ke vzdáleným dveřím pracovny. „Svatý Michaeli," zavolal, „přišel bys sem laskavě, a seznámil se se Simoninou matkou Nicole?"

O chvilku později vstoupil do místnosti mladý kněz, něco málo přes dvacet, oblečený do tmavě modrého hábitu, a došel k Nicolině vozíku. „Jsem velice potěšen," pravil Svatý Michael s andělským úsměvem, „slýchával jsem o vás celé roky."

Nicole podala mimozemšťanovi ruku a pozorně si ho prohlížela. Podle vzhledu na něm nebylo vůbec nic, z čeho by se dalo usoudit, že tato osoba je něco jiného než lidská bytost. *Panebože*, napadlo Nicole, *nejen že mají fantastickou techniku, ale dovedou se i ohromným tempem učit.*

„Musíme si hned na začátku ujasnit jednu věc," řekla Svatému Michaelovi s ironickým úsměvem, „je zde příliš moc Michaelů. Nemám v úmyslu oslovovat vás pořád Svatý Michaeli. To není můj styl. Můžu vám říkat jen Svatý, nebo Mike, nebo dokonce Mikey – čemu dáváte přednost?"

„Když jsou tady oba, říkám svému muži Velký Michael," řekla Simone. „Zdá se, že to funguje dobře."

„Dobrá," souhlasila Nicole. „Jak vždy říkal Richard: ‚Jak jde kroj…' Sedni si, Michaeli, sem, k mému vozíku. Velký Michael tě tak chválil, že nechci, abych kvůli svému slabšímu sluchu přišla o nějakou perlu tvé moudrosti."

„Děkuji vám, Nicole," odvětil Svatý Michael se svým charakteristickým úsměvem. „Michael a Simone rovněž hodně oceňovali vaše přednosti, ale zřejmě nedocenili vaši důvtipnost."

On má i osobnost, myslela si Nicole. *Cožpak divy nikdy nemají konce?*

O hodinu později, když jí Simone v pokoji pro hosty na konci haly pomohla do postele, ležela Nicole na boku a hleděla k oknu. Přestože byla velice unavená, nemohla spát. Její mysl byla příliš aktivní a neustále procházela událostmi uplynulého dne.

Možná bych měla zazvonit pro něco, co by mi pomohlo usnout, pomyslela si Nicole a automaticky začala šátrat rukou po tlačítku na stolku vedle postele. *Simone říkala, že Svatý Michael přijde, když zavolám. A že umí udělat všechno, co dokáže Orel*. Když se ujistila, že by skutečně mohla přivolat pomoc, kdyby její nespavost trvala, Nicole si našla nejpohodlnější polohu na spaní a nechala svou mysl volně plout.

Myšlenky se jí soustředily na to, co spatřila a slyšela od chvíle, kdy dorazila do této izolované enklávy, v níž žili Michael, Simone a jejich rodina. Svatý Michael vysvětlil, že tato nápodoba Nové Anglie je malým úsekem uvnitř Obytného modulu Uzlu a že existuje několik set jiných druhů, kteří jsou tam více či méně trvalými obyvateli. Proč si Velký Michael a Simone, položila Nicole otázku, vybrali každodenní existenci odděleně od všech ostatních?

„Celé roky," odpověděl Michael O'Toole, „jsme žili se všemi ostatními druhy dohromady. Fakticky, když se narodily naše přirozené děti, i potom jsme byli stěhováni, aspoň se nám to zdálo, z místa na místo, aby se testovala naše adaptabilita a kompatibilita s velkou řadou dalších rostlinných a zvířecích druhů. Svatý Michael nám tehdy potvrdil, co jsme podezírali, totiž že nás naši hostitelé záměrně vystavují nejrůznějším prostředím, aby o nás získali více informací. Každé nové místo představovalo další výzvu…"

Velký Michael se na okamžik odmlčel, jako by bojoval s emocemi. „Prožívali jsme nesmírné psychologické útrapy, v těchto počátečních dnech. Jakmile jsme se přizpůsobili určitému souboru životních podmínek, byly náhle změněny. Pořád si myslím, že Darren by nezemřel, kdyby v tom podzemním světě nebylo všechno tak podivné. A skoro na to doplatila i Katy, když jí byly asi dva roky a mořský tvor připomínající oliheň si vyložil její zvědavost jako agresivní čin."

„Když nás podruhé uspali," pravila Simone, „a převezli do tohohle Uzlu, byli jsme z roků testování oba vyčerpaní. Děti už dospěly a začínaly zakládat rodiny. Požádali jsme o jisté soukromí a dostali je."

„Stále chodíme do druhého světa," dodal Michael, „ale stýkáme se s exotickými tvory ze vzdálených hvězdných soustav, protože chceme, ne proto, že je to nezbytné. Svatý Michael nám pravidelně podává zprávy o tom, co se děje s tvory připomínajícími míč na košíkovou, nebeskými koníčky a létajícími želvami. Je naším informačním oknem do zbývající části Uzlu."

Svatý Michael je mimořádný, uvažovala Nicole, dokonce daleko pokročilejší než Orel. *Odpovídá na všechny dotazy s takovou jistotou. Ale je na něm něco, co mě nutí klást si otázku… Jsou všechny ty pohotové odpovědi o Bohu a vzniku a osudu vesmíru doopravdy správné? Nebo byl Svatý Michael nějak naprogramován vzhledem k*

Michaelově zálibě v katechizmu, aby byl pro něho dobrým mimozemským společníkem?

Nicole se převalila v posteli a uvažovala o svém vztahu k Orlovi. *Možná jenom žárlím*, myslela si, *protože se zdá, že Michael se toho tolik naučil, a Orel nechtěl nebo nedokázal odpovědět na mé dotazy… Kdo je však na tom lépe, dítě s vychovatelem, který ví a říká všechno, nebo takové dítě, jemuž učitel pomáhá nacházet vlastní odpovědi? Já nevím. Já nevím… Ale to, co Svatý Michael předvedl u malířského stojanu, bylo pekelné.*

„Copak nevidíš, Nicole," vyskočil už po několikáté z křesla Velký Michael, „že se všichni účastníme velkého Božího experimentu? Tento celý vesmír, ne pouze naše Galaxie, nýbrž všechny galaxie, které se táhnou až do nebe, zajistí Bohu jediný údaj… On, Ona či Ono hledá dokonalý stav, ten malý rozsah počátečních parametrů, který jakmile se vesmír dá přeměnou energie na hmotu do pohybu, se bude vyvíjet miliardy let do perfektní harmonie, svědectví Stvořitelovy naprosté zručnosti."

Nicole dělalo jisté potíže sledovat vyšší matematiku, ale nepochybně pochopila podstatu schémat, která Svatý Michael na malířském stojanu v pracovně načrtl. „Takže v tomto okamžiku," řekla Nicole mimozemšťanovi s kudrnatými vlasy a modrýma očima, „se vyvíjí nekonečně mnoho vesmírů, všechny odstartovány Bohem za různých počátečních podmínek, a Bůh nějak vsunul tebe, Orla, Uzel a Rámu dovnitř tohoto jednoho vývojového procesu, aby získal informace? A účel všeho toho je ten, aby Bůh mohl definovat jistou matematickou veličinu týkající se tvoření, které vždy povede k harmonickému výsledku?"

„Přesně tak," odvětil Svatý Michael. Opět ukázal na schéma na stojanu. „Představte si, že tento souřadný systém, který jsem nakreslil, je symbolická dvourozměrná reprezentace dostupné hyperplochy parametrů definujících moment stvoření, okamžik, kdy se energie poprvé mění na hmotu. Jakékoliv uspořádání nebo vektor reprezentující určitou množinu počátečních podmínek pro vesmír lze zobrazit v mém schématu jako jediný bod. Co Bůh hledá a hledal, je velice speciální uzavřená hustá množina umístěná na této matematické hyperploše. Tato speciální množina, po níž Bůh pátrá, má tu vlastnost, že kterýkoliv z jejích prvků, tedy jakékoliv uspořádání podmínek pro

okamžik stvoření vybrané z vnitřku této množiny, dá vzniknout vesmíru, který nakonec dospěje k harmonii.“

„Je to téměř neřešitelný problém,“ řekl Velký Michael, „stvořit vesmír, který dospěje k tomu, že všechny živé bytosti budou provolávat chválu Bohu. Není-li k dispozici dost hmoty, exploze a inflace okamžiku stvoření vede k vesmíru, jenž se stále rozpíná a nedovolí jednotlivým složkám během evoluce dostatečnou interakci, aby vznikl a udržel se život. Je-li hmoty příliš mnoho, pak nedostačuje času, aby se život a inteligence plně vyvinuly. Gravitace přivodí Velký Krach, který vesmír zničí.“

„Chaos rovněž dělá Bohu potíže,“ vysvětloval Svatý Michael. „Chaos je důsledkem všech fyzikálních zákonů řídících vývoj jakéhokoliv stvořeného vesmíru. Chaos vylučuje přesnou předpověď výsledků procesů probíhajících ve velkém měřítku, takže Bůh nemůže a priori prostě spočítat, co se stane v budoucnosti, a tudíž analytickými postupy izolovat oblasti harmonie. Experimentování je pro Něj jediná možná cesta, jak objevit, po čem pátrá.

„Struktura bránící božímu plánu je závratná,“ dodal Velký Michael. „Aby Bůh uspěl, musí se z prvotních subatomárních částic přeměněných hvězdnými kataklyzmaty na atomy nejen vyvinout život a inteligence, nýbrž tento život musí navíc dosáhnout takové úrovně duchovního sebeuvědomění a technické schopnosti, že dokáže aktivně transformovat všechno kolem sebe.“

Takže bůh, myslela si Nicole ve svém pokoji, když vzpomínala na diskuzi, *je nejvyšší návrhář, nejvyšší inženýr. On, Ona nebo Ono připravuje okamžik stvoření takovým způsobem, aby se po miliardách let živé bytosti staly svědectvím tvoření…*

„Jedné části toho všeho pořád nerozumím,“ řekla Nicole oběma Michaelům a Simone ke konci diskuze. „Proč musí Bůh stvořit tolik vesmírů, aby provedl tento experiment? Jakmile se existence harmonického výsledku prokáže, nestane se úkol snadným? Nemohou se počáteční podmínky pro takový vesmír prostě opakovat?“

„To není pro Boha dost obtížný problém,“ reagoval Svatý Michael. „Bůh chce znát rozsah zóny harmonie v hyperploše parametrů stvoření a všechny matematické charakteristiky zóny. Kromě toho, myslím, že si jistě neuvědomujete šíři problému, před nímž stojí Bůh. Jen velice malá část všech možných vesmírů může dospět k harmonii. Přirozeným výsledkem přeměny energie na hmotu je vesmír zce-

la bez života, nebo přinejlepším takový, v němž jsou agresivní dočasně žijící tvorové, kteří jsou více destruktivní než konstruktivní. I malá oblast harmonie uvnitř vyvíjejícího se vesmíru je zázrak. Proto je tato celá záležitost pro Boha takovou výzvou."

Velký Michael opět vyskočil. „Po čem Bůh pátrá, je vesmír, který než zahyne ve Velkém Krachu, dosáhne úplné harmonie. To znamená, že nejen všechny živé druhy ze všech světů pracují společně pro vzájemné dobro, nýbrž i každá subatomární částice, kterou stvořil, se aktivně zapojuje do té harmonie. Po jistou dobu jsem já sám nemohl pochopit celou velikost tohoto konceptu. Pak mi Svatý Michael pověděl o druhu, který dělá živé bytosti z kamene a hlíny, jak to dělal náš biblický Bůh, transmutací a přestavbou prvků. Úplná harmonie vyžaduje, aby pokročilé druhy, jako jsme my, používaly své technické prostředky k transformaci neživých věcí na tvory, kteří budou přispívat k harmonii."

Nicole si vzpomněla, že asi v tomto místě konverzace oznámila, že má z hlavy úl a chce jít do postele. Svatý Michael ji požádal, ať ještě několik minut posečká, aby mohl shrnout jejich mírně nesourodou diskuzi. Nicole souhlasila.

„Vrátím-li se k vaší původní otázce," řekl Svatý Michael, „každý Uzel je částí hierarchické inteligence sbírající informace v celé této Galaxii. Většina galaxií, včetně Mléčné dráhy, má jedinou superstanici, kterou nazýváme Hlavní Monitor, umístěnou někde blízko svého středu. Množinu Hlavních Monitorů stvořil Bůh ve stejném okamžiku, kdy vznikl vesmír, a pak ji využil, aby o vývojovém procesu zjistil co nejvíce. Uzly, Letadlové lodě a všechny další inženýrské výtvory, které jste viděla, byly navrženy Hlavním Monitorem. Celková činnost, včetně toho, co probíhá od doby, kdy první kosmická loď Ráma před lety vstoupila do vaší Sluneční soustavy, má za cíl nalezení kvantitativních kritérií pro potřebu Stvořitele, která umožní, aby následující vesmíry navzdory chaotickým tendencím přírodních zákonů dospěly k nádherné harmonii."

Nicole hvízdla. „Tahle konverzace mi udělala v hlavě úplný zmatek," prohlásila a zapnula ovládání svého vozíku. „A jsem už vyčerpaná."

Avšak ne dost vyčerpaná, abych usnula, myslela si. *Jak by mohl někdo spát, když se mu dostane vysvětlení o smyslu vesmíru?* Nicole se v posteli pro sebe zasmála. *Nedovedu si představit, co by po té*

diskuzi řekl Richard… Možná – dobrá teorie, ale jak vysvětlí vítězství Afričanů na Mistrovství světa v kopané v letech 2140 až 21601 Nebo – tak význam života už není magické číslo 41? Opět se zasmála. *Richard by Svatého Michaela nepochybně ocenil, ale měl by stovky otázek. Po návratu do ložnice bychom se snad milovali a pak celou noc hovořili…*

Zívla, a obrátila se na bok. Jak usínala, tančily jí v mysli vize vesmírů vybuchujících do podoby bytostí.

9

Nicole se probudila osvěžená a s překvapujícím množstvím energie. Sáhla po tlačítku u postele, avšak tento nápad zase zamítla. Místo toho se vysoukala do vozíku. Zajela k oknům a roztáhla závěsy.

Venku bylo překrásné ráno. Po své levici spatřila malý potok a tři děti, asi osm až deset roků staré. Házely kameny přes malou tůni vytvořenou normálním tokem. Když Nicole hleděla z okna na dokonale napodobené pole, stromy a vlnící se pahorky, cítila se mladá a plná života.

Možná bych jim přece jen měla dovolit, aby mne opravili, myslela si. *Vyměnit všechny poškozené a opotřebované díly… Mohla bych žít zde, se Simone a Michaelem. Možná bych dokonce mohla něco naučit své vnuky…*

Tři děti opustily potok a běžely přes trávník k ohradě s koňmi. Chlapec běžel nejrychleji, ale jen tak tak zvítězil nad menší z obou holčiček. Trojice se společně smála a volala přes ohradu na koně.

„Chlapec je Zachary," promluvil za ní Velký Michael. „Holčičky jsou Colleen a Simone. Zachary a Colleen jsou děti Katy, Simone je Timothyho nejstarší dcera."

Nicole ho neslyšela vejít do pokoje. Otočila se ve vozíčku. „Dobrý den, Michaeli," pozdravila. Pohlédla zpět do okna. „Děti jsou všechny nádherné."

„Děkuju ti," řekl Michael a přešel k oknu. „Jsem velice šťastný člověk," pravil. „Bůh mi daroval fascinující život s neuvěřitelným bohatstvím."

Mlčky pozorovali, jak si děti hrají. Zachary vylezl na bílého koně a začal se předvádět. „S lítostí jsem se dozvěděl o Richardově smrti," pravil Michael. „Patrick nám o tom včera řekl. Muselo to pro tebe být hrozné…"

„To bylo," odvětila Nicole. „Richard a já jsme dospěli k takovému nádhernému přátelství." Dívali se na sebe. „Byl bys na něj hrdý, Michaeli. V posledních letech života se z něho stal úplně jiný člověk…"

„To jsem vytušil," řekl Michael. „Richard, kterého jsem znal, by se nikdy dobrovolně nevystavil nebezpečí, obzvláště aby zachránil životy jiných."

„Měl bys ho vidět s jeho vnučkou Nikki, dceruškou Ellie. Byli nerozluční. Byl pro ni ‚Bobo'. Našel tak na sklonku života něhu…"

Nicole nedokázala pokračovat. Přemohla ji náhlá bolest v srdci. Přejela ke stolku u postele a napila se ze skleničky modré tekutiny.

Vrátila se k oknu. Dva staří přátelé se opět upřeně dívali na hrající si děti. Holčičky nyní také seděly na koních a probíhala jakási hra.

„Patrick nám řekl, že z Benjyho vyrostl dobrý člověk," pravil Michael, „v jistých ohledech samozřejmě omezený, ale velice pozoruhodný, když se vezmou v úvahu jeho vrozené schopnosti a dlouhá období spánku. Řekl, že Benjy je živý památník tvých nadání, všech společně, a že jsi s ním neúnavně pracovala a nikdy jsi mu nedovolila použít svůj handicap jako výmluvu."

Byla řada na Michaelovi, aby se mu zadrhl hlas. Otočil se k Nicole se slzami prýštícími mu z obou očí a položil ruce na její. „Neexistuje způsob, jak ti mohu dostatečně poděkovat, že jsi vychovala oba chlapce s takovou péčí. Obzvláště Benjyho."

Nicole k němu vzhlédla a řekla: „Jsou to naši synové, Michaeli. Velice je miluji."

Michael si otřel kapesníkem nos a oči. „Simone a já samozřejmě chceme, aby ses setkala s našimi dětmi a vnuky, avšak dohodli jsme se, že je zde něco, co bychom ti měli nejdříve povědět. Nevěděli jsme přesně, jak to na tebe zapůsobí. Nebylo by však fér, kdybychom ti to neřekli, protože jinak bys nemusela pochopit, proč děti reagují…"

„O co jde, Michaeli?" přerušila ho Nicole. Usmála se. „Máš potíže dostat se k jádru věci."

„To opravdu mám," přiznal, přešel pokoj a dvakrát rychle za sebou stiskl tlačítko vedle Nicoliny postele. „Nicole, co ti teď řeknu, je trochu delikátní. Vzpomínáš si, jak jsme ti včera řekli, že Simone i já máme mimozemské společníky?"

„Ano, Michaeli," přisvědčila Nicole.

Stále se dívala z okna. Michael se k ní připojil a vzal ji za ruku. Venku spatřili ženu, které táhlo k padesátce, atletickou, s kůží barvy tmavé mědi, jak vychází z domu a rychle jde k ohradě s koňmi. Nicole se zdála její postava i chůze povědomá. Děti ženu zahlédly, mávaly jí a zamířily k ní na koních.

Nicole sledovala, jak Zachary vykřikl ženino jméno, a znenadání pochopila. Připadala si, jako by ji zasáhl blesk z čistého nebe. Žena se na zlomek chvíle otočila a Nicole spatřila sebe, přesně takovou, jak vypadala, když před čtyřiceti roky opouštěla Uzel. Jen s obtížemi ovládla své emoce.

„Byla jsi to ty, kdo Simone chyběl nejvíce," řekl Michael v reakci na výraz úžasu z poznání na Nicolině tváři. „Bylo proto jen přirozené, že mimozemšťané pro ni navrhli společnici k tvému obrazu. Je to pozoruhodná nápodoba. Nejenom její tělesná schránka, kterou můžeš posoudit sama, nýbrž i její osobnost. Simone i já jsme byli ohromení, obzvláště zezačátku, jak perfektní práci při duplikaci odvedli. Mimozemšťanka mluví jako ty, chodí jako ty, dokonce uvažuje jako ty. Během týdne jí Simone začala říkat ‚mami' a já ‚Nicole'. Od té doby je s námi pořád."

Nicole zírala na svého dvojníka bez jediného slova. *Výrazy tváře a dokonce i gesta jsou správné,* myslela si. Neustále upřeně sledovala, jak se žena se třemi dětmi blíží k domu.

„Simone si myslela, že bys mohla být trochu rozladěná, možná se i cítit podvedená, až zjistíš, že tvoje nápodoba žije s námi celé ty roky. Já jsem ji však ujistil, že to bude v pořádku, že ti prostě jen chvíli potrvá, než té myšlence přivykneš. Koneckonců, pokud vím, ještě dosud nikdy nebyl žádný člověk nahrazen robotickou kopií sebe sama."

Mimozemská Nicole zvedla jedno děvčátko a vyhodila ho do vzduchu. Pak se všichni čtyři vydali po schodech a přes práh domů.

Říkají jí babička, myslela si Nicole. *Může běhat, jezdit na koni a vyhazovat je do vzduchu. Není ftizická a připoutaná k invalidnímu vozíku.* V Nicole začal bujet pocit, který se jí nelíbil, *sebelítost. Si-*

mone jsem možná ani tolik nechyběla, řekla si. *Její „matka“ zde všechny ty roky byla, neustále k službám. Vůbec nestárla, nikdy o nic nežádala…*

Nicole vycítila, že se rozbrečí. Ovládla se. „Michaeli,“ pravila s vynuceným úsměvem, „nech mě chvíli, abych se připravila na snídani.“

„Jsi si jistá, že nepotřebuješ pomoc?“ zeptal se.

„Ne, ne… Budu v pořádku. Chci si jen omýt obličej a použít maličko mejkapu.“

Slzy vytryskly pár sekund poté, co se zavřely dveře. *Ani zde pro mne není místo*, řekla si Nicole. *Tady už je babička, lepší, než bych kdy mohla být, přestože je pouze stroj…*

Při jízdě zpět do dopravního střediska Nicole téměř nepromluvila. Stále mlčela, když raketoplán opustil Obytný modul a vylétl do kosmického prostoru.

„Vy o tom nechcete mluvit, že ne?“ pravil Orel.

„Vlastně ne,“ řekla Nicole do mikrofonu v přilbě.

„Jste ráda, že jste jela?“ vyzvídal po chvilce Orel.

„Ach, ano, docela určitě,“ odvětila. „Byl to jeden z největších zážitků v mém životě. Velice moc vám děkuji.“

Orel nastavil let raketoplánu tak, že pomalu couvali. Pohledu z okna vévodil ohromný osvětlený čtyřstěn.

„Všechny náhrady by se daly stihnout ještě dnes odpoledne,“ pravil Orel. „Začátkem příštího týdne byste vypadala mladší než Velký Michael.“

„Ne, děkuji.“

Následovala další dlouhá odmlka. „Zdá se, že nejste moc šťastná,“ řekl potom Orel.

Nicole se otočila a hleděla na svého mimozemského společníka. „Jsem,“ prohlásila. „A jsem obzvláště šťastná kvůli Simone a Michaelovi. Je úžasné, že měli tak bohatý život.“ Nicole se zhluboka nadechla a pokračovala: „Možná jsem jen unavená. Tolik se toho přihodilo. Za tak krátký čas.“

„To je pravděpodobně ono,“ přisvědčil Orel.

Nicole upadla v hluboké zamyšlení, metodicky přehlížela vše, co se jí přihodilo od chvíle, kdy se probudila. Myslí jí přelétly tváře

Simoniných a Michaelových šesti dětí a čtrnácti vnuků. *Pěkná skupinka,* řekla si, *ale poněkud jednotvárná.*

Nejčastěji se jí v mysli objevovala jiná tvář, ta, kterou si jasně pamatovala z vlastního zrcadla. Souhlasila se Simone a Michaelem, že druhá Nicole je jí neuvěřitelně podobná a že je to naprostý triumf pokročilé techniky. Nebyla však s nimi schopna probírat, jak je podivné hovořit se svou vlastní mladší podobou. Nebo jak se člověk cítí nesvůj, když ví, že ho v srdcích a myslích vlastní rodiny nahradil stroj.

Nicole mlčky sledovala, jak se druhá Nicole se Simone smály vzpomínce na hádku, kterou měla před lety v Uzlu Simone se svou mladší sestrou Katie. Když mimozemšťanka připomněla podrobnosti té události, osvěžila se i Nicolina paměť. *I paměť má lepší než já. Jak dokonalé řešení celého problému stárnutí a umírání. Zachytit osobu na vrcholu života, se všemi schopnostmi neporušenými, a zachovat ji navždy jako legendu, alespoň v očích jejích milovaných blízkých.*

„Jak si mohu být jistá, že Michael a Simone, s kterými jsem včera večer a dnes ráno hovořila, jsou opravdoví lidé a ne pouze ještě věrnější simulace než druhá Nicole?“ tázala se Nicole Orla.

„Svatý Michael říkal, že jste položila několik vyhrocených dotazů z počátku života Velkého Michaela,“ pravil Orel. „Nebyla jste s odpověďmi spokojena?“

„Před hodinou v autě jsem si však uvědomila, že některé informace mohly být v Michaelově životopisné složce z Newtona, a vím, že jste k těm údajům měli přístup…“

„Z jakého důvodu bychom si dávali takovou práci, abychom vás oklamali?“ tázal se Orel. „A chovali jsme se někdy předtím takovým způsobem?“

„Kolik dalších Simoniných a Michaelových dětí je ještě na živu?“ zeptala se po několika minutách Nicole a změnila tak téma.

„Dvaatřicet dalších je zde, v tomto Uzlu. A více než sto na jiných místech.“

Nicole zavrtěla hlavou. Vzpomněla si na kroniky rodu Senoufo. *A její potomci budou rozptýleni mezi hvězdami. Omeh by měl radost,* pomyslela si.

„Takže jste vylepšili mimoděložní vývoj člověka z oplodněného vajíčka?“ zeptala se Nicole.

„Více či méně,“ odvětil Orel.

Opět letěli dlouhou dobu mlčky. „Proč jste mi nikdy neřekl o Hlavních monitorech?“ tázala se pak Nicole.

„Neměl jsem to povoleno, alespoň do doby, než jste se probudila. A od té chvíle na to nepřišla řeč.“

„A je všechno, co Svatý Michael řekl, pravdivé? O Bohu, chaosu a mnoha vesmírech?“

„Pokud víme,“ pravil Orel. „Je to tak alespoň naprogramováno v našich systémech. Ovšem nikdo z nás zde nikdy Hlavní monitor nespatřil.“

„A je možné,“ ptala se Nicole, „že to všechno je jen jakýsi mýtus, vytvořený inteligencí v hierarchii nad vámi, jako oficiální vysvětlení, které se má podat lidem?“

Orel zaváhal. „Taková možnost existuje… Nemohl bych se to nijak dozvědět.“

„Věděl byste, kdyby bylo ve vašich systémech někdy naprogramováno něco odlišného, nějaké jiné vysvětlení?“

„Nutně nikoliv,“ odvětil Orel. „Nejsem výlučně odpovědný za to, co se uchovává v mé paměti.“

Nicole se i nadále chovala nezvykle. Přerušovala svá dlouhá opakovaná mlčení výbuchy zjevně nesouvisejících dotazů. V jednom okamžiku se zeptala, proč některé Uzly mají čtyři moduly, a jiné tři. Orel vysvětlil, že Modul vědění vytváří z trojúhelníkového Uzlu čtyřstěn v každém desátém až dvanáctém Uzlu. Nicole chtěla vědět, co je na Modulu vědění tak zvláštního. Orel jí řekl, že jsou tam uloženy všechny získané informace o této části Galaxie.

„Je to částečně knihovna a částečně muzeum. Obsahuje kolosální množství informací v nejrůznějších formách,“ pravil.

„Byl jste někdy v Modulu vědění?“ zeptala se Nicole.

„Nebyl,“ odpověděl Orel, „ale mé nynější systémy obsahují jeho úplný popis.“

„Mohu tam jít?“ chtěla vědět Nicole.

„Živé bytosti musí mít ke vstupu do Modulu vědění speciální povolení,“ prohlásil Orel.

Když Nicole opět promluvila, ptala se, co se stane s lidmi, kteří budou za den či dva přesunuti do Uzlu. Orel jí v odpovědích na jednu krátkou otázku po druhé trpělivě vysvětlil, že lidé budou žít v Obytném modulu v testovacím prostředí s několika dalšími živočišnými

druhy, že budou pečlivě monitorováni a že Simone, Michael a jejich rodina možná budou, možná nebudou k těmto lidem přiřazeni.

Nicole dospěla k rozhodnutí několik minut předtím, než doletěli k hvězdici. „Chci zde zůstat jen jednu noc," řekla pomalu. „Abych mohla všem říci sbohem."

Orel na ni pohlédl se zvědavým výrazem. „Zítra potom," pokračovala, „jestli můžete získat povolení, chci, abyste mě vzal do Modulu vědění. Jakmile opustím hvězdici, vysadím všechny léky. A nechci, abyste vynakládali nějaké hrdinské úsilí, pokud se mi něco stane se srdcem."

Nicole hleděla přes přední část kosmické přilby a okno raketoplánu přímo před sebe. *Rozhodně nastal pravý čas,* řekla si. *Pokud jen najdu odvahu nezakolísat.*

Ellie řekla Nicole, že je „tvrdohlavá stařena", ale že se z lásky a z úcty k ní bude snažit ji ve zbývajících hodinách podporovat. Ellie se také Nicole ptala, jestli zamýšlí podniknout něco určitého, aby svou smrt uspíšila. Nicole se zasmála a řekla dceři, že nebudou nutné žádné neobvyklé kroky, protože Orel ji ujistil, že bez dalších léků jí srdce vynechá v několika hodinách.

Rozhovor s Benjym nebyl obtížný. Ellie se nabídla, že pomůže všechno vysvětlit, a Nicole její nabídku přijala. Benjy věděl, že jeho matka trpí a že je nemocná, ale nevěděl, že mimozemšťané mají léčebné postupy, aby ji vyléčili. Ellie Benjyho ujistila, že Max, Eponine, Nikki, Kepler, Marius a Maria pořád zůstanou součástí jeho každodenního světa.

Z větší skupiny měla jen Eponine slzy v očích, když je Nicole informovala o svém rozhodnutí. Max prohlásil, že ho to tak úplně nepřekvapilo. Maria vyjádřila lítost, že nestrávila více času s ženou, která „jí zachránila život". Kepler, Marius a dokonce i Nikki si nebyli sebou jistí a nevěděli, co mají říct.

Když se Nicole připravovala do postele, slíbila si, že první věcí, kterou ráno udělá, bude návštěva doktorky Modré, aby své oktopavoučí přítelkyni dala patřičné sbohem. Už chtěla zhasnout, když přišel Benjy a požádal, protože to bude jejich poslední společná noc, jestli se k ní může přitulit, „jak jsem dělal, když jsem byl malý". Nicole souhlasila, a když se k ní Benjy přitiskl, slzy jí tekly po tváři, smáčely jí uši a rohož, na níž ležela.

10

Nicole se vzbudila brzy. Benjy už vstal a oblékl se, ale Kepler na druhé straně pokoje ještě spal. Benjy trpělivě pomáhal Nicole se sprchováním a oblékáním, jak už dělal dříve.

O několik minut později přišel do pokoje Max. Nejdříve probudil Keplera, pak přešel k Nicolině vozíku a vzal ji za ruku. „Včera večer jsem toho moc neřekl, má přítelkyně," pravil Max, „protože jsem nedokázal najít správná slova. I teď se mi zdají tak nedostatečná."

Max odvrátil hlavu. „Do řiti, Nicole," přeskakoval mu hlas a odvrátil pohled. „Víš, co k tobě cítím…, jsi nádherná, nádherná osoba."

Zarazil se. Jediným zvukem v pokoji byla tekoucí voda Keplerovy sprchy. Nicole mu stiskla ruku. „Děkuju ti, Maxi," řekla tiše, „moc to pro mne znamená."

„Když mi bylo osmnáct," začal váhavě Max a vrátil pohled na Nicole, „zemřel mi otec na vzácný druh rakoviny. Všichni jsme věděli, že k tomu dojde. Clyde, máma a já jsme ho sledovali, jak několik měsíců schází. Ale já jsem tomu pořád nevěřil, ani když už ležel v rakvi. Měli jsme malý obřad na hřbitově, jenom naši přátelé ze sousední farmy a automechanik z De Queen, muž jménem Willie Townsend, který se s tátou každou druhou sobotu opil."

Max se usmál a uvolnil se. To bylo něco pro něj, vyprávět příběhy ze života. „Willie byl bezvadnej parchant, starý mládenec, na povrchu tvrdý jako skála, uvnitř měkký jako sklářský tmel… Když byl mladý, odkopla ho královna krásy ze střední školy v De Queen a od té doby nikdy s žádnou jinou nechodil. Ale k věci. Máma mě požádala, abych řekl několik slov ‚nad tátou' při obřadu u hrobu, a já souhlasil. Sám jsem si projev napsal, pečlivě se ho naučil a jednou si to dokonce zkusil, nahlas, před Clydem.

Začal obřad, připravil jsem se k proslovu. ‚Můj otec, Henry Allan Puckett, byl dobrý člověk,' začal jsem. Pak jsem se odmlčel, jak jsem měl v plánu, a rozhlédl se kolem. Willie už brečel a díval se do země. Znenadání jsem si nemohl vzpomenout, co mám říkat dál. Všichni jsme tam stáli, v horkém arkansaském slunci, dobu, která se zdála jako věčnost, ale bylo to jen asi třicet sekund. Vůbec jsem si nevzpomněl na zbytek svého proslovu. Nakonec, ze zoufalství i z

rozpaků, jsem řekl: ‚Ale, do řiti,' a Willie okamžitě nahlas dodal: ‚Amen'…"

Nicole se smála. „Maxi Puckette, nikde ve vesmíru nemůže existovat člověk jako ty."

Max se zazubil. „V noci, když jsme Francouzka a já byli v posteli, mluvili jsme o té druhé Nicole, kterou mimozemšťané vytvořili pro Simone a Michaela, a Eponine zajímalo, jestli by pro ni mohli udělat robota Maxe Pucketta. Líbila se jí myšlenka, že by měla perfektního muže, který by vždycky udělal přesně to, co by chtěla. Dokonce i v noci. Smáli jsme se, až nás břicho bolelo, když jsme se snažili představit si, no, však víš, co by robot dokázal nebo nedokázal dělat v posteli…"

„Měl by ses stydět, Maxi," řekla Nicole.

„Vlastně to byla Francouzka, která popustila uzdu své představivosti. Mimochodem, poslali mě sem s jistým úkolem. Mám tě informovat, že vedle v pokoji máme připravenou snídani. Z laskavosti ťulpasů, jako část našeho pokusu říct sbohem, nebo popřát ti *‚bon voyage'*, nebo jak se to patří… A že začne přesně za osm minut."

Nicole potěšilo, když zjistila, že nálada při snídani je povznesená a radostná. Večer před svým odjezdem několikrát zdůraznila, že by to neměl být důvod k lítosti, že by jej měli oslavit jako konec jednoho nádherného života. Rodina a přátelé si zjevně vzali její slova k srdci, protože jen výjimečně zahlédla v některé tváři smutek.

Ellie a Benjy seděli po obou stranách Nicole u dlouhého stolu připraveného špalíkovými roboty. Vedle Ellie byla Nikki, pak Maria a doktorka Modrá. Na druhé straně Max a Eponine vedle Benjyho, potom Marius, Kepler a Orel. Během jídla si Nicole s překvapením všimla, že Maria skutečně hovoří s doktorkou Modrou. „Nevěděla jsem, že umíš číst barvy, Marie," řekla Nicole se zřetelným pochvalným tónem v hlase.

„Jenom trochu," řeklo děvče mírně nesvé z takové pozornosti. „Ellie mě to učí."

„To je výborné," poznamenala Nicole.

„Opravdový lingvista v této skupině je ovšem ten podivný ptačí muž na konci stolu," prohlásil Max. „Včera jsme ho dokonce viděli, jak mluví prapodivným mlaskáním a vřeštěním s leguány."

„Brr,“ otřásla se Nikki. „Nechtěla bych mluvit s takovými ošklivými tvory.“

„Leguáni mají úplně odlišné nazírání na svět,“ pravil Orel. „Velmi prosté, velice primitivní.“

„Já bych chtěla vědět,“ řekla Eponine, naklonila se dopředu a přímo oslovila Orla, „co musím udělat, abych dostala za svého společníka mimozemského robota. Vzala bych si takového, který vypadá jako Max, ale nebude odmlouvat a bude mít jisté další zlepšené vlastnosti.“

Všichni se zasmáli. Nicole se v duchu usmívala, když se rozhlížela kolem stolu. *To je bezvadné,* myslela si. *Nemohla jsem si přát lepší rozloučení.*

Doktorka Modrá a Orel dali Nicole poslední dávku modré tekutiny, zatímco si ukládala věci v kabelce. Byla ráda, že má okamžik soukromí, aby řekla sbohem doktorce Modré. „Děkuju ti za všechno,“ řekla prostě Nicole a objala svou kolegyni-oktopavouka.

„Budeš nám všem chybět,“ řekla doktorka Modrá v barvách. „Nová Hlavní Optimalizátorka chtěla zorganizovat velkolepé rozloučení, ale já jsem jí řekla, že to nepovažuji za vhodné. Požádala mne tedy, abych ti dala sbohem za náš celý druh.“

Všichni ji doprovodili k přechodové komoře. Došlo k závěrečnému kolu vřelých objetí ve výši vozíku. Orel s Nicole pak prošli přechodovou komorou.

Nicole si povzdechla, když ji Orel posadil na sedadlo v raketoplánu a složil vozík.

„Byli ohromní, že ano?“ pravila Nicole.

„Milují a respektují vás velice,“ odvětil Orel.

Jakmile opustili hvězdici, opět jim do zorného pole vstoupil velký čtyřstěn světla. „Jak se cítíte?“ zeptal se Orel.

„Cítím ulehčení,“ odvětila Nicole, „a jsem maloučko vystrašená.“

„To se dalo čekat,“ řekl Orel.

„Kolik mi zbývá, co myslíte?“ zeptala se Nicole po chviličce. „Než mi vypoví srdce?“

„To se dá těžko přesně říct,“ odpověděl Orel.

„Já vím, já vím,“ řekla netrpělivé Nicole. „Ale vy jste přece vědci. Určitě jste provedli nějaké výpočty.“

„Šest až deset hodin," řekl Orel.

Za šest až deset hodin budu mrtvá, pomyslela si Nicole. Strach byl nyní hmatatelnější. Nedokázala se jej úplně zbavit.

„Jaké to je, být mrtvý?" tázala se Nicole.

„Mysleli jsme si, že tuto otázku položíte," odpověděl Orel. „Bylo nám řečeno, že je to podobné, jako když se odpojí zdroje."

„Nicota, na věky?" zeptala se Nicole.

„Soudím, že ano."

„A samotný okamžik umírání?" chtěla vědět. „Je na něm něco zvláštního?"

„To nevíme," řekl Orel. „Doufáme, že se s námi podělíte o co nejvíc."

Chvíli letěli mlčky. Před nimi se rychle zvětšoval Uzel. V jednom okamžiku raketoplán trochu změnil směr letu a Modul vědění se dostal do středu okna. Během poslední fáze přibližování byly tři další vrcholy Uzlu pod nimi.

„Nebude vám vadit, když vám položím otázku?" ozval se Orel.

„Vůbec ne," odpověděla Nicole. Otočila se a usmála se na mimozemšťana. „Doufám, že se v tomto pozdním čase nestáváte nesmělým."

„Nechtěl jsem vás rušit v myšlenkách."

„Momentálně vlastně na nic určitého nemyslím," pravila Nicole. „Jen tak bloumám."

„Proč chcete strávit své poslední okamžiky v Modulu vědění?" zeptal se Orel.

Nicole se zasmála. „No, to je předem naprogramovaný dotaz, jestli jsem vůbec někdy takový zaslechla. Už vidím svou odpověď uloženu v jakémsi téměř bezedném souboru označeném ‚Smrt: Lidské bytosti' a dalších příbuzných souborech."

Orel na to neřekl nic.

„Když jsme s Richardem žili před mnoha lety zcela opuštění v New Yorku," vysvětlovala Nicole, „a mysleli si, že nemáme velkou naději přežít, hovořili jsme o tom, co bychom rádi dělali v posledních okamžicích před smrtí. Shodli jsme se, že bychom se chtěli spolu milovat. Na druhém místě bylo učit se něco nového, abychom naposledy zažili vzrušení z objevování."

„To je velice vyspělý přístup," poznamenal Orel.

„A také praktický," řekla Nicole. „Pokud mě neklame tušení, bude ten váš Modul vědění tak zajímavý, že si ani neuvědomím, že mi ubíhají poslední sekundy života. I když jsem k tomuto činu odhodlána, myslím si, že by mě ochromil strach, kdybych se během posledních hodin něčím aktivně nezaměstnávala."

Modul vědění teď vyplňoval celé okno. „Než tam vstoupíme," řekl Orel, „chci vám o tomto místě podat některé informace. Kulový modul vlastně tvoří tři oddělené soustředné vrstvy, každá se specifickým účelem. Vnější a zároveň nejmenší oblast je zaměřena na znalosti spojené s přítomností nebo skoropřítomností. Následující oblast uchovává všechny historické informace o této části Galaxie. Velká vnitřní koule pak obsahuje všechny modely pro předpovídání budoucnosti a rovněž stochastické scénáře pro další eóny."

„Myslela jsem si, že jste nikdy nebyl uvnitř," pravila Nicole.

„Nebyl," odvětil Orel. „Ale má databáze Modulu vědění byla včera doplněna a rozšířena…"

Ve vnějším povrchu koule se otevřela vrata a raketoplán začal vstupovat dovnitř. „Ještě okamžik," řekla Nicole. „Chápu správně, že téměř určitě neopustím tento modul živá?"

„Ano," přisvědčil Orel.

„Pak, prosím, neotočil byste toto plavidlo, abych se mohla ještě naposledy podívat na vnější svět?"

Raketoplán provedl pomalý manévr, otočil se kolem svislé osy a Nicole sedící klidně na sedadle se upřeně zahleděla z okna. Viděla další kulové moduly Uzlu, dopravní chodby a v dálce hvězdici, kde si její rodina a přátelé balili zavazadla k přesunu. V jednom okamžiku byla jediným zřetelným předmětem v okně žlutá hvězda Tau Ceti, tolik podobná Slunci. Navzdory její záři a rozptýlenému světlu z Uzlu Nicole rozeznala v temnotě kosmického prostoru ještě několik dalších hvězd.

Nic na této scéně se mou smrtí nezmění, pomyslela si Nicole. *Bude jen o dvě oči méně, aby pozorovaly její nádheru. A méně o jeden soubor chemikálií povznesených na vědomí, aby se tázal, co to vše znamená.*

„Děkuji vám," řekla Nicole po dokončení manévru. „Teď můžeme pokračovat."

11

Plavidla vstupující do Modulu vědění z kosmického prostoru a rovněž trubice přicházející z dalších tří modulů končily všechny v dlouhé úzké stanici. Vybudovali ji na jedné straně prstence umístěného na úrovni středu, který zcela obepínal ohromnou kouli.

„Do každé ze tři soustředných oblastí Modulu vědění jsou pouze dva vchody, sto osmdesát stupňů od sebe," řekl Orel, když jeho i Nicole rychle unášel pohyblivý chodník podél prstence. Po pravici měli průhledný vnější povrch modulu. Po levici se nacházela krémově zbarvená stěna bez oken.

„Budu si už brzy moci odložit kosmický skafandr a přilbu?" zeptala se Nicole z vozíčku.

„Ano, jakmile vstoupíme do výstavní části," odpověděl Orel. „Musel jsem prohlídku nějak vymezit – nemohli přes noc změnit atmosféru v celém modulu. V těch místech nebudete potřebovat kosmický skafandr."

„Takže vy už jste vybral, co uvidíme?"

„Bylo to nevyhnutelné," řekl Orel. „Toto místo je nezměrné, mnohem větší než poloválec Rámy, a zcela zaplněné informacemi. Snažil jsem se naplánovat prohlídku na základě znalosti vašich zájmů a času, který se nám dostává. Jestliže se ukáže, že máte zájem o další věci…"

„Ne, ne," přerušila ho Nicole. „Neměla bych ani potuchy, co mám požadovat. Jsem si jistá, že co jste udělal, bude prima…"

Pohyblivý chodník se zastavil. Doleva vedla široká chodba. „Mimochodem," řekl Orel, „nevysvětlil jsem vám, že naše prohlídka je omezena na dvě vnější oblasti. Oblast Předpovědí je pro nás zapovězena."

„A proč?" zeptala se Nicole, uvedla do chodu vozík a jela chodbou vedle Orla.

„Nevím to jistě," odpověděl. „Nehraje to však opravdu roli, pokud chápu váš cíl zde. Ve dvou dostupných oblastech toho najdete víc než dost, aby vás to zaujalo."

Před nimi byla vysoká prázdná stěna. Když se Orel a Nicole přiblížili, otevřely se dovnitř široké dveře a odhalily kruhovou místnost s koulí o průměru deset metrů uprostřed. Stěny a strop místnosti byly

plné malých zařízení a mnoha podivných značek. Orel řekl Nicole, že nemá tušení, co znamenají.

„Bylo mi řečeno jen tolik," pravil mimozemšťan, „že pro účely návštěvy téhle oblasti se zorientujeme uvnitř té koule před námi."

Lesklá koule se ve střední části dělila na poloviny. Horní polovina dutého míče se zvedla právě natolik, aby pod ní Orel s Nicole prošli dovnitř. Jakmile tam byli, horní polovina koule se vrátila do své původní polohy a zcela je uzavřela.

Tma trvala jen chviličku. Potom část stěny koule před nimi ozářila malá rozptýlená světýlka. „Vyzdobili to tu spoustou drobností," poznamenala Nicole.

„Teď se právě díváme na model celé oblasti," řekl Orel. „Naše poloha je zvolena tak, jako bychom byli v samotném středu Modulu vědění a jako by neexistovaly vnitřní oblasti. Všimněte si, že předměty jsou na povrchu a nad námi, nejen před a za námi. A to takovým způsobem, že nic nevystupuje do prázdného vnitřního prostoru dál, než je jistá pevná vzdálenost. Ve skutečném modulu je právě v tom místě vnější stěna další soustředné oblasti. Světla na modulu nám teď ukáží, kam v příštích několika hodinách půjdeme."

Velký sektor vnitřního povrchu koule před nimi, celkem asi třicet procent plochy, se znenadání tlumeně osvětlil.

„Všechno v osvětlené ploše," prohlásil Orel a udělal rukou kruh, „se týká kosmoplavectví. Omezíme svou prohlídku na tuto část oblasti. Blikající červené světlo na povrchu před námi ukazuje, kde právě jsme…"

Jak Nicole pozorovala, červená světelná čára se rychle rozšířila po povrchu a ukončila se v bodě nad jejich hlavami, kde byl obraz galaxie zvané Mléčná dráha. „Nejdříve navštívíme zeměpisnou sekci," ukázal Orel na místo, kde červená čára končila, „potom půjdeme do konstrukční a nakonec do biologické. Po krátké přestávce budeme pokračovat v druhé oblasti. Nějaké další otázky, než začneme?"

Jeli nahoru po jakési stoupající rampě v malém autě podobném tomu, které použili v Obytném modulu při návštěvě Michaela a Simone. Ačkoliv cesta před nimi i za nimi byla osvětlena, všechno po stranách bylo vždy ponořeno ve tmě.

„Co je kolem nás?" zeptala se Nicole, když jeli už téměř deset minut.

„Většinou uložené údaje a pár exponátů," odpověděl Orel. „Zůstává to ve tmě, aby nás to nerozptylovalo."

Nakonec zastavili před vysokými dveřmi. „Místnost, do níž vstoupíte," řekl Orel a rozkládal Nicolin vozík, „je největší v této oblasti. V nejširším místě měří půl kilometru. Právě teď je uvnitř model Mléčné dráhy. Jakmile vejdeme dovnitř, budeme stát na pohyblivé plošině, které můžeme dát příkaz, aby nás v místnosti odvezla kamkoliv. Uvnitř bude většinou tma. Ukázky a konstrukce budou nad námi i pod námi. Můžete mít pocit, že spadnete, ale nezapomeňte, že jste v beztížném stavu…"

Pohled z plošiny byl ohromující. Dokonce ještě předtím, než se dali do pohybu ke středu místnosti, byla Nicole zcela u vytržení. Všude v temnotě, jež je obklopovala, probleskovala světla představující hvězdy. Samostatné hvězdy, dvojhvězdy, kombinované trojhvězdy. Malé stabilní žluté hvězdy, rudí obři, bílí trpaslíci – dokonce přejeli přímo nad explodující supernovou. V každém místě, ve všech směrech bylo něco jiného a fascinujícího k vidění.

Po několika minutách Orel plošinu zastavil. „Myslel jsem si, že začneme zde, kde to znáte," prohlásil.

Ukazovátkem s mnohonásobnými paprsky světla ukázal na blízkou žlutou hvězdu. „Poznáváte toto místo?"

Nicole ještě pořád zírala na nekonečné množství světel ve všech směrech. „Jsou v této místnosti opravdu na modelu celé ty stovky miliard hvězd v Galaxii?" zeptala se.

„Ne," odvětil Orel. „Co zde vidíte, je pouze velká část Galaxie. Vysvětlím vám víc za pár minut, až se dostaneme nahoru a budeme se dívat dolů na centrální galaktickou rovinu. Vzal jsem vás na tohle místo za jiným účelem."

Nicole poznala Slunce a tři hvězdy Kentaura, jeho nejbližšího souseda, a dokonce Barnardovu hvězdu a Siria. Nevzpomněla si na jména většiny dalších hvězd v blízkém sousedství Slunce. Podařilo sejí však najít další samotnou žlutou hvězdu, nepříliš daleko.

„Je to Tau Ceti?" zeptala se.

„Ano, to opravdu je," odvětil Orel.

Tau Ceti se zdá tak blízko Slunci, myslela si Nicole, *ale ve skutečnosti je nesmírně daleko. To znamená, ze Galaxie je větší, než by kdokoliv z nás dokázal pochopit.*

„Vzdálenost od Slunce k Tau Ceti," řekl Orel, jako by jí četl myšlenky, „je jedna desetitisícina cesty napříč celou Galaxií."

Nicole vrtěla hlavou, když se plošina začala od Slunce a Tau Ceti vzdalovat. *Vesmír je mnohem větší a mnohem bohatší, než mě vůbec kdy napadlo,* uvažovala. *I mé cesty probíhaly v nepatrně malé oblasti kosmického prostoru.*

Po Nicolině pravici mimo plošinu Orel promítl trojrozměrné čáry ve tvaru pravoúhlého tělesa. Pomocí černého přístroje, který držel v ruce, dokázal zvětšovat a zmenšovat objem tělesa.

„Mnoha různými způsoby umíme řídit, co se promítá do této místnosti," vysvětloval Orel. „Tímto přístrojem můžeme měnit měřítko a zaměřit se na jakoukoliv požadovanou oblast v Galaxii. Ukáži vám to. Dejme tomu, že dám červené světlo sem, do středu mlhoviny Orion. To označuje požadovanou počáteční polohu plošiny. A teď rozšířím tento geometrický útvar, aby zahrnul asi tisíc hvězd. Tak, okamžitě…"

Asi na sekundu panovala v místnosti tma jako v pytli. Pak byla Nicole znenadání opět oslněna, tentokrát však jinou řadou světel. Shluky hvězd a jednotlivé hvězdy byly mnohem jasnější. Orel vysvětlil, že celá místnost je nyní uvnitř mlhoviny Orion a že největší rozměr místnosti je teď ekvivalentní několika stovkám světelných let, ne šedesáti tisícům světelných let jako předtím.

„Tato oblast je něco jako hvězdné jesle," řekl Orel, „kde se právě rodí hvězdy a planety." Popojel plošinou doprava. „Tam je například hvězdná soustava v raných fázích formování, kojenec s charakteristikami, které měla vaše Sluneční soustava před čtyřmi a půl miliardami let."

Opsal malé těleso kolem jedné hvězdy a za několik sekund se místnost vyplnila světlem mladého slunce. Nicole pozorovala gigantickou sluneční bouři, jak se valí přes vařící povrch. Kořenový výboj vytvořil oblouk vysoko nad její hlavou a vystřeloval paprsky oranžového a červeného světla do temnoty kosmického prostoru.

Orel zamířil s plošinou k menšímu vzdálenému tělesu, asi jednomu z deseti soustředění hmoty, které mohli spatřit v oblasti těsně kolem mladé hvězdy. Planeta měla mírné načervenalý, roztavený povrch. Zatímco si ji prohlíželi, udeřil do horké taveniny velký projektil. Roztavený povrch planety pod ním vystříkl zavlnil se ve všech směrech.

„Podle našich statistických údajů," řekl Orel, „má tato planeta nezanedbatelnou pravděpodobnost vytvořit po několika miliardách let vývoje život, jakmile skončí toto období bombardování a formování. Bude mít osamocenou stabilní hostitelskou hvězdu, atmosféru s dostatečnými klimatickými změnami a všechny chemické složky. Zde, podívejte se sama. Sledujte tu planetu. Spustím speciální program, který rychle propátrá dolní polovinu periodické tabulky a zobrazí kvantitativní údaje o relativním zastoupení atomů daného prvku v té vařící směsi."

V temnotě nad zárodečnou planetou se objevilo nádherné zobrazení. Každý atom obsažený ve hmotě planety byl označen jinou barvou a počtem neutronů a protonů. Velikost atomu pak ukazovala jeho relativní zastoupení ve směsi. „Všimněte si, že je tam významná koncentrace uhlíku, dusíku, halogenů a železa," hovořil Orel. „To jsou klíčové atomy. Bez složité chemie se nemůže rozvinout efektivní život. Kdyby například na vaší planetě nebylo k dispozici železo, aby se stalo centrálním atomem hemoglobinu, systém přenosu kyslíku mnoha pokročilých forem života by byl daleko méně účinný…"

Takže vývoj pokračuje, uvažovala Nicole, *eon po eónu. Hvězdy a planety vznikají z kosmického prachu. Jen málo z nich obsahuje vhodné chemické látky, které nakonec mohou vést ke vzniku života a k inteligenci. Co však tento proces řídí? Čí neviditelná ruka způsobí, že se postupem času chemické látky stávají složitějšími a strukturovanými, až dokonce dosáhnou stavu sebeuvědomění? Existuje nějaký přírodní zákon, který je třeba teprve formulovat, o hmotě organizující se podle určitých pravidel?*

Orel nyní vysvětloval, jak je nepravděpodobné, že by se život vyvinul ve hvězdných soustavách, které obsahují pouze jednoduché atomy jako vodík a helium a žádné ze složitějších atomů vyššího řádu vznikajících ve výhni umírajících hvězd při explozích supernov. Nicole začala pociťovat, jak ji přemáhá pocit bezvýznamnosti. Toužila po něčem v lidském měřítku.

„Jak moc můžete tuto místnost srazit?" zeptala se znenadání. Zasmála se vlastní neobratné formulaci. „Přesněji řečeno," opravila se, „jaké je nejvyšší rozlišení tohoto systému?"

„Nejjemnější možná úroveň detailů," odpověděl Orel, „je v měřítku 4096 ku 1. Na druhém extrému dokážeme zobrazit mezigalak-

tickou scénu s největším rozměrem padesát milionů světelných let. Nezapomínejte, že náš zájem o činnosti mimo Galaxii je omezený.“

Nicole počítala zpaměti. „Protože maximální rozměr této místnosti je půl kilometru, při největší úrovni detailů by ji zaplnil kousek pozemku přibližně dva tisíce kilometrů dlouhý?“

„To je správné,“ přisvědčil Orel. „Ale proč se ptáte?“

Nicolino vzrušení narůstalo. „Mohli bychom se zaměřit na Zemi?“ zeptala se. „A nechat mě letět nad Francií?“

„Ano, soudím, že ano,“ odpověděl Orel po krátkém váhání. „I když to neodpovídá tomu, co jsem naplánoval.“

„Hodně by to pro mě znamenalo.“

„Dobrá,“ souhlasil Orel. „Bude to chvilku trvat, ale můžeme to udělat.“

Let začal nad kanálem La Manche. Orel a Nicole seděli na plošině nahoře v tmavé místnosti přibližně tři sekundy, než pod nimi došlo k výbuchu světla. Když se Nicoliny oči konečně adaptovaly, rozeznala pod sebou modrou vodu a tvar pobřeží Normandie. V dálce se do kanálu La Manche vlévala Seina.

Požádala Orla, aby umístil plošinu nad ústí Seiny a pak postupoval pomalu k Paříži. Pohled na známou krajinu vyvolal v Nicole bouři citů. Připomněla si jasně dny svého mládí, když se touto oblastí bezstarostně toulala se svým milovaným otcem.

Model pod nimi byl vynikající. Byl dokonce trojrozměrný, když rozměry zeměpisných rysů a budov dole přesahovaly meze rozlišení mimozemského systému. Slavný kostel v Rouenu, kde se Jana z Arcu dočasně zřekla svého přesvědčení, byl půl centimetru vysoký a dva centimetry dlouhý. Ve směru Paříže Nicole rozeznala povědomý tvar Vítězného oblouku zvedající se z povrchu modelu.

Když dospěli k Paříži, plošina se na okamžik zastavila nad šestnáctým okresem. Nicoliny oči spočinuly krátce na jisté budově. Pohled na moderní sjezdovou halu jí přinesl zpět obzvláště dojímavý okamžik z doby jejího dospívání. *Mé drahocenné dceři, Nicole, a všem mladým lidem světa nabízím jednu prostou radu,* slyšela opět říkat hlas svého otce. Blížil se konci projevu při přijímání ceny Marie Renaultové. *V životě jsem nalezl dvě věci nesmírné hodnoty – učení a milování. Nic jiného – ne sláva, ne moc, ne úspěch jen pro úspěch – nemůže mít stejně trvalou hodnotu.*

Obraz otce vyplnil Nicole mysl. *Děkuji ti, otče,* myslela si. *Děkuji ti, že ses o mne tak dobře staral, když matka zemřela. Děkuji ti za všechno, co jsi mne naučil…*

Bolestná touha vehnala Nicole do očí přival slz. Na okamžik byla opět dítětem a zoufale chtěla hovořit s otcem o své nadcházející smrti. Pomalu, soustředěně bojovala proti emocím, které hrozily, že ji zcela rozvrátí. *To není ono, co jsem právě teď chtěla cítit,* řekla si s obtížemi. *Všechno tohle jsem chtěla nechat za sebou…*

Odvrátila tvář od modelu Francie pod sebou.

„Co se děje?“ zeptal se Orel.

Nicole se nucené usmála. „Chci vidět něco jiného,“ řekla. „Něco úžasného… a nového. Co třeba město oktopavouků?“

„Jste si jista?“ ptal se Orel.

Nicole přikývla.

Místnost okamžitě potemněla. O dvě sekundy později, když se Nicole obrátila tváří k světlu, letěla plošina nad ohromným sytě zeleným oceánem.

„Kde to jsme?“ zeptala se. „A kam směřujeme?“

„Asi třicet světelných let od vašeho Slunce,“ odvětil Orel, „na první mořské planetě kolonizované oktopavouky poté, co Předchůdci zmizeli. Jsme zjevně nad mořem, asi dvě stě kilometrů od nejslavnějšího města oktopavouků.“

Nicole cítila příval vzrušení, když plošina uháněla přes moře. V dálce už rozeznávala nezřetelné obrysy jakýchsi budov. Na okamžik si představila, že je dobrodružný kosmický cestovatel, který přilétá na tuto planetu poprvé a je lačný zhlédnout divy bájných měst, jež popsali jiní mezihvězdní cestovatelé.

To je úžasné, myslela si Nicole. Na okamžik obrátila pozornost k oceánu pod sebou. „Proč je voda tak zelená?“ zeptala se Orla.

„Svrchní metr této části oceánu je vlastně bohatý ekosystém, jemuž dominuje speciální rod fotosyntetické rostliny. Její různé druhy, všechny zelené barvy, zajišťují domov a potravu až deseti milionům různých tvorů. Některé jednotlivé rostliny pokrývají více než kilometr čtverečný plochy. Tuto říši vytvořili původně Předchůdci. Oktopavouci ji našli a provedli tam jistá zlepšení.“

Když Nicole vzhlédla, uhánějící plošina byla téměř nad městem. Pod nimi se rozkládaly stovky budov různých tvarů a velikostí. Většina domů v oktopavoučím městě stála na pevnině, ale některé vypa-

daly, jako že plavou na vodě. Nejhustší shluk těchto staveb se nacházel podél úzkého poloostrova, který mírně sestupoval do moře. Na konci poloostrova se tyčily tři ohromné zelené kopule, velice těsně u sebe, které dominovaly městu.

Na periferii se nacházel vnější kruh osmi menších kopulí, z nichž každá byla spojena přímými dopravními tepnami se středovými kopulemi. Každá z vnějších kopulí měla výraznou a odlišnou barvu. Téměř všechny budovy v části města obklopující vnější kopule byly natřeny stejnou barvou. Například zářivě rudá kopule v moři měla osm dlouhých štíhlých červených paprsků, představujících další budovy, které z ní vystupovaly ve vyváženém geometrickém vzoru.

Všechny budovy ve městě ležely uvnitř kruhu definovaného osmi barevnými kopulemi. Nicole se bezprostředně zalíbila podivná hnědá stavba plovoucí na vodě. Vypadala téměř tak velká jako ohromná centrální kopule. Seshora vypadala pravoúhlá budova jako dvacet vrstev husté mřížky, jejíž otevřené plochy uvnitř každého ze stovek polí vyplňoval materiál z ptačích hnízd.

„Co to je?“ zeptala se Nicole a ukázala z plošiny.

„Oktopavouci velice pokročili v mikrobiologii,“ odvětil Orel. „Ta stavba, která mimochodem sahá dalších deset metrů do hloubi oceánu, obsahuje přes tisíc různých habitatů pro druhy mikrometrové velikosti. Právě se díváte na cosi jako zásobárnu, v níž je přebytečná populace těchto malinkatých tvorů. Oktopavouci, kteří jakékoliv z těchto stvoření potřebují, prostě přijdou do této budovy a vyzvednou si je.“

Nicole se pásla pohledem na neobvyklé architektuře pod sebou. V mysli se viděla, jak se prochází po ulicích, v úžasu si prohlíží směsici tvorů daleko větších než vykrmenci, s nimiž se setkala ve Smaragdovém městě. *Chci tam jít,* řekla si. *Chci vidět…*

Požádala Orla, aby přejel plošinou přímo nad jednu z velkých zelených kopulí. „Je vnitřek této kopule podobný tomu, co bylo ve Smaragdovém městě?“ zeptala se.

„Vlastně ne,“ odvětil Orel. „Měřítko je zcela odlišné. Říše oktopavouků v Rámovi byla nesmírně stísněná. Funkce, které na jejich planetách normálně oddělují stovky kilometrů, musely být z důvodů prostorových omezení umístěny na víceméně stejné ploše. V rozvinutých koloniích oktopavoučího rodu například alterináti nemají komunitu hned za branami města – žijí na úplně jiné planetě.“

Nicole se usmála. *Planeta plná alternátů*, myslela si. *No to by byl tedy pohled…*

„…Toto město je domovem pro více než osmnáct milionů oktopavouků, když počítáme všechny různé morfologické variace," hovořil Orel. „Je také administrativním hlavním městem této planety. Ve městě žije téměř deset miliard jednotlivých tvorů náležejících k padesáti tisícům druhů. Rozloha města přibližně odpovídá Los Angeles nebo jiné velké městské oblasti na vaší Zemi…"

Orel pokračoval v souhrnu faktů a statistických údajů o městě oktopavouků pod jejich plošinou. Nicole však myslela na něco jiného. „Žil tady Archie?" zeptala se a přerušila tak encyklopedický monolog svého mimozemského společníka. „Nebo doktorka Modrá, nebo některý oktopavouk, s nímž jsme se setkali?"

„Ne," odvětil Orel. „Ti nepocházejí ani z této planety, ani z této hvězdné soustavy… Oktopavouci v Rámovi byli domovem v místě, které je známo jako ‚hraniční kolonie'. Je to kolonie zvlášť geneticky navržená pro interakci s jinými inteligentními formami života."

Nicole vrtěla hlavou a usmívala se. *Ovšem*, řekla si, *mělo mě to napadnout, že jsou zvláštní…*

Začínala být unavená. Po dalších několika minutách Orlovi poděkovala a řekla, že už viděla oktopavoučího města dost. V tom okamžiku kopule, hnědá mřížková stavba a sytě zelené moře zmizely. Orel vrátil plošinu k hořejšku velkého sálu.

Mléčná dráha pod Nicole se nyní soustřeďovala v malém prostoru ve středu místnosti. „Vesmír je neustále se rozšiřující sled sousedství a pustin," říkal Orel. „Podívejte se, jak je kolem Mléčné dráhy prázdný. Kromě dvou Magellanových mlhovin, které ve skutečnosti nelze považovat za galaxie, je naším nejbližším sousedem Andromeda."

Nicole nemyslela na Andromedu. Byla zabrána do příjemných filozofických úvah o životě na odlišných planetách, o úžasných městech a o rozmanitosti tvorů vznikajících z jednoduchých atomů, kteří se vyvinuli k vědomí, ať už s pomocí vyšších bytostí či bez ní. Vychutnávala si ten okamžik, protože věděla, že velmi brzy už pominou tyhle lety představivosti, které tak nesmírně obohatily její život.

12

„Strávili jsme v této expozici tolik času," prohlásil Orel, když ukončil její prohlídku, „že bychom možná měli rozsah naší prohlídky revidovat."

Seděli bok po boku v autě. „Je to diplomatický způsob, jak mi sdělit, že mi srdce slábne rychleji, než jste čekal?" zeptala se Nicole s nuceným úsměvem.

„Ne, opravdu ne," odvětil Orel. „Skutečně jsme tam strávili téměř dvakrát tolik času, než jsem plánoval. Já jsem vůbec nepočítal s přeletem nad Francií ani s návštěvou města oktopavouků."

„Ta část byla nádherná," řekla Nicole. „Ráda bych tam šla znovu, s doktorkou Modrou jako průvodkyní, a dozvěděla se víc o způsobu jejich života."

„Takže vám se líbilo město oktopavouků víc než velkolepé pohledy na hvězdy?"

„To bych neřekla," odvětila Nicole. „Všechno to bylo fantastické. Co jsem už viděla, jen potvrdilo, že jsem si vybrala správné místo k …"

Nedokončila větu. „Když jsem byla na plošině, uvědomila jsem si, že smrt není jen konec myšlení a vnímání," pravila, „je to také konec cítění… Nevím, proč mi to nebylo zřejmé už dříve."

Nastala krátká odmlka. „Tak, můj příteli," řekla dychtivě Nicole, „kam míříme teď?"

„Myslel jsem, že dalším místem by měla být technika, kde můžete vidět modely Uzlů, Letadlových lodí a dalších kosmických plavidel. A potom, budeme-li ještě mít dost času, mám v plánu vzít vás do biologické sekce. V té oblasti žijí někteří vaši mimoděložní vnuci, v jednom z našich habitatů podobných Zemi. Poblíž je další oddělení, v němž sídlí komunita těch elegantních vodních úhořů, anebo hadů, které jsme spolu potkali jednou v Uzlu. A je tam také taxonomická výstava, která srovnává všechny kosmoplavce, které jsme v této oblasti studovali."

„Všechno to zní lákavě," prohlásila Nicole. Náhle se zasmála. „Lidský mozek je úžasný. Hádejte, co se mi znenadání vybavilo v mysli. První řádek nádherné básně, kterou napsal Andrew Marwell ‚Své rozpustilé milence'… ‚Kdybychom měli na světě dost času, ta rozpustilá myšlenka by nebyla zločinem,'… Chtěla jsem říct, protože

tu nejsme navěky, pojďme nejdříve k Letadlovým lodím. Ráda bych viděla kosmickou loď, v níž budou žít Patrick, Nai, Galileo a všichni ostatní. A potom uvidíme, kolik času zbývá."

Auto se dalo do pohybu. Nicole si všimla, že Orel neřekl nic o výsledcích jejího vyšetření. Strach se vrátil, tentokrát silněji. „*Hrob ti dá klid a soukromí*," vzpomněla si. „*Ale nikdo tam objímat neumí.*"

Stáli spolu na rovném povrchu modelu Letadlové lodi. „To je model v měřítku jedna ku čtyřiašedesáti," řekl Orel, „takže máte jistou představu, jak velká Letadlová loď ve skutečnosti je."

Nicole upřeně hleděla z vozíčku do dálky. „Dobrotivé nebe," vyjekla, „tahle rovina musí být na kilometry dlouhá."

„Dobrý odhad," uznal Orel. „Hořejší plocha skutečné Letadlové lodi má délku asi čtyřicet kilometrů a šířku asi patnáct kilometrů."

„A každá bublina obsahuje odlišné životní prostředí?"

„Ano. Atmosféra a další životní podmínky jsou regulovány zařízením, které je zde na povrchu, a také dalšími technickými systémy dole v kosmickém plavidle. Každý habitat má svou rychlost otáčení, aby se vytvořila správná gravitace. Když je nutné, lze jednotlivé druhy v každé bublině ještě dále oddělit. Cestující z hvězdice byli umístěni do stejné oblasti, protože jim vyhovují více méně stejné okolní podmínky. Nemají však k sobě přístup."

Pohybovali se po cestě mezi zařízením a bublinami. „Některé habitaty," řekla Nicole, zatímco si prohlížela malé oválné výčnělky vystupující nad rovinu sotva na pět metrů, „se zdají příliš malé, než aby v nich bylo víc než pár jedinců…"

„Existují také velmi malí kosmoplavci," vysvětloval Orel. „Jeden druh z hvězdné soustavy nepříliš vzdálené od vaší je velký jen asi milimetr. Jejich největší kosmická loď nepřesahuje délku tohoto auta."

Nicole se snažila představit si inteligentní skupinu mravenců nebo mšic, jak spolu pracují na stavbě kosmické lodi. Usmála se nad tím obrazem.

„A všechny tyto Letadlové lodi jen létají od Uzlu k Uzlu?" zeptala se a změnila tak téma.

„Především," souhlasil Orel. „Když v dané bublině už nezůstane nikdo naživu, pak se takový habitat v některém Uzlu změní."

„Jako Ráma," poznamenala Nicole.

„V jistém smyslu," pravil Orel, „Ale s řadou důležitých odchylek. My vždy záměrně studujeme každý druh uvnitř kosmických lodí třídy Ráma. Snažíme se jim připravit natolik skutečné prostředí, jak je jen možné, abychom je mohli pozorovat za ‚normálních podmínek'. Naproti tomu už nepotřebujeme další údaje o tvorech zařazených na Letadlovou loď. Proto do jejich záležitostí nezasahujeme."

„Kromě toho, že bráníte jejich reprodukci. Mimochodem, je podle vaší etiky zabránění reprodukci humánnější, nebo jaké pro to máte slovo, než přímá terminace tvorů?"

„Myslíme si to," přisvědčil Orel.

Na povrchu modelu Letadlové lodi došli k místu, odkud vedla odbočka doleva, zpět k rampám a halám Modulu vědění. „Myslím, že jsme dosáhli toho, co jsem zde chtěla," prohlásila Nicole. Chvilku váhala. „Mám však dvě otázky."

„Sem s nimi," vyzval ji Orel.

„Za předpokladu, že popis účelu Rámy, Uzlu a všeho ostatního, jak ho podal Svatý Michael, je správný, nenarušujete a neměníte vy sami proces, který pozorujete? Zdá se mi, že už jen svou přítomností zde, svou interakcí…"

„Máte samozřejmě pravdu," souhlasil Orel. „Naše přítomnost zde určitě mírně ovlivňuje směr vývoje. Je to situace analogická Heisenbergovu principu neurčitosti ve fyzice. Nemůžeme nic pozorovat, aniž bychom to zároveň neovlivnili. Nicméně, naši interakci může Hlavní monitor vyhodnotit a lze ji vzít v úvahu při celkovém modelování procesu. A máme pravidla, která minimalizují poruchy, jež do přirozeného vývoje vnášíme."

„Kdyby tak se mnou mohl být Richard, aby slyšel Svatého Michaela, jak všechno vysvětloval," posteskla si Nicole. „Fascinovalo by ho to a určitě by kladl dotazy velice k věci."

Orel neodpověděl. Nicole si povzdechla. „Tak, co je na řadě, Monsieur le Tour Director?"

„Oběd," odvětil Orel. „V autě máme dva sendviče, vodu a chutný kousek vašeho oblíbeného ovoce vypěstovaného oktopavouky."

Nicole se zasmála a zatočila vozíčkem na cestu. „Vy myslíte na všechno," pravila.

„Richard nevěřil na Nebe," prohlásila Nicole, když Orel dokončil další vyšetření. „Kdyby si však mohl vytvořit svůj vlastní ideální posmrtný život, určitě by do něj zahrnul místo, jako je tohle."

Orel studoval podivné klikyháky na monitoru, který držel v ruce. „Myslím, že by bylo dobré," vzhlédl k Nicole, „vynechat část prohlídky. A jít přímo k nejdůležitějším exponátům v další oblasti."

„Je to tak zlé, hm?" Nicole to nepřekvapilo. Občasná bolest, kterou pociťovala v hrudi před „návštěvou" Francie a města oktopavouků, nyní vůbec nepolevovala.

A strach ji rovněž neopouštěl. S každým slovem, s každou myšlenkou si akutně uvědomovala, že smrt už není daleko. *Tak čeho se bojíš?* ptala se sama sebe. *Jak může být nicota tak zlá?* Strach však stále přetrvával.

Orel jí vysvětlil, že není dost času, aby se seznámili s plánem druhé oblasti. Projeli branou do druhé soustředné kulové vrstvy a pokračovali asi deset minut. „V této oblasti se klade důraz na způsob," pravil během jízdy Orel, „jakým se všechno časem mění. Jsou zde oddělené sekce pro každý myslitelný prvek v Galaxii, který je ovlivněn jejím celkovým vývojem, nebo jej naopak ovlivňuje. Myslel jsem, že vás obzvláště zaujme tato první expozice."

Místnost byla podobná té, v níž Orel a Nicole poprvé spatřili Mléčnou dráhu, avšak značně menší. Opět nasedli na pohyblivou plošinu, která jim dovolovala pohybovat se v temném sálu.

„Co nyní uvidíte," řekl Orel, „vyžaduje jisté vysvětlení. Je to v podstatě zpomalený souhrn vývoje kosmoplaveckých civilizací v galaktické oblasti obsahující vaše Slunce a asi deset milionů dalších hvězdných soustav. To je asi jedna tisícina celé Galaxie. Co však uvidíte, je reprezentativní pro Galaxii jako celek…

V této expozici neuvidíte hvězdy ani planety, ani jiné neživé struktury, přestože jejich polohy se v modelu předpokládají. Jakmile začneme, tak uvidíte světla, z nichž každé reprezentuje hvězdnou soustavu, v níž se biologický druh stal kosmoplavcem alespoň tím, že vypustil kosmickou loď na orbitální dráhu kolem své vlastní planety. Pokud hvězdná soustava zůstává živým centrem pro aktivní kosmoplavce, světlo bude v daném místě svítit…

Začnu s expozicí asi před deseti miliardami let, brzy poté, co se původně vytvořilo to, z čeho se vyvinula nynější Mléčná dráha. Protože na začátku bylo mnoho nestability a rychlých změn, dlouhou

dobu neexistovali ani kosmoplavci. Proto až do zformování vaší Sluneční soustavy, tedy asi prvních pět miliard let, poběží expozice zrychleně, rychlostí dvacet milionů let za sekundu. Pro informaci, Země se začne vytvářet asi po čtyřech minutách. V tom okamžiku předvádění zastavím."

Byli spolu na plošině ve velkém sálu. Orel stál a Nicole vedle něj seděla na vozíčku. Jediným osvětlením v sále bylo malé světélko na rampě, aby na sebe viděli. Když Nicole upřeně hleděla do úplné temnoty déle než třicet sekund, narušila ticho a zeptala se: „Zahájil jste předvádění? Nic se neděje."

„Přesně tak," odvětil Orel. „Z pozorování jiných galaxií, některých mnohem starších než Mléčná dráha, jsme zjistili, že život nevznikne, dokud se galaxie neustálí a nevytvoří stabilní zónu. Život vyžaduje jak několik stálých hvězd v poměrně příznivém prostředí, tak i hvězdný vývoj, který má za následek tvorbu klíčových prvků z periodické tabulky, jež jsou tak důležité ve všech biochemických procesech. Jestliže je všechna hmota tvořena subatomárními částicemi a nejjednoduššími atomy, pravděpodobnost vzniku jakéhokoliv života, tím méně kosmoplavců, je velice malá. Teprve tehdy, až velké hvězdy projdou celými životními cykly a vytvoří složitější prvky jako dusík, uhlík, železo a hořčík, stanou se pravděpodobnosti pro vznik života rozumnými."

Občas pod nimi bliklo světlo, avšak v celých prvních čtyřech minutách se neukázalo více než několik set rozptýlených světélek a pouze jedno svítilo déle než tři sekundy. „Nyní jsme dosáhli doby, kdy se začala formovat Země a Sluneční soustava," pravil Orel a připravoval se opět spustit expozici.

„Počkejte okamžik, prosím," žádala Nicole. „Chci se ujistit, že tomu rozumím… Ukázal jste mi právě, že celou první polovinu dějin Galaxie, když neexistovala Země a Slunce, se v oblasti, kde se potom vytvoří Slunce, vyvinulo poměrně málo kosmoplavců? A že z těchto kosmoplavců skoro všichni měli dobu života druhu kratší než dvacet milionů let a pouze jednomu se zdařilo přežít šedesát milionů let?"

„Velmi dobře," řekl Orel. „Teď přidám ještě další parametr. Jestliže kosmoplavec uspěl při cestě mimo vlastní hvězdnou soustavu a trvale se usídlil v jiné – což jste ovšem vy lidé ještě neudělali – potom zobrazení zachytí tuto expanzi rovněž osvětlením jiné hvězdné soustavy stejně zbarveným světlem. Můžeme tedy sledovat rozši-

řování daného druhu kosmoplavců. Změním teď také rychlost zobrazení na polovinu, tedy na deset milionů let za sekundu.“

Po půl minutě se v jednom rohu místnosti rozsvítilo červené světlo. Za několik málo sekund je obklopily stovky dalších červených světélek. Zářily společně tak intenzivně, že se zbytek místnosti, kde se porůznu objevilo osamocené světélko, zdál při porovnání temný a nezajímavý. Pole červených světel pak náhle ve zlomku sekundy zmizelo. Nejdříve ztmavlo vnitřní jádro červeného pole a ponechalo malé skupinky světel rozptýlené po okrajích kdysi ohromné oblasti. Okamžik nato byla všechna červená světélka pryč.

Nicolina mysl pracovala o překot, zatímco sledovala záblesky světel kolem sebe. *To musí být zajímavý příběh*, myslela si, když uvažovala o červených světlech. *Představte si civilizaci rozšířenou v oblasti obsahující stovky hvězd. Pak znenadání pší, a ten druh je fuč… Poučení je nevyhnutelné. Všechno má svůj začátek a konec. Nesmrtelnost existuje pouze jako představa, nikoliv jako skutečnost.*

Rozhlédla se po místnosti. Předchozí případ se neustále opakoval. V dalších a dalších oblastech bliklo občasné světélko ukazující vznik nových civilizací kosmoplavců. Většina kosmoplavců však přežila v průměru jen okamžik, mnohem méně než celou sekundu, a i ti, kteří se rozšířili a kolonizovali přilehlé hvězdné soustavy, se pouze výjimečně dostali do blízkosti světla signalizujícího jiný druh kosmoplavců.

V naší části Galaxie existovala inteligence umožňující lety do vesmíru ještě předtím, než vznikla Země, uvažovala Nicole… *Avšak velice málo z těch inteligentních tvorů zažilo někdy vzrušení z kontaktu se sebou rovnými. Takže i samota je jedním ze základních principů vesmíru. Alespoň tohoto vesmíru…*

O osm minut později Orel opět zastavil předvádění. „Nyní jsme se dostali do doby vzdálené od přítomnosti pouhých deset milionů let,“ vysvětloval. „Na Zemi už dávno vymřeli dinosauři, které zahubila jejich neschopnost adaptovat se na změny podnebí způsobené dopadem ohromného asteroidu. Jejich zánik však umožnil rozkvět savců a jedna z těchto savčích vývojových linií začíná ukazovat stopy inteligence.“

Orel zmlkl. Nicole na něj hleděla s intenzivním, téměř bolestným výrazem v tváři. „Co se děje?“ zeptal se mimozemšťan.

„Dosáhne náš vesmír nakonec harmonie?“ zeptala se Nicole. „Nebo bude jednou položkou z údajů mimo požadovanou množinu, které pomáhají Bohu definovat hledanou oblast?“

„Co vás přimělo k této otázce právě teď?“ chtěl vědět Orel.

„Celé tohle představení,“ odpověděla Nicole a zagestikulovala, „je úžasný katalyzátor. V mysli se mi honí desítky dotazů.“ Usmála se. „Protože však nemáme čas, abych je všechny položila, myslela jsem si, že se zeptám nejdříve na to nejdůležitější…

Jen se dívejte, co se stalo,“ pokračovala. „I teď, po deseti miliardách let vývoje, jsou světla roztroušena daleko od sebe. A žádné z existujících uskupení, dlouho nepřetrvalo, nijak podstatně se nerozšířilo ani v této poměrně malé části Galaxie. Jestliže přesto náš vesmír skončí v harmonii, dříve či později by měla být světla ukazující kosmoplavce rozšířena téměř ve všech hvězdných soustavách v každé galaxii. Nebo jsem si špatně vyložila, co Svatý Michael mínil harmonií?“

„Myslím, že ne,“ odvětil Orel.

„Kde je naše Sluneční soustava na tomhle modelu?“ zeptala se nyní Nicole.

„Právě zde,“ řekl Orel a ukázal světelným ukazovátkem.

Nicole nejdříve pohlédla na oblast kolem Země a potom rychle přelétla pohledem zbytek místnosti. „Takže před deseti miliony let existovalo asi šedesát druhů kosmoplavců žijících v deseti tisících hvězdných soustavách nejbližších Zemi. A jeden z těchto druhů, pokud rozumím tomu shluku sytě zelených světel, vznikl nepříliš daleko od nás a rozšířil se do celkem dvaceti či třiceti hvězdných soustav.“

„Správně,“ potvrdil Orel. „Mám pokračovat v předvádění, nyní o něco pomaleji?“

„Za chvilku,“ odvětila Nicole. „Chci nejdříve vychutnat tuhle konfiguraci. Až dosud se předvádění odehrávalo rychleji, než abych to dokázala absorbovat.“

Hleděla upřeně na skupinu zelených světel. Její vnější hranice nebyla dál než patnáct světelných let od místa, kde Orel vyznačil Sluneční soustavu. Nicole Orlovi pokynula, aby opět zahájil předvádění. Řekl jí, že rychlost nyní bude pouze dvě stě tisíc let za sekundu.

Zelená světla se posouvala blíž a blíž k Zemi a pak náhle zmizela. „Zastavte!“ vykřikla Nicole.

Orel zarazil předvádění. Díval se na Nicole s tázavým výrazem.

„Co se stalo těm kosmoplavcům?“ zeptala se Nicole.

„Vyprávěl jsem vám o nich před dvěma dny,“ odvětil Orel. „Podřezali si sami svůj strom genetickým inženýrstvím.“

Téměř dosáhli Země, myslela si Nicole. *Jak odlišná by byla celá historie, kdyby se jim to zdařilo… Okamžitě by byli rozeznali intelektuální potenciál pralidí v Africe a nepochybně by s nimi provedli totéž, co udělali Předchůdci s oktopavouky. Potom my…*

Nicole znenadání vyvstal v mysli obraz Svatého Michaela, jak před krbem v pracovně Michaelova a Simonina domu poklidně vysvětluje účel vesmíru.

,.Mohla bych vidět začátek?“ žádala Nicole Orla.

„Začátek čeho?“ odvětil.

„Začátek všeho,“ řekla dychtivě Nicole. „Okamžik, kdy tenhle vesmír vznikl a celý vývojový proces se dal do pohybu.“ Mávla rukou k modelu pod nimi.

„Můžeme to udělat,“ řekl po krátké odmlce Orel.

„Nemáme žádné povědomí o ničem předtím, než byl stvořen tento vesmír,“ řekl Orel o okamžik později, zatímco s Nicole stáli společně na rampě v úplné tmě. „Předpokládáme však, že před okamžikem vzniku existoval jakýsi druh energie. Bylo nám totiž řečeno, že hmota obsažená v tomto vesmíru vznikla transformací z energie.“

Nicole se rozhlédla kolem sebe. „Temnota. Všude,“ řekla, téměř pro sebe. „A kdesi v té temnotě – pokud slovo ‚kdesi‘ má vůbec nějaký význam – existovala energie. A Stvořitel… Nebo snad byla energie součástí Stvořitele?“

„Nevíme,“ řekl po další krátké odmlce Orel. „Co však víme jistě, je to, že osud každé elementární částice ve vesmíru byl určen už v tom počátečním okamžiku. Způsob, kterým se energie přeměnila na hmotu, předem definoval miliardy let historie…“

Orel ještě nedomluvil a místnost naplnilo oslepující světlo. Nicole se odvrátila od zdroje a zakryla si oči. „Tady,“ řekl Orel a podal jí ze své tašky speciální brýle.

„Proč jste to udělal tak oslnivé?“ zeptala se Nicole, když si nasadila brýle.

„Abych naznačil, alespoň částečně, jak ony počáteční okamžiky vypadaly. Podívejte se,“ ukázal dolů, „zastavil jsem model v čase 10^{-40} sekundy po okamžiku stvoření. Vesmír existoval jen nepatrný

časový zlomek, přesto však je už plný hmotných struktur. Toto neuvěřitelné množství světla vychází všechno z toho drobného kousku kosmického polotovaru pod námi. Všechna ta ‚látka' vytvářející raný vesmír je zcela cizí všemu, co bychom dokázali poznat nebo pochopit. Není složená ani z atomů, ani z molekul. Hustota kvarků, leptonů a jejich přátel je tak velká, že ždibec té ‚látky' ne větší než atom vodíku vážil víc než velký shluk galaxií v naší éře…"

„Jenom ze zvědavosti," přerušila ho Nicole, „kde jsme v tomto okamžiku vy a já?"

Orel váhal. „Nejlepší odpověď by byla, že nikde," řekl nakonec. „Pro účel ilustrace jsme mimo tento model vesmíru. Mohli bychom však být v jiném rozměru. Matematika raného vesmíru nefunguje, pokud na počátku neexistovaly víc než čtyři rozměry. Samozřejmě všechno v časoprostoru, který se později stane naším vesmírem, je obsaženo v tom malém objemu vyzařujícím to úžasné světlo. Mimochodem, kdyby byl model věrný do důsledků, jeho teplota by byla deset bilionů bilionů krát vyšší než teplota nejteplejší hvězdy, která se posléze vyvine.

Náš model zde také narušuje pojmy velikosti a vzdálenosti," pokračoval po krátké přestávce Orel. „Za okamžik opět odstartuji simulaci raného vesmíru a ohromí nás, jak malá kapka záření úžasnou rychlostí vybuchne směrem ven. Zatímco model bude simulovat období, které kosmologové nazývají Éra rozpínání, rychle také poroste fiktivní velikost této místnosti. Kdybychom neměnili měřítko, nebyla byste schopna vidět strukturu vesmíru v čase 10^{-40} sekundy bez fantasticky zvětšujícího mikroskopu."

Nicole zírala pod sebe na zdroj světla. „Takže ta miniaturní zkrabacená kulička horké těžké látky byla semínkem toho všeho? Z té drobounké výhně subatomárních částic vznikly ohromné galaxie, které jste mi ukazoval v druhé oblasti? To se zdá nemožné…"

„Nejen galaxie," řekl Orel. „V té podivné přehřáté polévce jsou uloženy možnosti všeho v kosmu…"

Malá kulička se náhle začala obrovskou rychlostí rozpínat. Nicole měla pocit, že ji povrch kuličky každým okamžikem popálí ve tváři. Před očima jí vznikaly a mizely miliony podivných útvarů. Nicole zaujatě pozorovala, jak materiál několikrát změnil samotnou svou podstatu, alespoň se jí to zdálo, a procházel přechodnými stavy tak podivnými a neznámými jako předchozí žhnoucí kulička.

„Zrychlil jsem čas v modelu," řekl o několik sekund později Orel. „Co teď vidíte, přibližně milion let po začátku, to by rozeznal každý horlivější student fyziky. Vytvořily se už některé jednoduché atomy – například tři druhy vodíku, dva helia. Lithium je nejtěžší známý atom, kterého je dostatek. Hustota vesmíru je nyní zhruba srovnatelná s hustotou vzduchu na Zemi a teplota klesla na poměrně příjemných sto milionů stupňů, tedy o dvacet řádů níž, než činila v čase horké kuličky."

Aktivoval plošinu a projížděl jí mezi světly, chuchvalci a vlákny. „Kdybychom byli opravdu chytří," prohlásil Orel, „dokázali bychom podívat se na tuto ranou hmotu a předpovědět, z kterých ‚hrudek' se posléze stanou kupy galaxií. Asi v této době se objevil první Hlavní monitor, jediný narušitel v tomto jinak přirozeném vývojovém procesu. Monitorování se nemohlo provádět dříve, protože proces je velmi citlivý… Například jakýkoliv způsob pozorování během první sekundy existence vesmíru by úplně zdeformoval následující vývoj."

Orel ukázal na droboučkou kovovou kouli uprostřed několika ohromných shluků hmoty. „První Hlavní monitor," prohlásil, „byl vyslán Stvořitelem z dalšího rozměru raného vesmíru do naší vyvíjející se časoprostorové soustavy. Jeho účelem bylo pozorovat, co se děje, a svou vlastní inteligencí podle nutnosti vytvořit další pozorovací systémy, které budou společně shromažďovat všechny významné informace o celkovém procesu."

„Takže Slunce, Země a každý člověk," řekla pomalu Nicole, ‚je důsledkem nepředpověditelného přirozeného vývoje tohoto kosmu. Uzel, Ráma a dokonce i vy a Svatý Michael byli vytvořeni řízeným vývojem navrženým původně prvním Hlavním monitorem."

Odmlčela se, rozhlédla se kolem a pak se otočila k Orlovi. „Vy byste mohl být předpovězen krátce po okamžiku tvoření. Já a dokonce i samotná existence lidstva jsme povstali z procesu matematicky tak složitého, že jsme nemohli být ani předpovězeni před stem milionů let, což je pouze jedno procento doby od počátku vesmíru…"

Nicole vrtěla hlavou a pak mávla rukou. „Dobrá," řekla, „to stačí. Jsem přesycená nekonečna."

Velký sál opět ztmavl, až na tlumená světla na podlaze plošiny. „Co se děje?" zeptal se Orel, když spatřil utrápený výraz na Nicolině tváři.

„Vlastně nevím," odvětila. „Cítím jistý smutek, jako kdybych utrpěla hlubokou osobní ztrátu. Pokud jsem všechno tohle pochopila dobře, potom všichni lidé jsou daleko speciálnější než vy, nebo dokonce Ráma. Existuje jen velice malá pravděpodobnost, že někdy vzniknou nějací tvorové nám alespoň vzdáleně podobní, a to ať v tomto vesmíru, nebo v nějakém jiném… My jsme jedním ze zcela náhodných produktů chaosu. Vy, nebo alespoň něco jako vy, pravděpodobně existujete ve všech těch dalších vesmírech, které Stvořitel, jak se předpokládá, pozoruje…"

Nastala chvilka mlčení. „Řekla bych, že jsem si po naslouchání Svatému Michaelovi představovala," pokračovala Nicole, „že v harmonii, kterou Bůh hledá, budou znít lidské hlasy. Teď si uvědomuji, že znějí pouze na planetě Zemi, v tomto konkrétním vesmíru, kde naše písně…"

Nicole ucítila ostrý výbuch bolesti v hrudi. Bolest nepolevovala. Zápasila o dech, zpočátku přesvědčena, že konec přijde v okamžení.

Orel ji mlčky bedlivě pozoroval. Když Nicole konečně popadla dech, mluvila krátce a přerývaně. „Řekl jste mi… při obědě… osobní místo… kde bych viděla rodinu a přátele…"

Krátce hovořili v autě, když se bolest na chvilku stala snesitelnou. Oba věděli, aniž to vyslovili nahlas, že následující selhání bude poslední.

Vjeli do dalšího výstavního sálu v Modulu vědění. Tato místnost tvořila dokonalý kruh s plošinkou na malém úseku podlahy uprostřed, kde Orel mohl stát vedle Nicolina vozíčku. Přešli tam a pozorovali, jak figuríny podobné lidem začaly přehrávat události z Nicoliny dospělosti na všech šesti oddělených divadelních scénách, které je těsně obklopovaly.

Scény byly úžasně věrné. Nejenže všichni příslušníci Nicoliny rodiny a její přátelé vypadali přesně tak, jak tomu bylo v době, kdy se události odehrály, ale i prostředí bylo dokonale zachováno. V jedné scéně Katie odvážně jezdila na vodních lyžích poblíž břehu Jezera Shakespeare, smála se a mávala s nevázanou rozpustilostí, kterou se vždy vyznačovala. V další Nicole znovu sledovala slavnost, kterou pořádala malá skupinka na Rámovi II k oslavě tisícího výročí smrti Eleonory Aquitánské. Pohled na Simone ve věku čtyř let a na dvou-

letou Katie, na Richarda i sebe, když byli ještě mladí a plní života, vehnal Nicole slzy do očí.

Prožila jsem úžasný život, pomyslela si Nicole. Zajela vozíčkem přímo do scény z Rámy II a představení se zastavilo. Nicole se sklonila a zvedla robota Velkého Barda, kterého Richard vytvořil, aby bavil holčičky. Zdálo se jí, že loutka má i správnou váhu.

„Jak jste to proboha dokázali?“ zeptala se Nicole.

„Dokonalá technika,“ odvětil Orel. „Nedokázal bych vám to vysvětlit.“

„A kdybych sestoupila ke Katie, byla by voda na dotek mokrá?“

„Určitě.“

Nicole vycouvala ze scény a odnesla si malého robůtka v rukou. Jakmile odjela, objevil se tam druhý Velký Bard a představení pokračovalo. *Zapomněla jsem, Richarde*, řekla si v duchu Nicole, *na všechny tvé skvělé výtvory.*

Srdce jí darovalo ještě několik minut, aby se těšila pohledy vybranými z vlastního života. Nicole opět procítila vzrušení z okamžiku narození Simone, prožila svou první noc lásky s Richardem nedlouho poté, kdy ji našel v New Yorku, a podruhé zažila úžasný babylon, když se pro ně s Richardem poprvé otevřely brány Smaragdového města s jeho fantastickými tvory a stavbami.

„Můžete mi přehrát jakoukoliv událost z mého života, které by se mi zachtělo?“ zeptala se Nicole, když pocítila náhlé svírání v hrudi.

„Pokud k ní došlo po vašem příchodu na Rámu a pokud ji dokáži najít v archivech,“ odvětil Orel.

Nicole zalapala po dechu. Hlásil se poslední infarkt. „Prosím,“ řekla s obtížemi, „můžu vidět svůj rozhovor s Richardem, než navždy odešel…“

Už to dlouho nepotrvá, ozval se Nicolin vnitřní hlas. Zatnula zuby a snažila se vnímat scénu, která se před ní znenadání objevila. Richard vysvětloval Nicole, proč to má být on, kdo doprovodí Arcieho do Nového Edenu.

„Chápu,“ řekla tehdejší Nicole.

Chápu, řekla si skutečná Nicole. *To je nejdůležitější výrok, který kdy může někdo pronést… celý klíč k životu je pochopení… A já teď chápu, že jsem smrtelný tvor, jehož čas smrti nadešel.*

Další vlnu intenzivní bolesti doprovodila letmá vzpomínka na latinský verš ze staré básně: *Timor mortis conturbat me…* (Strach ze smrti mne děsí.) *Já však nebudu mít strach, protože chápu.*

Orel ji bedlivě pozoroval. „Ráda bych viděla Richarda a Archieho," řekla s ohromným přemáháním, „jejich poslední okamžiky… v cele… právě předtím, než přišli bioti."

Já nebudu mít strach, protože chápu.

„A své děti, jestli to nějak půjde… A doktorku Modrou."

Místnost potemněla. Sekundy ubíhaly. Bolest jí trhala tělo. *Já nebudu mít strach…*

Světla se opět rozžala. Richard a Archie byli ve své cele, přímo před Nicoliným vozíkem. Zaslechla bioty, jak otvírají dveře v hale, které vedly k vězeňským celám…

„Zastavte to, prosím," vykoktala Nicole. Vlevo hned vedle scény s Richardem a Archiem se seřadily na stupínku Nicoliny děti a doktorka Modrá. Nicole se s námahou postavila a ušla několik kroků mezi ně. Slzy se jí řinuly z očí, když se dotkla tváří, které milovala, naposled.

Stěny jejího srdce se začaly hroutit. Nicole vklopýtala do Richardovy cely a objala svého muže. „Chápu to, Richarde," pravila.

Pozvolna klesla na kolena. Otočila tvář k Orlovi. „Já to chápu," řekla s úsměvem.

A pochopení znamená štěstí, vytanulo jí.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali Nealovi a Shelagh Ausmanovým a rovněž Gerrymu a Michelle Snyderovým, že zastupovali čtenáře a navrhli témata, kterými se kniha Ráma tajemství zbavený má zabývat. Gerry také ohromně napomáhal v diskuzích o podrobnostech řeči oktopavouků.

Naše redaktorka z nakladatelství Bantam, Jennifer Hershey, nám byla po celou přípravu a psaní tohoto románu zdrojem síly a podpory, neustále nás povzbuzovala a současně dávala cenné připomínky ke všem aspektům knihy. Děkujeme ti, Jennifer. Jsme také dlužníky Richardu Evansovi z londýnského nakladatelství Victor Gollancz za několik konkrétních redakčních poznámek včetně návrhu dodatečně zařadit prolog.

Lou Aronica a Russ Galen, náš vydavatel a náš agent, nám pomohli nesčetnými způsoby během oněch pěti let od doby, kdy myšlenka na dodatečnou trilogii o Rámovi vznikla. Mnoho jejich připomínek nám dovolilo soustředit energii na vlastní psaní.

Na závěr děkujeme svým rodinám, za jejich lásku a porozumění po celou tuto dobu. Obzvláště oceňujeme příspěvek Stacey Kiddoo Lee, nejen za ochotu starat se o rodinu čtyř malých chlapců v obtížných (a proměnlivých) podmínkách, nýbrž i za její zasvěcené poznámky o Nicole a dalších klíčových hrdinkách trilogie.

Arthur C. Clarke je pravděpodobně nejznámějším a nejprodávanějším autorem sci-fi na světě; při jeho sedmdesátých narozeninách v prosinci 1987 mu byla v rodišti v Somersetu odhalena pamětní deska. Získal nesčetné ceny za svou fikci, za vědecká pojednání a za inspirativní roli jednoho z hlavních proroků kosmického věku. Jeho spolupráce se Stanleym Kubrickem na *2001: Vesmírná Odysea* ustavila nové standardy pro sci-fi filmy. Jako uvaděč televizního seriálu *Tajemný svět Arthura C. Clarka* a jeho následníků se Clarke stal známým v každé domácnosti. V roce 1989 se stal Rytířem řádu Britského impéria. Žije na Srí Lance. Jeho nejnovějším románem je *Kladivo Boží.*

Gentry Lee byl hlavním inženýrem projektu Galileo uskutečněného NASA a vědeckým ředitelem mise Viking na Mars. Byl partnerem Carla Sagana při zrodu, vývoji a realizaci televizního seriálu *Kosmos* a spoluautorem Arthura C. Clarka na knihách *Kolébka, Rámа II* a *Zahrada Rámova.*